CELİL BOZKURT

Yahudilik ve Masonluğa Karşı

Cevat Rıfat Atilhan

monografi OĞUKÜTÜPHANESİ

Yahudilik ve Masonlukla

Mücadeleye Adanmış Bir Ömür

Cevat Rifat Atilhan

CELİL BOZKURT

İSTANBUL, 2012

YAZAR HAKKINDA

Celil Bozkurt, Bursa'nın dağ yöresi Türkmenlerinden olan yazar Orhaneli doğumlu olup, ilk, orta ve lise tahsilini Harmancık'ta tamamladı. Yüksek tahsilini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünde tamamladı. Aynı bölümün Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Anabilim dalında Türk Kamuoyunda Filistin Meselesi (1929-1939) adlı teziyle yüksek lisansını, Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih bölümü Cumhuriyet Tarihi Bilim dalında Eserleri ve Fikirleri ile Cevat Rifat Atilhan adlı teziyle doktorasını bitirdi.

Yazarın yayımlanmış, Tük Kamuoyunda Filistin Meselesi İlk Arap Yahudi Çatışmaları, (1920-1939), İstanbul 2008. Yanında yayına hazırladığı Mersinli Cemal Paşa'nın Yaveri Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in Muharebe Hatıraları (Birinci Dünya Harbi, Mütareke ve Milli Mücadele Dönemleri) ve Türkiye'de İslâmcı Siyasetin Doğuşu İslam Demokrat Partisi ve Kamuoyundaki Yankıları isimli çalışmaları bulunmaktadır.

Yahudilik ve Masonlukla Mücadeleye Adanmış Bir Ömür

Cevat Rifat Atilhan

CELİL BOZKURT

DOĞU KÜTÜPHANESİ

Yahudilik ve Masonlukla Mücadeleye Adanmış Bir Ömür

Cevat Rifat Atilhan

Celil Bozkurt

Yayın Yönetmeni
Erol Cihangir

Genel Koordinatör
Derya Aydın

Grafik Uygulama
Necminur Çimen

Mizanpaj
Hasan Demir

1. Baskı, 2012, İstanbul

Ofset Baskı
Ofis Yayın Matbaacılık, Güven Sanayi Sitesi, B Blok
No: 386 Tel: (0212) 576 47 15 Topkapı/İSTANBUL

Tarih Monografi Dizisi: 4

Sertifika No: 19492

MİLLETLERARASI NEŞRİYAT NUMARASI
ISBN 978-9944-397-99-5

DOĞU KÜTÜPHANESİ
Ticarethane Sokağı, Tevfik Kuşoğlu İşhanı Nu: 41/16
Cağaloğlu-İSTANBUL Tel: (0212)520 27 19
web:www.doguyayinevi.com
e-mail: bilgi@doğuyayinevi.com

İçindekiler

Üçüncü Bölüm

Cevat Rifat Atilhan'ın Siyasi Hayatı (1945-1966)

Dördüncü Bölüm

Cevat Rifat Atilhan'ın Fikirleri

Kısaltmalar

a.g.a	:	Adı geçen ansiklopedi
a.g.e	:	Adı geçen eser
a.g.m	:	Adı geçen makale
a.g.t	:	Adı geçen tez
ATASE	:	Askeri Tarih Stratejik Etüd Başkanlığı
BCA	:	Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi
BDC	:	Büyük Doğu Cemiyeti
BM	:	Birleşmiş Milletler
bkz	:	Bakınız.
C	:	Cilt
CHF	:	Cumhuriyet Halk Fırkası
CHP	:	Cumhuriyet Halk Partisi
Çev	:	Çeviren
FP	:	Fazilet Partisi
Haz	:	Hazırlayan
HTVD	:	Harp Tarihi Vesikaları Dergisi
İDP	:	İslâm Demokrat Partisi
K	:	Kısım
MKP	:	Milli Kalkınma Partisi
MNP	:	Milli Nizam Partisi
MSB	:	Milli Savunma Bakanlığı
MSP	:	Milli Selamet Partisi
MP	:	Millet Partisi
Nak	:	Nakleden
No	:	Numara
s	:	Sayfa
RP	:	Refah Partisi
S	:	Sayı
SP	:	Saadet Partisi
SCF	:	Serbest Cumhuriyet Fırkası
Ter	:	Tercüme eden
TBMM	:	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCP	:	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
TMP	:	Türk Muhafazakâr Partisi
t.y	:	Tarih yok
V	:	Volume (Cilt)
WJC	:	Dünya Yahudi Kongresi.
v.d	:	Ve diğerleri
Yay	:	Yayımlayan
Y	:	Yıl

Önsöz

Cevat Rifat Atilhan, Türkiye'nin yakın dönem fikir dünyasında etkili olmuş, özellikle milliyetçi ve İslâmcı düşüncenin formasyonuna fikirleriyle katkıda bulunmuş bir fikir adamıdır. 1912'de ordu saflarına atılan Atilhan; Balkan Savaşları, Birinci Dünya Savaşı ve Milli Mücadeleye katılmış ve geride parlak bir sicil bırakmıştır.

Cevat Rifat Atilhan, çok sevdiği askerlik mesleğini Milli Mücadele'den sonra yüzbaşı rütbesiyle noktalamış ve sivil hayata atılmıştır. Kısa süren ve iflasla sonuçlanan ticarî maceranın ardından basın hayatın atılan Atilhan, yazdığı çok sayıda kitap, broşür ve sayısız makaleyle Türk basın tarihine damgasını vurmuştur. Atilhan'ın basın hayatına atıldığı 1930'lu yıllar, düşünce dünyasının mihenk taşını oluşturan Yahudi aleyhtarlığı görüşünün de şekillendiği yıllar olmuştur. Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı dünya görüşü ilerleyen yıllarda daha örgütlü ve daha küresel bir nitelik kazanmıştır.

Cevat Rifat Atilhan, Türkiye'nin 1945'te çok partili hayata geçmesiyle birlikte siyaset sahnesine atılan ilk siyâsilerdendir. Atilhan, demokratik hayatın ilk partisi olan Milli Kalkınma Partisi'nin, Nuri Demirağ ve Hüseyin Avni Ulaş ile birlikte üç kurucu üyesinden birisi olmuştur. Ancak, Demirağ'la yaşadığı bazı anlaşmazlıklardan dolayı partiyi erkenden terk etmiştir. Atilhan, 1947'de kuruculuğunu ve başkanlığını yaptığı Türk Muhafazakâr Partisi'yle yeniden siyasete dönmüş ve 1949'da maiyetiyle birlikte Necip Fazıl Kısakürek'in başkanlığını yaptığı Büyük Doğu Cemiyeti'ne iltihak etmiştir. Atilhan, Kısakürek'le yaşadığı bazı fikir

ayrılıklarından dolayı Cemiyetten ayrılmış, 1951'de kurduğu ve başkanlığını yaptığı İslâm Demokrat Partisi'yle (İDP) yeniden siyasete atılmıştır. Kısa sürede teşkilatlanan ve Türkiye sathına yayılan İDP, laiklik karşıtı ve irticai bir politika takip ettiği gerekçesiyle mahkeme tarafından kapatılmıştır. Atilhan, uzun bir süre aktif siyasetten uzak kalmış, mücadelesini kitap ve makale neşriyatıyla sürdürmüştür. Atilhan'ın siyasetteki son denemeleri olan, 1965'te Millet Partisi'nden milletvekilliği ve 1966'da aynı partiden senatör adaylığı da olumsuz sonuçlanmıştır.

Atilhan, siyasetteki başarısızlığına rağmen, insanlığın "üç düşmanı" olarak gördüğü Masonluk, Siyonizm ve Komünizm'e karşı sürdürdüğü mücadeleyle, Türk sağının fikri açıdan şekillenmesinde büyük rol oynamıştır. Çok partili hayatla canlanan ve tek parti dönemine görece kimliğini rahatça ifade edebilen İslâmi görüş, Atilhan'la birlikte siyasal İslâma dönüşmüştür. İDP, bu bağlamda siyasal İslâmcılığın ilk halkasını oluşturmuştur.

Atilhan'ın, Türk fikir dünyasına en büyük etkisi, 1930'lardan beri sistematik olarak işlediği ve vülgarize ederek Türk kamuoyuna soktuğu Yahudi aleyhtarlığıdır. Atilhan'ın düşünce yapısının hareket merkezini oluşturan Yahudi aleyhtarlığı, siyasal İslâm'ın hakim söylemlerinden olan ve siyasal milliyetçiliğin ilk evrelerinde görülen anti Siyonizm'i besleyen önemli bir menba olmuştur.

Çağdaş kaynaklar, Yahudi ırkını hedef alan her türlü söylem ve fiili çoğunlukla "anti semitizm" sözcüğüyle anlatmışlardır. "Yahudi düşmanlığı" anlamında kullanılan bu sözcüğün yapısındaki *Semite* (Sami); İbraniler, Aramiler, Araplar ve Etiyoplalılar gibi Sami dilini kullanan toplulukları ifade etmekte, böylece dil-bilimsel bir nitelik kazanmaktadır. Ancak, "Sami" sözcüğü, hatalı bir biçimde, tek ve ayrı bir ırkı oluşturduğu sayılan Yahudileri tanımlar hale gelmiştir. Böylelikle "anti semitizm", kavram olarak Yahudi ırkı dışındaki topluluklara da karşıtlık anlamı içerdiğinden, biz, "anti semitizm" yerine "Yahudi aleyhtarlığı" tabirini kullandık.

Türk düşünce hayatında önemli bir yer işgal etmesine rağmen Atilhan, gereği gibi araştırılmamış, hakkında yapılan değerlendir-

meler de çoğu zaman ideolojik veya ön yargılı olmuştur. Atilhan'la ilgili en yetkin araştırmayı yapan ve hakkında yazılmış iki ilmî makalenin sahibi olan araştırmacı yazar Rıfat N. Bali, Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı kimliği üzerine odaklandığından, onun diğer yönlerine kısmen değinmiştir. Bali'nin, muhtelif eserlerinde sıkça yer verdiği Atilhan'ın Yahudi aleyhtarlığı görüş ve faaliyetleri çalışmamızda aydınlatıcı olmuştur. Atilhan'la ilgili yapılmış tek tez çalışması, Özen Karaca'nın *The theme of Jewish conspiracy in Turkish nationalism:* The case of Cevat Rıfat Atilhan (Türk milliyetçiliğinde Yahudi komplosu teması: Cevat Rıfat Atilhan örneği) adlı yüksek lisans tezidir. Atilhan'ın muhtelif konulardaki "komplo teorileri"ni konu edinen çalışma, konusu gereği sadece Atilhan'ın düşünce dünyası üzerinde yoğunlaşmıştır. Atilhan'la ilgili bir diğer çalışma, araştırmacı yazar Mehmet Soykan'ın kaleme aldığı, Cevat Rıfat Atilhan'a Yahudiler Neden Saldırıyor? (2011) adlı çalışmadır. Kitap, Atilhan'ın kimi eserlerinden iktibas edilmiş bir biyografi ile Atilhan'ın Yahudilikle ilgili bazı görüşlerini ve yazarın muhtelif konularda seçtiği Yahudi aleyhtarı yazıları içermektedir.

Atilhan gibi, çok yönlü bir mesleki geçmişe sahip ve hayatı türlü mücadelelere sahne olmuş bir aksiyon adamını tahlil etmek oldukça yoğun ve zorlu bir çalışma gerektirmiştir. Öncelikle, Atilhan'ın askerlik hayatını belirlemede, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivi (ATASE) titizlikle taranmış ve ilgili belgeler temin edilmiştir. Atilhan'ın Milli Savunma Bakanlığı Arşiv Müdürlüğü'nde bulunan "Subay Şahsi Dosyası" için adı geçen kuruma müracaat edilmiş ve ilgili kurum tarafından hazırlanan Cevat Rifat Atilhan'ın "Askeri Safahat Belgesi"'ne ulaşılmıştır. Atilhan'ın, gerek kendi kitapları gerekse kendisine yer veren hatırat ve telif eserler taranarak askerlik hayatının resmi belgelere yansımayan ayrıntıları ortaya konulmuştur.

Atilhan'ın, siyasi ve basın hayatındaki faaliyetleri için Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi'ne müracaat edilmiş ve devletin değişik birimleri tarafından hazırlanmış çok sayıda belgeye ulaşılmıştır. Özellikle, Atilhan'ın faaliyette bulunduğu siyasi partiler hakkında hazırlanmış resmi raporlar ve bu partiler hakkında

yapılan tahkikatların tespitinde adı geçen kurum belirleyici olmuştur. Aynı şekilde, Atilhan'ın yasaklanan eserleri ile bunlarla ilgili davaların yazışmaları da ilgili kurum arşivinden sağlanmıştır.

Atilhan'ın, Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi'nde belgeleri bulunmayan bazı hukuk davaları için, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'ne müracaat edilmiş ancak, "yeterli bilgi ve belgeye rastlanılmadığından" talebimiz olumsuz karşılanmıştır. Bundan dolayı, Atilhan'ın bu davaları, basına yansıdığı kadarıyla ve kendi verdiği bilgilere göre karşılaştırılmalı olarak değerlendirilmiştir.

Çalışmamızda başvuruda bulunduğumuz mercilerden biri de Atilhan'a en yakın kişiler olan aile üyeleri olmuştur. Bu bağlamda, Atilhan'ın oğlu Atilla Atilhan ve damadı Avukat Danış Esendal'la değişik tarihlerde görüşmeler yapılmış, kendilerinden bilgi, belge ve fotoğraf sağlanmıştır. Atilhan'ı hayattayken tanımış ve mesaisine şahit olmuş bazı yakın dostlarına da müracaat edilmiştir. Görüşme talebimize oldukça temkinli yaklaşan bu kişiler, Atilhan'ın Siyonist ve Masonlarla yaptığı mücadelenin beraberinde getirdiği "tehlikeli" vaziyetten dolayı, isimlerinin Atilhan'la birlikte anılmasını istememişlerdir. Ölümünün üzerinden kırk beş yıl geçmesine rağmen, Atilhan'ın kimi çevrelerle yaptığı mücadelenin halâ hafızalardan silinmediği ve bunun yakın çevresini tedirgin ettiği görülmüştür.

Çalışmamızın en zor safhası, yazarlık hayatı oldukça üretken geçen Atilhan'ın mevcut eserlerini tesbit etmek olmuştur. Atilhan'ın bazı eserlerinin yasaklanmış veya toplatılmış olması, bazılarının da kütüphane kayıtlarında olmaması Atilhan'ın bütün eserlerine ulaşmamızı engellemiştir. Değişik kaynaklarda zikredildiğinden basıldığı anlaşılan, fakat günümüze ulaşmayan bu eserler tezin ilgili bölümünde alfabetik olarak listelenmiştir. Benzer bir mesele, Atilhan'ın makale yazılarının tespitinde de söz konusu olmuştur. Yoğun çabalarımıza rağmen; İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerde bulunan kütüphanelerde bazı süreli yayınların düzenli koleksiyonlarına ulaşmamız mümkün olmamıştır.

Maalesef bu yayınlar, ya mevcut koleksiyonlarının eksik olduğu ya da tamire alındıkları gerekçesiyle okuyucu karşısına çıkarılmamaktadır.

Bu çalışma, Cevat Rifat Atilhan'ın askerlik, basın, siyaset ve fikir hayatını bütün safhalarıyla değerlendirmeyi ve Atilhan'ın Türk düşünce hayatındaki yerini ve önemini saptamayı hedeflemektedir.

Çalışmamız, dört temel bölümden oluşmaktadır: I. Bölümde; Atilhan'ın ailesi, askerlik ve sivil hayatı ile ölümünden sonra aile çevresinde gelişen olaylar ele alınmıştır. II. Bölümde; Atilhan'ın yazarlığa başlaması, yayımladığı kitap, dergi, gazete, makale ve tefrikaları ve bu eserlerin değişik açılardan incelendiği basın hayatı değerlendirilmiştir. III. Bölümde; Atilhan'ın faaliyette bulunduğu siyasi partiler, bunların kuruluşu, programları ve faaliyetlerinin incelendiği siyasi hayatı ele alınmıştır. IV. Bölümde; Atilhan'ın değişik konularda beyan ettiği fikirleri ve bunlarla ilgili faaliyetlerinin incelendiği fikir hayatı değerlendirilmiştir.

Bu çalışma, uzun ve yorucu bir mücadelenin sonucunda meydana gelmiştir. Çalışmamızın araştırma ve yazım aşamalarında yaptığı yönlendirmelerle bu çalışmanın olgunlaşmasına büyük katkılar sağlayan, başta danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Ali Satan'a ve değerli hocalarım Prof. Dr. Süleyman Beyoğlu'na, Prof. Dr. Ali Arslan'a, Prof. Dr. Acar Sevim'e ve Yrd. Doç. Dr. Bülent Bakar'a teşekkürlerimi sunarım. Kütüphane araştırmalarımızda yardımcı olan, İstanbul'da Beyazıt Devlet Kütüphanesi, Taksim Atatürk Kitaplığı, İSAM Kütüphanesi ve Ankara'da Milli Kütüphane yetkililerine; Devlet Arşivleri'nde yaptığımız belge taramasında yardımcı olan Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi yetkililerine; Atilhan'ın askerlik hayatıyla ilgili yaptığımız araştırmada katkı sağlayan Genelkurmay Başkanlığı ATASE Arşivi ve Milli Savunma Bakanlığı Arşivi yetkililerine teşekkür ederim. Ayrıca, yakın ilgisinden ve katkılarından dolayı Cevat Rifat Atilhan'ın oğlu Atilla Atilhan'a ve damadı Avukat Daniş Esendal'a teşekkür ederim.

Cevat Rifat Atilhan (1892-1967)

1. Bölüm
Cevat Rifat Atilhan'ın Hayatı (1892-1967)

Ailesi

Cevat Rifat Atilhan, 1892 yılında İstanbul'un Vefa semtinde dünyaya geldi. Babası, Manastır askeri Kaymakamlarından Hasan Rıfat Paşa, annesi Nuriye Hanım'dır. Manastır'da doğmuş olan Hasan Rıfat Paşa, babası Hurşit Paşa[1] gibi askerlik mesleğine

---

[1] Hurşit Paşa hakkında farklı görüşler öne sürülmüştür. Bir kaynağa göre, Manastır'lı bir askeri kaymakam olan Hurşit Bey, beş lisan bilen özellikle de Macarcaya olan hâkimiyetinden dolayı halk arasında *Macar Hurşit* lakabıyla bilinen biriydi. Hurşit Paşa, aynı zamanda Avrupa musikisini iyi bilen kudretli bir bestekârdı. *Bülbül Peşrevi* adlı eseri dışındaki diğer eserleri, 93 Harbinde kaybolmuştur. 1873 yılında 80 yaşında iken vefat etmiştir. Bkz: Sadettin Nüzhet, *Samih Rıfat, Hayatı ve Eserleri*, Sühulet Kütüphanesi, tarih yok (ty) s. XI. Başka bir kaynağa göre de, Hurşit Bey, o zamanlar Avusturya-Macaristan sınırları içinde kalan Lemberg şehrinde doğmuştur. 1831 veya 1848 ihtilalında Osmanlıya sığınmış olabileceği düşünülen Hurşit Paşa, bir süre Lemberg'deki Harbiye'de okuduktan sonra patlak veren ihtilâlle birlikte Rus boyunduruğu altına girmemek için bir kış günü Tuna nehrini yüzerek geçmiş ve Nizip'e gelmiştir. Bir müddet burada kalmış ve sonradan İslamiyet'i kabul ederek Manastır'a yerleşmiştir. Bkz: Ayşegül Celepoğlu, *Türk Dil Kurumunun Kurucusu Samih Rifat, Hayatı ve Eserleri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2008, s. 29'dan, Zeynep Menemencioğlu ile 10 Şubat 1991'de yapılan röportaj. Yılmaz Öztuna da, Kaymakam (Yarbay) Hurşit Paşa'nın babasının Türkiye'ye sığınan ve Müslüman olarak Manastır'da ölen bir Leh olduğunu belirtmektedir. Bkz: Yılmaz Öztuna, "Ali Rifat Çağatay", *Türk Musikisi Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1969, s. 135

Atilhan'ın Dedesi Hurşit Paşa (Sadettin Nüzhet, Samih Rıfat, Hayatı ve eserleri)

girmiş ve tabur kâtipliğinden yetişerek kaymakam olmuştur. Uzun süre "bab-ı askeri" muhakemat dairesinde bulunmuş, Prizren ve Debre İdare-i Örfiye reisliklerinde çalışmıştır. Girit'te Ahmet Vahip Paşa riyasetinde teşekkül eden örfi idare heyetinde müddeiumumîlik vazifesi de gören Hasan Rifat Bey, tarikata da intisap etmiş ve "Yedikule Bektaşi Tekkesi" şeyhi Hafız Baba'nın müritlerinden olmuş. 1900 yılında vefat etmiştir. Hurşit Paşa'nın, Hasan Rifat Bey'den başka, Mehmet İzzet, Ali Rıza ve Hüseyin Tevfik adında üç oğlu ile Sabriye ve Şevket adında iki kızı olmuştur. Büyük oğlu Alyanak Mehmet İzzet Bey, Alay Eminliğinde bulunmuş ve 93 Harbinde (1877-78) Plevne'de şehit düşmüştür. Oğullarından Ali Rıza Bey, İzmir ve Suriye Defterdarlıklarında bulunmuş ve tahminen 1912 yılında vefat etmiştir. Diğer oğlu Miralay Hüseyin Tevfik Bey, II. Meşrutiyetin ilânından bir sene sonra Sinop'ta sürgünde iken vefat etmiştir.[2]

Cevat Rifat Atilhan'ın üçü erkek, dört kardeşi olmuştur. Büyük ağabeyi Ali Rifat Bey (Çağatay), İstiklal Marşı'nın ilk bestekârı olup, Babıâli Memurini Mülkiye Mümeyyizliğinde bulunmuş, özellikle de Türk musikisine kazandırdığı eserlerle tanınmıştır. Bilhassa Mehmet Akif'in *Bülbül* şiiri ile, Süleyman Nazif'in *Daüssıla*'sına yaptığı besteler çok beğenilmiştir. Ayrıca, Mehmet Akif'in *Köse İmamı*'nı da bir perdelik operet olarak bestelemiştir. Bir süre, Musiki Federasyonu, Türk Musiki Ocağı, Şark Musiki Cemiyeti ve Darülbedayi gibi musiki heyetlerinin başkanlığını da yürüten Ali Rıfat Bey 3 Mart 1935'te vefat etmiştir.[3] Atilhan'ın diğer kardeşlerinden

---

[2] Saadettin Nüzhet, a.g.e., s. XI.

[3] Nuri Özcan, "Ali Rifat Çağatay", *İslam Ansiklopedisi*, C. 8, Türk Diyanet

ağabeyi Samih Rifat, Türk edebiyatına değerli eserler kazandıran ünlü bir yazar, aynı zamanda bir devlet adamıdır. Samih Rifat Bey, Konya ve Trabzon valiliği yapmış, Milli Mücadeleye katılmış ve ikinci Büyük Millet Meclisi'nde Çanakkale milletvekilliği yapmıştır. 1932 yılında kurulan Türk Dili Tetkik Cemiyeti'nin de ilk başkanlığını yürütmüştür. Atilhan'ın erkek kardeşi Muzaffer Rifat Bey, bir süre Ankara'da Maarif Vekâletinde memurluk yapmıştır. Atilhan'ın kız kardeşi Hüsniye Rifat Hanım da bir süre Devlet Şurası'nda görev yapmıştır. Cevat Rifat, Muzaffer Rifat ve Hüsniye Rifat Hanım'ın annesi Nuriye Hanım'dır. Ali Rıfat Bey ile Samih Rıfat'ın annesi ise, Ömer Efendi adında Anadolu'lu bir zatın kızı olan Ayşe Hanım'dır.[4]

Atilhan'ın Babası Hasan Rifat Paşa (ayakta) ve Amcası Ali Rıza Bey (Sadettin Nüzhet, Sarih Rifat, Hayatı ve Eserleri)

Cevat Rifat Atilhan, iki defa evlenmiş olup, bunlardan ilkini Macide Hanım'la diğerini Emine Sabiha Hanım'la yapmıştır. Macide Hanım'dan olan tek çocuğu Türk sineması'nın ünlü senaristi Bülent Oran'dır.[5] Atilhan'ın, Emine Sabiha Hanım'dan Atilla ve Ahmet Emir adında iki oğlu ile üç kızı olmuştur. Atilhan aynı zamanda, Garip Akımı'nın ünlü şairi Oktay Rifat'ın da amcasıdır.[6]

Vakfı, İstanbul 1993, s. 167-168; Yılmaz Öztuna, "Ali Rifat Çağatay", *Türk Musikisi Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1969, s. 135

4 Saadettin Nüzhet, a.g.e., s. XI.

5 Bülent Oran hakkında yapılmış bir araştırma için bakınız; İbrahim Türk, *Senaryo Bülent Oran*, Dergah Yayınları, İstanbul 2004. Ayrıca bkz: Beşir Ayvazoğlu, "Samih Rıfat ve Kardeşleri", *Zaman,* 3 Mayıs 1996.

6 Oktay Rifat, Atilhan'ın ağabeyi Samih Rifat Bey'in oğludur. Oktay Rifat hakkında yapılmış bir çalışma için bkz: Tarık Özcan, *Şair ve Sözün Mahşeri*

Askerlik Hayatı (1912-1925)

Cevat Rifat'ın çocukluğunun ilk yılları, babası Hasan Rıfat Paşa'nın vazifesi gereği Şam'da geçti. İlköğrenimini İstanbul'da Fatih İbtidaisinde gören Cevat Rifat, dedesi Hurşit Paşa'nın isteği üzerine baba mesleği askerliği seçti ve Kuleli Askeri Lisesinde öğrenim gördü. Ardından, 14 Kasım 1909 tarihinde Harbiye Okuluna girdi. Bu okuldan, (1328-309) sicil numarasıyla mezun oldu. 24 Mart 1912 tarihinde teğmenliğe terfi ettirildi.[7]

Balkan Savaşları

Osmanlı Devleti, 19. yüzyılda gerçekleştirdiği köklü idari ve siyâsi reformlara rağmen bir türlü toparlanamamış ve 20. yüzyıla kan kaybederek girmiştir. İmparatorluk, içerde malî ve idarî birçok meseleyle uğraşırken, Arnavutluk'ta ve Arap topraklarında zuhur eden ayaklanmalarla da karşılaşmıştır. Bu güç durumdayken, 1911'de Trablusgarp Savaşı, 1912 yılında I. Balkan Savaşı ve 1913'te de II. Balkan savaşı patlak vermiştir.

Cevat Rifat, imparatorluğun büyük gailelerle boğuştuğu bir ortamda, 20 Temmuz 1912 tarihinde Osmanlı Ordusuna katılmıştır.[8] Bu sırada Arnavutlar, 1908'den beri sürdürdüğü bağımsızlık çabalarını yoğunlaştırmış ve Osmanlı Devleti'ne cephe almışlardı. Atilhan, yazdığına göre, İbrahim Paşa komutasındaki II. Fırka'ya bağlı Nişancı Taburu'nun 4. Bölüğünde, Türk ordusunun Ağustos 1912'de başlattığı Arnavutluk harekâtına katılmıştır.[9] Ardından, 24 Kasım 1912'de 4. Kolordu'ya atanmıştır.[10]

Oktay Rifat, Akçağ Yayınları, Ankara 2005, 564 s.

[7] Milli Savunma Bakanlığı (M.S.B) Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Bkz: s.28.

[8] Aynı belge. Cevat Rifat Bey, askerlik hayatını Trablusgarp savaşıyla birlikte başlatmaktadır. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Sultan 2'nci Abdülhamid ve Osmanlı İmparatorluğunda Komitacılar", *Yeni İstiklal*, S. 173, 2 Aralık 1963. Fakat Atilhan'ın "Askeri Safahat Belgesi"nde böyle bir bilgi kaydı bulunmamaktadır.

[9] Cevat Rifat Atilhan, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi İğneli Fıçı*, 6. Baskı, Kitsan Matbaası, İstanbul 1978, s. 148, 19 no'lu dipnot. Cevat Rifat Atilhan, Arnavutluk harekâtına ait hatıralarını, *İkinci Arnavutluk Harekatı* adıyla yayımlamış fakat bu eser günümüze kadar gelmemiştir.

[10] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi".

I. Balkan Savaşı'nda Edirne, Bulgar ordusu tarafından muhasara edilmiş ve yaklaşık altı ay Bulgarlara karşı mukavemet göstermiştir. Teğmen Cevat Rifat Bey, Edirne muhasarasında şehrin Bulgarlara karşı savunulmasında görev almıştır.[11] Müstahkem Mevki Komutanı Şükrü Paşa'nın ateşkes kararına ve silah bırakma emrine rağmen bağlı birlikleriyle mücadelesine devam etmiştir.[12] Daha sonra, Bulgarların Türk askerinin "şeref ve haysiyetine hürmet" etmesi şartıyla 12. Bulgar Alay Komutanı Albay Petrof'la bir ateşkes protokolü imzalamıştır.[13] Bu savaşlarda iki süngü yarası almış ve yaklaşık sekiz ay sürecek bir esaret için Sofya'ya götürülmüştür. Savaştaki cesaret ve kahramanlığı Bulgarlarca

Atilhan, Askerliğinin İlk Yıllarında (Aile arşivi)

[11] Genel Kurmay Başkanlığı'nın 8'nci Asliye Hukuk Mahkemesi Hakimliği'ne gönderdiği, 16 Kasım 1983 tarihli P. Yzb. Cevat Rifat Atilhan konulu belge. Bkz: s. 32. Bu belge, 8'nci Asliye Hukuk Mahkemesi Hâkimliğinin 27 Ekim 1983 tarih ve 983/502 sayılı yazısı üzerine Genel Kurmay Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. Belgenin içeriğinden, Atilhan'a verildiği öne sürülen "Milis Generalliği" ünvanıyla ilgili resmi kayıt istendiği anlaşılmaktadır.

[12] Cevat Rifat'ın yazdığına göre; Edirne muhasarası sırasında Tabur Komutanı Binbaşı Hafız Ali Bey, Taburun 2. Bölük Komutanı Hakkı Bey ve 3. Bölük Komutanı Kastamonulu Veli Bey yaralanmış, Taburun diğer sekiz zabiti de şehit olmuştur. Taburun yetkili tek zabiti kalan Cevat Rifat, askerlerine hitap ederek, Müstahkem Mevki Komutanlığının silah bırakma emrini dinlemeyip, son kurşuna ve son süngüye kadar askerlerine çarpışma emri vermiştir. Cevat Rifat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm,* Akyurt Neşriyat, 1955, s. 84-85.

[13] *Genelkurmay Başkanlığı, Türk Silahlı Kuvvetler Tarihi, Osmanlı Devri, Balkan Harbi (1912-1913), Edirne Kalesi Etrafındaki Muharebeler*, Genelkurmay Basımevi, (Haz: Şadi Sükan), 2. Baskı, C. 2, K. 3, Ankara 1993, s. 335-336. Bu konuda detaylı bilgi veren Cevat Rifat, protokol imzaladığı Bulgar Alay komutanının ismini Boyaciyef olarak kaydetmiştir. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955), s. 86-87.

takdir edilen Cevat Rifat, esaret günlerinde ayrıcalıklı muamele görmüş ve yazdığına göre "Bulgar İmtiyaz Madalyası" ile ödüllendirilmiştir.[14] Edirne muhasarasındaki mücadelesi, Türk Genelkurmayı tarafından da takdir edilmiş ve esaret sonrasında iki sene kıdem zammı ile taltif edilmiştir.[15]

Birinci Dünya Savaşı

Cevat Rifat, 2 Aralık 1913'de 8. Kolorduya atandı.[16] 29 Ekim 1914 ve 30 Ekim 1918 tarihleri arasında Birinci Dünya Savaşı'nda bulundu.[17] Filistin-Suriye Cephesinde vazifelendirildi ve Mersinli Cemal Paşa'nın yaverliğini ve şifre subaylığını yaptı.[18] 14 Haziran 1915 tarihinde rütbesi Üsteğmenliğe yükseltildi.[19] 22 Nisan 1917 tarihinde, 5. Rütbeden Mecidi Nişanı ile ödüllendirildi.[20]

Bir kaynağa göre Atilhan, Filistin-Suriye Cephesi'nde, ilk eserleri olan *Askere Din Dersleri* ve *On İki Haftalık Talim Programı* adlı kitaplarını yazmıştır. Bunlardan ilki Dördüncü Ordu, diğeri de Suriye ve Garbi Arabistan Kumandanlığı tarafından neşredilerek ilgili askeri birimlere dağıtılmıştır.[21]

Cevat Rifat, Osmanlı ordusunun Britanya güçleriyle yaptığı, 1917 Martı'nda I.Gazze ile 1917 Nisanı'nda gerçekleşen II. Gazze

---

[14] Cevat Rıfat Atilhan, "Yerinde Bir Teşebbüs", *Yeni İstiklal*, S. 267, 21 Eylül 1966.

[15] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Cevat Rifat Atilhan, Edirne muhasarasına ait hatıralarını, *Edirne Muhasarasında Son Gün* ve *Esaret Hatıraları* adıyla yayımlamış fakat bu eseri günümüze ulaşmamıştır.

[16] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi.

[17] Aynı belge.

[18] Genelkurmay Başkanlığı'nın 8'nci Asliye Hukuk Mahkemesi Hâkimliği'ne gönderdiği, 16 Kasım 1983 tarihli P. Yzb. Cevat Rifat Atilhan konulu belge..

[19] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi".

[20] Aynı belge. Atilhan bu madalyanın, kendisinin Lübnan'da 43. Fırka, 137. Alay'da bölük komutanlığı yaptığı sırada, askerinin düzen ve disiplininden dolayı Alman Mareşali Von Makenzen'in Mersinli Cemal Paşa'ya tavsiyesi üzerine verildiğini belirtmektedir. Bkz:"Cevat Rifat Atilhan Kimdir?", *Büyük Cihad*, S. 26, 7 Eylül 1951.

[21] Aynı yer. Ayrıca bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İğneli Fıçı*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1958, s. 190.

Savaşları'na katıldı. Yazdığına göre, II. Gazze Meydan Savaşı'nda üç yüz elli kişilik müstakil bir müfreze ile Ebu Hureyre tepelerinde İngiliz ordusunun sağ cenahına yaptığı taarruzla savaşın Türkler lehine gelişmesinde büyük rol oynadı.[22] Bu savaşlarda aldığı yaralardan dolayı bir hafta Cebel-i Lübnan vilayetine hava değişimine yollandı.[23] Cevat Rifat, sonradan Mersinli Cemal Paşa tarafından 8. Kolordu'nun Harekât Şubesi Başkanlığı'na getirildi.[24]

Atilhan, Babası Hasan Rifat Paşanın Kucağında (Aile arşivi)

Cevat Rifat, bu görevinde, Filistin Yahudilerin kurduğu ve parolası "İsrail'in geleceği hiçbir zaman engellenemeyecektir" olan, İbranice "Netzach Israel Lo Ishakere" isminin kısaltılması olan *Nili* casus teşkilatının ajanlarıyla mücadele etti.[25] Bu örgüt, 1916 yılından itibaren, Osmanlı ordusunu Suriye ve Filistin'de takip ederek onun hareketlerini düzenli olarak İngilizlere rapor etmekteydi.[26] Liderliğini, 1882'de ailesiyle Romanya'dan Filistin'e göçen ve Hayfa'daki "Zirkon

[22] Cevat Rıfat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955), s. 153.

[23] Cevat Rıfat Atilhan, *Filistin Cephesinde Yahudi Casuslar Suriyenin Mataharisi Simi Simon*, 2. Baskı, Üstün Eserler Neşriyatı, İstanbul 1947, s. 20

[24] Cevat Rıfat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 4", *Büyük Doğu*, S. 28, Y. 6, 29 Eylül 1950.

[25] Mim Kemal Öke, *Siyonizm'den Uygarlıklar Çatışmasına Filistin Sorunu*, Ufuk Kitapları, 4. Baskı, İstanbul 2002, s. 259-261. Cevat Rifat'ın Yahudi casuslarla olan mücadelesinden bölgede görev yapan yetkililer de bahsetmektedir. Bunlar için bkz: Feridun Kandemir, *Fahreddin Paşa'nın Medine Müdafaası Peygamberimizin Gölgesinde Son Türkler*, Yağmur Yayınları, 10 Baskı, İstanbul 2009, s. 327-349; Ş. Fuad Gücüyener, *Birinci Dünya Harbinde Tanıdığım Kahramanlar*, Gücüyener Yayınevi, İstanbul 1956, s. 128-130.

[26] Stanford J. Shaw, *Osmanlı İmparatorluğunda ve Türkiye Cumhuriyetinde Yahudiler,* (Çev: Meriç Sobutay), Kapı Yayınları, İstanbul 2008, s. 375.

Atilhan'a Almanlar Tarafından Verilen 2. Sınıf Demir Salip Madalyası (Aile arşivi)

Yaakov" kolonisinin kurucularından Aaron Aaronsohn adında bir Yahudi ziraatçi yapmaktaydı[27]. Örgütün Filistin'deki istihbarat çalışmalarını, kız kardeşi Sara Aaronsohn, Le-Tzion yerleşiminden Na'man Belkind ve Güney Filistin'de *Hamagan* (Koruyucu) adında kendi istihbarat grubunu kuran eski Hashomer üyesi Yossef Liskhansky yürütmekteydi.[28] *Nili*'nin görevi, "arz-ı mevud"da bir "Yahudi Yurdu" kurmak için, Filistin'in Osmanlı egemenliğinden çıkmasını sağlamak ve bunun için gerekli askeri istihbaratı İngilizlere ulaştırmaktı.

Yazdığına göre Cevat Rifat, Nili'nin çökertilmesi işiyle bizzat meşgul olmuştur. Sarah Aaronsohn[29], Naman Belkind, Jozef Tobin ve Abraham Blum gibi casus elebaşları ile Filistin'in değişik bölgelerinde faaliyette olan çok sayıda Yahudi casusu yakalatıp Şam'a getirtmiş ve divan-ı harpte yargılanmalarını sağlamıştır.[30]

---

[27] Mim Kemal Öke, *A.g.e.,* s. 254.

[28] Stanford J. Shaw, *A.g.e.*, s. 376.

[29] Çağdaş Yahudi kaynakları, tutuklu bulunan Sarah Aaronsohn'un Osmanlı askerleri tarafından işkence altında sorgulandığını fakat Sarah'ın konuşmadığını ve tabancayla intihar ederek kahramanca öldüğünü öne sürmektedirler. Cevat Rifat Bey, bunun doğru olmadığını belirtmektedir. Anlattığına göre, ikamet ettiği Zimmarin Kasabası'nda yakalanan Sarah Aaronsohn, Nasıra Komutanlığı tarafından iki subay eşliğinde trenle Şam'a doğru yola çıkartılmış fakat Sarah, yoldayken kendini Şahap Vadisi'ndeki kayalıklara atarak intihar etmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Filistin Cephesinde Yahudi Casuslar Suriyenin Mataharisi*, s. 42-43.

[30] Cevat Rıfat Bey, eserlerinde Filistin Cephesi'nde yakalanan casusların yakalanma ve sorgulanma hadiseleriyle ilgili ayrıntılı bilgiler vermiştir. Bunlar için bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Filistin cephesinde Yahudi Casuslar Suriyenin Mataharisi Simi Simon*, s. 64; *Farmasonluğun Yırtılan Maskesi*, Aykurt Neş-

Casusların yakalanmalarından sorgulanmalarına[31] hatta infazlarına[32] kadar gelişmelerin bizzat takipçisi olmuştur.

Osmanlı Hükümeti, Filistin'deki casusluğa karşı Yahudileri bölgeden tehcir etme kararı almıştır. Fransız, İngiliz, Amerikan, Rus ve Yunan uyruklu olup Osmanlı tabiiyetine girmek istemeyen Yahudiler Filistin'den çıkarılmıştır.[33] Tehcir edilenlerden bir kısmı, Suriye'yenin kuzeyine nakledilerek savaş bölgesinin dışına çıkarılmıştır.[34] Filistin'in Yafa ve Gazze şehirlerinde bulunan Yahudi ve Hristiyanlar özenle tahliye edilerek bölge dışına çıkarılmıştır.[35] Cevat Rifat, Yafa'nın tahliyesinde bizzat görev almıştır.[36]

---

riyat, İstanbul 1956, s.103. Atilhan'ın anlattıklarına göre, bu casuslar Şam'ın Beramke ve Osmaniye kışlası ile merkez hapishanesini tıklım tıklım doldurmuşlardır.

[31] Cevat Rifat Bey, Filistin'in değişik bölgelerinde yakalanmış çok sayıda Yahudi casusun sorgulama komisyonuna katıldığını belirtmektedir. Anlattığına göre, Filistin'in Zammarin adlı kasabasının bütün ahalisiyle tam bir casusluk yuvası idi. Yakalanan casuslar çok değişik yöntemlerle sorgulanmaktaydı. Bunlardan biri de "Suggestion" ve "Hypnotisma" yöntemleriydi. Bu yöntemler, 4. Ordu Sıhhiye Reisi Neşet Ömer Bey tarafından casuslara uygulanmaktaydı. Meselâ, Zammarin kasabasında yakalanan Jozef Tobin ve Naman Belkind adında iki casus şefi, bu yöntemlerle sorgulanmış ve şebekenin çözülmesinde kilit rol oynamışlardır. Şebekenin başı olan ve İngilizlerle yakın temasta olan Aaron Aaronsohn, ilk kez bu sorgulama esnasında deşifre edilmiştir. Aynı şekilde, şebekenin Filistin sorumlusu ve Aaronsohn'ın kız kardeşi olan Sara Aaronsohn da bu sorgulamadan sonra yakalanmış fakat, sorgulanmasına fırsat vermeden intihar etmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Musa Dağı*, 4. Baskı, Sinan Yayınları, İstanbul 1995, s. 116-126.

[32] Cevat Rifat, 151 Siyonist casusun infazını sağladığını belirtmektedir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Nasıl Yahudi ve Mason Düşmanı Oldum?", *Büyük Doğu*, S. 23, Y. 5, 1950.

[33] Yusuf Hikmet Bayur, *Türk İnkılâp Tarihi*, C. 3, K. 3, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1991, s. 384.

[34] Celal Tevfik Karasapan, *Filistin ve Şark-ül Ürdün*, C. 2, Ahmet İhsan Matbaası, İstanbul 1992, s. 47-48.

[35] Dördüncü Ordu Kumandanı ve Bahriye Nazırı Ahmed Cemal Paşa, Baş Kumandanlık Vekaletine yazdığı detaylı raporda Yafa ve Gazze'nin tahliyesinin "gayet sakin ve muntazam" gerçekleştiğini belirtmekte ve tahliye aleyhinde yabancı basında çıkan iddialara da cevap vermektedir. Bkz: ATASE Arşivi: Kol: BDH, K: 173, D: 746 F: 018.

[36] Mustafa Turan, *Bir Generalin 31 Mart Anıları*, Q-Matris Yayınları, İstanbul 2003, s. 103. Cevat Rifat'ın yazdıkları bu bilgiyi doğrulanmaktadır. Yazdı-

Atilhan'a verilen Beşinci Rütbe'den Mecidi Nişanı (Aile Arşivi)

Tahliye edilen Yahudiler, burunları bile kanamadan, güvenlik içinde Hama ve Humus gibi merkezlere gönderilmiştir.[37]

Cevat Rifat, Yahudi casusların Filistin'deki istihbarat etkinliğini şu ilginç ifadelerle anlatmaktadır:

"Siyona doğru" parolasının öncüleri, kendilerini İttihat ve Terakki'nin kırılasıca elleriyle yerleştikleri bu mesut yuvalardan ordumuzun günlük hareketlerini, tabur, bölük ve hatta daha küçük kademelere kadar olan hurda değişiklikleri bile günü gününe, saati saatine düşmana bildirmişlerdir. Bir kumanda heyetinin mevkiini değiştirmesi ve hatta bir topçu bataryasının tarassut [gözlem] mevkiine kadar en basit tafsilatı muntazaman düşmana bildirilmekte idi.[38] Denilebilir ki, bu sayede düşmanlarımız bizim vaziyetimizi bizden daha iyi bilmekte idiler. Dünyanın

---

ğına göre, Bahriye Nazırı Cemal Paşa, Yafa'nın tahliye görevini kendisine vermiştir. O da, "kimsenin malına, canına, ırzına dokunmadan, kimseden beş para almaya tenezzül etmeden" şehrin tahliye işlemini gerçekleştirmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Yahudi Casusu Suzy Liberman*, Sinan Yayınları, 5. Baskı, İstanbul 1995, s. 132.

[37] Falih Rıfkı Atay, *Zeytindağı*, Pozitif Yayınları, İstanbul 2004, s. 71.

[38] Cevat Rıfat Atilhan, Siyonist casusların cephe gerisinde fakat düşman tarafından görünebilecek bir mevkide çok ilginç istihbarat taktikleri kullandıklarını belirtmektedir. Örneğin, Şamda yakalanan Gerşman adında bir casusun verdiği bilgilere göre, casuslar Türk ordusunun vaziyetini cephe gerisinden şu şekilde aktarıyorlardı:
1. Üç küme halinde bulunmak. Her küme Türk ordusunun bir cehanını temsil etmek üzere,
2. Sağdaki cephede bir kişinin ayakta durması, diğerlerinin yere yatması Türk ordusunun sağ cenahının ilerlediğini, ikisinin birden ayakta durması

hiçbir yerinde ve hiçbir muharebede bu kadar küçük askeri malumatın düşmana bildirildiğine, bu kadar vusatlı [geniş] ve haince casusluk yapıldığına dair askeri tarihlerde bir malumata tesadüf edilmemiştir”[39]

NİLİ’nin İngilizlere sağladığı istihbarat, Filistin’in Osmanlı hakimiyetinden çıkmasında büyük rol oynamıştır. Nitekim bir

---

bu cenahın taarruza geçtiğini gösterir.
3. Merkezde bulunan üç kişiden birinin ayakta durması, merkezde hafif bir ileri hareket olduğunu, iki kişinin ayakta durması Türk merkez kıtaatının taarruza geçtiğini, üçünün birden ayağa kalkması takviye kıtaatının ve Türk ihtiyatlarının cepheye sokulduğunu gösterir.
4. Sol tepedeki insanların remizleri diğerlerinin aynıdır.
5. Her üç tepede birden hiç kimsenin görünmeyişi, Türk cephesinde bir hareket olmadığını gösterir.
6. Her üç noktada birden, birer kişinin çömelerek oturması Türk ordusunun geri çekildiğine delalettir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Musa Dağı*, s. 78

[39] Cevat Rıfat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955), s. 157. Yakalanan NİLİ ajanlarından alınan bilgiler, örgütün Osmanlı ordusunun ne denli sızdığını göstermesi bakımından oldukça çarpıcıdır. Naman Belkind adında yakalanan bir Yahudi casusun İngilizlere ulaştırmak üzere hazırladığı iki belge’nin metni aşağıdaki gibiydi:
Belge 1: “Harbiye Nazırı Enver Paşa Şam’a geldi. Oradan Beyrut’a ve Lübnan’a giderek askeri teftiş etti. Arap askerlerinin çok olduğu kıtaları beğenmedi. Enver Paşa, 4’ncü Ordu komutanı Büyük Cemal ve 8’nci Kolordu komutanı küçük Cemal Paşalarla birlikte, Hicaz yoliyle Medine’ye gittiler. Bu seyahat Medinenin boşaltılmasiyle alâkadardır. Fakat Medine muhafızı Fahreddin Paşa, bu tahliye işine şiddetle muhaliftir. Son nefer kalıncaya kadar Medine’yi müfdafaa edeceğini söylemiştir. Verilen kararlara dair henüz malûmat alınamamıştır. Diğer komutanların, bu tahliyeye taraftar oldukları zannedilmektedir. Şehirlerdeki memnunsuzluk artmakta, aç ve çıplakların sayısı çoğalmaktadır”.
Belge 2: “Cebellübnan’da bulunan ve şimdiye kadar harbe girmemiş olan 17’nci piyade alayı, Sayda-Tabariye üzerinden Nasra’ya gelmiş. Burada bir müddet kaldıktan sonra Remle’ye hareket etmiştir. Gazze cephesine gideceği söyleniyor. Bu alayın birinci tabur komutanı Türk Binbaşısı Hüsnü, ikinci tabur komutanı Bağdatlı Arap Nafiz ve üçüncü tabur komutanı da Şam’lı Arap Ziya beylerdir. Askerin yüzde 65’i Araplardan müteşekkildir. Bu Alayın kıymeti harbiyesi az olduğu kanaati hakimdir. Firar çoktur. Lübnan’dan Nasra’ya kadar 200 den fazla askerin kaçtığı, develerle taşınan silahlardan anlamak gayet basittir. Nasra mıntıkası sahil gözetleme yerlerinde hiçbir değişiklik yoktur” Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Musa Dağı*, s. 121-122.

ASKERİ SAFAHAT BELGESİ

Sicil No	: 1328–309
Adı Soyadı	: Cevat Rifat ATILHAN
Baba Adı	: Hasan Rifat
Memleketi	: İstanbul, Yenibahçe
Doğum Tarihi	: 1308
Sınıf-Rütbe	: Piyade, Yüzbaşı
Duhulü	: 01 Kasım 1325, Mektebe
Terfi Tarihleri	:11 Mart 1328, Teğmen 01 Haziran 1331, Üsteğmen 12 Mayıs 1334, Yüzbaşı
Emeklilik Tarihi	: 17.10.1341
Tavzifi	: 28.07.1940–17.07.1942

11 Kasım 1328'de Harbiye'den mezun olarak 4. Kolorduya, 19 Kasım 1329'da 8. Kolurdu'ya atanmıştır. Balkan Harbindeki yararlılığı dolayısıyla iki sene kıdem zammı ile taltif edilmiştir.
8. Kolorduya memur iken 4. Ordu yaverliğine tayin edilmiştir. 28 Ocak 1335'de Yıldırım Kıtaları Müfettişliği emrine ardından Harbiye Nezareti yaverliğine tayin edilmiştir. 22 Nisan 1336'da Muamelat-ı Zatiye Dairesine, 17 Haziran 1336'da I. Kolordu emrine verilmiştir. 17 Mayıs 1336'da Anadolu'ya geçerek Çaycuma-Zonguldak Müfreze Komutanlığına atanmış bölgedeki dağınık kuvveleri toplamış daha sonra Ali Sait Paşa maiyetinde Batum'a gitmiş ardından 30.12.1337'de Şark Cephesi emrine verilmiştir. 31.08.1330'da Isparta Mebusu Ferik Cemal Paşa'nın yaverliği görevinin ardından Üsküdar Ahz-ı Asker Kalemi mülhaklığına atanmıştır.20.09.1341'de kendi isteğiyle emekli olmuştur.28.07.1940–17.07.1942 tarihleri arasında talim ve manevra için hizmete alınarak 85. Alay 2. Tabur Emir Subaylığı görevinde bulunmuştur.

Nişan ve Madalyaları
5. Rütbeden Mecidi Nişanı, 22 Nisan 1333
Muharebe Gümüş Liyakat Madalyası, 18 Haziran 1334
2. Sınıf Demir Salip Nişanı, 05 Temmuz 1334
BMM Takdirnamesi, 21.04.1341
S17142 Numaralı İstiklal Madalyası, 11.03.1928

Katıldığı Savaşlar

Balkan Harbi	: 07 Temmuz 1328-1329
I. Dünya Harbi	: 16 Teşrin-i Evvel 1330–30 Teşrin-i Evvel 1334
İstiklâl Harbi	: 18 Nisan 1336–23 Ağustos 1339

Bu belge Piyade Yüzbaşı Cevat Rifat ATILHAN (1328–309)'e ait **"Subay Şahsi Dosyası"** kayıtlarına göre düzenlenmiştir. 24 Ocak 2011

Sadık Emre KARAKUŞ
Sivil Memur
Belge Araştırma Uzmanı

Cengiz EROĞLU
Sivil Memur
Belge Araştırma Uzmanı

O N A Y
24 Ocak 2011

Mehmet YURDAKUL
Personel Albay
Arşiv Müdürü

Cevat Rifat Atilhan'a ait Askeri Safahat Belgesi (Milli Savunma Bakanlığı Arşivi)

İngiliz Dışişleri yetkilisi, "Onlar için ne yapsak, hizmetlerinin karşılığını ödeyemeyiz" demiştir. Yine General Macdonough, "Aaronshon'ların istihbaratı olmasaydı, Allenby zaferi kazanamazdı" itirafında bulunmuştur.[40]

Filistin'deki Yahudilerin casusluk faaliyetleri, Cevat Rifat'ın dünyaya bakışını derinden etkilemiştir.[41] Filistin'in, Yahudi "ihaneti" sonucu kaybedildiği inancı, hayatı boyunca sürdürdüğü Yahudi aleyhtarlığını besleyen ana damarlardan biri olmuştur.

Kolordu harekât şubesindeki başarılı icraatıyla dikkat çeken Cevat Rifat Bey, 4. Ordu Komutanı Cemal Paşa tarafından Suriye ve Garbi Arabistan Umum Kumandanlığı Erkan-ı Harbiye İkinci Şube Müdürlüğüne (Muamelat-ı Zatiye Dairesi) atandı.[42] Bu görevinde, ordu subaylarının terfi, tayin, nakil ve cephelerdeki ikmal işleriyle ilgilendi. Bir süre sonra geçici olarak tekrar 8. Kolordu Kumandanlığına emrine verildi.

Cevat Rifat Bey'in, 12 Mayıs 1918 tarihinde rütbesi Yüzbaşılığa yükseltildi.[43] Filistin Cephesi'nde gösterdiği cesaret ve kahramanlık neticesinde, 18 Haziran 1918 tarihinde "Muharebe Gümüş Liyakat Madalyası"[44], 5 Temmuz 1918 tarihinde de "2.Sınıf Demir Salip Nişanı"[45] ile ödüllendirildi. Katrane Sava-

---

[40] Isaıah Freidman, The Question of Palestine 1914-1918: British-Jewish-Arab Relations, Londra 1973, s. 273. Bknz.: A.g.e., s. 261.

[41] Mim Kemal Öke, *A.g.e.,* s. 259.

[42] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Ayrıca bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 5", *Büyük Doğu*, S. 29, Y. 6, 6 Ekim 1950.

[43] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi".

[44] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Bu madalyanın, Atilhan'a Filistin ricatinde 8. Kolordu karargâhının Katrane'den Amman'a nakli sırasında Katrane mevkiinde vuku bulan ve Arap destekli İngiliz ordusuyla yapılan muharebede gösterdiği kahramanlıktan dolayı verildiğini belirtmektedir. Bkz: "Cevat Rifat Atilhan Kimdir?", *Büyük Cihad*, S.27, 14 Eylül 1951. Atilhan, *Musa Dağı* eserinde Katrane Savaşlarını detaylı olarak anlatmıştır. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Musa Dağı* (1995). s. 15-39.

[45] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Bu madalyanın, Atilhan'ın Katrane'de gösterdiği kahramanlığın, 8. Kolordu karargâhının düşman eline geçmesini engellediği ve savaşın genel gidişatını

şı'nın ardından, 4. Ordudaki vazifesine geri dönen Yüzbaşı Cevat Rifat, bir süre ordunun istihbarat işlerini de yürütmüştür.[46]

Mütareke Dönemi

Cevat Rifat Bey, Osmanlı Devleti'nin Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalamasının ardından Mersinli Cemal Paşa ile birlikte İstanbul'a gelir. Velid Ebuziya Bey'in Milli Mücadele yanlısı *Tasvir-i Efkâr* gazetesinde, Filistin ricatini ve Suriye bozgununu anlatan "Suriye Hezimet-i Faciası ve Sebebleri" adlı hatıralarını 14 bölümlük bir dizi halinde yayımlar.[47] Bu sırada İstanbul'da bulunan Mustafa Kemal Paşa, dizinin içeriğine tepki gösterir.[48] *Tasvir-i Efkar*, dizinin 8. bölümünün yayımlandığı sayısında Mustafa Kemal Paşa'ya verdiği cevapta; tefrikayla hiç kimseyi suçlamak gibi bir niyeti olmadığını belirterek, Mustafa Kemal Paşa'yı takdir edenlerden olduğunu, onun Çanakkale Savaşında Arıburnunda ve Anafartalar'da gösterdiği yararlıkları, memleke-

---

değiştirdiği gerekçesiyle Almanlar tarafından kendisine verildiği belirtilmektedir. Ayrıca, Atilhan'ın Katrane'deki başarısından dolayı, Almanların "1. Sınıf Demir Salip", Avusturya ve Bulgarların da "Büyük Madalya"larına lâyık görüldüğü belirtilmektedir. Bkz: "Cevat Rifat Atilhan Kimdir?", *Büyük Cihad*, S.27, 14 Eylül 1951.

[46] Cevat Rıfat Atilhan, *Yahudiler Dünyayı Nasıl İstila Ediyorlar* (dış kapakta: Dünya İstilacıları), Yelken Matbaası, 2. Baskı, İstanbul 1973, s. 179.

[47] Cevat Rifat, "Suriye hezimet-i Faciası ve Sebepleri", *Tasviri Efkar*, 23 Teşrini Sani 1334-17 Kanunu Evvel 1334.

[48] Mustafa Kemal Paşa'nın dizi içeriğine neden tepki gösterdiği belli değildir. Kendisine cevap veren *Tasvir-i Efkar* gazetesi, bu tepkinin sebebi hakkında bilgi vermemiştir. Cevat Rifat Bey de, Mustafa Kemal Paşa'nın "kendilerini hiç alakadar etmediği ve hedef tutmadığı halde" tepki gösterdiğini belirtmiştir. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Görünmeyen İnkılap", *Büyük Doğu*, Y. 7, S. 43, 1951.

[49] Gazete, İngilizlerin 18 Eylül 1334 tarihinde başlattığı taarruzdan sonra, Filistin'i savunan üç Türk ordusunun kumandan, karargah merkezi ve ordu kuvvetlerini gösteren bir de harita yayımlamıştır. Aynı yerde, Filistin'i müdafaa eden 4. Ordu komutanı Cevad Paşa, 7. Ordu Komutanı Mustafa Kemal Paşa ve 8. Ordu Komutanı Mersinli Cemal Paşa'nın fotoğrafları da yer almıştır. Bkz: "Filistin Sahne-i Hezimeti", *Tasvir-i Efkâr*, 4 Kanun-u Evvel 1334.

[50] Bkz: M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi".

tin katı sansürüne rağmen sadece kendilerinin anlattığını belirtir. Gazete, cevabını aşağıda görüleceği üzere sürdürür:

> "Fakat şurasını da M. Kemal Paşa'ya söyliyelim ki, kendisi gazetecilerle biraz fazla mülâkat ediyor. Suriye'den geldi geleli bununla üç dört defadır bir takım gazetelere beyanatta bulundu. Öyle zannediyoruz ki, şahsi propaganda yapılacak, siyasi maksatlar takip edilecek zamanda hiç değiliz. Biz memleketin felâket-i hazırası karşısında bi sud [faydasız] münakaşalara kat'a taraftar değiliz. Şimdiye kadar olan neşriyatımızda da pek çok şedit müahazat ve tenkidatta bulunmakla beraber, bu münakaşalarımızda yalnız memlekete hizmet gayesini takip ettik. Mustafa Kemal Paşa gibi Çanakkale'de hayatını tehlikeye koyarak hidmet gösterebilmiş olanlardan da şu gaileli zamanda mütebassırâne [basıretle] hareket hususunda umuma pişvalık [liderlik] bekleriz. Böyle yapılmayup da bir takım fırkalara istinaden yükselmek gayesi takip olunursa zannederiz ki, eski hidmetlerin kıymeti de erbab-ı hulus nazarında derhal hiçe iner"[49]

Cevat Rifat Bey, Mersinli Cemal Paşa'nın merkezi Konya'da bulunan Yıldırım Kıtaatı Müfettişliği ve İkinci Ordu Komutanlığına atanmasıyla birlikte 28 Ocak 1919 tarihinde bu komutanlığın başyaverliğine getirildi.[50] Cemal Paşa'nın görevinin sona erdiği 24 Temmuz 1919 tarihine kadar bu görevde kaldı.

Cemal Paşa, Konya'ya geldikten hemen sonra inceleme gezilerine çıkmış, Ulukışla istasyonunda bulunan cephane ve mühimmatın toplatılarak muhafaza edilmelerini sağlamıştır.[51] Diğer taraftan, Antalya, Burdur ve Konya havalisinde bulunan işgal

---

[51] ATASE Arşivi, Kol: İSH, K: 326, D: 1-2, F: 129. Bu bilgiyi Cevat Rifat da doğrulamaktadır. Anlattığına göre, Mersinli Cemal Paşa kendisine verdiği bir talimatla Konya'da bulunan İngiliz mümessilini bir bahaneyle oyalamasını istemiş, bu esnada arkadaşlarının Konyadaki cephanelikleri boşaltıp güvenli merkezlere taşıyacaklarını belirtmiştir. Cevat Rifat da, yüzbaşı rütbesindeki İngiliz mümessilini at yarışı bahanesiyle günlerce oyalayıp, ordu mıntıkasında bulunan asker depolarındaki mevcut silah ve cephanenin gizlice Afyonkarahisar ve Akşehir gibi merkezlere taşınmasını sağlamıştır. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 20", *Büyük Doğu*, S. 45, Y. 7, 1951, s. 10-11.

T. C.
GENELKURMAY BAŞKANLIĞI
KARA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI
A N K A R A

725

PER : 7200-7086 -83 Tayin D.Yd.Sb.Ş.Oz.Ks. 16 KASIM 1983

KONU : P.Yzb.Cevat Rıfat ATILGAN Hk.

8 NCİ ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ HAKİMLİĞİNE
İSTANBUL

İLGİ : 8 nci Asliye Hukuk Mahkemesi Hakimliğinin 27 Ekim 1983 tarih ve Esas:983/502 sayılı yazısı.

P.Yzb.Cevat Rıfat ATILHAN (1328-309)'a ait ilgi yazı ile istenen bilgiler dosya kayıtlarına göre aşağıya çıkarılmıştır. Rica ederim.

Ahmet BAŞTÜRK
Tuğgeneral
Tayin Dairesi Başkanı

İSTENEN BİLGİLER :
1.(1328-309) sicil numarası ile Harp Okulundan mezun olmuştur.
2.7 Temmuz 1328 tarihinden itibaren Balkan Harbine katılmış ve Edirne'nin muhasarasında tekmil muharebelere iştirak etmiştir.
3.1 nci Cihan Harbinde Cemal Paşa'nın yaverliğini ve şifre subaylığını yapmıştır.
4.Milli Mücadelede Ali Fuat Cebesoy Paşa ile şifre muhaberesi yapmış, paşa kendisinin Kastamonu Mıntıka K.emrinde kalmasını emretmiş, fakat o şahsi gayreti ile Zonguldak bölgesinde bir Milis Alayı kurarak bölgede asayişi temin etmiş, halkın ve Komutanlarının takdirini kazanmıştır.
5.İsteği üzerine 20 Eylül 1341 de emekli olmuştur. Bu sebeple 1929 senesinde Zonguldak Cephesi Milis K. olamaz. Bu görevi kendisi 1336 senesinde yapmıştır.
6.İstiklâl Mücadelesindeki fevkalâde hizmetinden dolayı Büyük Millet Meclisinin 5 Nisan 1341 tarih ve 1 nci celsesinde 1510 Numaralı takdirname ile taltif edilmiştir. 5536 numaralı İstiklâl Madalya vesikası verilmiştir.

Genelkurmay Başkanlığı'nın 8'nci Asliye Hukuk Mahkemesi Hâkimliği'ne gönderdiği, 16 Kasım 1983 tarihli P.Yzb. Cevat Rifat Atilhan konulu belge.

kuvvetlerine karşı, müfettişlik sahasındaki vilayetlere emirler göndererek halkın mitingler ve protestolar yapmasını istemiştir.[52] Cevat Rifat Bey, ordu yaveri sıfatıyla bu faaliyetlere katılmış, halkın işgallere karşı bilinçlenmesinde ciddi katkılar sağlamıştır.

Cevat Rifat, İzmir'in Yunanlılar tarafından işgal edilmesi üzerine Yıldırım Kıtaatı Müfettişi Mersinli Cemal Paşa tarafından özel bir görevle İstanbul'a gönderildi.[53] Burada Amerikan, İngiliz, İtalyan ve Fransız temsilcileriyle görüşüp, Mersinli Cemal Paşa'nın İzmir'in Yunalılar tarafından yapılan işgalini kınayan ve İtilaf güçlerini uyaran mektubunu iletti.[54] Yazdığına göre, Dolmabahçe Sarayında veliaht Abdülmecid Efendi ile görüştü. Ar-

---

[52] Harp Tarihi Vesikaları Dergisi (HTVD), C. 11, S. 6, Vesika. 127.

[53] Cevat Rifat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 23", *Büyük Doğu*, S. 49, Y. 7, 1951, s. 10-11.

[54] Cevat Rifat, İtilaf temsilcilerine yazılan bu mektubun içeriğini aynen aktarmıştır. İlk kez, Cevat Rifat Bey tarafından açıklanan bu mektubun içeriği aşağıdaki gibiydi:
"İstanbul'da Kuvay-i İtilafiye Mümessilleri Cenaplarına
Devletimiz çok ağır şartları muhtevi bulunan Mondros Mütarekenamesi ahkâmına harfiyen riayet etmekte olduğumuz zat-ı alilerince de meşhut ve musaddaktır.
Talihi harbin makus tecellisine katlanan milletimizin, vatanı azizimizin duçar olduğu muazzam felaketten duyduğu elem teessür bipayandır.
Yaralarını sarmak ve düşünmekle meşgul olan milletimiz, Yunanlıların her türlü medeniyet ve hukuk-u düvel kaidelerini çiğneyerek vatan-ı azizimizin en büyük parçalarını işgale teşebbüs etmesini ve bir çok zulüm ve fecayiin irtikap edilmesini zat-ı devletlerinin dahi hoş karşılamayacaklarına suret-i katiyede emin olmak isterim.
İzmirde başlayan ve nerelerde duracağı meçhul olan bu facianın, Düvel-i Mü'telifece önleneceği tarihe kadar, haklarımız ve şereflerimizi ve vatan-ı azizimizi milletçe müdafaa etmek ve buna muktazi tedbirleri almakta acil zaruretler hissettik.
Memleketimizde meskun ekalliyetlerin bütün hukuku mahfuz müemmen olmak şartıyla, emrimdeki ordu mıntıkasında cereyan etmekte olan fecayii durdurmağa ve vatan-ı azizimizi karış karış müdafaaya karar verdik.
Zat-ı devletlerinin, çok meşru olan bu hakkı tanıyacaklarına ve icap eden tedabiri ittihaz buyuracaklarına dair olan ümitlerimiz bakidir. İhtiramat-ı faikamın kabulünü rica ederim.
5 Haziran 1335 tarihli ve 111 numaralıdır
Yıldırım Ordular Müfettişi Ferik-Cemal", Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 23", *Büyük Doğu*, S. 49, Y. 7, 1951, s. 10-11.

dından şehzade Ömer Faruk Efendi aracılığıyla Yıldız Sarayında padişah Vahdettin ile başbaşa görüştü ve Cemal Paşa'nın özel mektubunu takdim etti.[55] Padişah'ın ruh haletini, "dalgın ve düşünceli bir eda ile konuşuyor; dişlerinin sıkılmış ve yüz adalelerinin gerilmiş olduğu anlaşılıyordu" şeklinde anlatan Atilhan, Padişahın kendisine aşağıda verilen açıklamayı yaptığını naklетmektedir:

> "Mevzubahs olan şey saltanat değil, vatan-ı muazzezimizdir… Her şeyden evvel bu vatanın istihlâsı lâzımdır. Ecdad-ı izamımızdan bize miras kalan vasi bir vatan tarümar olmuş ve elimize bırakılan kısm-ı cüz'i de adû [düşmanlar] tarafından payimal [çiğnenmiş] edilmiştir. Paşaya söyleyiniz, her şeyden evvel vatan-ı azizimizin daha ziyade duçar-ı felaket ve hakaret olmamasına muktazi himmetlerini tezyit etsinler. Şahsi nükudumdan [servet] elimde bulunan miktarını bilâteemmül [düşünmeksizin] bu uğura sarfettim. Bana yazılan hususatın tahakkuk etmesini cereyan edecek hadiselerin arzularımıza muvafık düşmesini ümit ederim. Elimden gelen yardımlar diriğ edilmeyecektir [esirgenmeyecek]. Ben icap ettikçe Paşaya lüzumu olan malumatı gönderirim"[56]

Cevat Rifat Bey'in İstanbul'da yaptığı bu görüşmeler, Anadolu'da bulunan M. Kemal Paşa tarafından tepkiyle karşılandı. Paşa, Mersinli Cemal Paşa'ya gönderdiği bir şifrede "Yüzbaşı rütbesinde, genç ve tecrübesiz bir zabitin başkumandanlık makamına ve Hak-ipay-i Şahaneye kadar gönderilmesinin orduca hiç de iyi karşılanmadığı ve bunun ordu anane ve disiplinine şiddetli muhalif" olduğunu bildirdi. Padişah'ın milli dava konusunda ikna edilmesinin ve devlet ricalinin milli davaya hazırlanmasının

---

[55] Cevat Rifat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 24", *Büyük Doğu*, S. 50, Y. 7, 1951, s. 10-11. Cevat Rifat Bey, İtilaf Devletleri temsilcilerine gönderilen beyanname metnini aktarmasına rağmen, bu mektup içeriği hakkında bilgisinin olmadığını belirtmektedir.

[56] Cevat Rifat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 24", *Büyük Doğu*, S. 50, Y. 7, 1951, s. 10-11.

ancak Mersinli Cemal Paşa gibi ordunun en kıdemli ve sevilmiş bir kumandanı tarafından yapılabileceğini vurgulanıyordu.[57]

Yıldırım orduları başyaveri sıfatıyla İstanbul'da yaptığı söz konusu temaslar Damat Ferit Paşa hükümetinin dikkâtini çeken Cevat Rifat, Posta ve Telgraf Umum Müdürü Refik Halit Bey'in (Koray) Dâhiliye Nezaretine gönderdiği 8 Eylül 1919 tarih ve 763 sayılı tezkeresi üzerine tutuklanıp, 11 Eylül günü Bekirağa bölüğünde hücre hapsine çarptırılır.[58] Sonradan, Ali Rıza Paşa Hükümeti'nin kurulması ve Mersinli Cemal Paşa'nın 2 Ekim 1919'da yeni hükümette Harbiye Nazırı olması[59] üzerine hapisten kurtulmuş ve bu nezaretin yaverliğine getirilmiştir.[60] Cemal Paşa'nın 22 Mart 1920 tarihinde Malta'ya sürülmesine[61] kadar bu görevini devam ettirir.

---

57 Mersinli Cemal Paşa, Mustafa Kemal Paşa'nın kendine gönderdiği şifreyi Cevat Rifat'a da göstermiş, o da bahsi geçen şifrenin içeriğini öğrenmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 25", *Büyük Doğu*, S. 51, Y. 7, 1951, s. 10-11.

58 "Cevat Rifat Atilhan" maddesi, *Büyük Larousse*, C. 2, s. 979. Cevat Rıfat, tutuklanmasına neden olan tezkerenin tam metnini vermiştir. Buna göre, tezkere aşağıdaki gibidir:
"Yıldırım Ordular Müfettişliği Başyaveri olduğu anlaşılan Cevat Rifat Bey isminde bir yüzbaşının Çamlıca Telgrafhanesi vasıtasıyla Konya ile mütemadi surette muhabere eylediği ve çektiği şifrelerin, meşhut olan harekâtla alâkadar olduğu anlaşılmakta olduğundan muktezasının emir ve iradesi maruzdur. Posta ve Telgraf Umum Müdürü Refik Halit". Bkz:Cevat Rıfat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 25", *Büyük Doğu*, S. 51, Y. 7, 1951, s. 10-11. Cevat Rifat, yazdığına göre, Bekirağa'da kaldığı dönemde İstanbul Kumandanlığında görevli Kaymakam Zeki Bey ve İstanbul Kumandanlığı Erkânı Harp Reisi Kaymakam Kerkük'lü Fehmi Bey tarafından sorgulanmış, ağır baskı altında bırakılarak Konya'ya Mersinli Cemal Paşa'ya çektiği şifreleri çözmesi istenmiştir. Fakat Cevat Rifat şifreleri çözmeye yanaşmamıştır. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele 11," *Büyük Cihad*, S. 28, 21 Eylül 1951, s. 4.

59 Sina Akşin, *İstanbul Hükümetleri ve Milli Mücadele Son Meşrutiyet (1919-1920),* Cem Yayınları, C. 2, 1. Baskı, İstanbul 1992, s. 10.

60 M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi".

61 İtilaf Devletleri, 16 Mart 1920 tarihinde başkent İstanbul'u işgal ettiler. Mütareke ahkamına direnen ve Milli Mücadeleye destek veren çok sayıda subay, yazar ve milletvekili tutuklanarak Malta Adası'na sürgün edildi. Bir süre önce, Harbiye Nazırlığı'ndan istifa eden Mersinli Cemal Paşa da sürgün edi-

Milli Mücadelede Bartın ve Havalisi Komutanı Cevat Rifat Bey

Milli Mücadele

Cevat Rifat Bey, başkent İstanbul'un 16 Mart 1920 tarihinde İtilaf güçleri tarafından işgal edilmesi ve Cemal Paşa'nın tutuklanması üzerine Anadolu'ya geçme kararı alır. İstanbul'dan kalkan Sadıkzade Arslan Bey'in Yeni Dünya Vapuru'yla,[62] 18 Nisan 1920 tarihinde İnebolu'ya ulaştığında,[63] bunu öğrenen Mustafa Kemal ve Ali Fuat Paşaların tensibiyle[64], merkezi Çay-

lenler arasındaydı. Paşa, İngiliz General Milne tarafından, "Milliyetçi ve Harbiye Nazırlığı sırasında Mütareke hükümlerinin çiğnenmesine ön ayak olmuş ve göz yummuş olduğu" gerekçesiyle tutuklattırılıp Malta'ya sürgün edilmiştir. Bkz: Bilal Şimşir, *Malta Sürgünleri*, 5. Baskı, Bilgi Yayınevi, İstanbul 2009, s. 204.

[62] Cevat Rifat, İstanbul'dan Kastamonuya uzanan firari yolculuğunu ayrıntılı olarak anlatmıştır. Buna göre, gayet vatansever dediği Sadıkzadeler'in "Yeni Dünya Vapuru"na gizlice binmiş ve oldukça tehlikeli bir yolculuk yapmıştır. Bir ara, Kız Kulesi açıklarında İngiliz kontrolüne takılan Cevat Rifat ve yolcular, vapurun kömürlüğüne saklanarak Boğazı geçebilmişlerdir. Yazdığına göre, Trabzon'a vali olarak gitmekte olan Osman Bey ile, Japon Rıza Bey de vapurda bulunmaktaydı. İddasına göre, Mersinli Cemal Paşa'nın muhalifi dediği Japon Rıza kendisini takip etmekte ve Mustafa Kemal Paşa'ya hakkında bilgi vermekteydi. Vapur, önce Zonguldak'a ulaşmış, Bolu'daki isyanlar nedeniyle rotasını İnebolu'ya çevirmiştir. Bu konuda bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Bütün Çıplaklığiyle Milli Mücadele 15", *Büyük Cihad*, Y. 1, S. 35, 9 Kasım 1951.

[63] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Cevat Rifat Bey de, İnebolu'ya çıkış tarihini 18 Nisan 1336 olarak vermektedir. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Bütün Çıplaklığiyle Milli Mücadele 15", *Büyük Cihad*, Y. 1, S. 35, 9 Kasım 1951. Bu tarih, ATESE belgelerinde Mayıs başı gözükmektedir. Bkz: ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 578, G. 49, B. 49-1 ve ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 874, G. 7, B. 7-1.

[64] Genel Kurmay Başkanlığı'nın 8'nci Asliye Hukuk Mahkemesi Hâkimliğine gönderdiği, 16 Kasım 1983 tarihli P. Yzb. Cevat Rifat Atilhan konulu belge. Cevat Rifat'ın söz konusu komutanlığa görevlendirilmesine dair M. Kemal

cuma'da bulunan Bartın ve Havalisi Komutanlığı'na getirilir.[65] Adı geçen komutanlık, başında Muhittin Paşa'nın bulunduğu Kastamonu ve Bolu Havalisi Kumandanlığına bağlandı.[66] Bartın ve Havalisi Komutanlığı, sonradan Zonguldak Müfrezesi'ne dönüştürüldü.[67]

Bartın ve Havalisi Komutanlığı, ekonomik ve stratejik önemi son derece önemli olan Zonguldak ve havalisini kontrol etmekteydi. Bölge, hem Milli Mücadele, hem de İtilaf Devletleri açısından büyük önem taşımaktaydı.

Milli Mücadelenin başından beri, İstanbul'dan Anadoluya geçişi sağlayan ve en emin kara yolu olarak bilinen İstanbul-Adapazarı-Geyve güzergâhı, adı geçen komutanlığın sorumluluk bölgesinden geçmekteydi. Kuvay-i Milliyenin en çok ihtiyaç duyduğu silah ve cephanenin Anadolu'ya geçirilmesi için bu yolun güvenliği son derece önemliydi.[68] Diğer yandan, İstanbul-Ankara arasındaki telefon-telgraf haberleşmesi de buradan yapılmaktaydı.[69] İstanbul'dan Anadolu'ya geçişi kolaylaştıran güzergâhtanlardan biri de İnebolu İskelesi'ne uzanan deniz yoluydu. Bu yol, Milli Mücadele sırasında birçok subayın kafileler halinde Anadolu'ya geçişini sağlamıştır. Aynı yoldan, insanla birlikte silah ve mühimmat da taşınmıştır.[70]

---

ve A. Fuat Paşa'ların ilgili birimlere yazdığı telgraflar için bakınız: Nurettin Peker, *1918-1923 İstiklal Savaşının Vesika ve Resimleri, İnebolu ve Kastamonu Havalisi*, Gün Basımevi, İstanbul 1955, s. 194; Cevat Rıfat Atilhan, *İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar*, 2. Baskı, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1968, s. 43-44. Bazı kaynaklarda, Cevat Rifat Bey'in Bartın ve Havalisi Komutanlığı'na Cemal Paşa tarafından getirildiği belirtilmektedir. Ancak, Malta'da tutuklu bulunan Paşa'nın böyle bir görevlendirme yapması mümkün değildir. Bu kaynaklardan biri için bakınız: Abidin Nesimi, *Yılların İçinden*, Nöbetçi Yayınevi, 2. Baskı, İstanbul 2008, s. 105.

[65] ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 623, G. 87, B. 87-1, 87-1a

[66] ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1063, G. 44, B. 44-1.

[67] ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1065, G. 169, B. 169-8.

[68] Ali Sarıkoyuncu, *Milli Mücadelede Zonguldak ve Havalisi*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992, s. 36-37.

[69] ATASE Arşivi. K. 607, D. 25 A (179), Fh. 2. Nak: Ali Sarıkoyuncu, a.g.e., s. 41.

[70] Ali Sarıkoyuncu, a.g.e., s. 40.

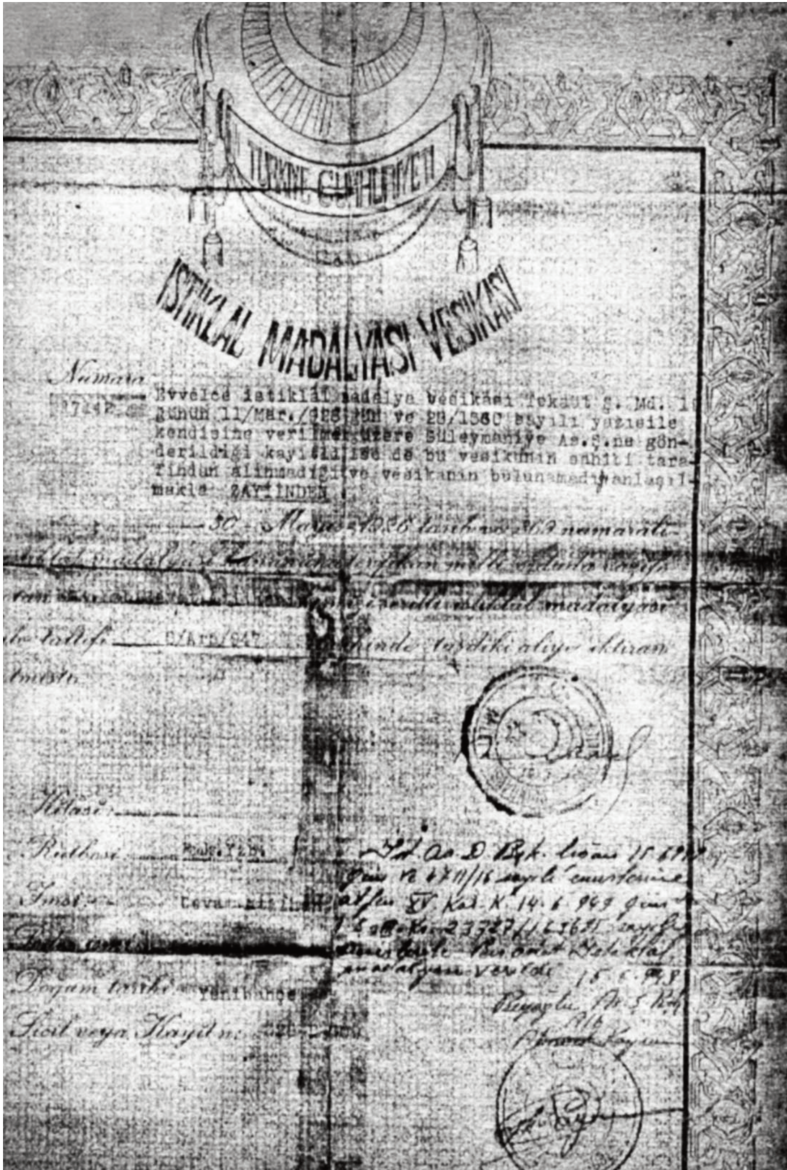
Zonguldak ve havalisi, zengin kömür yatakları ile işletmeye açıldığı 1848 yılından beri faal olarak çalışmakta ve batılı emperyalistlerin ilgisini çekmekteydi. Zonguldak, İtilaf Devletlerinin savaş gemileri için tam bir ikmâl limanıydı. Bölgeyi kontrol edecek olan İtilaf devletleri, hem İstanbul-Ankara arasındaki kara ve deniz yolunu denetim altına alacaklar, hem de Kuvay-i Milliye'ye yapılacak yardımları kesebileceklerdi.[71]

Fransa, Zonguldak havzasında bulunan kömür madenleriyle ilgilenen ilk yabancı devlet olmuştur. Fransa, Osmanlı Devleti'nin Zonguldak havzasında üretilen kömürün %40 oranında ihracına izin vermesiyle birlikte, 1892 yılında *Ereğli Şirket-i Osmaniyesi Societe d'Heraclee* adında bir şirket kurmuştur.[72] Bu şirket, aynı yıl Kozlu Liman inşası imtiyazını elde etmiş, imtiyazın "Mukavele ve Şartnamesi" gereği, liman ve rıhtım hafriyatında veya inşaatlarında kullanılacak taşların çıkartılacağı yerlerde maden kömürü damarına rastlanırsa bu damarları işletme hakkına da sahip olmuştu. Şirket, 1897 yılında imzaladığı bir mukavele ile kömür havzası demiryollarının işletme hakkını da kazanmıştır.[73] Böylelikle, Zonguldak kömür havzasıyla birlikte, bölgenin önemli liman ve demiryolları da tamamen Fransızların eline geçmiş bulunmaktaydı. Fransa'nın, 1914 yılı itibarıyla, Türkiye'nin alacaklı devletler listesinde ilk sırada bulunduğu ve Türkiye'deki yabancı yatırımlar içinde en fazla paya sahip ülke olduğu göz önüne alınırsa, Fransa'nın Zonguldak ve havalisinde yaptığı işgalin maksadı kolaylıkla anlaşılabilir.[74]

Yüzbaşı Cevat Rifat Bey, başlangıçta Kastamonu'da bulunan piyade taburlarından seçilmiş efrat ile hapishanelerden toplanan erlerden oluşan 100 küsur mevcutlu bir müfreze oluşturmuştur. Vilayet PTT Başmüdürlüğü deposunda bulunan ve posta memurlarına elbise olarak gönderilen kumaşlara el koydurarak, bu

---

71 Ali Sarıkoyuncu, a.g.e., s. 43.
72 A.g.y., a.g.e., s. 24.
73 A.g.y., a.g.e, s. 27.
74 Yahya Akyüz, *Türk Kurtuluş Savaşı ve Fransız Kamuoyu 1919-1922*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2. Baskı, Ankara 1988, s. 59.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

İSTİKLAL MADALYASI VESİKASI

Numara

Evvelce istiklâl madalya vesikası Tekaüt Ş. Md. 1[illegible] günün 11/Mar./[illegible] [illegible] ve 23/1360 sayılı yazısile kendisine verilmek üzere Süleymaniye As.Ş.ne gönderildiği kayıtlı ise de bu vesikanın sahibi tarafından alınmadığı ve vesikanın bulunamadığı anlaşılmakla ZAYİİNDEN

30 Mayıs 1926 tarih ve [illegible] numaralı

[illegible]

Hilâsi

Rütbesi

İsmi Cevat [illegible]

Doğum tarihi Yenibahçe

Sicil veya Kayıt no.

Cevat Rifat Atilhan'ın İstiklal Madalyası Vesikası

müfrezenin elbise ihtiyacını gidermiş, bedelleri sonradan ödenmek üzere bölgenin zengin ailelerinden sağlanan atlarla, müfreze, süvari birliklerine dönüştürülmüştü. Çevre illerden gelen vatansever gönüllü gençlerin katılımıyla birlikte önemli bir süvari kuvveti ile bir alay piyade mevcudundan oluşan birlik, karargâh merkezi yapılan Çaycuma'da mevzilendirilir.[75] Cevat Rifat Bey'in kuvvetleri, zaman içerisinde 5500 civarına ulaşacaktır.[76]

1920 yılının sonlarına doğru Çaycuma'ya giden Zonguldak Milli Eğitim Müdürü Ahmet Talat Onay, Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in birliğini şöyle tasvir etmekteydi:

> "…Arkadaşları hep terbiyeli ve gayur [hamiyetli] gençlerdir. Efradın elbise ve teçhizatı mükemmel, terbiye-i askeriyeleri şayan-ı takdir bir haldedir. Denebilir ki, karargâh-ı zabitan ve efrad arasında misli na-meşhud [şahit olunmamış] bir mevedded-i mütekabile [karşılıklı sevgi ve dostluk] hükümrandır. Askerlerin çarşılarda, kahvelerde oturmamaları için salaşdan bir gazino vücuda getirilmiş, İnzibatın sıkılığı hiçbir uygunsuzluğa meydan vermiyor. Hatta kasabanın bir tabur askerden sanki haberi yok gibi"[77]

Ahmet Talat Onay, Yüzbaşı Cevat Rifat Beyden de;

"Kumandan Cevat Rıfat Bey terbiyeli, faal ve sevimli bir gençtir. Nahiyeden şekaveti izale, asayişi iadeye muvaffak olduğu ve namuskâr hareketi şiar ettiği için bütün halkın şükran ve hür-

---

[75] Nurettin Peker, a.g.e., s. 194-195. Bu birliğin oluşum hikayesi için bakınız; Doğan Avcıoğlu, *Milli Kurtuluş Tarihi 1838'den 1995'e*, Üçüncü Kitap, Tekin Yayınevi, İstanbul 1991, s. 1014; Mahmut Goloğlu, *Üçüncü Meşrutiyet 1920* (*Milli Mücadele Tarihi Üçüncü Kitap*), Başnur Matbaası, Ankara 1970, s. 194-195; Necdet Sakaoğlu, *Amasra*, Latin Matbaası, İstanbul 1966, s. 188-189.

[76] ATASE Arş. Kol. İSH, K. 591, G. 202, B. 202-2. Cevat Rifat Atilhan'la ilgili hazırlanmış bir biyografide, Cevat Rifat Bey'in oluşturduğu kuvvetlerin 12 bin mevcuda kadar çıktığı belirtilmiştir. Bkz: Avukat Daniş Esendal, "Biyografi", Cevat Rifat Atilhan, *31 Mart Faciası*, 4. Baskı, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1969.

[77] Açıksöz, No: 75, 2 Eylül 1336 (1920), s. 2. Nak: Ahmet Talat Onay, *Milli Mücadele Yazıları*, (Haz: Cemal Kurnaz-Şefika Kurnaz), Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1995, s. 122.

metini celbe muvaffak olmuştur."[78] diye bahseder.

Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in birliğindeki düzen ve disiplin devletin resmi yazışmalarında da göze çarpmaktadır. Bolu ahz-ı Asker Kalem Reisi ve Mevki Komutanı Binbaşı Nihal Bey, 6 Kasım 1920'de Kastamonu ve Havalisi Komutanı Muhittin Paşa'ya gönderdiği telgrafta, "Bartın ve Havalisi Kuvay-i Milliye Müfrezesinin, komutan, subay ve eratının mükemmel ve muntazam" olduğunu bildirmektedir.[79] Bolu'daki Mürettep Fırka Komutanı Nazmi Bey de, Muhittin Paşa'ya gönderdiği 7 Kasım 1920 tarihli telgrafında; bu kuvvetlerin "iyi bir surette milis, mücehhez, müsellah ve diğer Kuvay-ı Milliye'ye nispeten muntazam oldukları"nı belirtmektedir.[80] Ayrıca "bulundukları mahalde kendilerinden istifade mümkündür. Piyadelerin oldukça dolgun mevcutlu bir piyade taburu, atlılarından da bir süvari takımı teşkili mümkün ve münasibidir" demektedir.[81]

Bartın ve Havalisi Komutanlığı, Fransızların Bartın-Ereğli bölgesinden Ankara istikametine yaptıkları iki büyük sızma harekâtını 15 Ekim 1920 ve 12 Ocak 1921 tarihli çarpışmalarda durdurmuş ve Fransız kuvvetlerini Sapça geçidinden Karadeniz'e doğru sürmeyi başarmıştır.[82]

Bazı kaynaklara göre Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in Sapça geçidinde gösterdiği başarıdan dolayı, 10 Ağustos 1920 tarihinde 4. Fırka vasıtasıyla gelen bir emirle kendisine Milis Generalliği tevcih edilmiştir.[83]

---

[78] Aynı gazete.

[79] ATASE Arşivi. Kol. İSH, K: 1065, G: 169, B. 169-1.

[80] ATASE Arş. Kl:955, D:02, Fh:9-1. Nak: Ali Sarıkoyuncu, a.g.e, s. 138.

[81] Aynı belge.

[82] Enver Behnan Şapolyo, *Kuvay-i Milliye Tarihi*, Yıldız Matbaacılık ve Gazetecilik A.Ş, Ankara 1957, s. 136.

[83] Enver Behnan Şapolyo, a.g.e., s. 136. Ayrıca bkz: Hasan İzzettin Dinamo, *Kutsal İsyan*, C. 8, May Yayınları, İstanbul 1967, s. 94. Rıfat N. Bali, Cevat Rıfat'a tevcih edilen "Milis Generalliği"nin tarihi olarak verilen 10 Ağustos 1336 yılını, muhtemelen miladi takvimle karıştırdığından, 10 Ağustos 1936 şeklinde vermektedir. Bu yanlış bilgi, Bali'yi referans alan başka kaynaklarca da tekrarlanmıştır. Bkz; Rıfat N. Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan I, *Tarih ve Toplum*, Temmuz 1998,

۲۳ ذی القعده ۱۳۳۹ جمعه

قره‌دکز ساحللرینه عسکر چیقاردیلر می؟

دون آقشامه قدر شهرمزه بونی تأیید ایده‌جك بر خبر گلمه‌مشدر

محافل عسکریه‌ده یونانلیلرك عسکر اخراجنه قالقیشمالری پك تهلکه‌لی و تأثیرسز بر حرکت عد ایدلمکده‌در

دون شهرمزده یونانلیلر طرفندن قره‌دکز ساحللرنده مختلف نقاطه عسکر اخراج ایدلدیکنه دائر بر شایعه دوران ایتمشدر . بو شایعه‌نك دورانینه (بوسفور) غزته‌سنك نشر ایتدیکی بر فقره سبب اولمشدر . (بوسفور) بو فقره‌ده یونانلیلرك آقچه‌شهر ، ارکلی واینه‌بولی ساحللرینی ترصد ایتمك اوزره عسکر اخراج ایتدکلرینی یازیوردی .

29 Temmuz 1921
Vakit.
Cevat Rifat.

Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in, 21 Temmuz 1921 tarihli Vakit Gazetesinde çıkan Milli Mücadele faaliyetleri.

Yüzbaşı Cevat Rifat Bey, Arapça yazdırdığı beyannameyle, Fransız saflarındaki Cezayirli ve Tunuslu Müslüman askerler arasında gizli propagandaya girişir.

"Aziz din kardeşlerim" hitabıyla başlayan beyanname, Türklerin asırlardan beri şan ve şerefle İslâmiyet'in bayraktarlığını yaptığını, Türklerin vatanları işgal edildiği için kendilerini savunduklarını, Türklerle Arapların asırlardır aynı bayrak ve sancak altında yaşadıklarını ve İslâmiyet'in bütün Müslümanları kardeş gördüğünü vurgulayarak, Müslüman askerleri Türk saflarına geçmeye davet ediyordu.[84]

Beyanname, "Esseyid Ahmed Cevat" imzasıyla son bulmaktaydı. Buradaki, "esseyid" ismi, Müslümanlar üzerinde tesir edeceğinden özellikle kullanılmıştır.

Beyanname, Yüzbaşı Cevat Rifat'ın yanı sıra, Erzurum milletvekili ve buranın önde gelenlerinden Nusrat Efendi ile Bartın Jandarma Komutanı İsa Bey tarafından hazırlanmıştır. Beyannameler, Cevat Rifat'ın okul arkadaşı Mahir Bey ile Karadeniz Taburu Kumandanı Sürmeneli Rıfat Kaptan tarafından gizlice Fransızların Müslüman askerlerine ulaştırılır.[85]

Beyannamenin etkileri, Sapça geçidinde Fransızlarla vuku bulan çatışmada bariz şekilde görülmüştür. Fransız birliğinde bulunan çok sayıda Cezayirli ve Tunuslu müslüman askerler

---

S. 175, s. 16. Cevat Rifat'a verildiği ileri sürülen "Milis generali" ünvanını ihtiyatlı karşılamak gerekir. Cevat Rifat'ın "Subay Şahsi Dosya" kayıtlarında böyle bir bilgi yer almamaktadır. "Milis Generali" ünvanı, ilk kez Atilhan'ın 1955'te yayımladığı *İslamı Saran tehlike ve Siyonizm* adlı eserinin kapağında kullanılmıştır. Bundan önce, Atilhan'ın 1947'de yayımladığı *Filistin cephesinde Yahudi casuslar Suriyenin Mataharisi Simi Simon* adlı eserinde ve 1947'de kurduğu TMP'nin parti nizamnamesinde Atilhan için "milis albayı" nitelemesi yapılmıştır. Bu çelişkili bilgiler konuya ihtiyatla yaklaşılması gereğini ortaya koymaktadır.

[84] Beyannamenin tam metni için bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar*, s. 70; "Bütün Çıplaklığıle Milli Mücadele 18", *Büyük Cihad*, S. 38, 3O Kasım 1951.

[85] Cevat Rıfat Atilhan, *İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar*, s. 70.

Kuvay-i Milliye saflarına iltica etmiştir.[86] Cevat Rifat Bey, 16.12.1920 tarihli harp raporunda, Müslümanlar arasında yaptırdığı propagandanın gayet faydalı olduğunu, bundan böyle de yaptırmaya devam edeceğini belirtmiştir.[87] Kastamonu ve Hava-

---

[86] Cevat Rifat Bey, Sapça geçidinde vuku bulan olayı şöyle anlatmaktadır: "Kıtalara şu emri verdim: Karşımızda ilerlemekte olan Fransız kıt'alarının içinde birçok Cezayirli ve Tunuslu müslüman vardır. Ben emir vermedikçe kat'iyyen ateş açılmayacaktır.
Fransız müfrezesi, önde bayrakları ağır ağır ilerliyor. Bize iki yüz metre yaklaştıkları zaman mevzi aldılar. Ateş açmağa hazırlanıyorlardı. Askerlerimiz siperlerde ben ve müftü (Nusrat Efendi) ayaktayız. Sağ yanımızda bulunan sancağı siperin üzerine diktik. Bu sancakta Gerede'de sırma ile işlenmiş kelime-i tevhid yazılı idi. Siperin üzerine dikildiği zaman, sanki vaktiyle haber verilmiş ve öğretilmiş gibi hep bir ağızdan:
Allahü ekber Allahü ekber La ilahe illallahü vallahü ekber. Allahü ekber ve lillehil hamd!
Asker hep bir ağızdan tekbir getirmez mi? Tıpkı Şeria ovasında olduğu gibi. Biri zaferden sonra, bu ise zaferden evvel.
....
Karşı tarafta bir kıpırdanma oldu ve Müslüman askerler "Allahü ekber, Allahü ekber" nidalarıyla bizim tarafa yaklaşıyorlardı. Onları takibe çıkan Fransızları yerinde mıhlamak için askerlere bir himaye ateşi açtırdım.
Bir kısmı Arap, bir kısmı Türk iki Müslüman millet karşı karşıya gelince ağlayanlar, tekbir getirenler, birbirine sarılıp öpüşenler, görülecek göz yaşartıcı bir manzara idi. Bu manzara karşısında şaşırdım kaldım. Askerler başında beyaz sarığı olanca heybetiyle siperin üstünde duran müftümüzün ellerine sarılıp öpmeğe başladılar. Geride kalanlarla harp bir müddet devam etti ve akşam karanlığında Fransızlar geldikleri gibi çekilip gittiler" Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar*, s. 69-70.

[87] ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1065, G. 76, B. 76-1, 76-1a. Fransız kıtaatından Türk saflarına olan firarlar ilerleyen zamanda da devam etmiştir. 12 Şubat 1337 tarihinde, 6 Tunuslu er Çaycuma'daki Türk birliğine iltica etmiştir. Böylelikle, o tarihe kadar iltica eden askerlerin sayısı 50'yi geçmiştir. Bkz: ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 702, G. 87, B. 87-1. 24 Şubat 1337'de bir Müslüman er silahıyla birlikte Zonguldak'taki Türk birliğine sığınmıştır. Bkz: ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 702, G. 104, B. 104-1. 21 Nisan 1337'de bir Müslüman nefer Çaycuma Karakolu'na, bkz: ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 712, G. 12, B. 12-1, 26 Nisan'da silahsız Cezayirli bir nefer Zonguldak Müfrezesi'ne iltica etmiştir. ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 712, G. 35, B. 35-1. Nurettin Peker'in belirttiğine göre, ikisi subay, dördü çavuş olmak üzere 30 kadar müslüman Cezayirli asker kaçarak Türk müfrezelerine sığınmış ve Fransızlarla çarpışmak istediklerini beyan etmiştir. Bkz: Nurettin Peker, *Öl, Esir olma*, Okat Yayınevi, İstanbul 1966, s. 31.

lisi Kumandanı Muhittin Paşa, Zonguldak Mutasarruflığına gönderdiği 7.12.1920 tarihli telgrafında, propaganda faaliyetine devam edilmesini, 6.12.1920 tarihinde firar eden bir Tunuslu çavuştan, Zonguldak ve Kozlu'da bulunan Fransız askerlerinin sayısı, tümen ve alay kuvvetleri, mevcut silah ve cephanelerinin cinsi, sayısı, komutanlarının isim ve rütbeleri ve karargâhları gibi hususlarda bilgi alınmasını istemiştir.[88]

Cevat Rifat Bey, ikinci Düzce ayaklanmasının bastırılmasında faal rol oynamış ve düşmanın Zonguldak ve Bolu üzerinden Ankara'ya tazyik yapmasını önlemiştir.[89] Sonradan, İsmet Paşa'nın bölgede askeri takviye yapan Fransız birliğine dikkat çekmesinin ardından tekrar Çaycuma'ya dönmüştür.[90]

Cevat Rifat Bey, 1921 Ocağının sonlarında İstanbul'dan Anadolu'ya kaçırılan Alemdar Vapuru'nun Milli Kuvvetlere kazandırılmasına da katkı sağlamıştır. Fransızlar, Alemdar Vapuru'nu kaçıran asi korsanların cezalandırılması, Fransız esirlerin geri verilmesi ve Alemdar'ın teslimi gibi birkaç hususta Zonguldak Mutasarrıflığı'na nota vermişler, talepleri karşılanmazsa karaya asker çıkaracakları tehdidinde bulunarak Ereğli limanı açıklarına demirlemişlerdi. Fransız taleplerini olumsuz karşılayan Ankara Hükümeti, muhtemel bir Fransız çıkartması tehlikesinden dolayı Ereğli ve civarına geniş tahkimat yapmıştır. Cevat Rifat Bey, Rize'den gelen İpsiz Recep kuvvetleriyle oluşturduğu bir haftalık savunmayla, Fransızların ve diğer ecnebi kuvvetlerin sözkonusu bölgeyi işgaline meydan vermemiştir.[91]

---

88 ATASE Arşivi. Kl. 952, D. 13, Fh. 64. Nak: Sarıkoyuncu, a.g.e., s. 71. Türk safların ailtica eden Müslüman askerlerden çok önemli bilgiler alınmıştır. Meselâ, Firar eden Mehmet adında Tunuslu bir başçavuş, Zonguldaktaki Fransız askerlerinin sayısı, mevzileri, ellerindeki silahları vs. hususlarda önemli bilgiler vermiştir. ATASE Arş. Kl. 567, D. 36, Fh. 35. Nak: Sarıkoyuncu, a.g.e., s. 72.

89 ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 591, G. 202, B. 202-1.

90 Aynı belge.

91 Fethi Tevetoğlu, "Milli Mücadele'de Karadeniz'deki Başlıca Kahramanlık: Alemdar Destanı". Nak: Erol Mütercimler, *Milli Mücadele'nin Kahraman Gemisi Alemdar*, Türkiye Denizciler Sendikası, İstanbul 1989, s. 108. Ayrıca bkz: Nurettin Peker, *1918-1923 İstiklal Savaşının Vesika ve Resimleri*, s. 195.

Kastamonu ve Havalisi Komutanı Muhittin Paşa, 1921 Nisan başlarında, bir mesele hakkında görüşmek üzere Zonguldak Müfrezesi Komutanı Cevat Rifat Bey'i Kastamonu'ya çağırmıştır.[92] Bu emir üzerine Cevat Rifat Bey, Kastamonuya gitmiştir.[93] Müfrezenin Kastamonu'ya gelişi, ahali üzerinde "hüsnü tesir" bırakmıştır. Kıtaatın, gerek talim ve terbiyesi gerekse zabt-ı rabt altındaki kontrollü davranışı Muhittin Paşa'nın takdirine mazhar olmuştur.[94] Cevat Rifat Bey, Zonguldak'taki Fransız birliğinde görülen kıpırdanma üzerine birkaç gün sonra Çaycuma'ya geri dönmüştür.[95]

Cevat Rifat Bey, askeri faaliyetlerinin yanı sıra sorumluluk sahasında etkili olan çetelerle de mücadele etmiş ve bunların eşkiyalık faaliyetlerine son vermiştir.[96] Bölgede hayli yaygın olan hırsızlık olaylarını uyguladığı köklü ve sert tedbirlerle önlemiş, kısa zamanda halkın güvenini kazanmıştır.[97]

---

[92] Cevat Rifat Atilhan, "Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele 21", *Büyük Cihad*, Y. 1, S. 42, 28 Aralık 1951.

[93] ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1066, G. 10, B. 10-1.

[94] ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1066, G. 10, B. 10-2.

[95] Cevat Rifat Bey, Kastamonu'ya çağrılmasının, başarılarını çekemeyen İsmet Paşa'nın kendisine düzenlediği bir "suikast" girişimi olduğunu iddia etmektedir. Yazdığına göre, muhtemel bir tuzak ihtimaline karşı oldukça takviyeli bir birlikle Kastamonuya gitmiştir. Birlikte, Safronbolulu meşhur eşkıya İğri Ahmet çetesinde çalışmış gözü pek ve cesur insanlardan mürekkep 80 Türk, milli kıyafetli giymiş 25 Cezayirli ve Tunuslu asker, 10 civarında milli kıyafetli Hintli Müslüman vardı. Bu birliğe, Kastamonu girişinde 30 kişilik mızraklı süvari askeri de dahil olmuştur. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele 26", *Büyük Cihad*, Y. 1, S. 47, 1 Şubat 1952.

[96] ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 577, G. 173, B. 173-1.

[97] Yüzbaşı Cevat Rifat'ın Çaycuma'daki faaliyetlerine şahit olan bazı yöre insanları, onun eşkiyalık ve hırsızlıkla mücadelede oldukça sert ve sıra dışı yöntemler kullandığına dikkat çekmişlerdir. Devrek doğumlu olan A. Fahreddin Aytaç ve Tahir Özkan adlı vatandaşların anlattığına göre, Cevat Rifat; koyun, inek vs. çalan hırsızların boynuna çaldığı hayvanın derisini dolatır, yüzüne de pekmez sürer, sırtında bir asker dört ayaklı olarak Çaycuma ve Beycuma pazarlarında gezdirirdi. Böyle pazaryerlerinde köşe başlarında asker, hırsızın başını kaldırtarak; "Ey ahali, ben falancanın koyununu çaldım, benim halime bakın da ibret alın, benim gibi olmayın" diye bağırtırdı. Cevat Rifat öylesine sertti ki, "onun adını duyduklarında ağlayan çocuklar bile susuyorlardı." Bkz: Ali Sarıkoyuncu, a.g.e., s.354-355 ve 362.

Yüzbaşı Cevat Rifat Bey, askeri hizmetlerinin yanı sıra bölgenin sosyo-ekonomik kalkınmasına da yardımcı olmuştur. Çaycuma'da bir hastanenin yapımına ön ayak olmuş, altı derslik bir okulun inşaat masrafları için de 100 lira hibede bulunmuştur.[98]

Zonguldak ve havalisinde başarılı hizmetler veren Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in kuvvetlerinin 173 kişilik bir bölüğü, 2 Nisan 1921 tarihinde Kastamonu'ya nakledilmiştir.[99] Geride kalan diğer kısmı da, Fransızların 21 Haziran 1921'de Zonguldak'ı tahliye etmesi üzerine Batı Cephesi emrine verilmiştir. Yüzbaşı Cevat Rıfat Bey de Ankara'ya hareket etmiştir.[100]

Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in, Fransızlara karşı yürüttüğü başarılı mücadele, İstanbul'un Milli Mücadele yanlısı gazetelerinde yankı bulmuş, kendisini ve silah arkadaşlarını destekleyen yazılar yayımlanmıştır.[101]

Yüzbaşı Cevat Rifat'ın, Bartın ve Havalisi Komutanı olarak Zonguldak Cephesi'nde Fransızlarla yaptığı mücadele ve yöre halkına yaptığı hizmetler üstlerince takdir edilmiştir. Büyük Millet Meclisi'nin 5 Nisan 1925 tarihli 1. celsesinde alınan kararla kendisine 1510 numaralı takdirname[102] ile, 11 Mart 1928 tari-

---

[98] Ahmet Talat Onay, a.g.e, s. 122-123.

[99] ATASE Arş. KI. 953, D. 9, Fh. 34-1. Nak: Ali Sarıkoyuncu, a.g.e, s., 139.

[100] ATASE Arş. Kol. İSH, K. 1195, G. 26, B. 26-1. Cevat Rifat Bey'in yazdığına göre, İsmet Paşa, kendisinin Fransızlar karşısında küçük bir birlik bırakarak bütün mevcuduyla Ankara'ya gelmesini emretmiş, kendisine iktidar ve ehliyetine uygun bir vazife verileceğini söylemiştir. Cevat Rifat, İsmet Paşa'nın bu emrinin, onun kendisini ortadan kaldırmaya yönelik bir girişimi olduğunu iddia etmiştir. İddasına göre, dönemin Erkanı Harbiye-i Umumiye Harekat Şubesi Reisi ve Umum Reis Vekili Kaymakam Salih Bey (Salih Omurtak Paşa), Ankaraya çağrılışının "vücudunun kahpece imhası" na yönelik olduğunu söylemiştir. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele 24", *Büyük Cihad*, Y. 1, S. 45, 18 Ocak 1952.

[101] "Karadeniz sahillerine asker çıkardılar mı?", *Vakit*, 29 Temmuz 1921. Haberin küpürü için Bkz: s.42.

[102] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Ayrıca bkz: ATASE Arş. Dosya No: 3.1326-P.6:1332-P.607. Nak: Nusret Baycan, "Türk İstiklal Harbinde Takdirname Alan Piyade Subayları", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. IX, S. 25, Kasım 1992, s. 173.

hinde S17142 numaralı İstiklal Madalyası verilmiştir.[103] Yazdığına göre, Büyük Millet Meclisi ve Mustafa Kemal Paşa, hizmetleri karşılığında Cevat Rifat Bey'e bir miktar para ödülü teklifinde bulunmuşlarsa da kendisi bunu, "Hizmetimiz bedel mukabili değildir, mükâfatını Allah ve tarih versin"[104] diyerek reddetmiştir.

Cevat Rifat Bey, oldukça parlak bir sicil bıraktığı ve çok sevdiği askerlik mesleğini Milli Müdafaa Vekili Recep Peker'e kendi isteğiyle sunduğu emeklilik dilekçesiyle 17 Ekim 1925 tarihinde sonlandırmıştır.[105]

---

[103] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Atilhan'ın İstiklal Madalyası vesikası için bkz: s.39.

[104] Cevat Rifat, Mustafa Kemal Paşa'nın kendisine teklif ettiği para ödülünü, İzmit'te ve Klodfarer'in de hazır bulunduğu bir ortamda reddettiğini belirtmektedir. Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, Aykurt Neşriyat, 2. Baskı, İstanbul 1963, s. 193.

[105] M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Cevat Rifat Bey, bir eserinde, emekilik kararını henüz Milli Mücadele esnasında aldığını, savaş sonrası milletin arasına karışacağına dair söz verdiğini belirtmektedir. Kendisi bu konuda; "Zafer kazanıldı. Ne orgeneral, ne de bilmem ne olacağımı düşünmeden sözümde durdum ve askerlikten çekildim. Beni yadimde tuttuğu, sözümü yerine getirme imkânını verdiği için cenabı Hakka namütenahi hamdüsenalar olsun" diyerek emeklilik gerekçesini belirtmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?,* s. 193. Cevat Rifat Bey, başka bir eserinde de emekliliğe ayrılma nedenini "kimsenin emrine girmemek" şeklinde açıklamıştır. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, *Türk İşte Düşmanın*, Bahar Yayınevi, İstanbul 1971, s. 258. Başka bir kaynak, Cevat Rifat Bey'in kuvvetlerinin Batı Cephesi komutanı İsmet Paşa'ya bağlanmasından sonra, bunu kabullenmeyen Cevat Rifat Bey'in Paşa'yla anlaşmazlığa düştüğü için ordudan emekli edildiğini iddia etmiştir. Bkz: Abidin Nesimi, a.g.e. s., 106. Cevat Rifat Bey'in İsmet Paşa'yla Milli Mücadelede bazı ihtilâflar yaşadığı doğru olmakla birlikte, kendisinin ordudan emekli edildiği bilgisi doğru değildir. Bu konudaki resmi belgeler ve Cevat Rifat'ın kendi yazdıkları, isteğe bağlı bir emekliliğin gerçekleştiğini göstermektedir.

SİVİL HAYATI (1925-1967)

Ticari Hayatı

Atilhan'ın sivil hayatı, askerlik hayatı gibi oldukça hareketli ve mücadele dolu yıllara sahne olmuştur. Atilhan, Milli Mücadele sonrasında Ermeni milyoneri Bakırcıyan Kardeşler'in umûmî vekili Panos Der Mangasaryan ile tanışır ve onun milyonluk şirketine ortak olur. Kendi deyimiyle "İstanbul piyasasının birinci derecede, bütün Avrupaca tanınmış ve bol kredisi olan muazzam bir ticarethanenin ortağı" durumuna geldi.[106]

Cevat Rifat Bey, Milli Mücadele yıllarından tanıdığı, İstanbul Mühendis Mektebi Müdürü Ahmet Fehmi'nin desteğiyle, Çatalca ile Büyükçekmece arasındaki Ahmetli Köyü'nün yollarının tamir ve bakım işlerini üstlenir. Ardından, Büyükçekmece'deki Mimar Sinan köprüsünün bakımı işlerini alır. Bütün bu yol bakım ve tamir işlerinde oldukça para kazanarak, iş hacmini daha da genişletir. Sonra İstanbul-Büyükçekmece arasında muntazam otobüs seferleriyle Üsküdar-Kısıklı arasında işleyen bir otobüs servis işletmesini ardından Şişli Bomonti durağında, on dört Berliye marka otomobilden oluşan bir şehir servisi açarak buranın işletmesine girişir.[107]

Cevat Rifat, Manchester'dan Bakırcıyan Kardeşlerle patiska ve Paris'ten Kavukcıyan Biraderler firmasıyla yünlü kumaş tica-

---

[106] Cevat Rifat'ın yazdığına göre, kendisinin Ermeni iş adamı Panos Der Mangasaryan ile tanışması hayli ilginç olmuştur. Mangasaryan, Cevat Rifat Bey'in Birinci Dünya Savaşında ve Milli Mücadele'de Zonguldak Cephesinde gösterdiği kahramanlıkları ve yaptığı hizmetleri işitmiş ve kendisini merak etmiştir. Özellikle, Cevat Rifat Bey'in Filistin Cephesi'nde yakaladığı Yahudi casusları bırakması için kendisine sunulan cazip rüşvetlere aldırmadan vazifesini yapması kendisini çok etkilemiştir. Mangasaryan, Cevat Rifat Bey'le yaptığı henüz ikinci görüşmede, onun dürüstlüğüne ve namuskârlığına hayran kalarak kendisini milyonluk şirketine ortak yapmıştır. Şirket, "Cevat Rifat ve Şürekâsı" adıyla tanzim edilmiştir. Cevat Rifat Bey, bu ortaklıkta kendisinin hiçbir sermaye yatırmadığını belirtmektedir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?,* s. 207-208.

[107] Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar*?, s. 209-210.

reti yaparak iş hacmini daha da büyütür.[108] Suriyeden gelen Hint müslümanları reislerinden Abdürrahman Ayyaz Bey'in yardımıyla Büyük Hint Müslümanları Ticarethaneleri Vekili olur. Bu bağlantıyla Hindistan'dan çay vesaire getirterek kendi ifadesiyle "muazzam paralar kazanır"[109] Sonradan, ortağı Panos Der Mangasaryan ailesi ile birlikte Paris'e gitmiş ve Atilhan ticarethanenin tek sahibi durumuna gelmiştir.[110]

Cevat Rifat, 1927 yılında İstanbul'da "Triks" marka bir kundura fabrikası açarak, önce Sultanhamam'da, sonra Beyoğlu'nda Singer Mağazası'nın sahibi Koço Gramatopolo'dan kiraladığı başka bir mağaza ile İstanbul piyasasında söz sahibi olur. Diğer taraftan müteahhitlik çalışmalarına da devam eden Cevat Rifat, Eskişehir'de "Sivrihisar-Sarı Köy" şosesinden yedi buçuk kilometrelik yeni bir yol ihalesi ile muhtelif büyüklükte dokuz köprünün inşasını gerçekleştirir.[111]

Cevat Rifat'ın yolunda giden ve iyi kazandıran işleri birden bire bozulmaya başlar. Yazdığına göre, Eskişehir'deki yol yapım çalışmalarından on beş günde bir alması gereken alacağını alamaz. Kimliği belirsiz çevreler tarafından yatırdığı teminat parasını feda ederek buradaki işlerinden çekilmesi tavsiye edilir. Bunun üzerine Cevat Rifat, kanunî yollardan hak arayışına girer. Önce Eskişehir Valisine, ardından da dönemin Nafia Vekili Recep Peker'e şikâyette bulunursada, bu müracaatları sonuçsuz kalır. Cevat Rifat, bu olumsuzluklara rağmen askerlikten tanıdığı bazı arkadaşlarının verdiği maddi destekle Eskişehir'de başladığı yol ve köprü çalışmalarını son aşamaya getirir, fakat yapımın son aşamasında gerekli olan bazı iş makinelerini defalarca yaptığı müracaatlara rağmen

---

[108] Aynı yer.

[109] Aynı yer.

[110] Cevat Rifat, Panos Der Mangasaryan'ın Paris'e taşınmasıyla birlikte, "kasaları para dolu" ve bankalarda büyük kredisi bulunan şirketin ortaksız tek sahibi durumuna geldiğini belirtmektedir. Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?,* s. 210.

[111] Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 211-212.

yetkili kurumlardan temin edemeyecektir.[112]

Bu arada, Cevat Rifat'ın Şişli'deki kundura mağazası 28 Ekim 1928 yılında haberi olmadan mühürlenip eşyaları da dışarı atılır.[113] Cevat Rifat, bu işin sorumlusu olarak mağaza sahibi Albert Saltiel adında bir Yahudi iş adamını gösterir. İddiasına göre, "Siyonizm'in Türkiye icra ve intikam komitesi başkanı" dediği Saltiel, mağazanın eski kiracısı Koço Gramatopolo Biraderler'den kalma hükmü kalmamış kontratlarından birini Beyoğlu Beşinci İcra Dairesine sunarak, bir tahliye ihbarnamesi hazırlatmış ve İcra Hâkimi Sabri Bey de mağazayı mühürlemiştir.[114]

Cevat Rifat Bey'in yazdığına göre, Albert Saltiel bu olaydan hemen sonra telefonla kendisini aramış ve "Siyonizmin ne olduğunu öğrendiniz mi beyefendi. Yahudilerin intikamı böyle olur işte!" diyerek olayın bir Yahudi komplosu olduğunu ima etmiştir.[115] Yine, tanımadığı bir kişi telefonda kendisine; "Alber[t] Saltiel ile eniştemiz Mustafa Bey (Nalçacı)[116] mason kardeşidir, belki bir çare bulunur müracaat ediniz" şeklinde istihzai bir tavsiyede bulunmuştur.[117]

---

[112] Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 212-213.

[113] Aynı yer.

[114] Aynı yer. Cevat Rifat'ın yazdığına göre, tahliye edilen mağazası sonradan içindeki 20 bin lira değerindeki mal ve malzemeyle birlikte Jean Weinberg adında bir fotoğrafçıya 19 lira gibi sembolik bir rakama satılmıştır. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?,* s. 216.

[115] Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 215. Ayrıca bkz: "Alber Saltiyel, sana soruyorum, cevap verebilir misin!", *Milli İnkılâp*, S. 2, Y. 3, 1 Haziran 1934.

[116] Kimya hocası Prof. Mustafa Hakkı Nalçacı, Cevat Rifat'ın amcası Ali Rıza Bey'in kızıyla evliydi. 1932-1933 yıllarında Türkiye Büyük Locasının Üstad-ı Azamlığı'nı yapmıştır. Bkz: İlhami Soysal, *Dünyada ve Türkiye'de Masonluk ve Masonlar*, Derin Yayınları, 5. Baskı, İstanbul 2004, s. 265.

[117] Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?,* s. 216. Cevat Rifat'la Albert Saltiel arasındaki bu kavga, İstanbul'da Fransızca yayımlanan *Album Memduh* adında bir mizah dergisine konu olmuş, dergi birkaç karikatürde ikilinin kavgalarına yer vermiştir. Bu karikatürler için bkz: Rıfat N. Bali, Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları, İletişim Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 2005, s. 254.

Cevat Rifat, hukuksuz olduğunu düşündüğü bu icra olayını Yunus Nadi Bey'in *Cumhuriyet*'i hariç tüm gazetelere duyurmuş ve dönemin Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'e de bir telgraf çekerek dikkatini çekmiştir.[118] Bunlardan sonuç alamayan Cevat Rifat, sonradan kaleme aldığı ve 30 bin adet bastırıp ücretsiz dağıttığı *Bir Facianın iç yüzü* adlı kitabında, Albert Saltiel'le olan anlaşmazlığını ayrıntılı olarak anlatmış ve kamuoyunun dikkatini çekmeye çalışmıştır.[119]

Cevat Rifat'ın ticari hayatta karşılaştığı aksilikler birbirini takip etmeye başlar. Yazdığına göre, kendisine kredi sağlayan Amerikan Ekspres Bankası kredilerini keser, ardından, Bekir İbrahim Mahdumları Firması'na olan 527 liralık bono yüzünden yazıhanesi mühürlenirken, diğer taraftan, Eskişehir Valiliğinden aldığı bir tezkereyle, yol inşaatını vaktinde bitiremediğinden teminatıyla birlikte alacaklarının hazineye irad edildiğini öğrenir. Cevat Rifat, durumu mahkemeye intikal ettirerek yasal mücadeleye girer, fakat, Atilhan'ın bu davasını alacak bir avukat bulunamaz. Daha önce davayı alanlar da bir süre sonra vazgeçerler. Böylelikle, Atilhan'ın son derece başarılı ve para kazandıran ticari hayatı 100 bin liralık bir zararla iflasla sonuçlanır.[120]

Cevat Rifat, ticari hayatta uğradığı bu iflası, aleyhine düzenlenen Siyonist-Mason komplosuna bağlar. O'na göre, Filistin Cephesi'nde yakalayıp cezalandırdığı NİLİ casuslarının intikamını almak isteyen Yahudiler ve Masonlar, kendisine karşı güç birliği yapmışlardı. Cevat Rifat, iflas öncesi ticarethanesine gelip giden eniştesi Mustafa Hakkı Nalçacı'nın faaliyetlerine dikkat çekmekteydi. Nalçacı'nın kendisinden ayakkabı ısmarladığını ve faturalarını da düzenli olarak ödediğini belirten Cevat Rifat, iddasında bulunduğu Siyonist-Mason komplosunda Nalçacı'nın başrolü oynadığını iddia etmekteydi.[121]

---

118 Aynı yer.

119 "Maskeler aşağı", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 3, 1 Haziran 1934, s. 5.

120 Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 217-218.

121 Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 211.

Cevat Rifat Bey'in, Filistin Cephesi'nde deşifre ettiği ve üyelerinden birçoğunu yakalattığı *NİLİ* Casusluk Örgütü'nün çöküşü, şüphesiz ki Türk ve Dünya Yahudileri arasında bir infial uyandırmıştır. Bu durum, Cevat Rifat isminin Yahudiler arasında son derece olumsuz ve nefret edilen bir figür olarak yerleşmesine zemin hazırlamıştır. Cevat Rifat'ın, Alber Saltiyel'le yaşadığı meselenin zamanlamasına bakıldığında, bu yıllarda Siyonizmin Türkiye Yahudileri arasında popülerlik kazandığı görülür.[122] Bu durum, Türkiye Yahudilerinin Cevat Rifat'la bir hesaplaşma içine girmelerinin mantıki izahını oluşturabilir. Ancak, bu hüküm bir varsayım olup somut verilere dayanmamaktadır.

1933 Almanya Gezisi

Cevat Rifat, Yahudi aleyhtarı yayımcı Julius Streicher'in daveti üzerine 1933 yılının Aralık ayında Almanya'ya gider.[123] Naziler, Atilhan'a büyük saygı gösterirler ve kendisini "herr Major" diye selamlarlar.[124]

Streicher'in *Der Stüermer* dergisi, 18 Ağustos 1934 tarihli nüshasında, Cevat Rifat'la ilgili uzun bir tanıtım yazısı yayımlar. Cevat Rifat'ın bir fotoğrafının da eklendiği yazı, Yahudilerin, Birinci Dünya Savaşında Filistin Cephesinde Osmanlı aleyhtarı casusluk faaliyetlerine dikkat çekmekteydi.[125]

Cevat Rifat, evinde misafir olduğu mühendis Harun İlmen Bey'in vasıtasıyla Alman devlet Bakanlarından Alfred Rozenberg'le[126] tanıştırıldığında Rozenberg'in gayet nazik ve övgü dolu

---

[122] Rıfat N. Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan I", *Tarih ve Toplum*, s. 17.

[123] Avner Levi, *Türkiye Cumhuriyeti'nde Yahudiler*, İletişim Yayınları, İstanbul 1996, s. 102; Stanford J. Shaw, *Osmanlı İmparatorluğunda ve Türkiye Cumhuriyetinde Yahudiler*, s. 409.

[124] Avner Levi, a. g.e., s. 102.

[125] *Der Stüermer*, 18 Ağustos 1934. Nak: Avner Levi, a.g.e., s. 102-103.

[126] Alfred Rosenberg (1893-1946), 1917 Devrimi'ne kadar Moskovada mimarlık öğrenimi gördü. 1919'da Münih'e gitti ve Hitler'le görüşerek Nazi Partisi'ne katıldı. Rosenberg, *Der Zukunftsweg einer deutschen Aussenpolitik* (Alman Dış Politikasının Gelecekteki Yönü, 1927) adlı kitabında,

sözlerle karşılar.[127] Kendisiyle birlikte, Berlin yakınlarında kurulan Oranienburg toplama kampını gezer ve kamp izlenimlerini sonradan *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi İğneli Fıçı* adlı eserinde ayrıntılı olarak anlatır.[128]

Dostlarının anlattığına göre, Cevat Rifat, Almanya'da bulunduğu dönemde devlet başkanı Hitler'le tanıştırılmış ve Yahudilerle olan mücadelesi Hitler tarafından takdir edilmiştir. Hitler, Yahudilerle mücadelede kullanılmak üzere emrine açık çek vermişse de Cevat Rifat bunu kabul etmemiştir.[129]

Cevat Rifat, Almanya'da bulunduğu sırada, Nazi devlet adamlarıyla ve Yahudi aleyhtarı çevrelerle yakın ilişkiler kurmuştur. 4 Mart 1934 yılında Münih kentinin Königshof Oteli'nde toplanan "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kongresi"ne katılmıştır.[130] Yaklaşık altı ay süren Almanya seyahatinin ardından Türkiye'ye dönmüştür.[131]

Almanya'nın Polonya ve Rusya'yı işgal etmesi gerektiğini ileri sürdü. *Der Mythus des 20. Jahrhunderts* (20. Yüzyılın miti, 1934) kitabında, Almanların üstün bir ırktan geldiğini savundu. 1941'de işgal edilen Doğu topraklarının idaresini üstlendi. Rosenberg, Nürnberg Mahkemesi'nde savaş suçlusu bulundu ve idam edildi. Bkz: Eugene Davidson, *The Trial of the Germans: An Account of the Twenty-two Defendants before the International Military Tribunal at Nuremberg,* Universitiy of Missouri Press, Columbia 1997, s. 125-131.

[127] Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi, İğneli Fıçı*, s. 79.

[128] Cevat Rifat'ın Oranienburg toplama kampı hakkındaki izlenimleri ve Yahudi Soykırımı hakkındaki görüşleri, kitabın IV. Bölümünde, "Yahudi Soykırımı" başlığı altında ayrıntılı olarak incelenmiştir.

[129] Cevat Rifat'ın damadı Avukat Daniş Esendal ile yapılan 30.1.2010 tarihi görüşme. Ayrıca bkz: Avukat M. Fazlı Akaya "Önsöz", Cevat Rıfat Atilhan, *Yahudi Casusu Suzy Liberman*, s. 15. Cevat Rifat Bey, eserlerinde Almanya seyahati hakkında oldukça ayrıntılı bilgi vermesine rağmen Hitler'le tanışmasına dair her hangi bir kayıt düşmemiştir.

[130] Cevat Rifat Atilhan, Kongre izlenimlerini yazarı bulunduğu *Sebilürreşad* dergisinde 8 bölümlük bir yazı dizisiyle ayrıntılı şekilde anlatmıştır. Bu konuda bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa karşı beynelmilel dünya teşkilatı", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 4-17, 1948. Bu Kongre, kitabın IV. Bölümünde, Siyonizm, Masonluk ve Komünizmle Mücadele başlığı altında ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

[131] Cevat Rifat, 1934 yılı içinde Finlandiya'yı da ziyaret ettiğini ve burada bulunan

Askeri Mahkemede Yargılanması

Cevat Rifat Atilhan, 28 Temmuz 1940 ile 17 Temmuz 1942 tarihleri arasında İstanbul Rami Kışlası'nda ihtiyat subayı olarak görevlendirilir.[132] Henüz bu görevdeyken, 12 Ağustos 1940'da Şişli'deki evinde tutuklanır.[133] Tutuklanma sebebi, başında bulunduğu askeri birlikle hükümet darbesi yapacağı iddiasıydı.[134] Atilhan, bir kaynağa göre 11 ay[135], bir kaynağa göre de 8 ay[136] tutuklu kalacaktır.

Müslüman liderlerle görüştüğünü belirtmektedir. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, *Küfrün Karşısında Müslümanlık*, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1966, s. 216. Kendisinin bazı kitaplarının, yukarıda bahsedilen kongreye katılan Finli delege Otto Reber Landelyüs tarafından Fince'ye tercüme edildiği dikkate alındığında, bu ziyaretinin, Almanya'da toplanan "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kongresi"nin hemen akabinde, Finlandiya'daki Yahudi aleyhtarı çevrelerin daveti üzerine gerçekleşmiş olması kuvvetle muhtemeldir.

132 M.S.B Arşivi, Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi". Atilhan, bu göreve 1940 Haziranının sonuna doğru çağrıldığını belirtmektedir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 218.

133 "Cevat Rifat Atilhan" maddesi, *Büyük Larousse*, Gelişim Yayınları C. 2, s. 979, İstanbul 1986.

134 Aynı yer. Yaptığımız araştırmada, Cevat Rifat Atilhan'ın dava dosyasına ulaşamadık. Genel Kurmay Başkanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı arşivlerinde Atilhan'ın davasıyla ilgili bir kayda rastlamadık. Atilhan, eserlerinde söz konusu davayla ilgili ayrıntılı bilgi vermiştir. Buna göre, Ankara Garnizon ve Hava Savunma Genel Komutanı Korgeneral Hüseyin Hüsnü Kılkış ve Askeri Hâkim Albay Şevki Mutlugil'in imzasını taşıyan, 2 No'lu Askeri Mahkeme'nin 1941 tarih ve 11033/83 sayılı kararına göre, Atilhan'a isnat edilen suçlar şöyleydi: "Yabancı memleketlere kaçmağa teşebbüs, Cumhur reisine hakaret, Türkiye'de Nazi partisini teşkil etmek ve partinin reisi olmak." İstanbul Valiliği'nin raporlarında ise; Atilhan, "ikametgâhında Almanlar lehinde daimi propaganda yapmak, bilhassa reisliği altındaki 500 adamla ihtilal hazırlığı yapmak ve bu kuvvetle hükümeti devirme planı yapmak"la suçlanıyordu. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 221.

135 "Cevat Rifat Atilhan" maddesi, *Büyük Larousse*, C. 2, İstanbul 1986, s. 979.

136 Bkz; Rıfat N. Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan I", *Tarih ve Toplum*, s. 20.

Atilhan, yargılama sonunda beraat etti.[137] Tutuklanmasına sebep olan isnatları, “Yahudi ve dönmelerin acemice ve alçakça iftirası” olarak nitelendirmiştir.[138] Maruz kaldığını düşündüğü iftira komplosunu, İstanbul’da bulunan Siyonist Teşkilatı Reisi dediği Şimili adında bir Yahudinin celp ettiği Arnold Lenç adında bir Alman Yahudisi ile, Marya Maçek adında Viyanalı bir oyuncunun ortaklaşa düzenlediği iddiasında bulunur.[139]

Anlatıldığına göre, Atilhan cezaevindeyken, ekonomik açıdan zor günler ailesi neredeyse açlık tehlikesine maruz kalmıştır.

---

137 Atilhan’ın verdiği bilgiye göre, Askeri Mahkemenin hakkında hazırladığı 11 Nisan 1941 tarihli raporun Atilhan’ın geçmişiyle ilgili bölümü şöyledir: “328 senesinde Harbiye Mektebinden mezun olan Cevat Rifat Atilhan, İstiklal harbi sonuna kadar orduda hizmet etmiş. Balkan, umumi harp, İstiklal harbine iştirak etmiş, gerek kıtalarda ve gerek karargâhlarda vazife görmüş ve mütareke senelerinde harbiye nazırı olan Mersinli Cemal Paşanın yaverliğini yapmış, İstiklal mücadelesinde Zonguldak ve havalisi kumandanlığını yapmış ve kendisi gerek halk ve gerek hükümete tanıttıracak ve sevdirecek şekilde hizmetler görmüş ve nihayet 1340 senesinde kendisi arzusiyle emekliye ayrılmış bir zabittir. Henüz okullarda bulunurken Türkten başka milletlerin Türkleri sevmedikleri ve sevmeyecekleri ve Türk milletine Türk vatanına faydaları olmayacağı kanaatini taşımaya başlamış ve umumi harpte Filistin ve Suriye cephelerinde dördüncü ordu erkanı harbiyesinde çalışırken o havalideki Yahudilerin Türklere, Türk vatanına ve bilhassa Türk ordusuna yaptıkları her türlü fenalıkları vazifesi dolayısıyla görmüş ve anlamış olması hasebiyle Yahudilere karşı ta o tarihten itibaren silinmeyen bir kin ve intikam beslemeye başlamış koyu milliyetçi bir şahsiyettir”. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 221. Atilhan’ı beraat ettiren raporun sonuç kısmı şöyleydi: “Esasen kendisi tiyatroculuk mektebini ikmal ederek aktör olan Arnold’un bir piyesi yazar ve sahneye koyar gibi hazırlayıp evvelce hizmetini arz eylediği ve kendini göster cevabını aldığı milli emniyet teşkilatına vermiştir. Bunun için hiçbir günahı olmadığı sabit olan Cevat Rifat Atilhan hakkında tahkikat açılmasına mahal olmadığına karar verilmiştir.” Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 222.

138 Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, Aykurt Neşriyatı, İstanbul 1965, s. 259.

139 Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 222.

Tahkikat işiyle uğraşan askeri hâkim Şevki Mutlugil'den nakledildiğine göre; Atilhan hapiste kaldığı günlerde kendisine verilen tahin helvasını yemiyor ve bunu kurutup ziyaretine gelen karısına veriyordu. Atilhan'ın ailesinin açlıkla karşı karşıya olduğunu vurgulayan Mutlugil, beraat kararının bir nüshasını Mareşal Fevzi Paşa'ya gösterdiğinde, Paşa'nın kararı okurken gözyaşlarını tutamadığını ve "Biz kimlerle uğraşıyoruz?" diyerek Atilhan'a iki bin lira hediye gönderdiğini anlatmıştır.[140]

Atilhan cezaevindeyken, bono borçları yüzünden Ziraat Bankası'ndaki maaşı haczedilerek mevcut emekli maaşının dörtte birine el konulmuştur. Atilhan bu olayı, bankada görevli bulunan Farmason bir yetkilinin aleyhinde düzenlediğini iddia ettiği bir komployа bağlamıştır.[141]

Aynı şekilde, 1950'de Atilhan'ın Yapı Kredi Bankasındaki mevduatına da el konulmuştur. Atilhan, bunu da kendisine karşı düzenlenen bir Farmason komplosuna yormuştur. İddiasına göre, *İslâm'ı Saran Tehlike ve Siyonizm* adlı kitabının yayımlanmasıyla tedirgin olan Farmasonlar, kendisinin hazırlamakta olduğu *Farmasonlar İslâmiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?* adlı eserini haber almışlar ve bankadaki hesabına bir komployla el koydurtarak kendisinden intikam almışlardı.[142]

Emek Bankası T.A.Ş Kurma Girişimi

Atilhan, 1942 Ağustos'unda, sermayesi 1,5 milyon olan Emek Bankası T.A.Ş adıyla bir banka kurma teşebbüsüne giri-

---

140 Avukat M. Fazıl Akkaya "Önsöz". Cevat Rıfat Atilhan, *Yahudi Casusu Suzy Liberman*, s. 15. Atilhan, General Şevki Mutlugil'le Mareşal Fevzi Çakmak'ın arasında geçen diyaloğu, bizzat Mutlugil'in kendisinden dinlediğini belirtmiş, merak edenlerin sormaları için Mutlugil'in ev adresini vermiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 259.

141 Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar*?, s. 223.

142 Aynı yer.

şir.[143] Bankanın müteşebbüsleri arasında, CHP Seyhan milletvekili Korgeneral Naci Eldeniz, Seyhan milletvekili Sinan Tekelioğlu ve Sait Aydoslar da bulunmaktadır.[144]

Banka, Milli Mücadelede yararlılık gösteren ve fakat geçim sıkıntısı çeken emekli subayların maddi meselelerini gidermeyi amaçlıyordu. Dönemin 3. Ordu Komutanı Salih Omurtak Paşa, "Siz emekli subaylar bir banka ya da bir kooperatif kurun. Milli Savunma'nın satın alma işlerini yürütün. Biz de yardım ederiz. Bu suretle sizin de durumunuz düzelebilir" diyerek bankanın kurulmasına destek vermiştir. Emekli subaylar bu bankayı maaşlarının belli bir miktarını, belli bir süre milli bankaya kırdırmak suretiyle kuracaklardır. Bu banka ordunun satın alma işlerinde komisyoncu durumunda olacağından, bankanın fazla bir paraya ihtiyacı olmayacaktır. Bu hisse senetleri taşıyana değil, ada yazılı olacak ve genellikle de emekli subaylar hissedar edileceklerdi. Bankanın statüsüne, banka hissedarlarının ve bankada çalışacakların Türk ırkından olması kaydı da konmuştur.[145] Atilhan'ın yakın dostu Abidin Nesimi'nin tavsiyesi üzerine, bankanın, Milli Savunma'nın satın alma işlerinin yanı sıra, mesken yapım kooperatifçiliği de yapması kararlaştırılır. Hâtta bunun için Orta Anadolu'da tuğla, çimento ve doğrama tesisleri kurmak için "hal-i teşekkülde emek bankası" adına harekete bile geçilir.[146]

Hükümet, banka hisse senetlerinin % 49'unun kişilere, % 51'inin ise kendi göstereceği kurumlara ait olmasını teklif etmiştir. Banka kurucuları, idarenin kendi kontrolünden çıkıp, Ankara'nın göstereceği teşkilatlara geçeceğini düşündüklerinden bu teklifi kabul etmemişlerdir. Böylece Atilhan ve arkadaşlarının Emek Bankası T.A.Ş kurma girişimi başarısız olmuştur.[147] Son-

---

143 Abidin Nesimi, a.g.e., s. 106-107.

144 "Milli bir banka tesis ediliyor", *Tasvir-i Efkâr*, 22 Ekim 1942.

145 "Milli bir banka tesis ediliyor", *Tasvir-i Efkâr*, 22 Ekim 1942; Abidin Nesimi, a.g.e., s. 106-107.

146 Abidin Nesimi, a.g.e., s. 106-107.

147 Cevat Rifat Atilhan, bankanın, Cumhurbaşkanı tarafından tasdik edildi-

radan, bu bankanın yerine Eski Muharipler Bankası kurulmuştur.[148]

1948 Arap-İsrail Savaşına Tepkisi

1948'de İsrail'in kurulmasıyla başlayan Arap-İsrail savaşı İslâm dünyasında geniş yankı uyandırmıştı. İngilteredeki Hint Müslümanları Birliği Genel Sekreteri Abdullah, Filistin'de Arap saflarında İsrail'e karşı savaşmak üzere uluslararası gönüllü birlikler kurulması teklifinde bulunur.[149] Bu sırada Atilhan, Türkiye'de Filistin'de savaşacak gönüllü bir Türk birliği kurduğu iddiasıyla gündeme gelmiştir. Buna dair ilk haberler, Türk basınında yalanlanmasına rağmen,[150] Atilhan, bu birliğin kurulmasıyla samimi olarak ilgilendiğini ve gerekli yerlerle irtibata geçtiğini açıklamıştır.[151] Gönüllü Türk Birliği'nin kurulmasıyla ilgili haberler, Arap ülkelerinde büyük bir sevinç ve memnuniyet yaratmış, Türkiye'de, özellikle bazı emekli subaylar bu birliğe müracaatta bulunmuştur. Atilhan, Arap Birliği Genel sekreteri Abdurrahman Azam Paşa'nın da onayladığı bu birliğin masrafları için Arap Birliğinden tahsisat istemiştir.[152]

Rıfat N. Bali, bir İsrail kaynağına dayandırdığı iddiasında,

ğini ve statüsünün baştan aşağı Resmi Gazete'de yayımlandığını belirtmektedir. İddiasına göre, Cemil Berraha adında bir Yahudi, banka kurucularından tüccar Hüsnü Himmetoğlu ve 75 bin lira ile iştirak eden otomobilci Ali Civan'ı "ifsad" ederek kendisinin Banka İdare Meclisiyle arasını açmıştır. Atilhan, banka hissedarlığından fedakârlık yapıp çekileceğini söylemesine rağmen bankanın kuruluşu gerçekleşmemiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar*?, s. 223.

148 Abidin Nesimi, "Muhabank" ya da "Eski Muharipler Bankası" diye anılan bankanın, İsmet İnönü'nün, kurulması plânlanan Emek Bankası' müdahalesinden sonra kurulduğunu belirtmektedir. Bu bankanın kuruluşunda Atilhan'ın her hangi bir rolü olmamıştır. Abidin Nesimi, a.g.e., s. 107.

149 *Hürriyet*, 1 Mayıs1948.

150 "Filistin için Türkiye'de bir gönüllü birliği hazırlandığı haberi asılsız", *Cumhuriyet*, 30 Ocak 1948.

151 "Filistin'e Türkiye'den gönüllü gidecek mi?", *Tasvir*, 2 Şubat 1948.

152 "Filistin'e gidecek Türk gönüllüleri", *Tasvir*, 1 Mayıs 1948.

Milyonlarca suiistimale sebep olan barajın üzerinde inşa edildiği Porsuk nehri

Filistine Türkiyeden gönüllü gidecek mi?

Muhafazakâr Partisi Lideri Cevat Rifat Atılhan: Ben bu dâva ile samimî surette alâkadarım diyor

Filistin meselesi etrafında dedikodular cereyan edip dururken Türkiye Muhafazakâr Parti Lideri Cevat Rifat Atılhanın da memleketimizde bir lejyom kurarak bu mücadeleye gönüllü olarak iştirâk edeceği hakkında ecnebi kaynaklardan bazı ajans haberleri cıktı. Hemen akabinde Anadolu ajansı bu haberleri tekzip etti. Eski bir Antisemit olarak maruf olan Cevat Rifat Atılhanın ismi geçtiği halde bu mesele hak-

(Devamı: Sa. 5 Sü. 4 de)

Muhafazakâr Partisi lideri Cevat Rifat Atılhan

F. Rı[...]ın Ank[...]a yaptığı fenalıklar

Bazı alâkadarlar, Ankaradaki mesken durumunun bugün içinde çıkılmaz hale gelmesine Falihin sebep olduğunu söylüyorlar

Ankara 1 (Tasvir) — Ankara belediyesi şehir imar ko-

(Devamı: Sa. 5 Sü. 5 de)

Tasvir 2 Şub. 1948

ARTADAN NOTLAR

rehber, büyük bir insan

Tasvir, 2 Şubat 1948

Kudüs Müftüsü Hacı Emin El-Hüseyni'nin Atilhan'a gerekli tahsisatı gönderdiğini ancak Türk hükümetinin müdahalesi üzerine Atilhan'ın bu girişimden vazgeçtiğini, Kudüs Müftüsü'nün gönderdiği parayı da kendi amaçları için kullandığını iddia etmektedir.[153]

Türkiye Cumhuriyeti, Filistin'in manda yıllarından İsrail'in kuruluşuna kadar olan süreçde Filistin problemine karşı tarafsız bir devlet politikası izlemiştir.[154] Filistin problemini İngiltere'nin bir iç meselesi gören Türk makamlarının, İngiltere'yi rahatsız edecek bir politika gütmeyeceği ve izlediği tarafsızlık politikasına zarar verecek bir oluşuma da izin vermeyeceği açıktır. Bu sebeple Atilhan'ın, hükümetin izni ve bilgisi dâhilinde Filistin'e bir birlik göndermesi mümkün değildir.

Fakat Atilhan, 1960 yılında yayımladığı bir kitapta "Her türlü imkânsızlık ve akıbetleri göze alarak, bütün varlığımı sarf ederek cihad meydanına fedai bir Türk müfrezesi göndermek suretiyle" sözleriyle Filistin'e bir müfreze gönderdiğini iddia etmiştir.[155] "Her türlü imkânsızlık ve akıbetleri göze alarak" sözlerinden, bu girişi-

---

[153] Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, İletişim Yayınları, İstanbul 2005, s. 225.

[154] Celil Bozkurt, *Türk Kamuoyunda Filistin Problemi İlk Arap-Yahudi Çatışmaları (1920-1939)*, Iq Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2008, s. 168-183.

[155] Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca İslam Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar*, 3. Baskı, Kit-san Matbaacılık, İstanbul 1979, s. 183. Ayrıca bkz: Cevat Rifat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 297.

min hükümetin bilgisi dâhilinde olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, başyazarlığını yaptığı *Yeni İstiklal*'de yayımladığı birkaç makalede, Filistin'e gönüllü birlik gönderdiğini, ardından kendisinin de Filistin'e geçtiğini fakat geç kaldığı için arkadaşları gibi cepheye gidemediğini belirtmiştir. Buna ilaveten:

> "Tarafımdan gönderilmiş bir gönüllü müfrezesi, tıpkı İstiklâl Harbinde bizimle birlikte çarpışan diğer Müslüman milletler gibi o mukaddes topraklarda omuz omuza Arap kardeşleriyle birlikte cenk ve gaza ettiler"[156]

diyerek, Gönüllü Türk Birliği'nin Filistin'e gittiğini teyit etmiştir. Bu konuda, "Müslümanlığın asil ve necip şahsiyeti" diye övdüğü Irak'ın Ankara eski Büyükelçisi İbrahim Akif Alus Bey'i şahit gösteren Atilhan, kendisinin Filistin'e gönderdiği gönüllüleri gören İbrahim Akif Bey'in "çok mütehassis olduğunu ve bu hislerini her fırsatta izhar ettiğini" belirtmiştir. Atilhan, adı geçen Büyükelçi'nin açık adresini vererek merak edenlerin gidip sorabileceğini de vurgulamıştır.[157]

Atilhan'ın damadı Avukat Daniş Esendal da, Atilhan'ın Gönüllü Türk Birliği ile Filistin'e gittiğini beyan etmektedir. Esendal, Atilhan'ın şahsî servetini kullanarak[158] 300 gönüllüden oluşan bir Türk Birliği oluşturduğunu, bu birlikle Filistin'de Yahudilere karşı Arap saflarında bil fiil mücadele ettiğini belirtmektedir. Anlattığına göre, bir Yahudi köyünü esir almayı başaran Türk birliği sonradan Ürdün ordusuna katılmıştır.[159] Esendal'ın

---

[156] Cevat Rifat Atilhan, "Korkunç Hezeyanlar", *Yeni İstiklal*, S. 66, 24 Mart 1962; "İslam Dünyası'nın Büyük Bayramı", *Yeni İstiklal*, S. 82, 11 Temmuz 1962; "Ortadoğu'daki Kanserin Tasfiyesine Doğru *Yeni İstiklal*, S. 153, 29 Ocak 1964; "Tarihin Yeni ve Muazzam Bir Hareketi", *Yeni İstiklal*, S. 162, 22 Ocak 1964; "Biz, Komşularımız ve İslam Dünyası", *Yeni İstiklal*, S.145, 4 Aralık 1963.

[157] Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca İslam Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar*, s. 183'ten 1 no'lu dipnot.

[158] Esendal, Atilhan'ın Filistin'e gönderdiği gönüllü Türk birliğinin masrafları için birkaç katlı bir gayrimenkulünü sattığını belirtmektedir. Avukat Daniş Esendal ile 30.1.2010 tarihinde yapılan görüşme.

[159] Cevat Rıfat Atilhan, *Yahudi Casusu Suzi Liberman*, 3. Baskı, Aykurt Neşriyatı, İstanbul 1969, s. 7. Atilhan, Cezayir'in bağımsızlığı için de benzer

Atilhan ve Osman Yüksel Serdengeçti, Malatya Duruşmasında (Vatan, 25 Ocak 1953)

ifadelerinden, Kudüs Müftüsü'nün Atilhan'a bir tahsisat göndermediği veya gönderdiyse de yeterli gelmediği anlaşılmaktadır.

Ahmet Emin Yalman'a Suikast Olayı ve Atilhan'ın Tutuklanması

Vatan gazetesinin sahibi ve başyazarı Ahmet Emin Yalman'ın, 1952 yılında Malatya'da maruz kaldığı silahlı saldırı, hem Cevat Rıfat Atilhan'ın, hem de milliyetçi ve muhafazakâr kesimin üzerinde etkileri yıllarca süren travmatik bir gelişme olarak tarihe geçecektir. Ahmet Emin Yalman, eşlik ettiği Başbakan Menderes'in Malatya gezisinde 22 Kasım 1952'de akşam karanlığında silahlı bir suikast girişimine maruz kaldı. Vücuduna beş kurşun isabet eden Yalman, olaydan yaralı olarak kurtuldu.[160]

Suikast girişimi, Türkiye kamuoyunda bomba etkisi yarattı. Saldırının Başbakan Menderes'in Malatya gezisinde gerçekleşmesi olayı bir zabıta vakası olmaktan çıkarmış, bir hükümet meselesi haline getirmişti.

---

bir girişimde bulunmuştur. Yazdığına göre, 1960'da BM'de Cezayir'in bağımsızlığının görüşüldüğü günlerde, Halil Nuri Yurdakul'la birlikte, Arap saflarında savaşmak üzere bir gönüllü birlik kurarak Cezayir'e geçmek istemiş, fakat Hükümetten gerekli izni alamadığı için bundan vazgeçmiştir. Cevat Rifat Atilhan, "Kıbrıs hadiseleri ve Ortaya döktüğü hakikatler", *Yeni İstiklal*, S. 161, 9 Eylül 1964.

[160] "Başmuharririmiz Ahmet Emin Yalman'a suikast yapıldı" , *Vatan*, 23 Kasım 1952; "Ahmet Emin Yalman dün gece Malatya'da vuruldu", *Cumhuriyet*, 23 Kasım 1953.

Laik basın, saldırının sıradan bir zabıta vakası olmaktan çok ötede, bir "İrtica hareketi" ve "bir İnkılâp karşıtlığı" olduğuna dair haberler yayımlamaya başlamıştı. Yalman'ın sahibi bulunduğu *Vatan*, olaydan henüz bir gün sonra yaptığı açıklamada; suikast zanlısının Şerif Dursun adında birisi olduğunu ve zanlının bir süre önce kapatılan ve başkanlığını Necip Fazıl Kısakürek'in yaptığı Büyük Doğu Cemiyeti (BDC) ile feshedilen ve başkanlığını Cevat Rifat Atilhan'ın yaptığı İslâm Demokrat Partisi'ne (İDP) üye olduğunu iddia etti. *Vatan*, bu iki kuruluşu İran'da faaliyette bulunan "Fedayan-ı İslâm" örgütünün Türkiye uzantıları şeklinde değerlendiriyor, özellikle Büyük Doğu dergisinin son zamanlarda yaptığı Yalman aleyhindeki kışkırtıcı yayınlarına dikkat çekiyordu.[161]

Akşam, suikast faillerinin BDC ile bağlantılı olduklarını, mütecaviz Şerif Dursun'un İDP üyesi olduğunu, evinde yapılan aramada İDP tarafından verilen "emre muharrer" 1000 liralık bir çekin bulunduğunu, buradan hareketle olayın "irticai mahiyette" olduğunu iddia ediyordu.[162] Laik basının diğer yayın organları da, benzeri iddialarda bulunuyorlar, suikast faillerinin ülkede faal bulunan komünist örgütlerle bağlantılı olabileceği üzerinde ateşli yorumlar yapıyorlardı.

Tarihe "Malatya suikastı" olarak geçen olay, kısa zamanda yabancı basında da yankı bulacaktı. *Amerikanın Sesi ve BBC Radyosu* gibi ünlü kuruluşlar, Malatya'daki suikast girişimini dinleyicilerine flaş haber olarak duyurdular.[163] Atilhan'ın yazdığına göre, suikast olayı uzak ülkelerdeki Yahudi basınında da yankı bulmuştur. Güney Afrika'nın küçük bir balıkçı kasabası olan Pittsmarienburg'ta yayımlanan *The Zionist Record* adlı gazete, suikast olayını Atilhan'ın tertiplediğini ileri sürmüştür.[164]

---

[161] "Başmuharririmiz Ahmet Emin Yalman'a suikast yapıldı", *Vatan*, 23 Kasım 1952.

[162] "Ahmet Emin Yalman'ı üç yerinden yaraladılar", *Akşam*, 23 Kasım 1952.

[163] "Malatya'daki suikast hadisesi genişliyor", *Vatan*, 4 Aralık 1952.

[164] Atilhan'ın verdiği bilgiye göre, gazetenin konuyla ilgili açıklaması şöyleydi: "Türkiyenin cenup vilayetlerinden Malatya şehrinde aslen Yahudi olan Ahmet Emin Yalman'a bir suikast yapılmış ve polis işe el koymuştur. Bu hadisenin, İslam Demokrat Partisi lideri, milis General Cevat Rifat Atil-

Suikast olayından birkaç gün sonra, gerçek failin Hüseyin Üzmez adında bir lise talebesi olduğu açıklandı.[165] Hüseyin Üzmez, bir süre Malatya Lisesinde okuduktan sonra disiplinsizlik sebebiyle naklini alarak Elazığ Lisesine geçmişti. Üzmez, okul hayatında oldukça zeki, fakat aşırı heyecanlı ve sorunlu olarak bilinen bir öğrenciydi. İsmi gazetelerde suikast zanlısı olarak geçen Şerif Dursun'un da, suikast günü Hüzeyin Üzmez'in yanında olan yakın bir arkadaşı olduğu anlaşıldı.

Cumhuriyet, Hüseyin Üzmez'in daha önce komünizm propagandası yapmaktan sabıkalı olduğunu ve suikast olayının komünizm bağlantılı olabileceği iddia etti. *Cumhuriyet*'e göre, yüze yakın şüphelinin evinde yapılan aramada, İstanbul'un tanınmış komünistlerinin adreslerinin bulunması bunun en güçlü ıspatıydı. Gazete, Malatya suikastını, daha önce çalışmaları durdurulan BDC ve İDP'nin bir "yeraltı faaliyeti" olarak değerlendiriyordu.[166]

Suikast olayının, Başbakan Adnan Menderes'in Malatya ziyaretinde gerçekleşmesi ve Yalman'ın Demokrat Parti'ye olan yakınlığı, hükümet yetkililerinin olayla yakından ilgilenmelerini sağladı. Başbakan Adnan Menderes, Yalman'ı birkaç kez hastanede ziyaret etti ve suikast faillerinin yakalanmasıyla şahsen ilgilendi.[167] Adalet Bakanı Osman Şevki Çiçekdağ, Emniyet Umum Müdürü ve Ankara Vali Vekili Kemal Aygün ve Sağlık ile İçtimai Yardım Bakanı Ekrem Hayri Üstündağ, Yalman'ı hastanede ziyaret eden diğer devlet yetkilileriydi.[168]

Emniyet Genel Müdürü ve Ankara Vali vekili Kemal Aygün, *Türkiye Ajansı* muhabirine verdiği beyanatta:

---

han'ın eseri tertibi olduğu elde edilen vesikalarla meydana çıkmıştır. Cevat Rifat Atilhan, Türkiye'nin bir numaralı Siyonist düşmanı olup Birinci Dünya Harbinde Yahudilere karşı yaptığı zulüm ve cinayetlerle maruftur". Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İslam ve Beni İsrail,* s. 315-316.

165 "Malatya suikastını hazırlayan 15 kişilik şebeke dün yakalandı", *Vatan*, 27 Kasım 1952.

166 "Malatya'da bir irtica şebekesi yakalandı", *Cumhuriyet*, 27 Kasım 1952.

167 Ahmet Emin Yalman, *Gördüklerim ve Geçirdiklerim 1945–1970*, 4. Cilt, Yenilik Basımevi, İstanbul 1970, s. 283, 285.

168 Ahmet Emin Yalman, a.g.e., s. 284

> "Malatya hadisesi, Ahmet Emin Yalman'ın şahsına değil, fikirlerine tecavüz edilmesi bakımından ehemmiyetlidir. Meselenin mülga İslâm Demokrat Partisi ile ilgili olduğu kadar Büyük Doğu Cemiyeti ile de alakası vardır. Nitekim son yakalanan suç şeriklerinden lise talebesi Hüseyin Üzmez de bu cemiyetin üyelerindendir"

açıklamasını yaparak, zanlı Hüseyin Üzmez'in İDP ve BDC ile bağlantısına dikkat çekiyordu.[169] Dönemin Adalet Bakanı Osman Şevki Çiçekdağ, tahkikat sonuçlarına dayanarak yaptığı açıklamada, suikast olayının; "bir takım neşriyat ve bazı cemiyet ve teşekküllerle irtibatlı olduğunu" söyledi,[170] Başbakan Adnan Menderes de Adana gezisinde yaptığı konuşmada; "Malatya hadisesi, dini, türlü maksatlarına alet etmek isteyenlerin toplu halde çalışma kararında olduklarını göstermiştir" diyerek, olayın "irticai" bir karakter taşıdığına dikkât çekerek "Din gibi mukaddes bir kavramın bir takım cemiyet çöküntülerinin ve siyaset bezirgânlarının aleti hale getirilmesine bu memleketin asla tahammülü"nün olmadığını hatırlatacaktır.[171]

Suikasd sanıklarının dünkü duruşmaları

Bir sanığın ifadesi alınırken müdahalede bulunan Süpermürşide mahkeme reisi ihtarda bulundu

Dünkü celsede Osman Yüksel isticvab edilirken

Ankara, 4 (Telefonla) — Malatya suikasdı dâvasına bugün de 1 inci Ağırceza Mahkemesinde devam edildi. Cemil Mülî'nin başkanlığında celse açılınca sanıklardan Osman Yükselin vekili Arif Emre söz aldı. Arif Emre, müekkili hakkında açılan dâvaya Basın kanunu hükümleri dairesinde bakılabileceğini, bunun için Malatya suikasdi dâvasından tefrik edilmesi gerektiğini söyliyerek bu hususta bir karar alınmasını istedi. Savcı başyardımcısı Cahid Uluğ, zaman kaybına meydan verilmemesi için dâvanın ayrılmasına taraftar olmadıklarını, kaldı ki Basın kanununda böyle bir dâvanın umumî hükümlere tâbi bir dâ-

— Arkası Sa. 6, Sü. 7 de —

ethiye ...arındaki uçak kazası

Kazazedeleri almak için bi... Fransız uçağı bekleniyor

Fethiye 4 (Hususî) — Fethiy... açıklarında kazaya uğrıyan Frans... uçağı hakkında aldığım mütemmi... malûmatı bildiriyorum:

Kazaya uğrıyan uçak, Rodos üze... rinden 70 mil kadar açıldıktan son... ra, âni olarak üçüncü motörü ge... riye doğru fırlamıştır. Bunun neti... cesinde gövde ve kuyrukta yarala... açılmıştır. Bu sebeble uçağın yo... luna devam etmesine imkân kalma... dığından, baş pilot kazaya inmek... üzere Anadolu cihetine dönüp kıs... bir müddet uçuşa devam etmiş, fa... kat Fethiye körfezinde şehre 7 mi... mesafede denize inmek mecburiye... tinde kalmıştır. Bu sırada yolcula... rın içinde bulunan Lübnanlı bi...

Atilhan ve Serdengeçti Malatya duruşmasında sorgulanırken (Cumhuruyet, 5 Ağustos 1953)

Menderes'in bu açıklaması, laik basında sıkça tekrarlanan "irtica" suçlamalarının daha da şiddetlenmesine neden olmuş, ülkenin milliyetçi ve muhafazakâr kesimi ve bu kesime ait yayın organları üzerinde ağır bir baskı oluşturulmuştur. Laik basın, günlerce sürdürdüğü "irtica" söylemlerine

---

[169] "Malatya'da bir irtica şebekesi yakalandı", *Cumhuriyet*, 27 Kasım 1952.

[170] "İstanbul'da dün bazı evlerde arama yapıldı", *Vatan*, 5 Aralık 1952.

[171] "Malatya hadisesi, dini, türlü maksatlarına alet etmek isteyenlerin toplu halde çalışma kararında olduklarını göstermiştir", *Vatan*, 7 Aralık 1952.

ilâveten, suikast faillerinin dışarıdan desteklendiğini iddia ediyor, özellikle de İran'daki *Fedayan-ı İslâm* ve Mısır'daki *Müslüman Kardeşler* örgütleri üzerinde durarak, bütün dikkatleri Türkiye'de faaliyetleri durdurulan İDP ve BDC üzerine topluyordu.[172] Laik basındaki "irtica" suçlamaların giderek şiddetlenmesi ve milliyetçi-muhafazakâr kesimi rencide etmesi üzerine, Başbakan Adnan Menderes İzmir nutkunda; "Beş on bedbaht bir hareket yaptı diye bütün Türk milletini irticaın pençesine düşmüş telâkki etmek ve böylece Türk milletine bühtan etmek bizim kârımız değildir" açıklamasını yapmak zorunda kalacaktır.[173]

İsmi, sıkça Malatya olayıyla anılan mülga İDP'nin kurucu başkanı Cevat Rifat Atilhan'ın İstanbul Beşiktaş'taki evinde arama yapılır ve bu arada, İDP'nin İzmir il başkanı tutuklanır.[174] Bir süre sonra Atilhan, Fatih 2. Sulh Mahkemesi tarafından sorgulanarak tutuklanarak tahkikat için Malatya Savcılığına sevk edilir. Mahkeme sonunda gazetecilere açıklama yapan Atilhan; Malatya suikastiyla hiçbir rolünün olmadığını belirterek; "Ben kanundan korkan bir adamım. Muhtelif zamanlarda hakkımda tahkikat yapıldıysa da hepsinden alnımın akıyla çıktım" diyerek masum olduğunu dile getirir.[175]

"Malatya Hadisesi" etrafında yapılan tahkikatta, ülke genelinde çok sayıda İDP ve BD üyesinin ev ve iş yerlerinde geniş çaplı arama yapılarak, üyelerden bir kısmı da tutuklanarak cezaevine gönderilir. Milliyetçiler Derneği, yüze yakın şubesiyle birlikte ka-

---

[172] Bu iddialardan bir kaçı için bakınız: "Malatya'da bir irtica şebekesi yakalandı", *Cumhuriyet*, 27 Kasım 1952, 23 Aralık 1952; "Malatya hadisesinde Komünist tahriki", *Akşam*, 19 Aralık 1952; "Fedayan-ı İslam'dan 1000 lira almışlar", *Akşam*, 23 Aralık 1952.

[173] "Hükümet dini ve siyasi irticaı ezmeye kadirdir", *Akşam*, 28 Aralık 1952.

[174] "İstanbul'da dün bazı evlerde arama yapıldı", *Vatan*, 5 Aralık 1952; "Şehrimizde dün üç yerde arama yapıldı", *Cumhuriyet*, 5 Aralık 1952; "İrtica şebekesi", *Akşam*, 5 Aralık 1952.

[175] "İrtica tahkikatında yeni safhalar", *Vatan*, 25 Ocak 1953; "Malatya hadisesi ile ilgili dünkü tevkifler", *Cumhuriyet*, 25 Ocak 1953; "Cevat Rifat Atilhan ve arkadaşları tevkif edildi", *Vakit*, 25 Ocak 1953; "Şehrimizde tevkifler", *Akşam*; 25 Ocak 1953.

patılıp, mallarına savcılık kararı ile el konulur.[176] Bu derneğin üyesi olan ve *Serdengeçti* dergisinin sahibi olan Osman Yüksel Serdengeçti ve DP'nin Samsun milletvekili Hasan Fehmi Ustaoğlu'nun gazetesi *Büyük Cihad*'ın imtiyaz sahibi bulunan Mustafa Bağışlayıcı da tutuklanarak Malatya'ya sevk edilip,[177] bir süre sonra, BDC eski başkanı Necip Fazıl Kısakürek de tutuklanarak Malatya'ya sevk edilir.[178]

Cevat Rıfat Atilhan, kapanan BDC'nin ikinci başkanlığı görevinde bulunmuş, ancak bir süre sonra Necip Fazıl Kısakürek'le fikir anlaşmazlığına[179] düşerek bu görevinden ayrılmıştı. Bu anlaşmazlık ikilinin beraber bulunduğu Malatya Cezaevinde daha da büyümüş ve tarafların karşılıklı hakaretleşmesine neden olmuştur. Atilhan, Necip Fazıl'ı "kumarbaz" olmakla suçlarken, Necip Fazıl da Atilhan'ı "davalarına ihanet" etmekle suçlamıştır. Tartışmaların şiddetlenmesi üzerine Necip Fazıl, savcılığa müracaat ederek Atilhan'la aynı koğuşta kalamayacağını belirtmiş ve koğuşlarının ayrılmasını talep etmiştir. Bunun üzerine ikilinin koğuşları ayrılmıştır.[180]

Atilhan, aynı günlerde yaşadığı bir mide rahatsızlığı sebebiyle Malatya Memleket Hastanesi'ne kaldırıldığına, bu olay basına, Atilhan'ın tentürdiyot içerek intihar ettiği yönünde yansıtılır. Fakat bu haberler hastane yetkililerince yalanlanarak Atilhan'ın hasta olan midesinin yıkandığı açıklanacaktır.[181]

Malatya sanıkları, tahkikatın Malatya sorgusunun ardından Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmak üzere Ankara Cezaevi'ne sevk edilirler.[182] Ankara Cumhuriyet Savcısı Cemil

---

[176] "Milliyetçiler Derneği Kapatıldı", *Vatan*, 23 Ocak 1953.

[177] "Tevkifler Yapıldı", *Vatan*, 24 Ocak 1953; "İrtica tahkikatında yeni safhalar", *Vatan*, 25 Ocak 1953.

[178] "Necip Fazıl bugün Malatya'ya gönderiliyor", *Cumhuriyet*, 28 Ocak 1953.

[179] Cevat Rifat Atilhan'ın, BDC'de Necip Fazıl Kısakürek'le yaşadığı ihtilâflar için bkz: III. Bölüm, Cemiyetin Kapanması.

[180] "Kısakürek'le Atilhan münakaşa ettiler", *Vatan*, 1 Şubat 1953; "Süper mürşidle, Atilhan arasında münakaşa", *Cumhuriyet*, 1 Şubat 1953.

[181] "Cevat Rıfat Atilhan intihara teşebbüs etti", *Milliyet*, 30 Ocak 1953.

[182] "Suikast failleri Malatya'dan Ankara'ya gönderildiler", *Vatan*, 9 Mart 1953; "Malatya sanıkları", *Vakit*, 9 Mart 1953.

Malatya suikastı sanıkları dün Ankara'ya getirildiler

Ankara üçüncü sorgu hâkimliği 28 sanığın ilk tahkikat sorgularını yapmağa derhal başladı

Ankara Cumhuriyet Savcısı, sanıkların hangi suçlarla itham edildiğini açıkladı

Vatan, 14 Mart 1953

Bengü yaptığı basın açıklamasında; Cevat Rifat Atilhan, Necip Fazıl Kısakürek, Osman Yüksel Serdengeçti ve Mustafa Bağışlayıcı'nın; "devletin içtimai ve hukuki nizamlarını dini esas ve inançlara uydurmak amacıyla cemiyet tesis etmeğe telkinde bulunmak, propaganda yapmak ve işlenen suçu methetmek" suçundan, Türk Ceza Kanunu'nun 163. ve 312. maddelerine göre yargılanacağını açıkladı.[183]

Ankara Savcılığı, sanıklar hakkında 85 sayfalık bir iddianame hazırlamıştır. İddianameye göre, *Büyük Doğu*, *Büyük Cihad* ve *Serdengeçti* dergilerinde, Cevat Rifat Atilhan, Necip Fazıl Kısakürek, Osman Yüksel Serdengeçti, Mustafa Bağışlayıcı ve bazı kişiler tarafından inkılâp ve laiklik karşıtı yazılar yazılmış, BDC ve İDP kapatıldıktan sonra bu yazılar hızlanarak devam etmiştir. Basın buna tepki göstermiş, özellikle *Vatan* gazetesinde irtica öncüleri aleyhinde yazılar yazılmıştı. Bunun üzerine; Cevat Rıfat, Necip Fazıl ve Osman Yüksel, Yalman aleyhine halkın dini duygularını okşayan ve mutaassıp zümreyi Yalman'a karşı tahrik ederek düşmanlık havası yaratan yazılar yazmıştı.[184] İddianame, sanıkların halkın dini duygularını ve mukaddesatını kullanarak ülkenin tamamında etkili olacak bir irtica zemini yaratmayı planladıklarını, bu zemin üzerinde "Hak Partisi" adında bir parti kurmak istediklerini iddia ediyor ve bunu gerçekleştirmek için

---

183 "Malatya suikasti sanıkları dün Ankara'ya getirildiler", *Vatan*, 10 Mart 1953; "Malatya sanıkları, Ankara'da cezaevine yerleştirildi", *Vakit*, 10 Mart 1953; "Malatya suikastı sanıkları Ankara'da", *Cumhuriyet*, 10 Mart 1953; "Malatya sanıkları Ankara'ya getirildi", *Akşam*, 10 Mart 1953.

184 "Malatya suikasti sanıklarının muhakemesine dün başlandı", *Cumhuriyet*, 4 Ağustos 1953.

"kapkara propaganda ve telkinler" geliştirdiklerini vurguluyordu. Necip Fazıl'ın, *Büyük Doğu* dergisinde inkılâp ve laiklik karşıtı yazılar yazarak şeriata dayalı bir "Hak Partisi" kurmaya çalıştığı ve Atilhan'la beraber İstanbul, İzmir ve Malatya gibi şehirlerde propaganda yaparak buna hazırlık yatıkları iddiası da iddianamenin diğer suçlamalar arasındaydı.[185]

Ankara Cumhuriyet Savcısı Cemil Bengü, mahkeme salonunda yaptığı açıklamada; Malatya Olayı'nın adli vakadan çok ötede bir anlam taşıdığını iddia ediyordu:

> "Biz bu davada lüzumsuz yere hiçbir şahsı ne itham ne de müdafaa mevkiindeyiz. Davamız şahsi dava değil, millet, memleket inkılâp davasıdır. Bu davayı basit bir katle teşebbüs davası olarak değil, büyük milletimizin sonsuz kahramanlıklarla, fedakârlıklarla başardığı inkılâplarla erişmiş bulunduğu medeni ve siyasi seviyesinin hayatiyetini yok etmesine matuf plânlı bir teşebbüs, tam ve hakiki manâsı ile millete yapılan bir suikast davası kabûl ediyor, gereken hassasiyeti gösteriyoruz. Ne yazık ki, bu menfur suikasta girişmiş bulunan ve bunu müdrik veya müdrik olmayan sanıklar, başta Necip Fazıl olmak üzere milletimizin ve cemiyetimizin doğrudan doğruya canına ve hayatına kastedenler onu can evinden vurmak için millet olarak, fert olarak candan aziz tanıdığı dinini silah olarak kullanmışlardır"[186]

Cevat Rifat Atilhan'ı Avukat Abdurrahman Şeref Laç savunmuştur. Atilhan, mahkemede yaptığı savunmada; kendisinin iddianamede yer alan gizli cemiyetle bir ilgisinin olmadığını ve böyle bir cemiyetin teşkiline de gerek olmadığını ifade etmiştir. Kendisinin, Milli Mücadele'de Şile'den İnebolu'ya, Zonguldak'tan Kastamonu'ya uzanan bir bölgenin kumandanlığını şerefle başardığını, inkılâpların temelinin atılmasında pay sahibi olduğunu ve bundan dolayı inkılâplar aleyhinde davranmasının mümkün olamayacağını dile getirnmiştir. İDP'nin kuruluş aşa-

---

[185] Aynı gazete.

[186] "Necip Fazıl Kısakürek muhakemede hesab verdi", *Cumhuriyet*, 6 Ağustos 1953.

Cevat Rifat Atilhan — Necip Fazıl Kısakürek — Mustafa Bağışlayıcı — Mustafa Zeki Yüksel

Nizamın ve rejimin düşmanları ve irticaın elebaşıları kimlerdir?

Malatya suikasdinin Ankarada başlıyacak muhakemesinde hesap vereceklerle, muhakemeye dâhil olmıyan elebaşılar

Cevat Rifat Atilhan

Saidi Nursi (Kürdi)

Vatan, 22 Temmuz 1953, İnkılap ve Din İlavesi

masında memleketi karış karış gezdiğini ve bu arada Malatya'ya da uğradığını ve kahvehanede parti konusunda halkla sohbet ettiğini de anlatan Atilhan, önceden BDC'de Necip Fazıl'la birlikte çalıştığını fakat aralarında "fikir, görüş, kanaat ve karakter ayrılığı" olduğu için cemiyetten ayrıldığını belirtmiştir.[187]

Dava sürecinde, Atilhan'ın daha önce *Büyük Cihad*'da yazdığı bazı makaleler için TCK'nin 161. maddesine muhalefetten dava açılmış ve bu dava Malatya davasıyla birleştirilmiştir. Bu yazılarda, Atilhan'ın dini siyasete alet ettiği ve inkılâplar aleyhinde kışkırtıcı yayın yaptığı iddia edilmekteydi.[188]

Malatya davası 21 ay devam etmiş dava sonunda, suikast olayıyla en çok ilişkilendirilen Cevat Rıfat Atilhan ve Necip Fazıl Kısakürek için "…öldürmeğe teşebbüs suçuna iştirak ettikleri netice ve kanaatine varılamamış olduğundan, sanıkların beraatına" karar verilmiştir. Bu kişilerin daha önce yazdıkları ve dini

---

187 "Suikasd sanıklarından 12'si dün tahliye edildi", *Cumhuriyet Gazete*, 7 Ağustos 1953.

188 "Büyük Cihad gazetesi mesulleri mahkûm oldular", *Cumhuriyet*, 25 Haziran 1953. Atilhan'ın söz konusu makaleleri için bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Bu bir başlangıç", *Büyük Cihad*, S. 92, 1952; "Bu bir hayat memat meselesidir", *Büyük Cihad*, S. 93, 1952; "Onlar vatanı para mukabilinde sattılar", *Büyük Cihad*, S. 94, 1952; "Bu gürültünün arkasında acaba hangi hakikatler gizlidir", *Büyük Cihad*, S. 95, 1952; "Uyan hemşerim", *Büyük Cihad*, S. 96, 1952.

propaganda mahiyetinde olduğu iddia edilen yazıları hakkında da; "kanunî süre içinde takibata geçilemediğinden" soruşturmaya gerek kalmadığına karar verilir.[189] Diğer yandan suikast faili Hüseyin Üzmez, 20 yıl hapis cezasına çarptırılır.[190] 10 yıl 3 gün süren mahkûmiyet süresinin 1,5 yılını aynı olaya karıştıkları iddiasıyla Malatya'ya getirilen Cevat Rifat Atilhan, Necip Fazıl Kısakürek ve Osman Yüksel Serdengeçti ile birlikte geçirir.

Ahmet Emin Yalman, davanın devam ettiği günlerde *Vatan*'da yayımladığı "irtica" dosyasında, BDC, İDP, Nur Cemaati ve Milliyetçiler Derneği'ni rejimi yıkmaya yönelik gizli veya açıktan çalışan birer "irtica" teşekkülü olarak tanımlar. Ayrıca, bu teşekkülleri "Malatya Hadisesi"nin tertipçileri olarak gösterir. Yalman, Komünizmle mücadeleyi her fırsatta bayraklaştıran bu teşekküllerin faaliyetlerini, ironik şekilde, ülkede aktif olan ve dışardan destek gören bir takım komünist cereyanların devamı niteliğinde olduğunu iddia edecektir. Diğer yandan, Malatya davasında adı geçen Cevat Rifat Atilhan, Necip Fazıl Kısakürek, Said Nursi, Osman Yüksel Serdengeçti, Mustafa Bağışlayıcı ve Eşref Edip'e de değinen Yalman, bu şahısların her birini "nizamın ve rejimin düşmanı" ve "irticaın elebaşı" olarak tanıtır.[191] Bu ta-

---

189 "Suikast failleri mahkûm oldular", *Vatan Gazete*, 18 Temmuz 1954.

190 Aynı gazete.

191 "Nizamın ve rejimin düşmanları ve irticaın elebaşıları kimlerdir?", *Vatan*, 22 Temmuz 1953, İnkılâp ve Din İlavesi, s. 5,9. Yalman, bu suçlamalarına sonraki yıllarda da devam etmiştir. 1956 yılında ABD'de bastırdığı bir kitapta; İDP, BDC, Nurculuk ve Milliyetçiler Derneği hakkında değişik suçlamalarda bulunmuştur. Yalman, İDP hakkında yaptığı eleştiride, partiyi Kudüs Müftüsü Hacı Emin El-Hüseyni ile yakın ilişkide olmakla, Atilhan'ı da "Nazi ajanı" olmakla suçlamıştır. Necip Fazıl'ı "profesyonel bir kumarbaz" diye tanıtan Yalman, BDC'yi de, Necip Fazıl'ın halkın dini hislerini kullanarak "para temin etmek için" kurduğu bir parti olarak tarif etmiştir. Said Nursi'ye de değinen Yalman, Nursi'nin 1909 yılında Genç Türkler'e karşı girişilen "mürteci" ihtilalin kurucularından olduğunu ve Saidi Kürdi adıyla Kürdistan'ın bağımsızlığı için "tahrikatçı"lık yaptığını iddia etmiştir. Bu suçlamalar için bkz: Ahmet Emin Yalman, *Turkey in my Time*, Universty of Oklahoma Pres, 1956, s. 250-251. Yalman'ın bu suçlamalarına karşı, Atilhan, avukatı M. Fazıl Akaya ile Said Nursi de avukatı Abdurrahman Şeref Laç aracılığıyla Yalman hakkında dava açmışlardır. Fakat bu da-

nımlama, uzun yıllar bu kişilerin üzerinde kaldı ve "mürteci" olarak tanınmalarına neden oldu.

"Malatya Hadisesi", Atilhan'ın hayatında izleri hiç silinmeyecek travmatik etkiler yaratacaktır. Dava süresinde, özellikle laik basının hedefi haline gelmiş, hem şahsı, hem de kurduğu İDP ile ilgili son derece küçültücü ve yıpratıcı ithamlarla karşılaşmıştır. Bunlardan birinde Falih Rıfkı Atay, Atilhan'ın Malatya hapishanesinde bulunduğu günlerde kaleme aldığı bir yazıda, kendisine son derece ağır suçlamalar yönelterek, Atilhan'ın Mütareke döneminde işgal güçleriyle iş birliği yaptığını ve Anafartalar kahramanı olan Mustafa Kemal Paşa'yı bir "sahtekâr" olarak göstermek için yazılar yazdığını iddia etmiş, daha da ileri giderek, Atilhan'ı, "Almanların gizli hizmetinde" çalışmakla hatta İsrail Gizli Polis Servisinde görev almakla suçlamıştır.[192]

Atilhan, sorumluluğunun bulunmadığına inandığı bir suikast olayına adının karışmasını hayatı boyunca hazmedememiştir. Atilhan, davanın adliyeye intikalinden itibaren suikast olayıyla hiçbir bağının olmadığını iddia ediyordu. Nitekim suikast faili Hüseyin Üzmez, hatıralarında, Malatya olayında adı geçen Osman Yüksel Serdengeçti'den "ağabey", Necip Fazıl Kısakürek'ten "üstad" diye sitayişle bahsederken, Cevat Rıfat Atilhan için "bizimle hiçbir alâkası olmayan zat" nitelemesini yapıyor, Atilhan'ın suikast olayında rolünün olmadığını itiraf ediyordu.[193]

---

valar sonuçsuz kalmıştır. Bkz: Sadık Albayrak, *Türk Siyasi Hayatında MSP Olayı*, Araştırma Yayınları, İstanbul 1989, s. 31-35.

[192] Falih Rıfkı Atay, "İçlerinden birini hepinize takdim ediyoruz", *Dünya*, 13 Şubat 1953. Atilhan'ın Falih Rıfkı'ya cevabı oldukça sert olmuştur. Atilhan, sonraki dönemlerde kaleme aldığı eserlerinde Atay'ı "…Filistin harplerinden kaçmak, cepheye gitmemek ve erkekçe dövüşmemek için ordu kumandanının ayaklarına kapanmak"la suçlamıştır. Ayrıca, Türkiye'nin İsrail'le ilişkilerini geliştirmesini ve onunla kader birliği yapılmasını isteyen Atay'ı, Filistin'de Yahudi casusluğuna kurban giden Türk askerlerine hürmetsizlik yapmakla suçlamıştır. Bu konuda bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Acaba başımızda neler dönüyor", *Yeni İstiklal*, S. 157, 12 Ağustos 1964; "Bazı hakikatlerin açıklanmasında büyük faydalar vardır", S. 211, *Yeni İstiklal*, 25 Ağustos 1965.

[193] Hüseyin Üzmez'in; C. Rıfat Atilhan, N. Fazıl Kısakürek ve O.Yüksel Serdengeçti ile ilgili düşünce ve hatıraları için bkz: Hüseyin Üzmez, *Malatya*

Eşref Edip'in, yakın dostu Atilhan'ın vefatı üzerine yaptığı bir değerlendirmede verdiği bilgiler, Malatya Hadisesi'nin Atilhan'da bıraktığı tesiri göstermesi bakımından yeterlidir:

"Malatya hadisesinden dolayı hapse atılması Atilhan'ın çok gücüne gitmişti. Bunu hiç unutmuyordu. Her zaman tekrar ederdi. Hatırladığı zaman ateş kesilirdi. O kadar kibar ve nazik adam, bu bahis açılınca bir arslan olurdu. Celallenir, yüzü kıpkırmızı olurdu:

Malatya Olayından sonra tutuklanan Atilhan, İstanbul'da mahkemeden çıkarken (Akşam, 25 Ocak 1953)

- Bayar'ın yaptığı bu zulüm yok mu diyordu, aklıma geldikçe çıldıracağım. Bu ne şenaa' Zerre kadar hiçbir münasebeti olmadığı halde, mahza intikam kasdiyle beni tevkif ettirdi. Gâvur bu zulmü yapmazdı. Edirne'de düşman Bulgara esir oldum. Asla böyle bir zulüm ve cefa görmedim. Onlarla sonuna kadar çarpıştığım halde bana fevkalade hürmet ettiler. En ufak bir hakarette, bir ezada ve cefada bulunmadılar. Hatta ordu teslim olduğu halde ben kendi başıma bulunduğum mevkide harbe devam ettim. Düşmana birçok zayiat verdirdim. Öyle iken vatanımı müdafaada gösterdiğim fevkalâde gayretten dolayı bana kahramanlık nişanı verdiler. Sonra burada benim hiçbir ala-

Suikastı, 4. Baskı, Timaş Yayınları, İstanbul 2004, 368 s. ve Hüseyin Üzmez, *Şu Bizimkiler*, Timaş Yayınları, İstanbul 1991, 447 s.

kam olmayan bir meseleyi bahane ederek, baş farmason Bayar, beni hapishaneye koydurdu."[194]

1964 Somali İslâm Kongresine Katılması

Cevat Rıfat Atilhan, 1964 yılında Somali'nin başkenti Mogadişu'da toplanan Altıncı Dünya İslâm Kongresi'ne katılarak,[195] bu kongrenin İcra Komitesi Başkanlığına seçilir. Atilhan, Mogadişu'da kaldığı günlerde Somali Devleti yetkilileriyle de temasta bulunur. Türkiye dönüşünde başyazarı bulunduğu *Yeni İstiklal* gazetesinde Somali Devleti ve halkını öven ve kongre izlenimlerini anlatan yazılar kaleme aldı.[196]

Ölümü ve Ardından Yaşananlar

Cevat Rıfat Atilhan, 4 Şubat 1967'de İstanbul'da 75 yaşındayken vefat etti.[197] Askeri merasimle götürülen cenazesi, Kadıköy Osmanağa Camisi'nde kılınan ikindi namazını müteakip Karacaahmet mezarlığında toprağa verilir. Ölümünden sonra, Mehmet Şevket Eygi, Eşref Edip, Münevver Ayaşlı, Prof. Dr. Osman Turan, Nizamettin Nazif Tepedenlioğlu gibi dönemin önde gelen sağcı aydınları, Atilhan'ın mücadelesini ve yazılarını öven makaleler kaleme alacaklardır.[198] Vefatı milliyetçi muhafa-

---

194 Eşref Edip, "Büyük Adam Merhum Cevat Rıfat Atilhan, *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967, s. 3,10.

195 Atilhan'ın kongre davetiyesi için bzk: s.76. Bu kongre, Tezin IV. Bölümü'nde, Birleşmiş İslam Milletleri İdeali başlığı altında ayrıntılı şekilde ele alınmıştır.

196 Bu yazılar için bakınız: Cevat Rıfat Atilhan, "Afrika İntibalarım", *Yeni İstiklal*, S. 180, 20 Ocak 1965; "Yahudi Tehlikesi", *Yeni İstiklal*, S. 181, 27 Ocak 1965; "Biz ve İslam Âlemi", *Yeni İstiklal*, S. 182, 3 Şubat 1965; "Müslüman Milletler Önünde", *Yeni İstiklal*, S. 184, 17 Şubat 1965; "Türkiye ve İslam Dünyası", *Yeni İstiklal*, S. 189, 24 Mart 1965.

197 "Cevat Rıfat Atilhan dün gece vefat etti", *Yeni İstanbul*, 5 Şubat 1967.

198 Bu yazılar için bakınız: Mehmet Şevket Eygi, "İslam âlemini Siyonizm ve farmasonluk tehlikesine karşı tek başına uyandıran mücadele ve dava adamı Cevat Rıfat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 284, 15 Şubat 1967; Eşref Edip, "Büyük Adam Merhum Cevat Rifat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat

zakâr kesimde büyük üzüntü yaratmış, bir dönem hizmetinde bulunduğu milliyetçi *Fedai* dergisi, vefatından duyduğu derin üzüntüyü dile getirerek, ismini Türk sağının önde gelen isimlerden İsmail Hami Danişmend ve Ali Fuat Başgil'in vefatlarıyla birlikte anmıştır.[199]

Cevat Rıfat Atilhan, ölümünün birinci yıl dönümünde Milli Türk Talebe Birliği Konferans salonunda sevenlerince tertip edilen anma toplantısına Atilhan'ın yakın dostlarından Eşref Edip, Nizamettin Nazif Tepedenlioğlu, Raif Ogan, Avukat Fazıl Akaya ve M. Şahap Tan gibi isimler katılır. Toplantıda Atilhan'ın kendi sesi teypten dinlettirilip, kitapları sergilenir.[200]

Anmadan birkaç gün sonra, toplantıya katılanlardan bazıları kimliği belirsiz kişilerce mektup ve telefonla tehdit, bazıları da takip edilmek suretiyle korkutulmak istenecektir. M. Şevki Eygi'nin gazetesi *Bugün*, bu olaya sert tepki göstererek, tehdidi yapanların "İstanbul'daki Müslüman Türk düşmanı Siyonist ve Yahudiler" olduklarını iddia ederek, bunların İstanbul'daki polisi bile yok saydıklarını ileri sürer. Hedefin;

> "Türkiye'deki Yahudi emperyalizmine, Siyonizm'e ve masonluğa karşı ilk mücadele bayrağını açan ve ölünceye kadar sayısız eserler verdiği gibi, konferans, sohbet ve makaleleri ile Müslüman Türk gençliğine bu büyük tehlikeyi göstermekten bir an dahi geri kalmayan Cevat Rıfat Atilhan'ın, anılmasına mani olmak ve böylece büyük zata öteden beri içlerinde biriken büyük kinlerini tatmin etmek …"[201]

olduğu ifade edilir. İlerleyen yıllarda Cevat Rifat'ı anmayla ilgili herhangi bir haber basına yansımadı.

1967; Münevver Ayaşlı, "Bir Mücahid Kaybettik", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967; Osman Turan, "Bir mefkurecinin Ayrılışı", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967; Nizamettin Nazif Tepedenlioğlu, "Cevad Rifat Atilhan Paşa Cephe Kumandanı Milis General.", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967.

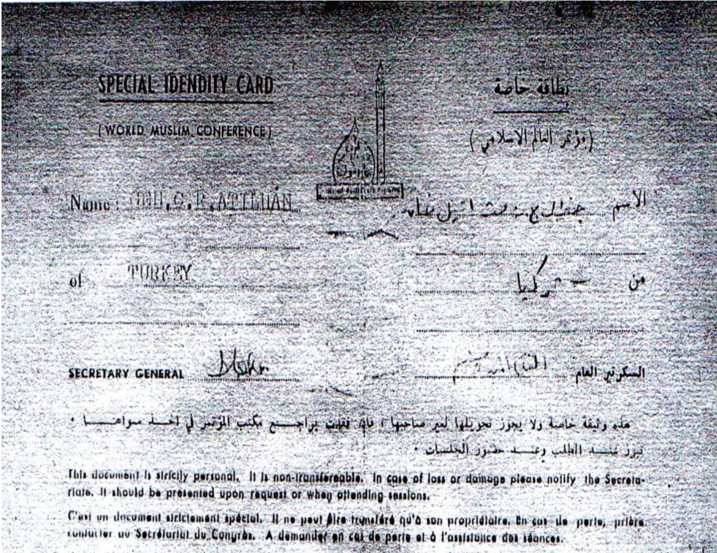
[199] Kemal Fedai Coşkuner, "Üç Ayda Üç Lider Kaybettik", *Fedai*, Y. 5, C. 4, S. 40, 1967, s. 4.

[200] "Cevat Rıfat'ı anma günü", *Bugün*, 3 Şubat 1968; "Cevat Rıfat Atilhan Anıldı", *Bugün*, 4 Şubat 1968.

[201] "Cevat Rıfat gününde konuşmacılar tehdit edildi", *Bugün*, 6 Şubat 1968.

Atilhan, Somali İslam Kongresinde Doğu Türkstan Lideri İsa Yusuf Alptekin İle Birlikte (1965)

SPECIAL IDENDITY CARD

(WORLD MUSLIM CONFERENCE)

بطاقة خاصة

(مؤتمر العالم الاسلامي)

Name : [illegible] C. R. ATILHAN

الاسم

of TURKEY

من تركيا

SECRETARY GENERAL

السكرتير العام

هذه وثيقة خاصة ولا يجوز تحويلها لغير صاحبها ، فاذا فقدت يراجع مكتب المؤتمر لاخذ سواها .
تبرز عند الطلب وعند حضور الجلسات .

This document is strictly personal. It is non-transfereable. In case of loss or damage please notify the Secretariate. It should be presented upon request or when attending sessions.

C'est un document strictement spécial. Il ne peut être transféré qu'à son propriétaire. En cas de perte, prière contacter au Secrétariat du Congrès. A demander en cas de perte et à l'assistance des séances.

1964'te Somali'de Toplanan Dünya Altıncı İslam Kongresi'nin Cevat Rifat Atilhan'a Gönderdiği Resmi Davetiye

Tehdit olayının yaşandığı günlerde, Atilhan'ın kızı Uskent Atilhan'ın adı, İstanbul'un Kalamış semtinde Kur'an-ı Kerim'in yırtılması ile sonuçlandığı iddia edilen bir olaya karışır. Söylentiye göre, bir doğum günü partisi münasebetiyle bir araya gelen üniversiteli bir grup genç, partide içki alemi düzenlemişler, ardından Kur'an-ı Kerim'in sayfalarını yırtarak üzerinde dans etmişlerdi.

Bugün, Kur'an yırtma haberlerine sert tepki gösterir ve ilgili haberleri günlerce manşetten vererek olayı gündemde tutar. Gazete yazarlarından M. Şahap Tan[202], Şule Yüksel Şenler[203] ve N. Fazıl Kısakürek,[204] hükümet yetkililerini uyararak bir an önce faillerin yakalanarak hesap sorulmasını ister. Ülkenin dört bir yanından gerek sivil, gerekse resmi kuruluşlar, gazete yazıhanesine gönderdikleri sayısız mektup, telgraf ve bildiriyle olayı protesto edilir. Bunlar arasında, dönemin Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ı, Başbakan Süleyman Demirel'i, CHP Genel Başkanı İsmet İnönü'yü ve hükümetin çeşitli Bakanlıklarını muhatap alan açık mektuplar da yer almaktadır.[205]

---

202 M. Şahap Tan, "Biçare bir mücahit kızı", *Bugün*, 9 Şubat 1968.

203 Şule Yüksel Şenler, "Tertipler karşısında", *Bugün*, 11 Şubat 1968. Şenler, Kur'an-ı Kerim yırtma olayını, müslümanları tahrik edip sokağa dökmeyi amaçlayan bir komplo olarak değerlendiriyordu. Böylelikle, Otuz Bir Mart ve Menemen gibi "tertip" olaylarda olduğu gibi, yeni bir "irtica" dalgası oluşturulacak ve müslümanlar baskı altına alınacaktı. Şenler'in bu görüşüleri, Atilhan'ın yıllarca öne sürdüğü temel iddialarıyla tamamen örtüşmektedir. Bu bize, fikirleriyle yıllardır muhafazakâr kesimleri etkileyen Şenler'in fikir dünyasının Atilhan'ın oldukça etkisinde kaldığını göstermektedir.

204 Necip Fazıl Kısakürek, "Mahut gazete", *Bugün*, 16 Şubat 1968.

205 Bu tepkilerde, Kur'an yırtma olayı genelde ülkede faaliyette bulunan Komünist oluşumlarla ilişkilendiriliyor ve hedefin müslüman Türkiye'de dinsizliği yaymak olduğu ileri sürülüyordu. Protesto yazılarında, Komünizmle Mücadele Derneği ile ülkenin farklı yerlerinde şubeleri bulunan Din Adamları Derneği'nin sıkça adı geçmektedir. Bu yazılar için bkz: "Millet Ateş püskürüyor, Mukaddesata yapılan tecavüzlerle ilgili olarak yurdun her yerinden aldığımız telgraf, mektup, bildiriler", Bugün, 9 Şubat 1968; 10 Şubat 1968; 11 Şubat 1968; 12 Şubat 1968; 13 Şubat 1968; 14 Şubat 1968; 15 Şubat 1968; 16 Şubat 1968, 17 Şubat 1968; 17 Şubat 1968; 18 Şubat 1968; 19 Şubat 1968; 20 Şubat 1968; 21 Şubat 1968; 22 Şubat 1968; 23 Şubat 1968.

Uskent Atilhan, olayın görgü tanıkları arasında yer almaktadır. Sonra anlaşılamayan bir sebepten dolayı Uskent, intihara teşebbüs edecek ve yedi saat komada kalacaktır. Annesi Emine Sabiha Hanım;

> "Diğer şahitler olayı inkâr etmişler, kızım yalnız kaldı. Henüz çok yorgun, biz de tam manâsı ile intihar sebebini bilmiyoruz. Kur'an-ı Kerim'in yırtıldığının haber verilmesinden bu yana diğer şahitleri bilmiyoruz ama bizim kapımız ve penceremiz zorlanıyor ve kızım takip ediliyordu"

açıklamasını yapmıştır.[206]

Bugün, Uskent Atilhan'ın olayın görgü tanığı olduğu halde, sorgusunda polis baskısına maruz kaldığını ve tanıklığını inkâr ettiğini, ayrıca, polis ve savcılığın görgü tanıklarına olayın inkârı yönünde baskı yaptığını ve kendi gazetelerini defalarca uyarıp olayla ilgili yayın yapılmasından vazgeçilmesini, *"zaten Kur'an yırtmanın suç da olmadığını"* telkin ettiğini ileri sürer.[207] Bunun üzerine Kadıköy Cumhuriyet Savcısı Rıfat Aslanoğlu, *Bugün*'e gönderdiği açıklamada; olayla ilgili süratle delil toplandığını ve soruşturmanın en kısa sürede sonuçlandırılıp kamuoyunun aydınlatılacağını belirtir.[208]

Kur'an-ı Kerim yırtma haberlerinin sıkça basında yer alması üzerine, Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği'nin Osmaniye Şubesi, "Kur'ana karşı girişilen hareketleri protesto etmek amacıyla" Osmaniye Kaymakamlığı'na birkaç defa başvuruda bulunmuştur. Kaymakamlık, "laik Türkiyede böyle bir hareketin kanunlara aykırı olacağı" gerekçesiyle izin vermemiştir. Dernek bunun üzerine, ilçe merkezinde bulunan Büyük Cami'de halkın geniş katılımıyla bir mevlüt okutmayı kararlaştırmıştır. 11 Şubat 1968 tarihinde öğle vaktinde, Emniyet'in geniş güvenlik tedbirleri altında okutulan mevlüt sonrası, yaklaşık bin kişilik bir topluluk "komünistler" ve "dinsizler" aleyhinde slogan atarak tekbir getirmiş ve Kaymakamlık binası önünde toplanmıştır. Bazı şa-

---

206 "Kur'an yırtma" hadisesinin 1 şahidi intihara teşebbüs etti", *Bugün*, 5 Şubat 1968.

207 Aynı gazete.

208 "Kur'an yırtma" hadisesinin ilk resmi açıklaması", *Bugün*, 8 Şubat 1968.

hıslar şeriatı över mahiyette konuşmalar yapmış ve bazıları da zorla binaya girmeye çalışmıştır. Osmaniye Kaymamakamı, durumu telefonla Adana Vali ve Emniyet Müdürü'ne de bildirmiş ve yardım istemiştir. Polis, gerekli güvenlik önlemlerini almış ve kalabalığı dağıtmıştır. Olayların ardından, on kişi "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ve Laikliğe aykırı hareket"ten dolayı tutuklanmış, Komünizmle Mücadele Derneği'nin Osmaniye Şubesi'nin idarecileri hakkında da "bildiri dağıtmak ve amaç dışı çalışmalarda bulunmak" gerekçesiyle soruşturma başlatılmıştır.[209]

Bu arada Kadıköy Savcılığı, Kur'an-ı Kerim yırtma olayıyla ilgili yürüttüğü soruşturmada olayın asılsız olduğunu açıklayarak, takipsizlik kararı vermiştir. Kur'an yırtma olayının cereyan ettiği yer için verilen adres ve evin sahibi ile olayın elebaşısı olarak gösterilen Ahmet Soner adlı şahıs da bulunamamıştır.[210]

Osmaniye'de meydana gelen gösterinin ardından Bakanlar Kurulu, yaklaşık 3 saat 10 dakika süren bir değerlendirme toplantısı yapmış, Başbakan Süleyman Demirel ve hükümet sözcüsü Seyfi Öztürk, olayda "tahrik" unsurunun bulunduğunu belirterek, vatandaşa sağduyulu olmaları çağrısında bulunmuşlardır.[211] Dahiliye Vekili Faruk Sükan da, Kur'an yırtma olayının "suret-i katiyede vukua gelmediğinin anlaşıldığını" açıklamış ve olayın "irticai" bir nitelik taşımadığını, sadece Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet edildiğini belirtmiştir.[212]

Osmaniye'deki gösteriler ve Kur'an yırtma olayınının yalanlanması basında bir "irtica" tartışması başlatmıştır. *Cumhuriyet*,

---

[209] "Kur'an yırtma olayının uydurma olduğu anlaşıldı", *Cumhuriyet*, 13 Şubat 1968; "Osmaniye'de dün 10 kişi tevkif edildi", *Milliyet*, 13 Şubat 1968. *Bugün*, söz konusu olaylarda tutuklanan kişi sayısını 8 olarak vermiştir. Bkz: "Mukaddesata yapılan tecavüzleri lanetleyen Osmaniye'de halk yürüyüş yaptı", *Bugün*, 12 Şubat 1968.

[210] "Kur'an yırtma olayının uydurma olduğu anlaşıldı", *Cumhuriyet*, 13 Şubat 1968.

[211] "Osmaniye'de dün 10 kişi tevkif edildi", *Milliyet*, 13 Şubat 1968.

[212] "Hükümetimiz Mukaddesat düşmanlarına müsamaha etmeyecek", *Bugün*, 13 Şubat 1968.

Bugün'e yaptığı göndermede, Kur'an yırtma iddialarının "halkı tahrik etmek için gerici çevrelerce vasıta olarak kullanılan" bir uydurma olduğunu ifade etmiştir.[213] Osmaniye'deki gösteriyi değerlendiren Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörü Kemal Kurdaş, "irtica" vurgusu yaptığı değerlendirmede,

> "Kafalar, hurafe ve tahriklerle karartılınca sonuç kaçınılmaz şekilde böyle olur. Karanlık, kuvvetli ve yıkıcıdır. Gaflet içinde yıllardır buna göz yumuyoruz. Hepimiz uyanmalı ve Atatürk reformlarında şekillenen medeniyetçi anlayışın yanında kati olarak yerimizi almalıyız."[214]

açıklamasını yapmıştır. Hacettepe Tıp ve Sağlık Bilimleri öğretim üyesi Prof Dr. İhsan Doğramacı da:

> "Şahsi kanaatime göre iki farklı uç daima birleşmektedir. Aşırı sağ zaman zaman aşırı solun, aşırı sol da zaman zaman aşırı sağın yerini almaktadır. Bunlar ortalığı bulandırıyorlar. İkisi de aynı derecede tehlikelidir. Yetkili makamlar, tahrike vesile olan olayların geçmediğini kesinlikle belirtmişlerdir. Ancak konu istismar edilmiş, çok dikkatli olmak gerekiyor"[215]

diyerek, toplumun taşıdığı potansiyel şiddete dikkat çekmiştir.

Bu sırada Uskent Atilhan, savcılığa verdiği dilekçede gazetelerde hakikate uygun olmayan neşriyat dolayısıyla ailesine ve kendisine çeşitli çevrelerden tazyik ve hâtta hayatına kastedici hareketlerin gelebileceğini belirterek korunmasını istemiştir. Kur'an yırtma olayının gerçek dışı olduğunu belirten Uskent Atilhan, "Çok gerici değilim, bununla beraber böyle bir olaya şahit olsaydım, başka türlü hareket eder, her halde gidip de imam efendiye anlatmazdım" açıklamasını yapmıştır.[216]

---

213 "Kur'an yırtma olayının uydurma olduğu anlaşıldı", *Cumhuriyet*, 13 Şubat 1968.

214 "Kur'an yırtma olayının şahidi Emniyet'ten yardım istedi", *Cumhuriyet*, 14 Şubat 1968.

215 Aynı gazete.

216 "Kur'an yırtma olayının şahidi Emniyet'ten yardım istedi", *Cumhuriyet*, 14 Şubat 1968.

Bugün, Uskent Atilhan'ın bu açıklamasına sert tepki gösterir. Gazete, Uskent Atilhan'ın Kur'an yırtma olayını; bir imam, bir tüccar ve iki gazeteciye anlattığı halde, sonradan bunu inkâr ettiğini ileri sürerek; "kendisi ile gerekirse mahkeme önünde hesaplaşacağız" açıklamasını yapar. Gazete, Uskent Atilhan'ın, Gazeteci Nazım Türkoğlu ile Mehmed Ali Atkın'a olayın gerçekleştiği yönünde açıklama yaptığını belirterek, adı geçen gazetecileri şahit gösterir.[217] Gazete'nin iddiasına göre, Uskent Atilhan; "Bu muhitte bir dinsiz topluluk var. Biraz imanı olan gençleri aralarına alıp onu da çökertmeye çalışıyor, türlü türlü toplantılar, çaylar yapıp rezilce eğleniyorlar" açıklamasını yapmış, hatta "Kur'an yırtma olayını gören sosyalist bir kız bile iğrenerek toplantıyı terketti" ifadesini kullanarak olayın varlığını teyit etmişti.[218]

Savcılığın ve hükümetin, Kur'an-ı Kerim yırtma olayının asılsız olduğunu resmen açıklamasına rağmen, bazı muhafazakâr kesimler yapılan açıklamayı inandırıcı bulmamışlar ve resmi yetkililerin olayı ört bas ettiğini düşünmüşlerdir. Bu kesimlerin sözcüsü durumunda bulunan *Bugün* gazetesi, bir süre daha olayı gündemde tutarak tepkisini devam ettirmiştir.

---

[217] *Bugün*, 14 Şubat 1968.
[218] "Hadisenin şahitleri konuşuyor", *Bugün*, 15 Şubat 1968.

.

Mücadele

Milliyetçilik nedir?

FILISTIN Dâvası

Milli Mücadele galörisi : 2

İstikbâl

"İstikbal„in ilk okuyucusuna

İSTİKBAL

Farmasonluğun ve Siyonizmin son üzüleri Müslüman Türkün en yüksek ilim âbidesi önünde tarümar oldu!

Üstad A. Şeref Lâç bey dedi ki

Ehli vukufun raporu aynen şudur:

Farmasonluk ve Siyonizm nedir?

Sayı:6 CEVAT RIFAT 15 Temmuz 1934

MİLLÎ İNKILÂP

TAŞKIN MİLLİYETÇİ SİYASİ MECMUA

NKILÂP

TÜRKLÜK İDEALİ GÜDEN TAŞKIN MİLLİYETCİ MECMUADIR

FERT ÖLÜR, MEFKÛRE YAŞAR

Bu yurtta her nimet ve her Iş ancak bu yurdun mukadderatını bağışlamış olan öz Türklerindir.

Türk çocuğunun hakkını ve lokmasını yabancılara kaptıran insanlar şüphesiz yarın kanlılardır.

Sayı: 6 Eylül 1933 20 Kuruş

MİLLÎ İNKILÂP

TAŞKIN MİLLİYETÇİ SİYASİ MECMUA

THE ISLAMIC UNITED NATIONS

GREAT RESPONSABILITIES OF LEADING GOVERNMENTS

LAST CALL FROM BERLIN!

From The Koran

Theodor Herzl - The Unknown

SEBİLÜRREŞAD

Cevat Rifat Atilhan

MÜNDERECAT

FEDAİ

ALLAHA, VATANA VE HÜRRİYETE

TARİHİN KAYDETTİĞİ ÜÇ BÜYÜK YAHUDİ DÜŞMANI

Cennet Mekân Sultan ABDÜLHAMİD HAN

Cennet Mekân CEVAT RIFAT ATILHAN

ve ADOLF HITLER

BEŞERİYET SİZE MİNNETTARDIR!.

Cevat Rifat Atilhan'ın yayınladığı bazı dergiler

2. Bölüm

Cevat Rifat Atilhan'ın Basın Hayatı (1929-1967)

Yazarlığa Başlaması

Cevat Rifat Atilhan'ın yazarlık geçmişi, muvazzaf subay olarak görev aldığı Birinci Dünya Savaşı'na kadar uzanmaktadır.[219] Atilhan, Filistin-Suriye Cephesi'nde bulunduğu sıralarda *Askere Din Dersleri* ve *On İki Haftalık Talim Programı* adlarında iki yayın hazırlamıştır. Bunlardan birincisi Dördüncü Ordu Kumandanlığı, diğeri de Suriye ve Garbi Arabistan Kumandanlığı tarafından neşredilerek ilgili askeri birimlere dağıtılmıştır.[220]

Atilhan, yazarlığa ülkenin işgal altında bulunduğu Mütareke ve Milli Mücadele dönemlerinde de devam etmiştir. Daha önce de izah edildiği gibi, Velid Ebuziya Bey'in İstanbul'da çıkardığı Milli Mücadele yanlısı *Tasvir-i Efkâr* gazetesinde "Suriye Hezimeti Faciası ve Sebepleri" adlı bir yazı dizisi yayımlamıştır.[221]

---

[219] Rıfat N. Bali, Atilhan'ın yazarlık hayatını 1929 yılında yayımladığı *Bir Facianın İçyüzü* adlı eseriyle başlatmaktadır. Bu konuda bkz: Rıfat N. Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan II, *Tarih ve Toplum*, S. 176, Ağustos 1998, s. 23.

[220] Atilhan'ın bu eserleri günümüzde mevcut değildir. Fakat, bir Atilhan biyografisinde ve onun eser listesini veren kimi yayınlarda isimleri zikredildiğinden bu eserin yayımlandığı anlaşılmaktadır. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İğneli Fıçı*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1958, s. 190. Ayrıca bkz: "Cevat Rifat Atilhan Kimdir?, *Büyük Cihad*, S. 26, 7 Eylül 1951, s.4.

[221] Cevat Rifat, "Suriye Hezimet-i Faciası ve Sebepleri", *Tasviri Efkar*, 23 Teşrini Sani 1334–17 Kanunu Evvel 1334.

Atilhan, Milli Mücadelede sorumluluğunu üstlendiği Bartın ve Havalisi Komutanlığının karargâh merkezi olan Çaycuma'da *İnkılâp* gazetesini çıkarmıştır. Gazete, Fransızlara karşı bölgeyi savunan Milli Mücadele yanlılarının bir propaganda yayını olarak çıkarılmış, çevre köy ve kasabalara ücretsiz dağıtılmıştır.[222]

Atilhan'ın ilk düzenli yazıları Arif Oruç'un[223] 6 Aralık 1929'da yayın hayatına sürdüğü *Yarın* gazetesinde görülmektedir. *Yarın*, dönemin iktidarı Cumhuriyet Halk Fırkası'na (CHF) karşı Serbest Cumhuriyet Fırkası'nı (SCF) destekleyen muhalif bir gazeteydi.[224] Atilhan, 1930 başından itibaren Cevat Rifat imzasıyla yazmaya başladığı *Yarın*'da, Cumhuriyet'i öven ve Türkiye'nin siyasi ve sosyal konulardaki meselelerine değinen makaleler yayımladı.[225]

1930'lar, Atilhan'ın Yahudi ve Mason aleyhtarı tutumunu netleştirdiği ve bu konularda kitap ve broşür yayımlamaya başladığı yıllar olacaktır. Atilhan, ilerde değinileceği üzere, hayatının sonuna kadar sürdürdüğü yazarlık hayatına çok sayıda kitap, broşür, gazete ve sayısız makale sığdırdı.

---

222 "Maskeler aşağı", *Milli İnkılap*, 1 Haziran 1934, Y. 2, S. 3, s.4-6.

223 Arif Oruç, gazeteciliğe Birinci Dünya savaşından önce başlamış, sol eğilimli bir gazeteciydi. Çerkes Ethem'in yanında yer aldığı Milli Mücadele sırasında da mesleğini sürdürmüş ve Eskişehir'de *Yeni Dünya* adlı bir gazete çıkarmıştı. Arif Oruç, *Yarın* gazetesinde CHF hükümetini eleştirmiş, hakkında birçok dava açılmıştır. *Yarın*'ın 19 Ağustos 1931'de yayınına son vermesinden sonra, *Mücadele* adlı bir başka gazete çıkarmışsa da ilk sayısından sonra toplatılmıştır. Bunun üzerine Arif Oruç, Bulgaristan'a kaçmak zorunda kalmış ve 1948 yılına kadar yurda dönmemiştir. Bkz: Abdülhamit Avşar, *Bir Partinin Kapanmasında Basının Rolü Serbest Cumhuriyet Fırkası*, Kitabevi, İstanbul 1998, s. 28-32.

224 *Yarın,* SCF kurulduktan sonra kendiliğinden bu partiyi desteklemeye başlar ve hükümet aleyhtarı bir politika takip eder. Gazetenin trajı, o zamana kadar görülmemiş bir ölçüde artarak seksen bine ulaşmıştır. Hatta çoğu yerde karaborsa fiyatına satılmıştır. Bkz: Abdülhamit Avşar, a.g.e., s. 30.

225 Yaptığımız yoğun araştırmaya rağmen, *Yarın* gazetesinin düzenli koleksiyonuna erişemedik. İstanbul'da Atatürk Kitaplığı'nda ve Ankara'da Milli Kütüphane'de gazetenin sınırlı sayıda nüshasına ulaşılabilmektedir. Elimizdeki bilgiler, Atilhan'ın 1930 Şubatı'nda "Köşemden" adlı köşesinde yazdığı fıkralardan ibarettir. Bu sebeple, Atilhan'ın *Yarın*'da ne kadar süreyle yazdığı bilinememektedir.

Kitap ve Broşürleri

Bu bölüm, Atilhan'ın Türkiye'nin değişik kütüphanelerinde kayıtları bulunan ve günümüze kadar ulaşan kitap ve broşürlerini kapsamaktadır. Eserler, kronolojik bir sırayla ve ilk baskılarında taşıdığı isimleriyle listelenmiş olup, sonradan ismi değişenler eser metinlerinde ayrıca belirtilmiştir.

Sina Cephesinde Yahudi Casuslar

Kitap, İzmir'de yayımlanan *Anadolu* gazetesinde, "Harb-i Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casuslar" adıyla, 8 Kanun-ı Sani 1933 ile 27 Şubat 1933 tarihleri arasında 37 bölüm olarak tefrika edilmiştir.[226] Değişik tarihlerde Anadolu gazetesinde tanıtımı yapılmış ve okuyucuya tavsiye edilmiştir. Kitap, 1933 yılında yapılan ilk baskısında *Sina Cephesinde Yahudi Casuslar* adını alırken, 1947'de yapılan ikinci baskısında *Filistin Cephesinde Yahudi Casuslar-Suriyenin Mataharisi Simi Simon* adıyla piyasaya sürülmüştür.

Kitap, İngilizce, Fransızca, Fince, Macarca ve Almancaya tercüme edilerek yayımlanmıştır. İngilizceye Arthur Kitson, Fransızcaya Henry Coston, Finceye Otto Landelyus, Macarcaya Dr. Nogi Elek ve Almancaya Prof. M.Aziz ve Alman ordusu albaylarından Harunelreşit tarafından tercüme edilmiştir.[227] Kitabın Almanca baskısı, Yahudi aleyhtarı yayınlarıyla bilinen Alman U. Bodung Verlag-Erfurt[228] yayınevi tarafından *Die Schöne Simi Simon* adıyla yapılmış[229] ve 100 bin adet basılmıştır.[230]

---

[226] Cevat Rifat (Atilhan), "Harb-i Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casuslar", *Anadolu*, 8 Kanun-u Sani 1933-27 Şubat 1933.

[227] Cevat Rıfat Atilhan, *Filistin Cephesinde Yahudi Casuslar-Suriyenin Mataharisi Simi Simon* (İstanbul 1947) arka kapak.

[228] U. Bodung Yayınevi, şiddetli Yahudi aleyhtarı Theodor Fritsch'in müridi olan Albay Fleischhaner tarafından kurulmuş Yahudi aleyhtarı bir propaganda merkezi idi. Bkz: Rıfat N. Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan I, *Tarih ve Toplum*, s. 18.

[229] Djev "Die Juden in Turkei", Der Stürmer, S. 37, Eylül 1934. Nak: Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşlar*ı, s. 218.

[230] "Sina Cephesinde Yahudi Casusları", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 3, 1 Haziran 1934, s. 16

Atilhan bu eserini,

"…Sina ve Filistin cephelerinde vatan aşkı, vazife aşkı uğrunda, merhametsiz kızgın çöllerin kumlarını mübarek kanlarıyla sulamış şimdi mezarları değil, isimleri bile unutulmuş, büyük kahramanlara, şehit Mehmetçiklerin asil ruhlarına ithaf" etmiştir.[231]

Akıcı bir roman üslubuyla kaleme alınan kitap, irili ufaklı otuz farklı bölümden oluşmaktadır. Kitap, Osmanlı ordusunun Birinci Dünya savaşında Filistin Cephesinde İngilizlerle yaptığı Gazze Savaşlarını ve Yahudilerin bu cephede yaptığı Osmanlı aleyhtarı casusluk faaliyetlerini konu almaktadır.

Atilhan kitaba, bizzat katıldığı Gazze Savaşlarında, düşmanın Türk ordusunun stratejik noktalarına yaptığı isabetli vuruşların sebeplerini sorgulayarak başlar. Bir süre sonra merkezi Şam'da bulunan 8. Kolordunun 1. Şube Müdürlüğüne atanan Atilhan, bulunduğu konum gereği ordunun istihbarat işlerini de sorumluluğuna alır. Bu görevini ifa ederken Zimmarin adlı bir Yahudi köyünde çok sayıda Yahudi casusun İngiliz ordusuna istihbarat sağladığını fark eder. Konuyla ilgili yaptırdığı tahkikatın ardından bazı Yahudi casus şefleri ele geçirilir ve bunların sorgulanmasıyla birlikte, Filistin'in geneline yayılmış geniş bir Yahudi casusluk teşkilatına ulaşılır. Bu teşkilat, Türklerin savaştan senelerce sonra ismini öğrendiği *NİLİ* casusluk örgütüdür. Örgütün liderliğini Aran Aaronson, Filistin sorumluluğunu da kardeşi Sara Aaronson adında birer Siyonist Yahudi yapmaktadır. Örgüt, özellikle kullandığı genç ve güzel Yahudi kızlarıyla Osmanlı subaylarına ulaşmakta ve Türk ordusuna ait gizli stratejik bilgileri ele geçirerek bunları düzenli olarak İngilizlere ulaştırmaktadır. Örgütün ucu İngilizlerin meşhur casusu Lawrence'a kadar uzanmaktadır. Kısa zamanda Şam hapishaneleri yakalanan Yahudi casuslarla dolup taşmış ve bu casuslar sorgularının ardından Merce meydanında asılarak infaz edilmişlerdir. Bir Os-

---

[231] Cevat Rıfat Atilhan, *Filistin Cephesinde Yahudi Casuslar-Suriyenin Mataharisi Simi Simon*, s. 3.

manlı zabiti olarak, Simi Simon adında gayet güzel ve çekici bir Yahudi kızıyla yaşadığı gönül ilişkisine de değinen yazar, birçok Osmanlı zabitinin benzeri aşk ilişkilerinden dolayı Yahudi kızların tuzağına düştüğüne dikkat çekmektedir.

Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk

İstanbul'da Selamet Basımevi tarafından yayımlanan kitabın baskı tarihi dış kapakta 1936, iç kapakta ise 1935 olarak görülür. Kitapta yer alan yazıların tercümesi İsmet Uskent tarafından yapılmıştır. Kitap, Cevat Rifat'ın bir makalesinin yanı sıra, Yahudi aleyhtarı olmakla ünlenmiş bazı yazar ve devlet adamlarının Yahudilik ve Masonluk aleyhtarı makalelerinden oluşmaktadır.

Kitabı oluşturan makaleler ve içerik özetleri aşağıdaki gibidir:

Kitabın girişinde, Cevat Rıfat'ın "Milli Birlik" adlı makalesi yer almıştır. Atilhan'ın 1930'larda belirgin şekilde etkisinde kaldığı Türkçülük görüşünü yansıtan yazı, milliyetçiliğin toplumlar için taşıdığı hayatî önemi ve milliyetçiliğin Yahudilik ve Masonluk tarafından nasıl yozlaştırıldığını anlatmaktadır.[232]

Ünlü Alman teorisyen Theodor Fritsch'in, "Yahudi Meselesi Nasıl Halledilecek?" adlı yazısı, yazarın gözünden Yahudilerin karakteristik özelliklerini, dünya hâkimiyeti ülkülerini ve Yahudi olmayan milletlere karşı duydukları "derin kin"i anlatmakta ve yazarın Yahudi meselesine getirdiği çözümün ayrıntılarını içermektedir.[233]

Fransız gazeteci ve yazar Viscount Leon de Poncins'in, "Masonluk ve Yahudilik" başlıklı yazısı, Yahudilikle Masonluk arasında var olduğu iddia edilen ilişkiyi sorgulamakta ve bu ilişkinin tarihî arka plânını açıklamaktadır.[234]

---

[232] Cevat Rifat, "Milli Birlik", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, (Yay: Cevat Rifat, Ter: İsmet Uskent), Selamet Basımevi, İstanbul 1936, s. a-f.

[233] Teodor Friç [Fritsch], "Yahudilik Meselesi Nasıl Halledilecek, *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, s. 9-25.

[234] Leon de Poncins, "Masonluk ve Yahudilik", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, s. 37.

Macar siyaset adamı Tibor Von Ekkard'ın, "Beynelmilel Milliyet" başlıklı yazısı, kavramsal olarak milliyetçiliğin tanımını ve milletler için taşıdığı önemi, Macar milliyetçiliği bağlamında ele almaktadır.[235]

İngiliz askeri tarihçisi ve stratejisti General J.F.S Fuller'in, "Avrupa'da Kanser" başlıklı yazısı, yazarın gözüyle Yahudi profilini açıklamakta ve Yahudilerin İngiliz toplumuna olan "olumsuz" etkilerini tartışmaktadır.[236]

Alman devlet adamı ve Nazi Partisi ideologlarından Alfred Rosenberg'in, "Ulusal ve Sosyal Düşüncede Kriz" başlıklı yazısı, yazarın Yahudi sorununa getirdiği radikal çözüm teklif ve tavsiyelerini konu almaktadır.[237]

Ayrıca, Adolf Hitler'in"Yahudilere Niçin Düşman Oldum?" başlıklı yazısı, Cevat Rıfat'ın kaleminden Hitler'in *Kavgam* adlı kitabından özetlenerek kitaba dâhil edilmiştir.[238]

Kitap, Siyonizmi ve tarihî gelişimini açıklamakta, Kahal, Alliance İsraelite ve B'ne Brith gibi uluslararası Yahudi kuruluşları hakkında da bilgi vermektedir. Kitabın sonunda, Yahudi yazar ve bilim adamlarının kaleminden Yahudilik eleştirilerini konu alan "Yahudilerin İtirafları" başlıklı yazı ile, *Zaman* gazetesinin, Fransa'nın Yahudi kökenli Sosyalist görüşlü devlet adamlarından Leon Blum'un bazı fikirlerini eleştiren 25 Şubat 1936 tarihli "İnanması Güç Ama" adlı yazısı yer almaktadır.

Kitap, "zararlı fikirler taşıdığı" gerekçesiyle, Dâhiliye Vekâletinin 5.6.1936 tarih ve 779 sayılı tezkeresi ve İcra Vekilleri Heyetinin 8.6.1936 tarihli kararı üzerine, Matbuat Kanunu'nun 51.

---

[235] Tibor Von Ekkard, "Beynelmilel Milliyet", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, s. 38-47.

[236] J.F.S. Fuller, "Avrupada Kanser", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, s. 48-52.

[237] Alfred Rozenberg, "Ulusal ve Sosyal Düşüncede Kriz", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, s. 53-56.

[238] Adolf Hitler, "Yahudilere Niçin Düşman Oldum", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, s. 69-74.

maddesi gereğince toplatılmıştır.[239] Kitabın sonraki yıllarda baskısı yapılmamıştır.

Suzi Liberman

Atilhan'ın en popüler eserlerinden biri olan *Suzi Liberman*, henüz Türkçe baskısı yapılmadan Atilhan'ın Avrupalı dostları tarafından Almanca, Fransızca ve Fince'ye tercüme edilerek ülkelerinde neşredilmiştir.[240]

Kitabın Türkçe ilk baskısı, 1935 yılında İstanbul'da Türkiye Matbaası'nda 56 sayfa olarak yapılmıştır. Atilhan'ın yazdığına göre *Suzi Liberman*, "Erkan-ı Harbiye- Umumiye Riyasetince tetkik edilmiş ve faydalı görülerek, 26 Mayıs 1935 tarih ve 43782 sayılı tamim ile subaylara tavsiye edilmiş ve bütün birliklere tevzi edilmiştir."[241]

Suzi Liberman, Yahudilerden gelen şikâyetler üzerine, Dâhiliye Vekilliğinin 15.09.1936 tarih ve 1457 sayılı tezkeresi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 17.09.1936'da alınan karar mucibince, Matbuat Kanununun 51.maddesine göre toplatılmış ve satışı yasaklanmıştır.[242]

Kitap, 1961'de *Meşhur Yahudi Casusu Suzi Libermanın Hatıra Defteri*, 1969'da *Suzi Libermanın Hatıra Defteri* ve 1995'de *Yahudi Casusu Suzy Liberman* adıyla tekrar basılmıştır. 1961 ve 1969 yılındaki baskıları Aykurt Neşriyat tarafından, 1995 yılındaki baskısı Sinan Yayınları tarafından yapılmıştır. Kitabın 1961'de yapılan 2. baskısına Atilhan'ın Suzy Liberman'a ait olduğunu belirttiği *Hatıralar* kısmı ilâve edilmiştir. Kitabın 1969 yılında yapılan 3. baskısında, Avukat Daniş Esendal tarafından yazılmış bir Atilhan *biyografisi* ile Avukat M. Fazlı Akaya tara-

---

239 Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA), Fon Kodu: 030.18.01.02. Yer No: 65.49.11.

240 "Suzi Liberman", *Milli İnkılâp*, Y.2, S.1, 1 Mayıs 1934, s. 16.

241 Cevat Rıfat Atilhan, *Yahudi Casusu Suzy Liberman* (1995), s. 17.

242 BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02. Yer No: 68.77.19.

fından yazılmış bir *Önsöz* yer almaktadır. 1995 yılında yapılan 5. baskısına, yazar Kadir Mısıroğlu tarafından yazılmış bir *Takdim* kısmı ilâve edilmiştir.

Kitap Atilhan'ın yazarı bulunduğu *Sebilürreşad* dergisinde ve *Yeni İstiklal* gazetesinde değişik tarihlerde tanıtımı yapılarak okuyuculara tavsiye edilmiştir. Kitabın 1968 baskısı, bir internet sitesinde olduğu gibi yayımlanmıştır.[243]

Atilhan, *Suzi Liberman*'ı, 1947'de *The Diary of a Young Girl* adıyla basılan ve Türkçe'ye *Anne Frank'ın Hatıra Defteri*[244] adıyla çevrilen ve genç bir Yahudi kızının İkinci Dünya savaşı yıllarında tuttuğu günlüklerini içeren kitapla kıyaslar. *Suzi Liberman* için;

> "Bu kitap, bir müddet evvel Siyonizm propagandası mahiyetinde olmak üzere Dünyanın her yerinde bir anda milyonlarca nüsha olarak bastırdığı "Anna Frank'ın Hatıra Defteri" kitabına benzemez. O yalan, bu ise, gözümüzün önünde geçmiş hakiki bir facianın ta kendisidir"

ifadelerini kullanır. Amerika'da yayımlanan *The Gross and the flag* ve *National Economic Concil Bulletin* dergileri ile İsveç'te yayımlanan *Pria* gazetesine dayanarak *Anna Frank'ın Hatıra Defteri*'nde yazılanların uydurma olduğunu savunan Atilhan, asıl gerçeklerin *Suzi Liberman*'da anlatıldığı gibi olduğunu söyler.[245]

Roman havasında yazılan kitap, iki bölümden meydana gelmektedir:

Birinci Bölüm'de; Filistin Yahudilerinin kurduğu Hudeyra Köyü'nde ikamet eden Suzy adında genç ve güzel bir Yahudi kızıyla, o bölgede konuşlanmış Binbaşı Hakkı Bey komutasındaki 8. Ordu Talim Alayı'nın yaveri genç zabit Adnan Bey'in aşk ilişkisi anlatılmıştır. Suzy, Yahudilerin Filistin'de kurduğu bir casusluk örgütünün (NİLİ) üyesidir ve bağımsız İsrail idealine hizmet

---

[243] http://kitap.ihya.org/casus-suzi/index.html

[244] Bkz: Anne Frank, *Hatıra Defteri,* (Ter: Şazimet Nazlı Tekin), Papirüs Yayınevi, İstanbul 2001, 327 s.

[245] Cevat Rıfat Atilhan, *Yahudi Casusu Suzy Liberman,* (1995), s. 17.

etmektedir. Suzy, güzelliğini bir silah gibi kullanarak Osmanlı zabitleriyle ilişki kurmakta ve kendilerinden Osmanlı ordusuna ait gizli ve stratejik bilgiler alıp üstlerine aktarmaktadır. Suzy, görevi gereği zabit Adnan Bey'i de kendine âşık etmiş, Osmanlı ordusuna ait önemli belgelere ulaşarak bunları örgüte kazandırmıştır. Nihayet, Adnan Bey'le işi biten Suzy, genç zabiti diğer örgüt mensuplarıyla hazırladığı bir tuzağa düşürerek katlettirir. Osmanlı ordusunun yaptığı tahkikat sonunda, Suzy ve kendisine yardımcı olan ailesi ve diğer örgüt üyeleri yakalanır ve yapılan mahkeme sonucu kurşuna dizilerek infaz edilirler.

İkinci Bölümde; Suzy'nin hatıra defteri ele alınmıştır. Yazdığına göre Atilhan, Suzy yakalandığı sırada yanında bulunan hatıra defterini almış ve bunu tercüme ettirerek kitaba ilâve etmiştir. Suzy hatıralarında, Polonyo'da bulunduğu sıralarda ailecek maruz kaldığı baskıları, ailenin Romanya'nın Köstence limanından Hayfa'ya uzanan Filistin göçünü, burada katıldığı *NİLİ* casusluk örgütündeki faaliyetlerini, örgüt lideri Aarohnson ailesiyle olan ilişkilerini ve de zabit Adnan Bey'le olan aşkını anlatmaktadır.

Masonluk Nedir? (Tarihte ve Günümüzde Masonluk)

1937 yılında Akın Yayınevi tarafından basılan eser, 36 sayfalık bir broşür olarak yayımlanmıştır. Atilhan'ın Masonlukla ilgili ikinci eseridir. 1967, 1969 ve 1972 yıllarında basımı tekrar yapılan eserin ilk iki baskısı Akın Yayınevi, diğerleri Aykurt Neşriyat tarafından yapılmıştır. İlk iki baskısı broşür şeklinde basılan eser, diğer baskılarda yapılan ilavelerle hacmini genişletmiştir. Eser, 1969 ve 1972'deki baskılarında *Tarihte ve Günümüzde Masonluk* adıyla yayımlanmıştır.

Eser, tarafımızdan yapılan bir tasnifle iki temel bölümde incelenebilir.

Birinci Bölümde; değişik Masonik kaynakların dilinden Masonluğun tarifi ve vazifeleri, Mason localarının çalışma prensipleri ve Masonluğun yakın ve uzak hedefleri üzerinde durulmuştur.

İkinci Bölümde; Masonluğun toplumsal etkileri üzerinde durulmuş ve Masonluğun; din, devlet, demokrasi, aile, gençlik, ordu, iktisat ve Yahudilikle ilişkisi incelenmiştir. Kitabın sonunda yazarın kısa bir değerlendirme yaptığı kısa bir *Sonuç* kısmı yer almaktadır.

Eser, dünyanın değişik ülkelerinden derlenmiş Masonik yayınların zenginliğiyle dikkat çekerken, bunlardan yapılan iktibaslar genelde yorum yapılmadan olduğu gibi aktarılmıştır. Fransız Masonlarının resmi yayın organı *Acacia*, kitapta en çok kullanılan kaynak olarak dikkat çekerken, İtalyan Masonlarının yayın organı *Revista della Maconeria İtalian* ve Alman Masonlarının yayın organı *La Tonia* da sıkça kullanılan kaynaklardır. Eserin üçüncü ve sonraki baskılarında, *Türk Mason dergisi*, *Büyük Şark* ve *Selamet Mahfili Yayınları* gibi Türk Masonlarının resmi yayın organları da kullanılmıştır.

İğneli Fıçı

İğneli Fıçı, Atilhan'ın en popüler ve en çok baskı yapan eserlerinden biridir. Eser, ilk kez 1937 yılında 16 sayfalık bir broşür olarak yayımlanmıştır.[246] Yahudilikle ilgili bir değerlendirmenin yer aldığı başlangıç kısmıyla, bazı araştırmacıların Yahudilik ve Yahudiler aleyhinde ileri sürdüğü kısa pasajlardan oluşmaktadır.

Yazar, eserin yazılma gayesini; "Türk! Kendini bil ve kendi evinin efendisi ol!" olarak açıklamıştır. Yazar, Yahudilikten kastın "şu veya bu din veya şahıs aleyhine bir husumet olmayıp, insanlığın saadetine düşman olan bir sürü muzır teşkilâtla, sinsi, esrarengiz ve beşeriyet aleyhine çalışan organizasyonlar" olduğunu açıklamıştır. Eser, her ne kadar "İğneli Fıçı" adını taşısa da, bu konuda Yahudiler aleyhinde öne sürülen ritüel cinayet suçlamalarına yer vermemiştir. Eserde; Adolph Hitler, Julius Streicher, Henry Ford, Martin Luther, Napolyon Bonapart gibi ünlü Yahudi aleyhtarlarının sözleri dikkat çekmektedir.

---

[246] Cevat Rifat, *İğneli Fıçı*, İkinci Bin, Akşam Matbaası, İstanbul 1937, 16 s.

Eser, Yahudi aleyhtarı içerik taşıması sebebiyle, Dâhiliye Vekilliği'nin 9.2.1937 tarih ve 591 sayılı tezkeresi üzerine, İcra Vekilleri Heyetinin 16.2.1937'de aldığı kararla Matbuat Kanunu'nun 51. maddesine göre toplattırılmış ve satışı yasaklanmıştır.[247]

İstanbul Savcılığı, broşürün içeriğini "memleketteki muhtelif unsurları birbirinden soğutucu ve birbiri aleyhine tahrik edici mahiyette" gördüğünden, Türk Ceza Kanununun ilgili 312. maddesi gereğince Atilhan hakkında dava açmıştır. Davanın 24 Nisan 1937'de Asliye İkinci Ceza Mahkemesinde görülen duruşmasında Atilhan kendini aşağıdaki gibi savunmuştur:

> "Harbi umumide Türk milletinin Sina cephesinde savaştığı müşkül günlerde istihbaratını idare etmiş ve bu sayede tüyler ürpertici birçok cinayetler ve hakikatları meydana çıkartmış hain faillerini kurşuna dizdirmiş bir insan sıfatile, yazdıklarımın hepsine iman ederek ve kurtuluş savaşında en büyük bir milli müfrezenin kumandanı olmak hasebiyle kendimi kendi yurdumda tamamen serbest görerek ilmî olan bu kitabı yazdım. Ben, kendi yurdumda değil, müstemlekede de olsaydım, bu kitabı ortaya koymaktan çekinmezdim!
>
> Bu Yahudilerin, memleketimin aleyhine birçok zararlarını ve kötülüklerini tesbit etmiş, milletim namına önlemiş olmamın cezasını Türkiye cumhuriyetinin en kalabalık şehri İstanbulun ortasında ve bu davayı tahrik eden zevatın gözleri önünde çekmiş, alın terile 200.000 lira sermaye yükletme suretile, 1-2.000 Türkü geçindirdiğim müessesem yıkıldıktan ve Yahudi teşkilatı bana bunun Filistinde kurşuna dizdirdiğim casus şebekesinin intikamı olduğunu söylemekten perva etmedikten sonra, bunları yazmakta tamamile haklıyım.
>
> On seneden beri, her türlü teşkilata rağmen, mücadeleden yılmadım. Bu eser, neşriyatımın sırf ilmî ve diğer şiddetli neşriyata nazaran da hiç mesabesinde bir broşürden ibarettir!"[248]

---

[247] BCA Fon Kodu: 030.18.01.02. Yer No: 72.13.6

[248] "İğneli Fıçı", *Kurun*, 25 Nisan 1937.

Davanın ikinci duruşması, 29 Mayıs 1937 tarihinde yapılmıştır. Atilhan duruşmada, broşürde yazdıklarının tamamen "ilmî" mahiyette olduğunu savunmuştur. Savcılık bunun üzerine konuyla ilgili bir ehli vukuf teşkiline ve mahkeme azasından Kaşif Kumral'ın bu hususta naip tayin edilmesine karar vermiştir.[249] Davanın üçüncü duruşması, 21 Temmuz 1937 tarihinde yapılmıştır. Daha önce bilirkişi tayin edilen Yusuf Ziya (Ortaç) ve Mesut Cemil'in broşürle ilgili tetkik raporları bitirilmediğinden, duruşma 11 Ağustos 1937 tarihine ertelenmiştir.[250] Bundan sonra davanın seyrine dair bir haber basına yansımamıştır.

İğneli Fıçı, Atilhan'ın en fazla baskı yapan kitaplarından biridir. İlk baskısı 1937 yılında yapılan kitap, 1958, 1966, 1969, 1975, 1978 ve 1979 yıllarında olmak üzere 7. defa basılmıştır.[251] Kitap, kronolojik bir sıralamayla, Akşam Basımevi (1937), Aykurt Neşriyat (1958), Çelikcilt Matbaası (1966, yayınevi belirtilmemiştir), Özbahar Yayınevi (1969,1975), Eser Neşriyat ve Basımevi (1978) ve Kit-San Neşriyat ve Dağıtım (1979) tarafından basılmıştır. Kitabın bir kısmı, "Tarih Boyunca Yahudi mezalimi" adıyla bir internet sitesinde yayımlanmıştır.[252]

Bali'nin, bir İsrail kaynağına dayandırdığı bilgiye göre, *İğneli Fıçı*, Cevat Rıfat'ın Almanya'da bulunduğu sırada Almancaya tercüme edilmiş ve yayımı karşılığında kendisine 80.000 Reich Markı telif ücreti ödenmiştir.[253] Fakat bu bilgi doğru değildir. *İğneli Fıçı*'nın ilk baskısının 1937 yılında olduğu hatırlandığında, Cevat Rifat'ın Almanya'da bulunduğu 1933-1934 aralığında *İğ-*

---

[249] "İğneli fıçı" davasında ehli vukuf teşkili", *Kurun*, 30 Mayıs 1937.

[250] "İğneli Fıçı Davası", *Haber Akşam Postası*, 22 Temmuz 1937.

[251] Bir hatıra, *İğneli Fıçı* broşürünün, Mihver ve Kızıl Ordu arasında meydana gelen gelen Stalingrad muharebesi (23 Ağustos 1942-2 Şubat 1943) sırasında tekrar yayımlandığını ve hakkında dava açıldığını belirtmektedir. Fakat kütüphane kayıtlarında bu tarihlerde yayımlanmış bir eser kaydına rastlamadık. Bkz: Sabiha Sertel, *Zaman Gibi (1919-1950*), Cem Yayınevi, İstanbul 1978, s. 241-243.

[252] Bkz: htt://www.otuken.net/ignelifici.

[253] Rıfat N. Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan I, *Tarih ve Toplum*, s. 18.

neli Fıçı broşürünün yayımlanması mantıken mümkün değildir. Üstelik, Cevat Rifat'ın neredeyse tamamen yabancı yazarlara dayandırdığı ve bir orijinalitesi olmayan 16 sayfalık bir broşürün Almanya'da yayımlanması beklenemez. Ayrıca Cevat Rifat, yabancı dillere çevrilen eserlerini her fırsatta zikretmesine rağmen, *İğneli Fıçı*'nın Almancaya çevrildiğine dair bir bilgi vermemektedir.

Kitap, kamuoyunda "İğneli fıçı" adıyla bilinen, Yahudilerin dini ayinlerinde ve hamursuz bayramlarında kendi ırklarından olmayan insanların kanlarını akıtarak ekmek mayaladıkları şeklinde iddia edilen ritüel cinayetleri konu edinir. Atilhan, kitabı yazma amacını şu sözlerle anlatmıştır:

> "Bu ekalliyet [Yahudiler] baş düşmanı olarak kendisine İslâmiyeti'i seçmiştir. Biz Müslümanlar, Rabb-ı Zülcelal'in fazilet ve ahlâk abidesi olarak yarattığı büyük peygamberimiz ve onun bize getirdiği ulvi ve mübarek DİN'in karşısında İĞNELİ FIÇI'ların kanlarıyle kirlenmiş bir zümrenin mahiyetini böylece gözler önünde tutmalı, bugüne kadar başımıza gelen felâket ve musibetlerin o kanaldan geldiğini bilmeliyiz. Bize düşen vazife kendimizi böyle bîaman bir düşmandan korumak ve onu iyi tanıyarak ona göre TEDBİR almak ve çalışmaktır"[254]

Kitap, Atilhan'ın, İğneli Fıçı'ya atılmak üzere Yahudiler tarafından kaçırılarak kanı akıtılan Ahmet adlı bir çocuğun cinayet failleri hakkında, İstanbul kadılığının Hicri 1127 tarihinde verdiğini iddia ettiği ilâm kararının metni ile başlar. "İğneli fıçı… Acaba bir efsane, bir yalan ve yahut iftira mı?" sorusunu soran kitap, "İğneli Fıçı"yı ispat için, Osmanlı coğrafyasından, İngiltere, Avusturya, Macaristan, Almanya, Bohemya gibi dünyanın farklı ülkelerine kadar, "İğneli fıçı" vakası olduğunu iddia ettiği çok sayıda cinayet vakasına dikkat çekmektedir.

Atilhan kitapta, Abdülhamit'in Siyonistlerle mücadelesi, 31

---

[254] Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi İğneli Fıçı* (1978), s. 165.

Mart Olayı, Yahudilerin Filistin cephesinde yaptıkları casusluk faaliyetleri gibi yazılarında sıkça dile getirdiği konulara da değinmiştir. Yazar, 1933 yılında Almanya'ya yaptığı ziyaretin bilinmeyen ayrıntılarını da bu kitabında açıklamıştır. Yahudilerin Amerika'daki nüfuzuna sıkça vurgu yapan yazar, bu yargısına yönelik olarak, "bihakkın vukuf sahibi bir komite tarafından" hazırlandığını belirttiği ve Amerika'da yaşayan nüfuzlu Yahudilerin isim ve mesleklerini "ifşa" eden 36 kişilik bir liste sunmuştur. Kitap, yazarın okuyucularıyla dertleştiği ve farmasonluğun topluma olan tehlikelerini vurguladığı bir *Sonuç* kısmıyla sona ermektedir.

Kitap, yabancı referansların çokluğuyla dikkat çekerken, bunlar arasında Albert Moyniot, Edward Drumont ve Henry Coston gibi milliyetçi ve Yahudi aleyhtarı yazarlar öne çıkmaktadır. Kitabın "objektif ve ilmî" ölçülerde yazıldığını ve vesikalara dayandığını vurgulayan Atilhan; Bernard Lazarre, Cecil Roth, Conrad Alberti ve Kurt Münzer gibi Yahudi kökenli yazar ve bilim adamlarına da sıkça atıfta bulunmuştur.

Musa Dağı

İlk baskısı, 1937 yılında 78 sayfa olarak yapılan eser, 1968 yılında cep boy formatında yayımlanmıştır. Sinan Yayınları tarafından 1995 yılında yapılan baskısında dış kapakta 4, iç kapakta ise 6. baskı olduğu yazılıdır. Kitabın 1968 ve 1995 yıllarında yapılan baskılarında Atilla Atilhan tarafından yazılan bir *Biyografi* ile Refik Özdek tarafından yazılan bir *Önsöz* kısmı bulunmaktadır. Her iki baskının başında, Atilhan'ın Arap ve Amerika basınında çıkmış haberlerinden derlenmiş haber koleksiyonunun bir fotoğrafı bulunmaktadır.

Atilhan, *Musa Dağı*'nı, Yahudi asıllı yazar Franz Werfel'in 1933 yılında Avusturya'da bastırdığı ve Türk kamuoyunda büyük infial uyandıran eseri "The Die Vierzig Tage Des Musa Dagh" (Musa Dağın'da Kırk Gün[255]) adlı romanına bir cevap olarak

---

[255] Kitabın Türkçesi için bkz: Franz Werfel, *Musa Dağında 40 Gün*, (Ter: Salih Nazlı Kaya), Belge Yayınları, İstanbul 2007.

yazmıştır.[256] Franz Werfel'in, tarihi gerçekleri maksatlı olarak çarpıttığını iddia eden Atilhan, onu Siyonist olmakla, Amerika ve Avusturyalı Yahudilerden para almakla suçlamıştır.[257]

Bu kitabında, "Musa Dağında kırk gün iftirasını uyduran insanların kirli iç yüzlerini ve alçaklıklarını"[258] ifşa ettiğini iddia eden Atilhan, kitabın 1937 yılında yapılan ilk baskısının takdiminde;

> "Bu kitap ne bir roman, ne bir efsane, ne de Yahudi (Franz Werfel)'in Türklük aleyhine yazdığı (Musa Dağında Kırk Gün) kitabı gibi şeni bir iftiradır. Bu eser Lut kavminin yerin dibine geçtiği yabani ve esrarlı topraklarda cereyan etmiş nankörlük, namerdlik ve kahpelik dolu bir facianın tarihçesi ve kahraman ordumuzun bu ateş ve güneş diyarında gösterdiği büyük hamaset ve fedakârlığın dastanı zaferidir"[259]

demektedir.

Atilhan'ın roman üslubuyla kaleme aldığı kitap, Osmanlı ordusunun Şam ile Medine arasında Katrane olarak bilinen mevkide İngiliz ordusuyla girdiği çatışmaları konu edinerek başlar. Suriye ve Filistin cephelerinde cereyan eden diğer Türk-İngiliz çatışmalarına da değinen kitap, bu sırada Yahudilerin Türk ordusu aleyhine yaptığı casusluk faaliyetlerine dikkat çekmektedir. Yazar, kitapta, o yıllarda sorumluluğunu üstlendiği Osmanlı istihbaratının Yahudi casuslarla nasıl mücadele ettiğini ve bunları nasıl de-

---

[256] Roman, İttihat ve Terakki Partisi'nin Birinci Dünya savaşında Anadolu'da patlak veren Ermeni ayaklanmalarından sonra, 1915 yılında uygulamaya koyduğu Anadolu'daki Ermenileri tehcir etme kararına karşı gelen ve Antakya Musa Dağ'daki Yoğunoluk köyünde yaşayan Ermenilerin 4 Ağustos 1915'ten itibaren Musa Dağ'a çıkıp sürdürdükleri kırk günlük direnişin hikâyesini anlatmaktadır. Bu konuda detaylı bilgi için bakınız: Rıfat N. Bali, "Bir Tarih Romanının Filme Çekilememe Serüveni Musa Dağ'da Kırk Gün'ün Hikayesi", *Tarih ve Toplum*, 1998, C. 29, S. 170, s. 85-97.

[257] Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, Aykurt Neşriyatı, İstanbul 1963, s. 135-136.

[258] Cevat Rıfat (Atilhan), *Musa Dağı*, Kenan Basımevi ve Klişe Fabrikası, İstanbul 1937, s. 77-78.

[259] Cevat Rıfat (Atilhan), *Musa Dağı*, s. 3.

şifre edip yakaladığına dair birinci elden bilgiler vermektedir.

Kitabın ikinci ve sonraki baskılarına, Atilhan'ın *Filistin Cephesinde Yahudi Casuslar* adlı kitabından alınan "Simi Simon" başlıklı bölüm ilave edilmiştir. Burada, Osmanlı ordusunun Filistin Cephesi'nde İngilizlerle yaptığı Gazze savaşları, Osmanlı istihbaratının Yahudi casuslarla yaptığı mücadele ve Üsteğmen Cevat Rifat Bey'in Simi Simon adında bir Yahudi casusla kurduğu gönül ilişkisi anlatılmaktadır.

İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm

Kütüphane kayıtlarına göre kitabın iki baskısı mevcut olup, biri 1950 yılında Cemal Azmi Basımevi tarafından, diğeri de 1955 yılında Aykurt Neşriyat tarafından yapılmıştır. Atilhan'ın yazdığına göre kitabın bir baskısı daha yapılmıştır. [260] Fakat bu kitabın kaydı kütüphanelerde mevcut değildir. Kitabın 1955 yılında yapılan baskısına "Beni İsrail hükemasının protokolleri" ilave edilerek, adı *İslâmı Saran Tehlike Siyonizm ve Protokoller* şeklinde değişmiştir. Kitap, *el-Hataru'l-muhit bi'l-'İslâm, es-Sıhyuniyye ve Brokulatiha*[261] adıyla Arapçaya tercüme edilip basılmıştır. Ayrıca, Fransa'da İslâmi Eserler Tetkik Cemiyeti tarafından, *The Danger that Faces İslâm and Zionism* adıyla İngilizceye tercüme edilmiştir.[262] *İstikbal* gazetesinin notuna göre, kitabın Farsça tercümesi de yapılmıştır.[263] Kitabın tamamı, Milli Görüş portalında yayımlanmıştır.[264]

Yahudi kaynaklarına göre, kitabın 1950'de *İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm*[265] ve 1955'te *İslâmı Saran Tehlike Siyonizm ve*

---

[260] Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?",* s. 189. 1 no'lu dipnot.

[261] Mustafa M. Tahhan, *Filistin'e Büyük Komplo*, (Ter: H. Ahmed Özdemir, Muhammed Sakaryalı), Azim Yayıncılık, İstanbul 1995, s. 433.

[262] "İslamı saran tehlike ve Siyonizm", *İstikbal*, S. 2, 26 Temmuz 1952, s. 4.

[263] Aynı yer.

[264] http://www.milligorusportal.com/showthread.php?t=9914&page=3

[265] "Anti-Jewish book confiscated by Turkısh authorities", *JTA Bülteni,* 10 Ağustos 1950, s. 6. Nak: Rıfat N. Bali, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri-Devletin Örnek Yurttaşları (1950-2003)*, Kitabevi, İstanbul 2009, s. 34.

Protokoller[266] başlığıyla yayımlanan her iki nüshası da, Türkiye Hahambaşılığının resmi makamlar nezdinde yaptığı şikâyet üzerine toplatılmıştır.

Atilhan, kitabın toplatılmasına değinmezken, kitabın kamuoyunda yarattığı yankıdan dolayı Siyonist ve Farmasonlarca toptan satın alınarak imha edildiğini ve bu nedenle dağıtımının kendisi tarafından elden yapıldığını belirtmiştir.[267]

Atilhan'ın geniş hacimli eserlerinden olan *İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm,* onun Yahudilerle ilgili fikirlerinin adeta özeti gibidir. Kitap, konu bütünlüğü arz etmeyen ve bazıları birbirini tekrar eden 40'a yakın başlıktan oluşmaktadır.

Tarafımızdan yapılan bir tasnifle kitap, beş temel bölümde incelenebilir:

Birinci Bölümde; İslâm dini ile Yahudiliğin bir kıyaslaması yapılırken, Kur'an-ı Kerim ayetlerinde ve hadislerde geçen Yahudilerle ilgili değerlendirmeler ön plâna çıkarılmıştır. Yahudilerin kutsal kitabı Tevrat'ın tarihi seyri üzerinden gerçekliğinin tartışıldığı bu bölümde, Tevrat'ın çelişkili olduğu iddia edilen bazı ayetleri irdelenmiştir. Aynı bölümde, Hz. Muhammed'in Yahudilerle olan ilişkileri ve Yahudilerin İslâm tarihinde oynadığı "olumsuz" rol üzerinde durulmuştur.

İkinci Bölümde; Türk Yahudi ilişkilerinin tarihi seyri özetlenirken, Osmanlı Devletinde baş gösteren Sebatay Sevi hareketi ve İspanya'dan kaçan Yahudilerin Osmanlıya sığınma hikâyeleri üzerinde durulmuştur.

Üçüncü Bölümde; Siyonizm hareketinin ortaya çıkışı ve Siyonistlerin Osmanlı Devletindeki nüfuzlarına değinilerek, onların II. Abdülhamid'le olan ilişkilerine ve padişahın hallinde oynadıkları role dikkat çekilmiştir. Bu bağlamda 31 Mart hare-

---

[266] YIVO Istitute for Jewish Research arşivi, RG 347.7.1, Foreign Country Files, FAD-1, Kutu 121, 18 Şubat 1956 tarih ve "Octobre-Novembre 1955" başlıklı rapor, s. 7. Nak: Rıfat N. Bali, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri-Devletin Örnek Yurttaşları (1950-2003)*, s. 34.

[267] Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 189. 1 no'lu dipnot.

ketinin de tartışıldığı bölümde, yazarın Siyonizm çerçevesinde ele aldığı Filistin cephesindeki Yahudi casusluk faaliyetleri de okuyucuya aktarılmıştır.

Dördüncü Bölümde; Yahudilerin dünya genelindeki nüfuzları ve bunu nasıl sağladıkları üzerinde odaklanılmıştır. Buna bir cevap olarak sunulan ve Yahudilere atfedilen "Beni İsrail hükemasının protokolleri", bunların ortaya çıkışı, dünya ülkelerinde meydana getirdiği tepkiler ve protokollerin tartışmalı olan gerçekliği üzerinde durulmuştur. Aynı bölümde, yazarın Siyonizmin bir "şer aleti" olarak gördüğü Masonluk ve öngördüğü hedefler üzerinde değerlendirme yapılmıştır.

Beşinci Bölümde; Yahudilere karşı mücadele eden devlet adamlarının Yahudi aleyhtarı açıklamalarına yer verilirken, özellikle Almanya ve Amerika gibi ülkelerde Yahudilerle mücadeleyi bayraklaştıran yazar ve devlet adamları hakkında bilgi verilmiştir. Aynı bölümde, yazarın İngiliz görüşü olduğunu öne sürdüğü ve Haziran 1954 tarihli *Hür Britinya* gazetesinden aldığını belirttiği "Dünyanın En İtimada Layık Milletine Hidrojen Bombası Teslim Ediliyor" başlıklı makale iktibas edilmiştir.

Kitap, kullandığı kaynakların zenginliğiyle dikkat çekerken, bunların büyük çoğunluğunu yabancı dilde yazılmış yayınlar oluşturmaktadır. Bunlar arasında, Dinmis Hanau, Kurt Münzer, Oscar Levi, Bernard Lazarre ve Conrad Alberti gibi tanınmış Yahudi yazarlar olduğu gibi, Henry Ford, Werner Sombart, Richard Wagner, Arthur de Gobineau, Father Charles Edward Coughlin ve McCarthy gibi Yahudi aleyhtarı yazar ve devlet adamları da bulunmaktadır. Yazar, kitabı ilmî ve tarafsız bir düzlemde ele almak adına hem Yahudilerin çeşitli ülkelerde çıkardığı yayınlara, hem de Yahudi karşıtı politika takip eden muhalif yayınlara yer vermiştir. Bu bağlamda, *The New Palestin, Archive İsraelite, Tribunale Juif, The Jewish Cronicle* gibi dünya Yahudi toplumunun önde gelen yayınları dikkati çekerken, *La Libre Parole* gibi Yahudi aleyhtarı yayın yapan yayınlar da göze çarpmaktadır.

Farmasonlar, İslâmiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?

Kitap, Atilhan'ın 1951 yılında kurduğu Aykurt Neşriyat'ın bastığı ilk kitap olma özelliğine sahiptir. 1963 yılında aynı yayınevi tarafından 2. defa basılmıştır. İlk baskısında 208 sayfa olan kitap, 2. baskıda yapılan ilavelerle 279 sayfaya ulaşmıştır. Daha piyasaya sürülmeden önce, Atilhan'ın yazarı bulunduğu *Sebilürreşad* ve *Büyük Doğu* dergileri ile başyazarlığını yaptığı *Yeni İstiklal*'de etraflıca tanıtılıp okuyucuya şiddetle tavsiye edilmiştir.

Kitabın giriş kısmında yazarı Atilhan için,

> "Bu eseri, hayatı boyunca tetkikler yaptıktan ve dinimizle milletimizin düşmanlarıyla bizzat çetin mücadeleler ettikten ve onların bütün menfi ve yıkıcı maksatlarını ve iğrenç yüzlerini görüp doğruluğuna kanaat getirdikten sonra yazdı"[268]

ibaresi yer almaktadır. Atilhan kitabın hemen başında:

> "Bizim farmason aleyhtarlığımız; bilerek ve bilmeyerek bu zehirli tarikata girmiş olan mensuplarına karşı nefretimizden değil, onların esas hedeflerini gizlemelerine karşı olan hassasiyetimizden ileri geliyor. Onlar Müslüman ve Türk düşmanlıklarını açığa vurdukları için, yaptığımız mücadele ancak şahsımızı ve milletimizi müdafaa olarak adlandırılabilir"[269]

diyerek, sergilediği mason aleyhtarı tutumun, vatanın ve milletin hakkını müdafaa gibi meşru bir amaca hizmet ettiğini ve bu mücadelede masonları değil Masonluk kurumunu hedef tuttuğunu hatırlatma gereği duymuştur.

Atilhan, kitabın girişinde Farmasonluğun anlamı üzerinde durarak, onun tarihi gelişimi hakkında ayrıntılı bilgi vermektedir. Özellikle, batılı masonik kaynakları referans aldığı bu bölümde, farmasonluğun din aleyhtarı tutumuna dikkat çekmekte,

---

268 Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü yıkmak için nasıl çalıştılar?*, s. 3.

269 Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü yıkmak için nasıl çalıştılar?*, s. 6.

onu kapitalizm ve komünizm gibi fikri akımların babası gördüğü Yahudilik emrinde çalışan bir bozguncu teşkilat olarak tanımlamaktadır. Yazar, Mason aleyhtarı yazarlardan Raif Ogan'ın yazılarından Türklerin masonluk hakkındaki görüşlerine de yer vermektedir. Kitabın ilerleyen sayfalarında masonluğa giriş merasimleri ve yabancı obediyansların isimleri ve bağlantılı bulunduğu mason locaları hakkında bilgi verilmektedir.

Kitapta, Masonluğun Osmanlıya girişine ve Türkiyedeki faaliyetlerine geniş yer ayrılmıştır. Atilhan, Osmanlıda kurulan ilk mason localarından, masonların Tanzimat ve Meşrutiyet döneminde devlet üstünde kurdukları "hâkimiyete" kadar birçok konuya dikkat çekerek, Kazım Karabekir'in masonluk aleyhtarı yazısı ile Abdülhamid'in Mithat Paşa hakkındaki hatırasından hareketle, masonluğun Osmanlı Devletinin yıkılışında oynadığı rol konusunda okuyucuyu iknaya çalışmıştır. Atatürk'ün 1935 yılında Masonluğun kapatılması konusunda verdiği kararı da hatırlatan Atilhan, "ifşa edilmemiş sırlar" dediği bazı bilinmeyenlere de ışık tutmuştur. Bu bağlamda, kendisinin de katıldığı ve 1934 yılında Almanya'da toplanan "Beynelmilel Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kongresi" ve bu kongreye katılan üyeler ve çalışmaları hakkında bilgi vermiştir. Atilhan, farmasonlarla Filistin cephesinde başlayan ve nihayet kendisini ticarî iflasa sürükleyen mücadelesine kadar bilinmeyen birçok ayrıntıyı da kitapta açıklamıştır.

Kitabın ilerleyen sayfalarında Farmasonluğun Yahudilikle ilişkisi ele alınırken, bunların Fransız İhtilalinde, İspanya iç harbinde ve İkinci Dünya savaşında oynadığı iddia edilen rol üzerinde durulmuştur. Kitap, *Vatan* gazetesi sahibi Ahmet Emin Yalman'ın 1 Şubat 1951 tarihinde adı geçen gazetede yazdığı "Hangi Dünyada Yaşıyoruz" adlı baş makalesinin eleştirisi ve yazarın kısa bir değerlendirme yaptığı *Son Söz* kısmıyla son bulmuştur.

Kitap, yazarın kullandığı kaynakların zenginliğiyle dikkat çekerken, özellikle yabancı dilde yazılmış kitap ve gazetelerin kitapta kullandığı görülür. Farmasonlukla Yahudiliğin ilişkisinin

irdelendiği kısımda, Fransız bilim adamlarından Kont Leon de Poncins'in bir yazısı iktibas edilirken, Yahudilerin "dünya egemenliği ideali"nin tartışıldığı kısımda da aynı ülkenin önde gelen yazarlarından La Tour de Pin'in bir yazısı iktibas edilmiştir. Masonluk aleyhinde öne sürülen iddiaların yine Masonların kendi kaynaklarından aktarılan bilgilerle açıklandığı kitapta, Fransız masonlarının *La Tonia*, Alman masonlarının *Acacia* ve İtalyan masonlarının *Revista Della Massoneria* gibi resmî yayınları dikkat çekmektedir. Yazar, *Verite İsraelite* adlı Fransız Yahudilerin yayın organı ile *Archive İsraelite* adlı dünyanın tanınmış Yahudi gazetelerini de sıklıkla kullanmıştır. Ayrıca, Amerikalı milliyetçi, Yahudi ve komünist aleyhtarı Senatör McCarthy'inin çıkardığı *The Chicago Avenger* adlı gazete de yazarın Mason aleyhtarı yargılarında sıkça başvurduğu kaynaklardan biridir.

Türk Oğlu Düşmanını Tanı

Kitap, Cevat Rifat Atilhan'ın klişe kitaplarından biridir. 1951 yılında ilk baskısı yapılan kitap, 1952, 1962, 1966, 1970 ve 1996 yıllarında yeniden basılmıştır. Kitabın ilk 4 baskısı Aykurt Neşriyat tarafından yapılırken, diğer baskıları Yağmur Yayınları ve Sinan Yayınları tarafından yapılmıştır. İlk baskısında 40 sayfa olarak basılan kitap, değişik tarihlerde yapılan ilavelerle 192 sayfaya ulaşmıştır. Kitap, 1970 ve 1996 yılındaki baskısında Atilhan'ın *Masonluğun İç Yüzü* adlı kitabıyla birlikte tek kitapta toplanmıştır. Değişik tarihlerde *Sebilürreşad* dergisinde ve *Yeni İstiklal* gazetesinde tanıtımı yapılarak okuyuculara tavsiye edilmiştir.

Atilhan'ın verdiği bilgiye göre *Türk Oğlu Düşmanını Tanı*, Irakta Nureddin El-vaiz ve Suriye'de Dr. Seyfülddin Elbistani adlı yayıncılar tarafından tercüme edilerek Arapça basılmıştır.[270] Kitabın ilk baskısı, Atilhan'ın "…temiz bir Müslüman ve halis kan Türk" dediği ve daha önce *İslâm Yolu* ve *Hakikat Yolu* gibi İslâmi dergileri çıkaran yayımcı Esat Ekicigil tarafından toptan satın alı-

---

[270] Cevat Rıfa Atilhan, *Türk Oğlu Düşmanını Tanı,* 6.baskı, *Masonluğun İç Yüzü* 4. Baskı, Sinan Yayınları, İstanbul 1996, s. 16.

narak Türkiye'nin çeşitli illerine dağıtılmıştır.[271]

Kitabın 5. baskısının *Önsöz*'ü, Anavatan Partisi eski milletvekillerinden ve Yağmur Yayınevinin sahibi İsmail Dayı tarafından yazılmıştır. Kitabın 6. baskısında, yazar Kadir Mısıroğlu tarafından kaleme alınmış bir *Takdim* yazısı ile Said Nursi'nin talebelerinden Özer Şenler'in ve Sinan Yayınevi sahibi Sinan Yıldız'ın Atilhan'la ilgili birer hatırası yer almaktadır.

Atilhan kitabı, "Milletimizin, dinimizin, vatanımızın, mukaddesatımızın bir tek büyük, ezeli ve ebedi düşmanı vardır" dediği ve Siyonizm tarafından yönlendirildiğini iddia ettiği Farmasonluk aleyhinde yazmıştır. Kitabın ilk baskısı, dönemin DP Afyon milletvekili Gazi Yiğitbaş'ın 30.05.1951 tarihinde meclise verdiği ve TBMM'nin 70. oturumunda tartışılan masonluk aleyhindeki soru önergesi ile DP'nin Tokat milletvekili Ahmet Gürkan'ın 29.01.1951 tarihinde Mason derneklerinin kapatılması hakkında verdiği kanun teklifi ve bu konuda yapılan meclis görüşmelerine ve oylamalarına geniş yer ayırmıştır. İsmi geçen milletvekillerinin fotoğrafları kitabın hemen başında yer alırken, masonluk aleyhtarı faaliyetleri de yazar tarafından takdir edilmiştir.

Kitabın ikinci ve sonraki baskıları, Farmasonluğun 33 derecesini ve bu derecelerin tamamlanma sürelerini, 30.04.1951 tarihinde mecliste cereyan eden müzakerelerde masonluk aleyhinde oy veren milletvekilleri ile Türkiye'nin İskoç locasına bağlı Türk farmasonların isimlerini, Meşrutiyetten 1963 yılına kadar olan dönemde görev yapmış Türk Masonluğunun büyük üstatlarını ve bunların başkanlık dönemlerini içermektedir. Yine Türkiye'de faaliyette bulunan Farmason locaları ve yeni oluşturulan locaların isim ve adresleri ile Türk mason localarının bağlı bulundukları yabancı mason localarının isim ve adresleri, bunların büyük üstatları ve Türkiye temsilcileri de kitabın konuları arasındadır. St. Petersburg Darülfünun'u felsefe, tarih ve antropoloji hocalarında Prof. Alexander Dubrovsky'nin 21 Ağustos

---

[271] Cevat Rıfa Atilhan, *Türk Oğlu Düşmanını Tanı*, s. 13.

1955 tarihinde Ohio'da verdiği ve Atilhan'ın Washington Tarih Akademisi tarafından hiç tahrif edilmeden basıldığını söylediği Yahudilerin Sovyet devrimindeki etkilerini konu edinen bir konferans metni de kitapta yer almıştır. Kitabın sonlarında, 1965-1969 yılları arasında görev yapan ve Masonluk aleyhinde kanun teklifi veren bazı milletvekillerinin isimleri ve teklife konu olan gerekçeleri yer almıştır.

Kitapta referans verilen kaynaklar, Ömer Rıza Doğrul'un masonluk hakkında verdiği konferans metinleri hariç tutulursa, yabancı bilim adamı ve araştırmacıların eserlerinden oluşmaktadır. Bunlar içinde, Henry Ford ve Martin Luther gibi Yahudi aleyhtarı kişiler olduğu gibi, Karl Marks, Cheskel Zwı Klotzel, Jakop Klatzkin gibi Yahudi kökenli araştırmacılar da yer almaktadır.

Kendi Vesikalarına Göre Masonluk Nedir?

Kitap, Atilhan'ın *Masonluk nedir?* adlı eserinin genişeltilmiş halidir. *Kendi Vesikalarına Göre Masonluk Nedir?* adıyla 1954 yılında basılan kitap, 1962'de 2. ve 1964'te 3. baskısını yapmıştır. İlk baskısı, Aykurt Neşriyat diğerleri de Doğan Güneş Yayınevi tarafından yapılmıştır.

Kitap, Atilhan'ın da yazılarıyla yer aldığı *Sebilürreşad* dergisinin 1954 yılına ait beş sayısında tefrika edilerek okuyuculara tavsiye edilmiştir.[272] Kitap, 1965 yılında izinsiz olarak basılmış ve durum Atilhan tarafından mahkemeye intikal ettirilmiştir.[273]

Kitap, *Masonluk Nedir?* eserinin muhtevasına sahip olmakla birlikte, sonradan yapılan ilâvelerle daha zengin bir içerik kazanmıştır. Yazar, kitapta genişlettiği "Tahlillerimiz" bölümünde, Masonların Türk tarihindeki rolünü sorgulamakta ve kitabın özeti olarak verdiği "Allahsızdırlar, Yahudi'dirler, beynelmilelcidirler ve komünisttirler"[274] şeklindeki iddiasını bu sefer sadece Türk

---

[272] "Kendi Vesikalarına Göre Masonluk", *Sebilürreşad*, C. 7, S. 174, 1954; C. 8, S. 176, 177, 178, 179, 1954.

[273] Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 317.

[274] Cevat Rıfat Atilhan, *Kendi Vesikalarına Göre Masonluk*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1954, s. 53.

masonlarının kendi yayınlarına dayanarak ispatlamaya çalışmıştır. Bu bölümde, *Türk Mason Dergisi*, *Büyük Şark* gibi Türk masonlarının resmi yayınlarının yanı sıra, *Muhibban-ı Hürriyet Mahfili… Çeyrek asırlık tarihçesi (1909-1934)*, *Selamet Mahfelinin 3 Konferansı*, *Selamet Mahfeli Neşriyatı 6 kitap*, *Necat Mafelinin broşürü* adıyla verilen diğer masonik yayınlar da kullanılmıştır. Kitabın *Sonuç* kısmında yazarın Masonlukla ilgili bir değerlendirmesi mevcut olup, burada Mustafa Kemal'in Mason olduğu yönündeki iddialar, Mason localarının 1935'teki kapatılışı ve yazarın Mustafa Kemal'in Masonlar tarafından öldürüldüğü yönündeki iddiası yer almıştır.

Gizli Devlet ve Fesat Programı

İlk baskısı 1955 yılında kitap, 1957, 1964, 1968, 1972 ve 2000 yıllarında olmak üzere toplam 6 defa basılmıştır. İlk 5 baskısı Aykurt Neşriyat tarafından basılan kitabın diğer baskıları Sinan Yayınları tarafından yapılmıştır. İlk baskısında 88 sayfa olarak basılan kitap, diğer baskılarına yapılan ilavelerle 112 sayfaya kadar genişlemiştir. Kitabın 1968'te yapılan 4. baskısı cep boy formatında basılmıştır.

Gizli Devlet ve Fesat Programı, Atilhan'ın daha önce yayımladığı *Siyon Hükemasının Protokolleri* adlı broşürünün genişletilmesiyle oluşmuştur. Bu eser, 1955 yılında Atilhan tarafından Fransızca olarak neşredilmiştir.[275] Kitap, değişik tarihlerde *Yeni İstiklal*'de tanıtımı yapılarak okuyuculara tavsiye edilmiştir.

Atilhan, kitabın ilk baskılarından bir kısmının dönemin Örfü İdare Kumandanlığı tarafından toplatıldığını fakat sonradan kitapların iade edildiğini belirtmektedir.[276] Kitabın ilk baskı sayılarından bir kısmının Yahudiler tarafından toptan satın alınarak yakıldığını[277] iddia eden yazar, protokolleri Türkiye'de ilk

---

[275] Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 71.

[276] Cevat Rıfat Atilhan, *İslam ve Beni İsrail*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1957, s. 397.

[277] Cevat Rıfat Atilhan, *Gizli Devlet ve Fesat Programı*, 2. Baskı, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1957, s. 6.

kitaplaştıran Sami Sabit Karaman'ın ilgili kitabının[278] da "esrarlı eller" tarafından toplatılarak imha edildiğini iddia etmiştir[279]. Kitabın konusunu oluşturan *Protokoller*'e, Atilhan'ın *İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm* adlı kitabında da genişçe yer verilmiştir.[280]

Gizli Devlet ve Fesat Programı, 1967'de Araplarla İsrail arasında yaşanan ve "Altı gün savaşı" olarak bilinen savaşın ardından, İsrail'in bölgedeki işgallerini genişletmesine tepki gösteren İstanbul Hukuk Fakültesi Talebe Cemiyeti ve İstanbul Hukuk Fakültesi Talebe Derneği üyesi öğrencilerinin İsrail Konsolosluğu önünde yaptıkları protestonun simgesi olmuş ve öğrenciler tarafından konsolosluk yetkililerine hediye edilmiştir.[281]

Atilhan, *Gizli Devlet ve Fesat Programı*'nı yazma amacını; "En ufak bir intiba ve milli şuurdaki uyanıklık beklediğimiz yegâne mükâfattır"[282] şeklinde dile getirmiştir. Kitap, Yahudilerin sözü edilen *Protokoller* vasıtasıyla ulaşmak istedikleri "dünya egemenliğini" ve bu tehlikeye karşı dünya milletlerinin uyanık kalması gerektiği tezini işlemektedir. Kitabın ikinci ve sonraki baskılarına, Atilhan'ın "Amerika Hahamlar Merkez Komitesinin gayet mahrem tamimi" dediği 15 maddelik bir programın İngilizce metni ve bunun Türkçe tercümesi ilave edilmiştir.

Kitap, tarafımızdan yapılan bir tasnifle iki ana bölümde incelenebilir:

Birinci Bölümde; Yahudi ileri gelenlerinin açıklamaları doğrultusunda Yahudilerin kurmak istedikleri dünya egemenliği ve bunun için yaptıkları hummalı faaliyetler anlatılmaktadır.

İkinci Bölümde; "Siyonist Fesat Programı"nı oluşturan 24 madde ve bunların Türk ve Dünya tarihine uyarlanmış yorum-

---

278 Sami Sabit Karaman, *Yahudi Tarihi ve Siyon Önderlerinin Protokolleri*, Yeni Cezaevi Matbaası, Ankara 1943, s.135.
279 Atilhan, *İslam ve Beni İsrail*, s. 398.
280 Bu konuda bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm*, s. 207-247.
281 "Gençler, Yahudileri dün protesto ettiler", *Babıâli'de Sabah*, 2 Temmuz 1967.
282 Cevat Rıfat Atilhan, *Gizli Devlet ve Fesat Programı*, s. 93

ları yer almaktadır. Yazar bu bölümde, *Protokoller*'in her bir maddesinin gerçekliğini tarihten verdiği çarpıcı örneklerle ispatlamaya çalışır.

Kitap, *Protokoller*'in gerçekliğini savunan ve buna karşı İslâm dünyasını uyaran bir değerlendirme kısmıyla son bulmaktadır. Kitabın arka kapağına, Atilhan'ın "Siyonist Fesat Programı"nın aslının 3926 D 17 numarası ile Londra'da British Museum'da bulunduğunu iddia ettiği kitabın kapak fotağrafı konulmuştur.

Farmasonluğun Yırtılan Maskesi

İlk baskısı 1956 yılında yapılan bu kitap, 1966, 1970 ve 1996 yılında yeniden basılmıştır. İlk baskısında *Farmasonluğun Yırtılan Maskesi* adıyla çıkan kitap, sonraki baskılarında *Masonluğun İçyüzü* adını almıştır. İlk baskısı Aykurt Neşriyat tarafından yapılan kitabın diğer baskıları Bedir Yayınları, Yağmur Yayınları ve Sinan Yayınları tarafından yapılmıştır. Kitap, 3. ve 4. baskılarında, Atilhan'ın *Türk Oğlu Düşmanını Tanı* kitabıyla birlikte tek kitapta toplanmıştır. Kitap, değişik tarihlerde *Sebilürreşad* ve *Yeni İstiklal* gazetesinde tanıtılarak okuyucuya tavsiye edilmiştir.

Atilhan bu kitabı, kalp krizi nedeniyle kaldırıldığı Cerrahpaşa Hastanesi'nde zorlukla tamamlayabilmiştir. Bunun için "Son gayretimi ve son enerjimi sarf ederek şu hacmi itibariyle küçük, fakat münderecatı itibariyle büyük eseri meydana getirdim. Amma nasıl, kalbim isyan ederek hastaneye düşünceye kadar…"[283] diyerek bu zorluğu okuyucularıyla paylaşmıştır.

Kitap, Fransız filozof ve tarihçi Boisgirias Volney'ın mason aleyhtarı değerlendirmesiyle başlar. Ardından, dünyanın farklı ülkelerinden derlenmiş yazar ve devlet adamlarının görüşlerinden farmasonluğun değişik açılardan eleştirisi yapılır. Kitap, yazarının farmasonluğun Siyonizmin emrinde çalışan ve amacı başta Türk milleti olmak üzere bütün dünya milletlerinin tarih ve mukaddesatını ifsat etme olduğu yönündeki tezini ispata ça-

---

[283] Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonluğun Yırtılan Maskesi*, s. 110.

lışır. Bu bağlamda, tarih boyunca Farmasonlarla mücadele eden devlet adamlarının mücadelelerine değinen kitap, Asya kıtasından Avrupa'ya, Amerika kıtasından Afrika'ya kadar dünyanın çok farklı coğrafyalarında yer almış ülkelerin devlet başkanlarından getirdiği örneklerle dikkat çekmektedir. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri örneği üzerinde duran yazar, bu ülkede farmasonlarla mücadele eden devlet adamlarına geniş yer verirken, burada yayınlanan farmason aleyhtarı yayınların da ayrıntılı bir listesini sunmuştur.

Atilhan, kitabın değerlendirmesini yaptığı *Tahlil* kısmında Jehova Şahitleri Tarikatı (Watch Tower Society) hakkında bilgi verirken, tarikatın tarihî gelişimini, inanç esaslarını ve ibadet şekillerini açıklayarak tarikatın Türkiye'deki çalışmalarına da değinmiştir. *Sonuç* kısmında Farmasonların Osmanlı Devletindeki etkinlik ve "zararlı" faaliyetlerine dikkat çeken yazar, Filistin cephesinde karşılaştığı Yahudi casuslarla olan mücadelesinin bilinmeyen ayrıntılarını açıklamıştır. Kitap, Atilhan'ın; "...mücadelem çetin oldu. Servetim yağma edildi. Fakat ben de: Farmasonluğun maskesini çatır çatır yırttım" şeklindeki ünlü sözüyle son bulur. Kitabın sonuna Masonların 3 Mart 1956 tarihinde düzenledikleri bir Mason balosundan alınmış birkaç fotoğrafla bunlara yorumlar ilâve edilmiştir.

Farmasonluğun Yırtılan Maskesi, kullandığı kaynaklar açısından zengin bir içeriğe sahip olmakla birlilkte, Haşim Nahid Erbil'in *Milliyetçi Beyannamesi* ve Türk masonların resmi yayın organı *Büyük Şark* haricinde genelde yabancı yayınları referans göstermiştir. Özellikle, *The national Fighter*, *The American Guard*, *The Revealer*, *National American*, *World Service*, *Christian Free Pres*, *Womens Woice*, *The Cross and Flag*, *The American Nationalist*, *Common Sense*, *Knights of the White Camelia* gibi Amerikan basınının önde gelen milliyetçi ve Yahudi aleyhtarı yayınları sıklıkla kullanılmıştır.

Tarih Önünde ve İlim Işığında 31 Mart Faciası

İlk baskısı 1956 yılında Gün Matbaasında yapılan bu kitap, 1959, 1969, 1972, 2000 ve belirlenemeyen bir tarihte toplam 6 defa basılmıştır. Kitabın ilk 3 baskısı Aykurt Neşriyat tarafından yapılırken diğerleri Bahar Yayınları ve Sinan Yayınları tarafından yapılmıştır. İlk baskısının yapıldığı 1956 yılında 197 sayfa olarak basılan kitap, yapılan ilavelerle 335 sayfaya kadar genişlemiştir. Eser, *Bütün Çıplaklığıyla 31 Mart Faciası* adıyla da bilinir.

Kitabın ilk baskısını *Sebilürreşad* dergisinde etraflıca tanıtan Atilhan, bu eser için, "Kırk yılı dolduran mücadele hayatımın en muazzam eseri ve tarihe karşı vazifemin en büyük ve şereflisini teşkil eden eser"[284] ifadelerini kullanarak kitabın önemine dikkat çekmiştir. Tarihi 31 Mart olayını sorgulayan yazar, eserin üstlendiği amacı;

> "…Türk, Amerikan, Yunan ve İngiliz kaynakları ve fikir adamlarının vesika ve yazılarıyla zulmetler üzerinde öyle bir ışık tutulmuştur ki, muhterem okuyucularım bu ziya altında korkunç hakikatleri tüyleri ürpererek müşahede edecekler ve karanlıklar içinde gizlenen vampirlerin iğrenç manzarasını iğrenerek, dehşetle ve ibretle temaşa edeceklerdir"[285]

sözleriyle açıklamıştır

Kitabın 6. baskısında, yazar Kadir Mısıroğlu tarafından kaleme alınmış bir *Takdim* yazısı ile Said Nursi'nin talebelerinden Özer Şenler'in ve Sinan Yayınevi sahibi Sinan Yıldız'ın Atilhan'la ilgili birer hatırası yer almaktadır. Aynı baskıda, Atilhan'ın kısa biyografisi ile onun mücadelesini konu alan ve İspanya basınında çıkmış bir haber kupürünün fotoğrafına yer verilmiştir.

Atilhan kitapta, gerçekleştiği 1909 yılından beri kamuoyuna "irticai bir hareket" diye sunulan 31 Mart olayında, rolü ve yönlendirmesi olduğunu iddia ettiği İngiliz gizli servisi, Siyonizm, Dönmelik, İttihatçılık ve Masonluğun etkisini ispatlamaya çalışır.

Kitap, "Türk tarihinin sayılı ve tipik hadisesi olan 31 Mart fa-

---

[284] "31 Mart faciası", *Sebilürreşad*, C. 9, S. 222, 1956.
[285] Aynı yer.

ciası denildiği gibi bir irtica vak'ası mıdır, yoksa bir ihtilal midir?" sorusuyla başlar. Şimdiye kadar kimsenin bu riskli konuyu ele alıp araştırmaya cesaret edemediğini vurgulayan Atilhan,

> "biz bu tarihi vazifeyi üzerimize aldık. Onun için de tezimizi sokak gürültülerine, Ayasofya ve Fatih meydanlarındaki yaygaralara değil, vesikalara, muhtelif görüşlere, tetkiklere, tahlillere ve müspet müşahedelere istinat ettirdik"[286]

diyerek bu zor görevi kendisinin üstlendiğini belirtir.

Kitap, 31 Mart olayının kısa bir değerlendirmesi ile başlar. Yazar, 31 Mart olayında rolü olduğuna inandığı Siyonist, Farmason ve Dönmelerin faaliyetlerine değinerek, olayın sonraki yıllarda nasıl çarpıtıldığını ve irticai bir keyfiyete sokularak millet aleyhinde kullanıldığını anlatır. Yazar, 31 Mart olayında başrolü Siyonist-Mason komplosuna bağladığından, Masonluğun Osmanlıya girişini ve masonların V.Murat'ı tahta geçirme plânları hakkında okuyucuyu bilgilendirir.

Özellikle II. Abdülhamit üzerinde yoğunlaşan yazar, bir taraftan Abdülhamit'in şahsiyetini ve icraatlarını överken, diğer yandan da Siyonist ve Masonların padişahı tahttan indirme ve Osmanlı Devletini yıkma plânlarından bahseder. Bu konuda, İsmail Hami Danişmend'in "Sultan Hamidin Unutulmaz Hizmetleri" adlı makalesi ile, Elizabeth Wormeley Latimer'in *Russia and Turkey in the Nineteenth Century,* İsrael Cohen'in *The Zionist Mowement,* Sir Edvan Pears'ın *Forty years in Constantinople,* İngiltere'nin Osmanlı sefiri Sir Henry Elyot'un *Nineteenth Century*, Yunan Genelkurmay albaylarından Leonidas Buvas'ın *İd Murbi Tuslavo Komonistilu Midenismu* gibi yabancı dilde yazılmış yayınlardan geniş iktibaslar yapmıştır.

Günümüzde esrarını koruyan 31 Mart Olayı'nın neden ve kimler tarafından çıkarıldığını ve hangi kesimler tarafından kullanıldığını sorgulayan kitap, bütün bunların cevabını *Tahliller* kısmında vermektedir. Kitabın *Sonsöz* kısmında yazar, din olgusunun

---

[286] Cevat Rıfat Atilhan, *31 Mart Faciası*, 6. baskı, Sinan Yayınları, İstanbul 2000, s. 21.

Osmanlı İmparatorluğunun üç kıtaya yayılmasındaki rolünü açıklarken, Türk düşmanı kesimlerin neden milletin kutsal dinini ısrarla "irticai" hareketlerle ilişkilendirdiğini tahlil etmektedir.

Kitabın "Facianın canlı şahitleri ve mütalaaları" başlığı altında, 31 Mart Vakasını yaşayan General Mustafa Turan'ın *Bir Generalin 31 Mart Anıları* adlı kitabından ve emekli öğretmenlerden Rıza Türkoğlu'nun konuyla ilgili anılarından geniş iktibaslar yapılarak okuyucuya aktarılmıştır.

Kitap, Turancı yazar Nihal Atsız'ın 1 Mayıs 1956'da yazdığı "Abdülhamid Han (Gök Sultan) adlı yazısı ile Ali Rıza Sağman'ın 16 Ocak 1959'da kaleme aldığı "Bütün Tarih Boyunca, Hayatın Huzur ve Rahatını Bozup Dünyayı Kana Boyayan Soysuz" adlı manzumesiyle sona ermektedir.

İslâm ve Beni İsrail

Atilhan'ın geniş hacimli eserlerinden biri olan kitabın ilk baskısı 1957 yılında Aykurt Neşriyat tarafından yapılmıştır. Kitap, 1973'de Yelken Matbaası'nda ismi belirtilmeyen bir yayınevi tarafından ikinci defa basılmıştır. 1986 yılında *el-İslâm ve Beni İsrail* adıyla Arapçaya tercüme edilerek basılmıştır.[287] Kitabın Arapça baskısının arka kapağında "İslâm and Israelites" başlığı ile İngilizce yazılmış bir *Introduction* ve tercüme edenin önsözü yer almaktadır.

Kitabı "çeşitli zorluklar ve imkânsızlıklar" içinde oluşturduğunu dile getiren Atilhan, eserini "çetin ve ıztırap dolu" dediği kırk yıllık mücadelesinde ve kitaplarının neşrinde kendisine destek olan eşi Emine Sabiha Atilhan'a ithaf etmiştir.

Beni İsrail'in İslâm tarihinde oynadığı olumsuz rolü irdeleyen kitap, İslâm Dini ile Yahudiliği karşılaştırırken, ağırlıklı olarak Yahudi tarihi üzerinde durmakta ve Yahudiliğin inanç esaslarının eleştirmektedir.

---

[287] Cevat Rıfat Atilhan, *el-İslam ve Benu İsrail*, (Ter: Yusuf Velişah Uralgiray), Riyad: Matabiü'ş-Şarki'l-Evsat 1986. Ayrıca bakınız: Mustafa M. Tahhan, a.g.e., s. 433.

Atilhan, kitabın giriş kısmını İslâm'ın doğuşuna ve bu dinin taşıdığı üstün özelliklerine ayırmıştır. Ardından, derinlemesine bir bakışla İbrani tarihini irdeleyen yazar, Hz. Musa'ya indirilen "On emirden", Masonluğun, Yahudilikle olan bağlarına ve Yahudiliğin el kitaplarından Talmud ve Kabala'nın tarihî gelişimine kadar geniş bir perspektifte Yahudiliğin eleştirisini yapmaktadır. Kitabın ilerleyen sayfalarında İslâm tarihini bir tarihçi edasıyla ele alan yazar, Arapça metinlerinin de verildiği Kur'an ayetlerinde ve hadislerde bahsi geçen Yahudi toplumuyla ilgili kimi keskin sonuçlara ulaşırken, Yahudilerin Hz. Muhammed ve sonraki dönemlerde oynadıkları "bozguncu faaliyetler" üzerine odaklanmaktadır. Türk Yahudi ilişkilerinin tarihi seyrine de değinen yazar, özellikle II. Abdülhamid döneminde Osmanlı topraklarında yoğunlaşan Siyonist faaliyetlere ve Yahudilerin Birinci Dünya savaşında Filistin cephesinde yaptıkları casusluk faaliyetlerine dikkat çekmektedir. Kitap, İkinci Dünya savaşının akabinde oluşturulan ve Alman Nazi subaylarını yargılayan Nürnberg Mahkemelerine geniş yer ayırarak, yazarının bu mahkemeler üzerinde mutlak nüfuzuna inandığı Yahudi ileri gelenlerinin "korkunç İntikamları"na dikkat çekmektedir.

Kitabın *Sonuç* kısmında, İsrail'in "arz-ı mevud" idealleri doğrultusunda güttükleri genişleme siyasetine dikkat çekilirken, yazarın Yahudiliğin ileri karakolu olarak gördüğü Masonluğun İslâm dünyasında oynadığı "bozguncu" faaliyetlerine yer verilmektedir. Yazar *Sonsöz* kısmında, bu kitabın "herhangi bir ırk aleyhine" yazılmamış olduğunu hatırlatarak, kitabın "asırlarca dinimiz, imanımız, varlığımız ve benliğimizle uğraşan bir ekalliyetin korkunç tehlikesi ve hüviyetini tebellür ettirmek için" yazıldığını belirtmektedir. Yazar, İslâm dünyasını İsrailoğullarına karşı "müteyakkız ve tedbirli" olmaya davet ederek kitabı bitirmektedir.

Kitap, yabancı dilde yazılmış yayınların ağırlıklı olduğu zengin bir kaynakçaya sahiptir. Aralarında yazar, şair, politikacı, bilim adamı ve askerlerin bulunduğu bu eser sahipleri arasında Henry Ford, Martin Luther ve Theodore Fritsch gibi tanınmış milliyetçi ve Yahudi aleyhtarı olanların yanı sıra; Bernard Lazarre,

Conrad Alberti, Cheskel Zwi Klötzel ve Moses Mendelssohn's gibi Yahudi kökenli düşünce adamları da yer almaktadır. Kitapta, Henry Ford ve Theodore Fritsch gibi yazarların kitaplarından geniş iktibaslar yapılırken, Kanada'da Fransızca yayımlanan *Le Patriote* ve Amerika'da yayımlanan *The Cross and the flag* gibi milliyetçi yayınlardan da bazı makaleler iktibas edilmiştir.

Türk İşte Düşmanın!

Kitabın ilk baskısı 1959'da Ahmet Emin Said Matbaasında yapılmıştır. 1972'de yapılan baskısına göre kitabın 6. baskı yaptığı anlaşılmaktadır. Ancak kütüphane kayıtlarında kitabın, 1959, 1971 ve 1972 yıllarında yapılmış üç baskısı görülmektedir. 2008'de Etna Kitap tarafından bir kez daha basılan kitabın kaçıncı baskı olduğu belirtilmemiştir.

Türk İşte Düşmanın!, 1963 yılında dönemin CHP'li Milli Eğitim Bakanı Dr. İbrahim Öktem tarafından, herhangi bir mahkeme kararına dayanmaksızın, "okunması uygun olmadığı" gerekçesiyle okul ve kütüphanelerden toplattırılan kitaplar arasında yer almıştır.[288]

Yazarın "Bu kitap, Büyük Osmanlı Türk İmparatorluğunun kısa bir zamanda nasıl, kimler ve hangi gizli teşkilat tarafından, ne şekilde yıkıldığını gösteren vesika ve mütalâaları önünüze seriyor" dediği kitap, Osmanlı İmparatorluğunun yıkılmasında büyük rolü olduğu öne sürülen Siyonizm, Yahudilik ve Masonluğun imparatorluktaki rolünü irdelemektedir.

Kitap, iki temel bölüm ile *Son söz bizim* ve *Netice* adlı iki sonuç kısmından oluşmaktadır.

Birinci Bölümde; Atilhan'ın sıkça referans verdiği Hacı Veliyüddin Ömer Efendi'nin "Farmason Anarşistler" adlı kitabından, "Sultan Abdülhamid, 31 Mart ve Süleyman Askerinin akıbeti" başlıklı yazısına göre, Abdülhamid döneminde örgütlü bir yapıya dönüşen İttihatçı-Mason dayanışmasının devletteki etkinliklerine

---

[288] "CHP'li Eğitim Bakanı 1963'de Yüzlerce Kitabı Yasaklamıştı", *Ortadoğu*, 23 Ocak 1976.

ve padişah aleyhtarı faaliyetlerine dikkat çekilmektedir. Aynı bölümde, Türk masonlarından Zühtü Velibeşe'nin yazdığı ve 1955 yılında Ankara'da basılan *Masonluğumuz hakkında* adlı broşürün tamamı iktibas edilerek okuyucuya sunulmaktadır. 3 bölüm ve 1 sonuç kısmından oluşan broşür, yaklaşık 40 sayfalık bir yer tutmaktadır. Atilhan, bu iktibasa dayanarak, Masonluğun gerçekte Yahudiliğin yönlendirmesinde olan bir kurum olduğunu ve bilinenin aksine Masonluğun esaslı bir tarih ve misyondan da yoksun olduğunu öne sürmektedir. Masonluğu araştırma ve anlatma çabalarını da, Masonluğun incelemeye değer bir konu olmamasına rağmen, bu kurumun Türk tarihinde oynadığı zararlı faaliyetlerinden dolayı araştırılıp, gerçek yüzünün halka anlatılmasının kaçınılmaz olduğunu dile getirektedir. Bölüm, Yunan milliyetçilerinin çıkardığı belirtilen *Hristiyanika Dimokratya* adlı gazetenin 7 Mart 1967 tarih ve 62 sayılı nüshasından alınan "Yunanistanın maruz kaldığı büyük tehlike..." başlıklı mason aleyhtarı bir makalenin iktibasıyla son bulmaktadır.

İkinci Bölümde; Atilhan'ın vatansever bir Yunanlı olarak nitelediği ve Yunanistan'ın İkinci Dünya savaşında işgalini önlemeye çalışan mukavemet teşkilatlarından "E.E" nin umumi katibi dediği Niku A. Andonekea'nın, *Favlokratia Politiki İstoria Ellados 1921-1950* adlı kitabından Türkiye'yi ilgilendiren 8-65 arasındaki sayfaları iktibas edilmiştir. Bu kısımda, Yahudilerin Filistin'e sahip olabilmek için Abdülhamit aleyhinde yaptıkları devirme plânlarından, Trablusgarp'ın işgalinde rol oynadığı iddia edilen Mason ileri gelenlerine ve Atatürk'e suikast hazırlayan Siyonist-Mason iş birliğine kadar değişik konu ve iddialar yer almaktadır.

Sonuç kısmında, değişik yazar ve araştırmacıların eserlerinden yapılan iktibaslar göze çarpmaktadır. Süleyman Külçe'nin *Türkiyede Masonluk*, Raif Ogan'ın *Sultan Abdülhamid* adlı kitabı ile Milli Mücadele komutanlarından Halil Nuri Yurdakul'un hatıra defteri ve 31 Mart Olayı'nı yaşayan askerlerden General Mustafa Turan'ın "31 Mart Faciasının İç Yüzü" adlı makalesi bunlar arasında yer almaktadır. Yazar okuyucularını bilgilendirmek için

Osmanlı İmparatorluğunun yıkılmasında örgütlü bir rol biçtiği Yahudi- Mason komplosuna dair Almanca, Fransızca ve İngilizce yayımlanmış kabarık bir kaynak listesi sunmuştur. Yazar kitabın sonuna, Yüksek Sovyet Şurasındaki Sovyet Silahlı Kuvvetlerde vazifeli olduğunu belirttiği Yahudi kökenli askerlerin isimlerini içeren uzun bir listede ilave etmiştir. Kitap, kısa bir *Netice* ile yazarın okuyucularıyla dertleştiği bir bölümle sona ermektedir.

Farmasonluk İnsanlığın Kanseri

1960 yılında Aykurt Neşriyat tarafından Hüradam Matbaası'nda basılan kitap, Atilhan'ın günümüze ulaşan kitapları içinde 1 baskı yapan tek kitabıdır. Atilhan'ın toplamda 54. eseri olan kitap, daha önce yayımladığı altı kitaplık Masonluk serisinin[289] devamı niteliğindedir. Kitap, *Sebilürreşa*d dergisinde geniş bir tanıtımı yapılarak okuyucuya tavsiye edilmiştir.[290]

Kitap, 1963 yılında dönemin CHP'li Milli Eğitim Bakanı Dr. İbrahim Öktem'in "okunması uygun olmadığı" gerekçesiyle okul ve kütüphanelerden toplattığı kitaplar arasında yer almıştır.[291]

Atilhan kitabı, "asil Türk kadını" dediği eşi Sabiha Atilhan'a ithaf ederken, kitabı yazma gayesini de "…su katılmamış Türk çocuğunun hakkını müdafaa etmek" olarak belirtmiştir. Atilhan, kitabın, Masonlukla ilgili yazdığı kitapların en derli toplusu olduğunu belirtmiştir. Kitabın kendisi ve okuyucu için taşıdığı önemi şu sözlerle dile getirmiştir:

> "…bu mevzuda yazı yazmak için insanın hayatını, şerefini, namus ve haysiyetini her şeyini tehlikeye koyması ve akıbetlerine katlanması zaruridir. Ben, senelerce çeşitli yalanlar ve en vicdansızca iftiralar, suikastlar, hapisler, mahrumiyetler

---

289 Bu kitaplar; *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk, Farmasonluk nedir?, Kendi Vesikalarına Göre Farmason'luk nedir?, Türk Oğlu Düşmanını Tanı!, Farmasonlar, İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?, Farmasonluğun Yırtılan Maskesi'* dir.

290 "Farmasonluk: İnsanlığın kanseri", *Sebilürreşad*, C. 13, S. 307, 1960.

291 "Chp'li Eğitim Bakanı 1963'de Yüzlerce Kitabı Yasaklamıştı", *Ortadoğu*, 23 Ocak 1976.

ve hatta açlığa maruz kaldım. İmanımın kuvveti ve ihlâsım sayesinde ayakta durdum. Şimdiki halde bu tehlikeli yolda devam edecek ve bu yaraya dokunacak kimse çıkmadı. Bunun için bu eser, kütüphanelerimizde evlat ve ahfadımıza yadigâr kalsın"[292]

Farmasonluğun Yahudilikle ilişkisini sorgulayarak başlayan kitap, Masonluğun İsrailoğullarının beşinci kolu olarak faaliyette bulunduğu ve onun ileri karakolu olduğu yönündeki iddiasını ispata çalışır. Bu iddiasını kitap boyunca sürdüren yazar, kullandığı Yahudi ve Yahudi aleyhtarı yayınların çeşitliliği ile dikkat çeker. Kitap, Atilhan'ın "Dünyanın büyük şahsiyetleri" dediği, Güney Kore eski devlet başkanlarından Sigman Ree'den, Arjantin'in milliyetçi liderlerinden Juan Peron'a, İspanya eski devlet başkanlarından General Franco'dan Mısır devlet başkanı Abdülnasır'a kadar çok farklı kültürlere sahip bazı dünya liderlerinin "Masonluğun vatan, millet, din ve anane düşmanı" olduğu yönündeki konuşmalarını okuyucuyla paylaşır.

Kitap, "Farmasonlarla Mücadele Eden İnsanlar" başlığı altında Amerika'da şiddetlenen Mason aleyhtarı cereyanlardan, Farmasonlarla mücadele eden tanınmış kişilere ve Mustafa Kemal Paşa'nın Masonluğu kapattırma hikâyesine kadar geniş bir ölçekte okuyucuya zengin bilgi sunmaktadır. Aynı bölümde, Farmasonluğun uzak doğu ülkelerindeki etkinliğine de değinen kitap; Hindu, Budist, Taoist, Konfüçyenist ve Şintoist gibi uzak doğu kökenli din adamlarının Masonlukla olan mücadelesini de yabancısı olduğu Türk kamuoyuna aktarmaktadır. Bu bölümün hemen ardından yazarın "Bizim Görüşümüz" dediği kısımda, İttihatçıların eski Bahriye vekillerinden İhsan Bey'in hatıra defterinden naklen Miralay Sadık Bey'in İttihat ve Terakki kongresinde sunduğu Masonluk karşıtı layihanın görüşülmesine ve reddedilmesine dair görüşmelerin detayı verilmektedir.

Atilhan, yakından takip ettiği Amerika'da şiddetlenen Mason aleyhtarı cereyanlara kitabında geniş yer ayırmıştır. Ma-

---

[292] Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri*, Aykurt Neşriyatı, Hür adam Matbaası, İstanbul 1960, s. 5-6.

sonların 1955 yılında Amerikanın Chicago kentinde yaptıkları törene ve buna tepki gösteren milliyetçi basına değinen yazar, bu ülkede Masonlukla mücadele eden milliyetçi ve Mason aleyhtarı yayınların da geniş bir listesini vermiştir. Ayrıca, Almanya'nın Nasyonal Sosyalist mareşallerinden Wilhelm Keitel'in hazırlattığı ve İkinci Dünya savaşında Amerikanın önde gelen komutanlarından General George S. Patton'un neşretmeyi planlarken şüpheli bir şekilde ölümüne neden olduğu iddia edilen ve Atilhan'ın "çok uzun mücadelelerden sonra" ele geçirdiğini belirttiği gizli dosyadan uzun bir iktibas yapılmıştır. Atilhan'ın birkaç kitabında iktibas ettiği ve Yunan Genelkurmayının tanınmış subaylarından Albay Leonidas Duvas'ın 11 Mart 1949 tarihinde bastırıp, "gizli" olarak kurmay subaylara dağıtılan *İdimurgi Tu İslavo Komonistiku* adındaki kitap dediği yayından yapılan başka bir iktibas da okuyucunun dikkatine sunulmuştur. Kitap, Atilhan'ın farmasonlarla mücadelesini konu edindiği ve bu bağlamda Türk milleti adına yaptığı bir öz eleştirinin yer aldığı *Sonuç* kısmıyla bitirilmiştir. Kitabın sonuna, Türkiye'nin Mason localarından İnanış Mahfeli'nin üyelerine gönderdiği 1959 yılına ait bir toplantı davetiyesinin fotoğrafı ilâve edilmiştir.

Tarih Boyunca İslâm Hâkimiyeti ve Uğradığı Suikastlar

İlk baskısı 1960 yılında yapılan kitabın, 1969'da ikinci, 1979'da üçüncü baskısı yapılmıştır. İlk baskısı Aykurt Neşriyat, diğer baskıları Özbahar Yayınları ve Kit-San Neşriyat ve Dağıtım tarafından yapılmıştır. Kitap, bazı internet siteleri tarafından tamamen,[293] bazıları tarafından da kısmen[294] yayımlanmıştır.

---

[293] Bkz:http://www.scribd.com/doc/13944759/cevat-rifat- atilhantarih-boyunca-islam-hakimiyeti-ve-ugradigi-suikastlar;http://kitap.ihya.org/islam-hakimiyeti/index.html;http://www.uyurgezer.net/cevat-rifat-atilhan-tarih-boyunca-islam-hakimiyeti-ve-ugradigi-suikastlar-e-kitap-t29521.html?s=e46323bbad6bbdd563bde6a3b1aa126d&

[294] Bkz:http://www.turkmeclisi.org/?Sayfa=Temel-Bilgiler&Git=Bilgi-Goster &Baslik=araplarin-turk-dusmanligi-yuzunden islamiyet-e-ihanetleri &Bil=229.

Kitap, laikliğe aykırı bulunduğundan mahkeme kararıyla toplatılmış, Atilhan hakkında da İstanbul Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açılmıştır.[295] Dava sonunda Atilhan beraat etmiştir.

Atilhan, kitabı yazma amacını ve taşıdığı önemi şu sözlerle ifade etmiştir:

> "Bu eser, bir Fıkıh kitabı olmaktan ziyade, dünya nizamında Müslümanların mevkilerini gösteren ve gidecekleri istikameti mehma emken [mümkün mertebe] tayin eden bir kitaptır. Birbirleriyle yan yana ve muttasıl yaşayan yüz milyonlarca Müslümanın bir araya geldiği, aralarında düşmanlar tarafından sokulmuş anlaşmazlıklar bertaraf edildiği, cümlesi bir hedefe, bir gayeye bir inanca bağlandığı gün Müslüman milletlerini teker teker zincire vurmak şöyle dursun, bütün insanlık onun kuvvet ve vahdetini alkışlayacak ve medeniyet bundan ziyadesiyle faydalanacaktır"[296]

Kitap, tarafımızdan yapılan bir tasnife göre üç temel bölümde incelenebilir.

Birinci Bölümde; İslâm'ın doğuşu ve yayılışı, Hz. Muhammed'in peygamberliği ve döneminin siyasi olayları, İslâm Devleti'nin dâhili ve harici siyaseti üzerinde durulmuştur. Kİtabın yarısından fazlasını işgal eden bu bölüm oldukça geniş tutulmuştur.

İkinci Bölümde; İslâm medeniyetinin gerilemesi ve bunun nedenleri, Yahudilerin ve batılı devletlerin İslâm tarihinde oynadıkları olumsuz rol ve Türklerin İslâmı kabûlü gibi konular yer almıştır. Atilhan bu bölümde, diğer yazılarında pek rastlamadığımız bir tarzda Arapları sertçe eleştirmektedir. Haçlı seferlerini anlattığı kısımda, Türkler Haçlı ordularına karşı İslâm dünyasını savunurken, Arapların Türklere karşı hasmane tutum sergilemelerini eleştiren Atilhan, Arapları "Irkçılık" yapmakla suçlamak-

---

[295] "Cevat Rıfat'ın mahkemesi", *Yeni İstiklal*, S. 16, 5 Nisan 1961.

[296] Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca İslam Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar*, 3. Baskı, Kit-San Neşriyat ve Dağıtım, İstanbul 1979, s. 250.

tadır. Atilhan aynı bölümde, Arap yazarların Türklerin İslâm kaidelerine uymayarak, içtihat yolunu kapadıkları ve dini eserler neşretmedikleri yönündeki iddialarına da cevap vermektedir.

Üçüncü Bölümde; Atilhan'ın, İslâm'ın doğuşundan itibaren yabancı güçlerin tehdidine maruz kaldığını düşündüğü İslâm dünyasının kurtuluşuna bir çare olarak gündeme getirdiği "Birleşmiş İslâm Milletleri" ideali üzerinde durulmaktadır. Atilhan, gündeme getirdiği bu projenin ayrıntılarını açıklamakta ve bunun nasıl gerçekleşeceği noktasında okuyucuyu iknaya çalışmaktadır. Kitap, Atilhan'ın İslâm Birliğinin önemini vurguladığı bir *Sonuç* kısmıyla sona ermektedir.

Kitap, çoğunlukla yabancı yazar ve bilim adamlarının yayınlarını referans alırken, bunlar içinde Fransız araştırmacıların çokluğu dikkati çekmektedir. Bunlar arasında, Rene Grousset, Louis Brehier, Paul Rousset ve Victor Berard'ın eserleri önde gelenleridir.

Küfrün Karşısında Müslümanlık-Müslümanlığın Diğer Dinler Muvacehesindeki Üstünlük ve Azameti

Kütüphane kayıtlarına göre, ilk baskısı 1961'de Aykurt Neşriyat tarafından yapılan kitap, 1966'da Üçdal Neşriyat tarafından 2. defa basılmıştır. Kitap, Atilhan'ın İslâmiyet'i anlattığı eserlerinden biridir.

Atilhan bu kitabı, "İstiklâl Savaşında, göğüslerindeki iman sayesinde mukaddes yurdu düşman istilâsından kurtaran aziz şehitlerimizin ruhuna ithaf" etmiştir. Atilhan, kitabın tanıtımını yaptığı *Sebilürreşad* dergisinde kitabı yazma amacını şu sözlerle anlatmıştır:

> "Küfrün ve hatta Müslümanlığa türlü vesile ve bahanelerle tecavüzün alıp yürüdüğü bir devrin verdiği ilhamla yazılmıştır. Bu eseri yazarken, bunu benim değil, din âlimlerinin yazması lâzım geldiğini çok düşünmüş ve tereddüt etmiştim. Fakat bizim ulemamızın uslûbu, ağızları salyalı mütecaviz dinsizler için pek hafif ve yumuşak geleceğinden Rabbı

Zül Celalden af'a niyaz ederek bu kitabı ben kaleme aldım"[297]

Kitap, tarafımızdan yapılan tasnife göre üç bölümde incelenebilir:

Birinci Bölümde; Hıristiyanlık ve Yahudiliğin İslâm karşısındaki konumlarına ve bunların zamanla ilâhi bir din olma vasıflarını kaybedişlerine değinilmektedir. Bu bağlamda ilk olarak Museviliğin kutsal kitabı Tevrat'ı ele alan yazar, kitabın ortaya çıktığı Hz. Musa devrinden günümüze kadar geçirdiği değişimleri ve farklı dillerde yazılan Tevrat örneklerini ve aralarındaki çelişkileri ele almaktadır. Aynı bölümde, Hıristiyanlık dininin kutsal kitabı İncil'e de değinen yazar, İncil'in ortaya çıktığı Hz. İsa devrinden bu yana Hıristiyan dünyasında yapılan İncil tartışmalarını, sonradan oluşturulan farklı İncil nüshalarını ve Hıristiyanlığın temel inançlarından olan teslis ve Hz. İsa'nın "Tanrının oğlu" olduğu inancını eleştirel bir yaklaşımla sorgulamaktadır.

İkinci Bölümde; çok tanrılı eski çağ dinlerinden, tek tanrılı ilâhi dinlere kadar dünyada var olagelmiş değişik din ve inançtan bahsedilmektedir. Özellikle; Eski Mısır, Yunan, Roma, Hindistan ve Çin gibi coğrafyalarda hüküm sürmüş dinlere değinen yazar, bu dinlerin inanç ve ibadet usullerini de irdelemektedir.

Üçüncü Bölümde, İslâm'ın diğer dinler karşısındaki üstünlüğü, bu dinin iman ve itikat esasları ile İslâm'ın adalet ve cihat gibi konulara verdiği önem üzerinde durulmaktadır.

Atilhan'ın bir din âlimi titizliğiyle kaleme aldığı kitap, yazarının İslâm dünyası adına yaptığı bir öz eleştiriyi içeren *Kapanış* kısmı ve Ali Ulvi Kurucu'nun 32 beyitten oluşan *Mücahid* adlı şiiriyle son bulmaktadır.

---

[297] Cevat Rıfat Atilhan, "Küfrün Karşısında Müslümanlık", *Sebilürreşad*, C. 14, S. 329, 1961, s. 60-61.

Yahudiler Dünyayı Nasıl İstila Ediyorlar

Bu kitap, *Dünya İstilacıları* adıyla da bilinir. İlk baskısı 1962 yılında Aykurt Neşriyat tarafından yapılan kitap, 1973 yılında aynı yayınevi tarafından 2. defa basılmıştır. Atilhan kitabı yazma amacını;

> "Bu kitap, Müslüman Türk okuyucularına, uzun İslâm tarihinde Müslümanlığın ve bin yıllık Türk tarihinde Türklüğün düşmanlarını ve bu düşmanların taşıdığı büyük tehlikeyi anlatmak için yazılmıştır"[298]

şeklinde açıklamıştır.

Kitap, yazarın tasnifine göre iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci Bölümde; Yahudiliğin tarihî gelişimi ve Yahudilerin dünya siyasetindeki ağırlıklı rolü ele alınmıştır.

İkinci Bölümde; kendi kaynaklarına göre Yahudilik ve Yahudiliğin hedeflediği tarihî hedefler açıklanmıştır.

Kitap, yazarın okuyucuya yönelttiği;

> "Yeryüzünde yaşayan iki milyarı aşkın insanlık içinde, sayıları hiçbir zaman birkaç milyonu geçmeyen bir avuç insanın tekmil dünyayı uğraştıran, meşgûl eden ve en nihayet çeşitli faktörlerle tekmil beşeriyete zincir vurmak ve insanlığı kendi arzu ettikleri istikamete sürüklemek kudretini nasıl elde etmiştir?"[299]

sorusuyla başlamakta ve bu sorunun cevabı olabilecek bazı tarihî tezler üzerinde durmaktadır.

Kitap Atilhan'ın, Yahudiliğin tarihî bağlamda en çok etkilediği iki ülke olarak gördüğü İngiltere ve Almanya meselâde odaklanması ile dikkat çekmektedir. Yahudilerin tarihî amaçlarını onların "dünya egemenliği ideali" ile açıklayan yazara göre, dev donanmalarıyla denizlere hâkim, üzerinde güneş batmayan İngiliz İmparatorluğunun örneklendirmesi, Yahudilerin neden bu ülke üzerinde yoğunlaştıklarının en makûl açıklaması durumun-

---

[298] Cevat Rıfat Atilhan, *Yahudiler Dünyayı Nasıl İstila Ediyorlar?*, s. 213.
[299] Cevat Rıfat Atilhan, *Yahudiler Dünyayı Nasıl İstila Ediyorlar?*, s. 5-6.

dadır. Buna ilâve olarak, kutsal topraklar Filistin'i elinde bulunduran Osmanlı Devletini ve onun temsil ettiği İslâmiyeti yıkmayı hedefleyen dünya Siyonistlerinin mevzilenebileceği en müsait ülkenin İngiltere olduğu inancı, yazarın İngiltere meselâi seçmesinin diğer bir sebebidir. Kitap bu bağlamda, Yahudilerin İngiliz İmparatorluğundaki nüfuzuna ve burada yetişen Yahudi kökenli devlet adamlarının politikalarına dikkat çekerken, yazarın Siyonistlerin dünya egemenliğinde kullandıkları bir "şer aleti" olarak gördüğü Masonluğun, İngiltere'de kök salıp gelişmesine de değinmektedir.

Yazarın, Yahudilerin "dünya egemenliği ideali" bağlamında seçip incelediği ikinci örnek durumunda olan Almanya ve buradaki Yahudi ve Masonların Alman aleyhtarı faaliyetleri de okuyuculara İkinci Dünya Savaşıyla ilgili bildiklerini tekrar sorgulatan bir merak duygusu uyandırıyor. İkinci Dünya savaşında Almanya'nın bilinen sorumluluklarını adeta ter yüz eden bir bakış açısıyla konuya yaklaşan yazar, bu ülkede bulunan Yahudi ve Masonların, Amerika ve İngiliz istihbarat servisleriyle yaptıkları iş birliğine ve bu iş birliğinde rol aldığına inandığı ajanların isim listelerine ve Almanya'nın savaşa adeta nasıl sürüklendiğine dikkat çekmektedir. Savaş sonrası dünya Siyonizminin Almanya enkazı üzerinde kurdukları egemenlik ve Yahudilerin Alman milliyetçileri üzerinde güttükleri "kutsal kin" ve başlattıkları "insan av"ı da yazarın vurguladığı diğer hususlardandır.

Kitap; Theodor Herzl, David Ben Gurion, Chaim Weizmann, Vladimir Jabotinsky gibi günümüz İsrail Devletinin kurulmasında büyük rol oynayan Siyonist liderlerin kısa hayat hikâyelerine yer verirken, günümüz dünya siyasetinde etkili olan *World Zionist Organization*, *Jewish Agency* ve *B'nai Brith* gibi dünyanın önde gelen Yahudi kuruluşlarının da maksat ve faaliyetlerine değinmektedir. Kitap, Çanakkale Savaşları'nda İngiliz birliklerinde Türklere karşı savaşan Yahudi kökenli Yarbay J.H. Patterson'un yazdığı *Vers Constantinople* (İstanbul'a Doğru) adlı kitabından yapılmış kısa iktibaslarla sona ermektedir.

Medeniyetin Batışı

Kitap kütüphane kayıtlarına göre, 1963, 1972 ve 2002 yıllarında olmak üzere üç defa basılmıştır. Bu baskılar sırasıyla, Aykurt Neşriyat, Türk Kültür Yayınları ve Sinan Yayınları tarafından yapılmıştır. Kitabın 2002'deki baskısına yazar Kadir Mısıroğlu tarafından bir *Takdim* yazısı ile Said Nursi'nin talebelerinden Özer Şenler'in ve Sinan Yayınları sahibi Sinan Yıldız'ın Atilhan'la ilgili birer hatırası ilave edilmiştir. Aynı baskıda bir Atilhan biyografisi ile Amerika'nın milliyetçi yayınlarından *Common Sense*'in Türkçe tercümesi "Siyonizm Amerika'nın güvenliğini tehdit ediyor" olan bir haber kupürünün fotoğrafı yer almaktadır.

Atilhan, 60. eseri olan bu kitabı, "neşriyatımızın ve mefkûremizin sembolü" dediği kızı Aykurt Atilhan'a ithaf etmiştir. Atilhan;

> "Bu eserle yakın mazinin bütün beşeriyetten gizli kalmış, üstelik insanlık düşmanı Siyonizm, Farmasonluk, Kominist-lik ve bunlara yardımcı gizli ve yeraltı teşkilatının propagandalarıyla tamamen aksi ve yanlış bildirilmiş hakikatler ve istikbale ait hadiseleri okuyucunun ibret nazarlarına sunuyoruz"[300]

diyerek kitabın üstlendiği görevi belirtmektedir.

Kitap, Birleşmiş Milletler Anayasası'nın fikir ve vicdan hürriyetini konu alan 19. maddesinin metniyle başlatmaktadır. Atilhan'ın "tefessüh etmekte olan Demokrasinin ve batmakta olan medeniyetin alametlerini" irdelediği kitap, Yahudilerin emrinde bulundurdukları değişik teşekküllerle, Siyon liderlerinin oluşturduğu *Protokoller*'e bağlı olarak kurmaya çalıştıkları "dünya egemenliği"ni sorgulamakta ve dünya milletlerini buna karşı birlik olmaya çağırmaktadır. Kitap bu anlamda, Yahudilerin sahip oldukları küresel ekonomik, siyasi ve basın gücüne dikkat çekerken, kurmaya çalıştıkları "Dünya cumhuriyeti" ideali üzerinde yoğunlaşmakta, Yahudilerin Birinci ve İkinci Dünya savaşında oynadığını iddia ettiği role ve sorumluluğa dikkat çekmektedir.

[300] Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, s. 4.

Bu doğrultuda, İkinci Dünya savaşının sorumlusu olduğu yönünde genel bir kanatin bulunduğu Almanya'nın savaştaki rolünü tekrar masaya yatıran yazar, bu ülkenin iradesi dışında başka güçler tarafından ve maksatlı olarak savaşa sürüklendiğini ıspata çalışmaktadır. Savaş sonrası Almanya üzerinde oynanan oyunlara ve bunda büyük rolü olduğuna inandığı Yahudilere dikkat çeken yazar, büyük yara alan Alman kültür varlığını kitabına da isim yaptığı gibi, "Medeniyetin batışı" olarak nitelemektedir. Yazarın "medeniyet düşmanları" dediği Yahudilerle mücadelede bir strateji olarak dünya milletlerinin aralarında "beynelmilel milliyetçi cephe" kurmalarını gerektiğini vurgulayan yazar, kurulacak bu teşkilatın mücadele esaslarını da açıklamaktadır.

Kitap, Türk kamuoyunun o yıllarda adını yeni duyduğu Rotaryen kulüpleri üzerinde yapılan eleştirel bir değerlendirmeden oluşan *Sonsöz* kısmıyla sona ermektedir. Kitabın sonunda, Amerika'nın önde gelen milliyetçi subaylarının fotoğrafları ile Amerika eski başkanlarından Benjamin Franklin'in Amerika Kurucu Meclisi'nin 1789 yılındaki toplantısında irat ettiği Yahudi aleyhtarı nutkunun metni yer almaktadır.

Dünya İhtilâlcileri İsrail

Atilhan'ın son yıllarında yazdığı geniş hacimli eserlerindendir. İlk baskısı 1965 yılında yapılan kitap 1973 yılında bir defa daha basılmıştır. Her iki baskı da Aykurt Neşriyat tarafından yapılmıştır.

Atilhan, kitabı, bütün Müslüman milletlere ve Birinci Dünya savaşında Filistin Cephesinde kendisiyle birlikte çarpışan ve şehit düşen Türk askerlerine ithaf etmiştir.

Atilhan, kitabın hemen başında, ilk defa okuyacakları gerçekler karşısında büyük şaşkınlığa düşeceğini umduğu okuyucularına şu tavsiyede bulunur:

> "Okuduğunuzu hadiselere tatbik ediniz. O vakit hakikatin acı çehresi karşınızda sırıtacaktır. Zira bu, altmış ikinci eser, sadece yorucu bir tetkikin mahsulü değil, aynı zamanda

hayat pahasına elde edilmiş tecrübenin de özüdür”[301]

Kitap, Atilhan’ın; Yahudilerin Siyonist *Protokoller* rehberliğinde kuracakları dünya egemenliğiyle, diğer milletleri kendisine köle yapmayı plânladıkları şeklinde özetlenebilecek iddiasını ispata çalışmaktadır. Bu bağlamda oldukça geniş bir yelpazede farklı birçok konuyu ele alan yazar, dünyanın farklı ülkelerinde meydana gelen siyasi, ekonomik ve toplumsal birçok olumsuz olayda Yahudilerin rolünü ortaya koymaya çalışmaktadır. Meselâ, Bolşevik devriminin ardındaki Yahudi nüfuzu, İkinci Dünya Harbinin çıkmasında etkili olan Yahudi devlet adamları, Amerika başkanlarından John F. Kennedy’nin öldürülmesindeki Yahudi parmağı ve Nürnberg mahkemelerinde adalete tesir eden Yahudi baskısı bunlardan birkaçıdır. Yazar, bütün bu olaylarda etkili olduğunu iddia ettiği Yahudi nüfuzunun başta Amerika olmak üzere, dünyanın değişik ülkelerinde sahip oldukları siyasi ve ekonomik güçlerine dikkat çekerek iddialarının gerçek dışı olmadığını savunmaktadır. Yazar ayrıca, İkinci Dünya Harbinde Almanya’da gerçekleşen ve 6 milyon Yahudinin Naziler tarafından soykırıma uğratıldığı yönünde oldukça yaygın olan bir kanaati de sorgulamakta ve bunu, Yahudilerin sahip oldukları basın ve finans gücü sayesinde propagandasını yaptıkları bir Yahudi “masalı”na benzetmektedir. Bu bağlamda, Almanya ziyareti sırasında bu ülkedeki toplama kamplarını bizzat gördüğünü vurgulayan yazar, kampların söylenenin aksine gayet konforlu ve sağlık şartlarının da oldukça yeterli olduğunu ileri sürmektedir.

Yazar, Türk kamuoyuna ilk defa kendisinin duyurduğu ve katılımcılarının istisnasız Yahudi olduğunu ve amacının Yahudilerin dünya egemenliği düşüne hizmet olduğunu iddia ettiği ünlü Bilderberg toplantılarına da değinmiştir. Bu toplantıların tarihî geçmişini açıklayan yazar, Bilderberg’in 1957 yılında yaptığı toplantıya katılan 58 seçkinin isim listesini de vermiştir.

Yazar, kitabın sonuç kısmında, Yahudi ve Masonların Türk tarihindeki rolüne de değinmiş ve hemen her yazısında tekrar-

---

[301] Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 7.

ladığı gibi Osmanlı Devleti'nin çöküşünde başrol oynadığını düşündüğü bu aktörlerin eleştirisini yapmıştır.

Kitap, atıfta bulunduğu kaynakların zenginliğiyle dikkat çekerken, bu kaynakların neredeyse tamamı yabancı yazar ve araştırmacıların eserlerinden oluşmaktadır. Bunlar arasında Seneca ve Tacitus gibi eski Roma tarihçilerinden Martin Luther, Voltaire, Emanuel Kant, Goethe, Napolyon Bonopart ve Bismark gibi tarihî şahsiyetlere kadar, ünlü kişilerin eserleri dikkat çekmektedir.

İstiklâl Harbinde Sarıklı Kahramanlar

Atilhan'ın kaleme aldığı son eseridir.[302] İlk baskısı 1967 yılında yapılan kitap, 1968 ve 1972 yıllarında tekrar basılmıştır. Kitabın ilk baskısı Uğur Yayınları, diğer iki baskısı Aykurt Neşriyat tarafından yapılmıştır. Her üç baskı da cep boy formatında yapılmıştır.

Atilhan bu eserini, İstiklal savaşlarında büyük hizmetleri geçen din adamlarına armağan etmiştir. Kitap, İstiklal savaşlarında büyük gayret ve hizmetleri geçen din adamlarının Cumhuriyet sonrasında hak ettikleri değeri görmedikleri aksine değişik baskı ve zulme uğradıkları tezini ispata çalışmaktadır.

Kitabın 1. baskısının *Önsöz*'ü, Atilhan'ın kızı Uskent Atilhan tarafından yazılmıştır. Kitabın 2. baskısında Atilhan'ın oğlu Atilla Atilhan tarafından yazılmış bir yazar biyografisi ile Atilhan'ın dünya basınında çıkmış haber koleksiyonunun fotoğrafı yer almaktadır.

Kitap, iki bölüm halinde incelenebilir.

Birinci Bölümde; Atilhan'ın yaveri bulunduğu Mersinli Cemal Paşa ile birlikte mücadele ettiği Filistin Cephesindeki savaş hatıralarına, Konya'daki Milli Mücadelede teşkilâtlanmalarına ve

---

[302] Bu bilgiyi, Atilhan'ın yakın dostu Eşref Edip vermektedir. Yazdığına göre, Atilhan bu eseri hasta yatağındayken kaleme almış ve din ulemasının Milli Mücadeledeki katkılarını anlatmak maksadıyla yazmıştır. Bkz: Eşref Edip, "Büyük Adam Merhum Cevat Rifat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967, s. 3,10.

buna din adamlarının yaptığı katkılara, Zonguldak'ta milli cephenin kurulmasına ve Milli Mücadele'de emeği geçmiş bazı din adamı ve âlimlerin kısa hayat hikâyelerine yer verilmiştir.

İkinci Bölümde, yazar; Türk milletine büyük kahramanlıklar bahşederek onların üç kıtaya yayılmalarını sağladığına inandığı "din ve iman" duygusunun bazı kesimler tarafından nasıl yok edilmeye çalışıldığını irdelemiştir. Bu bağlamda, 1897 yılında ilk kongresini toplayan ve yazara göre Filistin için Osmanlı Devletini yıkma kararı alan Dünya Siyonist Teşkilatı'nın ve onun Türkiye'deki taşeronu olduğuna inandığı Farmasonluğun "yıkıcı" faaliyetlerine yer verilmiştir. Diyanet İşleri 8. Başkanı İbrahim Elmalı'nın görevinden alınma konusunun da tartışıldığı bölümde, Farmasonların kendi yayınlarına dayandırıldığı din aleyhtarı fikirlerine dikkat çekilerek, Farmasonların Elmalı olayında iddia edilen rolleri dile getirilmiştir. Kitap, Filozof Rıza Tevfik'in Osmanlıya özlemi temalandırdığı bir şiiriyle sona ermektedir.

Menemen Hadisesinin İçyüzü

Kütüphane kayıtlarına göre, Atilhan'ın ölümünden sonra basıldığı anlaşılan kitap, 1968, 1970, 1972 ve 1973 yıllarında olmak üzere 4 defa basılmıştır. Kitabın 4. baskısı, Atilhan'ın *Bütün Açıklığı ile İnönü Savaşları* ve *Sultan Abdülhamit Han ve İttihatçılığın Cinayetleri* adlı kitaplarıyla birlikte cep boy formatında basılmıştır. İlk üç baskısı, Aykurt Neşriyat tarafından yapılan kitabın Yelken Matbaası'nda basılan 4. baskısının hangi yayınevi tarafından basıldığı belirtilmemiştir. Kitabın ilk baskısı, milliyetçi görüşlü bir internet sitesinde tamamı yayımlanmıştır.[303]

Kitap, yakın tarihin trajik olayı Menemen faciasını kapak konusu seçse de kitabın Kemalizm ve Komünizm gibi konularda yoğunlaştığı görülmektedir. Kitap, Atilhan'ın Yunan kaynaklarından yaptığı uzun iktibaslarla dikkati çekmektedir. Farmason-

---

303 Bkz: http://www.turkcuturanci.com/turkcu/kutuphane/cevat- rifat-atilhan

ların, İttihat ve Terakki Partisindeki rolü ve 1908 İnkılâbına olan tesirlerini konu edinerek başlayan kitap, Atilhan'ın, Atinalı maruf avukatlardan N.N. Prandakis'in 1963 yılında yayımladığı "E. Skotine Dinamis ipo To Fos Tu Hristianizma" adlı eseri dediği kitaptan uzun bir iktibas yaparak, Farmasonların Yunanistan ve Türkiyedeki faaliyetlerini ve Yahudilerle olan bağlantısını incelemektedir.

Atilhan, "Yunan Komünist Halk Cumhuriyeti" E.L.D'nin Erkânı Harbiye organı *Laiki Foni* (Halkın sesi) gazetesinin, 1 Ağustos 1948 tarih ve 685 sayılı nüshasında, Varnalı Bulgar Yahudilerinden 33 dereceli Farmason Avram Benaroyas'ın yazısı dediği bir kaynaktan uzun bir iktibas daha yapmıştır. Burada, Mustafa Kemal Atatürk'ün Mason localarını kapatmasından sonra, ona öfke duyan Masonların Moskova'da yaptıkları gizli bir toplantıda, Atatürk'ü öldürme planları yaptıkları ve bunu Türkiyeli Masonlar vasıtasıyla yerine getirdikleri iddia etmektedir.

Yine Atilhan'ın, Apostolos Grazos adında Yunanlı bir komünist ve Mason üstadının, *Halk Cephesi-Laiko Metepo* adında gazetede, 1-5 Eylül 1949 tarihi sayısında çıktığını belirttiği ve "İnönizm-Kemalizm ve Komünizm" adını taşıyan makalesi iktibas edilmiştir. İsmet İnönü'yü, Atatürk'ün kurduğu sistemi yıkıp kendi sistemini oluşturmakla suçlayan yazı, Komünistlerin Türkiye'deki faaliyetlerine ve burada çıkardıkları yandaş yayınlara değinmiştir.

Atilhan kitapta, bahsi geçen gazetenin 1.1.1950 tarihli nüshasında çıktığını belirttiği bir yazıyı iktibas ederek, Halil Nuri Paşa'nın Sütlüce'deki fabrikasında meydana gelen gizemli ölüm olayını irdelemiştir. Kitabın sonunda, Atilhan'ın yukarıda verdiği Mason üstadı ve komünist Apostolos Grazos'un, Yunan Komünist Partisi "K.K.E"nin 5 Eylül 1947 tarihinde düzenlediği gizli bir konferansta yaptığını belirttiği konuşmanın metni verilmiştir. Komünizm ile Siyonizm ilişkisinin irdelendiği yazıda, Atatürk'ü Masonların öldürdüğü iddiasına ve burada rolü olduğu iddia edilen Türk Masonlarına değinilmiştir.

İttihad ve Terakkinin Suikastleri

Kitap, *Sultan Abdülhamit Han ve İttihatçıların Cinayetleri* adıyla da bilinir. 1966 yılında kaleme alındığı anlaşılan kitabın ilk baskısı 1971, ikinci baskısı da1973 yılında yapılmıştır. Kitabın ikinci baskısı, Atilhan'ın *Bütün Açıklığı ile İnönü Savaşları* ve *Menemen Hadisesinin İç Yüzü* adlı kitaplarıyla birlikte tek kitapta yayımlanmıştır. Her iki baskı da Aykurt Neşriyat tarafından yapılmıştır.

Atilhan, bu kitabı, "cennetmekân Sultan İkinci Abdülhamit Hanın muhterem zevceleri Müşfika Kadınefendi hazretleriyle, kerimeleri Ayşe Sultan hazretlerinin mübarek ruhlarına" ithaf etmiştir. Kitabın başında, "Sultan Abdülhamit Han Hülefai Raşidin ayarında bir halife olup, zamanının en büyük ve en zeki diplomatı olduğu da münakaşasız kabûl edilmesi gereken bir gerçektir" şeklinde Abdülhamit'i öven not dikkat çekmektedir.

Kitap, günümüzde bile tartışması devam eden Sultan İkinci Abdülhamit'in hal'ini ve bunda etkili olduğu iddia edilen Siyonizm ve Masonluk hareketinin İttihat ve Terakki Partisinin şahsında ortaya koyduğu rolü incelemektedir. Kitap, bu bağlamda, Yahudilerin 1897 yılında Basel'de düzenledikleri ilk Siyonist kongreye ve bu kongrenin Osmanlı Devleti'ni ilgilendiren kararlarına dikkat çekmekte ve 31 Mart ayaklanmasına ve akabinde Abdülhamit'in İttihatçılar tarafından tahttan indirilmesine odaklanmakta ve bunlarda etkili olduğu düşünülen Siyonizm ve Masonluğun rolünü ispata çalışmaktadır.

Kitap, Abdülhamit'in Alatini Köşkü'ndeki sürgün hayatı, Yıldız hazinelerinin İttihatçılar tarafından yağmalanması, Abdülhamit'e verilen jurnal ve bunların içerikleri ve Çırağan Sarayı yangını hakkında da kamuoyunun bilmediği ilginç ve düşündürücü ayrıntılar sunmaktadır. Kitabın son bölümleri, Sultan Abdülhamit'in Fransızca yayımlandığı öne sürülen hatıratından alınmış "Yahudi Meselesi–1895" başlıklı bir yazı ile Abdülhamit'in kızı Ayşe Sultan'ın "Babam Abdülhamit" adlı kitabından alınma bazı anılarına ayrılmıştır. Kitap, Rıza Tevfik'in 1927 yılında yazdığı belirtilen ve Abdülhamit idaresine duyulan özlemi temalaştıran bir şiiriyle noktalanmıştır.

Abdülhamit'in düşürüldüğü yıllarda Harbiyeli bir öğrenci olan ve başkent İstanbul'da vuku bulan birçok siyasi olaya tanıklık eden Atilhan'ın yaptığı tesbitler ve olaylara getirdiği yorumlar, kitabı önemli bir kaynak haline getirmektedir.

Günümüze Ulaşmayan Kitap ve Broşürleri

Atilhan'ın, bahsi geçen eserlerine ilaveten, kütüphanelerde kayıtları bulunmayan, fakat değişik kaynaklarda zikredildiğinden yayımlandığı anlaşılan başka kitap ve broşürleri de vardır. Tesbit edebildiğimiz bu yayınların[304] isimleri, alfabetik bir tasnifle aşağıdaki gibidir:

Anadolu'nun Çilesi
Anadolu Davamız
Antiseptisizm [Antisemitizm] nedir?
Askere Din Dersleri[305]
Balkan Harbini Niçin Kaybettik?
Balkanların Kalkınma Amilleri
Bir Facianın İçyüzü[306]

---

[304] Bu yayınların derlendiği kaynaklar için bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İğneli Fıçı,* s. 190-191; "Kırk Yılda Elli Eser", *Sebilürreşad*, C.11, S. 267, 1958, s. 266-267; *Türk Dünyası Edebiyatçıları Ansiklopedisi*, C. 2, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, s. 28-29; *Farmasonluğun Yırtılan Maskesi*, s. 26; Volkan Duman, "Vefatının 33. yıldönümünde Unutulmuş Bir Kalem Cevat Rıfat Atilhan, *Muhalif Gazetesi*, Ankara 2000; "Müslüman Türk", *Büyük Cihad*, S. 30, 5 Ekim 1951, "Cevat Rifat Atilhan, dün gece vefat etti", *Yeni İstanbul*, 5 Şubat 1967.

[305] Atilhan'ın kaleme aldığı ilk eser olan *Askere Din Dersleri*, kendisinin Birinci Dünya savaşında Filistin-Suriye Cephesindeyken hazırladığı, tahminen Osmanlı askerinin dini bilgilerini tazelemek ve savaştaki moralini artırmak için hazırlanmıştır. Eser, 4. Ordu Kumandanlığı tarafından neşredilmiştir. Bkz: "Cevat Rifat Atilhan kimdir?", *Büyük Cihad*, S. 26, 7 Eylül 1951.

[306] Atilhan'ın 1929 yılında, Hâkimiyet-i Milliye Matbaasında bastırdığı bu kitabı günümüze kadar ulaşmamıştır. Kitabın varlığına dair ilk kayıt Atilhan'ın *Milli İnkılâp* dergisinde yer almıştır. Kayda göre Atilhan, 1928 yılında Alber Saltiyel adında bir Yahudi iş adamıyla ticari anlaşmazlığa düşmüş ve bu onun iflas etmesiyle sonuçlanacak gelişmelere sebep olmuştur. Uğradığı mağduriyeti yasal yollardan gideremeyen Atilhan, söz konusu ki-

Bizde Meşrutiyet
Bulgarların Muvaffakiyetleri ve Sebepleri
Çağ Açan Hükümdar Fatih
Dönmelik nedir?
Dönmelerin Şimdiye Kadar Gizli Kalmış Sırları ve İbadetleri
Dünya Müslümanları Birliği ve Siyonizm
Edirne Muhasarasında Son Gün
Esaret Hatıraları
Filistin Hezimeti ve Sebepleri
Filistinde Ordumuz
Görünmeyen Teşkilat
İkinci Arnavut Harekâtı
İsrail ve Farmason
Kahramanlık ve Düşmanlarımız
Kuvayi İnzibatiyeciler
Küçük Hatıralar
Masonluk
Masonlarla Niçin Mücadele Ediyorum
Masonluğa Karşı Türklük ve Masonluk
Meçhul Kahramanlar
Mehmetçiğin Tarih Boyunca Oynadığı Rol
Meşhur Türk Masonları
Mister Roozvelt ve Yirmi Yedi Müşaviri[307]
Mücadeleye Devam ve Türk Milliyetçiliği
On İki Haftalık Ders Programı[308]

tabı yayımlayarak, uğradığını düşündüğü haksızlığı kamuoyuyla paylaşmak istemiştir. Kitap, 30 bin adet basılarak kamuoyuna ücretsiz dağıtılmıştır. Bkz: "Maskeler aşağı", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 3, 1 Haziran 1934, s. 5.

[307] Kütüphanelerde kaydına rastlanmayan eser, 1933 yılında bir broşür olarak yayımlanmıştır. Atilhan bu eserinde, Amerika Birleşik Devletleri'nin 32. Başkanı Franklin Roozvelt'in başkanlığı döneminde yönetimde etkili olan yirmi yedi Yahudi danışmanı ve bunların başkan Roozvelt'le olan ilişkilerini anlatmıştır. Broşür, Yahudi aleyhtarlığı yaptığı gerekçesiyle dönemin iktidar partisi CHF tarafından toplatılmıştır. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İslam ve Beni İsrail*, Aykurt Neşriyatı, İstanbul 1957, s. 312; Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi ve İğneli Fıçı* (1978), s. 155.

[308] Atilhan'ın ikinci eseri olan *On İki Haftalık Ders Programı*, yine kendisinin Filistin-Suriye Cephesi'ndeyken hazırladığı ve tahminen Osmanlı askeri-

Orduda Maneviyat
Orduda Mason Zabitler
Orduda Siyaset
Orta Avrupada ve Orta Anadoluda Seyahat
Osmanlıların Tevessü Programı
Tanzimat ve Neticesi
Türklerin İslâm Âlemindeki Mevkii
Yemen ve Makedonya

Dergileri

Bu kısımda, Atilhan'ın 1933-34 aralığında yayımladığı *İnkılap* ve *Milli İnkılap*'la, 1947 yılında tekrar yayımladığı *Milli İnkılap* dergileri üzerinde durulmuş ve bu dergilerin yayın özellikleri ve kamuoyunda meydana getirdiği etkiler değerlendirilmiştir.

İnkılâp/Milli İnkılâp

Genel Özellikleri

Cevat Rıfat Atilhan'ın yayınları içinde en dikkat çeken ve Atilhan'ın kişiliğiyle en çok özdeşleştirilen eseri *Milli İnkılâp*[309] dergisidir. Öyle ki, Atilhan'dan bahsedilirken kendisi "*Milli İnkılâp*'ın sahibi" nitelemesiyle anılmıştır. Dergi, gerek izlediği yayın politikası, gerekse Türk ve dünya kamuoyunda yarattığı etkilerle sahibine haklı bir şöhret kazandırmıştır.

Dergi, ilk olarak *İnkılâp* adıyla İzmir'de çıkmaya başlamıştır. Derginin sahibi, Selanik dönmelerinden Osman Senai,[310] baş-

---

nin bazı talim program ve uygulamalarını içermekteydi. Eser, lağvedilen 4. Ordu Kumandanlığının yerine kurulan Suriye ve Garbi Arabistan Umum Kumandanlığı tarafından neşredilmiştir. Bkz: "Cevat Rifat Atilhan kimdir?", *Büyük Cihad*, S. 26, 7 Eylül 1951.

309 *Milli İnkılâp*'ın tüm koleksiyonu, Ankara'da Milli Kütüphane, İstanbul'da Beyazıt Devlet Kütüphanesi ve Taksim Atatürk Kitaplığı'nda mevcuttur.

310 *Milli İnkılâp'la* ilgili hazırlanmış bir belgede Osman Senai Bey'in Selanik dönmelerinden olduğu belirtilmektedir. Bkz: C.H.F İzmir Vilayet İdare Heyeti Reisliğinden C.H.F Kâtibi Umumiliği'ne gönderilen, 10.06.1933 ta-

muharriri ve neşriyat müdürü de Cevat Rifat idi. Dergi, yayın amacını "İnkılâpçı Türklerin, yani Gazi inkılâbına canla başla ve bilfiil iştirak etmiş ve bu uğurda mesai sarfetmiş insanların tezlerini neşir ve müdafaa" olarak açıklamıştır. Yayın içeriği hakkında "taşkın ve müfrit bir milliyetperverlik ve çok hassas bir inkılâpçılıktan mülhem bulunacaktır"[311] diyerek takip edeceği Kemalist ve Türkçü çizginin de işaretini vermiştir.

İnkılâp, 1 Ağustos 1933 tarihli 5. sayısında *Milli İnkılâp* adını alır. Derginin, Eylül 1933 tarihli 6. sayısından itibaren sahibi ve başmuharriri Cevat Rifat gözükmeye başlar. Dergi, Cevat Rifat'ın Almanya gezisinden dolayı 6. sayıdan itibaren yayınına altı ay ara vererek, yeni yayın döneminde İstanbul'da yayımlanmaya başlar. Bu zamana kadar aylık yayımlanan dergi on beş günde bir çıkmaya başladı. Dergi, *İnkılâp* ve *Milli İnkılap* adlarıyla toplam on iki sayı yayımlanmıştır.

Milli İnkılâp'ta yer alan imzasız ya da "Yalçın" takma adıyla yazılan yazılar Abidin Nesimi'ye, "Çetin" takma adıyla yazılan yazılar ise Tevfik İleri'ye ait,[312] derginin çeviri olan tüm yazıları da Taha Balkı tarafından kaleme alınmıştır.[313]

Milli İnkılâp'ın 15 Haziran 1934 tarihli 4., 1 Temmuz 1934 tarihli 5. ve 15 Temmuz 1934 tarihli 6. sayılarındaki kapak resimleri Yahudi aleyhtarı Alman *Der Stüermer* dergisinin kullandığı klişelerle aynıdır.[314] Bu durum Cevat Rıfat'ın Almanya seyahatinde iken Yahudi aleyhtarı bazı çevrelerle irtibat sağladığını ve dönüşünde de kendisine bol miktarda Yahudi aleyhtarı malzeme sağlandığını gösterir.[315] Derginin son ve 6. sayısı reklâm sayfaları hariç 8 sayfa olarak çıkar ki, Dergi, bu son sayıdaki yarı

---

rihi ve 33970/4 sayılı yazı. BCA Fon Kodu: 490.01, Yer No: 590.40.1/1-2.

311 "Saygılı okuyucularımıza", *İnkılâp*, S. 1, Y. 1, Nisan 1933, s. 1.

312 Abidin Nesimi, a.g.e., s.104.

313 Abidin Nesimi, a.g.e., s.150.

314 *Milli İnkılap*'la *Der Stüermer* dergisinin kapak klişelerini karşılaştırmak için bakınız: Rıfat N. Bali, *Trakya Olayları*, Kitabevi, İstanbul 2008, s. 67-72.

315 Rıfat N. Bali, Trakya Olayları, s. 66; Avner Levi, *Türkiye Cumhuriyetinde Yahudiler*, İletişim Yayınları, İstanbul 1996, s. 103.

yarıya olan düşüşü "meşru ve makul mazeretlerinden dolayı sekiz sahife olarak çıkmıştır" şeklinde muğlâk bir ifadeyle açıklayacaktır.

Bir Yahudi kaynağı, Cevat Rifat'ın *Milli İnkılâp* dergisini Nazizmin yükseliş yıllarında Türkiye'nin Alman Büyükelçiliğinden aldığı paralarla yayımladığını iddia etmiştir.[316] Fakat buna dair geçerli bir delil veya belge ortaya konulamamıştır.

Milli İnkılâp, 1934'te yaşanan Trakya olaylarının[317] ardından, "…neşriyatı ile memleket içinde ve dışında fena bir cereyan husule getirmek ve milli vahdeti bozmak gayesini takip ettiği anlaşıldığından", Dahiliye Vekaletinin 5.7.1934 tarih ve 283 sayılı tezkeresi üzerine İcra Vekilleri Heyeti tarafından, Matbuat Kanununun 50. maddesi gereğince, 7.7.1934 yılında yayımı durdurulmuştur.[318]

Bazı kaynaklarda, *Milli İnkılâp*'ın kapatılmasından sonra sahibi Cevat Rifat ve Yahudi aleyhtarı seferberliğinde kendisine eşlik eden dava arkadaşlarının tutuklanarak hapse atıldığına dair bilgiler yer almaktadır.[319] Fakat bunlar doğru olmayıp, derginin kapatılmasıyla birlikte çalışanları hakkında herhangi bir tutuklama yapılmamıştır.

Cevat Rifat Atilhan, *Milli İnkılâp* dergisini yaklaşık on iki yıllık bir aradan sonra Bakanlar Kurulu'nun 6.2.1946 tarihli izniyle tekrar yayımlanmaya başlayacaktır.[320] *Milli İnkılâp* bu dönemde Atilhan'ın başkanlığını yaptığı Türk Muhafazakâr Partisi'nin yayın organı olarak piyasaya sürülür.[321] Dergideki im-

---

[316] İsrail Devlet Arşivleri (İDA), 258/9 sayılı dosya. 2 Şubat 1951 tarihli "Cevat Rıfat Atilhan" başlıklı belge. Nak: Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyetin yurttaşları*, s. 236.

[317] *Milli İnkılâp*'ın, Trakya olaylarındaki rolü için bkz: IV. Bölüm, 1934 Trakya Olaylarında Atilhan'ın Rolü.

[318] BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No: 46.48.2.

[319] Stanford J. Shaw, *Turkey & The Holocaust*, Macmıllan Pres ltd, 1993, s. 20; Stanford J. Shaw, *Osmanlı İmparatorluğunda ve Türkiye Cumhuriyetinde Yahudiler*, s. 409.

[320] BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No:110.10.17.

[321] Bu dönemki *Milli İnkılâp* dergisinin nüshalarına İstanbul ve Ankara kütüphanelerinde rastlamadık.

zalı ya da imzasız bütün yazılar Abidin Nesimi'ye aitti.[322] Dergi, altı sayı yayımlanabilir. Dağıtımını hiçbir genel bayi yapmak istemediğinden yayımını kendiliğinden durdurdu.[323] Atilhan, bayilerin dergi dağıtımını kabûl etmemelerini Siyonist baskılarına bağlamış, Türk Yahudi basınından *Şabat*, Atilhan'ın bu suçlamasını yalanlayarak, sebebin derginin tek yanlı ve tahrikçi yayımlarda bulunması olduğunu öne sürmüştür.[324]

Abidin Nesimi, bu dönem *Milli İnkılâp*'ın "devrimci" bir nitelik taşıdığına dikkat çekmektedir. Naklettiğine göre, derginin bu özelliğini gören dönemin Cumhuriyet Halk Partisi Adana Milletvekili Remzi Yüreğir, hükümete verdiği bir önergede solcuların din kisvesine büründüklerini ve bu kisve altında görüşlerini yaydıklarını, buna karşı tedbir alınması gerektiğini belirtmiştir.[325] Bu dönemki *Milli İnkılâp*, çok az okunduğundan kamuoyunda beklenen yerini alamamıştır.

Yayın Politikası

Milli İnkılâp, daha yayımlandığı ilk sayısında Gazi inkılâbına olan bağlılığını dile getirmiş ve bu inkılâpçı çizgisini kapatılıncaya kadar korumuştur. Dergi, muhtelif sayılarında M. Kemal Paşa'yı *"Gazi"* sıfatıyla tanımlamış ve onu öven şiir ve yazılara yer vermiştir. Derginin sahibi ve başmuharriri Cevat Rifat, kendisini;

> "…ta ilk adımdan itibaren ve hâtta daha birinci işaretini bile beklemeden Mustafa Kemalin gazasına bir inkılâpçı gibi iştirak etmiş ve Mustafa Kemal'in nam ve hesabına birkaç bin Türk kahramanına kumanda etmiş bir Kemalist"[326]

---

[322] Abidin Nesimi, a.g.e., s.188.

[323] Aynı yer.

[324] Moşe Benbasat, "Hadiseleri tek cepheden muhakeme eden Cevat Rıfat Atilhan'a", *Şabat*, 30-31 Ağustos 1948. Nak:, Rıfat N. Bali, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri-Aliya: Bir Toplu Göçün Öyküsü (1946-1949),* İletişim Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2003, s. 122.

[325] Abidin Nesimi, a.g.e., s.188.

[326] "Düşman saflarında", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 4, 15 Haziran 1934.

olarak tanımlamıştır. Başka bir yazısında, Milli mücadelenin başından beri M. Kemal'i ilk destekleyenler arasında olduğunu ve inkılâpların yaratılmasında bir milis generali olarak büyük payının olduğunu vurgulamıştır. Mütareke döneminde İstanbul'da tutuklandığı olayı hatırlatarak, kendisinin Bekirağa zindanlarına atılan "ilk millici" olduğunu ileri sürmüştür.[327]

Milli İnkılâp, Eylül 1933 tarihli 6. sayısından itibaren kapağında aylı kurt sembolünü kullanmıştır.[328] Bu sembol, Atilhan'ın 1951 başlarında kuracağı *Aykurt* Yayınevi'nin de amblemi olmuştur.

Dergi, Kemalist çizgisine paralel olarak Atatürk Milliyetçiliğini kabul eder, ancak derginin zaman zaman bu tür bir milliyetçiliğin sınırlarını zorlayan Pantürkçü bir politika takip ettiği de görülür. Meselâ "Biz saf, musaffa ve tam kan Türk olarak kalacağız"[329] derken, Atatürk milliyetçiliğinden belirgin şekilde ayrılır. "Öz Türk", "Tam kan Türk", "Türklük yolu" gibi kavramlar dergide sıkça vurgulanan temalardır. Bu durum derginin ırkçı bir görünüm kazanmasına sebep olmuş ve muhalifleri tarafından "ırkçı" olmakla suçlanmıştır.

Milli İnkılâp'ın yayın politikasının en önemli ayıracı, hiç şüphesiz sergilediği Yahudi aleyhtarı tutum olmuştur. Dergi, daha ilk sayısında Taksimde meydana gelen Vagon-Li olayı ile patlak veren ve Darülfünunlu öğrencilerin Vagon-Li şirketinin Taksim'deki binasını tahrip etmesiyle sonuçlanan olaylarda Darülfünunlu öğrencilerin tepkisini övmüş:

> "Bu vatanın adına Türkiye ve bu milletin ismine Türk dendiği halde, dünyanın her tarafında zulüm ve hakarete uğrayıp bizden şefkat ve insanlık gören insanlar ne kendilerine Türk denmesine tahammül etmişlerdir ne de Türkçe konuşmaya tenezzül"[330]

---

[327] Cevat Rifat, "Her şeyden Evvel Türklük", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 5, 1 Temmuz 1934.
[328] Bkz: *Milli İnkılâp*, Y. 1, S. 6, Eylül 1933.
[329] Cevat Rifat, "Her şeyden Evvel Türklük", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 5, 1 Temmuz 1934.
[330] "Darülfünunlu gençleri alkışlamalıyız", *İnkılâp*, Y. 1, S. 1, Nisan 1933, s. 12.

diyerek Yahudilere göndermede bulunmuştur. Yine aynı sayıda, *"Dünya Siyasetinde Yeni Hadiseler"* başlıklı yazıda, Adolf Hitler'in 1933 yılında Almanya'da iktidara gelmesinden sonra başlattığı Yahudi aleyhtarı faaliyetlerine değinilmiş ve Yahudiler için;

> "Dünya üzerinde en ziyade Türkiye'de emniyet ve refaha mazhar oldukları halde, burada da kendilerini sevdiremeyen ve Türklerden gördükleri büyük alicenaplık ve nimetine istihfaf ile mukabele eden ve hatta bunca arzu ve tezahürlere rağmen Türkçe konuşmayı günah sayan Yahudiler"[331]

denilmiştir.

Milli İnkılâp'ın izlediği Yahudi aleyhtarı politikada derginin sahibi ve başmuharriri Cevat Rifat'ın düşünceleri temel dinamik olmuştur. Ona göre, Yahudi aleyhtarlığı, neredeyse Tevrat'ın indiği güne kadar uzanan evrensel bir konudur. Dünyanın pek çok yerinden sürülen ve dışlanan Yahudiler, yalnız Türkiye'de emniyet ve huzur içinde yaşayabilmişlerdi. Ancak Yahudiler, Türklerden gördükleri âlicenaplığa ve misafirperverliğe "nankörlükle" karşılık vermişlerdi. Önce, Filistin'de bizzat şahidi olduğu casusluk olaylarına girmişler ve Osmanlı ordusunu arkadan hançerlemişlerdi. Mütareke döneminde İtilaf kuvvetlerine alkış tutmuşlar, fırsatını bulduklarında altı köşeli Siyon bayraklarını İstanbul semalarında dalgalandırmaktan çekinmemişlerdi. Yahudiler, bunlar yetmiyormuş gibi, kovuldukları devletin lisanını muhafaza ettikleri halde, kendilerine kucak açan Türklerin mukaddes dilini konuşmamada direnerek bu millete saygısızlık yapmışlardı. Üstelik Türklerle alışveriş yapmamışlar ve kendi ticarethanelerinde Türklere iş vermemişlerdi. Kendi okullarını kurup kültürlerini öğrenirken, Türklere ve Türk kültürüne yabancı kalmışlardı.[332]

---

[331] "Dünya Siyasetinde Yeni Hadiseler", *İnkılâp*, Y. 1, S. 1, Nisan 1933, s. 16.

[332] Cevat Rıfat'ın bu düşüncelerinin özetlendiği yazılar için bakınız: Cevat Rıfat, "Anti Semi[ti]zm", *İnkılâp*, Yıl: 1, S. 3, 1 Haziran 1933; Cevat Rıfat, "L'antisemitisme!", *İnkılâp*, Y. 1, S. 4, 1 Temmuz 1933; Cevat Rıfat, "L'antisemitisme!", *İnkılâp*, Y. 1, S. 6, Eylül 1933.

Basında Polemikleri

Türk basını, başlangıçta *Milli İnkılâp*'ın Yahudi aleyhtarı yayınlarına kayıtsız kalmıştır. Derginin, Yahudi aleyhtarı politikasını şiddetlendirmesi üzerine, *Yeni Savaş, Son Posta, Haber, Akşam Postası, Işık ve Vakit* gibi gazeteler, *Milli İnkılâp*'la uzun soluklu bir polemiğe gireceklerdir.

Yeni Savaş, Cevat Rifat'ın, İstanbul Üniversitesi önünde öğrencilere Hitler rozeti dağıttığını ve Nazi propagandası yaptığını iddia etmiştir. Gazete, Cevat Rifat'ı, ırk düşmanlığı üzerinden Nasyonel Sosyalizm propagandası yapmakla ve Hitlerin Türkiye'deki ajansı gibi davranmakla suçlarken,[333] *Son Posta,* isim vermeden Cevat Rifat'ı Türkiye'de Hitler'in propagandasını yapmakla itham etmiş,[334] *Haber Akşam Postası*, Cevat Rıfat'ın Kemalist çizgisine atfen;

> "…maksat eğer Kemalizm ise, Kemalizmin umdeleri arasında Yahudi düşmanlığı yoktur! Hitlercilikse, bunun Türkiye şeraitine uydurulmasını kimse zaten beceremez. Farzı muhal ve maazallah becerse de, memleketin menfaatine, asrın telakkiyatına zıt olan "Onu koğalım! Bunu ezelim!" icraatından zarar husule gelir"[335]

şeklindeki açıklamanın ardından, "Yahudi düşmanlığına düşmanız" demiştir.

Cevat Rifat, *Milli İnkılâp*'ta bu iddiaların her birine teker teker cevap vermiştir. Kendisinin Hitlerci olduğuna ve onu örnek aldığına dair iddialara; "Ben yalnız Türklük ve yalnız Türkiye ile alâkadar bir insanım. Bütün hayatım bütün mevcudiyetim bu ideal uğrunda geçmiştir"[336] demiştir. Yahudilerle olan mücade-

---

[333] *Yeni Savaş*'ın bu iddiaları için bakınız: "Bir adam Türk gençlerine Hitler rozetini nasıl dağıtıyor?", *Yeni Savaş*, 10 Mayıs 1934; "Cevat Rıfat Bey, ırk düşmanlığı yapmak pek tehlikelidir", *Yeni Savaş*, 17 Mayıs 1934; "Artık Hitler gibi selam vermiyor Hitlerin istavrozunu takmıyor", *Yeni Savaş*, 14 Haziran 1934.

[334] "Türkiye'de Hitlercilik", *Son Posta*, 16 Mayıs 1934.

[335] Va-Nu, "Yahudi düşmanlığına düşmanız", *Haber Akşam Postası*, 17 Mayıs 1934.

[336] "Maskeler Aşağı", *Milli İnkılap*, Y. 2, S. 3, 1 Haziran 1934, s. 4-6.

lesine Hitler'den daha önce başladığını savunan Cevat Rifat, "Eğer birbirine benzer idealler mutlaka birer taklit ise, o halde ben Adolf Hitler'i değil, Adolf Hitler beni taklit etmiştir"[337] açıklamasını yapmıştır.

Kendisini eleştirenleri "Yahudi nüfuzunda" hareket etmekle suçlayan Cevat Rifat, Milli Mücadele'de verdiği hizmetleri hatırlatarak aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

> "…Bu inkılâpta on paralık hissesi olmayan, bu inkılâba malen, bedenen ve ruhan iştirak etmemiş ve hatta inkılâp hudutlarından kovulmuş insanlar Yahudi ağzile "Kemalist diyarında Hitlerist propagandası yapılmaz" diye nasihat veren efendiler korkunç ve tehlikeli Siyonizm propagandasına alet oluyorlar da farkında değiller. Ve yahut pekala farkındadırlar da öyle yapmak işlerine geliyor. Burada, yani Türkiyede ve İstanbulda bütün Siyonizm propaganda organları binlerce nüsha satılıyor da onu görmeyen kör gözleri senelerden beri her tehlike ve ıztıraba rağmen milliyet heyecanı ve aşkile çırpınan bir Türkün samimi, içten ve vatanperverane mücadelesi ilk hamlede görülüyor ve ona saldırılıyor. Bu bariz hakikat karşısında gelsinler de efkârı umumiyenin lanet ve nefretinden kendilerini tebriye [aklama] etsinler"[338]

Polemiğin yaşandığı günlerde Türk basınında, 1934 Haziranı'nda başlayan Trakya Olaylarından sorumlu tutulan *Milli İnkılâp'ın* kapatılacağı yönünde haberler çıkmaya başlamıştır. Bunlara sert tepki gösteren dergi, Cevat Rifat'ın ağzından aşağıdaki açıklamayı yapmıştır.

> "Benim ve kardeşlerimin kan döktüğü bir vatan toprağı üzerinde eivaı yalan ve hıyanetleri, olanca cüret ve küstahlıkla mebzulen koşan Siyonist propaganda organları burada apaşikar onbinlerce nüsha sattıkça (Milli İnkılâp) ta doğruluğuna iman ettiği hakikatleri izah ve ispat etmekten asla korkmayacak ve meşru bildiği mücahedesine [gayrete] de-

---

[337] Aynı yer.
[338] "Düşman saflarında!", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 4, 15 Haziran 1934.

vamdan geri durmayacaktır"

Hükümete ve kanunlara son derece hürmetimiz vardır. Hükümet ve milletin yüksek menfaati icap ettiği zaman hiçbir ihtara ve formaliteye hacet kalmadan neşriyatımı durdurabilirim. Fakat şunu bilmelidir ki memlekette ve memleket haricinde Yahudi propagandası alabildiğine yürüdüğü bir sırada hürriyetimize gem vurmağı beklemek bütün Türklüğü rencide etmek demektir. Şunu söylemek isteriz ki Milli İnkılâp tatil edilse de kitap halinde vaki olacak neşriyatımız kanun ve adaletin müsaadesile karilerimizle temasımızı idame ve büyük hakikatlerin ortaya atılmasına yardım edecektir."[339]

Açıklamada vurgulandığı gibi, Cevat Rifat *Milli İnkılâp*'ın kapanmasından sonra Yahudilerle mücadelesini kitap yayımlarıyla devam ettirmiş, kaleme aldığı yüzü aşkın kitap ve broşür ve bini aşan makaleyle bu mücadeleyi hayatının sonuna kadar sürdürmüştür.

Gazeteleri

Bu kısımda, Atilhan'ın 1920 yayımladığı *İnkılâp*, 1947'de *Mücadele*, 1952'de *İstikbal/Yeni İstikbal* ve 1956'da *The İslâmic United Nations* gazeteleri üzerinde durulmuş ve bu gazetelerin genel yayın özellikleri değerlendirilmiştir.

İnkılâp

İnkılâp, Yüzbaşı Cevat Rıfat'ın Milli Mücadele yıllarında sorumluluğunu üstlendiği Bartın ve Havalisi Komutanlığı'nın karargâh merkezi Çaycuma'da basılmıştır. Gazetenin başmuharrirliğini maarif müfettişlerinden M. Cemil Bey yapmaktaydı.[340] Şapirografla[*] basılan gazete, Çaycuma ve civar köylerine parasız dağıtılmakta idi.

---

339 "Yine o yaygaralar yine o maskara gürültüler!", Milli İnkılap Y.2, s.6, 15 Temmuz 1934.

340 "Maskeler aşağı", *Milli İnkılap*, 1 Haziran 1934, Y. 2, S. 3, s.4-6.

* Şapirograf; daktiloda, mumlu kâğıda karbon şeritsiz olarak yazılan yazıyı ispirtolu çoğaltma tekniğiyle basan ve elle çalıştırılan bir tür baskı makinesidir.

Tarihçi Ali Sarıkoyuncu'nun da varlığına değindiği[341] gazetenin nüshaları günümüze kadar ulaşmamıştır.

Mücadele

Mücadele, Atilhan'ın kurduğu Türk Muhafazakâr Partisi'nin propaganda organı olarak çıkarılmıştır. Partinin resmi kuruluş tarihi 8 Temmuz 1947 olmasına rağmen, gazete yayın hayatına 3 Mayıs 1947 tarihinde başlamıştır. Gazetenin sahibi, başmuharriri ve yazı işleri müdürü Cevat Rifat Atilhan idi. İdarehanesi Galata'da bulunan gazete, Türk Muhafazakâr Partisi'nin kurucu üyelerinden Şükrü İşdeğer'in Cağaloğlu'nda bulunan Stad Matbaasında basılmaktaydı. Gazetenin dağıtımı için İstanbul'da modern bir dağıtım teşkilatı da kurulmuştur.

İstanbul'da Beyazıt Devlet Kütüphanesinde ve Ankara Milli Kütüphane'de ilk beş sayısına ulaşabildiğimiz *Mücadele*'nin, ne kadar süreyle yayımlandığını bilmiyoruz. Dört sayfadan oluşan gazete, düzensiz aralıklarla yayımlanmıştır. CHP'nin TMP hakkında hazırlattığı bir rapora göre, gazete, 3000 nüsha basılmakta ve mali giderleri Şükrü İşdeğer tarafından karşılanmaktaydı.[342] Satışı az olan gazetenin satılmayan nüshaları, parti propagandacıları tarafından ötede beride parasız dağıtılmaktaydı.

Atilhan, gazetenin ilk sayısında yazdığı baş makalede, "Mücadele" kavramı üzerinde durmakta ve neden bu kavramı gazeteye isim seçtiğini anlatmaktadır. *Mücadele*'nin ilk dört sayısında "Milli Mücadele Galörisi" adlı bir yazı dizisi yayımlanmıştır. Mersinli Cemal Paşa'nın Mütareke döneminde Konya'da kurduğu milli örgütlenmeyle başlayan dizi, Atilhan'ın da büyük katkı sağladığı Milli Mücadele'nin nasıl devam ettiğini ve burada emeği geçen Kuvay-i Milliyecileri ele alır. *Mücadele*'de ilk sayısından itibaren "Milli Kalkınma Partisi Faciası" adlı bir başka

---

[341] Sarıkoyuncu, a.g.e, s. XXIII.

[342] C.H.P İstanbul Bölgesi Müfettişi ve Kocaeli Milletvekili Dr. Fazıl Şerafettin Bürge'nin CHP genel sekreterliğne gönderdiği rapor. Bkz: BCA. Fon Kodu: 490.01, Yer No:438.1816.3.13.

dizi daha yayımlanmıştır. Dizide, Atilhan'ın da kurucu üyesi bulunduğu Milli Kalkınma Partisi'nin nasıl kurulduğu ve partide ortaya çıkan anlaşmazlıklar anlatılmaktadır. *Mücadele*, dördüncü sayısından itibaren propagandasını yaptığı Türk Muhafazakâr Partisi'nin tüzüğünü yayımlamıştır. Gazetede, emekli subaylardan ve öğretmen Şükrü Fuat Gücüyener, "Hz. Ömer" başlıklı tefrika yayımlarken, Celal Salih, toplumun sosyal problemleri ve Hulusi İşdeğer de köy ve köycülük üzerine değişik makaleler yazmışlardır. Gazete, zaman zaman köy ve köycülük üzerine propaganda mahiyetinde küçük çaplı slogan metinlerine yer vermiştir.

İstikbal/Yeni İstikbal

Yeni İstikbal, İDP'nin propaganda organı *Büyük Cihat*'ın siyasi tarafsızlık kararı alıp, partiyle yolunu ayırmasından sonra İDP'nin yayın organı olarak çıkarılmıştır. Sahibi ve sorumlu müdürü Cevat Rifat Atilhan, başyazarları da Cevat Rifat Atilhan ve Avukat Abdurrahman Şeref Laç idi. İlk sayısı 17 Temmuz 1952'de *İstikbal* adıyla çıkan gazete, ikinci sayıdan itibaren *Yeni İstikbal* adını almıştır. Haftalık yayımlanan gazete dört sayfadan oluşmaktaydı. İlk beş sayısına Ankara'da Milli Kütüphane'de ulaşılabilen gazetenin yayın süresi hakkında bilgimiz mevcut değildir.

Yeni İstikbal, milliyetçi ve muhafazakâr bir yayın politikası takip etmekle birlikte, Yahudi ve Mason aleyhtarı söylem de içermekteydi. İlk sayıdan itibaren, *Farmasonluk ve Siyonizm nedir?* ve İ*nsanların Ebedi Düşmanlarını Tanıyalım* başlıklı imzasız tefrikalar ile Cevat Rifat Atilhan'ın *31 Mart Faciası ve İçyüzü!* ve *İnönü Meydan Muharebeleri ve Hakiki Kahramanları* adlı eserlerinin tefrikası ve Ali Rıza Sağman'ın *İslâm'ın Büyük Peygamberi* başlıklı tefrikası yayımlanmaya başladı. Gazetenin, Atilhan ve Laç dışında kamuoyunda tanınmayan kısıtlı bir yazar kadrosu vardı. Türk-Arap birlikteliğini ve İslâm birliğini savunan gazete, İslâm dünyasının farklı coğrafyalarında gelişen önemli olayları sayfalarına taşıyarak okuyucularını bilgilendirmekteydi.

Yeni İstikbal'in iddiasına göre, İstanbul ve İzmir gibi gazetenin yoğun olarak satıldığı yerlerdeki bayiler, kimliği meçhul bazı kişiler tarafından gazeteyi satmamaları yönünde uyarılmıştır. Bunun üzerine bazı bayiler gazete satışından vazgeçmişlerdir.[343] Gazete yetkilileri buna çare olarak gazetenin İstanbul'daki dağıtımını kuryeler aracılığıyla yapma kararı almıştır.[344]

The İslâmic United Nations

The İslâmic United Nations, Atilhan'ın İngilizce yayımladığı dört sayfalık bir gazeteydi. İlk sayısı, 20 Haziran 1956'da çıkan gazete, aylık yayımlandığı belirtilmesine rağmen düzensiz aralıklarla çıkmıştır. 1956-58 yılları arasında sekiz sayı yayımlanmıştır. Rıfat Bali'nin Siyonist kaynaklardan aktardığına göre gazete, Pakistan'da yerleşik Pan-İslâmic League tarafından finanse edilmekte ve editörlüğünü de İsrail'in kuruluş savaşı sırasında Arap ülkeleri safında savaşacak Türk gönüllülerden oluşan bir birlik kurmaya çalışan ancak başarısız olan R. Ettenheim adlı bir Alman yapmaktaydı.[345]

The İslâmic United Nations, Atilhan'ın "İslâm Birliği" projesine hizmet etmekte ve bunun küresel propagandasını yapmaktaydı. Gazete, sadece İslâm Birliği'ni öngörmemekte, Siyonizm ve komünizm gibi "uluslararası bütün şer güçlere" karşı Hıristiyan milletlere işbirliği çağrısında bulunmaktaydı.[346] Bunun için olsa gerek gazete ilk sayısında, Kur'an-ı Kerim'in Müslümanların iman edenlere muhabbette Hıristiyanları en yakın ehli din diye gösterdiği Maide Süresi'nin 82. Ayeti'ni[347] manşetinin hemen al-

---

343 "Mücadeleye devam", *Yeni İstikbal,* S. 3, 4 Ağustos 1952.
344 "Sabotaj", *Yeni İstikbal,* S. 4, 15 Eylül 1952.
345 David Ben-Mordehay Bligh, "Turkish Jewry surveys its futura", The American Zionist, Ocak 1958, s. 11. Nak: Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan II", *Tarih ve Toplum*, s. 23.
346 Cevat Rifat Atilhan, "When the Cause of the Substantiated", *The Islamic United Nations,* No: 2, August 1957, s. 4.
347 Miade Süresi'nin 82. Ayeti: "İman edenlere düşmanlıkta insanların en şiddetlisi olarak, sen elbette Yahudileri ve Allah'a ortak koşanları bulacaksın. İman edenlere muhabbette en yakın kimseler olarak da, elbette "Biz Hı-

tına koymuştu.[348] Gazetenin ilk sayfada, Kur'an-ı Kerim'den ayet gösterme geleneği diğer sayılarda da devam etmiş, Kur'an-ı Kerim'in özellikle İsrail oğullarını tenkit eden ayetleri gazetenin ilk sayfalarında devamlı surette yer almıştı. Gazete, Yahudi ve Komünizm aleyhtarı bir söyleme sahipti. İsrail'in Filistin'de uyguladığı şiddet ve bölgede takip ettiği genişleme politikası şiddetle tenkit etmekteydi.

The İslâmic United Nations; Common Sense, Cross and Flag, Women's Voice, Free Btitain, The Canadan İntelligence ve *The Americann Nationalist* gibi Amerika ve Avrupa'nın önde gelen Yahudi ve Komünizm aleyhtarı yayınlarına ve İnternational Moslem Association (Uluslararası İslâm Örgütü) adlı İslâmi örgütün Tokyo'da yayımladığı *Green Flag* adlı derginin haberlerine sayfalarında sıkça yer vermekteydi. Gazetenin Pakistan muhabirliğini Ankara'da neşredilen *İslâm* dergisinin de muhabirliğini yapan M. Sabir İhsanoğlu yapmakta idi.[349]

Atilhan, *The İslâmic United Nations*'ı İslâm dünyasının yanı sıra, Avrupa ve Amerika'daki Hıristiyan dostlarına da göndermiştir. Dostları Atilhan'a, gazetenin içeriğini ve yayın politikasını öven mektuplar göndermiş ve kendisinin Yahudi ve Masonlarla olan mücadelesini takdir etmişlerdir.[350]

Bazı kaynaklar, Atilhan'ın İzmir'de *Anadolu* adında "anti-semit" bir gazete daha yayımladığını, gazetenin sonradan Türk hükümeti tarafından kapatıldığını ve Atilhan'ın da Almanya'da Nazilere sığındığını belirtmişlerdir.[351] Ancak bu bilgi doğru de-

---

ristiyanlarız" diyenleri bulacaksın. Çünkü onların içinde ilim sahibi keşişler ve kendilerini ibadete vermiş rahipler vardır; onlar büyüklük de taslamazlar". Bkz: *Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meali*, (Haz: İhsan Atasoy vd, Yeni Asya Yayınları, İstanbul 1993, s. 120.

[348] "From the Holy Koran", *The Islamic United Nations,* No: 1, June 20 th 1956.

[349] BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 62.381.25/1.

[350] Atilhan'ın bu hususta yazıştığı dostları ve kendisine gelen mektupların içeriği için bkz: BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 62.381.25/2; BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 62.381.25/3; BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 62.381.25/4; BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 62.381.25/5-6.

[351] Stanford J. Shaw, *Osmanlı İmparatorluğu'nda ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Yahudiler*, s. 409; Avner Levi, a. g. e., s. 100.

ğildir. Atilhan, *Anadolu* gazetesinin sahibi olmadığı gibi, gazeteyle olan ilişkisi 1933 yılında *Harb-i Umûmide Sina Cephesinde Yahudi Casusları* adlı tefrikasını gazetede yayımlamasından ibarettir.

Tefrikaları

Bu kısımda, Atilhan'ın değişik gazete ve dergilerde yayımladığı tefrikalar kronolojik bir değerlendirmeyle ele alınmıştır. Tefrikalar ve içerik özetleri aşağıdaki gibidir:

Suriye Hezimeti Faciası ve Sebepleri

Cevat Rifat'ın ilk tefrikası olan *Suriye Hezimet-i Faciası ve Sebepleri,* Mütareke döneminde, Velid Ebuzziya'nın Milli Mücadele yanlısı *Tasvir-i Efkâr* gazetesinde 14 bölüm halinde yayımlanmıştır.[352] Filistin-Suriye Cephesinde muvazzaf bir Osmanlı subayı olarak görev yapan Cevat Rifat, bu cephede alınan mağlubiyetin askeri ve siyasi nedenleri üzerinde durmakta ve bunların tahlilini yapmaktadır

Harb-i Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casusları

Tefrika, 1933 yılında, İzmir'de yayımlanan *Anadolu* gazetesinde 37 bölüm olarak yayımlanmıştır.[353] Aynı yıl, *Sina Cephesinde Yahudi Casuslar* adıyla kitaplaştırılmıştır. Kitap, 1947'de yapılan ikinci baskısında *Filistin Cephesinde Yahudi Casuslar-Suriyenin Mataharisi Simi Simon* adıyla piyasaya sürülmüştür.

Tefrika, Cevat Rifat'ın gözünden, Filistin Cephesinde Osmanlılarla İngilizler arasında yaşanan Gazze Savaşlarını ve Yahudilerin bu cephede yaptıkları Osmanlı aleyhtarı casusluk faaliyetlerini konu edinmektedir.

---

352 Cevat Rifat, "Suriye Hezimet-i Faciası ve Sebepleri", *Tasviri Efkar***,** 23 Teşrini Sani 1334-17 Kanunu Evvel 1334.

353 Cevat Rifat, "Harb-i Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casusları", *Anadolu*, 8 Kanun-ı Sani 1933-27 Şubat 1933.

Türkiye'de Farmasonluk

Sebilürreşad dergisinde 3 bölüm olarak yayımlanan tefrika, Masonluğun Osmanlıya girişini, Masonların Osmanlı Devletindeki olumsuz faaliyetlerini ve Mustafa Kemal Atatürk'ün Masonluk kurumunu kapattırmasını konu almıştır.[354] Tefrika, 1935'te "uykuya yatan" ve 1948 başında tekrar açılan Masonluğa bir tepki olarak hazırlanmıştır.

Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa Karşı Beynelmilel Dünya Teşkilatı

Tefrika, *Sebilürreşad*'ta 8 bölüm halinde yayımlanmıştır.[355] Atilhan tefrikada, 4 Mart 1934 yılında Almanya'nın Münih kentinde toplanan "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kogresi"nin toplanma amacı, kongreye katılan temsilciler ve yaptıkları konuşmalar, Kongre'nin faaliyetleri ve aldığı kararlar hakkında ayrıntılı bilgi vermektedir.

Siyonistlerin Protokolleri

Tefrika, *Sebilürreşad* dergisinde 7 bölüm halinde yayımlanmıştır.[356] Tefrikanın konusunu, Atilhan'ın *Gizli Devlet ve Fesat Programı* ve *İslâmı Saran Tehlike Siyonizm ve Protokoller* adlı eserlerinde yer verdiği gibi, Yahudi bilgelerine isnad edilen ve Yahudilerin dünya egemenliğini hedeflediği iddia edilen *Protokoller* oluşturmaktadır.

Siyonizm ve Sultan Abdülhamit

Tefrika, *Sebilürreşad* dergisinde 3 bölüm olarak yayımlan-

---

354 Cevat Rifat Atilhan, "Türkiye'de Farmasonluk", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 1, 1948-C. 1, S. 7, 1948.

355 Cevat Rifat Atilhan, "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa Karşı Beynelmilel Dünya Teşkilatı", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 4, 1948-C. 1, S. 17, 1948.

356 Cevat Rifat Atilhan, "Siyonistlerin Protokolleri", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 7, 1948-C. 1, S. 17, 1948.

mıştır.[357] Konusunu; Siyonizm, Padişah II. Abdülhamit'in Siyonistlerle ilişkisi ve Osmanlı Devletinin son döneminde etkin olduğu iddia edilen Yahudi ve Masonlar oluşturmaktadır. Atilhan'ın bu tefrikası, sonradan yazacağı İttihad *ve Terakkinin Suikast'leri* (1971,1973) adlı eserinin temelini oluşturmuştur.

İslâm Dünyasında Uyanan Şuur

Tefrika, *Sebilürreşad* dergisinde 4 bölüm halinde yayımlanmıştır.[358] Tefrika, Atilhan'ın 1948'deki Arap-İsrail Savaşının hemen ardından bazı Arap ülkelerine gerçekleştirdiği seyâhatle ilgili intibalarını konu edinmektedir. Atilhan burada, Arapların hüsrana uğradığı ilk Arap-İsrail savaşının Arap ve İslâm dünyasında meydana getirdiği hayâl kırıklığına ve İsrail'in yayılmacılığına karşı Müslümanlar arasında oluşan ortak tepkiye dikkat çekmektedir. İsrail'e karşı sergilenen bu tepkiyi, İslâm dünyasında oluşan bir şuur olarak niteleyen Atilhan, yabancı emperyalistlere karşı İslâm dünyasının bir savunma refleksi olarak gördüğü "İslâm vahdeti"ni gerçekleştirme yolları üzerinde durmaktadır.

Nasıl Yahudi ve Mason Düşmanı Oldum?

Tefrika, *Büyük Doğu* dergisinde 3 bölüm olarak yayımlanmıştır.[359] Atilhan tefrikada, Yahudi ve Mason aleyhtarı tutumunun tarihî sebebleri üzerinde durmakta, bu bağlamda, Yahudilere atfedilen "iğneli fıçı" vakalarını, Balkan Savaşlarında Edirne müdafaasını, Birinci Dünya Savaşı'nda Filistin Cephesinde Yahudilerin Osmanlı aleyhtarı casusluk faaliyetlerini ve kendisinin Yahudilerle olan mücadelesini anlatmaktadır.

---

[357] Cevat Rifat Atilhan, "Siyonizm ve Abdülhamit", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 19, 1948-C. 1, S. 21, 1948.

[358] Cevat Rifat Atilhan, "İslam Dünyasında Uyanan Şuur", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 54, 1949-C. 3, S. 58, 1949.

[359] Cevat Rifat Atilhan, "Nasıl Yahudi ve Mason Düşmanı Oldum", *Büyük Doğu*, Y. 5, S. 22, 1950-Y. 6, S. 24, 1950.

Müslümanlığın Büyük Hedefi

Tefrika, *Sebilürreşad* dergisinde 8 bölüm halinde yayımlanmıştır.[360] Atilhan burada, Kur'an-ı Kerim'in bir buyruğu olarak gördüğü "Müslüman kardeşliği ve İslâm birliği" üzerinde durmakta ve bu ideâlin İslâm dünyası için taşıdığı önemi anlatmaktadır. Yazar bu bağlamda, dinin insanlık için taşıdığı önem, İslâm'ın üstün özellikleri, batılı düşünür ve devlet adamlarının İslâm hakkındaki görüşleri üzerinde durmakta ve İslâm'ın değişik açılardan Yahudilik ve Hıristiyanlık dinleriyle karşılaştırmasını yapmaktadır. Yazar ayrıca, tarihî bir olgu olarak ele aldığı İslâm dayanışmasını Milli Mücadele meselâde ele almakta, bu bağlamda İslâm dünyasının Türklere yaptığı yardımlara ve Çaycuma'da Türk saflarına iltihak eden Fransız lejyonunun Müslüman askerlerine dikkat çekerek birliğin gerçekleşme ihtimâlini tartışmaktadır.

Görünmeyen İnkılâp

Tefrika, *Büyük Doğu*'da 26 bölüm olarak yayımlanmıştır.[361] Atilhan, son bölümde tefrikanın devam edeceğine dair bir not düşmüşse de kendisinin Büyük Doğu Cemiyeti'nden ayrılmasından sonra yayımından vazgeçilmiştir. Yazar, *Görünmeyen İnkılâp*'ın kitaplaştığından bahsetmesine rağmen, kitabın kaydına kütüphanelerde rastlanmamıştır.

Tefrika, Atilhan'ın Tanzimat döneminde başlattığı ve Türk milleti için "sinsi" ve "görünmez" bir düşman dediği "İnkılâp" hareketlerinin tahlilini yapmaktadır. Yazar bu bağlamda, Birinci Dünya Savaşı'nda savaştığı Filistin-Suriye Cephesinden, Konya'da oluşturulan Milli Mücadele örgütlenmesine ve Mütareke döneminde Padişah Vahdetinle olan görüşmesine kadar bir dizi önemli olaya yer vermiştir. Birinci Dünya Savaşı ve Milli Mücadele hakkında bilinmeyen ayrıntılar veren yazar, tarih araştırmacıları için birinci elden önemli belgeler sunmaktadır

---

360 Cevat Rıfat Atilhan, "Müslümanlığın Büyük Hedefi", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 66, 1949-C. 4, S. 90, 1950.

361 Cevat Rıfat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp", *Büyük Doğu*, Y. 6, S. 25, 1950-Y. 7, S. 52, 1951.

Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele

Tefrika, İDP'nin propaganda organı olan ve Samsun'da yayımlanan *Büyük Cihad* gazetesinde yayımlanmıştır.[362] 26 bölümden meydana gelen tefrika, Atilhan'ın yaveri olduğu Mersinli Cemal Paşa'nın Mütareke döneminde Konya'da gerçekleştirdiği Milli Mücadele örgütlenmesinden, kendisinin deruhte ettiği Bartın ve Havalisi Komutanlığına kadar olan dönemdeki hatıralarını içermektedir. Atilhan bu dönemle ilgili olarak kamuoyunun pek bilmediği önemli ayrıntılar vermektedir. Meselâ, Cemal Paşa ile Mustafa Kemal Paşa arasındaki anlaşmazlık, günümüzde Milli Mücadele kahramanı bilinen bazı şahısların savaşın başındaki muhalif tutumları, kendisinin İstanbul'da Padişahla yaptığı görüşme ve Milli Mücadele'de Batı Karadeniz bölgesinde örgütlenen Kuvayi Milliye hareketi yazarın önemli bilgi ve belge sunduğu konulardır.

Cennet Mekân İkinci Sultan Abdülhamit Han

Büyük Cihad gazetesinde yayımına başlanan[363] tefrika, bu gazetenin mahkeme tarafından kapatılmasıyla[364] birlikte tamamlanamamıştır. Tefrika, Atilhan'ın "yalnız Türk tarihinin değil, bütün milletler tarihinin ve son asrın en büyük şahsiyeti" diyerek hayranlığını belirttiği II. Abdülhamit'in hükümranlık dönemini, yaptığı hizmetleri, Siyonizm ve Masonlukla mücadelesini ele almaktadır. Yazar, Abdülhamit dönemine beslediği özlem duygusunun şekillendirdiği tefrikada, padişah hakkında ileri sürülen suçlama ve karalamalara da yer yer cevap vermektedir.

Kendi Vesikaları ile Masonluk

Sebilürreşad dergisinde 3 bölüm olarak yayımlanan tef-

---

[362] Cevat Rifat Atilhan, "Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele", *Büyük Cihad*, S. 16, 29 Haziran 1951-S. 47, 1 Şubat 1952.

[363] Bkz: Cevat Rifat, "Cennet Mekân İkinci Sultan Abdülhamid Han", *Büyük Cihad,* S. 68, 4 Temmuz 1952.

[364] "Büyük Cihad gazetesi kapandı", *Samsun Postası*, 20 Şubat 1953.

rika[365], Atilhan'ın, *Kendi Vesikalarına Göre Masonluk Nedir?* adlı eserinden alınma kısa iktibaslardan oluşmaktadır. Tamamen Masonik kaynaklara dayanan iktibaslar; Masonluğun mahiyeti, amacı ve çalışma usûlleri hakkında bilgi vermektedir.

Bizde Demokrasi Hareketleri: İslâm Demokrat Partisi Nasıl Kuruldu, Nasıl Kapatıldı?

Tefrika, haftalık *Yeni İstiklal* gazetesinde 18 bölüm olarak yayımlanmıştır.[366] Atilhan burada, 1951'de kurduğu fakat sonradan tartışmalı olarak kapatılan İslâm Demokrat Partisi'nin kuruluşunu, teşkilatlanmasını, kamuoyunda yarattığı tepkiyi ve partinin kapatılması esnasında yaşanan hukuk mücadelesini belgeler eşliğinde açıklamaktadır. Tanzimat ve Meşrutiyet dönemi ile Milli Mücadelenin kısa bir değerlendirmesiyle başlayan tefrika, Atilhan'ın kurucularından olduğu Milli Kalkınma Partisi'nin kuruluşu ve parti içinde yaşanan anlaşmalıklarla ilgili önemli bilgiler de vermektedir.

Makaleleri

Atilhan, gerek kendi yayınları ve gerekse diğer birçok gazete ve dergide sayısız makale yayımlamıştır. Atilhan'ın kendi yayınları analiz edildiğinden, bu kısımda, makalelerini yayımlandığı diğer gazete ve dergiler üzerinde durulmuştur.

Atilhan, ilk düzenli makalelerini Arif Oruç'un 1929 yılında yayın hayatına giren sosyalist görüşlü *Yarın* gazetesinde yayımlamıştır. Atilhan, *Milli İnkılâp*'ı yayımladığı yıllarda, üniversite öğrencilerine yönelik yayın yapan ve kendini "Müstakil ve ırkçı" olarak tanımlayan *Ulusal Birlik* dergisinin yazarları arasında idi.[367]

---

365 Cevat Rifat Atilhan, "Kendi Vesikaları ile Masonluk", *Sebilürreşad*, C. 8, S. 176, 1954-C. 8, S. 179, 1954.

366 Cevat Rıfat Atilhan, "Bizde Demokrasi Hareketleri: İslam Demokrat Partisi Nasıl Kuruldu, Nasıl Kapatıldı?", *Yeni İstiklal*, S. 222, 11 Kasım 1965-S. 240, 16 Mart 1966. Gazete, tefrikayı yanlışlıkla 19 bölüm olarak göstermiştir.

367 Nizam Önen, *İki Turan, Macaristan ve Türkiye'de Turancılık*, İletişim Yayınları, İstanbul 2005, s. 261.

Dergi, henüz iki sayı yayımlanmışken, "ırkçı" içerikteki yazıları nedeniyle Bakanlar Kurulu kararı ile kapatılmıştır.[368]

Atilhan, Türkiye'nin 1945'lerde çok partili hayata geçmesiyle canlanan İslâmi basının birçok gazete ve dergisine yazılarıyla katkıda bulunmuştur. Bunlar arasında Necip Fazıl'ın *Büyük Doğu*, Eşref Edip'in *Sebilürreşad*[369], Kemal Fedai Coşkuner'in *Fedai* ve Osman Yüksel Serdengeçti'nin *Serdengeçti* önde gelen dergilerdendir. Adı geçen yayınlar milliyetçi muhafazakâr kesimin en etkili yayın organlarıydı. *Hilal* ve *Volkan* gibi İslâmi yayınlar da Atilhan'ın zaman zaman yazılarının görüldüğü diğer dergilerdi.

Atilhan, 1950'li yıllarda Sinan Omur'un yayımladığı *Hür adam* ile, 1960'ların başından itibaren yayımlanan Mehmet Şevket Eygi'nin *Yeni İstiklal* gazetelerinde başyazarlık yapar. Bir süre *Hür Adam*'ın müdürlük görevini de üstlenir. Ayrıca, İDP'nin kurulmasıyla birlikte bu partinin propaganda görevini üstlenen Samsun'da *Büyük Cihad*, Bursa'da *Yeşil Bursa,* Eskişehir'de *Yeşil Nur* ve Konya'da yayımlanan *Yeni Meram* gazetelerinde Atilhan'ın siyasî içerikli yazılar yayımladığı basın yayın organlarıdır. Atilhan, adı geçen yayınlarda özellikle İslâm, Yahudilik ve Masonluk üzerine sayısız makale yayımlamıştır.

Atilhan'ın yazıları ülkemizde olduğu gibi, Amerika, Avrupa ve İslâm dünyasının değişik ülkelerinde de bilinmekteydi. İngilizce, Fransızca ve Arapça'ya vakıf olan Atilhan, belirtilen coğrafyalarda yayımlanan Yahudi ve Komünist aleyhtarı yayınları düzenli olarak takip etmiştir.[370] Atilhan, zaman zaman bu yayınlara yazılarıyla da katkıda bulunmuştur. Anlattığına göre, Ame-

---

[368] Atilhan'ın *Ulusal Birlik* dergisiyle ilşikisi ve derginin kapatılması hususunda bkz: IV. Bölüm, Atilhan ve Türkçülük.

[369] Cevat Rifat Atilhan'ın, *Sebilürreşad* dergisinde yayımlanan makalelerin alafabetik indeksi için bkz: *Sırat-ı Müstakim ve Sebilürreşad Mecmuaları Fihristi*, (Haz: Abdullah Ceylan), Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 1991, s. 543-547.

[370] Meselâ, Atilhan, Amerika'da yayımlanan milliyetçi *Common Sense* adlı derginin abonesidir ve bu dergiyi düzenli olarak takip etmektedir. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Milli Birliği Bozanlar ve Bozguncular Kim?", *Yeni İstiklal*, S. 40, 20 Eylül 1961.

rika'da bir grup Yahudi aleyhtarı kadın tarafından yayımlanan *Woman Voice* adlı dergide yayımlanan "Avrupa Liderlerinin Büyük Mesuliyeti"[371] adlı makalesi büyük ilgi görmüş ve kendisi "Amerikanın tanınmış şahsiyetlerinden" övgüler almıştır.

Atilhan'ın hayatına ne kadar makale sığdırdığı bir merak konusu olmuştur. Ancak, Atilhan'ın yazarlık hayatına sığdırdığı makale sayısını tespit etmek oldukça zordur. Zira makalelerinin yayımlandığı yayınların koleksiyonu, ya günümüze kadar ulaşmamış ya da eksik gelmiştir. Atilhan, üç lisanda on bin makale yayımladığını ileri sürmüştür.[372] Yakın dostu Eşref Edip, Atilhan'ın Türk basınında çıkan makale sayısının binden fazla olduğunu belirtmektedir.[373]

Eserlerinin Genel Özellikleri

Atilhan'ın kitaplarının büyük çoğunluğu, Yahudilik, Masonluk, Komünizm ve İslâm gibi konuları temel almıştır[374]. Bu konuların dışında kalan araştırmaları da bir şekilde bu konularla ilişkilendirilir. Zengin kaynakçaları referans alan kitaplar, kullandıkları yabancı kaynakların çokluğuyla dikkat çekmektedir. Atilhan'ın Yahudilerle olan mücadelesinin küresel boyutları, kendisinin dünyanın çok farklı ülkelerinden derlenmiş zengin bilgi ve belgelere erişmesine imkân sağlamıştır. Bu yüzdendir ki, Atilhan'ın bazı kitaplarının tekrar basımlarında sürekli hacimlerinin genişlediği görülmektedir. Bunun sebebi, dostlarının Atilhan'a sürekli ulaştırdığı belgelerdir ki Atilhan, bu bilgileri tekrar basımlarında kitaplarına ilâve etmiştir.

---

371 Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri*, s. 164. 1 no'lu dipnot.

372 Cevat Rıfat Atilhan, "Siyonizmin Tuzağına Düşmiyelim", *Yeni İstiklal*, S.249, 18 Mayıs 1966.

373 Eşref Edip, "Büyük Adam Merhum Cevat Rıfat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 285, 23 Şubat 1967, s. 3,10.

374 Atilhan'ın eserleri, baskı sayıları ve tercüme edildiği yabancı diller Bkz: Ek 2. Cevat Rifat Atilhan'ın Eser Bibliyografyası.

Atilhan'ın kitapları, sürekli tekrarladığı temalarla dikkat çekmektedir. Meselâ, Yahudilerin İslâm Dünyasındaki zararlı faaliyetleri, Filistin'de kurmak istedikleri İsrail devleti için II. Abdülhamit'i tahttan indirdikleri ve Osmanlı Devletini çökerttikleri iddiası hemen her kitabında vurgulanır. Bu durum, Atilhan'ın makale yazılarında da göze çarpar. Atilhan da bunun farkındadır. Okuyuculara bu tekrarlardan sıkılmamaları gerektiğini öğütleyen Atilhan, bazı gerçeklerin milletçe içselleştirilmesi için sürekli hatırlatma gereği duyduğunu belirtmektedir.

Atilhan'ın eser sayısını tam olarak bilmiyoruz. Bu eserlerin düzenli bir kaydının yapılmaması, bazılarının resmî makamlarca toplatılması ve bir kısmının kütüphanelerde bulunamaması onun eser sayısını tespit etmemizi güçleştirmektedir. Rıfat Bali'nin yaptığı Atilhan'ın kronolojik eser bibliyografyasına göre, Atilhan'ın yayımladığı kitap ve broşürlerinin sayısı tekrar basımlarla birlikte 74 olarak verilmiştir.[375] 2000 yılıyla sınırlandırılan bu tesbite göre Atilhan'ın yayımladığı dergi ve gazeteler dâhil değildir. Araştırmacılar için oldukça önemli ve faydalı bulduğumuz bu düzenlemeyi yine de ihtiyatlı karşılamak lâzımdır. Bu düzenleme kütüphane kayıtlarını esas almakta ve Atilhan'ın yayımladığını bildiğimiz bazı kitap ya da broşürleri buna dahil değildir. Atilhan, 1966 yılında *Yeni İstiklal*'de kaleme aldığı bir yazıda eser sayısını 63 olarak vermektedir.[376] Ancak, Bali'nin hazırladığı bibliyografyada Atilhan'ın aynı yıl itibarıyla 38 eseri gözükmektedir.[377]

Bizim tesbitlerimize göre, Atilhan'ın kütüphanelerde mevcut kitap ve broşürlerinin sayısı tekrar basımlarla birlikte 85, günümüze ulaşmayan kitap ve broşürlerin sayısı ise en az 40'dır. Buna ilâveten, Atilhan'ın yayımladığı gazete sayısı 4; dergi sayısı

---

[375] Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, s. 247-251. Bali, Atilhan'ı konu alan makalesinde bu rakamı 73 olarak vermiştir. Bkz: Rıfat N. Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan II, *Tarih ve Toplum*, s. 23.

[376] Cevat Rıfat Atilhan, "Siyonizmin Tuzağına Düşmiyelim", *Yeni İstiklal,* S. 249, 18 Mayıs 1966.

[377] Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, s. 247-249.

ise 2'dir.[378] Ayrıca, Atilhan'ın değişik yayınlarda yayımlanmış çok sayıda tefrika ile sayısız makalesi mevcuttur.

Atilhan'ın bazı eserleri, değişik mahsurlar taşıdığı gerekçesiyle yetkili makamlar tarafından yasaklanmış veya satışta olanları toplatılmıştır. Atilhan'ın erken dönemi diyebileceğimiz 1930'lu yıllarda yayımladığı bazı eserlerinin yayımı, Bakanlar Kurulu kararıyla yasaklanmıştır. Bunda, 25 Temmuz 1931 yılında meclis tarafından kabûl edilen ve 8 Ağustos 1931 tarihinde yürürlüğe giren 1881 sayılı Matbuat Kanunu'nun büyük etkisi olmuştur. Bu kanunun basına getirdiği en önemli kısıtlama 50. maddeydi. Buna göre, "Memleketin genel siyasetine dokunacak yayınlarından dolayı İcra Vekilleri Heyeti kararıyla gazete ve dergiler geçici olarak kapatılabilir. Bu şekilde kapatılan bir gazetenin sorumluları, kapatılma süresinde başka bir adla gazete çıkaramaz" idi.[379] Atilhan'ın 1934'te tadil edilen *Milli İnkılâp* dergisi, takip ettiği Yahudi aleyhtarı yayın politikası sebebiyle bu maddeyle ilişkilendirilmiştir. Kanunun basını kısıtlayan bir diğer maddesi 51. maddeydi. Bu madde "Yabancı bir memlekette çıkan gazete ve mecmuanın Türkiye'ye sokulması ve dağıtılması"nın Bakanlar Kurulu kararı ile yasaklanabilmesine ilişkindi. Bu madde çok geçmeden 14 Mayıs 1932'de değiştirilerek, yalnız gazete ve dergileri değil, "Yabancı bir memlekette çıkan… matbuaları" da içine almıştı. Madde, 23 Aralık 1934'te tekrar değiştirilerek "Türkiye'de çıkan… matbuaları" da kapsamına almıştı.[380] Atilhan'ın 1936'da yasaklanan *Suzi Liberman* ve *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk ve* 1937'de yasaklanan *İğneli Fıçı* broşürü şiddetli Yahudi aleyhtarlığı içerdiği gerekçesiyle bu maddeyle ilişkilendirilerek yasaklanmıştı.

Atilhan'ın bazı eserleri, "dini siyasete âlet etmek" veya "Laiklik karşıtı" söylem içermek suçundan mahkemelik olmuş, Atil-

---

[378] Atilhan'ın eserleriyle ilgili istatistikî bilgiler için bzk: Ek 2, Cevat Rifat Atilhan'ın Eser Bibliyografyası.

[379] Alpay Kabacalı, *Başlangıçtan Günümüze Basın Sansürü*, Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, İstanbul 1990, s. 127-128.

[380] Kabacalı, a.g.e., s. 247.

han hakkında da dava açılmıştır. Atilhan'ın 55. eseri olan *Tarih Boyunca İslâm Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-ikastlar*, laiklik karşıtlığı gerekçesiyle toplatılmış, Atilhan da İstanbul Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmış[381] ve sonunda Atilhan beraat etmiştir. Benzer şekilde Atilhan, *Hür adam* gazetesinde yayımlanan "İctimai hayatta anarşi sebepleri" adlı makalesi nedeniyle, TCK'nın 159/1. maddesinden, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanmış ve 6 aydan 1 yıla kadar hapsi istenmiştir.[382] Yine, *Fedai* dergisinin Ekim 1964 tarihli 15. sayısında yayımlanan "Bu Korkunç Aczin Sonu Nereye Varacak?"[383] adlı makalesi sebebiyle hakkında dava açılan Atilhan, İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde birkaç celsede yargılanmıştır.[384] Atilhan, İDP başkanlığını yaptığı dönemde partinin propaganda organı *Büyük Cihad*'da yayımlanan bazı yazılarının laiklik ve inkılâp karşıtı görülmesinden dolayı hakkında dava açılmış ve bu dava sonradan yargılandığı Malatya davasıyla birleştirilmiştir. Atilhan, söz konusu davalarda bir hüküm giymemiştir.

Atilhan'ın *Türk İşte Düşmanın!* ve *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri* adlı kitapları, CHP'li Eğitim Bakanı Dr. İbrahim Öktem'in 1963'te okunmasının "sakıncalı" olduğu gerekçesiyle kütüphane ve okullardan toplattığı kitaplar arasında yer almıştır. Toplatılan kitapların genelde milliyetçi muhafazakâr yazarlara ait olması İslâmcı basının Öktem'e büyük öfke duymasına sebep olmuştur.[385] Atilhan, "Öktem birader" hitabıyla masonluğunu

---

381 "Cevat Rıfat'ın mahkemesi", *Yeni İstiklal*, S. 16, 5 Nisan 1961.

382 *Vatan*, 24 Aralık 1952.

383 Atilhan, bu makalede Hükümeti, "Türk düşmanı" İsrail ve Yunanistan'la dostluk kurmakla, buna mukabil Müslüman ülkelerle irtibatı kesmekle suçlamaktadır. Hükümetin, 1957 yılında Birleşmiş Milletler'de Cezayir'in bağımsızlık oylamasında çekimser kalmasını da eleştiren Atilhan, Başbakan İnönü'nün politikalarını eleştirmiş ve devletin idaresinin "azimli, imanlı, cesur ve bilgili bir Müslüman Türkün" elinde olması gerektiğini savunmuştur. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Bu Korkunç Aczin Sonu Nereye Varacak?", *Fedai*, Y. 2, S. 15, Ekim 1964.

384 "Cevat Rifat Atilhan'ın mahkemesine bakıldı", *Fedai*, C. 3, S. 26, Eylül 1965.

385 "Toplatılan Kitaplar", *Yeni İstiklal*, S.144, 27 Kasım 1963.

vurguladığı Bakan Öktem'i Türk ve Müslüman düşmanı olmakla suçlarken kendisine yönelik aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

> "Öktem biradere şunu da hatırlatalım ki: Arşivlerden kitap kaldırmakla mesele hâlledilmez. Bu, tecrübe edilmiş bir keyfiyettir. 1905 te Siyonistler, nasılsa basmaya cüret ettikleri protokolleri büyük paralar karşılığı milletten topladılar, yalnız bir adam, elindeki asli nüshayı otuz dokuz bin altına İngiliz Hükümetine sattı. Ondan milyarlarca nüsha basıldı. Türkiyede Sami Sabit Paşa beş bin, ben otuz bin sayı bastım. Fikir zincir kabûl etmez vekil bey"[386]

Atilhan'ın eserlerinin tirajını bilmiyoruz. Bu konuda resmi her hangi bir kayda rastlamadık. Ancak, Atilhan'ın eserlerinin Türk kamuoyunun milliyetçi muhafazakâr kesimlerinde yakından takip edildiği ve çokça okunduğu tartışmasızdır.

Atilhan'ın, yazarlıkta en üretken olduğu dönem 1950–1967 yılları arasıdır. Kütüphane kayıtlarına göre, Atilhan'ın1950 yılına kadar 8 defa basılan kitapları, bu yıldan itibaren ölümüne kadar 31 defa basılmıştır. Atilhan, tahminen 1951 yılında kurduğu yayınevi *Aykurt Neşriyat* ile birlikte kendi kitaplarını basmaya başlamıştır. Yayınevi, aylı kurt sembolü taşımaktaydı.[387] Yayınevinin bastığı ilk kitap, *Farmasonlar İslâmiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?* kitabıdır. Yayınevi 1973 yılına kadar Atilhan'ın kitaplarını basmaya devam etmiştir. Atilhan'ın kitapları ölümünden sonra başta oğlu Atilla Atilhan olmak üzere bazı yayıncılar tarafından basılmaya devam etmiştir. 2011 itibarıyla basılan son kitabı Etna Kitap tarafından 2006'da yayımlanan *Ey Türk İşte Düşmanın* adlı eseridir.

Atilhan'ın bazı kitapları, daha önce de bahsedildiği gibi, bazı dillere tercüme edilerek dünyanın değişik ülkelerinde yayımlanmıştır. 1933'te yayımlanan *Sina Cephesi'nde Yahudi Casuslar*; İngilizce, Almanca, Fransızca, Fince ve Macarcaya; 1935'te

---

386 Cevat Rıfat Atilhan, "Öktem Birader", *Yeni İstiklal*, S. 138, 16 Ekim 1963.

387 Bkz: EK 3, Cevat Rifat Atilhan'ın Eser Bibliyografyası, Bazı Eserlerinin Kapak Klişeleri.

yayımlanan *Suzi Liberman*; Almanca, Fransızca ve Finceye tercüme edilmiştir. Kitapların tercüme edildiği yıllar, Nazi Almanyasının Avrupa'da egemen bir güç olarak ortaya çıktığı dönemdir. Atilhan'ın Nazilerle olan yakınlığı göz önüne alındığında, kitaplarının neden birkaç dilde yayımlandığı anlaşılabilir. Alman milliyetçiler, Yahudilerle aleyhinde oldukça özgün bilgiler içerdiğini düşündükleri Atilhan'ın kitaplarını, özellikle nüfuz bölgelerindeki ülkelerde yayarak, Yahudi aleyhtarı politikalarını güçlendirmek istemişlerdir. Yani Atilhan'ın kitapları, Yahudi aleyhtarı çevreler tarafından Alman nüfuz bölgelerinde birer propaganda aracı olarak kullanılmıştır. Atilhan'ın eserleri, zamanla Avrupa'nın diğer ülkelerinde ve Amerika'nın benzer çevrelerinde de duyulmaya başlanmıştır.

Atilhan'ın 1955'te yayımladığı *İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm*; Arapça, İngilizce ve Farsçaya; 1951'de yayımladığı *Türk Oğlu Düşmanını Tanı*, Arapça'ya ve 1957'de yayımladığı *İslâm ve Beni İsrail* kitabı da Arapçaya tercüme edilerek basılmıştır. 1950'liler, henüz kurulan İsrail devletinin, Arap dünyasıyla mücadele ettiği ve Ortadoğu İslâm coğrafyasını tehdit ettiği yıllardır. Aynı zamanda, Atilhan'ın İslâmcı çizgisinin iyice belirgenleştiği ve buna paralel olarak geliştirdiği "Birleşmiş İslâm Milletleri" ideâlini hayata geçirmeye çalıştığı yıllardır. Atilhan'ın adı geçen eserleri, başta Arap dünyası olmak üzere bütün İslâm dünyasını, ortak düşmanı İsrail'e ve ileri karakolu gördüğü Masonluğa karşı uyarıcı ve bilinçlendirici bir misyon edinmiştir. Atilhan'ın yazdığına göre, kitaplarının, çoğunu Arap ülkesinin kütüphanesinde görmek mümkündü.

Eserlerinin Bibliyografik Tahlili

Atilhan'ın eserleri, kullandığı bilgi ve belgelerin zenginliğiyle dikkat çekmektedir. Eserlerinde atıfta bulunulan kaynakların büyük çoğunluğunu yabancı dillerde yayımlanmış yayınlar oluşturmaktadır. Bu durum, Atilhan'ın dünyanın değişik ülkelerinde yer alan milliyetçi, dindar ve Yahudi aleyhtarı çevrelerle irtibat halinde olmasından kaynaklanmaktadır. Yabancı dostları Atil-

han'a, Türkiye'de bulması imkânsız ve tek başına ulaşamayacağı çok sayıda bilgi ve belge sağlamışlardır. Atilhan'ın eserlerinde kullandığı yabancı kaynakların zenginliğinin sırrı budur.

Atilhan, 1933 yılında gerçekleştirdiği Almanya ziyaretinden sonra bu ülkenin önde gelen milliyetçileriyle sıkı iş birliğine girmiştir. Özellikle erken dönem eserlerinde Almanya'dan derlediği kaynakların çokluğu göze çarpar. Bunlar arasında, Thedor Fritsch, Julius Streicher, August Rohling, Werner Sombart, Richard Wagner ve Walther Rathenau gibi tanınmış Alman yazarları önde gelir.

Atilhan'ın eserlerinde sıkça atıfta bulunduğu ve bazı yazılarını iktibas ettiği Theodor Fritsch, 1852-1933 yılları arasında yaşamış, 19. yüzyıl sonları ve 20. yüzyıl başlarında popüler Alman kültürünün Yahudi aleyhtarı tutumunda oldukça etkili olmuş bir yazardı. 1893 yılında yayımladığı *The Handbook of the Jewish Question* (Yahudi Sorunu'nun El Kitabı)[388] adlı çalışmasında öne sürdüğü fikirleriyle Hitleri derinden etkilemiş ve Alman Nazi hareketinin kuramcısı kabûl edilmişti.[389]

Atilhan'ın Almanya ziyaretinde tanıştığı ve kendisinden bol miktarda belge sağladığı Julius Streicher, Nazi ideologlarından olup, 1923'ten itibaren şiddetli Yahudi aleyhtarı yayın yapan *Der Stüermer* dergisini yayımlamıştır.[390]

August Rohling, Talmud ve İbranice üzerine yaptığı araştırmalarla tanınan Katolik Alman bir bilim adamıydı. Talmud üzerine kaleme aldığı ve Atilhan'ın da kullandığı *Der Talmudjude* adlı çalışması Yahudi aleyhtarı kesimlerin kullandığı bir el kitabı haline gelmiştir.[391]

---

388 Bu kitap, İslâmi bir yayınevi tarafından *Tarih Boyunca Yahudi Meselesi* adıyla ülkemizde de yayınlanmıştır. Bkz: Theodor Fritsch, *Tarih Boyunca Yahudi Meselesi*, (Çev: Münir Abdurrahman), Akçağ, Ankara 1972, 539 s.

389 "Thedor Fritsch" maddesi. *Antisemitism: A Historical Enyclopedia of Prejudice and Persecution*, (Ed: Richard S. Levy), V. 1, ABC-CLIO, California 2005, s. 249.

390 Bkz: "Der Stüermer" maddesi. Aynı eser, s. 687.

391 Peter G.J. Pulzer, *The Rise of Political Anti-Semitism in Germany & Austria*, Harward University Pres, 1988, s. 157.

Werner Sombart, Yahudiler ve dünya ekonomileri üzerine yaptığı araştırmalarıyla bilinen bir ekonomi tarihçisidir. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde kıta Avrupasının önde gelen sosyal bilimcileri arasında gösterilmekteydi. Türkçeye de birkaç kitabı[392] çevrilen bu ilim adamı, çağdaşları arasında savunduğu fikirlerinden dolayı Yahudi aleyhtarı olmakla suçlanmıştır.[393] Atilhan, Sombart'ın Yahudilerin dünya ekonomilerini elinde tuttukları yönündeki fikirlerinden etkilenmiş ve Sombart'ı eserlerinde sıkça referans göstermiştir.

Richard Wagner, Almanların Yahudi aleyhtarı görüşleriyle ünlenmiş bir opera bestecisiydi. 1850 yılında yayımladığı *Das Judenthum in der Musik* (Jewry in Music) adlı eserinde, Yahudilerin pek çok alanda olduğu gibi müzikte de Alman kültür ve toplumunu derinden etkilediğini savunmuş görüşleri yıllarca Naziler tarafından ilham kaynağı olarak kullanılmıştı.[394]

Walther Rathenau, Yahudi kökenli bir yazar, devlet adamı ve sanayici idi. Bir ara Weimar Cumhuriyetinde Dışişleri Bakanlığı görevini de yürüten Rathenau, 1922 yılında Yahudi aleyhtarı kesimler tarafından katledilmişti. Rathenau, Yahudi aleyhtarı cereyanlara bir çare olarak, Yahudilerin asimile olup Alman toplumuna entegre olması gerektiğini savunmuştu.[395]

Atilhan'ın eserlerinde sıkça atıfta bulunduğu yayınların bir kısmı da Amerikalı yazar ve araştırmacılara aitti. Yazılarında "büyük ve asil Amerika milleti" diyerek onore ettiği Amerikanın; milliyetçi, dindar ve Yahudi aleyhtarı çevreleriyle iletişimde olan

---

[392] Bu kitaplar için bkz: Werner Sombart, *Aşk, Lüks ve Kapitalizm: Modern Dünyanın Savurganlığın Ruhundan Doğması Üzerine,* Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara 1998; *Dünya Görüşü Bilim ve Ekonomi*, Çizgi Kitabevi, Konya 2004; *Kapitalizm ve Yahudiler*, İleri Yayınları, İstanbul 2005; *Burjuva: Modern Ekonomi Dönemine Ait İnsanın Ahlâki ve Entelektüel Tarihine Katkı,* Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2008.

[393] Francis R. Nicosia, *Zionism and Anti-Semitism in Nazi Germany*, Cambridge University Press, 5 Mayıs 2008, s. 30.

[394] Aynı eser, s. 19.

[395] Bernard Harrison, *The Resurgence of Anti-Semitism: Jews, Israel and Liberal Opinion,* Rowman&Littlefield Publishers, 2006, s. 62.

Atilhan, özellikle Henry Ford, McCarthy, Father Charles Coughlin, Grerald Smith ve Ulysses Grant gibi Amerika'nın tanınmış milliyetçi ve dindar yazarlarına sıkça atıfta bulunmuştur.

Bunlardan Henry Ford, Yahudileri Amerika'nın bütün birimlerini ele geçirmekle ve ülkeyi kontrol etmekle suçlayan bir iş adamıydı. 1920'li yıllarda, trajı 700 bini bulan Yahudi aleyhtarı *The Dearborn Independent* gazetesini yayımlamıştı. Bu gazetede yayımladığı makalelerini topladığı ünlü *The İnternational Jew* (Beynelmilel Yahudi) adlı eseri, Yahudi aleyhtarı çevrelerin günümüzde de kullandığı bir el kitabı niteliğindedir.[396]

Atilhan'ın, Amerika'nın "bir numaralı mücahit ve komünist düşmanı" dediği McCarthy, emekli bir Amerikan askeriydi ve 1947-1957 arasında Wisconsin eyaletinden Cumhuriyet Parti senatörü olarak görev yapmıştı. Soğuk savaş döneminde sergilediği antikomünist fikirleriyle şöhret bulmuştu.[397]

Kanada doğumlu bir Katolik rahip olan Father Charles Coughlin, Amerika'nın önde gelen milliyetçi ve Yahudi aleyhtarı politikacılarından biriydi. Coughlin; Hitler ve Mossolini gibi aşırı sağcı liderlerden etkilenmiş ve 1936'da *The Union for Social Justice* adlı sağcı gazeteyi yayımlamıştı. Ayrıca, Amerika'da düzenlediği haftalık radyo programlarında Yahudi aleyhtarı konuşmalar yapan Coughlin, Sovyet devrimini Yahudilerin finanse ettiğini iddia etmekteydi.[398]

Bir rahip olan Grerald Smith, 1930'lu yılların Amerikasında Yahudi aleyhtarı kesimlerinin önde gelen sözcülerinden biri olmuştu. 1942 yılında, Yahudi aleyhtarı söylem içeren ve Atilhan'ın birçok eserinde atıfta bulunduğu *The Cross and the Flag* adlı dergiyi çıkarmıştı. Father Coughlin'le yakın temasta olan Smith, 1944 yılında America First Party'yi kurmuştu. Henry Ford'u Hı-

---

396 Leonard Dinnerstein, *Antisemitism in America*, Oxford University Pres, New York 1995, s. 81.

397 Harold E. Quinley-Charles Y. Glock, *Anti-semitism in America*, Transaction Publishers, New Jersey 1983, s. 169-170.

398 Harold E. Quinley-Charles Y. Glock, *Anti-semitism in America*, s. 168-169.

ristiyan inancının "en iyi Amerikalı temsilcisi, sıkı çalışanı ve vatanseveri" olarak niteleyen Smith, bir süre Ford'un ünlü eseri *The İnternational Jew* kitabının dağıtımını da üstlenmişti. Smith, Yahudi aleyhtarlığının Amerikalı dindar Hıristiyanlar arasında yayılmasında etkili olmuş ve ölünceye kadar bu tutumunu devam ettirmiştir.[399]

Atilhan ayrıca, *National American, World Service, Christian Free Pres, Womens Voice, The American Nationalist, The National Fighter, The American Guard* ve *Common Sense* gibi Amerikanın önde gelen milliyetçi yayınlarına sıkça atıfta bulunmuştur.[400] Bu yayınlar, izledikleri milliyetçi politikalar kadar, Mason ve Yahudi aleyhtarı söylemleriyle de dikkat çekmekteydiler. Bu yayınlardan *World Service*, Naziler tarafından Amerika'da dağıtılan ve Hitler'in propagandasını yapan bir yayındı. Father Coughlin'in Yahudi aleyhtarı söylemlerine kaynak teşkil etmekteydi.[401] *Womens Voice*, milliyetçi yazar Elizabeth Dilling editörlüğünde bir grup kadın tarafından çıkarılan ve şiddetli Yahudi aleyhtarı söylem içeren bir dergiydi.[402]

Atilhan'ın eserlerinde atıfta bulunduğu kaynaklardan bir kısmı da Fransız araştırmacılara aittir. Bu kaynaklar içinde Eduart Drumont, Henry Coston, Pierre Laval, Leon de Poncins, Albert Monniot, Henri Desportes, Maurice Bardeche ve Arthur de Gobineau gibi isimler ön plana çıkmaktadır.

Atilhan'ın eserlerinde sıkça başvurduğu Eduart Drumont, 1880'li ve 90'lı yıllarda Fransa'da oldukça popüler olan bir gazeteci yazardı. 1886 yılında, iki ciltlik ünlü *Le France Juive* (Yahudi Fransa) adlı eserini yayımlar ve Yahudilerin birçok alanda Fransa'yı hâkimiyetleri altına aldıklarını ve bu ülkeyi kontrol ettiklerini iddia eder. 1890 yılında, Avrupalı Yahudi aleyhtarlarının

---

[399] Leonard Dinnerstein, a.g.e., s. 134.

[400] Bahsedilen yayınları düzenli olarak takip eden Atilhan, bunlarla ilgili hazırladığı bir yayın listesini okuyucularına tavsiye etmiştir. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri*, s. 164.

[401] Leonard Dinnerstein, a.g.e., s. 117.

[402] Glen Jeansonne, *Women of the Far Right: The Mothers' Movement and World War II*, Universty of Chicago Pres, Chicago 1996, s. 169.

yakından tanıdığı ünlü *La Libre Parole* gazetesini yayımlamaya başlar.[403] Gazete, Atilhan'ın birçok eserinde atıfta bulunduğu temel kaynaklararasında yeralır.

Henry Coston, 1934'te Münih'te toplanan "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kongresi"ne katılmış[404] ve Atilhan'la yıllarca sürecek bir dostluk kurmuştur. Aşırı sağcı olan Coston, Drumont'tan etkilenmiş ve onun *La Libre Parole* gazetesinin yayımını uzun yıllar devam ettirmiştir.[405]

Albert Monniot, Drumont'un *La Libre Parole* gazetesinde çalışmış ve Yahudileri ritüel cinayetler işlemekle itham etmiştir. 1914 yılında yazdığı *Le Crime Rituel Chez Les Juifs* adlı eseri, Yahudilerin işlediğini iddia ettiği birçok ritüel cinayetten bahsetmektedir.[406] Atilhan, bu kitabı Yahudilere atfettiği "İğneli fıçı" iddialarında sıklıkla kullanmıştır.

Henri Desportes, Albert Monniot gibi, Yahudileri ritüel cinayet işlemekle suçlamaktaydı. Bu konuda hazırladığı *Le Mystere Du Sang Chez Les Juifs De Tous Les Temps* kitabı Avrupa'da ünlenmiştir. Kitabın önsözü Eduart Drumont tarafından yazılmıştır.[407]

Maurice Bardeche, yazdığı *Nuremberg ou la Tere Promise* adlı kitabında Yahudi soykırımını inkâr ederek bu konuda Avrupa'da başı çekmiştir. Bardeche aynı zamanda, Nazileri yargılayan Nürnberg mahkemelerini adil olmamakla ve Yahudi nüfuzu altında karar almakla suçlamıştır.[408] Atilhan, Bardeche'in bu konudaki görüşlerinden geniş iktibaslar yaparak Nürnberg

---

[403] William I. Brustein, *Roots of Hate: Anti-semitism in Europe Before the Holocoust*, Cambridge University Pres, Cambridge 2003, s. 118-120.

[404] Cevat Rıfat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm*, s. 250.

[405] Michale Curtis, *Verdict On Vichy: Power and Prejudice in The France Regime*, Arcade Publishing, New York 2003, s. 39.

[406] Elliott S. Horowitz, *Reckless Rites: Purim and The Legacy of Jewish Violence*, Princeton Universitiy Pres, New Jersey 2006, s. 226.

[407] Elliott S. Horowitz, a.g.e., s. 220.

[408] Michel Wieviorka-Philippe Bataille, *The Lure of Antisemitism: Hatred of Jews in Present-Day France* (Fransızcadan Tercüme: Kristin Couper Lobel ve Anna Declerck), Brill, Leiden 2007, s. 23-24.

mahkemelerinin adaletini sorgulamıştır.

Arthur de Gobineau, ari (aryan) ırkına dair geliştirdiği ırkçılık teorisiyle ünlenmiş bir ırkçıydı. *Essai sur l'Inegalite de Races Humaine* (İnsan Irklarının Eşitsizliği Üzerine Denemeler*)* adlı kitabında bu görüşlerini açıklayan Gobineau, Yahudi aleyhtarı olmamasına rağmen fikirleri Naziler tarafından kullanılmıştır.[409]

Atilhan, ağırlıklı olarak Alman, Amerikan ve Fransız araştırmacıların eserlerine yer vermekle birlikte, zaman zaman İngiliz yazar ve bilim adamlarının eserlerinden de faydalanmıştır. Eserlerinde, Elizabeth Wormeley Latimer, W.N.Weech, Lord Hedley ve Zoun Davenport gibi saygın tarihçilerden, N.H.Webster ve Arnold Spencer Leese gibi bilinen Yahudi aleyhtarı yazarlara kadar geniş bir yelpazede İngiliz kaynaklara atıfta bulunmuştur.

Bunlardan, N.H.Webster, dünyayı idare eden gizli güçlerle ilgilenen ve bu konuda yazdığı *Secret Societes and Subversive Movements* adlı eseriyle ünlenen Yahudi aleyhtarı bir kadın tarihçi idi.[410] Atilhan, Webster'in, Masonlukla Yahudilik arasında sağlam bağların olduğunu vurguladığı bu eserini, Osmanlı Devleti'nin Yahudi-Mason komplosuna kurban gittiği yönündeki iddiasına temel dayanak göstermekteydi.

Arnold Lesee, bir süre İngiliz Kraliyet ordusunda veterinerlik yaptıktan sonra emekliye ayrılmış ve politikaya atılmıştır. Lesee, sonradan İmparatorluk Faşist Ligi'nin kurucularından olmuştur. Yazdığı *Jewish Ritual Murder* adlı kitap, Yahudileri ritüel cinayetler işlemekle suçlayan kesimlerin kullandığı temel kaynaklardan biri olmuştur.[411] Atilhan da, Yahudilere atfettiği "iğneli fıçı" iddialarında bu kaynağa sıkça başvurmuştur.

Atilhan'ın kullandığı kaynaklar; Alman, Amerikan, Fransız ve İngiliz araştırmacılarla sınırlı değildir. O, değişik ülkelerinin devlet

[409] Roderick Stackelberg-Sally Anne Winkle, *The Nazi Germany Sourcebook: An Anthology of Texts*, Routledge, Newyork 2003, s. 11.

[410] Janine Stingel, *Social Discredit: Anti-Semitism, Social Credit and The Jewish Response*, McGill-Quen's Universty Pres, 2000, s.48.

[411] Alan Dundes, *The Blood Libel Legend: A Casebook in Anti-Semitic Foklore*, University of Wisconsin Pres, Wisconsin 1991, s. 110-112.

başkanlarına kadar çok sayıda devlet adamının görüşlerine atıfta bulunmuştur. Meselâ, İzlanda devlet başkanlarından Eamon de Valera, Arjantin'in liderlerinden Juan Peron, Brezilya devlet başkanlarından Getulio Vargas, İspanya devlet başkanlarından General Franco, Güney Kore devlet başkanlarından Singman Rhee, Güney Afrika devlet başkanlarından Malan, Belçika devlet adamlarından Leon Degrelle, Mısır devlet başkanlarından Cemal Abdünnasır, Portekiz devlet başkanlarından Olivera Salazar ve Fransa başbakanlarından Pierre Laval bunlardan en çok adı geçenlerdir. Bu liderlerin ortak özelliği, milliyetçi oldukları kadar Yahudi, Mason ve Komünizm aleyhtarı olmalarıydı.

Atilhan, yazılarının daima tarafsız olduğunu ve belgelere dayandığını öne sürmüştür. Bundan dolayı, Yahudi ve Mason aleyhtarı fikirlerine dayanak olarak bizzat Yahudi ve Masonlar tarafından yazılmış kaynaklara da eğilme gereği duymuştur. Alexander Beim, İsrael Cohen, Cheskel Klötzel, Jacop Klatzin, Bernard Lazarre, Conrad Alberti, Dinmis Hanau, Kurt Münzer, Heinrich Heine, Abraham I. Katsh, Oscar Levi ve Cecil Roth gibi tanınmış Yahudi kökenli yazar ve bilim adamları Atilhan'ın en çok kullandığı isimler olmuştur.

Bunların yanı sıra, uluslararası Yahudi toplumunun yayın organlarına da Atilhan'ın eserlerinde sıkça atıfta bulunulmuştur. *The Jewish Cronicle, Archive İsraelite, La Verite İsraelite, L'ami d'İsrael, Jewish Guardian, Tribunale Juif, The New Palestine, Judische Wochencchu, İnternatioanl Banc Alliance* bunların önde gelenleridir. Ayrıca, Alliance İsraélite Universale ve B'nai B'rith gibi dünyanın önde gelen Yahudi kuruluşlarının açıklamalarına ve yayınlarına da Atilhan'ın eserlerinde geniş yer verilmiştir.

Atilhan'ın, Mason aleyhtarı iddialarına yine Masonların kendi kaynaklarından deliller aradığı masonik kaynaklar arasında ünlü Fransız Mason dergisi *La Tonia* başta olmak üzere, Alman Masonlarının yayın organı *Acacia* ve İtalya Masonlarının yayın organı *Revista Della Massoneria* dikkat çekmektedir.

Atilhan'ın eserlerinde kullandığı Masonlukla ilgili yerli kaynaklar arasında, Mason Ömer Rıza Doğrul ve harici Süleyman

Külçe ve Haydar Rıfat önde gelenleridir. Atilhan'ın Türk Masonlarının resmi yayın organları olan *Büyük Şark* ile *Türk Mason Dergisi*'ni de yakından takip etmiş ve Masonların değişik mahfellerde düzenledikleri gizli toplantı tutanaklarına da eserlerinde yer vermiştir.

Atilhan'ın, Mason localarının gizli tutulan kayıtlarına ve yalnızca üyelerine dağıttığı gizlilik içeren yayınlarına nasıl ulaştığı merak konusu olmuştur. Atilhan, bu sırrı bir kitabında okuyucusuyla paylaşmıştır. Yazdığına göre bu gizli belgeleri, Mason localarına resmen kayıtlı fakat "…ruhen bu fesat grubundan çok uzak temiz ve asil insanlardan" almaktaydı.[412] Bunların içinde en yüksek dereceye çıkmış üyeler de vardı. Buradan, Atilhan'ın Mason üyesi olan fakat bundan pişman oldukları anlaşılan bazı üyelerle ilişki halinde olduğu ve kendisine zaman zaman localardan belge sızdırıldığı anlaşılmaktadır. Bu durum bize, 1950'li ve 60'lı yılların muhafazakâr basınında, başta Atilhan olmak üzere, Türk Masonlarıyla ilgili "ifşaat" haberlerini yayımlayan yazarların nereden beslendiği konusunda tatmin edici bir cevap vermektedir.

Atilhan, yabancı kaynaklar kadar olmasa da, Türkçe kaynaklara da eserlerinde atıfta bulunmuştur. İsmail Hami Danişmend en çok adı geçen tarihçi olurken, Nizamettin Nazif Tepedenlioğlu, Raif Ogan ve Ziya Uygur gibi dönemin milliyetçi muhafazakâr kalemleri de Atilhan'ın en fazla başvurduğu isimler arasındadır.

---

[412] Cevat Rıfat Atilhan, *Türk Oğlu Düşmanını Tanı*, s. 15.

3. Bölüm

Cevat Rifat Atilhan'ın Siyasi Hayatı (1945-1966)

Bu bölümde, Cevat Rifat Atilhan'ın 1945'te çok partili hayata geçişle başlayan siyasî hayatı ele alınmıştır. Atilhan'ın kurucusu bulunduğu veya bünyesinde faaliyet gösterdiği partiler kronolojik olarak ele alınırken, bu partilerin kuruluşu, faaliyetleri ve parti programları üzerinde durulmuştur.

Milli Kalkınma Partisi (1945-1958)

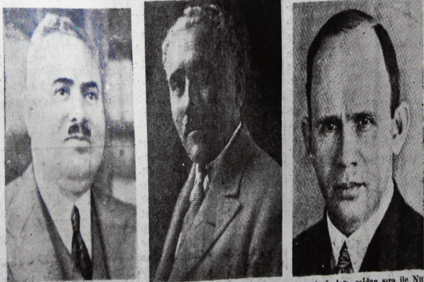
Partinin Kuruluşu ve Siyasi Faaliyetleri

Milli Kalkınma Partisi (MKP), Cevat Rifat Atilhan'ın ilk siyasî tecrübesini yaşadığı parti olmuştur. Parti, 1945 yılında çok partili hayata geçişte kurulan ilk parti olduğu gibi, daha önceden kurulup kapatılan Terakkiperver Cumhuriyet ve Serbest Cumhuriyet Fıkası'nın ardından kurulan üçüncü büyük muhalefet partisi olma özelliğine sahiptir.

MKP'yi kurma teşebbüsü ilk olarak sanayici Nuri Demirağ'dan gelmiştir. Demirağ, 7 Temmuz 1945 tarihinde İstanbul valiliğine sunduğu bir dilekçe ile Milli Kalkınma Partisi adında bir parti kurmak istediğini ve böyle bir partiye izin verilip verilmeyeceğini sormuştur.[413] Valilik verdiği cevapta, Cemiyetler Kanu-

---

[413] *Türkiyede Siyasi Dernekler II*, İç İşleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Neşriyatı, Başbakanlık Devlet Matbaası, Ankara 1950, s. 107-108;

Nuri Demirağ kuracağı partinin nizamnamesini Vilâyete verdi

Dilekçede Nuri Demirağ'dan başka İstanbul Beşinci Noteri Hüseyin Avni Ulaş ve muharrir Cevat Rıfat Atılhan'ın da imzaları bulunmaktadır

Partinin maksatlarını bildiren 38 maddeyi neşrediyor

Milli Kalkınma Partisinin nizamnamesini vilâyete veren Nuri Demirağ ve arkadaşları, soldan sıra ile Nuri Demirağ, Avni Ulaş, Cevat Rifat

Tasvir, 25 Temmuz 1945

nu'nun 4. maddesi gereğince dilekçeye iki adet parti ana nizamnamesinin eklenerek tekrar müracaat yapılmasını istemiştir.[414] Demirağ, 24 Temmuz'da yaptığı başvuruda valiliğin istediği iki adet nizamnameyi dilekçesine ekleyerek parti adındaki "Milli" kelimesinden dolayı Bakanlar Kurulu'ndan izin ve İçişleri Bakanlığından da partinin kuruluşunu tescil etmesini istemiştir. Nizamnamede, Nuri Demirağ'ın yanı sıra İstanbul 5. Noteri Hüseyin Avni Ulaş ve muharrir Cevat Rifat Atilhan'ın imzaları vardır.[415]

Valilik yaptığı ilk incelemede, parti nizamnamesinde bulunan kuvvetler birliği ilkesinin reddi, ayan meclisinin teşkili ve cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi gibi maddelerin Anayasaya aykırı olabileceğini düşünerek dilekçeyi İç İşleri Bakanlığına göndermiştir.[416] Bakanlık, sadece şekil yönünden bazı değişiklikler yapılmasını istemiş,[417] kurucu üyeler de bu değişiklikleri kısa zamanda yapmışlardır.[418] Bakanlar Kurulu, 5 Eylül 1945 tarihinde yaptığı toplantıda parti adındaki "Milli" kelimesinin kullanılmasını kabûl ederken[419], Başbakan Şükrü Saraçoğlu, aynı gün yaptığı açıklamada partinin kurulma-

414 "Nuri Demirağ Yeni bir parti tesis etmek için teşebbüste bulundu", *Tasvir*, 8 Temmuz 1945.
415 "Nuri Demirağ kuracağı partinin nizamnamesini Vilayete verdi", *Tasvir*, 25 Temmuz 1945.
416 "Milli kalkınma partisinin nizamnamesi tedkik edildi", *Cumhuriyet*, 31 Temmuz 1945.
417 "Milli kalkınma partisi nizamnamesi geri gönderildi", *Cumhuriyet*, 7 Ağustos 1945.
418 "Nuri Demirağın kuracağı parti", *Cumhuriyet*, 15 Ağustos 1945.
419 BCA Fon Kodu: 030.18.02, Yer No: 109.55.3.

sına izin verildiğini duyurmuştur.[420] MKP, İç İşleri Bakanı Hilmi Uran'ın 18 Eylül 1945 tarihinde parti ruhsatını tebliğinden sonra resmen kurulmuştur.[421]

Partinin genel başkanlığını Demirağ üstlenirken, parti genel sekreterliğine de Ulaş getirilmiştir.[422] Atilhan ve Demirağ, partinin 7 kişilik idare meclisine girmemiş ve kurucu üye olarak kalmışlardır. Partinin resmi açılışı, 27 Ekim'de, Demirağ'ın Beşiktaş'taki uçak atölyesinin salona dönüştürülmüş bölümünde yapılmıştır. Parti faaliyetleri atölyenin bir kısmından oluşturulmuş bir bürodan idare edilirken, parti genel merkezi olarak da Demirağ'ın Paşalimanı koruluğunda bulunan Kanarya adlı köşkü kullanılmıştır.

Parti kurucularından Demirağ, iş hayatına müteahhit olarak başlamış sonradan madencilik ve sanayi alanlarına yönelmiş varlıklı bir iş adamıydı. Havacılığa da büyük ilgi duyan Demirağ'ın, Yeşilköy'de uçuş eğitimleri yapan bir okulu ve Beşiktaş'ta da bir uçak atölyesi vardı.[423] Ulaş, parti kurulduğunda İstanbul 5. noteri idi. Birinci Meclis'te Erzurum milletvekilliği yapan Ulaş, Atatürk'e muhalif üyelerin toplandığı "ikinci Grup"un da önde gelenlerindendi. Ulaş, 9 Kasım 1922'de TBMM Birinci Reis Vekili seçilmiş ve Birinci Meclis'in sona ermesine kadar bu makamda kalmıştır.[424]

MKP, henüz kuruluş aşamasında iken örgütlenmeye başlamış, İstanbul başta olmak üzere ülkenin değişik bölgelerinde çok sayıda teşkilat kurmuştu. Parti, 1946 yılının sonuna doğru İstanbul, Trakya, Ege, Adana, Giresun, Elazığ ve Ankara'da örgütlen-

---

420 "Milli Kalkınma Partisinin kurulmasına müsaade edildi", *Tasvir*, 6 Eylül 1945.

421 "Milli Kalkınma Partisi", *Tasvir*, 23 Eylül 1945.

422 "Milli Kalkınma Partisinin idare meclisi teşekkül etti", *Tasvir*, 20 Ekim 1945.

423 Orhan Özacun, "Siyaset Tarihimizde Milli Kalkınma Partisi", *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, Y. 1, S. 2, 2000, s. 210.

424 Hüseyin Avni Ulaş'ın yaşamı ve siyasi faaliyetleri hakkında bkz: Ahmet Demirel, "Bir Demokratın Öyküsü Hüseyin Avni Ulaş", *Tarih ve Toplum*, C. 23, S. 134, 1995, s. 88-95.

mesini tamamlamış bulunmaktaydı.[425] Partinin İzmir'deki örgütlenme çalışmalarını Cevat Rifat Atilhan yürütmekteydi.[426]

MKP, ilk seçim tecrübesini 26 Mayıs 1946'da yapılan Belediye seçimlerinde yaşamıştır. Parti, seçimlerden az önce yayımladığı Nuri Demirağ imzalı beyannamede; Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün yaptığı yurt gezilerinde CHP propagandası yaparak tarafsızlığını yitirdiğini ve bu gezilerin masrafları için devlet hazinesinden günde bin lira harcırah aldığını iddia etmiştir. Cumhurbaşkanlığı yayımladığı resmi bir tebliğle MKP'nin iddialarını yalanlamıştır.[427]

Demokrat Parti'nin katılmadığı 1946 Belediye seçimlerine, İstanbul dışında İzmir, Adana, Hatay, Urfa ve Çanakkale gibi illerde katılacağını duyuran MKP, seçimlere fesat karıştırıldığı ve hükümetin tarafgir davrandığı gerekçesiyle son günü seçimlerden çekilmiştir.[428] Parti, İç İşleri Bakanlığı'na sunduğu 7 maddelik bir dilekçe ile seçimlerin iptalini istemiştir. Ancak bu isteği İç İşleri Bakanlığınca kabûl edilmemiştir. Bu sefer Danıştay'a iptal başvurusu yapan Parti, yine sonuç alamamıştır.[429] Parti, seçimleri protesto için İstanbul'da bir miting düzenlemek istediyse de burada bulunan Örfi İdare Komutanlığı buna izin vermemiştir.[430]

MKP, 21 Temmuz 1946 yılında yapılan milletvekilliği seçimlerine de katılmış ancak bu seçimler daha çok CHP ile DP arasında olduğundan MKP bu mücadelenin dışında kalmıştır.[431] MKP, parti içinde yaşadığı bazı iç ihtilâflardan dolayı, 6 Nisan 1947 tarihinde İstanbul, Kastamonu, Tekirdağ ve Balıkesirde yapılan milletvekili ara seçimlerine parti merkezi olarak katılmama

---

[425] Özacun, a.g.m., s. 213.
[426] "Milli Kalkınma Partisi İzmir'de şube kurmak için teşebbüse girişiyor", *Cumhuriyet*, 27 Eylül 1945.
[427] Cumhurbaşkanlığı'nın 17.05.1946 tarihli Resmi Tebliği, BCA Fon Kodu: 030.01, Yer No: 128.832.2.
[428] "Seçimler dün yapıldı", *Tasvir*, 27 Mayıs 1946.
[429] "Demokrat Parti Seçimlere Giriyor", *Tasvir*, 17 Haziran 1946.
[430] "Milli Kalkınma partisinin mitingi", *Tasvir*, 1 Haziran 1946.
[431] Özacun, a.g.m., s. 214.

kararı almasına karşı, MKP'yi merkez organ tanımayan partinin İstanbul'daki ilçe örgütleri seçimlere katılma kararı almışlardır.[432]

MKP, 1950'de yapılan genel seçimlere katılmış fakat başarısız olmuştur. 10 ilde seçimlere katılan MKP, İstanbul'da 20 aday göstermiş ve bu ilden 121.353 oy almıştır.[433]

MKP, kurucu lideri Nuri Demirağ'ın 14 Ekim 1957'deki vefatından sonra kapanma devresine girmiş ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün 1 Nolu Şubesinin 17670/24855 sayılı yazısı ile "genel kurulu toplanamadığı" gerekçesiyle münfesih sayılmıştır. 1958'de İçişleri Bakanlığınca münfesih sayılan MKP, Milli Birlik Komitesi döneminde resmen kapanmıştır.[434]

Partinin Programı ve Savunduğu Görüşler

MKP'nin Nizamnamesi,[435] Hüseyin Avni Ulaş tarafından hazırlanmıştır.[436] Ancak, partinin sonradan oluşturulan program ve projeleri Demirağ'a aittir. Parti nizamnamesi ana hatlarıyla şunları içermekteydi:

Devlet İdaresi

MKP, devlet idaresinde "Vicdan, fikir ve yayın hürriyetine istinat" eden Cumhuriyet rejimini esas almaktaydı. (Madde: 3) Seçimler, CHP'nin uyguladığının aksine tek dereceli olarak yapılacaktı. (Madde: 5) Seçimler, partiler tarafından oluşturulan kurullar vasıtasıyla yapılacak, hükümet memurları tarafsız kala-

---

432 "İstanbul, Kastamonu, Tekirdağ ve Balıkesir'de bugün milletvekilliği için seçim var", *Ulus*, 6 Nisan 1947.

433 Tarık Zafer Tunaya, *Türkiyede Siyasi Partiler (1859-1952),* Arba Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 1952, s. 640.

434 Mustafa Müjdeci, "Türk Basınında Milli Kalkınma Partisi", *Ekev Akademi Dergisi*, Y. 9, S. 25, 2005, s. 188.

435 MKP'nin nizamnamesi için bkz: *Türkiyede Siyasi Dernekler II*, s. 111-125.

436 Muammer Çelik, *Hüseyin Avni Ulaş*, , Erzurum Kitaplığı, İstanbul 1996, s. 288. Atilhan da, parti nizamnamesinin Nuri Demirağın ricası üzerine Ulaş tarafından hazırlandığını belirtmektedir. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Milli Kalkınma Partisi faciası", *Mücadele*, 12 Mayıs 1947.

rak sadece kontrol ve güvenlik işlerini yürüteceklerdir. (Madde: 6) MKP'nin bu teklifi, 1961 Anayasası ile kurulan ve 1982 Anayasası'nda da yer alan Yüksek Seçim Kurulu'na işaret eder ki MKP bunu 16 yıl önce dile getiren ilk siyasi parti olmuştur.[437] 1961 yılına kadar seçimler hükümetin denetim ve sorumluluğunda yapılmıştır. Cumhurbaşkanı, halk oylamasıyla ve 5 yıl süreyle seçilecektir. (Madde: 8) Aynı şahıs üst üste iki defa cumhurbaşkanı seçilemeyecektir. (Madde: 9) MKP, yasamada Osmanlıdaki gibi bir Ayan Meclisi kurulmasını istemekte (Madde: 10), bu meclisin üyelerinin halk tarafından ömür boyu görev kaydıyla seçileceklerini hükme bağlamaktadır. (Madde: 11) Milletvekilleri, her 100 bin kişiye bir milletvekili olmak üzere tek dereceli seçimle ve 4 yıl süreyle seçileceklerdir. (Madde: 13) MKP, mecburi askerlik sistemini kaldırmakta, bunun yerine, Türk gençlerinin küçük yaştan itibaren askerliğe hazırlık sporlarıyla yetiştirilmelerini, en modern ve motorize tekniklerle donatılmış talimlerle vatan müdafaasına hazırlanmalarını hükme bağlamaktaydı. (Madde: 21)

Ekonomi

MKP, CHP'nin o ana kadar sürdürdüğü devletçi ekonomiye karşı çıkmakta, sanayi ve ticarette serbest rekabeti savunmaktadır. (Madde: 28) Orman, maden ve fabrikaları; ulaştırma, ziraat ve benzeri işleri, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi halka bırakıp, şahsi teşebbüsü geliştirmeyi, şirketler kurarak tüketici kesimi üretici hale getirmeyi ve hükümetin kontrol ve sorumluluğu altında üretim yapma zihniyetini hâkim kılmayı hedeflemektedir. (Madde: 29) Devlet, tüm üretim sahalarında oluşturacağı örneklerle vatandaşa daha iyisini yapma yönünde örnek olacaktır. (Madde: 31)

MKP'nin ekonomik alanda önemle üzerinde durduğu konulardan biri de Köy İmar Plânıdır.[438] Bu plân, ülke genelinde

---

[437] Özacun, a.g.m., s. 219.

[438] Bu planın ayrıntıları için bkz: *Köy İmar Planı*, M.K.P Neşriyat, İstanbul 1946.

dağınık halde bulunan binlerce köyün biri birine bağlanarak, sayılarının 18 bine indirilmesini, bunları üretim özelliklerine göre tasnif edip modern plân ve projelere göre yeniden inşasını öngörmektedir. Bu proje, genel başkan Demirağ'ın yıllar önce hazırladığı ve özlemini duyduğu bir hayalin ürünüydü. Proje, Türkiye'nin o zamanki şartlarına göre ütopik kalmış ve uygulanma şansı bulamamıştır. Ancak, köy ve köycülüğün sonraki partilerin programlarında yer almasına ve köy eksenli değişik projelerin ortaya çıkmasına öncülük etmiştir.

MKP, her ne kadar ekonomide liberal sistemi hedeflemişse de, devletçiliği tümden reddetmemiştir. Halkın, liberal sistemin gerektirdiği sermaye birikimine sahip olmadığının farkında olan MKP, devletin üretim alanlarında öncülük etmesini ve özel girişimin önünü açacak atılımlar yapmasını zorunlu bulmuştur. Parti nizamnamesinin bazı maddeleri, liberal sistemin aksine devletçiliği kökleştiren söylem içermektedir. Meselâ 37. madde; ülke servetlerini prensip itibarıyla millet malı sayarken, devletin icabında millet yararına kullanılmak üzere bunlara müdahale edebileceğini, kazanç yerine varlık ve servet üzerinden vergilendirme yapabileceğini hükme bağlamaktadır. Bu maddenin kuvvetli sosyalist bir idare yarattığını iddia eden bazı kişiler, bunu parti içindeki kimi üyelerin sosyalist temayüllü olduklarına yormuştur.[439]

Sosyal ve Kültürel Haklar

MKP, sosyal haklarda, devlet gözetiminde olacak bireyin hak ve özgürlüklerini genişleten ve bunları teminat altına alan bir görünüm arz eder. Hükümet; sağlık, ekonomi ve nüfusla ilgili yapacağı plânlamayla tüm yurt sathında geniş bir imar işine girecek, çalışabilecek durumda olan bütün insanlarla ve imkânlar dâhilinde sağlayacağı azami faydayla, ülkede aç, çıplak, işsiz kimseyi bırakmayacak ve ülke malının israf edilmesine izin verme-

---

[439] Reha Oğuz Türkkan, *İleri Türkçülük ve Partiler,* (Yay: Rafet Zaimler), İstanbul 1946, s. 65-66.

yecektir. (Madde: 34) Her vatandaş, varlığı oranında vergiye tabi tutulacaktır. Mevcut vergi sistemi mükellefleri sarmayacak tarzda gözden geçirilecek ve bütçe sisteminde değişiklik yapılmasına çalışılacaktır. (Madde: 35) Sanayide, kurumlarda, maden ve orman işletmeleri ve bütün ekonomik sahalarda çalışan işçilerin sağladığı azami verime karşılık olarak, dünyanın gelişmiş ülkelerindeki gibi, işçi hakları teminat altına alınacaktır. Resmi tatil günlerinde işçi yevmiyeleri normal çalıştıkları günlerdeki gibi kendilerine verilecektir. (Madde: 36) Ülkemizde Çalışma Bakanlığı'nın ilk defa 1946 yılında kurulduğu ve bu tarihe kadar da İş Hukuku ile ilgili özel yasaların oluşturulmadığı dikkate alınırsa bu hükmün o yıllarda nispeten oldukça ileri olduğunu söylemek mümkündür.[440]

Eğitim

MKP, kültürel haklar konusunda ahlâk temeline dayanan milliyetçi muhafazakâr bir kültür politikası hedeflemektedir. Meselâ, dil konusunda insanların zorlanmaması gerektiğini, dilin kendi zaman seyri içinde gelişip değişebileceğini ve dilin kanunî zorlamalara tabi tutulmaması gerektiğini savunmaktadır. (Madde:17) Partinin dildeki bu hassasiyeti, Atatürk döneminde devlet eliyle gerçekleştirilen dil devrimine karşı siyasî bir tepki olarak görülebilir.[441] Ülke insanının eğitimine büyük önem veren MKP, bu sürenin en önemli unsuru olarak gördüğü öğretmenlere hak ettikleri yüksek mevkileri sağlayacağını ve onların maddi sıkıntılarını gidereceğini vaat etmiştir. (Madde: 18) Eğitim; ahlâk ve milli değerler temeline dayandırılacak ve yetenekleri doğrultusunda her gence eğitim imkânı sağlanacaktır. (Madde.19) Öğrenimde uzmanlık, ortaokuldan sonra yani lisede başlayacak ve öğrencilere temel derslerin yanı sıra mesleki eğitim dersleri de verilecektir. Küçük sanayi meslekleri, ilkokuldan sonra başlayacak ve ülkenin üretim bölgelerine göre meslek okulları açılacaktır (Madde: 20)

---

[440] Özacun, a.g.m., s. 224.
[441] Özacun, a.g.m., s. 220.

Dış İlişkiler

MKP, dış politikada "İslâm Birliği-Şark Federasyonu" projesine dayanmaktaydı.[442] Demirağ'ın düşünce ürünü olduğu anlaşılan proje, Amerika Birleşik Devletlerindeki eyaletlerin birlikteliğini model almakta ve bunu Türk-İslâm dünyasına uyarlamaktaydı. Demirağ, Türkiye'nin İslâm dünyası ile birleşmesi gerektiğini vurgulamakta ve bu hususta şunları ifade etmektedir:

> "…Bizi NATO'ya bile bin zorla kabûl ettiklerini biliyoruz. Yarın her hangi bir Avrupa Birliğine katılabilmemiz için din, an'ane ve kültürümüz, hâtta ve hâtta tarihimiz bile bize yardım edemez. Bu itibarla bizim tek kurtuluş çaresi İslâm ve Şark Birliğini kurmaktır, hem de bu işin öncüsü sıfatını taşımak bizim için hem mümkün, hem de kolaydır"[443]

Demirağ, Türkiye'nin dış ilişkilerde gelişmesinin diğer önemli yolunun Amerika ile "yüzde yüz bir iktisadî ve siyasî teşriki mesai" yapmasından geçtiğine inanmaktaydı. Ekonomi politikasında da Amerikan liberalizmini örnek alan Demirağ, insanlığın ancak Amerika sayesinde kurtarılabileceğini savunmaktaydı.[444]

Demirağ gibi Atilhan da, Türkiye'nin önderliğinde kurulacak bir İslâm birliğinin Müslüman ülkelerin tam bağımsızlığı ve kalkınması için mecburi bir görev olduğunu düşünmekteydi. Bu düşüncesini kurduğu siyasi parti programlarına da alan Atilhan, Amerika'nın Türkiye için hayati önem taşıdığına da inanmaktaydı. Ancak Atilhan'ın İslâm Birliğini ve Türkiye'nin Amerikayla sıkı iş birliğini öngören düşüncesi, Demirağ'ın ekonomi temelli görüşünden farklı olarak, Türkiye'nin ve İslâm dünyasının can düşmanı gördüğü Yahudilik, Siyonizm ve Komünizm gibi güçlere karşı mücadelede din temelli bir ittifak oluşturma gayretine dayanmaktaydı.

---

442 *Nuri Demirağ'ın Hayatı ve Mücadeleleri*, Nu. D. Matbaası, İstanbul 1957, s. 119-120.

443 *Nuri Demirağ'ın Hayatı ve Mücadeleleri*, s. 121.

444 *Nuri Demirağ'ın Hayatı ve Mücadeleleri*, s. 122.

Parti İçi Anlaşmazlıklar ve Atilhan'ın Partiden Ayrılması

MKP'nin kurulmasından az sonra parti liderleri arasında mevcut anlaşmazlıklar su yüzüne çıkmış. Ulaş, 6 Kasım 1945 tarihinde verdiği istifa dilekçesiyle partiden ayrılan ilk kurucu üye olmuştur. Ayrılma nedenini, parti içinde yaşanan fikir ayrılığı olarak açıklamıştır. Demirağ ise, Ulaş'ın ayrılma nedenini, onun MKP'nin T.C.P'nin bir devamı olduğu yönündeki[445] açıkalamaları olduğunu belirtmiş, MKP'nin hiçbir parti ve grubun devamı olmayacağını vurgulamıştır.[446]

Parti içindeki bir diğer anlaşmazlık, Demirağ ile Atilhan arasında yaşanmış ve partinin ikiye bölünmesiyle sonuçlanmıştır. Her iki lider de, parti nizamnamesinin 1. maddesi gereğince biri birini partiden ihraç ettiğini açıklamıştır. Demirağın başında bulunduğu İdare heyeti, Atilhan ve birkaç arkadaşını "partinin nüfuzunu suiistimal etmek ve parti aleyhine hilâfı hakikat beyanda bulunmak"la suçlamış ve Haysiyet Divanı kararı ile bu kişilerin partiden atıldıklarını duyurmuştur. Atilhan da, Haysiyet Divanı başkanı sıfatıyla parti şubelerine gönderdiği bir yazıda, 3 Mart 1946 tarihinde aldıkları bir kararla Demirağ'ı parti başkanlığından aldıklarını açıklamıştır. Atilhan ayrıca aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

> "Kuruluşumuzdan beri efkârı umumiyeye ve matbuata alay mevzuu olduk. Hâlbuki çok vatanperverane niyetlerle bu işe girdik. Memleket davaları taahhüt işi değildir. Mefkure ve vatan davası bir feragat ve samimiyet davasıdır. Bu eksik olduğu için her gün yeni bir istifa ve partiden çıkarılma ile bu günkü zayıf vaziyete düştük. Nizamname sarihtir. Nuri Demirağ nizamnamenin birinci maddesine dayanılarak azl

---

[445] Ulaş, MKP'nin açılış günü yaptığı açıklamada; partinin "Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının "yolunda yürüyeceğini" ancak, yapılan hatalardan ders aldıklarını belirtmekteydi. Ulaş'ın bu açıklamaları, muhalifler tarafından parti aleyhinde kullanılmıştır. Bkz: "Milli Kalkınma Partisi resmen faaliyete geçti", *Tasvir*, 28 Ekim 1945.

[446] "Milli Kalkınma Partisi idare meclisi Başkanının istifası", *Tasvir*, 22 Kasım 1945.

olunmuştur. Bu meselede ne ben, ne de Nuri Demirağ bahis mevzuudur. Partinin liderini hadise seçecek ve en yakın olanını başımıza getirecektir"[447]

İki taraf da anlaşmazlığın halli için İstanbul Valiliğine başvurmuşlardır. Valilik Demirağ'ı haklı bulmuş ve Parti de Atilhan'ı üyelikten çıkarmıştır.[448] Demirağ, Atilhan aleyhinde dava açmış ve "kırılan haysiyet ve şerefinin kısmen telafisi için" 20 bin liralık tazminat istemiştir.[449] Atilhan da, kendisi için Almanlardan 100 bin mark aldığı yönündeki açıklamaları için Demirağ aleyhinde dava açmış ve 100 bin liralık manevi tazminat istemiştir.[450]

MKP, demokrasi rüzgârlarının estiği, siyasî iklimin elverişli olduğu bir zamanda kurulmuştu. Oldukça idealist ve ileri görüşlü bir programa sahip olmasına rağmen bekleneni verememiş ve Türk siyasî tarihinde silik bir iz bırakmıştır. Üç kurucu üyenin imzasıyla kurulan Parti, kuruluşundan itibaren lideri Nuri Demirağ'ın hâkimiyetinde kalmış ve faaliyetleri Demirağ'ın şahsi düşüncelerinin dışına çıkamamıştır.[451] Parti liderlerinden Ulaş'ın dışında ne Demirağ, ne de Atilhan siyasî bir deneyime sahip değillerdi. Bu üç liderin arasında temelde bir fikir birliği de yoktu. Birleştikleri nokta, halkın kurulacak yeni parti çevresinde toplanmaya hazırlanmış olduğunu görmekten ibaretti.[452] Hüseyin Avni Ulaş'ın partinin resmi açılışında dile getirdiği, MKP'nin TCP'nin yolunda yürüyeceği yönündeki açıklamaları da partinin kamuoyunda olumsuz bir imaja bürünmesine sebep olmuştu. Ulaş'ın bir Atatürk muhalifi oluşu da, karşıtları tarafından parti aleyhinde kullanılan diğer bir konuydu. Nitekim partinin kuruluşundan az sonra Ulaş ardından da Atilhan partiden ayrılmak zorunda kalmışlardır. MKP'de parti içi tartışmalar sürekli hale

---

447 "Milli Kalkınma Partisi iki, ayrı gruba bölündü", *Tasvir*, 22 Mart 1946.
448 "Nuri Demirağ haklı çıkıyor", *Cumhuriyet*, 24 Mart 1946.
449 "Nuri Demirağ Cevat Rifatı dava etti", *Tasvir*, 24 Mart 1946.
450 "Milli Kalkınma Partisindeki Ayrılık", *Tasvir*, 26 Mart 1946.
451 Kemal Karpat, *Türk Demokrasi Tarihi,* İstanbul Matbaası, İstanbul 1967, s. 132-133.
452 Samet Ağaoğlu, *Demokrat Partinin Doğuşu ve Yükseliş Sebepleri Bir Soru*, Baha Matbaası, İstanbul 1972, s. 45.

gelmiş ve parti merkeziyle bağlı organlar arasında sağlam bir irtibat kurulamamıştır.

Atilhan, hatıralarında, partinin başarısızlığı hakkında çarpıcı bilgiler vermektedir. Anlattığına göre, partinin ilk idare meclisi, bir iki şahıs dışında "gayet zayıf, silik ve şahsiyetsiz" insanlardan oluşmaktaydı. İçlerinde, dolandırıcılıktan polis takibatına uğramış insanlar da vardı.[453] Diğer taraftan, bir parti kurma konusunda Ulaş'la önceden uzlaştıklarını belirten Atilhan, partinin maddî ihtiyaçlarından dolayı Demirağ'a müracaat edildiğini ve onun bundan dolayı parti liderliğine getirildiğini öne sürmüştür.[454] Bu görüşü Ulaş'ın oğlu Mehmet Ulaş da doğrulamaktadır. Partinin ideoloji kadar, maddiyata da ihtiyaç duyduğunu vurgulayan Mehmet Ulaş, babasının böylesi gerçekçi bir politikayla Demirağ'a yaklaştığını ve Demirağ'ın parti politikalarına karışmayıp, sadece partinin maddi konularıyla iştigal edeceği yönünde şeref sözü verdiğini belirtmiştir.[455] Anlaşılan o ki, partinin maddi külfetini yüklenen Demirağ, parti politikalarından uzak kalamamış ve zamanla partinin kontrolünü fiilen ele almıştır. Bu da, Atilhan ve Ulaş nezdinde hoşnutsuzluk yaratmıştır.

Atilhan'ın MKP saflarında gerçekleştirdiği ilk siyasi tecrübesi hayal kırıklığıyla sonuçlanmıştır. Ancak o, 1947 yılında kuracağı Türk Muhafazakâr Partisi (TMP) ile siyasi mücadelesine devam edecektir.

Türk Muhafazakâr Partisi (1947-1952)

Partinin Kuruluşu ve Teşkilatlanması

Atilhan'ın ikinci siyasi tecrübesi olan TMP, 8 Temmuz 1947 tarihinde Cevat RİFat Atilhan, Şükrü İşdeğer ve Behçet Demirgil

---

[453] Cevat Rıfat Atilhan, "Bizde Demokrasi Hareketleri: İslam Demokrat Partisi niçin kuruldu niçin kapatıldı?", *Yeni İstiklal*, S. 222, 17 Kasım 1965.

[454] Cevat Rıfat Atilhan, "Milli Kalkınma Partisi Faciası", *Mücadele*, S. 3, 12 Mayıs 1947.

[455] Mehmet Ulaş, *Bazı Siyasi Hatıralar*, Turan Matbaası, İstanbul 1970, s. 9.

tarafından kurulmuştur.[456] Partinin, İstanbul Valiliğine sunduğu 10 Nisan 1947 tarihli başvurulu dilekçede, Cevat Rıfat Atilhan, Zekai Dik ve Yekta Güreli isimleri gözükmektedir.[457]

Partinin yayın organları *Mücadele* gazetesi ile yeniden yayın hayatına başlayan *Milli İnkılâp* dergisiydi. Partinin amblemi, kırmızı zemin üzerinde beyaz hilal ve yukarıdan aşağıya doğru ayakta bir bozkurt idi.[458]

Partinin açılışı, Taksim Kristal Gazinosunda tahminen 60-70 kişilik bir katılımcı kitlenin huzurunda gerçekleştirilmiştir. Bunlar arasında emekli General Cafer Tayyar gibi ordu mensupları ile, bazı muvazzaf subaylar dikkat çekmiştir.[459] Parti lideri Cevat Rıfat Atilhan, açılışta partinin kuruluş gayesini ve savunduğu görüşleri açıklayan kapsamlı bir konuşma yapmıştır.

Atilhan konuşmasında, TMP'yi, "dindar ve müfrit milliyetçi" şeklinde tanımlamıştır. Milli Mücadeleyi bir din harbi olarak tasvir eden ve kahramanlarını da "mücahidi fi sebilillah" tabiriyle vasıflandıran Atilhan, Milli Mücadele menkıbelerini anlatırken, şehitleri tazim ve takrim ile yâd etmiş ve dinleyenleri ayağa kaldırarak kısa bir dua ettirmiştir. Partisini manevi ve maddi bir halâskar olarak vasıflandıran Atilhan, bir gün iktidarı ele alacaklarını ve memleketi refaha kavuşturacaklarını savunmuştur.[460]

TMP, 17 Ekim 1947 tarihinde partinin Beşiktaş ilçe teşkilatını açmıştır. Teşkilatın başkanlığına emekli başkomiserlerden Rahmi Alkan getirilmiştir. Atatürk'ün Nutku'nda adı geçen ve bir dönem İkinci Ordu Müfettişliğinde şifre müdürlüğü yapan emekli Leva-

---

456 *Türkiyede Siyasi Dernekler II*, s. 466.

457 *Türkiyede Siyasi Dernekler II,* s. 457.

458 Bkz: EK 1, Belge 6.

459 CHP İstanbul ili İdare Kurulu Başkanı Atıf Ödül'ün, TMP'nin açılış töreni ile ilgili hazırladığı, 18.7.1947 tarihli rapor sureti. Bkz: BCA Fon Kodu: 490.01, Yer No: 438.1816.3.6.

460 CHP İstanbul Bölgesi Müfettişi ve Kocaeli Milletvekili Dr. Fazıl Şerafettin Bürge'nin CHP genel sekreterliğine gönderdiği TMP hakkındaki rapor. Bkz: BCA Fon Kodu: 490.01, Yer No: 438.1816.3.13, s. 12.

Türk Muhafazakâr Partisinin Amblemi 1947

zım Albayı Hasan Güner de bu teşkilatın kurucuları arasında yeralmıştır.[461]

Atilhan, şubenin açılışında yaptığı konuşmada; partinin nizamnamesinde yer almayan ve merak edilen birçok hususta açıklayıcı bilgiler vermiştir. O, yirmi beş yıldır devam eden CHP iktidarını bir "vesayet" idaresi olarak tanımlamış ve bu iktidarı "zümre tahakkümü ve sui idare" kurarak millet iradesini hiçe saymakla suçlamıştır. CHP'den ayrılarak yeniden iktidar hesapları yapan DP'li vekillerinin de CHP ile aynı derecede sorumlu olduklarını hatırlatan Atilhan, muhtemel bir DP iktidarının milletin istediği ideal ortamı yaratamayacağını iddia etmiştir.[462]

TMP, Beşiktaş şubesinin açılmasının ardından, şube başkanı Rahmi Alkan ve parti üyesi Hasan Güner aracılığıyla, emekli kurmay subaylardan ve birkaç dönem CHP'nin Sinop milletvekilliğini yapan Cevdet Kerim İncedayı'yı "İnönü'nün nurlu yolunu takip eden" TMP saflarında siyaset yapmaya davet etmiştir.[463] Ancak, İncedayı bu davete olumlu cevap vermemiştir.

CHP'nin TMP hakkında hazırladığı 23.7.1947 tarihli rapora göre, parti üyelerinin çoğunluğu; mavnacılar, tuğla işçileri, Arnavut bahçıvanlar, Karadenizli kayıkçılar, bazı seyyar işçiler ve esnaftan oluşmaktaydı. Üye sayısının 400 civarında olduğu tahmin edilmekle birlikte, bunlardan 100'e yakını emekli subay ve malûl askerden oluşmaktaydı. Parti, 20 civarında propagandacıya

---

[461] CHP İstanbul İli İdare Kurulu Başkanı Atıf Ödül'ün, C.H.P Genel Sekreterliğine gönderdiği 7.8.1947 tarihli yazı. Bkz: BCA Fon Kodu: 490.01, Yer No: 438.1816.3, s. 10.

[462] Aynı belge, s. 15.

[463] BCA Fon Kodu: 490.01, Yer No: 438.1816.3.13, s. 10.

sahipti ve bunlar her kaydettikleri üye başına yarımşar lira ücret almaktaydılar.[464]

TMP'nin kurulduğunu öğrenen Kudüs Müftüsü Hacı Emin El Hüseyni, aşağıdaki mesajı göndererek yakın dostu Atilhan'ı kutlamıştır:

> "Umum beşeriyetin ve hususile İslâm memleketlerinin müptela olduğu ve dünyanın her köşesinde mebadii diniyle düşmanı olan Siyonist teşkilatına karşı olan cihadınızı takdir ve tebrik ederim.
>
> Bir nüshasını gördüğüm partinizin nizamnamesini ve hususile 25. maddesini[465] okudum. Bir Türk ve Arap birliği ve kardeşliğini istihdaf eden [hedefleyen] mesainizin muvaffakiyetle neticelenmesini Cenab-ı Hak'tan temenni ederim. Bundan başka şunu da ilâve etmek isterim ki Arap memleketlerindeki Müslüman kardeşlerimiz ve Arap gazeteleri sizin takip olduğunuz aynı mesaiyi takip, mübarek cihadınızı gönüllerinden takdir ettiklerini beyan ederim. Bu hususta zatıalilerinin müşterek bir düşmana ve müşterek bir gayeye doğru ve âlemi İslâmiyetin düçar olduğu felaketlerden kurtarmak maksadile ibraz buyurduğunuz şerefli himmeti takdir eder ve size kemâli hulûs ile [samimiyetle] arzı ihtiram eylerim efendim"[466]

Partinin Programı ve Savunduğu Görüşler

TMP'nin nizamnamesi,[467] Atilhan tarafından hazırlanmıştır.

---

[464] CHP İstanbul Bölgesi Müfettişi ve Kocaeli Milletvekili Dr. Fazıl Şerafettin Bürge'nin CHP genel sekreterliğine gönderdiği TMP hakkındaki rapor. BCA Fon Kodu: 490.01, Yer No: 438.1816.3, s. 12-13.

[465] Bu madde, dış ilişkilerde bir "Türk-Arap" birliği hedeflemekteydi. Bkz: *Türk Muhafazakâr Partisi*, Sinan Basımevi, 1947, s. 10.

[466] "Cevat Rıfat Atilhan'a Kudüs müftüsü bir mesaj gönderdi", *Tasvir*, 13 Şubat 1948.

[467] Partinin kendi yayımladığı TMP nizamnamesine göre, parti programı 49 maddeden oluşmaktaydı. Emniyet Genel Müdürlüğünün yayımladığı *Türkiye'de Siyasi Dernekler II* kitabında, parti programı 48 madde gözükmektedir. Parti kurucularının isim, meslek ve adreslerini gösterir 49. maddesi burada yer almamaktadır.

Bu, Atilhan'ın daha önce MKP için hazırladığı ancak uygulanmayan nizamnamenin gözden geçirilmiş haliydi. Nizamnamenin ilk 26 maddesi partinin değişik alanlarda hedeflediği plân ve projelerini içerirken, diğer maddeleri partinin merkez ve taşra teşkilatlanmasına ait kural ve yöntemlerini belirtmektedir.

Genel başkanlığını Atilhan'ın yaptığı TMP'nin ilk idare meclisi aşağıdaki üyelerden oluşmaktaydı:

Şükrü İşdeğer (Tüccar)
Behçet Demirgil (Kambiyo Heyeti eski şeflerinden)
M. Nuri Yılmaz (Emekli Binbaşı)
Şükrü Fuat Gücüyener (Müellif tarihçi)
Mehmet Barlas (Tüccar).[468]

Amaç

TMP, kuruluş amacını;

> "Türk Milletini medeni âlemde mümtaz, mesut ve müreffeh bir hale getirmek, Türk vatanını dünya çapında mamur ve zengin bir vaziyete sokmak. Genç nesli devlet makamlarına ve milli mesuliyetlere iştirak için yetiştirmek ve bize ecdadımızdan miras kalan bütün maddi ve manevi kıymetler ve hazineleri muhafaza etmek"[469]

şeklinde açıklamıştır. Parti kendini, "çocuk ve aileye, milli ahlâk ve ananeye ehemmiyet veren ve memleketi kısa zamanda ve yapıcı metodlarla madden ve manen yükseltmeyi hedef tutan bir parti" olarak nitelendirmiştir.

Parti, beş umde üzerine oturmuştur. Bunlar; adalet, demokrasi, ahlâk, refah ve umran idi. (Madde:1)

Din

TMP, adındaki "muhafazakâr" vurgusunu lideri Atilhan'ın ağzından şöyle açıklanmıştır:

---

[468] *Türk Muhafazakâr Partisi*, s. 15.
[469] *Türkiyede Siyasi Dernekler II*, s. 459.

"Bizim anlayışımıza göre muhafazakârlık; millî, dinî, sosyal ve ekonomik tekâmülün remzidir. Ecdadımızdan bize miras kalan görünür görünmez bütün iyi şeyleri, iyi an'aneleri muhafaza etmesini bilen muhafazakârlık, ayni zamanda ecdad yadigarını asri ihtiyaçlara göre tekamül ettirmesini de biliyor. Şurasını iyice hatırlamalıdır ki, cihanda demokrasiyi meydana getirenler muhafazakârlardır. Bunun için bu mefhum şimdiye kadar lâyık olduğu ihtiram mevkiini muhafazaya muvaffak olmuştur: Maksadımızı kısaca şöyle hülasa edebiliriz. Biz benliğimizi ve üzerinde tahripkârane propagandalar yapılan öz hürriyetimizi muhafazaya azmetmiş olduğumuz için bu ismi aldık. Yapıcılık, görüş farkları, çalışma medodları ve bütün modası geçmiş sistemlere itibar etmememiz bizim mümeyyiz [ayırıcı] vasıflarımızdır."[470]

TMP hakkında en merak edilen konu, partinin programında yer vermediği "din" hakkındaki görüş ve tutumuydu. Parti, "din" kavramı ile beş ilkesinden biri kabul ettiği "ahlâk" kavramını özdeşleştirmekte; bu iki kavramın ayrılık kabûl etmez olduğuna inanmaktaydı. Dini, insan ruhunun en derin ve en ulvi membalarından gören parti, bu duygunun ihmâlinin "manevi sukut" doğuracağını savunmaktaydı. Partiye göre İslâm, irticadan ve gerilikten nefret eden bir dindi. Gerçek demokrasiyi dünyaya hediye eden yine İslâm'dı. TMP, böylesine önemli gördüğü dini, disiplinli bir program dâhilinde okullarda mecburi bir ders olarak okutma hedefindeydi.[471]

Devlet İdare Sistemi

TMP, idare şekli olarak Cumhuriyeti benimsemiştir. (Madde: 2) Seçimler tek dereceli olarak yapılacak ve milletvekilleri, her yüz bin seçmene bir milletvekili düşecek şekilde mahal-

---

[470] Türk Muhafazakâr Partisinin Beşiktaş İlçe şubesinin açılışı münasebetiyle, 17 Ekim 1947 Günü Beşiktaş İskele gazinosunda yapılan törende, Parti Umumi Reisi Cevat Rifat Atilhan tarafından söylenen nutuk. Bkz: BCA Fon Kodu: 490.01, Yer No: 438.1816.3.

[471] Aynı belge.

lince gösterilecek adaylar arasından seçilecektir. (Madde: 4-5) Yasamada, Ayan Meclisi olacak ve 50 üyeden oluşacaktır. Ayanlar, hayat boyu şartıyla ve tek dereceli seçimle iş başına gelecekler. Ölüm ya da iş göremez durumuna gelmedikçe, üye adedinin beşte biri eksilmedikçe yerlerine başkaları seçilemeyecek. (Madde.6) Yargı, bağımsız olacak ve hâkimler kararlarında bağımsız olacaklar. İstinaf mahkemeleri kurulacaktır. (Madde:7)

TMP, devletin idare sistemini "tevsii mezuniyet ve geniş salâhiyetli mesuliyet" üzerine kurmayı hedeflemiştir. Devlet memuru sayısının indirilmesi ve az memura çok para esası getirilmiştir. İdari memurluklarda terfiler, kıdemle birlikte yetenek, liyâkat ve eser sahibi olma ölçülerine göre yapılacaktır. (Madde: 8)

TMP, MKP'nin aksine askerliği mecburi tutmakta ve hizmet süresini bir buçuk sene olarak öngörmektedir. Sakatlıklar dışında her türlü erteleme kaldırılacaktır. (Madde: 9) Askerliğin mecburi tutulmasında Atilhan ve bazı asker kökenli üyelerin etkisi büyük olmuştur. Bu kişiler, güçlü ve gelişmiş bir devletin öncelikle sağlam bir orduya sahip olması gerektiği fikrinden hareketle askerlik konusunda tutucu davranmışlardır.

İktisat

TMP, ekonomide devletçiliğe karşı serbest rekabeti savunan bir politika öngörmekteydi. Parti lideri Atilhan'a göre, devletçilik politikasını takip eden bazı devletler geçici bir zenginlik yakalamışlarsa da, sistem, ferdin ve şahsi teşebbüsün zararına işlediğinden bir zümre zenginliği meydana getirmekten öteye gitmemiştir.[472]

Parti bu bağlamda, ticareti tamamen serbest bırakmakta ve tekel idarelerini de kaldırmaktadır. Bundan doğacak boşluk da büyük sermayedarların yerine bütün halkın yararını gözetecek millî şirketlerle doldurulacaktır. Milli Bankaların kredi sistemleri yeniden düzenlenecektir. (Madde: 23) Ayni şekilde, maliyede en modern sistemlere göre ve millet yararına yeni düzenlemeler yapılacaktır. Tahsili Emval Kanunu, millet yararına değiştirilerek

[472] "Türk Muhafazakâr Partisi vazifede", *Mücadele*, 12 Temmuz 1947.

özel muhasebeler kaldırılacaktır. Türk parasının değeri yükseltilecektir. (Madde: 10)

TMP, ülkenin gerilikten kurtulması için, köyünden şehrine kadar ülkenin yeniden imarını gerekli görmekte ve bunu sağlamak için İmar ve İskân Vekâleti kurmayı hedeflemektedir. Kurulacak bu vekâlete geçici kanunlarla olağanüstü yetkiler verilecek ve devlet bütçesinden büyük pay ayrılacaktır. İmar Vekâleti, Bayındırlık ve diğer ilgili vekâletler kendi sorumlulukları dışında, ülkeyi kısa sürede dünya ölçeğinde "mamur ve asri" bir hale getirmek için çalışacaklardır. Parti, bunun belli bir sürede gerçekleşmesi için ülkenin üretken durumda olan bütün bireylerini seferber etmekte ve bunu azami on beş yılda bitirmeyi plânlamaktadır. İmar Vekâleti, ülkenin imarı için gerekli bütün meslek gruplarını bir araya getirmekte ve bunları bir program dairesinde eğitilmesini mecburi tutmakta, eğer bu yetmiyorsa ülkenin değişik yerlerinde açacağı meslek okullarıyla gerekli kalifiye elemanın yetiştirilmesini öngörmekteydi. Parti, kaçınılmaz gördüğü imar kalkınmasının kısa sürede sağlanması için iş saatlerinde kahvehane ve eğlence yerlerinin kapalı tutulması konusunda İmar Vekâletine yetki vermekteydi. (Madde: 11)

Ekonomide serbest teşebbüsü savunan TMP, ülke kalkınmasında devletçiliği elden bırakmamakta, hâtta bunu zorunlu görmektedir. Geri kalmış ya da gelişmekte olan ülkelerde, kalkınmada devlet desteği almanın kaçınılmaz olduğu gerçeği TMP'yi de, liberal sistemi savunan MKP gibi kısmen devletçiliğe itmiştir.

TMP, ülke kalkınmasında İstanbul'u ayrıcalıklı bir konumda ele almakta ve devlet destekli özel bir kalkınma plânıyla bu şehrin dünyanın birinci sınıf dinlenme ve turistik şehri yapılmasını hedeflemektedir. Parti, bu konuda yabancı sermayeye de gerekli kolaylıklar gösterileceğini vaat etmektedir. (Madde: 11) Kendini "muhafazakâr ve müfrit milliyetçi" olarak nitelendiren bir parti için, ülke kalkınmasında yabancı sermayeye geçit vermesi oldukça ilerici bir bakış açısı olarak değerlendirilebilir.

Üretimde sürekliliği hedefleyen TMP, üretime yönelik olan

her türlü mülkiyetin devlet eliyle korunmasını öngörüyordu. (Madde: 12) Parti, burada da devletçiliği öne çıkarmakta ve özel teşebbüsü korumaya almaktaydı.

TMP, ülke kalkınmasında işçileri de unutmamış, bu kesimlerin, yabancı propagandasından kurtarılması için insanca bir hayat standardına erdirileceğini vaat etmektedir. (Madde: 13) Parti bu maddeyle, o yıllarda Türkiye üzerinde yoğunlaşan Sovyet tehdidi ve bunun beraberinde getirdiği Komünizm tehlikesine karşı ekonomi temelli bir çözüm getirmeyi planlamaktadır.

TMP'nin Köy Kalkınma Planı

TMP, ülkenin sosyal kalkınmasında köy ve köylüyü öncelikle ele almaktaydı. Atilhan'a göre, "memleketimizin temel taşını, milletimizin ekseriyetini ve devletimizin yegâne mesnedini köylü" teşkil etmektedir. Bunun içindir ki davanın esasını köylü oluşturmaktadır. Buna göre, köy plânlaması yeniden ele alınacak ve hane sayısı iki yüzden az olan yerlerde köy kurulamayacaktır. Plâna uymayan eski köyler de bu dereceye çıkarılacaktır. İmar Vekâleti, mesaisini bu konuda yoğunlaştıracaktır. Partinin ön görüsüne göre her köylünün en az bir süt ineği, bir binek hayvanı ve yeterli miktarda davarı ve modern ziraat aletleri olacaktır. Devlet, bu konuda ihtiyaç sahiplerine gerekli yardımı yapacaktır. Devlet, köy kalkınmasında ordu emeklilerinden azami derecede faydalanacaktır. Bu maksatla köylerde ikamet ederek köylüye rehberlik edecek nitelikli subaylara gerekli yetkiler verilecek, hizmetleri mukabilinde beşer sene kıdem tazminatı ve köyde oturdukları sürece de maaşlarına yüzde on zam alacaklardı. (Madde:16)

Parti nizamnamesi, yurda gelecek muhacir Türkler için de düzenlemeler getirmiştir. Muhacirler için modern sistemler dâhilinde evler ve tarım vasıtaları hazırlanacak; iklim ve ziraat şartları göz önüne alınarak yerleşmeleri sağlanacaktır. Muhacirlere yönelik özel köyler kurulmayacak ve kurulanlar da diğer köylerle

birleştirilerek, halkın kaynaştırılması sağlanacaktır. (Madde: 17)

Tarım Bakanlığı, köy kalkınmasında aktif rol alacak ve on beş yıl içinde memleketin modern usullerle donatılmasından sorumlu olacaktır. Bakanlık, yurdun her tarafında örnek köy ve çiftlikler kuracak ve köylüyü de buradaki üretime yüzde altmış beş oranında dâhil edecektir. Ülkenin ziraat kabiliyeti, Türk ve yabancı uzmanlarca tetkik edilerek artırılacaktır. Her köyde, ziraat aletlerini tamir için bir atölye ve birkaç usta bulunacaktır. (Madde:18)

Eğitim

TMP, eğitimi, memleketin maddî ve manevî kalkınmasının tek yolu görmektedir. Eğitimde "ahlâk"ı esas alan sistemde, klasik eğitim yerine terbiyeye dayalı ve üretimi gözeten bir anlayışla hareket edilecek ve çocuklara Türk tarihinin şerefli geçmişi ve Türklüğün yüksek karakteri aşılanacaktır.

Eğitimin vazgeçilmez unsuru olarak öğretmenler, her türlü geçim derdinden kurtarılacak ve devlet teşkilatının ön saflarında olacaklardır. Her nahiyede yedi sınıflı ve parasız yatılı bir ilkokul bulunacak ve o nahiyenin sakatları da dâhil olmak üzere, altı yaşına gelen her çocuk bahsi geçen okullarda özel bir programla yetiştirilecektir. Bu çocuklardan zeki ve üstün yeteneği olanlar, yüzde on nispetinde kaza merkezlerinde bulunan parasız yatılı okullarda eğitimine devam edeceklerdir.

TMP programına göre, "İrfan ordusunun başbuğları" sayılan okul öğretmenleri ile, üniversite doçent, profesör ve ordinaryüs hocaları, özel bir alâmet taşıyacak ve her yerde itibar göreceklerdir. Bu kişilere, bütün ulaşım vasıtalarında cüzi ödeme kolaylığı sağlanacaktır. Eğitim sistemi pratik esaslara dayanacak ve her beş yılda bir toplanacak "Yüksek Maarif Şurası"nca alınacak yeni ve çağdaş kararlar eğitime yön verecektir. (Madde: 14)

Sağlık

Ülke nüfusunu potansiyel bir güç gören TMP, mevcut nüfusu korumanın yanında, nüfusun on beş sene içinde otuz milyonu bulması için doğanları yaşatmak, geliştirmek ve anneleri doğuma teşvik için elinden geleni yapacaktır. Bu konuda Sıhhat Vekâletini yetkili kılan parti, gerekli kanunları teklif edecek ve programını hazırlayacaktır. Yüksek Sıhhat Şurası, her beş yılda bir toplanacak ve gerekli plânlamayı yapacaktır. Her köyde mutlaka bir doğum odası ve bir ebe, her nahiye merkezinde bir revir ve sağlık otomobili bulunacaktır. Bütün kaza ve il merkezlerinde ihtiyaca cevap verecek sağlık kuruluşları kurulacak ve buna katkı sağlayan vatandaşların isimleri şeref listesine yazılacaktır. Sıtma, verem ve frenginin önlenmesi için de köklü tedbirler alınacaktır. (Madde: 19)

Emeklilik

TMP, meslek grupları arasında görülen emekliler arasındaki ikiliği ortadan kaldırma ve geçmişte mağdur edilen emeklilerin mağduriyetini tazmin etme sözü vermektedir. (Madde: 22)

Parti, asker emeklileri için özel plânlamalar yapmaktadır. Vatan savunmasında savaşlarda malul olmuş vatandaşlar için ülkenin uygun yerlerinde "Malûller Yurdu" kurulmasını hedeflemektedir. Şehit kadınları ve çocukları için de, farklı bir şefkat ve muamele gösterileceğini belirtmektedir. (Madde: 20) İstiklâl savaşlarına katılmış bütün vatandaşlar, istiklâl madalyası taşıyan bütün vatanseverler ve onların ailelerine gerekli himaye gösterilecektir. Bu kişiler, ulaşım araçlarından indirimli faydalanacaklardır. (Madde: 21)

Dış İlişkiler

TMP'nin dış politikası, komşu ülkelerle karşılıklı emniyet, saygı ve dostluk ilişkisi kurmaya dayanmaktaydı. Parti, bununla birlikte bir "Türk-Arap" birliği projesini de gündeme getirmişti. Birliği oluşturacak ülkeleri temsil etmek üzere ortak bir meclis

kurulacaktı. Bu meclis, üye ülkelerin diğer dünya ülkeleriyle olan siyasî ve iktisadî işlerinde gerekli altyapıları oluşturacaktır. (Madde:25)

Benzer bir proje, MKP tarafından "İslâm Birliği-Şark Federasyonu" adı altında gündeme getirilmişti. Atilhan, "Türk-Arap Birliği" projesini ilerleyen yıllarda daha da geliştirmiş, "Birleşmiş İslâm Milletleri" adıyla daha geniş bir yelpazede ele almıştır.

Partinin Kapanması

CHP hükümeti, TMP kurulur kurulmaz parti faaliyetlerini yakın takibe almıştır. Hükümete göre, parti, zamanla "…cahil, mürteci ve mutaassıp halk arasında" bir etki uyandırabilir ve hatta "tarikatçılık haline inkılâp" edebilirdi. [473] Hükümet bu konuda devletin ilgili birimlerini dikkatli olmaları yönünde uyarmaktaydı.

TMP, genel başkan Atilhan'ın dışında, tecrübesiz ve kamuoyunun tanımadığı siyasetçilerden oluşmaktaydı. Üstelik, ülke genelinde geniş ve etkili bir teşkilatlanma sağlayamamıştı. Parti, son olarak Atilhan'ın maiyetiyle birlikte Nacip Fazıl'ın kurduğu BDC'ye iltihakından sonra görünürde kalmış ve 1952 yılında kendi kendine dağılmıştır.[474]

Büyük Doğu Cemiyeti (1949-1951)

Cemiyetin Kuruluşu ve Teşkilatlanması

BDC fikri ilk defa, N. Fazıl Kısakürek tarafından *Büyük Doğu* dergisinin 22 Nisan 1949 tarihli 7. sayısında gündeme getirilir. Kısakürek, okuyuculara Büyük Doğu adında, siyasî, içtimaî, fikrî ve harsî karakterde bir cemiyet kursa, kaç kişinin böyle bir cemiyete "baş eğerek iştirak" edebileceği sorusunu yöneltme-

---

[473] C.H.P İstanbul Bölgesi Müfettişi ve Kocaeli Milletvekili Dr. Fazıl Şerafettin Bürge'nin CHP genel sekreterliğine gönderdiği TMP hakkındaki rapor. B.C.A Fon Kodu: 490.01, Yer No: 438.1816.3.13, s. 13.

[474] Hasan Fikret Türkel, "Çok Partili Siyasi Yaşama Geçişimiz", http://www.dyp.com.tr/yazaroku.asp?ids=1546.

Büyük Doğu Cemiyeti'nin Amblemi

siyle başlar.[475] Bu soru, *Büyük Doğu* okuyucularına cemiyetin kuruluşuna dair ilk işaretleri vermiş olur.

BDC, 28 Haziran 1949 tarihinde İstanbul'da resmen kurulmuştur. Kurucuları, Umumi Reis Necip Fazıl Kısakürek ve Umumi İdare Heyeti azaları Ömer Karagül ile Şükrü Uzer'dir.[476] N. Fazıl'ın 1943 yılından beri *Büyük Doğu* dergisinde somutlaştırdığı "Büyük Doğu Mefkûresi" artık siyasî bir kitle hareketine dönüş-müştü. Cemiyetin iç disiplini, teşkilat yapısı, örgütlenme şekli ve fikrî tavrı, ilk dönemlerde kültürel alanlarda faaliyet göstermek üzere tasarlanmıştır.[477] Hareket, her ne kadar kendini bir "cemiyet" olarak tanıtsa da her partinin siyasi bir cemiyet olduğu yönünde hükümler taşıyan Cemiyetler Kanunu'na atıfta bulunarak oluşumunu bir "parti" organizasyonu olarak görmekteydi.[478] Nitekim cemiyet, kısa süre sonra siyasî bir tavır sergilemeye başlayacaktır.

Cemiyetin arması, "Büyük Doğu Cemiyeti"nin baş harflerini yıldız biçiminde motifleştiren, (C) harfini de cemiyetin kuşatıcı vasfını yansıtacak hilal yerine kullanan özel bir ay yıldız

---

[475] "Tarihi Sual", *Büyük Doğu*, S. 7, 22 Nisan 1949.

[476] "Büyük Doğu Cemiyeti Ana Nizamnamesi", Madde: 63, *Büyük Doğu*, 2 Temmuz 1949.

[477] Ziya Kılıç, *Büyük Doğu Mecmuasının Yayın Hayatına Başlaması, Yapısı, Yayın Politikası, Sosyal ve Siyasi Görüşleri (1943-1951),* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2006, s.47

[478] "Büyük Doğu Beyannamesi", *Büyük Doğu*, S. 17, 1 Temmuz 1949.

şekliydi.[479] Cemiyet, üyeleri için "gönüldaş" tabirini kullanmaktaydı.

Cemiyetin propaganda organı, 17 Aralık 1943 yılında yayın hayatına başlayan haftalık *Büyük Doğu* dergisiydi. Milliyetçi-muhafazakâr kesimlerin yakından takip ettiği dergi, yaptığı polemikçi, sert ve duygusal yayın politikasıyla dikkat çekmekteydi. Cemiyetin teşkilatlanmasında ve sesini geniş kitlelere duyurmasında derginin rolü büyük olmuştur.

Merkezi İstanbul'da bulunan BDC, kısa sürede Anadolu'nun birçok şehrinde şube açarak teşkilatlânmasını ülke geneline yaymaya başlamıştır. Cemiyetin ilk şubesi, Necip Fazıl tarafından 8 Şubat 1950 tarihinde Kayseri'de açılmıştır.[480] Açılan diğer şubeler; 13 Eylül 1950 tarihinde açılan Tavşanlı[481], 12 Ekim 1950'de açılan Afyon[482], 10 Kasım 1950'de açılan Kütahya[483], 12 Kasım 1950'de açılan Soma[484] ve 19 Aralık 1950'de açılan Diyarbakır[485] idi.

Atilhan'ın Cemiyete Girişi

Atilhan'ın Büyük Doğu Mefkûresi'ne katılması, 1950 Martından itibaren *Büyük Doğu* dergisinde yazmaya başlamasından sonradır.[486] *Büyük Doğu* dergisi, 18 Ağustos 1950 tarihli 22. sayısında TMP başkanı Atilhan'ın parti maiyetiyle birlikte Cemiyete de iltihak edeceğini duyurmuştur.[487]

---

479 "Armamız", *Büyük Doğu*, S.15, 17 Haziran 1949. BDC'nin arması için bkz: s. 190.

480 Necip Fazıl Kısakürek, "Kayseri Şubesinin Açılış Hitabesi", *Büyük Doğu*, S. 19, 17 Şubat 1950.

481 Necip Fazıl Kısakürek, "Tavşanlı Şubesinin Açılış Hitabesi", *Büyük Doğu*, S. 27, 22 Eylül 1950.

482 "Afyon", *Büyük Doğu*, S. 31, 20 Ekim 1950.

483 Ömer Karagül, "Kütahya-Cemiyet", *Büyük Doğu*, S. 31, 20 Ekim 1950.

484 Ömer Karagül, "Soma vesaire", *Büyük Doğu*, S. 36, 22 Kasım 1950.

485 Ömer Karagül, "Diyarbakır-Cemiyet", *Büyük Doğu*, S. 40, 22 Aralık 1950.

486 "Her bakımdan (Büyük Doğu)ya İltihak Eden Cevat Rifat Atilhan", *Büyük Doğu*, S. 21, 3 Mart 1950.

487 "Zafer", *Büyük Doğu*, S.22, 18 Ağustos 1950.

Atilhan, yeni siyasî hareketinde Cemiyetin dokuz kişilik Umumi İdare Heyeti'ne alınmış ve Umumi Reis Vekilliğine getirilmiştir.[488] Cemiyetin teşkilatlanmasında ve Necip Fazıl'ın Anadolu'da yaptığı propaganda gezilerinde Atilhan da etkin rol almaya başlamıştır.[489] Atilhan ayrıca, Cemiyetin umûmî kâtibi olan avukat Abdürrrahman Şeref Laç ile birlikte Cemiyetin Anadolu temsilciliği görevini de yürütmüştür.[490]

Cemiyetin Programı ve Savunduğu Görüşler

BDC, henüz fikir aşamasında iken dünya görüşünü ortaya koymuş ve savunduğu esasları *Büyük Doğu*'da açıklamıştı. Cemiyet, 1 Temmuz 1949 tarihinde yayımladığı kuruluş beyannamesiyle; varlık sebebini, özelliklerini ve teşkilât yapısını içeren ana nizamnamesini de açıklamıştır. Nizamname, 9 fasıl ve 63 maddeden oluşmaktaydı.[491] Cemiyetin mantığına göre, 9 rakamı, tasavvuf ve matematikte kabul edilen en önemli sayıyı, 63 rakamı da Türkiye'nin sahip olduğu il sayısını simgelemekteydi.[492] Cemiyet böylelikle, aklın ve inancın rehberliğinde uygulayacağı politik anlayışı ülke geneline hâkim kılacağına işaret etmekteydi.

Nizamnamenin 1. faslı; Cemiyetin isim ve şeklini, 2. faslı; amacını, 3. faslı; çalışma usûllerini, 4. faslı; üyelerin kabûl şartlarını, 5. faslı; merkez ve taşra teşkilatını, 6. faslı; iş ve faaliyet esaslarını, 7. faslı; prensiplerini, 8. faslı; plân ve programını, 9. faslı ise; kuruluşunu ve kurucularını açıklamaktadır.

Cemiyet, kuruluş gayesini "…belli başlı bir ruh tamamlığına, ruhun ahlâkta ve dünya görüşünde ana dayanağına bağlı Türk ferdini yetiştirmek, erginleştirmek ve kadrolaştırmak" olarak belirlemiştir. Cemiyete göre hedeflenen birey, Batının madde

488 "Umumi İdare Heyeti", *Büyük Doğu*, S. 22, 18 Ağustos 1950.

489 Necip Fazıl ve Atilhan'ın Anadolu'da yaptığı bu gezilerin ayrıntıları için bkz: "Hareket", *Büyük Doğu*, S. 28, 29 Eylül 1950.

490 "Sistem", *Büyük Doğu*, S. 29, 6 Ekim 1950.

491 "Büyük Doğu Cemiyeti Ana Nizamnamesi", *Büyük Doğu*, 2 Temmuz 1949.

492 "Sizinle Baş başa", *Büyük Doğu*, S. 21, 29 Temmuz 1949.

hâkimiyetini Doğunun asli ve ruh yapısıyla birleştirecek ve bu mefkûreyi "Büyük Doğu" adıyla Türkiye meselâde somutlaştıracaktı. (Madde: 3) Bir ideologya örgüsüne sahip olan bu dünya görüşünü inşa edecek dokuz kutuplu bir inanış sistemine ihtiyaç vardır. Bunlar;

Ruhçuluk
Ahlâkçılık
Milliyetçilik
Cemiyetçilik
Şahsiyetçilik
Keyfiyetçilik
Nizamcılık
Müdahalecilik
Sermaye ve Mülkiyette tedbircilik, idi. (Madde: 4)

Cemiyet, hedeflenen düşünce sistemine karşıt olarak, düşman saflarında gördüğü ve mücadele edilecek düşünce gruplarını da açıklamıştır. Bunlar;

Her türlü Allahsızlık
Her türlü ahlâkî kayıtsızlık
Bütün derece ve istihaleleriyle materyalistlik ve komünistlik
Başıboş fertçilik
Teftişsiz ve murakabesiz taklitçilik
Fikir ve ilimde posacılık ve kısırcılık
Sahte ve köksüz inkılâpçılık
Züppe Garp hayranlığı

Bütün ahlâk dışı tecellileriyle eyyam güderlik ve içtimaî adaletsizlik (Madde: 5)

BDC, hedefine varmak için kanun çerçevesinde iki temel yol takip edecektir. Birincisi, sadece fikrî, siyasî, harsî ve ahlâkî düzlemde tebliğ ve telkin yolu ile birey yetiştirmek. Bunu sağlamak için de, dergi, broşür, beyanname ve kitap gibi her sahada farklı eserler yayımlanacak, konferans ve toplantılar düzenlenecekti. İkincisi, davanın olgunlaşıp kadrolaşmasından sonra millet temsilciliği etrafında siyasî mücadeleye atılıp iktidar elde edilecekti. (Madde: 7)

DOKUZ KİŞİLİK UMUMİ İDARE HEYETİ KAT'İ KADROSU:

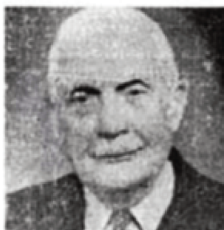
(Ayrıca gelecek sayıda ilân edilecek, bir fahri Umumi Reis)

1 — [illegible] kürek (Umumi Reis) Büyük Doğu sahibi
2 — Ce[illegible]an (Umumi Reis Vekili) Emekli subay ve Milis Generali - Maruf muharrir
3 — [illegible] (Umumi Kâtip) Ehl-i Sünnet sahibi - Maruf muharrir
4 — [illegible]umi Muhasip) Yüksek Kimya Mühendisi - Muharrir
5 — C[illegible]e (Umumi Haysiyet Meclisi Reisi) Emekli Albay - Kuleli Askeri Lisesi Eski Müdürü - Malûl Gaziler Cemiyeti Eski Reisi
6 — [illegible] (Umumi Haysiyet Meclisinden) İstiklâl Hareketi kahramanlarından - Birinci Millet Meclisi âzasından
7 — **Şakir Üçışık** (Umumi Haysiyet Meclisinden) Serbest meslek sahibi - İlim adamı
8 — **Halûk Nur Baki** (Umumi Haysiyet Meclisinden) Doktor - Muharrir
9 — **Lûtfi Bilgen** (Umumi Haysiyet Meclisinden) — Doktor - Muharrir

Resimler, soldan sağa doğru sırasiyle... Tefsiri gelecek sayıda...)

Büyük Doğu Cemyeti'nin İdare Heyeti
1. Sütun; Necip Fazıl Kısakürek (Umumi Reis),
Cevat Rifat Atilhan (Umumi Reis Vekili), Abdürrahim Zapsu (Umumi Katip)
2. Sütun; Önder Karagül (Umumi muhasip),
Celalettin Sığındere (Umumi Haysiyet Meclisi Reisi), Şükrü Çelikalay (Umumi Haysiyet Divanından)
3. Sütun; Şakir Üçışık (Umumi Haysiyet Meclisinden),
Haluk Nurbaki (Umumi Haysiyet Meclisinden), Lütfi Bilgen (Umumi Haysiyet Meclisinden)

BDC, belirlediği hedefe ulaşmanın ancak cemiyetin vasıflarına uygun bireylerle sağlanabileceğine inanmaktaydı. Bundan dolayı, kadrosuna girecek insanlarda bazı vasıfların bulunmasını şart koşmuştur. Aranan bu vasıflar, umumi ve hususi olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Umumi vasıflar şunlardı:

Milli değerlere şartsız bağlı olmak
Büyük Doğu Mefkûresini kayıtsız ve şartsız benimsemek
Erkek olmak
Yirmi iki yaşını doldurmuş olmak
Hususi şartlar ise:
Ruhi ve bedeni, kötü ve çirkin illetlerden uzaklık
Hamle, fedakârlık, vecd ve heyecan karakteri
Belli başlı bir duygu ve düşünce yeteneği
Her bakımdan üstün ahlâk

Umumî ve hususî olan bu şartlar üzerinde takdir hakkı cemiyetin idare heyetine ait olacaktı. (Madde: 8)

Cemiyet, teşkilatın masrafları için üyelerine bazı maddi yükümlülükler getirmekteydi. Üyeler, maddi seviyelerine bakılmaksızın her ay 2 lira aidat vermekle ve bunu bir "namus borcu" gibi görmekle sorumlu tutulmuşlardı. Aidatlar, ayda 2 ve senede 24 liradan fazla veya eksik olmayacaktı. Varlıklı kişilerin cemiyete yapacağı maddi yardımlar, teberru ve hibe kabûl edilecekti. (Madde: 10) Her ayın ilk haftası sonuna kadar aidatı gelmeyen üyelere merkezden matbu bir hatırlatma kartı gönderilecekti. Bir hafta içinde gelmeyen aidat sahipleri, "gayeye ve gaye ahlâkına sırt çevirmiş" sayılacak ve üyelikten çıkarılacaktı. (Madde:12)

BDC, maddi giderlerini karşılayacak sağlam bir kaynağa sahip değildi. Bu sebeple, üyelerin ödeyecekleri aidatlar cemiyet için hayatî önem taşımaktaydı. Cemiyetin aidat konusunu, Nizamnamede üç madde halinde düzenlemesi ve ısrarla vurgulaması bunun içindir.

BDC, 46 maddeden oluşan Nizamnamenin 5. faslını merkez ve taşra teşkilatının oluşumuna ayırmıştır. Hiyerarşik bir yapıda hazırlanan cemiyetin teşkilat basamakları yukarıdan aşağıya

şöyle belirlenmişti:

1. Büyük Divan
2. Umûmî Reislik
3. Umûmî İdare Heyeti
4. Merkez Umûmî Heyeti
5. Şubeler Umûmî Heyeti
6. Şubeler İdare Heyeti
7. Umûmî Haysiyet ve İnzibat Meclisi
8. Şube Haysiyet ve İnzibat Meclisi
9. Muvakkat Mümessillikler

Cemiyet, adı geçen basamakların oluşum ve işleyiş sistemlerini ilgili maddelerde detaylı olarak açıklamıştır. Atilhan'ın Umûmî Reis Vekili olarak yer aldığı Umûmî İdare Heyeti aşağıdaki gibi oluşturulmuştu.

1. Necip Fazıl Kısakürek (Umûmî Reis, Büyük Doğu Sahibi)
2. Cevat Rifat Atilhan (Umûmî Reis Vekili, emekli subay ve milis generali, maruf muharrir)
3. Abdürrahim Zapsu (Umûmî Kâtip, *Ehli Sünnet* sahibi, maruf muharrir)
4. Ömer Karagül (Umûmî Muhasip, yüksek kimya mühendisi)
5. Celaleddin Sığındere (Umûmî Haysiyet Meclisi Reisi, emekli albay Kuleli Askeri Lisesi müdürü, Malûl Gaziler Cemiyeti eski reisi)
6. Şükrü Çelikalay (Umûmî Haysiyet Meclisi'nden, istiklâl harbi kahramanlarından, Birinci Millet Meclisi azası)
7. Şakir Üçışık, (Umûmî Haysiyet Meclisi Azası)
8. Haluk Nur Baki (Umûmî haysiyet meclisinden, doktor-muharrir)
9. Lütfi Bilgen (Umûmî haysiyet meclisinden, doktor muharrir)[493]

BDC, Umûmî İdare Heyeti sorumluluğunda sürekli bir heye-

---

[493] Ömer Karagül, "Dokuz Kişilik Umumi Heyeti Kati Kadrosu", *Büyük Doğu i*, S. 32, 27 Ekim 1950. BDC'nin Umumi İdare Heyeti Üyeleri için bkz: Ek 1, Belge 8.

can ve canlılık içinde dinamik olacak ve asla donmuş kalıplar arasına sıkışmayacaktı. Cemiyetin rehber unsurlarıyla yakın ve uzak üyeleri arasında maddî ve manevî irtibatın sağlanması, her an yenilik ve canlılığını muhafaza etmesi Cemiyetin en hassas noktası görülmekteydi. (Madde: 57) Cemiyet, davanın zaferi için mefkûreye gönül vermiş üyelerin birlik ve bütünlük içinde olmalarını ve şahsi zevklerden uzak olarak Büyük Doğu ahlâkı içinde kalmalarını kaçınılmaz görmekteydi. "İç ve dış tecelli çerçevelerinde şahsiyet ve asliyet, Büyük Doğucuların ilk farikası" kabul edilmekteydi. Cemiyet "…ölü kalıplara bağlı alelade bir cemiyet şeklinde değil, bütün bir ruh mimarisi işini üzerine almış bir ocak mahiyetinde" kurulduğunu vurgulamaktaydı. (Madde: 58)

Kendini bir prensip ve sistem manzumesinden ibaret gören Cemiyet, prensiplerini klişe üstü bir ruhla ele almakta, Cemiyetin başı ile üyeleri arasındaki organ birliğini titizlikle korumayı en önemli prensibi olarak görmekteydi. Bu birlikteliği kurmanın biricik yolu olan üyelerin aylık 2 liralık aidatından hiçbir nedenle vazgeçilemeyeceğini vurgulayan Cemiyet, maddi yetersizlik içinde olan fakat Büyük Doğu vasıflarına layık kişilere "gerekirse" üyelik yolunun açılabileceğini de ifade etmekteydi. Bu husustaki takdir hakkı, Umûmî Reis'in teklif ve tasvibi altında Umûmî İdare Heyeti'ne ait olacaktı. Heyet, aylık 2 liralik aidatını fiilen ve hiçbir şekilde ödeyemeyecek olan üyenin tespiti ve belli bir zaman için kendisine, Cemiyetin hesabından yine Cemiyetin hesabına yatırılmak üzere borç verebilme salahiyetine sahip olacaktı. (Madde: 59)

BDC, üstte de vurgulandığı üzere, maddî bir kaynaktan yoksun olan teşkilatın ayakta kalmasını üyelerin ayda ödeyecekleri 2 liralık aidata bağlamıştı. Cemiyet bir taraftan zamanında ödenmeyen aidat sahiplerinin üyelikten çıkarılmasını hükme bağlarken, diğer yandan da aidat ödeyemeyecek durumda olan üye adaylarına borç vererek Cemiyete kazandırma yoluna gitmekteydi. Cemiyet üyelerinin büyük çoğunluğunun, orta halli Anadolu insanı olduğu düşünüldüğünde, Cemiyetin bulduğu üyelik formülünün akıllıca olduğu akla gelebilir. Ancak bu formülün

başarısı, cemiyetin kısa sürede yakalamayı öngördüğü siyasal başarıya ve de üye aidatlarının düzenli ödenmesine bağlıydı.

BDC Nizamnamesi, kendi iç yapılanmasıyla ilgili oldukça geniş bilgi içermesine rağmen, öngördüğü devlet yönetimiyle ilgili doyurucu bilgi vermemiştir. Sadece, Nizamnamenin 60. maddesinde, "durağan ve yüzeysel bir hükümet icraatı yerine", zamanın getirdiği şartlara uygun ve işlevsel bir hükümet modeli öngörürken; devlet idare şekli olarak da "…Cumhuriyetin en ileri, gerçek ve mefkûreleştirilmiş nev'i" (Madde: 60) dediği müphem bir siyasîl örgütlenme hedeflemiştir.

Cemiyet, Büyük Doğu idealinin iktidardan geçtiğini düşünmekteydi. Başlangıçta hazırlıklar, 1950 seçimlerine katılmak üzerine yapılmıştır. Ancak, partinin gerekli teşkilatlanmayı sağlayamaması, bu seçimlere girmesini önlemişr. Hedef, 1954 yılı seçimleri olmuştur.

Hedefini, 1954 yılındaki milletvekili seçimleri olarak belirleyen ve iktidar hesapları yapan siyasî bir örgütün, devlet idaresine yönelik somut ve cazip modeller üretememesi büyük bir eksiklikti. Kalabalık seçmen yığınlarına, devlet idaresinden ziyade, kendini nasıl idare edeceğini anlatan BDC, emsali partilerin ortaya koyduğu son derece değişken ve cazip programlar yanında oldukça sönük kalmıştı. Bu da, Cemiyetin öngördüğü duygusal ve fantastik hedeflerinin ileride ne derece somut bir başarı yakalayacağı noktasında seçmenler arasında şüphe yaratmıştır.

Cemiyetin Kapanması

Cemiyetin giderlerini karşılayacak maddi bir kaynaktan yoksun oluşu, onu üyelerin aylık ödeyecekleri 2 liralık aidatlara bağlı kılmıştı. Cemiyet, aidatı ödeyemeyecek durumda olan üyeler için, sonradan ödenmek şartıyla 1, 5 ve 10 yıllık ödeme vadeleri hazırlayarak borçlandırma yoluna gidilmiştir.[494] Fakat Cemiyetin şubeleri, üye aidatlarını düzenli olarak merkeze gön-

---

494 "Vakit", *Büyük Doğu*, S. 12, 30 Aralık 1949.

derememiş, 1950 yılının Nisanından itibaren de hiçbir Cemiyet şubesi aidatını ödememiştir.[495]

Cemiyet, tek gelir kaynağı olan aidatların ödenmemesinin yarattığı malî konular, bir süre için *Büyük Doğu* dergisi ve dolayısıyla Necip Fazıl'ın verdiği borçla aşmaya çalışmış, fakat borç yükünün ağırlaşması ve Necip Fazıl'ın başından eksik olmayan siyasî davalar Cemiyeti madden iflâsa sürüklemiştir. Buna ilâveten, Necip Fazıl'ın adının bazı kumar hadiselerine karışması ve Cemiyetin parasını kumarda harcadığı yönündeki iddialar da Cemiyeti büsbütün karıştırmıştır.

Necip Fazıl, İstanbul Savcılığı tarafından Emniyet Müdürlüğünün Siyasi Şube masasına celp edilip, BDC'nin hesapları ile ilgili sorgulanmıştır.[496] Cemiyetin Umûmî İdare Heyeti, 22 Nisan 1951 tarihinde yaptığı toplantıda Cemiyetin alacak verecek hesabını görmüş ve Necip Fazıl'a 1714.02 liralık bir borç yekunu çıkarmıştır.[497]

Umûmî İdare Heyeti, 12 Mayıs 1951 tarihinde yaptığı toplantıda Cemiyetin geleceği ile ilgili 19 maddelik bir karar almıştır. Buna göre, Cemiyetin Soma ve Diyarbakır şubeleri kendi kendilerine feshedilmiş kabûl edilirken; Afyon, Kayseri, Kütahya, Malatya ve Tavşanlı şubeleri de bütün üyeleriyle birlikte tasfiye edilmiştir.

Cemiyetin aldığı önemli kararlardan biri de, Umûmî Resi Vekili Cevat Rifat Atilhan, Umûmî Kâtip Abdürrahim Zapsu ve Mehmet Reşat Düşünür gibi isimlerin Cemiyetten ihraç edilmesiydi.[498] Cemiyet, "davaya sadık ve bağlı, fakat sadece ihmalci üyeler"in ihracı için "tasfiye" ifadesini kullanırken; "doğrudan doğruya davaya, onun gerektirdiği ruh ve ahlâka uzaklığın ifadesi olarak" da "ihraç" ifadesini kullanmayı uygun görmekteydi. Buna göre, adı geçen şahıslar cemiyet tarafından "ihraç" edilmiş sayılmaktaydı.

---

[495] "Karar", *Büyük Doğu*, S. 56, 18 Mayıs 1951.
[496] "İstanbul Valiliğine Verdiğimiz İstida", *Büyük Doğu*, S. 55, 11 Mayıs 1951.
[497] "Hesap", *Büyük Doğu*, S. 55, 11 Mayıs 1951.
[498] "Hususi İhraç" *Büyük Doğu*, S. 56, 18 Mayıs 1951.

Necip Fazıl, Atilhan'ı; "cemiyeti yıkıp, kendi şahsına ve şahsî menfaatlerine bağlamak"la suçlamış ve cemiyetin İzmir'de vuku bulan "fesat" hareketinin tertipçisi olarak göstermişti.[499] Atilhan'ın bu suçlamalar karşısındaki tavrını bilemiyoruz. Muhtemelen, N. Fazıl'ın adının kumar olaylarına karışmasından sonra bir güven bunalımı yaşamış ve bazı partili arkadaşlarıyla Cemiyetle olan bağını koparmıştır. Söz konusu anlaşmazlık bu iki "gönüldaş"ın yollarını tamamen ayırmış ve Malatya'da birlikte yargılandıkları Yalman davasında bariz bir kavgaya yol açmıştır.[500] Bu olaydan sonra ikilinin yolları bir daha hiç kesişmemiştir.

Necip Fazıl, mahkûmiyet günlerini anlattığı *Cinnet Mustatili* kitabının Malatya bölümünde, Atilhan'ın ismini bile anmaktan kaçınırken, kendisine "Müşarünileyh" diye hitap etmektedir.[501] Yine Malatya davasında yaptığı savunmada, Atilhan'la olan ihtilâfını "devasız ve şifasız bir zıddiyet" olarak tanımlamıştı.[502] Buna karşılık Atilhan, Malatya olayında basına yansıyan doğruluğu tartışmalı polemik dışında hiçbir yazısında Necip Fazıl aleyhinde görüş belirtmemiştir.

BDC, bağlı şubelerin feshinden sonra, durumu mahalli hükümet makamlarına bildirmiş ve mevcut üyelerini de 26 Mayıs 1951 tarihinde Cemiyet hakkında nihaî kararı vermek üzere Büyük Divan Toplantısına davet etmiştir.[503] Toplantı, Cemiyetin merkez binasında plânlanan günde yapılmış ve "Cemiyet üyelerinin, içinde bulundukları siyasî, ruhî, içtimaî, malî amiller yüzünden Cemiyetin topyekûn feshine" karar verilmiştir.[504] Umûmî İdare Heyeti, yazdığı bir dilekçe ile BDC'nin tamamen feshedildiğini İstanbul Valiliği'ne bildirmiştir.

---

499 Aynı yer.

500 Necip Fazıl Kısakürek'le Atilhan arasında Malatya hapishanesinde yaşanan anlaşmazlık için bkz: I. Bölüm, Ahmet Emin Yalman'a Suikast Olayı ve Cevat Rifat Atilhan'ın Tutuklanması.

501 Necip Fazıl Kısakürek, *Cinnet Mustatili*, 9. Baskı, Büyük Doğu Yayınları, İstanbul 1997, s. 95-165.

502 Necip Fazıl Kısakürek, "Malatya Müdafaası", *Büyük Doğu*, S. 5, 1954.

503 "Büyük Doğu Cemiyeti", *Büyük Doğu*, S. 57, 25 Mayıs 1951.

504 "Umumi Heyet Kararı", *Büyük Doğu*, S. 58, 1 Haziran 1951.

Böylelikle, BDC, yaklaşık iki yıl süren siyasî varlığını noktalamış oluyordu. Kurucusu Necip Fazıl Kısakürek, Cemiyetin kapanmasının ardından "Mukaddesatçı Türk" başlığıyla kaleme aldığı veda yazısında, Büyük Doğu davasının devam edeceğini, BDC'nin bir keşif kolu olarak vazifesini yerine getirdiğini ve yaşanan tecrübeler ışığında yeniden teşkilâtlanacaklarını duyurdu. Aynı zamanda, Büyük Doğu Partisi'ni kuracaklarını ve *Büyük Doğu* dergisini günlük gazete haline getirerek mücadeleye devam edecekleri konusunda okuyucularını bilgilendirdi.[505]

İslâm Demakrat Partisi (1951-1952)

Partinin Kuruluşu ve Teşkilatlanması

Cevat Rifat Atilhan'ın en sansasyonel partisi olan İDP, 27 Ağustos 1951'de İstanbulda kuruldu.[506] Partinin merkezi, Beyazıt Bakırcılar'da, Mühürdar Emin Paşa Sokak'ta bulunan 34 numaralı Mercan Apartmanı'nın 4 numaralı dairesiydi.[507] İDP Esas Programına göre, parti kurucularının isimleri ve meslekleri aşağıdaki gibiydi:

1. Cevat Rifat Atilhan
2. Zühtü Bilimer, (emlâk sahibi, muharrir, mütefekkir)
3. Kerim İnan, (emekli albay)
4. Mahmut Reşat Uluğhan, (mühendis)
5. Hakkı Sadık Acaralı, (emekli bahriye zabiti)
6. Şükrü Özsaraçoğlu, (muharrir)
7. Nuri Çallı, (emekli albay)
8. Feridun Okyanus, (emekli binbaşı)
9. İbrahim Galip Hamikoğlu, (emlâk, arazi sahibi)
10. Hacı Nuri Erdoğdu, (tüccar ve emlâk sahibi)
11. A. Naci Yeter, (terzi)
12. Mehmet Reşat Düşünür, (inşaatçı)
13. Ahmet İlkol, (bakkal ve kütüphaneci)
14. Neşet Aslın, (marangoz, fabrikası sahibi)

---

505 "Mukaddesatçı Türk", *Büyük Doğu*, S. 58, 1 Haziran 1951.
506 "Müjde", *Büyük Cihad*, S. 25, 31 Ağustos 1951.
507 "İslam Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 33, 26 Ekim 1951.

SEBİLÜRREŞAD

İslâm Demokrat Partisi

Nasıl kapatıldı, tekrar nasıl açıldı ?

Bütün muhakeme ve müdafaaların tafsilâtı

Atilhan, Kapatılan İDP'nin ardından Sebilürreşad'da Sebilürreşad, C.5, S. 125, 1952

15. Şevket Üzümcü, (inşaat ustası)

16. Mahmut Düşünür, (marangoz.)[508]

Parti kurucuları arasında Atilhan dâhil asker kökenli 5 üye dikkat çekmekteydi. Üyelerden Zühtü Bilimer, İstanbul'da 30 Eylül 1949 tarihinde kurulan Toprak, Emlak ve Serbest Teşebbüs Partisi'nin kurucuları arasında yer alıyordu.[509] Mahmut Düşünür, daha önce BDC'nin bünyesinde yer almış ve Atilhan'la birlikte Cemiyetin İzmir sorumluluğunu üstlenmişti. Cemiyetten ihraç edilmesinden sonra İDP'nin kurucu üyeleri arasında yer almıştır.

İDP'nin genel başkanlığını Cevat Rifat Atilhan yapmaktaydı. Partinin Umûmî Riyaset Di-

---

[508] *İslâm Demokrat Partisi Esas Programı*, Teknik Basımevi, İzmir 1952, s. 15-16. Tarık Zafer Tunaya, partinin kurucu sayısını 15 olarak vermiştir. Partinin esas programında yer alan Mahmut Reşat Uluğhan ve Şükrü Özsaraçoğlu Tunaya'da yer almazken, Tunaya'nın yer verdiği Hamit Tekinsoy (emekli yarbay) da partinin esas programında yer almamaktadır. Bkz: Tunaya, a.g.e., s.742-743. İDP'nin propaganda organları *Hür Adam* ve *Büyük Cihad* gazetelerinde önceden yayımlanan fakat resmileşmeyen parti nizamnamesine göre, parti kurucularının sayısı on yedi olarak gözükmektedir. Bkz: "İslam Demokrat Parti Nizamnamesi", *Hür Adam*, 14 Eylül 1951 ve "İslam Demokrat Partisi Nizamnamesi", *Büyük Cihad*, S.29, 28 Eylül 1951. Partinin ilk nizamnamesi, Dâhiliye Vekâletinin bazı hususlarda düzeltilmesi istemiyle geri gönderilmiştir. Yenilenen ve kabûl edilen nizamname, *İslâm Demokrat Partisi Esas Programı* adıyla basılmış olup, ayrıca *Büyük Cihad* gazetesinde de yayımlanmıştır. Bkz: "İslâm Demokrat Partisi Esas Programı", *Büyük Cihad*, S. 48, 8 Şubat 1952.

[509] Tunaya, a.g.e., s. 736.

vanı, 15 Ekim 1951 tarihinde Atilhan başkanlığında yaptığı toplantıda, Zühtü Bilimer'i Umûmî Reis Vekilliğine, Albay Kerim İnan'ı da Umûmî Kâtipliğe getirmiştir. Divan, partinin ilk faaliyete geçen şubesi olan Malatya il teşkilatını telgrafla kutlamıştır. Aynı toplantıda, Menemen, Karşıyaka, Ulus, Samsun, Amasya, Gerze, Hopa, Erzurum, Adapazarı ile İstanbul ve Kocaeli'nin bütün kazaları açılmaya hazır hale getirilmiştir. Bunlardan başka 191 şubenin açılması için de partiye müracaat yapılmıştır.[510]

Umûmî Riyaset Divanı, Parti'nin Merkez İdare Meclisini aşağıdaki üyelerden oluşturmuştur:

1. Nuri Çallı
2. Osman Yüksel Serdengeçti
3. Hakkı Sadık Acaralı
4. İbrahim Gür
5. Ferudun Okyanus
6. Şükrü Özsaraçoğlu[511]

İDP, propaganda organı olarak İstanbul'da *Hür Adam*, Samsun'da *Büyük Cihad*, Bursa'da *Yeşil Bursa*, Eskişehir'de *Yeşil Nur* ve Konya'da yayın yapan *Yeni Meram* gibi milliyetçi muhafazakâr gazeteleri kullanmaktaydı. Ayrıca, Eşref Edip'in *Sebil'ürreşad* ve Osman Yüksel'in *Serdengeçti* dergileri, İDP politikalarını destekleyen yazılar yayımlamaktaydılar. Parti genel başkanı Atilhan, özellikle Büyük *Cihad*'da, bir yandan İDP'nin varlık sebebini açıklarken, diğer yandan da CHP ve DP'yi eleştiren şiddetli yazılar yazmaktaydı.

İDP hakkında bir makale yayımlayan araştırmacı Haluk Ö. Karabatak, partinin belkemiğinin Büyük Doğuculara dayandığını ve Atilhan'ın Necip Fazıl'la yakın ilişkilere sahip olduğunu belirtmektedir.[512] Partinin büyük oranda BDC mirasına dayandığı doğru olmakla birlikte, Atilhan'ın bu dönemde Necip Fazıl'la bir ilişkisi söz konusu değildir. Önceden de belirtildiği gibi,

---

510 "İslam Demokrat Partisi Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 33, 26 Ekim 1951.
511 "İslam Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 35, 9 Kasım 1951.
512 Haluk Ö. Karabatak, "İslam Demokrat Partisi", *Tarih ve Toplum*, C. 22, S. 130, 1994, s. 199.

Atilhan BDC'den olaylı bir şekilde ihraç edilmiş ve ikilinin yolları kesin olarak ayrılmıştır. Bu yüzden, Necip Fazıl'ın dargın bulunduğu Atilhan'a ve dolayısıyla İDP'ye destek vermesi söz konusu değildir.

İDP, ülke genelinde hızlı bir teşkilâtlanmaya gitmiştir. Umûmî Riyaset Divanının dördüncü toplantısında alınan bir kararla Aşkale kazası faaliyete geçirilmiştir. Aynı toplantıda, Bursa vilayet teşkilatının kurulması için 12.11.1951 tarih ve 4 no'lu kararla ilgili heyete salahiyet verilmiştir.[513] İDP'nin Bursa İl Teşkilatı Ziya Baloğlu başkanlığında açılmıştır.[514] Açılış töreninde parti binasına sancak çekilmiştir. Parti yetkililerinin dualı açılış merasimine il valiliği tarafından izin verilmemiştir. Buna sert tepki gösteren İDP, yayın organı *Büyük Cihad*'da hükümeti çifte standart uygulamakla suçlayarak aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

> "Müslüman Türk kanıyla sulanmış ve elde edilmiş bir vatan toprağı üzerinde hükümet makamları elleriyle Efeste hristiyan merasimi yapılmasına delâlet eder ve hristiyanlar her türlü dinî merasim yaparken, Demokrat İngiltere ve Demokrat Amerikada Çörçil ve Mister Trumanın dualar ve dinî merasimlerle yeni yılları tes'it etmelerine mukabil, bizdeki bu tahdidin halk arasında iyi tesirler bırakmadığı bildirilmektedir"[515]

İDP'nin Bursa il teşkilatının açılışında parti binasına sancak çekilmesi ve dualı açılış merasimi için hükümetten resmi izin talebinde bulunması, hakkında açılacak kapatma davasında savcılık makamının öne sürdüğü kapatılma sebeplerinden biri olarak gösterilecektir.

---

[513] İDP'nin Bursa il teşkilatı üyeleri şu isimlerden oluşmaktaydı: Abdullah Aktoprak, Hacıemin Kireçtepe, Mehmet Ziya Baloğlu, Avukat Mesut Gülensoy, Hasan Gülensoy, Hacı Mustafa Kahraman, Ahmet Korurlar, Mustafa Durukan, Haşim Dilbil. Bkz: "İslam Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 37, 23 Kasım 1951.

[514] "İslam Demokrat Partisi", *Hür adam*, 25 Ocak 1952.

[515] "İslam Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 47, 1 Şubat 1952.

İDP'nin açtığı diğer şubeler, Keçiborlu[516], Ulus[517], Menemen[518], Ödemiş ve Milas[519] idi. Bundan başka, Zile ve Of'a da şube açmaları için salâhiyet verilmiştir.[520] İDP, Tunaya'nın verilerine göre, takriben 10 vilayette, 150 kadar şubeye ve iki bini aşan üyeye sahip olmuştur.[521]

Partinin Programı ve Savunduğu Görüşler

İDP, 45 maddelik bir nizamnameye sahipti. İlk 22 madde, Partinin değişik konulardaki görüş ve hedeflediği icraatları içerirken, diğer maddeler de merkez ve taşra yönetimlerini düzenleyen kuralları içermekteydi.

Amaç

İDP, kuruluş amacını;

"Maddi ve manevi ölçülerle ve bütün mana ve şümûliyle Türk milletini medeni âlemde mümtaz tarihiyle, şerefli mazisine lâyık bir refah ve ümran seviyesine çıkarmak ve Türk

---

516 İDP'nin Keçiborlu Şubesi'nin başkanlığına Mehmet Çatal, başkan vekilliğine Ali Gürbüz, sekreterliğine Süleyman Çulal, muhasipliğine Mustafa Şambayatlı, üyeliklerine de Mehmet Özerdem, Hüseyin Candan ve Mehmet Akman getirilmiştir. Bkz: "İslam Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 45, 18 Ocak 1952.

517 İDP'nin Ulus şubesi başkanlığına eski belediye başkanlarından Nuri Gençtürk getirilmiştir. Bkz: "İslam Demokrat Parti haberleri", *Büyük Cihad*, S. 46, 25 Ocak 1952.

518 İDP'nin Menemen Şubesi, 18.1.1952 tarihinde açılmıştır. Kurucuları; Ahmet İlkol (Başkan), Salih Güler, Ulvi Çulha, İshak Tosun, M. Ali Çıtak, Ali Güvendik idi. Bkz: "İslam Demokrat Parti haberleri", *Büyük Cihad*, S. 46, 25 Ocak 1952.

519 "İslam Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 48, 8 Şubat 1952.

520 İDP'nin Zile şubesi için salâhiyet verdiği kişiler şunlardı: Galip Kurucu, Abdullah Ergüzel, Burhan Cahit İspir, İzzet Çakır, Sabri Işık, Sadık Yön, Kazım Özcan, İsmet Türkaydın, Saadettin Özbiber ve Dursun Topçu. İDP'nin Of şubesi için, Millet Partisi eski ilçe başkanı Halim Çakıroğlu'na salâhiyet verilmiştir. Bkz: "İslam Demokrat Partisi Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 48, 8 Şubat 1952.

521 Tunaya, a.g.e., s. 743.

> vatanını en ameli ve yapıcı sistemlerle ve cezri çalışmalarla baştanbaşa imar etmek"[522]

şeklinde açıklamıştır.

Parti; "ahlâk, anane, adalet, çalışma, iş ve hürriyet" umdeleri üzerine oturtulmuştur.[523] Parti, 45 maddelik programının amacını: "Milleti iş ve ekmek sahibi yapmak. İçerde ve dışarıda kuvvetli, kudretli, hür ve mesut bir millet ve hükümet görmektir." şeklinde özetlemekteydi.

Din

İDP, Türk milletinin tarihi boyunca bağlı kaldığı bütün kutsi, ahlâkî, harsî ve içtimaî prensip ve akidelere bağlı kalırken; milletin ananesine, milliyetine ve mukadderatına olan bağılılığını da her türlü görünür görünmez tecavüz ve müdahalelere karşı korumayı esas almaktaydı. (Madde: 1) Bu maddeye uygun olarak, Türk anayasasına CHP'nin umdeleri olarak giren "bütün demokrasiye zıt" kanunlar hemen kaldırılacaktı. (Madde: 2)

İDP'nin, bu maddede CHP'nin hangi umdelerini kastettiği belli değildir. Ancak, İDP'nin liberal bir ekonomi modelini öngörmesi devletçiliği; laiklik ve bunun yorumu konusunda ciddi eleştirilerinin bulunması da laiklik ilkesini akla getirmektedir. Ancak, parti lideri Atilhan'ın propaganda yazıları dikkate alındığında, kastedilen umdelerin altı Atatürk ilkesi olduğu anlaşılmaktadır. Atilhan, Anayasanın ikinci maddesinde belirtilen Türkiye Devleti'nin niteliklerini CHP umdeleri olarak görmekte ve bunlar var olduğu sürece gerçek bir demokrasinin hayal olacağını savunmaktaydı.[524]

İDP, laiklik ilkesinin pratikte uygulanışını değişik açılardan eleştirse de, "Türk bayrağının gölgesinde yaşayan bütün insanların din ve vicdan hürriyetini garanti" ederek, laikliğin işlevsel

---

522 *İslam Demokrat Partisi Esas Programı*, s. 2.

523 Aynı yer.

524 Cevat Rifat Atilhan, "Milletin bağrına saplanmış altı kazık, yerlerinden çıkmadıkça, Demokrasi bir serabdır", *Hür adam*, 16 Ekim 1951.

yönünü benimsemekteydi.(Madde: 4)

Parti Nizamnamesinin 3. maddesi bir önceki maddenin devamı niteliğindedir. Madde; İDP'nin, milletin isteklerine ve milli menfaatlerine uygun olmayan, karakterine aykırı, manâları açık olmayan, birçok farklı yorum ve anlama sebep olan prensiplerin kanun yoluyla ve millet isteği ile kaldırılmasındaki kararlılığını dile getirmekteydi. Ayrıca, okullardaki ders programları da bu yönde düzenlenecekti. (Madde:3)

İDP'nin bu maddeyi müphem bırakması, milletin "istek, menfaat ve karakterine uymayan" prensiplerin ne olduğunu açıklamaması çok farklı yorumlara yol açmıştır. Partiye, laiklik karşıtı bir görüntü kazandıran bu müphemiyet partiyi günden güne laiklik tartışmalarının odağına sokmuştur.

Komünizm ve Masonlukla Mücadele

İDP, Komünizm ve Farmasonluk gibi uluslararası özellik taşıyan bütün zararlı kuvvetlerin faaliyetlerini kati surette ve şiddetle yasaklamaktaydı. (Madde: 5)

Davasını; Masonluk, Komünizm ve Siyonizmle mücadeleye adayan Atilhan, bunları şiddetle eleştirmekte ve bu kuvvetleri İslâmiyetin ve Türklüğün ezeli düşmanları olarak görmekteydi. Bu "düşmanlara" karşı örgütlü bir mücadeleyi şart koşan Atilhan, bunun ancak tüm toplumun desteğini alan bir siyasî örgütlenmeyle mümkün olabileceğini düşünmekteydi.[525]

---

[525] İDP lideri Atilhan'ın, partisinin Yahudilik, Siyonizm ve Farmasonluk hakkında takip edeceği siyaseti anlattığı yazılarından bir kaçı için bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Dağınık olmanın ve teşkilatsızlığın cezasını çekiyoruz", *Büyük Cihad*, S .43, 4 Ocak 1951; "Geçtiğimiz yol çetin ve mesuliyetli, güttüğümüz hedef muazzam ve mukaddestir", *Büyük Cihad*, S. 40, 14 Aralık 1951; "Bu menfur ve esrarengiz siyonist tekkeleri", *Büyük Cihad*, S. 41, 21 Aralık 1951; "Bir daha bu milletin mukadderatına Siyonist ve farmasonu asla hâkim kılmayacağız", *Büyük Cihad*, S. 53, 14 Mart 1952.

Milletvekili Seçimi

İDP, milletvekili seçimini her yüz bin kişiye bir milletvekili düşecek şekilde düzenlemiştir. (Madde: 6) Yasamada Ayan Meclisi kurulması öngörülmektedir. Bu meclis, her ilden gelecek bir temsilcinin oluşturduğu toplam 63 üyeden oluşacaktı. Ayanların seçimi, millet tarafından ve hayat boyu kaydıyla olacak ve ayanların beşte birlik kısmı eksilmedikçe yenileri seçilmeyecekti. (Madde: 6) Yasamada Ayan Meclisinin kurulması, Atilhan'ın daha önce bünyesinde yer aldığı MKP ve TMP nizamnâmelerinde de yer almıştı.

Adalet İşleri

Adaleti "mutlak ve esas" gören İDP, adliyeyi her türlü nüfuz ve tesirden uzakta müstakil bir kurum olarak düzenlemektedir. Adli işlerin süratle yürütülmesi ve sonuçlandırılması için bilumum tedbirlerin alınacağını belirten Parti, Ceza ve Hukuk mahkemelerinin usûllerinden kaynaklanan gecikmelerin giderileceğini vurgulamaktadır. Parti, adalette istinaf mahkemelerinin kurulmasından yanadır. (Madde: 8) Parti, basın davaları için ayrı mahkeme ve kanunlardan yana değildir. Ayrıca, barış zamanlarında askeri ve örfi mahkemeler kurulmasını uygun görmemektedir. (Madde: 9)

Devlet İdare Sistemi

İDP, devlet idare sistemini; "tevsii mezuniyet ve geniş salâhiyetli mesuliyet" esası üzerine kurmaktadır. İdare memurluklarında terfi esas alınacak, "eser meydana getirmeyen, bugün şahidi olduğumuz gerilikler ve perişanlıklara çare bulamayan, mesuliyetten korkan, beceriksiz memurların kıdem ve hizmetleri ne olursa olsun" terfileri yapılmayacaktı. Bunlar içinde, memlekete faydalı kalkınma işlerine hizmet eden, yurdun imarına ve milletin lehine çalışanların gayrisi tasfiye edilecekti. Başarılı ve yapıcı idare amirleri geniş miktarda ödüllendirilip terfi ettirilecekti. Memurların ve serbest vatandaşların sosyal hayattaki yeri

ve itibarı, vatana yaptıkları hizmet ve fedakârlıkları ölçüsünde olacaktı. (Madde: 10)

Ülke Kalkınması

İDP, aynen TMP nizamnamesinde olduğu gibi, ülkenin imarı için bir İmar ve İskân Vekâleti kuracaktı. Bu vekâlete geçici kanunlarla belli bir süre için olağan üstü yetki ve malî kaynak sağlanacaktı. Vekâlet, "milli kalkınma vazifesi"ni kısa zamanda gerçekleştirmek için imar bölgelerinde çalışma kabiliyetinde olan bütün vatandaşlara, mühendis, mimar, usta ve kalfalara mecburi vazife verme yetkisine sahip olacaktı. Vekâlet, ülke imarı için gerekli çimento fabrikaları ve çalışacak inşaat usta ve kalfalarını yetiştirecek bölge meslek okulları açacaktı. Zarurî gördüğü yerlerde iş saatlerinde kahvehaneleri kapamak ve aylak gezenleri de işe sevk edebilme yetkisine sahip olacaktı. (Madde: 11)

İstanbul'un İdaresi

İDP, "tabiatın milletimize bir lütfu" olarak gördüğü İstanbul'un, imar ve gelişimi için özel bir madde düzenlemiştir. Buna göre, İstanbul'un lâyık olduğu ekonomik ve sosyal gelişimi için yabancı ülkelerden uzmanlar getirtilecekti. Devlet, bu şehrin idaresi için her sene geniş bir tahsisat ayıracak ve sivil vatandaşların da sermayesiyle katılabileceği bir milyar liralık bir imar bankası kuracaktı. İstanbul'un en güzel yerlerini işgal eden depolar ve devlete ait binalar uygun semtlere taşınarak İstanbul'un güzellikleri meydana çıkarılacak ve buralar vatandaşın hizmetine sunulacaktı. (Madde: 12)

İşçi Hakları

İDP, komünizmin işçi hak ve hürriyetleri propagandasıyla toplumlara nüfuz ettiğini ve manevî yapılarını çökerttiğini düşünmekteydi. Parti, bunu önlemek için, öncelikle işçilere insan olmanın verdiği şeref ve haysiyetine yakışır düzeyde bir geçim standardı getirileceğini vaat etmekteydi. (Madde: 13)

Eğitim ve Kültür

İDP, eğitim ve kültür işlerini Türk milletinin ilerlemesinin tek yolu olarak görmekteydi. İlköğretim mecburi tutulacak ve 6 yaşından itibaren 7 yıl devam edecekti. Köylerin durumu düzelinceye kadar ve her köy en az 200 ev oluncaya kadar köylerde okul açılamayacak. İlkokullar; nahiye merkezlerinde, parasız ve yatılı olacaktı. Köy çocukları, bu okullarda bütün medeni konfor ve hayat şartlarına sahip olacak ve bu yedi yıllık süre içinde büyük bir fedakârlık ve ihtimamla yetiştirileceklerdi. Çocuklar, Türk milletinin yüksek medeniyet seviyesini yakalamasına gerekli olan bütün bilgileri bu zaman zarfında öğrenecek ve burada aldıkları eğitimle medeni insanlar gibi yaşamayı, köyünü sevmeyi ve imar etmeyi bileceklerdir. Sağladıkları aydınlanma ile her türlü hurafe ve Yahudi uydurmalarından arındırılmış Müslümanlığın bütün ulvî ve ahlâk prensiplerini burada öğreneceklerdi. İDP, eğitim süresinin en önemli unsuru gördükleri öğretmenlere de hak ettikleri hakları ve refah seviyesini sağlayacaklarını vaat etmekteydi. (Madde: 14)

Temel eğitime büyük önem veren İDP, çok sayıda üniversiteli gencin işsiz kaldığından hareketle, yüksek tahsili bazı şartlara bağlama niyetindedir. Ayrıca, yüksek tahsilde meslek okullarını artırmayı plânlayan parti, üretici ve girişimci bir gençlik yetiştirme hedefindedir. "Asırlarca inisiyatif kullanamayan, hayatını devlet hizmetine adamış, servetini ve ticaretini kaptırmış memleket evlâtları" her türlü kati tedbirlerle korunacaktı. Köydekiler başta olmak üzere, Türk çocukları, kendilerinin vatanın gerçek sahibi olduklarını hissedecek ve onun nimetlerinden faydalanarak, vatanına daha samimiyetle bağlı kalacaklardı. (Madde: 15)

Dili, kültürün temeli gören İDP, onu her türlü karmaşa ve etkiden korumayı bir devlet politikası olarak görmekteydi. (Madde: 16)

Köy Kalkınması ve Köycülük

İDP, programında köy ve köy kalkınmasına geniş yer ayırmış-

tır. Parti, yüzde sekseninin köylü dediği Türkiye için köy kalkınmasını "baş davası" olarak görmekteydi. Anadolu köylerinin tipik bir Orta Afrika sefaleti içinde olduğuna inanan parti, köylünün sahip olduğu hayrete şayan çalışkanlığı ve emsâlsiz uysallığı, onun kol ve beden kuvvetiyle köylerin kısa zamanda kalkınabileceğini düşünmekteydi. (Madde: 13) İDP, köy kalkınması için öncelikle köylerin en az 200 evden oluşması gerektiğini ve bu sayının altında eve sahip köylerin ya ev sayısının artırılmasını ya da diğer köylerle birleştirilmesini öngörülmekteydi. Parti, köy kalkınması için gerekli gördüğü hedefleri aşağıdaki gibi plânlamıştı:

A. Köy, kendi evlâtlarını başka muhitlere göçmekten alıkoyacak ve içinde yaşayanları seve seve kendine bağlayacak bir seviyeye çıkarılacaktır.

B. Köy, münevverleri kendine bağlayacak bir hale konacaktır.

C. Köylünün mer'a ve su meselesi kökünden halledilecektir.

D. Köylerde çiçek, ağaç ve bahçeler yetiştirilecektir.

E. Köylünün ferdi kalkınması için her türlü yardımlar ve teşvikler yapılacaktır. Bunu sağlamak için emeklilerden istifade edilecektir. Bunlardan istifadeye memul olanlar, köylerde oturmayı taahhüt ettikleri takdirde ve müddetçe kıdemlerine beş sene zam ve maaşlarına da yüzde on zam verilecektir. Bu kanunla kendilerine verilecek vazife ve salahiyetlerle bunlar köylüye rehber olacaklardır.

F. Köylerde, ziraat ve sanayi-i ziraiye yollarıyla refah ve zenginlik sağlanacaktır.

G.Köylü, şehirlinin bulduğu bütün medeni ihtiyaçları bulacaktır.

H. Her köylünün, en az bir süt ineği, bir binek atı ve en az yirmi davarı olacaktır.

İ. Olmayanlara uzun vadeli ve faizsiz kredilerle hükümet bulup verecektir.

J. Her köyde mutlaka bir ebe, bir revir ve kafi miktarda ilaç ile her nahiyede mutlaka bir doktor bulunacaktır. (Madde: 17)

Türkiye'nin kalkınmasında köylerin üretkenliğine başat rol biçen İDP, ülkenin bir tarım toplumu olduğundan hareketle, üretimde ziraat işlerini modernize etme ve kalkınmayı topraktan başlatma amacındaydı. Bu konuda Ziraat Vekâleti, köylüyü kara sabandan kurtarıp, onu en modern ziraî usûllerle donatacaktı. Ziraat memurları ve yardımcıları, köylerde bilfiil çalışarak köylüye rehberlik edecek ve hizmetine karşılık olarak da belli bir hisse alacaktı. Böylelikle köylünün ziraat bilgisi ve görgüsü de gelişecekti. Yatılı ilkokullarda okuyan çocuklara okul süresince ziraat işleri teorik ve pratik olarak öğretilecekti. Nahiye merkezlerinde bulunan bu okullar, bir çiftlikte bulunması gereken bütün alet ve teçhizata sahip olacak ve okul çocukları hayvan yetiştirmeyi fenni şekilde öğrenip bunların ürünlerinden istifadeyle gürbüzleşeceklerdir. (Madde: 19) İDP, ülkeyi yerli ve yabancı ziraat uzmanları tarafından tetkik ettirip üretimi çeşitlendirmeyi plânlamaktaydı (Madde: 20)

Nüfus Planlaması

İDP, ülke kalkınmasında nüfusun potansiyel bir güç olduğunu düşünmekteydi. Bu sebeple, evlenmeyi ve doğumu ülkenin "milli davası" görmekteydi. Evlenmeyi teşvik için, bekâr vatandaşların vergilerine zam yapılacak ve bekâr memurların terfileri geciktirilecekti. (Madde: 18)

İktisadî Görüşü

İDP ekonomide devletçiliğe karşı serbest teşebbüsü savunmaktaydı. Bu bağlamda devlet, deniz işletmesine ancak yardımcı ortak olarak girebilecek ve tekel idareleri hemen kaldırılacaktı. Tekel şirketlerinin hisse senetleri, bir elde toplanmamak şartıyla anonim şirket haline getirilecek ve mümkün mertebe millet bu hisselere ortak edilecekti. (Madde: 21)

Umdelerinden birini "ahlâk" olarak belirleyen İDP, bu kavramı devletin ve toplumun bütün birimlerinde uygulama ve bunu koruma çabası içindedir. Buna yönelik olarak, makam ve memu-

riyet nüfuzunu millet aleyhine kullanarak haksız servet yapan ve bu şekilde milli bünyenin ahlâkî, siyasî ve iktisadî ahengini bozarak milli serveti yurt dışına çıkaranlar, zaman aşımı affına uğramaksızın mahkeme edilecekler ve durumları hükme bağlanacaktı. Böyle kişilerin, gayri meşru malları müsadere edilecek ve kendileri de medeni haklardan mahrum bırakılacaklardı. (Madde: 22)

İDP, Milli Mücadele'de katkısı olmadığına inandığı birçok insanın yurt kaynaklarını kullanarak haksız servet edindiğini düşünmekte ve buna kayıtsız kalan DP iktidarını da hırsızlara göz yummakla suçlamaktaydı. Özellikle, CHP içindeki bazı kadroların oluşturdukları "kırk haramiler çetesi" ile ülke kaynaklarını hoyratça harcadıklarını ve İDP'nin buna sessiz kalmayacağını vurgulamaktaydı.[526]

Dış Politika

Batıyı, İslâm dünyasını siyasî ve ekonomik yönden sömüren emperyalist bir güç olarak niteleyen parti lideri Atilhan, buna çare olarak, Türkiye'nin önderliğinde bir İslâm Birliği kurulması gereğine inanmaktaydı. Türkiye'yi; tarihî, kültürel ve dinî bağlarla İslâm dünyasına eklemleyen Atilhan, devleti, İslâm dünyasına sırt çevirmekle ve sorumsuz kalmakla suçlamaktaydı. Atilhan, Milli Mücadelenin bir din savaşı olduğunu ve müslüman Türk milletinin en müşkül zamanında İslâm ülkelerinden maddî ve manevî destek aldığını, ancak savaş sonrası devlet ricalinin İslâm'a ve İslâm ülkelerine sırt çevirdiğini iddia etmekteydi.[527]

Merkez ve Taşra Teşkilatı

Nizamnamenin 23-45. maddeleri, partinin merkez ve taşra teşkilatlanmasına ayrılmıştır. İDP'nin Merkez Teşkilatı aşağıdaki oluşturulmuştur:

A. Kongreler

---

[526] "Eşkiyanın elinden milletin çalınmış mallarını geri almak müsadere değildir", *Büyük Cihad*, S. 22, 10 Ağustos 1951.

[527] Cevat Rifat Atilhan, "İslam Demokrat", *Büyük Cihad*, S. 30, 5 Ekim 1951.

B. Umûmî riyaset kongreleri
C. Parti idare heyetleri
D. Parti umûmî kâtibi
E. Teftiş heyeti
F. Haysiyet divanı (Madde:23)

Partiye, medeni haklara sahip, seçilme şartların haiz, kötü hali olmayan ve 22 yaşını dolduran vatandaşlar girebilirdi. Bunlar içinde, parti mefkûresine ve milli menfaatlere aykırı çalıştığı sabit olanlar, tavır ve davranışları parti için kötü örnek teşkil edenler ve partiyi alet ederek menfaat sağlayanlar, komünist ve farmason cemiyetlerine girenler veya meyli olduğu anlaşılanlar, parti haysiyet divanı tarafından partiden ihraç edilebileceklerdi. (Madde: 43)

Partiye giren her üye, 2 liralık giriş ücreti ödeyecektir. Aylık aidat, en az 25 kuruş, en fazla ise 10 lira olacaktır. Parti, bağış kabul ederken, maddi destek için vasıflarına uygun müsamereler tertip edebilirdi. (Madde: 31)

Partinin Kamuoyunda Yarattığı Tepkiler

İDP'nin kuruluşu, bazı muhafazakâr yayınların[528] dışında, kamuoyunda pek yankı bulmamıştı. Özellikle sol basın, İDP'nin kuruluşuyla neredeyse hiç ilgilenmemiştir. Ancak, Parti'nin hızlı yükselişi ve Anadolu'nun farklı illlerinde birçok şube açması kamuoyunun dikkatlerini partiye çekmişti. Bunda, Genel Başkan Cevat Rifat Atilhan'ın, partinin yayın organlarında yazdığı ateşli ve polemik yazılarının rolü büyük olmuştur.

---

[528] İDP'nin kuruluş haberini veren yayınlardan biri de, "Müslüman Türklerin Mecmuası" sloganıyla yayımlanan muhafazakâr *Volkan* dergisiydi. Dergi, partinin kuruluşuyla ilgili yaptığı değerlendirmede; "Komünizm ve Farmasonluk gibi haddizatında beynelmilel karakter taşıyan bütün gizli ve devirici kuvvetlerin faaliyetine son verileceği" ibaresini taşıyan 5'nci maddesiyle, milletimizin elem ve ıstıraplarını tevlit eden ve vatanımızın inkısamından mes'ul olan, hali hazırda da korkunç bir teşkilatla çalışan, kuvvetini ve direktifini Siyonizm'den alan Farmasonlara karşı böyle açıkça cephe alınması, kendi müşahademize göre bütün yurtta bariz bir memnuniyete vesile olmuştur" ifadelerini kullanmaktaydı. Bkz: "İslam Demokrat Partisi", *Volkan*, S. 10, 1951.

İDP'nin adında yer alan, "İslâm" kelimesinin kullanılması anlamlıydı ve parti yönetcilerine göre farklı bir gerçeği vurgulamaktaydı. Atilhan, İslâm'ı bir dinin ibaresi olmakla birlikte, bir siyasetin, bir doktrinin de remzi olarak görmekteydi. O, demokrasiyi, modern garp demokrasisi ve İslâm demokrasisi olarak ikiye ayırmaktaydı. Birincisi, 1789 Fransız İhtilâlinden sonra dünyaya egemen olan fakat Yahudilik ve Farmasonluk tarafından kontrol edilen Batı demokrasisi, diğeri de geçmişi çok daha eskilere dayanan, meşvereti ve danışmayı esas alan İslâm demokrasisi idi. Atilhan, İDP'nin İslâmî demokratik kimliğini "İslâm" ibaresiyle klâsik demokrasiden ayırmakta ve onu halk egemenliğine dayalı gerçek bir demokrasi olarak tanımlamaktaydı.[529]

Parti adındaki "İslâm" ibaresi, liberal ve laik kesimler tarafından oldukça olumsuz karşılanmış ve basında sert tartışmalara sebeb olmuştu. Hüseyin Cahit Yalçın *Ulus*'ta; parti adında "İslâm" ibaresinin kullanılmasını şiddetle eleştirerek Komünist partiye geçit verilmeyen bir ülkede hükümet makamlarının din esasına dayalı bir partiye nasıl izin verdiğini sorgulayarak, Parti kurucularını sorumsuzlukla suçlayarak, aşağıdaki sözleriyle laiklik vurgusu yapıyordu:

> "Dünyanın en büyük toleransını en birinci prensip olarak ilân etmiş olan ve din namına hesaplaşmayı dünyada hiçbir şahsa, hiçbir makama hatta peygambere bile tanımıyarak tamamıyla fert ile Halik arasında bırakan İslâmiyet, kendi yüksek siyasi bir teşekküle bir tahrik ve faaliyet vasıtası olarak kullanılmasından ancak teessür duyabilir"[530]

İDP'nin Yalçın'a cevabı oldukça sert olacak. Genel Başkan Atilhan, Yalçın'ı Mason olmakla ve iktidar partisi DP'yi İDP'ye karşı kışkırtmanın yanında, CHP'nin "kalemşörü" olarak gördüğü Yalçın'ı, tarihi 31 Mart Olayı'nın "müşevvik ve muharriki" olmakla suçlayarak hakkında uzun bir "ifşa" açıklamasına girişecektir.[531]

---

529 Cevat Rifat Atilhan, "İslam Demokrat!", *Büyük Cihad*, S. 30, 5 Ekim 1951.
530 Hüseyin Cahit Yalçın, "İslam Demokratlar", *Ulus*, 24 Şubat 1952.
531 Cevat Rifat Atilhan, "Millet muvacehesinde uğursuz bir baykuşa cevap veriyorum", *Büyük Cihad*, S. 52, 7 Mart 1952.

İDP'nin "İslâmî demokrat" kimliğine bir tepki de emekli hukuk profesörü Nimetullah Öztürk'ten gelmişti. Öztürk, *Akın* gazetesinde, İDP'yi "31 Martta memleketi kana boyayan Derviş Vahdeti'nin 'İttihadı Muhammedî' cemiyetine" benzeterek, Parti'nin dini siyasete karıştıran Cumhuriyet ve laiklik karşıtı bir teşekkül olduğunu iddia ediyor, hükümet yetkililerini iş başına çağırarak, Hükümet'in İDP'ye müsaade etmemesi gerektiğini söylüyordu.[532] Nimetullah Öztürk'ün bu yazısı, İDP'nin kapatma davasında Savcılık makamının partinin kapatılmasına yönelik öne sürdüğü delillerden biri olmuştur.

İDP'ye yönelik suçlamalar liberal basın ve başka yayın organları tarafından da dile getirilmiştir. İDP, kuruluşuna hiç değinmeyen bu gazetelerin, parti büyüdükçe telâşa kapıldıklarını ve arkasından karalama kampanyasına başladıklarını iddia etmekteydi. Parti, aleyhinde propaganda yapan sol basın, "Siyonist, Komünist ve Mason uşağı" olmakla suçlamaktaydı.[533]

İDP'nin adındaki "İslâm" ibaresine muhafazakâr kesimden de tepki gelmişti. Nurculuk hareketinin lideri Said Nursi, Atilhan'a Masonluk ve Komünizmle mücadelede açık destek[534] verdiği halde İDP'ye politik destek vermekten kaçınmıştır. Atilhan'ın yakın dostu Eşref Edip'in İDP'ye destek verme yönünde Risale-i Nur talebelerine yaptığı davet, Said Nursi tarafından olumsuz karşılanmıştır. Nursi, "Risale-i Nur, rıza-i İlâhiden başka hiçbir şeye alet edilmediğinden", talebelerinin İDP gibi "din adına" ortaya çıkan içtimaî ve siyasî cereyanlara karışmasına

---

532 Nimetullah Öztürk, "Müslüman Demokrat Partisi", *Akın*, 29 Şubat 1952.

533 "Mason uşağı gazeteler faaliyette", *Büyük Cihad*, S. 52, 7 Mart 1952.

534 Atilhan'ın Said Nursi'yle ilk görüşmesi, 1952 senesinde, Sirkeci'deki Akşehir Palas otelinde gerçekleşmiştir. Atilhan'ın, askerlik hayatında gösterdiği kahramanlıklar ve Masonluk aleyhindeki neşriyatı Nursi tarafından övülmüş ve desteklenmiştir. Bu görüşmeye dair bkz: Necmeddin Şahiner, "Bediüzzamanın dostu milis generali Cevad Rifat Atilhan", *İttihad-ı İslam*, S. 8, Temmuz 1994. Atilhan, Nursi'yle temasını devam ettirmiş ve Nurculuk hareketini destekleyen değişik yazılar yazmıştır. Bunlardan biri için bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Nurculuk, Farmasonlukluk, Komünizm", *Sebilürreşad*, C.14, S. 336, s. 171. Ayrıca bkz: Özer Şenler'in "Bedi-Üzzaman Said Nursi ne diyor?" adlı hatırası. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *31 Mart Faciası*, s. 7.

izin vermemiştir.[535] Said Nursi, İDP'ye karşı "ehvenüşşer" olarak gördüğü DP'yi desteklemiştir.

Atilhan'ın yazdığına göre, İDP'nin kuruluşu, Yahudi ve Mason çevrelerde de tepki yaratmıştır. Amerikalı dostlarından öğrendiğine göre, Arjantin'de çıkan *Judische Woheshaw* adlı bir Yahudi gazetesi, kendisine ve İDP'ye sert tepki göstermiştir. Gazete konuyla ilgili aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

> "Filistin'de Yahudilere zulüm ve işkence yapmakla meşhur bu adamın başına geçtiği bir parti, eğer bir gün muvaffak olursa o zaman Ortadoğunun ve İsrail'in vaziyeti ne olabilir? Bu adamdan Yahudiler intikamını almalı ve onun partisini hemen dağıtmalıdır"[536]

Partinin Kapatılması

İDP'nin ana nizamnamesinde ve adındaki "İslâm" ibaresinde yasal bir engel görmeyerek kuruluşuna izin veren hükümet makamları, Cevat Rifat Atilhan ve bazı arkadaşlarının olumsuz gördükleri sicili ve parti adındaki "İslâm" ibaresi ve tüzüğünde yer alan bazı müphem maddelerin halkın dinî hissiyatını istismar edip propagandaya sebep olabileceği şüphesiyle, il valiliklerine bir genelge göndererek, İDP'nin faaliyetleri hakkında uyanık olmalarını istemiştir.[537]

İDP'nin hızla yükselişi ve bazı çevrelerin, partinin dini temellere dayandığı ve laiklik karşıtı söylem içerdiği yönünde yaptığı propaganda, hükümetin resmi makamları harekete geçirmiştir. Dönemin İç İşleri Bakanı Fevzi Karaosmanoğlu, Adalet Bakanlığına gönderdiği yazıda, İDP'nin kuruluşu sırasında belli olmayan ve ana tüzüğünde müphem tabirlerle ifade edilen

[535] Bediüüzaman Said Nursi, *Risale-i Nur Külliyatı, Emirdağ Lahikası*, C. 2, Yeni Asya Yayınları, İstanbul 1996, s. 1822.

[536] Cevat Rifat Atilhan, "Bizde Demokrasi Hareketleri "İslam Demokrat Partisi" niçin kuruldu, niçin kapatıldı?" 5, *Yeni İstiklal*, S. 226, 8 Aralık 1965.

[537] İç İşleri Bakanı F. L. Karaosmanoğlu'nun Başbakanlık Yüksek Makamına yazdığı, 28.02.1952 tarihi yazı. Bak: BCA Fon Kodu: 130.10, Yer No: 79. 524. 29. s. 3.

amacının, son zamanlarda çeşitli yerlerde açılan parti şubelerinin faaliyetlerinin, özellikle partinin yayın organı *Büyük Cihad*'da Atilhan ve bazı parti mensuplarının dini propaganda mahiyetinde olan yazılarının, "partinin din esasına dayanan bir dernek" olduğunu gösterdiğini vurgulamaktaydı. Aynı yazıda:

> "Henüz kuruluş devresinde bulunan böyle bir partinin faaliyetlerinin inkışaf ettikçe zararlı neticelerin de doğup büyüyeceği meydandadır. Bu sebeple bakanlığımız; (İslâm Demokrat) partisinin feshi ile faaliyetine son verilmesi hususunun ele alınması lüzûmuna kanidir"[538]

denilmekteydi. Bakanlık, ilgili birimlerin aralarında yaptıkları tetkikat sonunda, İDP'nin faaliyetinin bir yandan Cemiyetler Kanunu'nun 33. maddesine dayanarak mahkemeye aksettirilmesi, diğer yandan da Medeni Kanun'un 71. maddesine göre partinin feshi için savcılığın ilgili mahkemeye müracaatının gerekli olduğunu belirtmekteydi.[539]

Nitekim, kısa süre sonra İDP'nin Bursa şubesi hakkında dini siyasete âlet etmekten dava açılmıştır. Partinin açılış gününde propaganda mahiyetinde afişlerin asıldığı ve parti organı *Yeşil Bursa* gazetesinde din propagandası yapıldığı iddiası soruşturmaya dayanak gösterilmekteydi.[540] İstanbul Cumhuriyet Savcılığının talebi üzerine, İstanbul Eminönü 2. Sulh Ceza Mahkemesi, 3519 sayılı Cemiyetler Kanununun 4919 Sayılı Kanunla değiştirilen, 9 ve 33/2 nci maddeleri mucibince, 3.3.1952 tarihli ve 952/121 sayılı aldığı kararla İDP'nin merkez ve şubelerinin faaliyetinin yasaklanmasına ve mallarının usûlen muhafaza altına alınmasına hükmetmiştir.[541] Ardından, parti başkanı dahil 15 kurucu üye hakkında dava açılmış,[542] partinin Ege'de bulunan şu-

---

538 Aynı belge, s. 5.

539 Aynı yer.

540 "İslam Demokrat Partisi hakkında tahkikat", *Vatan*, 1 Mart 1952.

541 İçişleri Bakanı F. L. Karaosmanoğlu'nun Başbakanlık Yüksek Makamına yazdığı, 28.02.1952 tarihi yazı. Bkz: BCA No: Fon Kodu: 130.10, Yer No: 79.524.29. Ayrıca bkz: "Müslüman Demokrat Partisi dün kapatıldı", *Vatan*, 4 Mart 1952; "İslam Demokrat Partisi kapatıldı", *Cumhuriyet*, 4 Mart 1952.

542 "Kapatılan parti", *Cumhuriyet*, 5 Mart 1952.

beleri kapatılmıştır.[543]

İDP, avukatı Abdurrahman Şeref Laç'ın aracılığıyla, Sulh Ceza Mahkemesinin verdiği kapatma kararına Asliye 2. Ceza Mahkemesi nezdinde itiraz etmiştir. Laç, İDP'nin kanun çerçevesi dâhilinde faaliyet gösterdiğini ve Cemiyetler Kanunu'nun 9. maddesinde zikredilen yasakların hiçbirini ihtiva etmediğini beyan ederek, partinin faaliyetinin yasaklanmasının Ceza Usûlü Kanunu ve Medeni Kanun hükümlerine aykırı olduğunu savunmuştur.[544]

İDP'nin itirazını haklı bulan Asliye 2. Ceza Hâkimliği, 24.3.1952 tarihli kararında Eminönü 2. Sulh Ceza Mahkemesinin verdiği kapatma kararını kaldırmıştır.[545] Bunun üzerine savcılık, İDP'nin Medeni Kanun'un 71. maddesine göre feshi için İstanbul Asliye 7. Hukuk Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.[546] Savcılığın ortaya koyduğu hukuki ve sübût deliller aşağıdaki gibiydi:

Hukuki sebepler:

3512 sayılı Cemiyetler Kanunu'nun 4919 sayılı kanunla değiştirilen 1. ve 9. maddeleriyle aynı kanunun 27. maddesi delaletiyle Medeni Kanunun 71. maddesi.

Sübût delilleri:

1. İDP'nin teşekkül ettiğini gösteren istida;
2. Parti tüzüğü;
3. Partinin Cemiyetler Kanununun 33/2. maddesi gereğince faa-

543 "İslam Demokrat Partisinin Egedeki şubeleri kapatılıyor", *Cumhuriyet*, 6 Mart 1952.

544 "İslam Demokrat Partisi Nasıl Kapatıldı, Tekrar Nasıl Açıldı?", *Sebilürreşad*, C. 5, S. 125, Nisan 1952, s. 387.

545 "İslam Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 55, 28 Mart 1952; "İslam Demokrat Partisini kapatma kararı kaldırıldı", *Cumhuriyet*, 27 Mart 1952. Ayrıca bkz: "İslam Demokrat Partisi Nasıl Kapatıldı, Tekrar Nasıl Açıldı?", *Sebilürreşad*, C. 5, S. 125, Nisan 1952, s. 388.

546 "İslam Demokrat Partisinin Feshi Davası", *Milliyet*, 28 Mart 1952. Ayrıca bkz: "İslam Demokrat Partisi Nasıl Kapatıldı, Tekrar Nasıl Açıldı?", *Sebilürreşad*, C. 5, S. 125, Nisan 1952, s. 388.

liyetinin men'ine mütedair Eminönü 2. Sulh Ceza Yargıçlığının 3.3.1952 gün ve 952/121 sayılı kararı;

4. İDP'nin; dini siyasete karıştıran bir teşekkül olduğunu belirten Profesör Nimetullah Öztürk'ün mütalaasını havi 29. 2. 1952 günkü *Akın* gazetesi;

5. Büyük Cihad gazetesinin 28 Aralık 1951 tarih ve 42, 4 Ocak 1952 tarih ve 43, 11 Ocak 1952 tarih ve 44, 18 Ocak 1952 tarih ve 45, 25 Ocak 1952 tarih ve 46, 1 Şubat 1952 tarih ve 47, 8 Şubat 1952 tarih ve 48, 15 Şubat 1952 tarih ve 49 sayılı nüshalarındaki yazıların tasdikli örnekleri.[547]

Mahkemenin ilk duruşması, 27 Mart 1952 tarihinde yapılmış, her iki tarafın yazılı beyanı hazır olmadığı için mahkeme başka bir güne ertelenmiştir.[548] 8 Mayısta yapılan duruşmada parti başkanı Cevat Rifat Atilhan, Avukat Abdurrahman Şeref Laç ve kalabalık bir dinleyici kitlesi hazır bulunmuştur. Avukat Laç, yaptığı uzun savunmada; Savcılığın yaptığı suçlamalara cevap vermiş ve öne sürülen iddiaların İDP'nin kapatılması için hukukî bir sebep oluşturmadığını ileri sürmüştür. Savcılık, mahkemeye delil olarak, üyelerinden İDP'ye gönderilen iki mektup sunmuştur. Bu mektuplardan biri aşağıdaki içerikteydi:

> "Sevgili kardeşim Cevat Rifat Bey, Türk milletini Yahudi ve Mason belasından kurtaracak olan Partimizin kurulduğunu sevinçle öğrendik. Allah razı olsun, Allah yardım etsin, Partinin tüzüğünden bize de gönder"[549]

Mahkeme Hâkimi B.Feridun Bağana, Savcılığın ileri sürdüğü deliller ve avukat Abdurrahamn Şeref Laç'ın müdafaa ve iddiaları göz önünde tutulmak kaydıyla, Medeni Kanunun 71. maddesine göre İDP'nin amacında kanuna aykırı bir halin olup

---

547 "İslam Demokrat Partisi Nasıl Kapatıldı, Tekrar Nasıl Açıldı?", *Sebilürreşad*, C. 5, S. 125, Nisan 1952, s. 389.

548 "İslam Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 56, 4 Nisan 1952.

549 İslam Demokrat Partisi Nasıl Kapatıldı, Tekrar Nasıl Açıldı?", *Sebilürreşad*, C. 5, S. 125, Nisan 1952, s. 396.

olmadığının üç kişilik bir ehli vukufa havale edilmesine karar vermiştir.[550]

Bu arada Avukatı Laç, Asliye Hâkimliği kapama kararını kaldırmasından dolayı, Savcılık tarafından İDP'ye vurulan mühürlerin kaldırılması için İstanbul Savcılığı'na müracaatta bulunmuştur.[551] Savcılık, yazılı emir yoluna gidildiği için dosyanın Yüksek Bakanlığa sunulduğunu ve geri çevrildikten sonra dilekçenin dikkâte alınarak gereğinin yapılacağını açıklamıştır.[552] Bunun üzerine Avukat Laç, Başbakana ve Adalet Bakanına bir telgraf çekerek, İDP'ye vurulan mühürlerin kaldırılması için gerekli emrin verilmesini istemiştir.[553]

Mahkemenin havale ettiği ehli vukuf raporu, İstanbul üniversitesi İdare Hukukundan Ord. Prof. Dr. Sıddık Sami Onar, Medeni Hukuktan Ord. Prof. Dr. Kemalettin Birsen ve Sosyoloji Bölümü'nden Prof. Hilmi Ziya Ülken tarafından hazırlanmış ve mahkemeye sunulmuştur. Rapor[554], savcılığın iddia ettiği iddiaların İDP'nin kapanması için hukukî bir zemin oluşturmadığını ve Medeni Kanunun 71. maddesi kapsamına girmediğine karar vermiştir.[555]

---

[550] Aynı yer. Ayrıca bkz: "İslam Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 65, 6 Haziran 1952.

[551] "İslam Demokrat Partisi Nasıl Kapatıldı, Tekrar Nasıl Açıldı?", *Sebilürreşad*, C. 5, S. 125, Nisan 1952, s. 396-397.

[552] Aynı yer.

[553] Aynı yer.

[554] Ehli vukuf raporunun tam metni için bkz: *Büyük Cihad*, 25 Temmuz, 1.8.15.22 Ağustos, 5 ve 12 Eylül 1952 tarihli nüshaları. Ayrıca bkz: *Yeni İstiklal*, S. 237, 23 Şubat 1966; S. 238, 2 Mart 1966; S. 239, 9 Mart 1966; S. 240, 16 Mart 1966.

[555] Raporun sonuç maddeleri şöyleydi: "1. Partinin İslam unvanı taşımasında ve parti tüzüğünün ihtiva ettiği hükümlerde kanuna mugayir bir cihet görülmediği ve bundan dolayı partinin medeni kanunun 45. maddesinin Z fıkrası mucibince, iptidaen şahsiyet iktisap etmemiş sayılmasına imkan olmadığı, 2. *Büyük Cihad* gazetesinde gerek parti organlarına ait olmayan yazıların, gerekse parti başkanının imzasını taşıyan yazıların, Cemiyetler Kanununun ve Ceza Kanununun 163. maddesine muhalif sayılmayacağı, 3. Bir fiil ve hareketin hükmi şahsa izafe edilebilmesi için organlarından sadır olması ve bunların salâhiyetleri dairesine giren hususattan bulunması, aynı zamanda mevzu itibariyle hükmi şahsın mesuliyetini mucip ola-

Ehl-i vukuf raporu, 3 Haziran 1952'de 7. Asliye Hukuk Mahkemesinde, kalabalık bir dinleyici kitlesinin huzurunda gerçekleşen duruşmada taraflara okunmuştur. İddia makamı raporu tetkik için mehil istemiş ve mahkeme de 17 Temmuz'a ertelenmiştir.[556] Bu arada daha evvel kapanan Keçiborlu Şubesi de mahkeme kararı ile yeniden açılmıştır.[557] 17 Temmuz'da yapılan duruşmada, Savcılık makamı, daha önce partinin meşruiyeti hakkında verilen bilirkişi raporunu tetkik ettiğini, ancak mahkemenin bu davaya bakmak için selâhiyetsiz olduğunu belirtmiştir. Duruşma da başka bir güne bırakılmıştır.[558]

Bu arada, İDP'nin kapatılma esnasında sıkça gündeme gelen partinin yayın organı *Büyük Cihad*, aldığı bir idarî kararla yeni neşriyat dönemine girdiğini ve "siyasî tarafsızlık" kararı aldığını duyurmuştur.[559] Gazete, okuyucularını İDP konusunda Atilhan'ın yeni çıkardığı *İstikbal* gazetesini okumaya yönlendirmiştir. Gazetenin bu kararında, İDP'nin kapatılma sebeplerinden biri olarak gösterilmesi ve yazılarının "irticai" özellikler taşıdığı iddiasıyla hakkında açılan davaların şüphesiz ki büyük rolü olmuştur.

İDP'nin son duruşması, 20 Ekim 1952'de 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapılmıştır. Duruşma sonunda partinin kapatılmasına ve kurucularının da onar lira para cezası ödemelerine temyize kapalı olmak kaydıyla karar verilmiştir.[560]

---

bilecek bir mahiyet arz etmesi icap ettiği halde, tetkik ettiğimiz noktaların bu şartları haiz bulunmadığına kanaat hasıl olduğunu ve binaenaleyh Medeni Kanunun 71. maddesinin hadisemize tatbiki kabil olup olmadığının tetkikine de mahal kalmadığını mübeyyin iş bu rapor ittifakla tazim ve İstanbul Asliye 7. Hukuk Hakimliği yüksek makamına takdim kılındı." Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Bizde Demokrasi Hareketleri 'İslam Demokrasi Partisi' niçin kuruldu, niçin kapatıldı?" 19, *Yeni İstiklal*, S. 240, 16 Mart 1966.

556 "İslam Demokrat Partisinin durumu", *Milliyet*, 4 Haziran 1952.

557 "İslam Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 69, 11Temmuz 1952.

558 "İslam Demokrat Partisi Kurucularının duruşmasına dün de devam edildi", *Milliyet*, 18 Temmuz 1952.

559 "Gazetemizde açılan yeni bir devre", *Büyük Cihad*, S.71, 25 Temmuz 1952.

560 "İslam Demokrat Partisi kapatılacak", *Milliyet*, 21 Ekim 1952. Atilhan, İDP'nin Sulh Ceza Mahkemesi tarafından kapatıldığını belirtmektedir. İd-

Partinin Kapatılmasına Duyulan Tepkiler

Eminönü 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin, İDP'yi kapatma yönünde verdiği ilk kapatma kararının ardından, gerek parti çevrelerinden, gerekse parti aleyhtarı çevrelerden farklı tepkiler gelmiştir. Bu tepkiler, zaman zaman basında polemiğe sebep olmuş ve partinin nihai kapatılma kararına kadar devam etmiştir.

Partinin kapatılmasına İDP'den ilk resmi tepki, partinin kurucu üyelerinden ve partinin Malatya İl Başkanı İbrahim Galip Hamikoğlu'ndan gelmiştir. Hamikoğlu, dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar'a "bir vatandaş" sıfatıyla yazdığı 17 Mart 1952 tarihli şikâyet mektubunda; öncelikle on farklı soruda kamuoyuna cevap verilmesini istemiş ve İDP'nin adındaki "İslâm" ibaresinden dolayı kapatılamayacağını vurgulamıştır. Hamikoğlu CHP ile DP iktidarlarını birçok konuda kanunsuz iş yapmakla ve millet iradesini hiçe saymakla suçlamıştır.[561]

İDP, partinin kapatılmasında etkin rol oynadığını iddia ettiği Masonların faaliyetine dikkat çekmekteydi. İDP'ye göre, partinin büyümesiyle telaşlanan Masonluk kurumu harekete geçmiş ve partinin kapatılması için düğmeye basmıştı. Bu konuda, gazeteci Ahmet Emin Yalman'ın faaliyetlerine dikkat çeken parti, Masonların uyarısını alan Yalman'ın, Hindistan gezisini yarıda bırakarak Türkiyeye döndüğünü ve Cumhurbaşkanı Celal

---

diasına göre, Ehl-i vukuf raporunun İDP lehinde karar vermesi üzerine, davanın görüldüğü 7. Asliye Hukuk Mahkemesinin partiyi kapatmayacağı anlaşıldığından, Hükümet harekete geçmiş, "yıldırım hızıyla" çıkardığı bir kanunla, Asliye Hukuk Mahkemelerinde rüyet eden parti kapatma davalarının Sulh Ceza Mahkemelerinde görülmesine karar vermiştir. Böylelikle, partinin kapatılmasının önünde engel kalmamıştır. Atilhan, "Partiye Hıristiyan aza kaydedilmediği için kuruculara on lira para cezasıyle partinin kapanmasına" karar verildiğini ve bu ceza meblağının temyizi olmadığı için partinin kapatılmasına itiraz yolunun da kapatıldığını belirtmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Bizde Demokrasi Hareketleri: İslam Demokrat Partisi Niçin Kuruldu, Nasıl Kapatıldı?", *Yeni İstiklal*, S. 240, 16 Mart 1966.

[561] İbrahim Galip Hamikoğlu'nun, Cumhurbaşkanı Celal Bayar'a 17.3.1952 tarihli açık mektubu. BCA No: 030.01.41.243.22. Bu mektup, partinin yayın organı *Büyük Cihad* gazetsinde de yayımlanmıştır. Bk: "Sayın Cumhur Başkanı Celal Bayar'a Açık Mektup", *Büyük Cihad*, S.55, 28 Mart 1952.

C O P I E

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

14-7-1952

UNION INTERNATIONALE ANTIRACISTE

Fédération Française

Internés - Déportés - Résistants - Victimes de l'oppression et de la guerre

Siège : 59-61, rue La Fayette
Paris (9°)
Tél. TRU 02-63

Paris, le 18 Juin 1952

SW/PH

Son Excellence
Monsieur l'Ambassadeur de Turquie
Paris 16ème

Excellence,

L'Union Internationale Antiraciste a tenu son 7° Congrès Mondial les Samedi 14 & Dimanche 15 Juin 1952, à Paris. Au cours de ces travaux auxquels ont participé de nombreuses délégations étrangères et également de nombreuses personnalités, le message que nous avons l'honneur et le plaisir de vous adresser, a été voté à l'unanimité par les congressistes.

Nous profitons de la présente pour vous exprimer toute la reconnaissance de notre Mouvement pour l'attitude du Gouvernement Turc et de votre peuple en faveur de la dignité humaine.

Veuillez agréer, Excellence, l'expression de nos sentiments respectueux.

Pour le Bureau Mondial :
Le Secrétaire Général

Simon Wicheme

Paris, les 14 & 15 Juin 1952

CONGRES INTERNATIONAL 1952
-:-:-:-:-:-

Le Congrès de l'U.I.A. salue avec joie et émotion la décision des autorités turques d'interdire le parti "Démocratique [sic] de l'Islam" et la traduction [sic] en justice de son Chef C.P. Atilhan pour menées antisémites,

adresse au peuple turc, à son Gouvernement l'expression sincère de toute sa reconnaissance,

fait appel aux gouvernements démocratiques du monde pour suivre cet exemple en plein accord avec la Déclaration Universelle des Droits de l'Homme.

-:-:-:-:-:-

030	01			61	375	4

2.

Union İnternationale Antiraciste (Uluslararası Irkçılıkla Mücadele Birliği) Kuruluşunun, Türkiye'nin Paris Büyükelçiliği'ne Sunduğu ve İDP'nin Kapatılmasından Dolayı Duyduğu Memnuniyeti İçeren Mektup ve Mesajı. BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 61.375.4.

Bayar'la görüşerek Türk basınında İDP aleyhinde sistemli bir kampanya başlattığını iddia etmekteydi. İDP'nin kapatılmasına en çok Masonların memnun olduğunu öne süren parti, propaganda organı *Büyük Cihad*'da Masonlara yönelik aşağıdaki sert uyarıyı yapmıştır:

> "Fakat şunu unutmasınlar ki, bu asil millet en münevver gencinden, dağdaki çobanına varıncaya kadar hakikâti anlamıştır. Varlığına kasdedeni tanımıştır. Bütün azmi ve imanıyla kat'i surette bu hainlerin her türlü oyununu; o yenilmez gücü, bükülmez kolu ve kırılmaz iradesiyle yok etmeye kat'i surette karar vermiştir. Bugün sevinç içinde bulunan Mason, Siyonist ve Komünistler, pek yakında Türk milletinin nefretiyle boğularak ebedi hüsrana gömüleceklerdir. Ağzı kulaklarına varan, insanlığın kara lekesi mason denen yılanlar bunu böyle bilsinler.."[562]

Parti lideri Atilhan, başyazarlığını yaptığı haftalık *Yeni İstiklal* gazetesinde, İDP'nin kuruluş ve kapatılması esnasında meydana gelen gelişmeleri bir dizi halinde yayımlamıştır. Partinin kapatılış devresini, iddia ve savunma makamlarının mahkemede ortaya koydukları sözlü ve yazılı ifadelere kadar ayrıntılı bilgi veren Atilhan, İDP'nin kapatılmasıyla ilgili çarpıcı iddialarda bulunmuştur.

Atilhan, İDP'nin kapatılışını; CHP ve DP içerisinde etkili nüfuza sahip bazı Mason ve Siyonist grupların tertiplediği bir komploya bağlamaktaydı. Bu komploda, başrolü dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar'a biçen Atilhan, *The Jewish Cronicle* gazetesinin 5 Şubat 1954 tarihli nüshasına dayandırdığı açıklamasında, Bayar'ın Amerika seyahati sırasında Amerika Yahudi Cemaati tarafından şeref konuğu olarak ağırlandığını ve İDP'yi kapattırdığı için kendisine gümüş madalya[563] takdim edil-

---

[562] "Masonlar sevinç içinde", *Büyük Cihad*, S. 54, 21 Mart 1952.

[563] Bu madalya, Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın 1954 yılında Amerika'ya yaptığı resmi ziyaret sırasında, Amerika Musevi Cemaati Başkanı Jacop Blaustein'in Bayar'a takdim ettiği madalyadır. Madalyanın üzerinde; "Türkiye Reisicumhuru Celal Bayar'ın Amerika Birleşik Devletlerini ziyareti vesile-

diğini ileri sürmüştür.[564]

İDP'nin kapatılmasının, Türkiye ve yabancı ülkelerdeki Yahudi cemaatlerini memnun ettiği tartışmasızdır. Bunlardan, Union Internationale Antiraciste (Uluslararası Irkçılıkla Mücadele Birliği) adlı Yahudi kuruluşunun Fransız Federasyonu, 14-15 Haziran 1952 tarihinde Paris'te yaptıkları 7. Dünya Kongresinde, İDP'nin kapatılmasından dolayı duyduğu memnuniyeti içeren bir mektup ile aşağıda metni verilen mesajı oy birliğiyle kabûl edip, Türkiye'nin Paris Büyükelçiliğine gönderme kararı almışlardır:

> "Uluslararası Kongre, 1952
>
> Uluslararası Irkçılıkla Mücadele Kongresi, Türk hükümetinin "Demokratik İslâm" [İslâm Demokrat Partisi] partisinin kapatılma ve yasaklanmasının yanı sıra, parti başkanı C.P[R] Atilhan'ın da halkı Yahudi düşmanlığına teşvik etmesi sebebiyle adalete ifade vermesi kararını büyük bir sevinç ve minnet ile karşılamaktadır.
>
> Türk halkı ve Türk hükümetine bütün minnetimizi içten duygularımızla bildiririz.
>
> Bütün demokratik dünya devletlerine de, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesine uygun olarak bu örneği takip etmeleri çağrısında bulunuyoruz"[565]

---

siyle takdir ve minnet hisleriyle 31/Ocak/1954. Amerikan Yahudi Komitesi" yazılıdır. Bkz: *Türkiye Reisicumhuru Celal Bayar'ın Amerika Seyahatleri*, (Haz: Recep Bilginer, Mehmet Ali Yalçın), İstanbul 1954, s. 83.

[564] Cevat Rıfat Atilhan, "Bizde Demokrasi Hareketleri: İslam Demokrat Partisi" niçin kuruldu, niçin kapatıldı? 19, *Yeni İstiklal*, S. 240, 16 Mart 1966. Aynı iddiayı Hikmet Tanyu da dile getirmiştir. Tanyu, Bayar'ın yaveri Nurettin Alpkartal'a bu durumu sorduğunu, kendisinin buna şahit olmadığını belirttiğini ve buradan anlaşılacağı üzere Bayar'a takdim edilen madalyanın muhtemelen merasim dışında takıldığını aktarmaktadır. Bkz: Hikmet Tanyu, *Tarih Boyunca Yahudiler ve Türkler*, Elips Kitap, C. 2, Ankara 2005, s. 463, 505 no'lu dipnot.

[565] Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü'nün Yüksek Başbakanlığa sunduğu 24 Temmuz 1952 tarihli yazı. Bkz: BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 61.375.4. Bu belge için bkz: s.224.

İDP'nin kapatılması, partiye yakın bazı çevrelerde DP'lilerin ikiyüzlü siyâset uyguladığı yönünde yorumlanmıştır. Bu çevreler, DP'lilerin CHP ile din konusunda ortak bir tavrının ve gizli bir anlaşmasının olduğuna inanmışlardı. Onlara göre, İslâmi hassasiyetleri olan İDP'nin ve Millet Partisi (MP)'nin kapatılması[566] bu ortak tavrın bir sonucu olarak gerçekleşmişti.[567]

İDP'nin kapatılması, partiyi; laiklik karşıtı ve "irticai" bir oluşum olarak gören laik basında olumlu karşılanarak desteklenmiştir. İDP'nin kapatılma kararını yerinde ve zamanında bulan Nadir Nadi, teşkilâtın devam etmesi halinde belki bir gün "Müslüman Halk Partisi" veya "Müslüman Millet Partisi" gibi tahrikkâr ve bölücü teşekküllerin türeyebileceğine dikkat çekmekteydi. Nadi, İDP'nin temsil ettiği çevreleri "kara softa" diye nitelerken, bunları, yaratacakları tehlike noktasında komünistlerle eş değerde görmekteydi. İçişleri Bakanı Karaosmanoğlu'nu tebrik eden Nadi, yine de şu soruyu sormaktan kendini alamıyordu:

> "Faraza bu partinin adı Müslüman Halk partisi olsaydı da muhalefet aleyhine bir iltibasa imkân bıraksaydı, acaba Sayın Karaosmanoğlu aynı titizlikle harekete geçermiydi, yoksa "varsınlar C.H.P'yi gavur sansınlar" diye kollarını kavuşturup oturur muydu?"[568]

İDP'nin varlığına başından beri muhalefet eden Hüseyin Cahit Yalçın, Nadi'nin düşüncelerine aynen katılmakla birlikte, iktidar partisi DP'yi, İDP'nin kurulmasına izin vermekle ve ülkede zaman zaman cereyan eden "irticaî" kıpırdanmalara kayıtsız kalmakla suçlamaktaydı:

---

[566] Millet Partisi; Mareşal Fevzi Çakmak, Osman Bölükbaşı, Enis Akaygen, Prof. Dr. Yusuf Hikmet Bayur, Prof. Dr. Kenan Öner ve General Sadık Aldoğan tarafından 1948'de Ankara'da kurulmuştur. Parti, inkılâp ve rejim aleyhtarı bir politika takip ettiği gerekçesiyle, 8 Temmuz 1953 tarihinde, Ankara 5. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından merkez ve bütün şubeleri kapatılmıştır. Bkz: F. Hüsrev Tökin, *Türk Tarihinde Siyasi Partiler ve Siyasi Düşüncenin Gelişmesi (1839-1965)*, Elif Yayınları, İstanbul 1965.

[567] Eşref Edip, *Kara Kitap*, Sebilürreşad Neşriyat Bürosu, İstanbul 1967, s. 84.

[568] Nadir Nadi, "Bir Derdleşme", *Cumhuriyet*, 2 Mart 1952.

"…Müslüman demokratlar gizli bir teşkilât değildir. Usûlü dairesinde vücut bulmuş böyle bir parti vardı. Nasıl olup da buna müsaade edilmiş olduğu akıl ermiyecek bir gaflet teşekkül eder. Acaba bu gaflet bir mesuliyet vücuda getirmez mi ve mesûliyet varsa mesûl kimdir? Sonradan tedbir alınması başlangıçtaki kabahatin örtülmesine yahut ihmâl edilmesine bir sebep sayılmamak lâzımgelir?"[*]

Bazı faaliyetlerinden dolayı dini siyasete alet etmekle suçlanan DP'nin, laiklik konusunda maruz kaldığı baskı onu laikliği koruma noktasında diğer İslâmcı gruplara karşı radikal önlemler almaya itmiştir. DP, iktidar süresince İslâmi hassasiyetlerden ve sembollerden faydalanma yoluna giderken bunların örgütlü temsiline izin vermemiştir.[569] İDP, Menderes'in laiklik karşıtı grupları sindirme politikasının ilk kurbanlarından biri olmuştu.[570] DP lideri Menderes, 1953 yılında yaptığı bir basın toplantısında, İDP'nin faaliyetlerini açıkça "irticai" olarak tanımlamıştı.[571]

Atilhan'ın Millet Partisi'nden Milletvekili ve Senatör Adaylığı

Atilhan, 1965 yılında yapılan milletvekili seçimlerine kadar aktif siyâsetten uzak kalmıştır. Bu süre zarfında yayımladığı çok sayıda kitap ve makaleyle politik mücadelesini basın yoluyla sürdürmüş. 1965'teki milletvekili ve 1966'daki senato seçimleri, Atilhan'ın son yıllarında çok istediği TBMM'ye girme konusunda son ümidi olmuştur.

Atilhan, başarısız olan MKP girişiminden sonra mücadelesini kuruculuğunu ve başkanlığını yaptığı TMP ile sürdürmüştü. Sonradan, maiyetiyle birlikte Necip Fazıl Kısakürek'in kurduğu

---

[*] Hüseyin Cahit Yalçın, "Partiler Üstünde Bir Mesele", Ulus, 4 Mart 1942

[569] Yüksel Taşkın, *Milliyetçi Muhafazakar Entelijansiya,* İletişim Yayınları, İstanbul 2007, s. 124

[570] Şaban Sitembölükbaşı, *İslamın Yeniden İnkişafı (1950-1960*), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1995, s. 42.

[571] Menderes, İDP'yle birlikte Büyük Doğu ve Türk Milliyetçiler Derneği'nin faaliyetlerini de, "yeşil faaliyetler" olarak nitelendirmiş ve bunları, Komünizmle zıt gibi görünse de aynı merkezden beslenen, "nizamı bozmak" gayesinde olan ve "memleket aleyhinde" faaliyet gösteren teşekküller olarak

BDC'ye geçen Atilhan, cemiyetin teşkilatını ülke sathına yayamaması ve 1950 seçimlerine katılamamasından dolayı, seçimlerde, CHP ve DP'ye karşı, başkanlığını Yusuf Hikmet Bayur'un yaptığı milliyetçi muhafazkar kimlikli MP'yi desteklemiştir. Yazdığına göre Atilhan, şahsi fedakârlıkla hazırlatıp bastırdığı 50 bin beyannameyi ülkenin farklı yerlerine postalamış ve halktan MP adına oy istemiştir.[572] Ancak MP, bu seçimlerde yalnızca Kırşehir'den Osman Bölükbaşı'yı milletvekili çıkarabilmişti.[573]

Atilhan'ın yolu, 10 Ekim 1965'teki milletvekili seçimlerinde MP'yle bir kez daha kesişecektir. Atilhan bu seçimlerde, MP'nin Konya'dan 8. sıra milletvekili adayı olur.[574] Konya, Mütareke döneminde Mersinli Cemal Paşa'nın komutasındaki Yıldırım Ordu Kıtaatı'nın karargâh merkeziydi. Atilhan, yaveri bulunduğu Cemal Paşa'yla birlikte Konya ve civarında örgütlenen Kuvay-ı Milliyenin oluşumunda büyük katkıları olmuştu. Atilhan, bu hizmetlerinin Konya halkı tarafından gözetileceğini ve seçimlerde etkili olacağını düşünmekteydi. Ancak, Atilhan seçimleri kazanamamıştır.[575]

Atilhan, 5 Haziran 1966'da yapılan senato seçimlerinde MP'nin Afyon'dan 1. sıra senatör adayı olur.[576] Atilhan, Mütareke döneminde Afyon'da işgal ordularına karşı kurulan Hacı Şükrü Bey'in Çelik Alayı'na ön ayak olmuş ve şehrin savunulmasında ciddi katkıları olmuştu. Ancak, Atilhan Afyon'dan da seçilemememiştir.[577]

Böylelikle, Atilhan'ın başlangıçta iktidar olma ümidiyle girdiği

---

nitelendirmiştir. Bkz: "Başbakan'ın basın toplantısı", *Vatan*, 5 Mart 1953.

[572] "Tarihimizin en mühim günlerini yaşıyoruz", *Büyük Cihad*, S. 63, 23 Mayıs 1952.

[573] "Seçimde kati netice", *Milliyet*, 17 Mayıs 1950.

[574] *Resmi Gazete*, 4 Eylül 1065, S. 120092; "Cevat Rifat M.P'den Adaylığını Koydu", *Yeni İstiklal*, S. 211, 25 Ağustos 1965; "Partilerin Adayları", *Milliyet*, 30 Ağustos 1965.

[575] "1965 milletvekili seçim sonuçları", DİE Yayınları, Yayın No: 513, 1965.

[576] *Resmi Gazete*, 9 Mayıs 1966, S. 12293; "Üstad Atilhan Afyonkarahisar Senatör Adayı", *Yeni İstiklal*, S. 249, 18 Mayıs 1966.

[577] "1966 Cumhuriyet kısmi senato seçimleri", DİE Yayınları, Yayın No: 525, 1966.

siyâsî hayatı, en azından bir milletvekilliği veya senatörlük kazanma ümidiyle devam etmiş, ancak bu da mümkün olmamıştır.

Atilhan'ın Türk Siyasi Hayatına Etkileri

Cevat Rifat Atilhan'ın aktif siyasî hayatı, çok partili hayatın ilk partisi MKP ile başlamış, TMP ve BDC ardından kapatılan İDP ile sonlanmıştır. Ömrünün sonlarına doğru MP saflarında gerçekleştirdiği milletvekilliği ve senatörlük girişimleri de olumsuzlukla sonuçlanmıştır. Böylelikle, Atilhan'ın meclis çatısı altında yürütmeyi düşündüğü siyasî mücadele ve millete hizmet etme plânları bilfiil başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Ancak, siyâsetteki başarısızlığına rağmen Atilhan, birçok açıdan Türk siyasetini etkilemiş ve sağın önemli ideologlarından biri olmuştur.

Milliyetçi bakış, dönemin siyasî şartlarına göre kimi zaman değişkenlik arz eden Atilhan söyleminin değişmeyen egemen unsuruydu. Atilhan'ın milliyetçi görüşü, 1960'larda şekillenmeye başlayan milliyetçi siyasî harekete yön veren etkenlerden biri olmuştur. Atilhan, hayatının sonlarına doğru asker kökenli milliyetçi lider Alparslan Türkeş'le yakın ilişki içine girmiştir.[578] Türkeş'in, 1965'te Cumhuriyetçi Millet Köylü Partisi (CMKP)'nin genel başkanlığına seçilmesini destekleyen ve bunu milliyetçi sağ için oldukça önemseyen Atilhan, Türkeş'i, Mason aleyhtarı İttihatçı Albay Sadık Bey ile birlikte, "yakın Türk tarihinin en göze çarpan vatansever" iki albayından biri olarak takdim etmiştir.[579]

Atilhan'ın kitapları, milliyetçi hareketin düşünsel formasyonu üzerinde de oldukça etkili olmuştur. Milliyetçi Hareket Par-

---

[578] Bu ilişkiyi, Levon Panos Dabağyan'da teyit etmiştir. Türkiye Ermeni Cemaati'nin tanınmış simalarından olan gazeteci yazar Dabağyan, Atilhan vasıtasıyla CMKP'nin Genel Başkanı Alparslan Türkeş'le tanıştığını ve onun talimatıyla partinin "İstanbul Basın Temsilciliği"ne getirildiğini belirtmektedir. Bkz: Levon Panos Dabağyan, *Başbuğ Türkeş ve Milliyetçilik, Siyasi Hayatım ve Düşüncelerim*, Yedirenk, İstanbul 2009, s. 28-29.

[579] Cevat Rıfat Atilhan, "Albay Türkeş'in Kazandığı Zafer", *Yeni İstiklal*, S. 209, 11 Ağustos 1965.

tisi'nin fikri arka plânını ve söylemini tahlil eden bir saha araştırmasına göre, ülkücülerin milliyetçi harekete girmeden önce anti-siyonist, anti-masonik, anti-komünist veya anti-ateist bir veya birkaç kitap okudukları gözlenmiştir. Anti-siyonist ve anti-masonik yayınlar arasında Atilhan'ın kitapları ilk sırada yer almıştır.[580] Kültürlü bir ülkücünün kitaplığında, Ziya Gökalp, Mehmet Akif, İ. Hami Danişmend, Necip Fazıl, Osman Yüksel, Erol Güngör, Seyit Ahmet Arvasi gibi aydınların yanı sıra Atilhan'ın kitapları da mevcuttur.[581]

Atilhan, Türk siyasi hayatında en belirgin etkiyi yakın tarihin en güçlü siyasî İslâmcı hareketi olan "Milli Görüş" üzerinde bırakmıştır. RP İstanbul milletvekili Bahri Zengin'in belirttiğine göre, MNP kökeninden gelen ilk "Milli Görüş"çüler üzerinde Atilhan'ın ve kitaplarının büyük etkisi olmuş, RP'de devam eden Siyonizm teması ve "antisemitizm" büyük ölçüde Atilhan'ın kitaplarından beslenmiştir.[582]

Necmettin Erbakan'ın, 1970'de Milli Nizam Partisi'ni (MNP) kurmasıyla başlayan, Milli Selamet Partisi (MSP), Refah Partisi (RP), Fazilet Partisi (FP) ve Saadet Partisiyle (SP) devam eden "Milli Görüş"ün siyasî söylemi birçok açıdan Atilhan'dan ilham almıştır. "Milli Görüş"ün, Atilhan'la örtüşen söylemi, aşağıdaki başlıklar halinde özetlenebilir:

Siyonizm ve İsrail

"Milli Görüş", 1970'lerden bu yana hemen hemen her millî ve milletlerarası mesellerin yaratıcısı olarak Siyonizmi, Yahudileri

---

580 Mustafa Çalık, *MHP Hareketinin Kaynakları ve Gelişimi (1965-1980)*, Cedit Neşriyat, Ankara 1995, 123-124. Atilhan'ın söylem merkezini oluşturan Yahudi aleyhtarlığı, MHP tabanında etkili olmasına rağmen, Türkeş, Yahudi aleyhtarlığının partiye egemen olmasına izin vermemiştir. Bu konuda bkz: Rıfat N. Bali, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri Devlet'in Örnek Yurttaşları,* s. 194.

581 Beşir Ayvazoğlu, "Ah, O Eski Ülkücüler", *Türkiye Günlüğü*, S. 50, 1998, s. 179-182

582 İhsan D. Dağı, *Kimlik, Söylem ve Siyaset: Doğu Batı Ayrımında Refah Partisi Geleneği*, İmge Kitabevi, Ankara 1998, s.32.

ve İsrail'i suçlamıştır.[583] Erbakan, MNP'nin kuruluş arifesinde yaptığı bir açıklamada "Dünyada üç türlü istikamet vardır. 1. Komünizm, 2. Siyonizm, 3. Her milletin kendi milliyetçiliği ve mukaddesatçılığı. Biz üçüncü yolu tercih etmek mecburiyetindeyiz" diyerek, partinin anti Siyonist bir politika izleyeceğini vurgulamıştır. Erbakan aynı şekilde, "Milli Görüş" ün ilk adımı olan MNP' yi kurduğunda, "kökü dışarıda kuvvetler" olarak tanımladığı Siyonistler, Masonlar ve Komünistlerle mücadele edeceğini ve bunların partiye alınmayacağını hatırlatmıştır.[584]

Erbakan'ın Siyonizm tahlili, Atilhan'ın yıllardır tekrarladığı egemen temalarla birebir örtüşmektedir. Erbakan'a göre, Siyonizm, 1897'de topladığı kongrede Filistin'de bir Yahudi devleti kurmayı kararlaştırmıştı. Siyonizmin nihai hedefi, "Büyük İsrail"i kurmaktı. Bu devlet, Hz. Süleyman'ın hükmettiği topraklara yayılacak; Şam, Türkiye ve Mısır'ı da içerecek şekilde Nil'den Fırat'a kadar olan bölgeyi kapsayacaktı.[585] Bundan dolayı Siyonistler, bir "İslâm düşmanı" olan Herzl aracılığıyla Abdülhamit'le görüşmüşler, fakat padişah tarafından huzurdan kovulmuşlardır.[586] Siyonistler, bunun intikamını padişahı tahttan indirerek almışlardır. İttihat ve Terakki Cemiyeti, Abdülhamit'i yıkmak için Siyonistler tarafından kurulmuştur.[587] Yine, Avrupa ve İspanya'daki zulümlerden kaçarak Türklere sığınan Yahudiler, ihanet ederek Osmanlıyı arkadan vurmuşlardır.[588]

Siyonizm vurgusu, Milli Görüş'ün siyasî söyleminde belirgin bir yer teşkil etmiştir. Türker Alkan'ın MSP'yi konu edinen araştırmasına göre, Erbakan'ın 1980 yılında yaptığı konuşmala-

---

[583] İhsan D. Dağı, a.g.e., s. 35.
[584] "MNP Kuruldu", *Cumhuriyet*, 27 Ocak 1970; "Bir Kısım Sağcılar İçin Yeni Bir Yapı", *Milliyet*, 27 Ocak 1970. Bu durum, MNP nizamnamesinde de yer almış, partiye üye olmak için gerekli 7 şarttan biri "mason olmamak" şeklinde belirlenmiştir. Bkz: *Milli Nizam Partisi ve Tüzük*, As Matbaası, Ankara, Teşkilat Kısmı, Madde:3, d bendi.
[585] Necmettin Erbakan, *Türkiye'nin Temel Meseleleri*, (Haz: Hasan Hüseyin Ceylan), Rehber Yayıncılık, Ankara 1991, s. 199-202.
[586] A.g.y., A.g.e., s. 199-201.
[587] A.g.y., A.g.e., s. 210.
[588] A.g.y., A.g.e., s. 201.

rın tematik tahlilinde, yedi ana temadan birinin "antisemit" isnatlar ile Siyonizm olduğu ve Erbakan'ın oluşturduğu havuz içinde yüzde 12 oranında yer işgal ettikleri görülmüştür.[589]

Yahudilerin Küresel Gücü

Milli Görüş'ün egemen söyleminde yer etmiş unsurlardan biri de Yahudilerin sahip oldukları küresel güçtü. Atilhan'ın, hemen hemen her eserinde vurguladığı bu tema, Milli Görüş'ün birçok siyasî ve ekonomik olayı açıklamakta kullandığı bir anahtardı. Erbakan'a göre dünya Yahudiliği, hâkimi olduğu dünyanın ulaşım ve iletişim sistemi, silah sanayi, banka ve para sitemleri, haberleşme ve basın yayın sektörleri ile bütün insanlığa hükmetmekteydi.[590] Bu görüş, Atilhan'ın Siyonizm eleştirisinin temel dinamiği olan Yahudilerin "dünya egemenliği" iddiasıyla birebir örtüşmektedir.

Erbakan'a göre, Yahudilik, soğuk savaş döneminin iki süper gücünden biri olan Amerika'yı da nüfuzuyla kontrol etmekteydi. Erbakan, Amerika başkanlarından John F. Kenedy'inin başkan olmadan önce "Yahudiliğe çalışacağım" dediği halde, Katolikliğe çalıştığı için Yahudilerce katledildiğini ileri sürmüştür.[591] Bu iddia, Türk kamuoyunda ilk kez Atilhan tarafından dile getirilmişti.[592] Erbakan, Yahudilerin küresel teşkilâtlardaki nüfuzuna

---

[589] Türker Alkan, "The National Salvation Party in Turkey", *İslam and Politics in Middle East*, Metin Heper ve Raphael Israeli (der.), Crown Helm, Londra 1984, s. 79-102. Nak: Bali, *Musanınn Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, s. 283

[590] Necmettin Erbakan, *Adil Ekonomik Düzen*, Milsan Ankara Tesisleri, Ankara 1991, s. 1-3.

[591] "Yahudiler Anadolu'ya göz diktiler", *Bugün*, 14 Ekim 1970.

[592] Atilhan, *Dünya İhtilali İsrail* (1965) adlı eserinde Başkan Kennedy'nin uğradığı suikast olayına geniş yer ayırmış ve bu olayın perde arkası dediği bazı gelişmeleri tahlil etmiştir. Amerika'da bulunduğu bir sırada, Kennedy'nin katlini detaylı olarak etüd ettiğini belirten Atilhan, Kennedy'i öldüren Harvey Lee Oswald adındaki katilin bir Yahudi gangster çetesinin üyesi olduğunu ve yine bu çete tarafından sırlarıyla birlikte ortadan kaldırıldığını iddia etmiştir. O'na göre, Kennedy'nin katledilmesinin asıl sebebi, başkanın Yahudi menfaati yerine Amerikan milletinin menfaatini

da dikkat çekmiş ve Yahudilerin dünya siyasetini kontrol ettiklerini iddia etmiştir. O'na göre, Birleşmiş Milletler (BM), İsrail'i kurmak için kurulmuştur ve aldığı en önemli karar da İsrail'i tanıması olmuştur.[593] Atilhan'ın, BM'nin değişik birimlerinde görevli Yahudi yetkililerin isimlerini yayımladığı çarşaf listeler[594] göz önüne alındığında, Milli Görüş'ün hâkim ideolojik söyleminde Atilhan'ın mümtaz bir yer işgal ettiği görülecektir.

Batı Karşıtlığı

Atilhan'ın öğretisinde egemen olan unsurlardan olan batı karşıtlığı, Milli Görüş'ün siyasî söyleminde de ağırlıklı olarak vurgulanmıştır. Erbakan, Atilhan gibi[595], Türklerin, Tanzimat'tan bu yana Avrupalılaşmak için kendi kültürünü, değerlerini, tarihini ve kimliğini kaybettiğini iddia etmiştir. Ona göre, Avrupalılaşmak, Türklerin müslüman kimliğini inkar etmek demekti. Avrupalıların Türkiye'yi batıya bağlamak istemesinin temel sebebi, İslâm dünyasına liderlik yapacak potansiyeli olan Türkiye'yi İslâm dünyasından uzaklaştırmaktı.[596] Batı, Türkiye'nin İslâm dünyasına liderlik yapmasını önlemek ve aleyhine işleyecek gelişmeleri durdurmak için Halifeliğin kaldırılmasını sağlamıştır.[597] Bu iddia, Atilhan'ın bir "hezimet" simgesi olarak gördüğü Lozan Antlaşması'nın kritiğinin odak noktasını oluşturmaktadır.[598]

Erbakan, Batı medeniyetini, insanlığı asırlardır zulüm altında tutan, "Hakkı" değil, "Kuvveti üstün tutan" bir sömürü düzeni

---

gözeten bir politika takip etmesiydi. Amerika'da siyaseti kontrol eden Yahudi gangsterleri bunu kabul etmemiş ve başkanı ortadan kaldırmışlardı. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 137-143.

[593] Necmettin Erbakan, *A.g.e.,* s. 51.

[594] Atilhan'ın, resmi kaynaklardan ve Birleşmiş Milletler Bültenlerinden aldığını belirttiği BM'deki Yahudi görevlilerin isim listeleri için bkz: Cevat Rifat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955), s. 323-329; Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, s. 172-177.

[595] Bu konuda bkz: IV. Bölüm, Türk Milliyetçiliği ve Atilhan, Muhafazakâr Milliyetçilik.

[596] Necmettin Erbakan, *A.g.e.,* s. 27-28.

[597] A.g.y., *A.g.e.,* s. 38.

[598] Bu konuda bkz. IV. Bölüm, Milli Mücadele, Lozan Antlaşması.

olarak tanımlamaktaydı. Bu medeniyet, "ikiz kardeş" olan komünizm ve kapitalizm gibi iki koldan insanlığı ezmekteydi.[599] Erbakan'ın batı medeniyetinden anladığı, "Modern müstemlekecilik" yoluyla bir "köle düzeni" kurduğuna inandığı emperyalizm ve Siyonizm hareketiydi.[600] Erbakan'ın bunlara karşı sunduğu reçete, Atilhan'ın da işaret ettiği gibi, temelde Hakkı üstün tutan ve sömürüye müsaade etmeyen İslâm'dı. Erbakan'a göre emperyalizm ve Siyonizmin İslâm'a düşman olmasının esas sebebi de buydu.[601]

AB karşıtlığı

"Milli Görüş" siyasetinin ayırıcı vasıflarından biri de, Türkiye'nin bir devlet projesi haline dönüştürdüğü Avrupa Birliği'ne (AB) muhalefetti. "Milli Görüş" çizgisi, MNP döneminden beri Türkiye'nin AB'ye katılmasına karşı olmuştur.[602] Erbakan, Ortak Pazar'ı "Yahudiler tarafından ortaya atılan ve Katolikler tarafından benimsenen bir mason oyunu" olarak tanımlamaktaydı:

> "Ortak Pazar üç katlı binadır. En üst katında Yahudi patron, orta katında Avrupalı memur oturur. Alt katı boştur. Buraya da Türkiye ve Afrikalı devletler alınmak istenmektedir"[603]

Erbakan, 15 Mayıs 1970'te Meclis'te yaptığı bir konuşmada, Ortak Pazar'ın, Yahudilerin dünya hâkimiyetine hizmet eden "bir Siyonist oyunu" olduğunu vurgulamıştır.[604] Erbakan'a göre, Türkiye Avrupa Topluluğu'na (AT) alındığında, İsrail de birliğe dâhil edilecek ve İsrail'le tek devlet olunacaktı. Böylelikle, Siyonizm'e köle olunacak ve Anadolu toprakları İsrail tarafından işgal edilecekti.[605]

1960'larda Türkiye gündemine yerleşen Ortak Pazar'la ilgili ilk eleştiriyi yapanlardan biri de Atilhan olmuştur. Atilhan, Ortak

---

599 Necmettin Erbakan, *Türkiye'nin Temel Meseleleri,* s. 247-248.
600 A.g.y., *A.g.e.,* s. 251.
601 A.g.y., *A.g.e.,* s. 181.
602 İhsan D. Dağı, a.g.e., s. 51.
603 "Ortak Pazar Yahudi ve Mason oyunudur", *Babıali'de Sabah*, 1 Ağustos 1970.
604 *TBMM Tutanak Dergisi*, 1. Oturum, 11 Aralık 1970, s. 238-240 ve Necmettin Erbakan, *Ortak Pazar*, MNP Gençlik Teşkilatı, İzmir 1971, s. 17-18.
605 Necmettin Erbakan, *A.g.e.,* s. 101.

Pazarı, Siyonist uşakları dediği "Rötaryen farmasonları tarafından meydana getirilmiş, milli müesseselere ve şahsi teşebbüslere düşman bir teşkilat" olarak tanımlamıştı. Atilhan'a göre Ortak Pazar, ülkenin farklı yerlerinde meydana getirilen milli müesseselerden rahatsız olan ve Türkiye üzerindeki menfaatini korumak isteyen Siyonist zihniyetin bir ürünüydü. Türkiye'nin Ortak Pazar'a üyeliği, ülkeye bir menfaat sağlamayacağı gibi, yeni bir "kapitülasyon" tehlikesi de yaratacaktı.[606]

İslâm Dünyasıyla İlişkiler

"Milli Görüş"ün Batı karşıtlığını besleyen temel argümanlardan birisi de, Türk ve İslâm dünyasının Batının emperyalist politikalarından dolayı geri kaldığı görüşüydü. Erbakan'ın buna önerdiği çözüm, Müslüman ülkelerin kendi aralarında kuracağı "Müslüman Ülkeler Birleşmiş Milletleri" teşkilatı idi. "Kuvveti üstün tutan" BM yerine, "hakkı üstün tutacak" teşkilat, insanlığa; faydalı, doğru ve adil hizmetler vermeliydi. Erbakan, bu teşkilatın bünyesinde, Müslüman Ülkeler Ekonomik İşbirliği (İslâm Ortak Pazarı), Müşterek Para Birimi (İslâm Dinarı), Müslüman Ülkeler Savunma İşbirliği (İslâm Savunma Teşkilatı) ve Müslüman Ülkeler Kültür İşbirliği Teşkilatı'nın kurularak birliğin Batı karşısında daha da güçlendirileceğini savunmaktaydı.[607]

Erbakan'ın projelendirdiği, "Müslüman Ülkeler Birleşmiş Milletleri" teşkilatına benzer bir oluşum, 1950'li yılların ortalarında Atilhan tarafından, "Birleşmiş İslâm Milletleri" adıyla gündeme getirilmişti. Birlik, sadece Müslümanlar arasında değil, aynı zamanda Hıristiyan ülkelerle de bir dayanışma ve barış öngörmekteydi. Atilhan, bu teşkilatın kurulması için yoğun çaba harcamış ve bunun Hıristiyan ülkelerde propagandasını yapmak üzere *The İslâmic United Nations* adında bir de gazete yayımlamıştı.[608]

---

[606] Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, s. 169.

[607] Necmettin Erbakan, *Gayemiz Bütün Beşeriyetin Saadetidir*, Esam, 2006 Ankara, s. 23-26; Necmettin Erbakan, *Tarihe Düşülen Kayıtlar, ATV konuşması ve Haftalık Basın Toplantıları*, Saadet Partisi Gençlik Kolları, Ankara, (t.y), s. 20-21.

[608] Atilhan'ın bu konudaki görüşleri için bkz: IV. Bölüm, Birleşmiş İslam Milletleri İdeali.

4. Bölüm

Cevat Rifat Atilhan'ın Fikirleri

Yakın dönem Türk basınının en üretken isimlerinden olan ve değişik alanlarda sayısız eser veren Atilhan; Yahudilik, Masonluk, Komünizm ve İslâm ağırlıklı olmak üzere birçok konuda görüş belirtmiştir. Bu bölüm, Atilhan'ın fikirlerini, bunların zaman içinde geçirdiği evrimi ve Türk fikir hayatına olan etkilerini incelemektedir.

Yahudilik

Yahudilerin Dünya Hâkimiyeti İdeali

Yahudilerin dünya hâkimiyeti teması, Atilhan'ın Yahudilik eleştirisinde vardığı değişmez yargıydı. Atilhan, "insanlık düşmanı" gördüğü Yahudilerin, Türk ve dünya tarihinde oynadığına inandığı olumsuz ve yıkıcı rolü onların bütün dünyaya egemen olma düşüyle açıklamaktaydı.

Atilhan'a göre, *Siyon liderlerinin Protokolleri*[609] ve *Talmud*[610], Yahudilerin dünya hâkimiyeti idealinin en önemli dinî

---

[609] Aitilhan'ın *Siyon Liderlerinin Protokolleri* hakkındaki görüşleri için bkz: IV. Bölüm, Yahudilik, Siyon Liderlerinin Protokolleri.

[610] Talmud; Yahudilerin dinî kitaplarındandır. Dinî yasaları, hukuk, tıp, sağlık, ziraat sahalarından kaynaklanan malzemeyi ve yasama önerilerini, Tanrının ve insan ruhunun niteliği hakkında felsefî yaklaşımları içerir. Kaideler, bilgeleri karara varmaları üzerine sundukları muhakemelerdir. Talmud, altı Mişna dizisinden meydana gelir ve 63 kitaptan oluşur. Talmud, Milat yıllarını izleyen beş yüz yıl içinde yazılan bütün Yahudi eserleri ve 3.000'i aşkın düşünürün çalışmasını kapsar ve çok sayıda konuyu işler. Babil ve

ve dünyevi kaynaklarıydı. Prokoller'in ilham kaynağı, İncil'in yazıldığı devirlerdeki "Mesih inancı" ve Yahudi halkının "mümtaz millet" olduğu düşüncesiydi.

> "Bu korkunç ve yıkıcı program güya Yahve [Yehova] tarafından Yahudilerin sadece mümtaz millet değil aynı zamanda diğer bütün milletler ve beşer üzerinde hâkimiyet ve üstünlük hakkına sahip bir topluluk olduğunu da telkin etmiştir"[611]

Diğer yandan Talmud, karanlık çağlardan beri Yahudi ırkına rehberlik eden ve onlara "seçilmiş millet" olma ayrıcalığını veren "sapkın" emirler kitabıydı. Atilhan, *İslâm ve Beni İsrail* adlı kitabında, Yahudiler dışındaki milletlerin bulup okumasının bile imkânsız olduğunu söylediği *Talmud*'un, Filistin ve Babil örneklerini ayrıntılı olarak incelemiş, Yahudilerin "seçilmiş millet" olma ayrıcalığını ve dünya hâkimiyeti düşlerini ihtiva eden birçok *Talmud* emrine işaret etmiştir.[612] Atilhan'a göre "Talmud, Yahudi ırkını, dünya hâkimi yapmak için bütün desiseli plânlara ve menfur projelere sahiptir"[613]

Atilhan'a göre, Yahudilerin "dünya hâkimiyeti" ideali, karanlık çağlardan beri sürdürdükleri ırk koruma kanunlarıyla paralellik arz etmektedir. Atilhan, Yahudilerin peygamberleri Ezra ve Nahmiyas[614] dönemine kadar giden ırk koruma kanunlarıyla, kendilerini "seçilmiş millet" addettiklerini ve diğer milletlerle asla karışmadıklarını öne sürmüştür:

"Yahudiler, bütün dünya milletlerinin aksine olarak kendi

Yeruşalayim Talmud'u olmak üzere 2 farklı Talmud türü vardır. Bkz: Yusuf Besalel, "Talmud", *Yahudilik Ansiklopedisi*, C. 3, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş, İstanbul 2002, s. 695-702.

611 Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, s. 128.

612 A.g.y., Atilhan, *İslam ve Beni İsrail*, s. 56-74.

613 Aynı eser, s. 89.

614 Ezra, Kohen Kabilesinden peygamber ve din âlimi. M.Ö 5. Yüzyılın ortalarında Yahudiler'i Babil'den Kudüs'e getirmiştir. Bkz: Yusuf Besalel, a.g.a., C. 1, s. 170. Nehemya, Babil sürgününden sonra Yahudi kâhin ve din bilgini Ezra ile birlikte Yahudiliği dirilten İranlı Yahudi. Bkz: Yusuf Besalel, a.g.a., C. 2, s. 442.

ırki taassuplarını ve ırki şuurlarını dini bir vazife ve madde olarak kabûl ve tespit etmişlerdir. Böylece kendi milli cevherini nisbi olarak saf tutmasını ve onu geliştirmeği bilmişlerdir. Bunlar küçücük bir azınlık halinde iki bin seneden beri yer yüzünde bir memleketten diğerine kovula kovula, sürüne sürüne yaşadıkları ve etrafa dağıldıkları halde, ırkî hususiyetlerini muhafaza etmeleri bu mevzuda eşsiz bir misâl teşkil eder. Yahudiler hiçbir zaman başka bir pota içinde asla erimezler."[615]

Atilhan, Yahudilerin ırk koruma kanunlarıyla yarattıkları "efendi"-"köle" içgüdüsüyle diğer milletler üzerinde hâkimiyet kurma ve onları köleleştirme misyonu takip ettiklerini vurgulamıştır. Atilhan'a göre, Yahudilerin "mukaddes tohum efsane ve hayali, üstün ırk olmak iddiası ve inancı, muharref Tevratta kor bir ateş gibi, zamanın en koyu ve mutaassıp ırkçılığı şeklinde yanmakta berdevam" idi.[616]

Atilhan'a göre, Yahudilerin diğer milletler üzerinde hâkimiyet kurma düşlerini besleyen etkenlerden biri de goyimlere [Yahudi olmayanlar] karşı duydukları "sönmez bir kin ve düşmanlık" hissiydi.[617] Yahudiler, asırlardır maruz kaldıkları eziyet ve baskılardan dolayı bütün insanlığa karşı derin bir kin ve düşmanlık beslemişlerdir. Bu kin unutmak ve affetmek bilmez. Atilhan'a göre bu kin, zamanla yeni bir din haline gelmiş ve Yahudilerin dünya milletlerini boyunduruk altına alma plânlarının meşru temelini oluşturmuştur.[618]

Atilhan, Yahudilerin dünya hâkimiyeti yolunda attığı en

---

615 Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, s. 20.

616 A.g.y., *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 26. Atilhan, bu hususta, İsrail ile Nasyonel Sosyalist Almanya'yı kıyaslamakta, İsrail'in yürürlükteki ırk kanunlarının Nazilerden kat kat sert olduğunu iddia etmekteydi. Atilhan'a göre, İsrail Kibust teşkiatı, ırkçılıkta Hitler Gençlik teşkilatını gölgede bırakmıştır. Bu teşkilatta, çocuk yaştaki kızlara dahi makineli tüfek verilmesi ve mecburi askerlik yaptırılması bunun en tipik örneğidir. Bkz: A.g.y., *Medeniyetin Batışı*, s. 136.

617 A.g.y., *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 35.

618 A.g.y., *İslam ve Beni İsrail*, s. 298.

önemli adımın "Dünya Cumhuriyeti" projesi olduğunu ileri sürmüştür. 1950 ve 1960'lı yıllarda bazı eserlerinde ayrıntılı olarak açıkladığı bu projeye göre Yahudiler, kendi mahsûlleri olan komünizmi ve kapitalizmi kullanarak bir "Dünya Cumhuriyeti" kurma peşindeydiler. Komünizmin ve Kapitalizmin küresel ölçekte verdiği yayılma faaliyetleri, aslında Yahudilerin "tek tip insan" yaratma hayalinden başka bir şey değildi.[619]

Atilhan'ın iddiasına göre, Yahudiler, "Dünya Cumhuriyeti" projesiyle bütün dünya ırklarını bir kazanda kaynatıp yekpareleştirmek ve aralarında hiçbir tefrika yapmadan cümlesini birleştirmek niyetindeydi. Böylelikle;

> "*…köksüz, ananesiz, ırksız melez bir mahsul ve sterilize edilmiş bir kitle insanı vücuda gelecektir.* Gelişi güzel birbirine karışmış bu milletlerin kültür sahasındaki yapıcı kudret sıfıra düşecektir. Bu yoldan hududu olmayan, iptidai ve tek tip bir medeniyet yaratılacaktır."[620]

Atilhan'a göre Yahudiler, dünya milletlerini yozlaştırmanın tek yolunun onlara kimlik sağlayan "ırk" ve "din" şuurunu yok etmek olduğunu bilmekteydiler. "Dünya Cumhuriyeti" projesinin diğer milletlerin ırk ve dinlerini karıştırıp yok etmek istemesinin asıl sesebi buydu. Diğer taraftan Yahudiler, tarihin eski devirlerinden beri sahip oldukları dinî ve ırkî taassupları sayesinde hiçbir milletle ne ırkî ne de kültürel yönde bir entegrasyona girmeyeceklerinden emindi.

Atilhan, Yahudilerin "Dünya Cumhuriyeti" projesinin tahakkukunda, "tek dünya yaratıcıları" dediği Birleşmiş Milletler (BM) ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu'nun (UNESCO) oynadığı kilit role dikkat çekmektedir. Atilhan'a göre, BM, Yahudi nüfuzu altında bulunan, gerek Doğu gerekse Batı Yahudiliğinin ana teşkilatı durumuna gelen ve milletler üstü dünya hâkimiyetinin bir numunesiydi. Hem Doğunun komünist Yahudileri, hem de Batının kapitalist Yahudileri teşkilâta hâkim

---

[619] Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 277-278.
[620] A.g.y., *İslam ve Beni İsrail*, s. 110.

durumdaydılar.[621] Aynı şekilde, UNESCO da, Yahudi nüfuzunda bulunan bir teşkilât olarak, bütün ülkelerin hars noktalarını ele geçirip, resmi yollardan ve açıkça milli şuurun ortadan kalkmasına çalışmaktadır.[622]

Atilhan, BM teşkilatını kontrol eden Amerika'nın da Yahudi hâkimiyeti altında kaldığına dikkat çekerek, Amerika'nın "sağduyulu ve vatansever" insanlarının Yahudilikle mücadele halinde olduklarını savunmaktaydı. Atilhan'a göre, Amerika'da; sermaye, matbuat, film sanayi, radyo ve televizyon sektörü tamamen Yahudilerin egemenliğindeydi. Amerika'nın idaresinde ve dış ilişkilerinde Yahudiler yönlendirmeci bir etkinliğe sahipti.[623] Böylelikle, Amerika'yı kontrol eden dünya Yahudiliği, dolaylı yollardan dünya siyasetini ve ekonomisini de egemenliğinde tutmaktaydı.

Siyon Liderlerinin Protokolleri

Atilhan'ın eserlerinde sıkça atıfta bulunduğu "Siyon Liderlerinin Protokolleri", Yahudi aleyhtarı çevrelerin Yahudileri ve "bozguncu" faaliyetlerini anlama noktasında kullandıkları emsalsiz bir kaynak durumundadır. Bu çevrelerin iddiasına göre *Protokoller*, Yahudi Kahal[624] bilgeleri tarafından, Yahudilerin "dünya hâkimiyeti"ni sağlamak amacıyla oluşturdukları gizli toplantı kararlarıdır.

---

[621] Atilhan, BM'nin Dünya Yahudiliği nüfuzu altında bir teşkilat olduğunu ispat için, teşkilatın değişik birimlerinde görevli Yahudi kökenli yetkililerinin isim ve görev alanlarını gösteren bir liste yayımlamıştır. Bu liste için bkz: A.g.y., *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm*, s. 323-329; A.g.y., *Medeniyetin Batışı*, s. 152-156.

[622] A.g.y., *A.g.e.*, s. 124.

[623] A.g.y., *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 265-266.

[624] İbranice "toplum" anlamına gelen Kahal, Orta çağ boyunca ve özellikle 18. yüzyıl başlarında Yahudi toplumunu temsil eden bir organizasyon haline geldi. Hükümetler tarafından resmen tanındı. Kahal, Doğu Avrupa'da meydana gelen olaylarda önemli rol oynadı. Hükümetlerle Yahudi toplumu arasındaki ilişkileri tanzim etti. Aynı zamanda, Yahudi toplumunun dini eğitimini organize etti. Modern zamanlarda etkinliği azaldı. Bkz: David Bridger-Samuel Wolk, "Kahal", *The New Jewish Encyclopedia*, Behrman House, West Orange 1976, s. 260.

Protokoller'in özetlenmiş ilk örneği, Rusya'da 26 Ağustos–7 Eylül 1903 tarihleri arasında Znamia (Bayrak) gazetesinde tefrika edilmiştir.[625] *Protokoller*'in dünya çapında ün kazanması ise 1917 Rus devrimiyle gerçekleşmiştir. Beyaz Rusların liderleri, *Protokoller*'i, 1918-1921 yılları arasında Rusya'da cereyan eden iç savaşlar sırasında, devrimin bir Yahudi dayatması olduğu ve nihayetinde Yahudilerin dünya egemenliğini ele geçirmeye yönelik bir komplo olduğu yönünde iç propaganda aracı olarak kullanmışlardır.[626]

Protokoller, başlangıçta Rusya ve diğer ülkelerdeki marjinal çevrelerle sınırlı kalmış, fakat Hitler Almanyasında, Nazilerin Yahudi aleyhtarı ideolojilerine önemli bir temel teşkil eden *Protokoller* Naziler tarafından bütün dünyaya yayılmıştır.[627]

Protokoller, dünyanın birçok ülkesinde farklı başlıklar altında yayımlanmıştır. Yahudiler, *Protokoller*'in Yahudi aleyhtarı çevrelerce kendilerini kötüleme kastıyla hazırlanan düzmece metinler olduğunu iddia etmişlerdir. Buna mukabil Yahudi karşıtı çevreler, Protokollerin özgünlüğünden şüphe edilemeyeceğini, zaten dünya yüzünde gelişen siyasi, ekonomik, sosyal vs. birçok olayın *Protokoller*'in ruhuna uygun olarak gerçekleştiğini ve Yahudilerin dünya hakimiyeti idealine hizmet ettiğini öne sürmüşlerdir.

Protokoller'i ülkemize sokan ve ilk yayımlayan Atilhan olmuştur. Atilhan *Protokoller*'i, *Milli İnkılâp* Dergisinin 15 Mayıs 1934 tarihli ikinci sayısından itibaren, Stockholm'de yayın yapan milliyetçi *Nationen* gazetesinden iktibas ederek W.Creutz imzasıyla tefrikaya başlamış ve *Milli İnkılâp*'ın kapanmasına kadar bu yayımını sürdürmüştür.[628]

---

625 Rıfat N. Bali, "Siyon Önderlerinin Protokolleri" Düzmece Bir Kitap Örneği", *Toplumsal Tarih*, C.4, S.21, 1995, s. 48.

626 Bernard Lewis, *Semitizm ve Anti-Semitizm,* (Ter: Hür Güldü), Everest Yayınları, İstanbul 2004, s. 112.

627 Bernard Lewis, a.g.e., s.113.

628 W.Creutz, "Beni İsrail hükemasının protokollarına ait ifşaat", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 2, 15 Mayıs 1934; S. 3, 1 Haziran 1934; S. 4, 15 Haziran 1934; S. 5, 1 Temmuz 1934; S. 6, 15 Temmuz 1934.

Türkiye'de *Protokoller*'in çevirisini ilk kitaplaştıran emekli Tümgeneral Sami Sabit Karaman'dır[629]. *Yahudi Tarihi ve Siyon önderlerinin Protokolleri* adlıyla basılan kitap, 1943 yılında Ankara'da yayımlanmıştır.[630] Protokol metinleri, ülkemizde 1995 yılı itibarıyle 45 defa basılmıştır.[631] Altı kere basılan *Gizli Devlet ve Fesat Programı* ve iki kere basılan *İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm* adlı eserleri ile *Protokoller*'i en çok işleyen yayınlar Atilhan'a aittir.[632]

---

[629] Sami Sabit Karaman, Harp okulunu bitirdi (1896). İstanbul Tıbbiye İdadisi Fransızca öğretmenliği (1901-1902), Hicaz demiryolu hattı heyeti fenniye katipliği (1902-1903), Sana Rüştiyesi Osmanlıca öğretmenliği (1903-1904) yaptı. Yemen ayaklanmasının bastırılmasında görev aldı (19041906). Harp okulu süvari öğretmen muavinliğine atandı (1907-1908). Genelkurmay 2. Şube Alman masasında görevlendirildi (1908-1910). Alman ordusunda eğitim gördü (1910-1911). Trablusgarp'ta (1911), Balkanlar (1912-1913), Birinci Dünya Savaşı'nda çeşitli cephelerde savaştı. Filistin Cephesinde İngilizlere esir düştü (1918). Hürriyetine kavuştuktan sonra Beyoğlu mıntıka komutanlığına atandı (1919). Damat Ferit'in sadrazamlığa getirilmesinden sonra istifa etti (1920) Anadolu'ya geçerek (1921), Kurtuluş Savaşına süvari tümen komutanı olarak katıldı. 1923'te mirliva oldu. Cumhuriyet döneminde ordunun değişik kademelerinde görev aldı. Tümgeneral iken emekli oldu (1931). "Sami Sabit Karaman", *Büyük Larousse*, Gelişim Yayınları, İstanbul 1986, C. 11, s. 6391.

[630] Sami Sabit Karaman, *Yahudi Tarihi ve Siyon önderlerinin Protokolleri*, Yeni Cezaevi Matbaası, Ankara 1943, 134 s.

[631] Türkiye'de yayımlanmış *Protokoller*'in bibliyografyası için bkz: Rıfat N. Bali, "Siyon Önderlerinin Protokolleri, Düzmece Bir Kitap Örneği", *Toplumsal Tarih*, s. 51-52.

[632] *Protokoller* 24 fasıldan oluşmaktadır. Atilhan, bunlardan 22 maddeyi aşağıdaki gibi özetlemiştir:

1. Genç nesli mugayir ahlâk telkinatıyla ifsat etmelidir.

2 Aile hayatını yıkmalıdır.

3. İnsanlara kötülükleriyle tahakküm etmelidir.

4. Sanatı düşürerek, edebiyatı müstehcen ve şehevi kalıba dökmelidir

5. Mukaddesata hürmeti tahrip etmelidir. Hürmetle anılan insanlar hakkında rezilane vakalar uydurarak onların itibarlarını kırmalı. Yüksek tenkidi teşvik ederek akide ve mukaddesatı kökünden baltalamalı ve manevi sahalarda ihtilaflar ve ayrılıkları körüklemeli.

6. Hudutsuz bir lüks ve baş döndürücü modaları ve çılgınca israfları teşvik etmeli, makul ve basit şeylerden zevk almak hassaını derece derece ortadan kaldırmalı

7. Toplulukların dikkatlerini avam eğlenceleri, oyunlar, makûl haddi aşmış

Atilhan'a göre *Protokoller*, kendini "seçilmiş millet" addeden İsrailoğullarının dünya hâkimiyetini kurmaya yönelik olarak

---

spor mücadeleleriyle oyalamalı ve bunun gibi halkı eğlendirerek düşünmekten alıkoymalı.
8. Taşkın nazariyelerle fikirleri zehirlemeli, daimi surette gürültülü kargaşalıklarla cümlei asabiyeyi bozmalı, afyonlu zehirlerle vücutları tahrip etmeli.
9. Umumi bir hoşnutsuzluk yaratarak içtimai sınıflar arasında kin ve itimatsızlık sokmalı (Bu maddedeki Yahudinin en büyük hiyaneti komünizm şeklinde tecelli etmiş ve insanlığı kökünden sarsmıştır…)
10. Aristokrasiye müthiş vergiler yükliyerek, onları borca boğmalı ve bu surette servetlerinden ayırmalıdır. Avamı, asil ve kibar sınıfın yerine geçirerek, bu suretle altın buzağı mezhebini kurmalı…
11. Patronlarla işçilerin münasebetlerinde grevler ve Locvh Outlar (Yani patronların işi durdurmaları) çıkararak onları birbirinden ayırmalı ve bu suretle sermayedar işbirliğinden doğacak iyi münasebetleri baltalamalı.
12. Yüksek ve münevver tabakanın kuvvei maneviyelerini her çareye başvurarak kırmalı. Zenginlerin mantıksız ve bayağı hareketlerini teşhir ederek, kütlenin hiddet ve asabiyelerini tahrik etmeli.
13. Sanayiin ziraatı ezmesini imkan vererek böylece yavaş yavaş endüstriyi delice spekülasyon vasıtası haline getirmelidir.
14. Bir takım saçma nazariyelerin ortaya atılmasını teşvik ederek, halkı tatbikine imkân olmayan fikirlerle dolambaçlı yollarda kaybetmelidir.
15. Hayat pahalılığı karşısında amelenin menfaatine yaramıyacak bir şekilde maaşları artırılmalı.
16. Beynelmilel meseleler çıkararak, vakalar ihdas etmeli ve milletler arasında ihtilaflar vücuda getirmeli, kin ve nefreti körüklemeli. Korkunç silah miktarını artırmalıdır.
17. Milletlerin mukadderatını tahsil ve terbiyeden mahrum ellere vermeği mümkün kılan bir intihap usulü bahşetmelidir.
18. Bütün hükümet şekillerini değiştirerek mühim makamlarını ifşa edilemeyecek gizli sırları olan kimselere tevdi etmeli ve onları hakim kılmalıdır.
19. Meşru hükümet şekillerini derece derece değiştirerek mutlak bir istibdat kurmalıdır.
20. Siyasi buhran zamanlarında servetleri mahvedecek ticaret usulleri bulmalıdır.
21. Mali istikrarı bozmalı. İktisadi buhranları çoğaltmalı ve alem şümul bir iflas hazırlamalıdır. Sanayiin çarklarını durdurarak bütün kıymetleri tahrip etmeli ve dünyada mevcut altını mahdut ellere toplıyarak muazzam sermayeleri kat'i felce uğratmalı, vakti gelince her türlü krediyi keserek panik çıkarmalıdır.
22. Hükümetlerin ölümünü hazırlamalı; insaniyeti ıstırap, elem ve yoksullukla zayıf düşürmelidir. Çünkü açlık esirler doğurur. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, *Gizli Devlet ve Fesat Programı*, s. 29-31.

hazırlanan, bunun için de diğer milletlerin içtimaî, siyasî, dinî ve malî yapılarını çökertmeyi amaçlayan bir "ifsat" programıydı. *Protokoller*'in ruhunu, diğer milletlere yapılacak her türlü fenalığı mubah kılan ve onları Yahudilere köle olarak sunan Talmud emirleriydi. Talmud, Yahudilerin dünya hakimiyeti için diğer milletlerin dinlerini ve maneviyatını yok etmeyi şart koşmuştu. Yahudilerin, hıristiyanlık ve islâm gibi semavî dinlere nefretle bakmasının nedeni buydu. Çünkü Yahudiler bilmekteydiler ki, diğer milletlerin köleleştirilmesinin yolu onların varlık nedeni olan ırklarını ve dinlerini ortadan kaldırmaktan geçmekteydi.[633]

Atilhan, *Protokoller*'in Kahal adında bir Yahudi teşkilatı tarafından hazırlandığını ve doğruluğunu tartışmanın lüzûmsuz olacağını iddia etmiştir. *Gizli Devlet ve Fesat Programı* adlı kitabının hemen başına *Protokoller*'i destekler mahiyette, "Amerika Hahamlar Merkez Komitesinin gayet mahrem tamimi" dediği 15 maddelik bir genelgenin klişesini ve muhtevasını koyarak *Protokoller*'in plâna uygun olarak işlediğini öne sürmüştür.[634] Ayrıca, *Protokoller*'i içeren orijinal kitabın bir nüshasının 3926 b IV sayısı ile Londra'da British Museum'da saklandığını iddia etmiştir.[635] Atilhan, söz konusu kitabın kapak klişesini, 1957'de ikinci baskısını yapan *Gizli Devlet ve Fesat Programı* adlı kitabının arka kapağına koyarak okuyucunun dikkatini çekmiştir.[636]

Doğruluğu günümüzde halâ tartışılan *Protokoller*, Yahudilerin yalanlamalarına rağmen, bazı çevrelerin Yahudileri ve "gizli" emellerini anlamada kullandıkları bir el kitabı olma özelliğini devam ettirmektedir. Bu çevrelere göre, hem dünyada hem de Osmanlı Devletinde ve bunu takiben Türkiye Cumhuriye-

---

633 Cevat Rifat Atilhan, *Gizli Devlet ve Fesat Programı*, s. 89

634 Bu genelgenin metni için bzk: Cevat Rifat Atilhan, *A.g.e.*, s. 8-10.

635 Aynı eser, s. 28. Hikmet Tanyu da, *Protokoller*'in, Roger Lambel tarafından *Les Protocoles des Sages de Sion* adıyla Rusçadan Fransızcaya çevrildiğini ve 10.8.1906 tarihiyle British Museum'da kayıtlı olduğunu belirtmektedir. Bkz: Hikmet Tanyu, *Tarih Boyunca Türkler ve Yahudiler*, C. 1, Elips Kitap, Ankara 2005, s. 460, 357 no'lu dipnot.

636 Bakınız: Cevat Rifat Atilhan, *Gizli Devlet ve Fesat Programı*, arka kapak resmi.

tinde meydana gelen bütün olumsuz gelişmeler *Protokoller*'e uygunluk göstermektedir.[637]

Dönmelik

"Dönme", XVII. yüzyıldan itibaren Türkiye'nin muhtelif şehirlerinde, özellikle Selanik'te, Müslüman adı ve kıyafeti altında yaşayan "Gizli Müslüman-Musevi Cemaati" fertlerine, Osmanlı Türkleri tarafından, Yahudilikten İslâm'a döndüklerini belirtmek maksadıyla verilen bir isimdir.[638] Dönmelik, cemaatin lideri bulunan Sabatay Sevi'ye atfen "Sabataycılık" olarak da adlandırılır.

Muhtelif din sahiplerinden İslâma geçenlere "mühtedi" denildiği halde, "dönme" cemaati için bu kavram hiçbir yerde ve hiçbir zaman kullanılmamış olup, yüksek tabaka mensupları tarafından bir dereceye kadar nezaket maksatlı olarak kendilerine "avdeti" denilmiştir.[639] Bu bilinçli tercihin sebebi, "dönme" cemaati mensuplarının Müslüman görünmelerine rağmen gerçekte musevi inanış ve adetlerini devam ettirmeleriydi.

Dönmeler, inançları gereği İslâmiyeti bir örtü olarak kullanmışlar ve devlet içinde apolitik bir yapıda kaldıklarından 19. yüzyıla kadar fark edilmemişlerdir.[640] Ancak, bu yıllarda Osmanlı toplum yapısında meydana gelen gelişmeler kendilerini oldukça aktif kılmıştır. Özellikle Osmanlı imparatorluğunun geleceğinin tayini konusunda ortaya çıkan İttihat ve Terakki Cemiyetinde ve Mason localarında siyasî roller üstlenmeye başlamışlardır.[641]

Dönmelik, Atilhan'ın fikirlerinde Yahudilerle eş değer kullandığı bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Birçok kitabında ve makalesinde dönmeliğin Türk-İslâm dünyasına verdiğine inandığı zararları anlatan Atilhan, Abdullah b. Sebe adında Sa-

---

637 Hikmet Tanyu, *Tarih Boyunca Türkler ve Yahudiler*, C. 1, s. 317.

638 Abdurrahman Küçük, *Dönmeler (Sabatayistler) Tarihi*, Aziz Andaç Yayınları, 7. Baskı, Ankara 2005, s. 199.

639 A.g.y., *Dönmeler (Sabatayistler) Tarihi*, s. 200.

640 Ilgaz Zorlu, "Gizli bir etnik cemaat: Türkiye Sabetaycıları", *Birikim*, Mart-Nisan 1995, s. 171.

641 A.g.y., a.g.m., s. 172.

na'lı bir Yahudinin İslâm dünyasında yarattığı ilk fitne ve ayrılık hareketini dönmeliğin İslâm'a vurduğu ilk darbe olarak nitelendirmektedir. Atilhan, Dönmeliğin maksadının "Kur'an-ı Kerim'i ortadan kaldırmak ve İslâmiyeti yıkmak" olduğunu savunmaktaydı.[642]

Atilhan, Osmanlı Devletinde zuhur eden birçok olumsuz gelişmede dönmelerin rolüne dikkat çekmiştir. Tarihçi İsmail Hami Danişmend'e dayandırdığı bir iddiasında, Sultan Fatih'in, Cenevizlilerden aldığı yüz bin düka altın karşılığında özel doktoru Yahudi dönmesi Yakup Paşa (Maestro Jakobi) tarafından zehirlendiğini öne sürmüştür.[643] O'na göre, Fatih'in İtalya'nın liman kendi Otranto'yu ele geçirmesi, İtalya'nın Türk işgaline uğraması tehlikesini ortaya çıkardığından, buna izin vermek istemeyen Cenevizliler Fatih'i bir suikastla ortadan kaldırmışlardı.

Atilhan, Padişah II. Abdülhamid'in tahttan indirilmesinde, 31 Mart vakasının çıkmasında ve Bosna Hersek'in Avusturya'ya terkinde de dönmelerin rolüne parmak basmıştır. Atilhan, Türkler sayesinde zenginlik ve refaha kavuşan dönmelerin, Milli Mücadelenin en buhranlı zamanlarında M. Kemal Paşa'nın dönme General Remzi Paşa aracılığıyla kendilerinden istediği maddi desteğe "bizim Türklere verecek paramız yoktur" şeklinde "nankörce" karşılık verdiklerini iddia etmiştir.[644] Aynı şekilde, Dönmelerin, Milli Mücadele'de galip devletlere çektikleri bir muhtırada, kendilerinin Müslüman olmadıklarını ve Türkler tarafından zorla din değiştirmeye itilen Yahudiler olduklarını hatırlattıklarını öne sürmüştür.[645]

Atilhan'ın aşağıdaki satırları, dönmelik hakkındaki düşüncelerinin özeti gibidir:

> "Bunlar Müslüman ismi taşırlar, Müslüman değildirler. Irkçılık ve milliyetçiliğe kızıl düşmandırlar. Fakat kendileri

---

[642] Cevat Rifat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike*, s. 65.
[643] A.g.y., *A.g.e.*, s. 93-94.
[644] A.g.y., *A.g.e.*, s. 111.
[645] A.g.y., *A.g.e.*, s. 112.

koyu ırkçıdır. Kendi ırkdaşlarından gayrisiyle ne alış veriş ederler, ne de dostluk ne de kız alıp verirler. Mezarları dahi ayrı ve ibadetleri bambaşkadır. Müslüman ismini ve maskesini sadece Türkü soymak ve Türkün bütün mukadderatına ve mukaddesatına el koymak için kullanırlar. O kadar içimize sokulmuşlardır ki, ayıklayıp temizlemek ve şerlerinden kurtulmak millet arasına ilka ettikleri nifak ve fesad tohumlarından son derece güçtür"[646]

Atilhan, dönmeliği, ırk ve din kimliği etrafında değerlendirmekte, etnik olarak Yahudi ve dinen de Musevi olan dönmelerin Türk ve Müslüman sayılamayacağını ve dolayısıyla çift kimlikli bu zümrenin Türk toplumunda yerinin olamayacağını iddia etmekteydi. Üstelik, Osmanlı Devletinde ve Türkiye Cumhuriyetinde ülke aleyhine giriştikleri sayısız komplo faaliyetleri meydanda iken çift kimlikli bir zümreye asla güvenilemezdi.

Atilhan, barış dini İslâm'ın hâkimiyetinde bulundurduğu bütün milletlere kendi dinlerini ve geleneklerini serbestçe yaşama hakkı tanıdığından, bütün Hıristiyan ve Yahudi unsurların Osmanlı topraklarında huzur ve güvenlik içinde yaşadıkları inancındaydı. Buna karşılık, "Türk ve Müslüman ismi taşıyan ve bizden gibi görünen" dönmelerin Türklerin bu misafirperverliğine "nankörlükle" karşılık verdiğini öne sürmekteydi.[647]

Atilhan'ın dönmelik polemiğinde, gazeteci Ahmet Emin Yalman figürü müstesna bir yer tutar. Kökeni itibarıyla dönme cemaatinin önde gelenlerinden olan Yalman, Milli Mücadele yıllarında savunduğu Amerikan mandası ve muhafazakâr kesimlerin duymaya alışık olmadığı liberal fikirleriyle tepki çeken bir gazeteciydi. Bundan dolayı, özellikle İslâmcı çevrelerde sevilmeyen ve dini inanışı hep sorgulanan bir nefret sembolü haline gelmişti.

Atilhan, eserlerinde sıkça eleştirdiği ve birçok kez polemiğe tutuştuğu Yalman'ı ünlü İttihatçılardan dönme Cavit Bey'le öz-

---

[646] A.g.y., Aynı yer.
[647] A.g.y., *A.g.e.*, s. 109.

deşleştirmektedir. İttihatçı dönmelerin Osmanlının yıkılışında oynadığı role dikkat çeken Atilhan, Yalman ve cemaatini Yahudi oldukları halde, Müslüman görünerek ülkenin zenginlik kaynaklarını sömürmekle ve kültür müesseselerini istilâ etmekle suçlamaktaydı.[648] Atilhan, "Ahmet Emin Salomon" diyerek Yahudi kökenine gönderme yaptığı Yalman'ı, emperyalistlerin Türkiye aleyhinde kurdukları komplolarda görev alan bir ajan olarak görmekteydi.[649]

Atilhan, Yalman'ın Dünya Siyonist Teşkilatıyla işbrliği yaptığını ve Yahudilerin Osmanlı egemenliğinde bulunan Filistin'de devlet kurmalarına açıkça destek verdiğini iddia etmiştir. Yalman'ın, 13 Teşrin-i Evvel 1334 tarihli *Vakit* gazetesindeki[650] makalesini delil gösteren Atilhan, bunun Yalman'ın bir "Yahudi uşağı" olduğunu ispatladığını savunmuştur.[651] Atilhan ayrıca, komünist düşmanı görünen Yalman'ın aslında gizli bir komünist olduğunu da iddia etmekteydi. Amerikada yayımlanan antikomünist *Common Sense* gazetesine dayandırdığı iddiasına göre Yalman, Türkiye'de komünizm kanun dışı olduğundan dolayı yasadışı faaliyetlerini "Milli Tesanüt Cemiyeti" maskesi altında yürütmekteydi.[652]

---

[648] a.g.y., "Soruyoruz: sen hangi birliktensin Ahmet Emin Salomon?", *Büyük Cihad*, S. 56, 4 Nisan 1952; "Dönmeliğin Türklüğe tahakküm ve müdahalesi bertaraf edilecektir", *Büyük Cihad*, S. 57, 11 Nisan 1952.

[649] Atilhan, Yalman'ın, Amerikalı Yahudi gazeteci Walter Lipmann'ın emrinde çalışan bir ajan olduğunu iddia etmekteydi. Bkz: A.g.y., *Yahudiler Dünyayı Nasıl İşgal Ediyorlar?*, s. 152, 2 no'lu dipnot.

[650] Yalman'ın Yahudi meselesiyle ilgili görüşleri şöyleydi: "Musevi amaline gelince, bunların gayesi Dünyanın muhtelif yerlerindeki Museviler için bir nokta-i telakki teşkili edecek bir hars merkezi teşkilidir. Musevi müesssesat-ı harsiyesi vücuda getirilmesi için Filistin'de bir mıntıka tefriki ve buranın idare-i dâhiliyesinin Musevilere bırakılması pek muvafık bir tatbik olur". Bkz: *Vakit*, 13 Teşrin-i Evvel 1334.

[651] Cevat Rıfat Atilhan, "A.E. Yalman-Yahudi Hükümeti", *Sebilürreşad*, C. 11, S. 256, 1957. Raif Ogan da, Yalman'ın Dünya Siyonist Teşkilatı'yla irtibat halinde olduğunu ve Amerikada toplanan bir Siyonist toplantısına katılıp izlediğini belirtmektedir. Bkz: M. Raif Ogan, *Bütün Gizli Talimatlara Göre: Türkiye'de Masonluk, İç Yüzü ve Sırları*, Ergin Kitabevi, İstanbul, s. 34-35.

[652] Cevat Rıfat Atilhan, "A.E. Yalman-Yahudi Hükümeti", *Sebilürreşad*, 1957.

Atilhan'a göre, Yalman'ın Türkiye aleyhinde faaliyet gösterdiği kuruluşlardan biri Milletlerarası Basın Enstitüsüydü. Atilhan, Enstitünün istisnasız Yahudi üyelerden meydana geldiğini ve Türkiye'yi İslâm dünyasından koparmayı hedefleyen bir politika üstlendiğini iddia etmekteydi. Yalman'ın adı geçen kuruluşun yönetim kurulu üyesi olduğunu hatırlatan Atilhan, kuruluşun Türkiye'deki yıkıcı faaliyetlerinin "Türkiye Basın Enstitüsü Derneği" başkanlığını yürüten Yalman tarafından organize edildiğini savunmaktaydı.[653] Atilhan:

> "…memleketin asil ve öz bir evladı şuradan şuraya gidemezken, böyle milletimiz aleyhine çalıştığı milyonlarca misal ile sabit olan Türk ve Müslüman düşmanı kongrelere bu adamlar nasıl gidebilir, nasıl pasaport alabilir ve ona bu sıkışık zamanda kim bol döviz verebilir?"[654]

sözleriyle, hükümeti Yalman'ın zararlı faaliyetlerine kayıtsız kalmakla hatta ortak olmakla suçlamaktaydı.

Yalman, aleyhinde ileri sürülen bu türden suçlamalara cevap vezmezken, iddiaları gündeme getiren Atilhan ve diğer milliyetçi muhafazakâr yazarları "mürteci" ve "inkılâp karşıtı" gösteren tepkisel yazılar kaleme almıştır.

Ritüel Cinayetler

Türk kamuoyunda "iğneli fıçı" ya da "iğneli beşik" diye adlandırılan ritüel cinayetler, Yahudi aleyhtarı çevrelerin Yahudilere isnat ettiği yaygın bir temadır. Bu çevrelere göre, Firavun'un zulmünden kaçan Yahudiler, Mısır'dan çıkmalarının yıl dönümünde düzenledikleri Pesah (Hamursuz)[655] bayramında, Yahudi

---

[653] Atilhan'ın bu iddiaları için bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Bu yeni fitnenin farkında olan kim?", *Sebilürreşad*, C. 12, S. 280, 1958; "Ve nihayet sıra bana mı geldi", *Yeni İstiklal*, S. 131, 29 Ağustos 1963; "Bu faaliyetler hangi felaketlerin habercisidir", *Fedai*, Y. 1, S.13-14, Ağustos-Eylül 1964.

[654] Cevat Rifat Atilhan, "Bu yeni fitnenin farkında olan kim?", *Sebilürreşad*, C. 12, S. 280, 1958.

[655] Yahudilerin Mısırdan çıkışının yıl dönümü olan Pesah, Yahudi bayramları arasında en eskisi sayılandır. Bahar festivali diye de adlandırılan Pesah, İb-

olmayan bir çocuğu katlederek kanını hamursuz ekmeğine katmaktaydılar.[656] Avami bir tabir olarak “İğneli fıçı”, kurbanın, içi iğnelerle ile dolu fıçıya atılıp sonra fıçının yuvarlanmasıyla birlikte kanının tamamen akıtılmasını simgelemekteydi.

Ritüel cinayetleri iddiası, Hıristiyan karakterli olup, genelde bu dinin mensupları arasında yayılma imkânı göstermiştir.[657] Zaman zaman bu tür iddialara muhatap olan Yahudiler, tarihte çeşitli baskı ve zulümlere maruz bırakılarak sürgüne zorlanmışlardır.

Osmanlı Devleti’nin hıristiyan unsurları arasında da kimi zaman “iğneli fıçı” iddiaları gündeme gelmiştir. Galantiye göre, Osmanlıda ilk “iğneli fıçı” iddiası Kanuni Sultan Süleyman döneminde ortaya atılmıştır. 1530 yılında, Amasya’da bir Ermeni’nin kaybolması üzerine Ermeni ahali, kaybolan Ermeninin Yahudiler tarafından kaçırıldığını ve hamursuz bayramında kullanılmak üzere boğazlandığını iddia etmiştir. Yapılan soruşturmada, bazı Yahudiler suçlu bulunarak idam edilmiştir. Ancak, bir süre sonra katledildiği öne sürülen Ermeni ortaya çıkınca, Amasya Kadısı, Yahudilere iftira atan Ermenileri idam ettirmiştir.[658]

Bir süre sonra Tokat’ta da Yahudilere karşı bir “iğneli fıçı” iddiası ortaya atılmışsa da, bunun uydurma olduğu anlaşılmıştır. Bunun üzerine Tokat Musevi Cemaati, Kanuni’nin hekimbaşısı olan Yahudi Moşe Amon’a müracaat ederek Padişahın kendile-

---

rani takvimine göre Nisan ayının 15’ine rastlamaktadır. Tarımla ilgili, milli, popüler aile bayramı özelliklerini kendinde toplayan Pesah, İsrail’de yedi gün, diasporada sekiz gün boyunca kutlanmaktadır. Yahudilerin Mısır esaretinden Tanrı’nın yardımıyla kurtuluşunu ve bağımsız bir kavim olarak varlıklarını sürdürmelerinin başlangcını hatırlatması bakımından bir “Bağımsızlık Bayramı” olarak da nitelendirilir. Bkz: *Yahudilikte Kavram ve Değerler: Dinsel Bayramlar, Dinsel Kavramlar, Dinsel Gerçekler*, (Haz: Suzan Alalu vd), Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın, İstanbul 1996, s. 10.

[656] Arnold S. Leese, *Jewish Rıtual Murder*, The I.F.L Printing & Publishing Co, London 1938, s. 7.

[657] Moshe Sevilla Sharon, *Türkiye Yahudileri*, İletişim Yay., İstanbul 1992, s. 165.

[658] Avram Galanti, *Türkler ve Yahudiler*, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın, İstanbul 1995, s. 34; Stanford J. Shaw, *Osmanlı İmparatorluğu’nda ve Türkiye Cumhuriyeti’nde Yahudiler*, s. 131-132.

rini korumasını istemiştir. Kanuni Sultan Süleyman, çıkardığı bir fermanla bundan böyle "iğneli fıçı" iddialarına mahkemelerin bakmamasını ve bu gibi şikâyetlerin doğrudan kendisine yapılmasını emretmiştir.[659]

1633 yılında, İstanbulda da bir "iğneli fıçı" iddiası gündeme gelmiş, söylentiye göre, Padişah IV. Murat, bu iddiayla sokağa çıkan Rumların öldürülmesini emretmiştir.[660]

"İğneli fıçı" iddiaları bunlarla sınırlı kalmamış, 1840 yılında Şam'da, Pere Thomas adında Katolik bir papazın Yahudiler tarafından kaçırılarak katledildiği ve kanının bir ayinde kullanıldığı iddia edilmiştir.[661] Aynı yıl içinde, Rodos'ta Rumlar, bir çocuğun "İğneli fıçı"ya atılmak üzere Yahudiler tarafından kaçırıldığını iddia etmişlerdir. Sonradan bunun, Yahudi tüccarlarla ekonomik rekabet içinde olan Rumların Yahudileri bölgeden uzaklaştırmak için ortaya attıkları bir iftira olduğu anlaşılmıştır.[662]

"İğneli Fıçı" iddiaları, her ne kadar Hıristiyanlara mahsus bir söylem olsa da bu tür iddialar imparatorluğun Müslüman unsurları arasında da görülmüştür. Meselâ, 1913'te Adapazarı'nda bir hahamın, Hamursuz'da kullanmak üzere bir müslüman çocuğunu gizlediği ve bunu öğrenen ahalinin hahamın evini bastığı söylentisi yayılmış fakat bunun doğru olmadığı anlaşılmıştır.[663]

Yahudilere yönelik "İğneli fıçı" iddialarının hem hıristiyanlar hem de müslümanlar arasında zamanla yaygınlaşması üzerine, Osmanlı padişahları buna karşı bazı önlemler alma ihtiyacı duymuşlardır. Sultan 1.Ahmet, 14 Zilhicce 1017 (M. 21 Mart 1609) tarihinde Silistre Sancağındaki kadılara gönderdiği tamim

---

[659] Bu bilgileri aktaran Galanti, Kanuni Sultan Süleyman'ın fermanının günümüze kadar ulaşmadığını belirtmiştir. Bkz: Galanti, a.g.e., s.34. Shaw da bu fermandan bahsetmektedir. Bkz: Stanford J. Shaw, *Osmanlı İmparatorluğu'nda ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Yahudiler*, s. 132.

[660] Galanti, a.g.e., s.35.

[661] A.g.y., a.g.e., s. 35. Ayrıca bkz: Stanford J. Shaw, *Osmanlı İmparatorluğu'nda ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Yahudiler*, s. 315.

[662] Avram Galanti, a.g.e., s.35.

[663] Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), DH.İD.116/61.

halinde yazılmış bir hükümde, "İğneli fıçı" davaları açılmamasını ve emre rağmen bu şekil davalara bakan kadıların cezalandırılmak üzere adlarının yazılıp Dergah-ı Hümayun'a arz edilmesini önemle emretmiştir.[664] 1840'da yaşanan Şam olaylarının ardından, İngiltere'den Sir Moses Montefiore ve Fransa'dan Isaac Adolphe Creeux önderliğinde Avrupa'nın önemli Yahudilerinin oluşturduğu bir heyet 27 Ekim 1840 tarihinde Padişah Abdülmecit'le görüşmüştür. Padişah, 6 Kasım 1840'ta, İstanbul Kadıbaşı'na bir ferman vererek, Osmanlı Yahudilerinin yaşanan olaylarda hiçbir sorumluluğunun bulunmadığını belirtmiştir. Aynı şekilde, Padişah Abdülaziz de, çıkardığı bir fermanla Sultan Abdülmecid'in fermanını vurgulamıştır.[665]

Tarihçi İlber Ortaylı, "İğneli fıçı" iddialarının en fazla imparatorluğun Rum tebaası arasında görüldüğünü, bunun nedeninin de Tanzimat ve Islahat fermanlarının Devlet-i Aliye içindeki bütün din mensuplarına getirdiği eşitlik ilkesine duyulan rahatsızlık olduğunu belirtmiştir.[666] Ortaylı'ya göre bu tür iddialar, Yahudilerle eşit statüye getirilmekten hoşnut olmayan Rumların, Yahudiler aleyhinde düzenledikleri iftira komplolarıydı. Stanford J. Shaw da, Yunanlıların, Yahudileri öldürerek evlerini ve dükkânlarını yağmalamak için birçok kez ayin cinayeti suçlamasına başvurduklarını belirtmiştir.[667] Yahudi aleyhtarı fikirleriyle bilinen Hikmet Tanyu da, Yahudilere isnat edilen "iğneli fıçı" suçlamalarını inandırıcı bulmamıştır. Tanyu, Yahudilerin hamursuza insan kanı karıştırmasına herkesten önce peygamber Hz. Musa'nın izin vermeyeceğini vurgulamıştır. Hem muharref Tevrat'ta, hem de Kur'an'da Yahudilerin insan kanı kullandıklarına dair bir ayetin bulunmadığına dikkat çeken Tanyu, eğer Hz. Muhammet zamanında böyle bir adet görülmüş olsaydı,

---

[664] İ. Atis, "Tarihte Yahudilerin İğneli Fıçısı", *Tarih Hazinesi*, S. 9, Y. 1, İstanbul 1951, s.428-429. Ayrıca bkz: Hikmet Tanyu, a.g.e., C. 2, s. 295.

[665] Avram Galanti, a.g.e., s. 35-38. Ayrıca bkz: Stanford J. Shaw, *A.g.e.*, s. 316-317.

[666] İlber Ortaylı, *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*, Hil Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 1987, s. 75.

[667] Stanford J. Shaw, *A.g.e.*, s. 314.

İslâm tarihinde mutlaka yer almış olacağını hatırlatmıştır..[668]

"İğneli fıçı" söylemi, Cumhuriyet Türkiyesine Cevat Rifat Atilhan'la girmiştir.[669] Atilhan'a göre, Yahudilerin tanrılarına insan kurban etmeleri kökeni İbranilere kadar giden kadim bir ritüeldi. Tevrat'ta İbrani ilahı *Moloh*'a küçük çocukların kurban edilişlerine dair birçok kısım mevcuttu. Yahudilerin kanlı ayinlerinin esasını ise İbranilerin Kasidim (Hasidism)[670] mezhebi oluşturmaktaydı. Atilhan, Yahudi ansiklopedisine dayandırdığı iddiasında, Kasidim mensuplarının, bir dereceye kadar mutaassıp olduklarını ve büyücülükle iştigâl ettiklerini öne sürmüştür. O'na göre Yahudi sihirbazlar, Kabbalistik ve Talmudik ayinlerinde kan kullanmaktaydılar.[671]

Atilhan, "iğneli fıçı" iddialarına, Yahudi âlim Bernard Lazare'nin 1934'te yayımladığı *L'Antisemitisme* adlı eserinde dile getirdiği, Ortaçağda sihir ve okültizm ilimleriyle uğraşan bazı Yahudi sihirbazların, ayinlerde çocuk kurban etmiş olabileceklerine dair görüşünü delil olarak göstermekteydi. Atilhan'ın Lazarre'den iktibas ettiği tercüme aşağıdaki gibiydi:

> "İğneli fıçı vakaları halk arasında yerleşmiş bir fikirdir, bu ise, tamamiyle bir masal değildir, hakikaten Orta-Çağlarda Yahudiler sihirbazlık ve okültizm ilimlerinde çok ileri gitmişlerdi, bundan dolayıdır ki, pek tabii olarak Yahudi sihirbazlar, Kabalistik ve Talmudik ayinlerinde kan kullanmışlardır. Bu gibi ayinlerde kan kullanmak, Kaldea sihirbazlarında da mühim bir yer işgal etmekte idi. Muhtemel-

---

[668] Hikmet Tanyu, a. g. e., s. 295.

[669] Taha Akyol, *Osmanlı Mirasından Cumhuriyet Türkiye'sine İlber Ortaylı ile Konuşmalar*, Ufuk Kitap, 7. Baskı, İstanbul 2007, s. 67.

[670] Hasidism, 18. Yüzyılda Polonya Yahudileri arasında ortaya çıkan ve sonraki yüzyılda dünya Yahudilerinin yarısı arasında yayılma imkanı gösteren bir dini harekettir. Dindar anlamına gelen *hasid* sözcüğünden gelir. Ortodoks Yahudiliktir. Mezhebin kurucusu, Israel Baal Shem Tov (Besht) idi. Best, Tanrı'yı hayatın her yönüne getirme fikrini vurgulayan bir hareket başlattı. Özellikle yoğun dua ve neşeli şarkılarla. Bkz: David Bridger-Samuel Wolk, a.g.e., s. 191.

[671] Cevat Rifat Atilhan, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi İğneli Fıçı*, s. 10-11.

dir ki, Yahudi sihirbazlar bu iş için gayri Yahudi çocukları kurban ederek kanlarından istifade etmiş olabilirler, işte bu efsane de bu esasa dayanmaktadır"[672]

Atilhan'ın iktibasını, Lazare'ın eserinin İngilizce baskısı da doğrulamaktadır. Lazare, altın fikrinin ortaya çıkmasıyla birlikte Ortaçağ'da, simyacılar ve sihirbazların ritüellerinde yaygın olarak kan kullandıklarını, Yahudi sihirbazların da ritüel cinayetlerinde çocuk kurban etmiş olabileceklerini belirtmektedir. Ancak, Lazarre, Yahudi büyücülerin yaptıkları kanlı ayinlerin bütün zamanlar için Yahudilere mâledilemeyeceğini de vurgulamaktadır.[673]

Atilhan, *İğneli fıçı* kitabında dünyanın farklı ülkelerinden "iğneli fıçı" vakası olduğunu iddia ettiği birçok ritüel cinayetten bahseder. Bunların içinde ağırlıklı olarak Hıristiyan ülkeler dikkat çekerken, Osmanlı döneminde gerçekleştiği iddia edilenler de mevcuttur. Atilhan, daha kitabın hemen başında, İstanbul kadılığının 1127 tarihinde verdiği bir ilâm dediği belgede, Ahmet isminde kaçırılan bir çocuğun Yahudiler tarafından katline ve katillerin mahkeme kararıyla verilen idamına dikkat çeker. Başvekâlet arşivinden aldığını söylediği fakat kayıt numarasını vermediği belgenin, Yahudilerin "iğneli fıçı" cinayetlerini şüpheye yer bırakmadan teyit ettiğini vurgular.[674] Kitapta verilen "iğneli fıçı" vakalarından bazılarına ait polis ve mahkeme raporlarını da okuyucuya aktaran Atilhan, daha birçok "iğneli fıçı" vakasının, Yahudilerin kontrolü altında tuttukları propaganda organları ve dünya genelindeki nüfuzları sayesinde gün yüzüne çıkmadığını iddia etmektedir.

Atilhan, Yahudilere ritüel cinayetler işlettiren psikolojiyi onların kutsal kitapları *Talmud* ve *Kabala*'da aramaktadır. Atilhan'a göre hemen her Yahudi evinde bir *Talmud* bulundurur, özellikle Cumartesi günleri tüm aile *Talmud* üzerinde analizler ve yarı si-

---

[672] Aynı eser, s. 11.

[673] Bernard Lazare, *Antisemitism It's History and Causes*, The Internatioanl Library Publishing Co, Newyork 1903, s. 323-324.

[674] Cevat Rifat Atilhan, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi İğneli Fıçı*, s. 4. Bu belge için Bkz: (BOA), AE. SAMD. III. 221/21358.

yasî kıyaslar yaparak, gündelik hayatlarını buna göre yaşarlardı. *Talmud*'tan daha eskilere dayanan *Kabala*[675] ise, gücünü büyüye ve karanlık ilimlere veren bir "dehşet" kitabıydı. *Talmud*'a göre muğlâk ve içinde bazı şifre ve kodlar taşıyan, her okuyanın farklı duygular hissettiği bir kitaptı. Yahudi mantığını ve vicdanını esir alan bu kaynaklar, onların diğer insanlara karşı yaptıkları her tülü fenalığı meşrulaştıran dinsel kaynaklardı.[676]

Atilhan "iğneli fıçı" iddialarında belirgin şekilde; Father Constant, August Rohling, Edouard Drumont, Gougenot des Mousseaux, Henry Desportes, Albert Monniot, Eugen Brandt, Ottokar Stauf von der March, Richard Burton, Arnold Leese, A. Fern ve G. Utikal gibi yabancı yazar ve araştırmacıların etkisi vardır. Atilhan'ın eserlerinde sıkça atıfta bulunduğu bu kişiler, ülkelerinin milliyetçi ve Yahudi aleyhtarı savunucularıydı. Aynı zamanda, Yahudilerin ritüel cinayetlerine yönelik iddialar içeren kapsamlı eserler vermişlerdi.[677]

Atilhan, "İğneli fıçı" söyleminin Türk kamuoyunda yaygınlaşmasında ve kökleşmesinde lider rol oynamıştır. Eserleri içinde, *İğneli Fıçı*'nın en fazla basılan kitaplarından olması kamuoyu-

---

675 Kabala, gelenek anlamındadır. Burada söz konusu olan gelenek, ilâhî olan her şeyi kapsar. Kabala, belirli bir konuyu inceleyen bir kitap değildir. Yahudilerin Helen medeniyeti zamanında İskenderiye'de işlemeye başladıkları, İspanya'da, Ortaçağ'da ve hatta kısmen günümüze dek sürdürdükleri bir çalışmadır. Bu çalışmaya katılanlara kabalist adı verilir. Kabalist bir mistiktir; Tanrıyla görsel, işitsel ve ruhsal bir iletişim kurar ve kutsal yazıları özel bir şekilde yorumlayarak bu yola girer. Bu yolda maddi kişiliği önemsizdir ve ondan soyutlanır. Bkz: Yusuf Besalel, a.g.a., C. 2, s. 295

676 Cevat Rifat Atilhan, *İslam ve Beni İsrail*, s. 86-103.

677 Bu eserler için bkz: Father Constant, *Les Juifs devant l'Eglise et l'Hıstoire*; August Rohling, *Meine Antworten an die Rabbiner: Funf Briefe uber den Talmidusmus and das Blut-Ritual der Juden, (1883)*; Edouard Drumont, *La France Juive*; Gougenot des Mousseaux, *Le Juif, le Judeisme at la Judaisation des Peuples Chretiens, (1886*); Henry Desportes, *Le Mystere du Sang chez lesJuifs de tous les Temps, (1889)*; Albert Monniot, *Le Crime Rituel chez les Juifs, (1914);* Eugen Brandt, *Der Ritual Mord bei den Juden*; Otokar Stauf von der March, *Ritual Morde*; Richard Burton, *The Jew, The Gypsy, and El İslam (1898)*; Arnold Leese, *Jewish Ritual Murder*; A. Fern, *Judische Moral und Blut Mysterium (1927)*; G. Utikal, *Der Ritual Mord.*

nun bu konuyu ne kadar içselleştirdiğini göstermektedir. Günümüzde, genç bir kızın başının kesilmesiyle sonuçlanan bir cinayet vakasında katil zanlısının bir Dönme aileye mensup olmasından dolayı gündeme gelen "iğneli fıçı" şüpheleri[678], bu söylemin kamuoyu hafızasında ne kadar derinleştiğini ve uzun süre yaşatılacağını göstermesi bakımından önemlidir.

Yahudi Soykırımı

Atilhan'ın Yahudilik aleyhinde ileri sürdüğü temel iddialardan biri de 2. Dünya Savaşı'nda yaşanan Yahudi soykırımının bir "düzmece" olduğuydu. Atilhan, savaş sırasında Nazi Almanyasının Yahudilere uyguladığı baskı ve zulümlerin bir soykırım yaratmadığını, bu iddiaların Yahudilerin değişik maksatlarla uydurdukları yalanlar olduğunu iddia etmekteydi. Soykırım konusunun anlaşılması için savaşın başındaki siyasî ve ekonomik durumun dikkatlice etüt edilmesi gerektiğini vurgulayan Atilhan, öncelikle, Yahudilerin Almanya'ya karşı konumunun göz önünde tutulması gerektiğine dikkât çekmekteydi.

Atilhan, Almanya'nın 1. Dünya Savaşından sonra esaret zincirini kırıp, Hitler liderliğinde bir iktisat mucizesi yarattığını savunmaktaydı. Almanya, o zamana kadar geçerli olan *tabiat-mesai-sermaye* formülünü yıkıp, *tabiat-çalışmak* formülüyle üstelik altın ve istikraz bağımlılığı olmadan millî bir ekonominin kurulabileceğini göstermişti. Almanya böylelikle, uluslararası sermayeye bağımlı kalmadan, Avrupa ve dünya pazarlarına açılma imkânı bulmuştu. Almanya'nın yarattığı ekonomik mucize, sahip oldukları dev tröstler sayesinde istikraz ve borsa sermayelerine ve dünya ekonomisine hükmeden beynelmilel yüksek ma-

---

678 Türk kamuoyunda "Münevver Karabulut cinayeti" olarak bilinen vakayla ilgili olarak gündeme gelen "iğneli fıçı" şüphelerini işleyen birkaç yazı için bkz: Gürkan Hacır, "İlluminati dehlizlerinde", *Akşam*, 12. Temmuz 2010; Ayşe Zorlu, "Münevver Karabulut Cinayeti "One Minute'ün İntikamı Olabilir Mi?", http://www.10yazar.com/haber/20091204/Munevver-Karabulut-Cinayeti-One-Minute-un-Intikami-Olabilir-Mi.php.

liyeyi yani Yahudileri vurmuştu.[679]

Atilhan'a göre Almanya'nın ekonomi mucizesi, bundan zarar gören dünya Yahudiliğini Almanya'ya karşı önlem almaya itmiştir. Yahudi basını, asılsız tahrik haberleriyle dünya devletlerini Almanya'ya karşı harekete geçirmiştir. Özellikle ABD, Yahudi yanlısı Başkan Roosevelt[680] döneminde Almanya karşı tahrik edilerek savaşa itilmiştir.[681] Amerika'daki Yahudi silâh tüccarları, İngiltere'ye ve Sovyetlere silah akıtarak bu ülkeleri Almanya'ya karşı savaşa hazırlamışlardır.[682] Böylelikle, "Aynı ırkın, kapitalist ve Bolşevik liderleri dünyaya hükmedecek ve neticede Amerikan halkı da Sovyet Rusya'da esir hayatı yaşayan iki yüz milyonluk bir kitle ile muazzam bir koalisyon vücut bulacaktı"[683] Artık, dünya kamuoyu Yahudi menfaatleri doğrultusunda 2. Dünya savaşının kaçınılmazlığına inandırılmıştı.

Atilhan, 1945'te ABD, İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği tarafından kurulan ve savaş suçlularını yargılayan Nürnberg Mahkemesinin birçok açıdan adaletini sorgulamış ve Yahudi soykırımına resmi dayanak yapılan bu mahkemenin adil davranmadığını ileri sürmüştür. Atilhan'a göre, Nürnberg Mahkemesi, Yahudi nüfuzunda teşkil edilmişti ve burada görev alan 3 bin kişiden 2400'ü Yahudi idi.[684] "Nürnberg mahkemesinde Amerikan,

---

679 Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, s. 38-39.

680 Amerikalı Yahudi aleyhtarları arasında, Başkan Roosevelt'in Yahudi nüfuzunda olduğu ve Yahudilerin etkisiyle Amerika'yı savaşa soktuğu iddiası yaygın temalardandır. Atilhan da, aynı kanaatte olup, 1933 yılında yayımladığı *Mister Roozvelt ve Yirmi Yedi Yahudi Müşaviri* adlı broşüründe, Roosevelt döneminde Amerika'nın Yahudilerin nüfuzunda kaldığını savunmuş, broşür bir müddet sonra dönemin hükümeti CHP tarafından toplatılmıştı. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İslam ve Beni İsrail*, s. 312.

681 A.g.y., *Medeniyetin Batışı*, s. 41-51.

682 A.g.y., *A.g.e.*, s. 54.

683 A.g.y., *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 133.

684 Aynı eser, s. 229. Atilhan, Fransız yazar Maurice Bardeche'in *Nuremberg Ou La Terre Promise* adlı eserine dayandırdığı iddiasına göre, Nürnberg Mahkemesi'nin çalışma sistemi, Roozvelt'in Yahudi olan Adli İşler Baş Müşaviri Hâkim Samuel I. Rosenman tarafından harp sonlarına doğru hazırlanmıştı. Mahkemede başsavcılık yapan Robert J. Jackson bizzat Samuel

Rus, Fransız ve İngilizler adalet makamını işgal ediyorlardı. Fakat tek ve muzaffer bir kuvvet hükümleri verdi: Yuda."[685] Atilhan, Mahkemenin tarafsız olmadığını, verilen hükümlerin suçlandırıcı ve sahte belgelere dayandığını savunmuştur. Nürnberg duruşmalarında Alman subaylara akıl almaz işkenceler yapıldığını[686] ve kendilerinden baskı altında yazılı beyanlar alındığını da iddia eden Atilhan, Nürnberg Mahkemesi'nin "Yahudilerin intikam sembolü" haline geldiğini iddia etmiştir.[687]

Atilhan'ın, Nürnberg Mahkemesi'ni eleştirdiği başka bir husus da, Müttefiklerin Alman milletine karşı işlediği insanlık suçlarının neden bu mahkemede yargılanmadığıydı. Atilhan, Müttefiklerin savaş boyunca Alman şehirlerini bombaladığını ve binlerce sivilin ölümüne neden olduğunu, aynı şekilde ABD'nin Japonya'ya attığı atom bombasıyla binlerce masum sivili katlettiğini fakat bunların hesabının sorulmadığını ve Yahudi tesirinde

---

Rosenman tarafından seçilmiş bir Masondu. Jckson'un annesi de Yahudi idi ve Yahudilerin Filistin davası için çok mücadele etmiştir. Jackson'a alacağı kararlar konusunda talimat veren Yahudi Dr. Sheldon Glueck'tir. Nürnberg Askeri Hapishanesi Kumandanı Albay B.C Andrus, bir Yahudi aynı zamanda müfrit bir Siyonist idi. Mahkemenin muhafızlarından cellatlarına kadar aşağı yukarı hepsi Yahudi idi. Mahkûmları sorgulayanlar ve onlara psikolojik işkence yapan doktorlar da Yahudi idi. Bu konuda bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İslam ve Beni İsrail*, s. 279-283. Atilhan, Nürnberg Mahkemesi Başsavcısı Robert j. Jackson'un, Nürnberg'de yapılan şahitliklerin yalan olduğunu ve bu oyunun bir Yahudi tertibi olduğunu anladığı için duyduğu pişmanlık ve vicdan azabına tahammül edemiyerek intihar ettiğini ileri sürmüştür. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, s. 105.

685 Aynı eser, s. 223.

686 Atilhan, bu hususta, Nazi önde gelenlerinden yayıncı Julius Streicher'e yapılan kötü muameleyi kanıt göstermiştir. Yazdığına göre, Streicher, tutuklu bulunduğu sıralarda çok ağır işkencelere maruz kalmış, aç ve susuz bırakılmış hatta zencilerin ayaklarını öpmeye zorlanarak aşağılanmıştır. Streicher, idam sırasında; "İşte Talmud intikamını alıyor. Mahkemedeki üç hâkim de Yahudi idi. Yahudi'nin dünya çapında entrikasını bundan daha iyi ne ispat eder. Allah Almanya'yı korusun." diyerek Yahudilerin Nürnberg'teki nüfuzuna işaret etmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İslam ve Beni İsrail*, s. 281-282.

687 Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 229.

kalan "dünya vicdanı"nın buna sessiz kaldığını ileri sürmüştür.[688]

Atilhan, Nazilerin savaş sırasında Yahudilere uyguladığı Soykırımı gerçekçi bulmamış ve bunu dünya matbuatı ile sinema sektörünü elinde bulunduran Yahudiliğin uydurması olarak nitelendirmiştir.[689] Atilhan'a göre Yahudiler, ölüler üzerinden bir acındırma propagandası yaparak "imtiyazlı millet" olma hakkı istemekteydiler.[690]

Atilhan, Nürnberg Mahkemesinin, 6 Milyon Yahudinin toplama kamplarında Nazilerce katledildiği yargısına da değişik açılardan karşı çıkmaktaydı. Atilhan, Yahudi toplama kamplarının iddia edildiği gibi baskı ve zulüm merkezleri olmadığını, aksine buraların gayet insanî hâtta konforlu olduğunu savunmaktaydı. Bu konuda, 1933 yılı sonlarında Nazi devlet adamı Alfred Rosenberg'le birlikte ziyaret ettiği Oranienburg[691] toplama kampında gördüklerini delil göstermekteydi. Atilhan, Oranienburg kampını şöyle tarif etmekteydi:

> "Kampın… İçerisi pırıl pırıl tertemiz, havadar, konforlu ve mükemmel bir otel gibi idi. Müddet-i hayatımda bu kampın mutfağı kadar temiz ve fevkalâde bir mutfak görmedim. Sabah kahvaltısı dağıtılıyor, öğle yemeği hazırlanıyordu. Kocaman, her biri iki yüz gramlık ekmek dilimleri üzerinde bol tereyağı sürülmüş, her dilimin üzerine belki küçük bir kavanoz reçel sürülmüş, dağıtılıyordu. Diyebilirim ki, her dilim, iki kişinin karnını doyurabiliyordu.
>
> Koğuşları gezdik. Birinci sınıf otellerde ancak bu kadar temiz yataklar bulunabilirdi. Geniş bahçede tenis kortları, futbol sahaları vardı. Birçok insanlar neş'e içinde vakit ge-

---

688 Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, s. 93-97.

689 A.g.y., *A.g.e.*, s. 104-105.

690 A.g.y., *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 239.

691 Oranienburg, 1933-34 yıllarında 3000 civarında tutuklunun bulunduğu bir toplama kampıydı. Burası aynı zamanda SS birliklerinin eğitim merkeziydi. Aynı yerde, 1936 yılında daha geniş bir alanda Sachsen hausen Toplama Kampı inşa edilmiştir. Bkz: Hans Hesse, *Persecution and Resistance of Jehovah's Witnesses During the Nazi Regime: 1933-194*5, Edition Temmen, Bremen 2001, s. 72.

çiriyorlardı. Koğuşlardaki radyolar klâsik havalar çalıyordu. Mevkufların aileleriyle görüşmeleri için büyük bir salon ayrılmış ve ortalarına gayet uzun bir masa konmuştu. Bu masanın tam ortasında bir tahta vardı ki, karşılıklı görüşenlerin masanın altından birbirlerine bir şey vermeğe mani' oluyordu. Bu disiplin, bu bol gıdayı gördükten sonra, kamp kumandanına:

Acaba ben on beş gün burada kalabilir miyim? diye sordum

Şaşaladı:

Ne münasebetle?

Bu bol gıda, bu temiz hava, her türlü esbab-ı istirahat… Ve bir de bu güzel müzik. İnsan bu kadar konforu bir sanatoryumda zor bulur."[692]

Atilhan, Nazi devlet adamlarının Yahudi politikasını gayet insanî ve medenî olarak nitelendirmekteydi. O'na göre Almanya, Yahudilikle bir nefsi müdafaa savaşındaydı ve Yahudilerin iktisadî boyunduruğundan kurtulma mücadelesi vermekteydi. Buna karşı Almanlar, Yahudilere karşı gayet insani bir muamele göstermekteydi. Atilhan bu hususta, Rosenberg'le Oranienburg kampında yaptığı konuşmaya dikkat çekmekteydi:

Atilhan: "Millet ve parti olarak, aynı zamanda gayet haklı olarak, Yahudilere karşı husumet ve nefretinizi dünyaya ilân etmiş bulunuyorsunuz. Bu takdirde sizin için yapılacak tek şey, bugün elinizdeki bütün imkân ve vasıtalara başvurarak Yahudileri topyekün ağız açamayacak hale getirmek ve tasfiye etmek… Zira benim zatı âlinize tavsiyem şudur ki: Yahudi milletiyle bir mücadeleye girildiği zaman, onlardan bir kişinin burnunu kanatmakla topyekün imha arasında fark yoktur. Onlar; yalanın her çeşidi, iftiranın en şenii, propaganda ve yaygaranın en dehşetlisiyle dünyayı velvele ve yaygaraya boğarlar. Af nedir bilmezler. Maazallah ellerine bir fırsat geçti mi, ötesini siz düşününüz

[692] Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi, İğneli Fıçı*, s. 82-83.

> Rosenberg: “Bu fikir çok ileri değil mi? Bu asırda bu kadar cezri ve şiddetli hareket, medeniyet âleminde nasıl karşılanır? Biz, Yahudilerle sadece nefis müdafaasındayız. Biz kendimizi sadece onların iktisadî esaretinden kurtarmak istiyoruz, hepsi bu kadar. Fikrinizi hiç de insanî bulmuyorum”[693]

Atilhan’ın yazdığına göre, kamp dönüşünde ikili arasında aşağıdaki konuşma cereyan etmiştir:

> Rosenberg: Gördünüz. Bu asırda artık zecri tedbirlerle hiçbir dava hâledilemez. İnsanî ve medenî metotlar, rahmü şefkat, tatlı dil, güler yüz daha müsbet neticeler verir…
>
> Atilhan: Düşmanlarınız bu alicenaplıktan anlarlar mı acaba?!.
>
> Rosenberg: Orası o kadar mühim değil… Biz Alman milletinin necabetine yaraşır bir şekilde hareket etmeğe mecburuz.
>
> Atilhan: Temenni ederim ki ben aldanmış olayım… Fakat ben düşmanlarınızı o kadar yakından tanıyorum ki Herr Rozenberg!”[694]

Atilhan, henüz 1933 yılında gezdiği Oranienburg Toplama Kampının taşıdığı insani ve modern şartları sonradan kurulan diğer toplama kamplarına genellemekte ve kamplar hakkında genel yargılara varmaktaydı. Ancak, ilerleyen dönemlerde, özellikle 2. Dünya Savaşı’nın başlamasıyla birlikte kamplardaki şartlar oldukça bozulmuş ve tutuklu bulunan çok sayıda insan açlık, bitkinlik, kötü muamele ve tedavi yetersizliği gibi nedenlerden dolayı hayatını kaybetmiştir. Meselâ, Atilhan’ın ziyaret ettiği Oranienburg’da 1936-1945 yıllarında faaliyette bulunan Sachsenhausen Toplama Kampında 200 binden fazla insan tutsak edilmiş, bunlardan 100 bini hastalık, yetersiz beslenme, bulaşıcı

---

[693] Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi, İğneli* Fıçı (1978), s. 80-81.

[694] Aynı yer.

hastalıklar ve kışın dondurucu etkisiyle hayatını kaybetmiştir.[695]

Atilhan, Yahudilerin dünya kamuoyunu yönlendirmek için uydurma kamplar inşa ettiğini ve buraları yabancılara açarak soykırım propagandası yaptıklarını iddia etmiştir. O'na göre Yahudiler, her kampa istisnasız bir gaz odası bölümü uydurarak[696], hâkimi oldukları Hollywood film endüstrisiyle dünyaya soykırım propagandası yapmaktaydılar.[697] Atilhan'a göre, Soykırım propagandasının temel gayesi, dünya kamuoyunda "mağdur millet" izlenimi yaratarak Almanya'dan yüklü miktarda tazminat almaktı. İsrail devletinin ticaret filosunun %90'ı ve sanayi fabrikalarının %75'i Almanlardan alınan tazminatla kurulmuştur.[698]

Atilhan, Nazilerin işgal bölgelerindeki halka baskı ve zulüm uyguladıkları yönündeki hâkim görüşe de karşı çıkmaktaydı. Atilhan, 2. Dünya Savaşında Alman işgalinde kalan Paris'te hayatını sürdüren II. Abdülhamit'in kızı Ayşe Sultan'ın (Osmanoğlu) Nazilerle ilgili bir hatırasını buna kanıt göstermiştir. Yazdığına göre, Ayşe Sultan'ın kendisine aşağıdaki anısını anlatmıştır:

> "Almanlar Paris'i işgal ettikleri zaman biz, gayet haşin muamele göreceğimizi ve hatta kasden aç bırakılacağımızı düşünerek büyük endişelere kapıldık. Zira Yahudi propaganda teşkilatı; barbar Almanların taş üstüne taş bırakmadıkları, kadın, çocuk, genç, ihtiyar tanımaksızın ırz, namus, can ve

---

695 Sachsenhausen Toplama Kampının diğer özellikleri için bkz: Shirli Gilbert, *Music in the Holocaust: Confronting life in the Nazi ghettosand camps*, Oxford Universitiy Pres, Newyork 2005, s. 99-102.

696 Atilhan, 1945'te savaş bitiminde Dachau temerküz kampında böyle bir uygulamanın yapıldığını iddia etmiştir. İddiasına göre, kampta bulunan esir Almanlara çiçek bahçeleri tahrip ettirilerek, yerlerine kan çukurları kazdırılmış, Yahudilerin kanının aktığı güya ispatlanmış ve uydurma gaz odaları inşa edilerek dünya kamuoyu yanıltılmıştır. Diğer taraftan, mahkûmların enselerinden vurulduğunu gösteren idam avlusu inşa edilmiştir. Yine, mahkûmların asıldığı izlenimini vermek için bir incir ağacı kullanılmış, üzerinde oynanarak eskitilmiş ve ip izleri bırakılmıştır. Kampta uyduruk fırınlar inşa edilerek burada Todesmühle (Ölüm Değirmeni) filmi çekilmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 248-255.

697 A.g.y., *A.g.e.*, s. 225.

698 a.g.e., *Medeniyetin Batışı*, s. 134-135.

mala saldırdıklarını kulaktan kulağa yaymışlardı. Bütün Fransa bu propagandalarının tesiri altında iliklerine kadar titriyordu. Paris işgal edildiği vakit hepimiz bu tesir altında idik. Fakat işittiklerimizin tamamıyla aksine şahit olduk. Kibarlık, nezaket, alicenaplık….ve bir işgâlin mevcudiyetini hissettirecek hiçbir şey…

Bir gün bir Alman albayı oturduğum eve geldi. İhtiyacımızı sordu ve dedi ki:

"Türkler büyük ve âlicenap bir millettir. Bizim dostumuz ve kara günlerimizin tesellicisi ve müttefikimizdir. Bir şeye ihtiyacınız varsa memnunlukla onu temin etmekten şeref duyarız dedi ve koca bir kutu çukulata bırakıp gitti"[699]

Atilhan, Soykırımı inkâr ederken, bir miktar Yahudinin Almanların toplama kamplarında öldüğünü kabul etmektedir. Fakat ölümlerin sistemli bir katliamdan değil, savaş sırasında baş gösteren açlık ve bulaşıcı hastalıklar sebebiyle yaşandığını iddia etmiştir. Atilhan, savaş sırasında binlerce hasta, çocuk, yaşlı ve yaralı Almanın açlık ve ilaçsızlıktan dolayı öldüğünü de hatırlatmaktadır. O'na göre, eğer Almanya sistemli bir soykırım uygulamış olsaydı tek bir Yahudi bile kalmazdı. Hâlbuki Yahudiler halen [1960'lı yıllar] Almanya'da basın, ticaret ve ekonomiye hâkim durumdaydılar.[700]

Atilhan, gerçek Soykırımın savaş sonrasında Yahudilerin Alman milliyetçilere karşı dünya genelinde başlattıkları terör eylemlerinde yaşandığını iddia etmekteydi. Atilhan'a göre, BM'nin hazırladığı savaş suçluları listesi 2524 kişiyken, Yahudiler ellerine geçirdikleri Amerikan Gizli İstihbarat Servisi raporlarına göre 1 Milyon savaş suçlusu belirlemişlerdi. Ardından bütün Avrupa'da, Yahudi aleyhtarı bilinen herkes "Savaş suçlusu" ve "Nazi" yaftası vurularak katliama tabi tutulmuştu. Katliam sonunda Avrupa'da 10 milyondan fazla gayri Yahudi öldürülmüş, fakat "hür dünya"

---

[699] Aynı eser, s. 90.

[700] Cevat Rifat Atilhan, "Adil Eichman Yahudilerin Elinde", *Hilal*, S. 16, Y. 3, C. 2, 10 Ocak 1961.

basınında bu konuda tek bir satır yazılmamıştır.[701]

Soykırım'ın inkârı ve Nürnberg Mahkemesinin "adaletsizliği", Yahudi aleyhtarı çevrelerin kullandığı temel tezlerindendir. Atilhan'ın görüşlerine de hâkim olan bu temalar, batılı Yahudi aleyhtarı kesimler tarafından sürekli dillendirilmiştir. Bu çevreler, Soykırım'da 6 Milyon Yahudi'nin öldürülmesini gerçekçi bulmamışlar ve Soykırım'ı resmileştiren Nürnberg Mahkemesini de Yahudi menfaati doğrultusunda karar almakla suçlamışlardır. Milliyetçi Fransız yazar Maurice Bardeche'in[702] 1948 yılında kaleme aldığı ve Nürnberg Mahkemesini eleştirdiği *Nuremberg ou la Tere Promise*[703] adlı kitabı Avrupalı Yahudi aleyhtarlarına yıllarca esin kaynağı olmuştur. Atilhan da, Soykırım ve Nürnberg Mahkemesi aleyhindeki temel tezlerini Bardeche'in verdiği bilgiler üzerine oturtmuştur.

---

[701] Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 192-206. Atilhan, 1961 yılında Arjantin'de yakalanan ve İsrail'e getirilen Nazilerin kamp sorumlusu Adolph Eichman'ın yargılanmasına da sert tepki göstermiştir. Atilhan, İsrail'in başka bir ülkenin topraklarında operasyon yaparak ve yabancı tabiiyetli birini kaçırarak uluslararası hukuku çiğnediğini savunmuştur. İsrail'de yayımlanan *Yediot Hadashot* gazetesine dayandırdığı iddiasında, müslüman olan Eichman'ın hücrede kendisine Kur'an-ı Kerim istediğini fakat bu insani isteğin bile istihzai bir tarzda reddedildiğini ileri sürmüştür. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Adil Eichman Yahudilerin Elinde", *Hilal*, S. 16, Y. 3, C. 2, Ocak 1961. Atilhan, Eichman'ı yargılayan İsrail mahkemesini "insanlık kültürü ve medeniyet bakımından" adaletsiz bulmuştur. Almanyadaki toplama kamplarının tarihe mal olduğu bir devirde, İsrail'in kurduğu kamplarda binlerce Müslümanı baskı altında tuttuğunu hatırlatan Atilhan, Müslümanları buna sessiz kalmakla suçlamıştır. Aynı şekilde, Eichman davasında sessiz kalan Hıristiyan ülkelerine de tepki gösteren Atilhan, kendilerini şu sözlerle eleştirmiştir: "Merhametli, şefkatli, müsamahalı ve sulhsever Hazret-i İsa'nın ümmetleri o derece çılgın bir ihtiras içindedirler ki, her gün bin İsa'yı çarmıha gerseler artık kimsede ne bir ses ne de hakkın müdafaası için bir nefes duyuluyor" Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Aichmann, Adalet ve İnsanlık Hakkında", *Hilal*, S. 18, Y. 3, C. 2, Ağustos 1961.

[702] Maurice Bardeche hakkında yazılmış kısa biyografisi hakkında bkz: Stephen E. Atkins, *Holocaust Denial as an İnternational Movement*, Praeger, Wesport 2009, s. 88-89.

[703] Maurice Bardeche, *Nuremberg ou la Tere Promise,* Paris 1948.

Trakya Olaylarında Atilhan'ın Rolü

Atilhan'ın *Milli İnkılâp* dergisi, 1934 yılında Trakya'da meydana gelen ve Yahudilerin bölgeden göç etmesiyle sonuçlanan olaylarla ilişkilendirilmiş ve Bakanlar Kurulu kararı ile kapatılmıştı. Ancak, *Milli İnkılâp*'ın Trakya olaylarındaki rolü tartışmalı olup araştırmacıların bu konuda fikir birliğine varamadıkları görülmektedir. Biz burada, *Milli İnkılâp*'ın dolayısıyla da Atilhan'ın Trakya olaylarındaki rolünü değerlendireceğiz.

Hükümetin resmi raporuna göre, Trakya olayları, bir süredir Türklerle arası açık olan Yahudilerin 24 Haziran 1934'ten itibaren Çanakkale'den ve 30 Hazirandan sonra da Trakya'nın diğer şehirlerinden mallarıyla birlikte İstanbul'a göç etmeleriyle başladı. İlk etapta 100 kadar Yahudi maruz kaldıkları mahallî baskısından kaçıp İstanbul'a sığındı. Edirne ve civarında Yahudilere karşı boykot teşebbüsleri görülürken, bu olaylara okul öğrencileri de karıştırılmak istendi. 3-4 Temmuz günlerinde Kırklareli'nde Yahudilere karşı fiziki saldırılar düzenlenirken, Yahudilere ait evler tahrip edilip bazı soygun olayları gerçekleştirildi. Bunun üzerine hükümet yetkilileri duruma el koydu ve kısa sürede kontrolü ele aldı. Sonuçta, 65 evin soyulduğu, meydana gelen olaylarda bir jandarma erinin öldüğü ve bir Yahudi vatandaşın da yaralandığı saptandı. Bütün bunlar üzerine hükümet adli tahkikat başlatarak, 3-4 Temmuz günü Yahudi evlerinden çalınan malların yaklaşık yüzde yetmiş beşini buldu ve sahiplerine iade etti. Savcılık, olayları tahrik eden ve buna karışanları tutuklayarak adli takibata başladı. Bu arada üç bin Yahudinin Trakya'dan kaçarak İstanbul'a sığındığı anlaşıldı. Hükümet yetkilileri İstanbul'a göç eden Yahudilerden geri dönmek isteyenlere her türlü kolaylığın sağlanacağını duyurdu.[704]

Olayların yatışmasının ardından Başvekil İsmet İnönü, TBMM'de yaptığı bilgilendirme konuşmasında;

"Antisemitizm Türkiye metaı ve zihniyeti değildir. Vakit

---

[704] "Rapor: Trakya hadisesinde hükümetin tazyiki ve tertibi yoktur", *Vakit*, 15 Temmuz 1934; "Trakya Yahudi Meselesi", *Son Posta*, 15 Temmuz 1934.

> vakit hariçten bizim memleketimize girer ve derhal önüne geçilir. Bu feveranın da böyle bir salgın olması muhtemeldir. Böyle cereyanlara katiyen müsaade etmeyeceğiz"[705]

diyerek, "antisemitizm" vurgusu yaptı ve Türkiyede her ferdin Cumhuriyet kanunlarının emniyet ve muhafazası altında olduğunu belirtti. TBMM başkanı Kazım Özalp de İstanbul'da yaptığı basın toplantısında; olayların, Musevi aleyhtarı bazı girişimlerin sonunda meydana geldiğini ancak hükümetin yerinde müdahalesiyle bu girişimlerin fiili ve genel bir tesir meydana getirmediğini vurguladı ve Türkiye'deki bütün vatandaşların Cumhuriyet kanunlarının himayesi altında olduğu görüşünü yineledi.[706] Dönemin Dâhiliye Vekili Şükrü Kaya da, Trakya teftişine çıkmadan az önce *Anadolu* ajansına yaptığı açıklamada*;*

> "…Yabancı yerlerde görülen antisemitik cereyanlar bazen bizde de makes [yankı] buluyor. Bir defa daha İstanbul'da Türk efkârı umumiyesine arz ettiğim gibi biz memleketimizi, vatandaşlarımızı başka memleketlerde cereyan eden böyle fikirlerden ve aksülamellerden daima masun bulundurmak [korumak] isteriz. Hiçbir memleketin dâhili siyaseti ve dahili münakaşaları bizim memleketimizin iç işlerine tesir edemez ve etmemelidir. Bizim iç siyasetimizin esası kendi şartlarımıza ve kendi kanunlarımıza göre cereyan eder. Yahudiler aleyhinde bu yolda neşriyatta ve telkinatta bulunanları yola getirmek, Türk kanunlarını tatbikle mükellef olan hükümetimize ve mahkemelere aittir" [707]

ifadelerini kullandı. Dâhiliye vekili "yabancı yer"ler tabiriyle, o günlerde Yahudi aleyhtarlığını bayraklaştıran ve günden güne bu tutumunu şiddetlendiren Hitler Almanyasını kastediyordu. Al-

---

[705] "Trakya Yahudileri", *Cumhuriyet*, 6 Temmuz 1934; "Türkiye Musevileri", *Son Posta*, 6 Temmuz 1934.

[706] "Musevileri hicrete mecbur edenler kim olursa olsun tecziye edilecektir", *Milliyet*, 8 Temmuz 1934; "Dahiliye Vekili dün Kırklarelinde tahkikat yaptı", *Cumhuriyet*, 8 Temmuz 1934; "Yahudi Meselesi Kalmadı", Son Posta, 8 Temmuz 1934.

[707] "Dâhiliye vekili tahkikat için Trakya'ya gitti", *Cumhuriyet*, 7 Temmuz 1934.

manyadaki cereyanların bir şekilde Türkiye'yi de etkilediğini vurgulayan vekil, Yahudi aleyhtarı yayın yapanlarının da hükümet tarafından engelleneceği garantisini veriyordu.

Hükümet, Dâhiliye Vekili Şükrü Kaya'nın Trakya teftişinden sonra hazırladığı rapora dayanarak resmi bir açıklama yaptı. 17 Temmuz günü "Başvekâlet Tebliği" olarak açıklanan rapor, Trakya'daki olayların sebeplerini ve gelişimini özetlerken, hükümetin bu olaylar karşısında aldığı ve alacağı önlemleri anlatıyordu. Rapor, Trakya'daki olayların sebebi olarak; son yıllarda şiddetini artıran "antisemitizm" hareketlerini gösteriyordu. Raporda "antisemitizm"in Birinci Dünya Savaşından beri var olduğu, mütareke ve Milli Mücadele dönemlerinde devam ettiği ve Cumhuriyet döneminde bir süre söndükten sonra bazı yabancı etkenlerin sonucu olarak yeni formüllerle ve şiddetli olarak memlekette etkili olduğu ifade ediliyordu. Rapor, "Son zamanlarda bazı risalelerin Yahudi düşmanlığı üzerinde bilhassa yaptıkları neşriyat Türk ve Yahudilerin birbirine karşı nazarlarını ve hislerini ehemmiyetli surette teşviş etmiştir" diyerek, ülkede faaliyette bulunan Yahudi aleyhtarı yayınlara dikkat çekiyordu. Hükümet bundan dolayı matbuattan, "vatandaşlar arasında nifak koyacak salgınlara karşı müteyakkız [uyanık] ve basiretkâr olmalarını" istiyordu.[708]

Savcılık, Hükümet'in resmi tebliğinden az önce *Milli İnkılâp* hakkında adlî takibat başlattı.[709] Ardından Dâhiliye Vekâleti, Vekiller Heyeti'ne başvurarak *Milli İnkılâp* dergisinin kapatılmasını ve Türkiye dışından gelen Yahudi aleyhtarı yayınların da ülkeye sokulmamasını istedi.[710] *Milli İnkılâp*, kapatılacağı yönünde basında çıkan haberlerin ardından cevabî bir açıklama yaparak, Trakya olaylarını; "Trakya ve Çanakkale'de musanna [uydurma] Yahudi paniki muazzam bir teşkilatın gürültülü, velveleli propa-

---

[708] "Rapor, Trakya hadisesinde hükümetin tazyiki ve tertibi yoktur", *Vakit*, 15 Temmuz 1934; "Trakya Yahudi Meselesi", *Son Posta*, 15 Temmuz 1934.

[709] "Milli İnkılâp mecmuası sahibi hakkında müddeiumumîlik takibata başladı", *Vakit*, 10 Temmuz 1934.

[710] "Bazı mecmualar talep edilmeyecek", *Anadolu*, 10 Temmuz 1934.

ganda ve yaygaralarıle yapılmış yeni bir hıyanet numunesidir" şeklinde tanımlayarak Yahudi paniğini gerçekçi bulmuyordu.[711]

Milli İnkılâp, Dâhiliye Vekilliğinin 5 Temmuz 1934 tarih ve 283 sayılı tezkeresi üzerine, İcra Vekilleri heyetince 7 Temmuz 1934'te kapatılmıştır.[712] Derginin kapanma sebebi; "neşriyat ile memleket içinde ve dışında fena bir cereyan husule getirmek ve milli vahdeti bozmak gayesini takip" etmek ve Matbuat Kanununun 50. maddesine aykırı yayın yapmaktı.[713] Aynı tarihlerde, Nihal Atsız'ın Edirne'de yayımladığı *Orhun* dergisi de "Hükümetin iç ve dış siyasetine aykırı yayın" yapmaktan İcra Vekilleri Heyetince kapatılmıştır.[714]

Mili İnkılâp'ın en tartışmalı tarafı, derginin Trakya olaylarında oynadığı iddia edilen roldü. Atilhan, aşağıdaki sözleriyle derginin Trakya olaylarında belirgin bir rol oynadığını ileri sürmüştür:

> "1934 senesi Temmuz ayı başlarında; Milli İnkılâp dergisiyle yapmış olduğumuz samimi ve heyecanlı neşriyat, bir akaliyat [ekalliyet, azınlık] tarafından çeşitli hilelere maruz kalan Trakya ve Boğazlar halkını haklı olarak heyecanlandırmış ve 3 Temmuz'da başlayan bir muhaceret hareketi ile Trakya ve Boğazlardaki Yahudiler bir anda ve her türlü vasıtaya müracaat ederek İstanbul'a üşüşmüşlerdir"[715]

Ancak, bu görüşü ihtiyatlı karşılamak gerekir. Davasını Yahudilerle mücadeleye adayan Atilhan'ın, Trakya Yahudilerinin evlerini terk ederek İstanbul'a göçünü kendi adına başarı addetmesi ve bunu sahiplenmesi gayet doğaldır. Atilhan'ın görüşünün kabûllenilmesi için *Milli İnkılâp*'ın Trakya'da meydana getirdiği

---

[711] "Yine o yaygaralar yine o maskara gürültüler", *Milli İnkılâp*, S. 6, 15 Temmuz 1934.

[712] BCA Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No: 46.48.2.

[713] "Milli İnkılâp mecmuası kapatıldı", *Cumhuriyet*, 17 Temmuz 1934; "İnkılâp mecmuası kapatıldı", *Anadolu*, 18 Temmuz 1934.

[714] *Milli Birlik*, 18 Temmuz 1934. Nak: Turan Akkoyun, "1934'te Orhun ve Milli İnkılâp'ın Kapatılmasına Mahalli Bir Bakış", *Türkçülük Armağanı*, Akademik Kitabevi, İzmir 1994, s. 44.

[715] Cevat Rıfat Atilhan, *Türk Oğlu Düşmanını Tanı*, s. 19-20.

toplumsal etkinin bir şekilde ispatlaması gerekir. Oysa, bu konuda öne sürülen görüşler çok farklıdır.

Trakya olayları ile ilgili ilk araştırmayı[716] yapanlardan Avner Levi[717], Trakya olaylarının sorumluluğunu neredeyse tamamen *Milli İnkılâp* ve Atilhan'a yüklemiştir.[718] Atilhan'ı "Türkiye'nin profesyonel ırkçı antisemitlerinden" diye niteleyen Levi, olayların merkezinde yer alan *Orhun*[719] dergisine hiç değinmezken, hükümetin tutumunu ve olaylarla aynı tarihlere rastlayan İskân Kanununu önemsiz detaylar olarak görmüştür.[720]

---

[716] Avner Levi, "1934 Trakya Yahudi Olayları: Alınamayan Ders", Temmuz 1996, s: 151, s. 10-17. Bu makale ilk olarak 1984 yılında İbranice olarak yayımlanmıştır. Bakınız: Avner Levi, "A Pereot be Yehudey Trakya, 1934", Peamim, 20, 1984, s. 110-132. Nak: Levi; a.g.m., *Tarih ve Toplum*, C. 26, s. 10.

[717] Avner Levi, 1942 yılında İzmir'de doğdu ve Karşıyaka Lisesi'nden mezun oldu. 1963-1964 yıllarında Türk ordusunda yedeksubay olarak hizmet yaptı ve 1968 yılında İsrail'e göç etti. 1983 yılında Kudüs İbrani Üniversitesi'nden doktorasını aldı. İnceleme ve araştırma konuları, Osmanlı ve Türk tarihi, dili ve edebiyatı, Türkiye Yahudilerinin tarihi, dili ve kültürü, Filistin ve Kudüs tarihidir. İbrani Üniversitesi, "Asya ve Afrika incelemeleri Enstitüsü"de öğretim üyesidir. Bkz: Avner Levi, a.g.e., ön iç kapak.

[718] Bkz: Avner Levi, a.g.m., s. 10-17. Benzer şekilde, Türkiye'de Azınlık politikalarını inceleyen bir yüksek lisans tezi de, 1934 Trakya Olaylarının tüm sorumluluğunu Yahudi aleyhtarı kampanya yürüten *Milli İnkılâp* dergisine yüklemektedir. Olayların gelişiminde etken olan diğer siyasi ve iktisadi amillere hiç değinmemektedir. Bkz: Fatih Akın, *Türkiye'de Azınlık Politikaları&6-7 Eylül Olayları*, Kum Saati Yayınları, İstanbul 2006, s. 98-105.

[719] *Orhun*, Edirne öğretmenlik yapan Hüseyin Nihal Atsız tarafından İstanbul'da aylık olarak ama düzensiz bir şekilde yayımlanıyordu. İlk 9 sayısı, 1933 sonlarından 16 Temmuz 1934'e kadarki süre içinde çıkarıldı. Trakya olaylarında ilişkilendirildi ve Hükümet tarafından kapatıldı. Bundan sonraki 7 sayısı ise uzun bir aradan sonra 1 Ekim 1943 ile 1 Nisan 1944 tarihleri arasında basıldı. Bkz: Jacop M. Landau, *Pantürkizm*, (Ter: Mesut Akın), Sarmal Yayınevi, İstanbul 1999, s. 129-130.

[720] Avner Levi, makalede Atilhan'la ilgili bazı bilgi yanlışlarına da düşmüştür. Levi, Cevat Rıfat'ın İzmir'de Anadolu adlı aşırı sağcı bir gazete çıkardığını ve sonradan bu gazetenin hükümet tarafından kapatıldığını iddia etmiştir. Hâlbuki *Anadolu* gazetesi, Cevat Rıfat'a ait değildir ve sadece onun bir eserinin tefrikasını yayımlamıştır. (s. 11). Diğer yandan, Cevat Rıfat'ın *Anadolu* gazetesinde "Suzi Liberman'ın Hatıra Defteri" adlı eserinin tefrika edildiğini ifade etmiştir. Hâlbuki gazetede tefrikası yapılan kitap "Harbi Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casusları"adlı kitaptır.

Trakya olaylarını araştıran yazarlardan Haluk Karabatak, *Milli İnkılâp*'tan hiç bahsetmezken, olayların sorumlusu olarak Almanlardan etkilenen hükümeti ve onun ırk temeline dayalı bir toplum yaratma düşüncesiyle çıkardığını iddia ettiği 2510 sayılı İskân Kanunu'nu göstermiştir.[721]

Rıfat N. Bali, Levi'yle paralel fikirlere sahip olmakla beraber, Trakya olaylarında *Milli İnkılâp*'ın dışında başka faktörlerin de derin etkilerinin olduğunu savunmuştur. Bali, bir Amerikan gazetesinin İstanbul çıkışlı haberine dayandırdığı iddiasında, *Milli İnkılâp*'ın 10 bin adet basılıp Trakya bölgesine dağıtıldığını ve bu sayının Trakya'da toplumsal bir etki doğurabileceğini ileri sürmüştür.[722] Ayrıca, Nazi destekli olduğunu iddia ettiği derginin 10 bin adet basmasının maddi açıdan pek sıkıntı yaratmayacağını da belirtmiştir.[723]

Milli İnkılâp'ın Trakya'daki etkisine dair en makûl değerlendirme Ayhan Aktar'dan gelmiştir. Aktar, derginin olayların çıkmasında hızlandırıcı bir etkisinin dahi olamayacağını iddia etmiştir. 1934 yılında Dâhiliye Vekili Şükrü Kaya'nın Ankara'dan Edirne'ye devlet imkânlarıyla iki günde ulaşabildiği bir zamanda, on beş günde bir yayımlanan bir derginin hangi imkânlarla Trakya'ya ulaşıp burada bir "kitle hareketi" yaratabileceğini sorgulayan yazar, muhtemelen tirajı düşük marjinal bir derginin, kısa bir zamanda Trakya'da büyük bir Yahudi aleyhtarlığı yaratamayacağını, üstelik toplumun okuma yazma oranının düşüklüğü göz önüne alındığında bunun ne denli zor olacağını vurgulamıştır. Aktar;

> "…bu denli etkili olduğu varsayılan bir dergi, neden İstanbul gibi okuma yazma oranı yüksek ve Yahudilerin bol bulunduğu bir kentte Yahudi karşıtı herhangi bir olayın çıkması için hızlandırıcı etkisini gösterememiştir?"[724]

---

[721] Haluk Karabatak, "Türkiye Azınlık Tarihine Bir Katkı 1934 Trakya Olayları ve Yahudiler", *Tarih ve Toplum*, C. 25, S.146,1996, s. 68-80.

[722] "Jews assailed in Thrace", The Newyork Times, 7 Temmuz 1934. Nak: Rıfat N.Bali, *1934 Trakya Olayları*, s. 246.

[723] Rıfat N. Bali, *1934 Trakya Olayları*, s. 361.

[724] Ayhan Aktar, "1934 Trakya Olayları ve Türk Milliyetçiliği", *Tarih ve Toplum*, S. 155, Kasım 1996, s. 45-56.

sorusunu sormaktadır.

Milli İnkılâp dergisinin tirajını ne yazık ki bilmiyoruz. İzmir'de yayımladığı günlerde derginin çok düşük bir tirajda kaldığı anlaşılıyor. Derginin yayınlarını yakından takip eden *Işık* gazetesi sahibi Ruscuklu Fahri, derginin okunmadığından İzmir piyasasında yaşayamadığını ve kapanmak zorunda kaldığına dikkat çekmiştir. Turan Akkoyun da, derginin kamuoyu oluşturamadığından bahsetmiştir.[725] Trakya'da toplumsal bir hareketlik yaptığı iddia edilen derginin, olayların acısını derinden hisseden Yahudilerin hafızalarına kazınması muhtemel iken, neden tanıkların anılarında pek isminin geçmediği sorusu da cevapsız kalıyor.[726] Olayları dikkatle takip eden elçiliklerin hazırladığı raporlarda derginin zikredilmemesinin mantığı da anlaşılamıyor.[727] Bali'nin, iddia ettiği 10 binlik traj, muhtemelen, diğer Yahudi toplumlarına nazaran, savunmasız kalan Türkiye Yahudi cemaatinin, Amerikadaki dindaşlarının desteğini almak için yaptıkları bir abartmaydı. İstanbul'da bile toplumsal bir kıpırdanma yaratamayan marjinal bir yayının, Trakya'da halkı aydınlatıp bir bilinç yaratması ve bunun doğrultusunda toplumsal bir hareketliliğe sebep olması mantıklı gözükmemektedir.

Atilhan'ın Türkiye Yahudi Cemaati İle İlişkisi

Cevat Rifat Atilhan'ın, 1933 yılında yayımladığı *İnkılâp* dergisine kadar Türkiye Yahudileri ile cemaat düzeyinde bir ilişkisi

---

[725] Turan Akkoyun, a.g.m., *Türkçülük Armağanı*, Akademik Kitapevi, s. 48.

[726] Rıfat N. Bali, Trakya olaylarını anlattığı geniş araştırmasında, Trakya olaylarına tanık olan çok sayıda kişinin anılarını da aktarmıştır. Bu tanıklardan sadece Albert Alfandari *Milli İnkılâp*'tan bahsetmiş, o da bu derginin Trakya olaylarına doğrudan bir etkisinin olmadığını belirtmiştir. Bkz: Albert Alfandari, 22 Ekim 2005 tarihli görüşme, Nak: R. N. Bali, *1934 Trakya Olayları*, s.196.

[727] Rıfat N. Bali'nin araştırmasına göre, İngiliz, Yunan, Amerikan, Fransız, İsveç, İtalyan elçilikleri ile İsviçre başkonsolosluğunun ülkelerine verdiği raporlarda, olaylar hakkında çok değişik bilgiler verilirken Cevat Rıfat ve *Milli İnkılâp*'tan hiç bahsedilmemektedir. Yabancı elçiliklerin değerlendirmeleri için bakınız; Rıfat N. Bali, *1934 Trakya Olayları*, s. 342-351.

olmamıştır. Ticarî hayatta Yahudilerle yaşadığı bazı sorunlar da kişisel anlaşmazlıklarla sınırlı kalmıştır. Fakat, *İnkılâp*'ın yayımıyla birlikte Cevat Rifat, Türkiye Yahudi cemaati ile dolaylı da olsa karşı karşıya gelmiştir.

İnkılâp'ın İzmir'de yayına başlaması ve Yahudi aleyhtarı bir politika izlemesi üzerine muhtelif şehirlerde bulunan Yahudiler harekete geçmiştir. Derginin Yahudi aleyhtarı tutumundan rahatsız olan iki Ankara Yahudisi, CHF Genel Sekreteri Recep Peker'e müracaat ederek dergiyi şikâyet etmiştir. Bunun üzerine Recep Peker, CHF'nin İzmir İdare Heyeti Reisliğine gönderdiği 17.05.1933 tarihli yazıda, "eğer şantaj yoksa, bir Hitler taklitçiliği görüyoruz" düşüncesini belirterek, dergi yayını hakkında kendisinin bilgilendirilmesini ve dergi yetkililerine de nasihat edilmesini istemiştir.[728] Kendisine verilen 10. 06. 1933 tarihli cevabî yazıda, dergi yayınından İzmir Yahudilerinin de rahatsız olduğu vurgulanmış, derginin sahibi Cevat Rifat ve yazarlarından Osman Oğlu Lemi ile uzun uzadıya görüşüldüğü ve her ikisinde de "Hitlercilik" veyahut "şantaj" olmadığı, yazılarının samimi duygulara dayandığı ifade edilmiştir. Ayrıca, Cevat Rifat Bey'in, derginin Yahudi aleyhtarı politikasından vazgeçeceği ve sadece Avrupa'da meydana gelen Yahudi aleyhtarlığına dair haberlere yer vereceğine dair söz verdiği vurgulanmıştır. Yazının en dikkat çekici tarafı ise, dergideki Yahudi aleyhtarı tutumun amacının, *İnkılâp* dergisinin sermayedarı Osman Senai Bey[729] ile bir iki arkadaşının şantaj yapmak ve bu vasıta ile Yahudilerden para sızdırmak olduğu, buna mukabil Cevat Rifat ve Lem'i beylerin de aldatılmış oldukları yönündeki düşüncelerdi.[730]

---

[728] C.H.F Genel Sekreteri Recep Peker'in C.H.F İzmir İdare Heyeti Reisliği'ne gönderdiği 17.05.1933 tarihli, 33923/7 sayılı yazı. Bkz: BCA Fon Kodu: 490.01, Yer No: 590.40.1/18.

[729] Osman Senayi Bey hakkında bildiğimiz, kendisinin Selanik dönmelerinden olduğudur. Bkz: Bkz: C.H.F İzmir Vilayet İdare Heyeti Reisliğinden C.H.F Katibi Umumiliği'ne gönderilen, 10.06.1933 tarihi ve 33970/4 sayılı yazı. BCA Fon Kodu: 490.01, Yer No: 590.40.1/1-2.

[730] C.H.F İzmir Vilayet İdare Heyeti Reisliğinden C.H.F Katibi Umumiliği'ne gönderilen, 10.06.1933 tarihi ve 33970/4 sayılı yazı. Bkz: BCA Fon Kodu: 490.01 Yer No: 590.40.1/1-2.

İnkılap, Yahudi aleyhtarı yayınından vazgeçmediği gibi bunu şiddetlendirerek devam ettirmiştir. Bunun üzerine İstanbuldaki Yahudi cemaatinin idare heyeti toplanarak duruma çareler aramıştır. Türkiye Hahambaşının dergiyi yasaklatma yönündeki ilk teşebbüsü sonuçsuz kalmıştır. Türkiye Yahudi cemaati, Atilhan'a basın yoluyla cevap verme yoluna gitmemiştir. Bunun, *Milli İnkılâp'ın* reklâmını yapmak ve derginin amacına hizmet etmek olduğunu düşünmüştür. Dergiye dava açmayı düşünmüşlerse de, dergi yayınlarının genele hitap etmesi ve belli kişileri hedef almamasından dolayı bundan vazgeçmişlerdir. Cemaate göre, meselenin çözümü hukukî değil siyasî idi. Bu nedenle, Türkiye Hahambaşılığı Başvekâlete başvurma kararı almıştır. Cemaat yetkililerinin hazırladığı 22 Mayıs 1933 tarihli bir mektup, elden Ankara'ya Başvekâlete gönderilmiştir. Mektup, Türkiye'de yaşayan yüz bin Yahudi vatandaşın devlete olan sadakatini dile getirmekle başlıyor, Yahudilerin vatan bildikleri Türkiye'de kendi işleri ile meşgul olmaktan başka arzuları olmadığını vurgulayarak, birkaç haftadır bazı yayın organlarında özellikle *Milli İnkılâp*'ta düşman bir kampanya yürütüldüğünü ve toplumun Yahudilere karşı tahrik edildiğine dikkât çekiyordu. Mektuba, Başbakanın okuyup değerlendirmesi için *Milli İnkılâp*'ın ilk iki sayısından birer nüsha da eklenmişti. Ancak Hahambaşılık, bu girişiminden somut bir sonuç alamamıştır.[731]

Bu sırada, Hahambaşılığın girişimlerinden haberdar olan Cevat Rifat;

> "Bu günkü İnkılâp ve bugünkü adil hürriyet bize çok pahalıya mâlolmuştur. Ve bu satırları yazan insanlar bu hürriyet uğrunda kan dökmüş insanlardır. Onlar kuru gürültüye pabuç bırakmayacakları gibi, inkılâpçı Türk hükümetini ve adil Türk mahkemelerini Yahudilere kulak asacak kadar zaif zannetmek te Yahudilerin Türkiyedeki son hüsranları olacaktır. Efendiler! Filistin'de değil, Türkiyedesiniz"[732]

---

[731] Avner Levi, a.g.e., s.111-112.

[732] "Yahudilerin Feryatları!!!", *İnkılap*, Y. 1, S. 3, 1 Haziran 1933, s. 11.

açıklamasını yapmış ve Yahudi aleyhtarı tutumunu kararlılıkla sürdüreceğini vurgulamıştır.

Yahudi kaynakları, Atilhan'la mücadelede aciz kalan Türkiye Musevi cemaatinin kendisiyle barışmak için bazı girişimlerde bulunduğunu ifade etmektedir. Buna göre, 1948 Nisanının sonuna doğru Türkiye Yahudi basınından *Atikva*'nın yazarlarından Sabetay Leon, tesadüfen karşılaştığı Atilhan'a gazetesi için bir röportaj teklifinde bulunmuştur. Bu sürpriz teklife şaşıran Atilhan yine de teklifi kabûl etmiştir. Atilhan'ın İstanbul Tophane'de Veli Alemdar Han'daki bürosunda gerçekleşen röportajda, Atilhan, Sabetay Leon'a;

> "Ben bir antisemitim ve hep böyle kalacağım. Yalnız şunu biliniz ki ben profesyonel bir antisemit değilim. Yani bunu para için yapmıyorum. Antisemit olmam için kendime göre nedenlerim var"[733]

demiştir. Sabetay Leon'a neden Yahudi aleyhtarı olduğunu da anlatan Atilhan, bütün Yahudilere düşman olmadığını, iyi kalpli Yahudiler de tanıdığını söylemiştir. Ayrıca, *Milli İnkılâp*'ı yayımladığı tarihlerde bir general dostunun aracılığıyla, Yahudilerle barışmak için girişimde bulunduğunu da aktarmıştır. Beşiktaş'ta bir gazinoda gerçekleşen görüşmeye, Türkiye Yahudi cemaatinin önde gelenlerinden Marsel Franko, Moris Faraci ve Diş Hekimi Sami Günzberg katılmıştır. Yapılan görüşmede Atilhan, artık hiçbir şekilde antisemit yazılar yazmayacağına dair söz vermiştir. Ancak Atilhan, bu sözün verilmesine ve barış yapılmasına rağmen, 1940 yılında uğradığı iftira olayından sonra bu barışın Yahudilerce baltalandığını ileri sürmüştür.[734]

Atilhan'ın Türkiye Yahudi cemaatiyle olan görüşmesinden başka bir Yahudi kaynağı da bahsetmektedir. İstanbuldaki İsrail konsolosluğunun Necip Fazıl Kısakürek'in yayımladığı *Büyük*

---

[733] Sabetay Leon, "Una vijita de 2 horas onde el antisemita Cevat Rıfat Atilhan", *Atikva*, 14 Mayıs-18 Haziran 1948 arası yazı dizisi. Nak: Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan I" *Tarih ve Toplum*, s. 22.

[734] Aynı yer.

Doğu dergisiyle ilgili hazırladığı 18 Ağustos 1950 tarihli rapora göre; Atilhan'ın *Milli İnkılâp*'ı yayımladığı günlerde, bu yayından endişe eden İstanbul cemaatinin liderleri kendisiyle görüşüp, Yahudi aleyhtarı faaliyetlerine tamamen son vermesi şartıyla para ödemeyi teklif etmişlerdir. Atilhan, Nazizm'in sona yaklaştığını görerek bu teklifi kabûl etmiş ve Yahudilere karşı suç işlemiş olduğunu kabul eden ve bunun bir daha tekrarlanmayacağını belirten bir de mektup imzalamıştır. Rapora göre, mektup İstanbul'da bulunmaktadır.[735]

Ancak, iki kaynak da bazı açılardan çelişkili ve yanlış bilgiler vermektedir. *Atikva*'nın haberinde, Atilhan'ın *Milli İnkılâp*'ı yayımladığı tarihlerde Yahudi cemaatinin ileri gelenleriyle görüşüp, Yahudi aleyhtarı faaliyetlerine son vereceğine dair anlaşma yaptığı, fakat 1940 yılında uğradığı iftira olayından sonra anlaşmayı bozduğu iddia edilmektedir. Buradan ortaya çıkan, Atilhan'ın 1934-1940 arasında Yahudi aleyhtarı faaliyetlerini bir şekilde durdurduğu sonucu çıkmaktadır. Ancak Atilhan, 1934 yılından sonra da Yahudi aleyhtarı yayınlarına devam etmiştir. Atilhan, 1934'te *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, 1935'te *Suzi Liberman* ve 1937'de yayımladığı *Masonluk Nedir?*, *İğneli Fıçı* ve *Musa Dağı* adlı yayınları, şiddetli Yahudi aleyhtarı söylem içermekteydi.

İsrail konsolosluğunun bahsi geçen raporunda, Atilhan'ın Nazi hareketinin sonunun yaklaştığını öngördüğünden Yahudilerle anlaşma yapma gereği duyduğu ileri sürülmektedir. Görüşmenin yapıldığı yılların *Milli İnkılâp*'ın yayımlandığı 1933-34 aralığı olduğu dikkate alındığında, bu tarihin Hitler'in yeni başbakan olduğu ve Nazi hareketinin yeşermekte olduğu yıllar olduğu anlaşılır. Atilhan'ın bu tarihlerde Nazi hareketinin akıbetini görme kehaneti mantıktan oldukça uzaktır. Ayrıca, Atilhan'ın anlaşma karşılığında Yahudilerden aldığı iddia edilen rüşvet de sağlam delillerle ispatlanamamaktadır.

---

[735] İDA, 258/9 sayılı dosya, 18 Ağustos 1950 tarihli "Büyük Doğu" başlıklı belge. Nak: Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, s. 227-228.

Öte yandan, Rıfat N. Bali'nin, Türkiye Yahudi cemaati önde gelenlerinden Diş Hekimi Sami Günzberg'le ilgili yaptığı bir biyografi çalışmasında, Günzberg'in evrakları arasında bulduğunu söylediği bir belgeye göre, Almanya'da Nazilere yakınlığıyla bilinen U. Bodung Verlag Yayınevi, Atilhan'ın kendilerine gönderdiği 8 Mart 1938 tarihli mektubuna verdiği 22 Mart 1938 tarihli cevapta, Atilhan'ın Yahudilerle olan mücadelesinden vazgeçmesinin kendileri üzerinde oluşturduğu hayâl kırıklığından bahsetmektedir.[736] Eğer mektup gerçekse, Atilhan'la, Yahudi Cemaati'nin üstte bahsedilen görüşmesinin bir mutabakatla sonuçlandığı ve Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı yayın yapmaktan vazgeçtiği anlaşılmaktadır. Ancak bu görüşme, üstteki kaynakların belirttiği gibi *Milli İnkılâp*'ın yayımlandığı 1933-34 tarihlerinde söz konusu olamaz. Yayınevinin Atilhan'a gönderdiği mektubun ve Atilhan'ın 1930'larda yayımladığı son kitabın tarihine bakılırsa, söz konusu görüşmenin 1937'nin sonu ile 1938'in başlarında gerçekleşmiş olması kuvvetle muhtemeldir.

Türkiye Yahudi cemaati, diğer ülke cemaatlerine görece Yahudi aleyhtarı cereyanlara karşı mücadelede pasif kalmaktaydı.[737] Atilhan'ın *Milli İnkılâp*'ı yayımladığı tarihlerde yabancı Yahudi basını Türkiye Yahuhudilerine tam destek vermiş ve Atilhan aleyhinde de yoğun bir karalama kampanyası başlatmıştır. Bunlar arasında, Paris'te yerleşik Yahudi toplumunun yayın organlarından *Droit de Vivre*, Londra Yahudi toplumunun ünlü yayını *Jewish Cronıcle* ve Mısır Yahudi toplumunun önde gelen yayın organlarından *L'aurore* dikkat çekenlerdir. Bu yayınlardan *Jewish Cronıcle*, Atilhan'ın Almanya gezisine değinirken, onun Nazilerden para aldığını iddia etmiştir.[738] Atilhan, bu gazetelerin iddiaları için "Yahudi propagandasının sefil, müf(t)eri ve garazkâr hücumlarının her yerde birbirine benzediği" yorumunu yapmıştır.[739]

[736] Rıfat N. Bali, *Sarayın ve Cumhuriyetin Dişçibaşısı Sami Günzberg*, Kitabevi, İstanbul 2007, s. 174-175.
[737] A.g.y., *1934 Trakya Olayları*, s. 102.
[738] *Jewish Cronıcle*, 6 Temmuz 1934, s. 33-36. Nak: Avner Levi, a.g.e., s. 115-116.
[739] "Düşman saflarında", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 4, 15 Haziran 1934.

İsrail'in, 1948 Mayısında bağımsızlığını ilân etmesiyle başlayan ilk Arap-Yahudi savaşıyla birlikte çok sayıda Türkiye Yahudisi İsrail saflarında savaşmak üzere Filistin'e kitlesel göçe başlamıştır. Bu zamana kadar, Atilhan'ı ikna ederek susturmayı deneyen Türkiye Yahudileri, İsrail'in bağımsızlığıyla başlayan "arz-ı mevud"a göç havasında Atilhan'la basın yoluyla ve daha açıktan mücadeleye girmişlerdir. Diş doktoru olan ve sonradan İsrail'e göç eden Eli Şaul, Atilhan'ın "Filistin hadiseleri ve Türkiye"[740] başlıklı bir makalesine verdiği cevapta, Atilhan'ı ırkçılıkla ve Yahudi düşmanlığıyla suçlarken, onu "Hitler'in çırağı" diye nitelendirmiştir. Şaul, Atilhan'ın, adı geçen makalede anlattığı Yahudilerin Filistin Cephesinde yaptığı casusluk olayları için şu ilginç savunmayı yapmıştır:

> "…mezkur yazıda bahsettiğiniz hadiseler 1914-1918 Birinci Cihan Harbi esnasında cereyan etmiştir. Malûmunuz veçhile o zaman bugünkü şerefli Türkiye Cumhuriyeti yoktu. Osmanlı İmparatorluğu vardı. Binaenaleyh "Filistin Hadiseleri ve Osmanlı İmparatorluğu" diye bir başlık yazacağınız yerde *Filistin hadiseleri ve Türkiye* başlığını daha muvafık gördünüz. Çünkü gayeniz Yahudi düşmanlığı yapıp, eski ve yanlış hadiselere, günün mevzuu manzarasını vermektir"[741]

Atilhan, Eli Şaul'un bu yazısına, *Sebilürreşad*'da yazdığı "Yahudi küstahlığı" başlığıyla cevap vermiştir. Sözünü ettiği Yahudilerin casusluk olaylarının şahitli, ispatlı ve harp ceridelerinde yazılı olduğunu vurgulayan Atilhan, aşağıdaki sert açıklamayı yapmıştır:

> "Ey bezirgân dişçi! Osmanlı İmparatorluğu dediğin nedir? O imparatorluğun evlatları, Anadolu çocukları, bugünkü

---

[740] Atilhan burada, Yahudilerin Osmanlı tarihinde oynadığı olumsuz rolü, Osmanlı ordularının Birinci Dünya Savaşındaki Filistin müdafaasını ve bu cephede vuku bulan Yahudilerin Osmanlı aleyhtarı casusluk faaliyetlerini anlatmaktaydı. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Filistin hadiseleri ve Türkiye", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 3, 1948.

[741] Eli Şaul, *Balat'tan Bat-Yam'a*, (Yayına hazırlayan: Rıfat N. Bali, Birsen Talay), İletişim, İstanbul 2000, s. 166-168.

neslin babaları değil midir? İmparatorluk veya Cumhuriyet, bunlar birer idare şeklidir. Her ikisinde de millet aynı millettir, aynı milletin evladıdır. Dört sene süren Birinci Dünya Savaşında beş on cephede birden harikalar yaratan kahraman Türk ordusuna en rezilane ve alçakça, nankörce yapılan cinayetlerin, casuslukların bu kadar küstahça itirafı, Türk milletine karşı yapılan en büyük hakarettir. Bu İzmir bezirgânına bu cüretkârlığı veren nedir? Filistindeki Siyonist eşkiyası mı? Bu nankör Yahudi şunu zihninden çıkarmasın ki, burası Filistin değil, Türkiyedir; şerefli, şehametli Türk milletinin diyarıdır"[742]

Eli Şaul, Atilhan'ın bu açıklamalarına 5 Eylül 1948 tarihli Şalom gazetesinde son defa cevap vermiştir. Atilhan'ı "Türkiye'nin ilk profesyonel Yahudi düşmanı" diye niteleyen Şaul, Filistin'deki Yahudi casusluğunu yalanlamış, Atilhan'ın bu iddialarının hiçbir tarih kitabında yer almadığını ve Osmanlı ordusunu güney cephesinde mağlup edenin Yahudiler değil, "alçakça ve haince onu arkadan vuran" Araplar olduğunu öne sürmüştür.[743]

Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı faaliyetini hukukî yollardan veya rüşvetle durduramayan Yahudi cemaati, bir çare olarak Atilhan'ın kitaplarını toptan satın alarak imha yoluna gitmiştir. Bu konuda Yahudi iş adamı Eli Burla'nın Atilhan'ın kitapları basılır basılmaz kitapçılardan toplatarak imha ettiği söylenmiştir.[744] Atilhan'ın bazı kitaplarını yayımlayan Üstün Eserler Neşriyat'ın sahibi Bedri Arıkök de bunu doğrulamaktadır. Arıkök, İstanbul'daki İsrail Başkonsolosluğuna yaptığı bir ziyarette, İsrail devletine sempati beslediğini dile getirmiş ve 1947 yılında yayımladığı *Filistin Cephesinde Yahudi casuslar, Suriyenin Mataharisi Simi Simon* adlı kitabının elinde bulunan yaklaşık 2000 sayılık stoku adı geçen konsolosluğa satmayı teklif etmiştir. Arı-

---

742 Cevat Rifat Atilhan, "Yahudi küstahlığı", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 10, 1948.
743 Eli Şaul, a.g.e., s. 185-187.
744 R. N. Bali'nin Erol Şadi Erdinç'le görüşmesi. Bkz: Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, s. 241.

kök, görüşme sırasında, Atilhan'ın daha önce yayımlanmış kitaplarının büyük çoğunluğunun Yahudi cemaati ileri gelenleri tarafından toptan satın alınarak imha edildiğini belirtmiştir.[745]

Atilhan, Yahudi cemaatinin bazı kitaplarını toptan satın alarak imha ettiklerinin farkındaydı.[746] Kitaplarında bunu dile getiren ve okuyucularını bu hususta uyaran Atilhan, kitap siparişlerinin doğrudan kendisine yapılmasını rica etmiş ve kitaplarını ücret mukabilinde okuyucu adreslerine postalamıştır.

Atilhan, kitap yayımlarını 1950 ve 60'lı yıllarda yoğun olarak devam ettirmiştir. 1950'lerin başında henüz gelişmekte olan ve sadece Yahudi cemaatine seslenen Yahudi basını, Atilhan'la mücadelede yetersiz kalmaktaydı. Türkiye Yahudi toplumu ve Hahambaşılık da benzer bir acz ve tepkisizlik içindeydi. Atilhan'ın 1955 yılında yayımladığı *Gizli Devlet ve Fesat Programı* kitabına karşı Hahambaşılığın tepkisiz kalması, Türkiye Yahudi basını tarafından şiddetle eleştirilmiştir.[747] Atilhan'ın yayınlarına karşı Hahambaşılığın tepkisizliğini eleştiren İstanbullu bir Yahudi, Dünya Yahudi Kongresi'ne (WJC) müracaat ederek, Yahudi aleyhtarı yayınların yasaklatılmasını istemiştir. Bunun üzerine, Türkiye Hahambaşılığının görüşüne başvuran WJC, Hahambaşılığın, Atilhan ve benzeri Yahudi aleyhtarı yazarlarla mücadele etmede bazı hallerde hiçbir imkâna sahip bulunmadığını ve resmi makamlar nezdinde yapılabilecek girişimlerin de zaten yapıldığına dair ümitsiz bir cevap almıştır.[748]

Ancak yine de Hahambaşılığın resmi makamlar nezdinde

---

[745] İDA, 258/9 sayılı dosya, 28 Şubat 1951 tarihli "Affaire Cevat Rifat Atilhan" başlıklı belge. Nak: Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, s. 241-242.

[746] Cevat Rifat Atilhan *Farmasonlar* İslamiyeti *ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 189 ve Cevat Rifat Atilhan, *Türk İşte Düşmanın*, s. 227.

[747] Türk Yahudi Basınının sergilediği bu eleştirel yazılar için bkz: Rıfat N. Bali, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri-Devletin Örnek Yurttaşları (1950-2003)*, s. 33, 98 no'lu dipnot.

[748] CZA, C2/1723 sayılı dosya, Hahambaşılığın WJC'ye gönderdiği 1 Mayıs 1958 tarih, 133/M/ 62 sayılı mektup. Nak: Rıfat N. Bali, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri-Devletin Örnek Yurttaşları (1950-2003)*, s. 34.

yaptığı şikâyetler tamamen sonuçsuz kalmamıştır. Atilhan'ın 1950'de yayımladığı *İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm*[749] ve 1955'te yayımladığı *İslâmı Saran Tehlike Siyonizm ve Protokoller*[750] adlı kitapları bu girişimlerin ardından hükümet tarafından toplattırılmıştır. Buna rağmen Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı yayınları ölümüne kadar devam etmiştir.

Masonluk

Atilhan, Masonluğun oldukça olumsuz karşılandığı muhafazakâr bir çevrede yetişmiştir. Çocukluğunda Masonluğa yönelik işittiği sevimsiz söylemler, Masonluk hakkında ilk yargılarının oluşmasını sağlamıştır. Atilhan, aile çevresinin kendisinde bıraktığı bu etkiyi şöyle açıklamaktadır:

> "Harbiye mektebinden çıkıpta, geniş vatanın dört bucağına dağıldımız zaman, farmasonluğun içyüzüne ve mahiyetine dair hiçbir fikre ve ilmi bir kanaate sahip değildim. Sadece babamdan ve aile dostlarımdan olan büyük adamlardan çocukluğumda işittiğimiz şey "Farmasonluğun" tamamen bir dinsizlik olduğundan ibarettir. Hatta merhum pederimin bu tabiri bir hakaret ve bir küfür makamında kullandığı da hala hatırımdadır"[751]

Atilhan, Masonlukla, Farmasonluğu özdeşik anlamda kullanmaktaydı. Atilhan'a göre Farmasonluk; "İbrani ırkından olmayanlara mahsus bir Yahudi dini"dir.[752] Adetleri, rumuzları, ananeleri, ibadetleri ve her şeyleri İbranidir. Tanrıları Adonay, mabutları altın buzağı, itikatları batıl ve hareketleri tam mana-

---

[749] "Anti-Jewish book confiscated by Turkısh authorities", *JTA Bülteni,* 10 Ağustos 1950, s. 6. Nak: Rıfat N. Bali, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri-Devletin Örnek Yurttaşları (1950-2003)*, s. 34.

[750] YIVO Istitute for Jewish Research arşivi, RG 347.7.1, Foreign Country Files, FAD-1, Kutu 121, 18 Şubat 1956 tarih ve "Octobre-Novembre 1955" başlıklı rapor, s. 7. Nak: Rıfat N. Bali, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri-Devletin Örnek Yurttaşları (1950-2003)*, s. 34.

[751] Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 194-195.

[752] A.g.y., *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri*, s. 7.

sıyla mürtecidir.[753] Atilhan, Masonluğu: "Allahsızdırlar, Yahudidirler, Beynelmilelcidirler ve komunisttirler"[754] şeklinde formülize etmekteydi.

Atilhan'a göre Masonluk, "Yahudilerin ordusu, beşinci kolları" ve "ileri karakolları" olarak onların dünya hâkimiyeti ideallerine hizmet etmekteydi. Atilhan, Masonlukla, Yahudilik arasında Fransız ihtilâlinden itibaren sarsılmaz bir bağ kurulduğunu iddia etmekteydi. Masonluk; Allah, mabud, din ve iman düşmanlığı yaparak merkezi Kudüs olacak Yahudi inancının bütün dünyaya hükmetmesini sağlama görevini üstlenmişti. Her ikisinde de hâkim olan ruh, "isyan ve din düşmanlığı"ydı.[755]

Türkiye'de, anti-masonik yorumlarda Masonluğun "Yahudi dini"ne hizmet ettiği iddiaları sıkça dile getirilmiştir. Özellikle, muhafazakâr kesimlerin ileri sürdüğü bu iddialar, masonların ritüellerinde yer alan bazı kişi adı ve terimlerin İbranice kökenli olması, birer töresel ders olarak değerlendirilen alegorik öykülerin asıl kaynaklarının bazılarında Tevrat'tan esinlemeler bulunmasıydı.[756]

Atilhan, Masonluğun, Yahudilerin diğer dinleri yozlaştırmak için kullandıkları ve amacı dinsizliği yeryüzüne yaymak olan bir şer aracı olduğunu iddia etmiştir. Atilhan'ın, mason aleyhtarı fikirlerine dayanak yaptığı zengin referans listesinde Fransız Masonlarına ait yayınlar ağırlıklıdır. Özellikle *Acacia* dergisi, Atilhan'ın sıkça atıfta bulunduğu masonik kaynaklardan biriydi. *Acacia*, İngiliz mason localarına karşı kendi görüşlerini savunan Fransız Serbest Masonluğunun Paris'te yayımladığı bir yayın organıydı.[757] Atilhan, Fransız masonlarına ait Maşrık-ı Azam bül-

---

[753] Cevat Rıfat Atilhan, *Masonluk Nedir, Tarihte ve Günümüzde Masonluk*, 5. Baskı, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1972, s. 7.

[754] Aynı eser, s. 52.

[755] Cevat Rifat Atilhan, "Siyonizmin beşinci kolu Masonluk", *Sebilürreşad*, C. 10, S. 226, 1956.

[756] Murat Özgen Ayfer, *Masonluk nedir ve Nasıldır*?, Pentagram, İstanbul 2007, s. 300.

[757] İlhami Soysal, *Niçin Masonluk Değil?*, Süreç Yayıncılık, İstanbul 1984, s. 17.

tenleri ve Belfort Mason Kongresi zabıtlarını da referans vermekteydi. Böylece, Fransız kaynaklı masonik fikirleri bütün Masonluğa teşmil ederek genel yargılara varmaktaydı.

Masonluk, tarihi gelişimi içinde çeşitli evreler geçirmiştir. Meselâ, Fransız devrimine kadar dünya masonluğu büyük oranda İngiliz masonluğunun etkisinde kalmış, devrimden sonra Fransız masonluğu, din aleyhtarlığını öne çıkaran laik bir özellik kazanmıştır. Bu dönemde ortaya çıkan Fransız localar laisizmi savunurken, dine de saldırmışlardır.[758] Üstelik bu localar, diğer ülke masonlarından farklı olarak ateist insanlara da kapılarını açmışlardır.[759] Papalığın ve Fransız Katolik kilisesinin, Masonluğu dinsizlikle suçlamasının temel sebeplerinden biri buydu.

Masonlar, Atilhan'ın da bolca meselâi sunduğu masonların din karşıtı söylemlerini tamamını inkâr etmemişlerdir. Bu açıklamaların muhtemelen, Fransa'da ateşli Yahudilerin localarında yaptığı ve kendi ulusal ülküleri ile bağlantılı abartılı konuşmalar olabileceğini ileri sürmüşlerdir. Din karşıtı söylemlerinin yer aldığı belge ve tutanakların gerçekliğini kabul eden masonlar, bunların "saptırılarak, kasıtlı ve yanlış çeviriler" yapılarak yansıtıldığını iddia etmişlerdir.[760]

Masonluğun dine bakışı tarih boyunca tartışılan bir konudur. Bu konu, çeşitli mason localarının kendi aralarında birlik ve bütünlük kuramamış olmalarının da başlıca sebeplerinden biri olmuştur. Masonlara göre, localarda "din ve inanç" konusu üzerinde tartışma yapılmasının yasaklanmış olması, onların dinî inanç sahibi olmadıkları anlamına gelmemektedir. Masonluğun din ve inanç konusuyla hayli yakın ilişkisi vardı. Masonlar, ilkelerinin ve ritüellerindeki öğretilerin belirlenmesinde, çoğu dinlerden, hatta mezheplerden ve tarikatlardan yararlanıp esinlenmişlerdi. Ancak, dinsî ve inanç doğmalardan birçoğuna özellikle ilmî nitelikli bilgi ve akıl verilerine uymayanlara da karşı çıkmışlardı.[761]

---

758 A.g.y., *Niçin Masonluk Değil?*, s. 13.
759 A.g.y., *Dünyada ve Türkiyede Masonluk ve Masonlar*, s. 69.
760 Murat Özgen Ayfer, a.g.e., s. 298.
761 Murat Özgen Ayfer, a.g.e., s. 326.

Atilhan, masonluğun birçok açıdan Osmanlı Devletine ve Türk milletine köklü zararlar verdiğine inanmaktaydı. Masonluğu, batılı emperyalistlerin Osmanlı üzerinde kurmak istedikleri nüfuzu sağlamaya yönelik oluşturulan birer maskeli teşkilât olarak gören Atilhan; İngiltere, Fransa ve İtalya'nın bu politikaya uygun olarak imparatorluğun farklı yerlerinde Mason locaları kurarak, halka ihtilâl fikirleri aşıladıklarını ileri sürmekteydi.[762] İttihat ve Terakki'nin kurulmasında, 1908 inkılâbında, 31 Mart Vakasının çıkmasında, Padişah II. Abdülhamit'in düşürülmesinde ve nihayet Osmanlı Devletinin çöküşünde Masonların etkin rol oynadıklarına inanmaktaydı.

Osmanlı Devleti'nde ilk mason locasının Fransızlar tarafından 1721 yılında İstanbul'da açıldığı söylenmektedir.[763] Zamanla, İngiliz, İskoç, Fransız ve İtalyanlar Osmanlı Devletinde doğrudan kendilerine bağlı locular açmaya başlamıştır. Ulusal nitelik taşıyan ilk Türk masonluğu ya da "Osmanlı masonluğu" 1909 yılında doğmuştur.[764] 1935 yılına kadar varlığını sürdüren Türkiye masonluğu, bu tarihte Atatürk'ün direktifiyle faaliyetlerine son vermiştir. Bu olay basına, "Mason locaları kapatıldı" şeklinde yansırken, masonlar bu durumu bir kapanış değil "uykuya yatma" yani bir süre için faaliyetlerine ara verme olarak nitelendirmişlerdir.

Atilhan, masonların faaliyetlerini durdurmasını, Atatürk'ün "fesat ocaklarını suratlarına kapattı" şeklinde yorumlamaktaydı. İddiasına göre, Masonlar bunun intikamını Atatürk'ü öldürerek almışlardır. Türk kamuoyunda ilk defa Atilhan tarafından dile getirilen bu iddiaya göre, "Yunan Komünist Halk Cumhuriyeti" E.L.D'nin erkânı harbiye organı "Halkın Sesi-Laiki Foni" gazetesinin 1 Ağustos 1948 tarih ve 685 sayılı nüshasında, Varnalı Bulgar Yahudilerinden 33 dereceli Farmason Avram Beneroyas adındaki bir komünist aşağıda özeti verilen açıklamayı yaparak

762 Cevat Rifat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü yıkmak için nasıl çalıştılar?*, s.90.
763 Murat Özgen Ayfer, a.g.e., s. 251.
764 A.g.y., a.g.e., s. 255.

Atatürk'ü nasıl öldürdüklerini anlatmıştır:

"…Muhtelif memleketlerde, sistemli ve metodlu bir tarzda çalışan, bize her surette hizmet eden beşinci kolumuz masonlardır. Türkiyedeki masonlar, Kemal Atatürk'e karşı gayet müşfik ve dostane vaziyet aldıkları halde mağrur diktatör yersiz vehime kapılarak yukarıda zikredilen tarihte mason cemiyetini lağvetti. O zannetti ki; bütün muhalif ve muarızlarını tasfiye ve bertaraf ettiği gibi, masonları da tasfiyeye tabi tutmağa muvaffak olacaktır. Fakat asla!

Türkiyedeki mason cemiyetinin, Kemal Atatürk tarafından kapatılarak faaliyetinin durdurulduğunu Moskova'da, tarihi bir yerde yoldaşlar arasında yapılan toplantıda işittiğim zaman, beynimden okla vurulmuş gibi sersemledim. Heyecanımdan şaşırmış bir halde, oradakilere şaşkınlık içinde **-Bu nasıl olur? Neden kapatılırmış! Buna imkan yoktur! Kapatıldığı da bir gerçek ha! Bu böyle olduğuna göre, o sarı lider ortadan suret-i kat-iyede kaldırılacaktır-**[*] diye haykırdığımı hatırlıyorum.

"…İlk anlarda Kemal Atatürk'ü silâhla ortadan kaldırmayı düşündük. Çünkü o, felsefemizin Türkiyede yerleşmesi imkânlarını ortadan kaldırmıştı. Bu sebeple kendisinin ortadan kaldırılması son derece elzemdi. Fakat, tehlike büyük ve muvaffak olmak yüzde on ihtimal dâhilinde idi. Nihayet bir gün Kremlin kat'i kararını verdi. Onun ölümü esrarengiz olacak ve kendine göre esrar arz edecekti

…Doktorlarımız, Atatürk'ün ölümünün ani oluşunu tehlikeli gördüklerinden; 1937 yılı ortalarında, ismini açıklayamayacağım bir doktor bazı şöhretlere dayanarak Atatürk'e ilk darbeyi sinir organlarını za'fa düşürmek suretiyle indirdi. Böylelikle, gösterdiği tedavi usulü Atatürk'ün sinir organlarını felce uğrattı. Atatürk'de, zaman zaman burun kanamaları, baş dönmeleri, istifralar, karşısındaki arkadaşını tanımamazlıklar kendini gösterdi.

---

[*] Cümledeki vurgu Atilhan tarafından yapılmıştır.

> Onun pek elim bir vaziyette olduğunu, beşinci kollarımızın ajanları gizliden gizliye yaymağa ve hastalığının öldürücü olduğunu efkârı umumiyeye duyurarak, milli hislerde zaaf hasıl etmeğe çalıştılar. Atatürk'ün hastalığı efkarı umumiyede şüyu bulunca, vazifemizin birinci perdesi muvaffak olmuştu."[765]

Atilhan, aynı kaynağa dayandırdığı iddiasında, Mason üstadı azamlarından Mustafa Hakkı Nalçacı'nın[766], Atatürk'ün ölümünden bir süre önce Moskova'ya yaptığı ziyarete dikkat çekmekteydi. Sovyet Hariciye Komiserliğinin Nalçacı'ya samimi alâka gösterdiğini ve kendisini memnun etmek için her türlü imkânı seferber ettiğini belirten Atilhan, Nalçacı'nın Moskova'ya Türkiye'nin siyasî ve askerî gücüne dair ayrıntılı bir dosya ile gittiğini ve bundan Kremlin'in çok memnun kaldığını ileri sürmüştür. Ayrıca Nalçacı, Kremlin'deki yetkililere, şayet Atatürk'ün masonlar tarafından yanlış teşhis ve tedavi neticesinde öldürüldüğü Türkiye Genelkurmayı tarafından anlaşılırsa, çok zor durumda kalacaklarını ve böyle bir durumda Kremlin'in Çankaya nezdinde siyasî bir tazyik yaparak serbest bırakılmalarının temin edilmesini rica etmiştir. Kremlin, Türkiye masonlarını korumalarının menfaatleri icabı olduğundan, gereğinin mutlaka yapılacağını garanti etmiştir.[767]

Atilhan, Atatürk'ün ölümünde masonların rolüne dikkat çekmesinin ardından, İstanbul Savcılığının bu konuda kendisinden tamamlayıcı bilgi aldığını, fakat soruşturmanın sonuçsuz kaldığını belirtmektedir.[768]

Atilhan'ın, Atatürk'ün masonlarca öldürüldüğü yönündeki iddiası sonraki yıllarda kamuoyunun sıkça gündemine gelmiştir. Ülkemizin İçişleri eski bakanlarından ve Yurt Partisi Genel Baş-

---

[765] Cevat Rifat Atilhan, *Menemen Hadisesinin İçyüzü*, 69-74.

[766] Mustafa Hakkı Nalçacı, Atilhan'ın amcası Suriye Defterdarı Ali Rıza Bey'in kızıyla evliydi. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri*, s. 148-149.

[767] Cevat Rifat Atilhan, *A.g.e.*, s. 115-116.

[768] A.g.y., *A.g.e.*, 115. Atilhan, bu soruşturmanın tarihi hakkında bilgi vermemiştir.

kanı Saadettin Tantan, 27 Aralık 2005 tarihli *Yeni Çağ* gazetesine verdiği bir röportajda, mason localarını kapatan Atatürk'ün masonlarca öldürüldüğünün "kesin" olduğunu ileri sürmüştür. Ayrıca, Masonların halkı Atatürk'ten soğutmak için onun dinsiz olduğunu yaydıklarını da iddia etmiştir.[769] Günümüzde bazı yayınlar da, Atatürk'ün masonlar tarafından öldürüldüğünü iddia etmişlerdir.[770]

1935 yılında kapanan mason locaları 1948'te Türkiye Mason Derneği adıyla tekrar faaliyete geçmiştir.[771] Masonların faaliyete geçmesi özellikle kamuoyunun milliyetçi muhafazakâr kanadında tepkiyle karşılanmıştır. Başta Atilhan olmak üzere, Eşref Edip ve Raif Ogan gibi muhafazakâr yazarlar, masonluğun tekrar diriltilmesinin hem Cemiyetler Kanunu'na aykırı olduğunu hem de Atatürk'e karşı gelmek olduğunu iddia etmişlerdir. Sağ basın, masonluğun kökünün dışarıda olduğunu, mezhep ve tarikat esaslarına dayandığını ve gizli tutulan veya gayesi saklanan bir dernek olduğunu ileri sürerek, Cemiyetler Kanunu'nun ilgili maddeleri gereğince yasaklanması gerektiğini savunmuştur.[772]

Atilhan, Türk masonluğunun Yahudilerin menfaat ve hedeflerine hizmet ettiklerini öne sürüyor ve buna delil olarak masonların İsrail'in bağımsızlığının hemen ardından kurulduklarına dikkat çekiyordu.[773] Ülke çıkarlarına aykırı olduğunu düşündüğü masonlukla mücadeleyi zaruri gören Atilhan, bu mücadelenin şahsî değil, örgütlü ve topyekûn olması gerektiğini vurguluyordu. Bu bağlamda, "İmanlı ve şuurlu" Türk münevverlerine seslenen

---

[769] Osman Tıraklı'nın, Yurt Partisi Genel Başkanı ve İçişleri eski Bakanı Saadettin Tantan ile gerçekleştirdiği röportaj. Bkz: *Yeniçağ*, 27 Aralık 2005.

[770] Ali Kuzu, *Atatürk'e Yapılan 41 Suikast*, Bilge Karınca, İstanbul 2008, s. 266-293 ve Ahmet Almaz, *Tevrat'ın Türk Evlatları*, Yakamoz Yayıncılık, İstanbul 2008, s. 182-189. Her iki yazar da, Atilhan'ı kaynak göstermeden onun iddialarını aynen tekrarlamışlardır. Ayrıca bkz: Yılmaz Çebi, *Atatürk Mason muydu?*, Nokta Kitap, İstanbul 2006, s. 140-143.

[771] İlhami Soysal, *Dünyada ve Türkiyede Masonluk ve Masonlar*, s. 340.

[772] Bu görüşler için bkz: Eşref Edip, "Farmasonluk Atatürk yolumudur?, *Sebilürreşad*, C. 1, S. 24, 1948; M. Raif Ogan, "Masonluk tarikatı ve Ahmet Emin Yalman", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 38, 1949.

[773] Cevat Rifat Atilhan, "Hakikatler konuşuyor", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 31, 1949.

Atilhan, "Masonlarla Mücadele Cemiyeti" kurulmasını teklifle, böyle bir teşekkülün masonluğu dağıtan Atatürk'ün ruhunu şad edeceğine inanıyordu.[774]

Atatürk'ün, 1935 yılında mason localarını kapattırması masonluğun ilgasını isteyen kesimlerin ortaya sürdükleri en geçerli meşruiyet kaynağıydı. Bu kesimler, masonluğun tekrar faaliyete geçmesine ön ayak olan Celal Bayar ile İsmet İnönü'yü ve masonluğun kapatılmasına karşı çıkan diğer devlet adamlarını "Atatürk'ün inkılâplarına karşı gelmekle" suçlamaktaydılar.

1948'de Türkiye Mason Derneği'nin faaliyete geçmesiyle başlayan masonluk tartışmaları TBMM'nin gündemine kadar gelmiştir. DP Tokat milletvekili Ahmet Gürkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu 29.1.1951 tarihli dilekçeyle mason derneklerinin kapatılması hususunda 4 maddelik bir kanun teklifi vermiştir. Gürkan, mason derneklerinin birer tarikat ve beynelmilel kuruluşlar olduğunu ve Cemiyetler Kanunu'nun 9. ve 10. maddelerine göre kapatılması gerektiğini savunmuştur. Yapılan oylamaya 222 milletvekili katılmış, bunlardan 58 vekil mason derneklerinin kapatılması yönünde oy kullanırken, 157'si ret ve 7'si de çekimser kalmıştır. Ancak, gerekli çoğunluk sağlanamadığı için mason dernekleri faaliyetlerine devam etmiştir.[775]

---

[774] Atilhan'ın 1949 yılında gündeme getirdiği bu cemiyet, 1968 Temmuz başlarında, İzmir'de 7 iş adamı tarafından "Türkiye Siyonizm ve Masonlukla Mücadele Derneği" adıyla kurulmuştur. Dernek, kuruluş amacını; "… başta Siyonizm olmak üzere yıkıcı, yıpratıcı fikir ve cereyanlarla mücadele etmek, Milli kültürümüzü, milli ve manevi değerlerimizi korumak" şeklinde açıklamıştır. Bkz: "Masonluğa karşı dernek kuruldu", *Bugün*, 5 Temmuz 1968. Rıfat N. Bali, derneğin Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği adıyla resmileştiğini belirtmektedir. Derneğin sözcülüğünü, Kemal Fedai Coşkuner'in 1963 yılının Ağustos ayında İzmir'de yayımlamaya başladığı *Fedai* Dergisi yapmaktaydı. Dernek hakkında ayrıntılı bilgi için bkz: Rıfat N. Bali, "Irkçı Bir Dernek: Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği", *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, s. 257-267.

[775] *Türk Parlamento Tarihi, TBMM IX. Dönem (1950-1954)*, C. I, (Haz: Kazım Öztürk), Türkiye Büyük Millet Meclisi Yayınları, Ankara 1999, s. 1038-1057.

Müzakereler sırasında mecliste bulunan Atilhan, milletvekillerinin konuşmalarını ve oylamayı basın locasından takip etmiştir.[776] O'na göre, müzakereler olumsuz sonuçlansa da "milli dava" dediği masonlukla mücadelenin meclise kadar yansıması millet adına büyük başarıydı.

Ulus gazetesinin 26 Ocak 1951 sayılı nüshasında, bazı milletvekillerinin mason cemiyetine kaydolmak için müracaat ettiklerine dair bir haber yer almıştı. Buna göre, DP'nin mason olan Ticaret ve Ekonomi Bakanı Zühtü Velibeşe'nin, bazı milletvekillerine mason olmaları konusunda tavsiyede bulunduğu, ancak büyük bir kısmının cemiyete kabul edilmediği ve arzu edilenlerin daha ziyade ileride bakan olması muhtemel olan veya büyük servet sahibi olanlar olduğu kaydedilmiştir.[777] Gazetenin bu haberi, Masonluğun bir takrire konu olarak meclis gündemine gelmesine sebep olmuştur.

DP'nin Afyon milletvekili Gazi Yiğitbaşı, meclise verdiği takrirde, "kökü dışarıda, gizli ve zararlı beynelmilel bir cemiyet olan" ve "Atatürk tarafından kapatılan" Masonluğa müracaat ettiği iddia edilen DP'li vekillerin şaibe altında kaldığını vurgulayarak sözlü cevaplandırılması şartıyla Başbakan Adnan Menderes'e beş soru yöneltmiştir.[778] Takrire cevap veren İçişleri Bakanı Halil Özyürür, Mason Cemiyeti'nin Cemiyetler Kanunu hükümlerine uygun olduğunu, kökünün dışarıda olduğu, gizli ve esrarlı beynelmilelci bir cemiyet bulunduğu hakkında bilgi bulunmadığı gibi, Atatürk tarafından da kapatıldığı hakkında kayıt olmadığını belirtmiştir.[779] Bakanın açıklamalarına cevap veren Yiğitbaşı, masonluğa yönelttiği suçlamalara delil olarak, özellikle Fransız masonlarının açıklamalarından çok sayıda örnek vermiş, masonluğun, Yahudilere alet olduğunu, Filistin'i ele geçirmek için Abdülhamit'i düşürdüğünü, Trablusgarp'ın elden çıkmasında ve Osmanlı Devletinin parçalanmasında etkin

---

[776] Cevat Rifat Atilhan, *Türk Oğlu Düşmanını Tanı*, s. 80.

[777] "Mason olmak isteyen milletvekilleri", *Ulus*, 26 Ocak 1951.

[778] *Türk Parlamento Tarihi, TBMM IX. Dönem (1950-1954*), C. I, s. 1059.

[779] *A.g.e., TBMM IX. Dönem (1950-1954*), C. I, s. 1060-1062.

rol oynadığını ileri sürmüştür.[780]

Gazi Yiğitbaşı ve Ahmet Gürkan'ın mecliste yaptığı konuşmalarda, masonluğun ilgasına yönelik sundukları delil ve referansların sadece Atilhan'ın eserlerinde görülüyor olması, Atilhan'ın müzakereler öncesinde adı geçen vekillere Masonluk aleyhtarı belge ve bilgi sağladığını göstermektedir.

Atilhan, Türkiye'de kurulan ve başlangıçta gizli çalışmayı benimseyen *Lions* ve *Rötary* kulüpleri hakkında kamuoyunu ilk bilgilendiren kişilerden biridir. Atilhan, henüz üyeleri dışında kimsenin bilgi sahibi olmadığı bu kuruluşlar hakkında geniş bilgiler vermekteydi. O'na göre bu kuruluşlar, farmasonluğun birer alt kuruluşları olup, Siyonizm ve İsrail'in ileri karakollarıydı.[781] Kökleri dışarıda olduğundan dolayı, Cemiyetler Kanunu'na aykırılıktan kapatılmaları gerekliydi. Günümüzde halâ masonlukla ilişkisi tartışılan bu kulüpleri Atilhan, daha kuruldukları 1950'li ve 60'lı yıllarda kamuoyunun tartışmasına sokmuştu.

Ülkemizde, 1950'li yıllarda gizlice faaliyet gösteren ve Diyanet'in dikkatini ancak 1960'larda çektiği *Yehova Şahitleri Tarikatı* hakkında ilk uyarıcı yazılar da Atilhan tarafından yazılmıştır. Atilhan, 1956 yılında *Sebilürreşad* dergisinde yayımladığı "Gözcü Kulesi Teşkilâtı"[782] başlıklı makalesinde, *Yehova Şahitleri Tarikatı* olarak bilinen teşekkülün geniş bir tarihçesini vermiş, tarikatın özelliklerini ve çalışma usullerini özellikle Amerikadaki yapılanmasını açıklamıştı. Ayrıca, "Farmasonluğun daha ibranisi" dediği tarikatın, Türkiyedeki yapılanması konusunda yetkililerin dikkatini çekmişti.[783] Merkezi Newyork'ta bulunan Tarikat, İsa Me-

---

[780] *Türk Parlamento Tarihi, TBMM IX. Dönem (1950-1954)*, C. I, s. 1062-1073.

[781] Atilhan'ın, Rötary ve Lions klupleri ile ilgili bazı yazıları için bkz: Cevat Rifat Atihan, "Farmasonluk hortluyor mu?", *Yeni İstiklal*, S. 224, 25 Kasım 1965; "Parçala ve hükmet", *Yeni İstiklal*, S. 255, 29 Haziran 1966; "Uyan, Konyalı kardeş uyan", *Yeni İstiklal*, S. 263, 24 Ağustos 1966.

[782] Cevat Rıfat Atilhan, "Gözcü Kulesi Teşkilâtı", *Sebilürreşad*, C. 9, S. 225, 1956.

[783] Cevat Rifat Atilhan, "Farmason metotları ve silahları", *Sebilürreşad*, C. 9, S. 224, 1956.

sih'in liderliğinde dünya milletlerini birleştirerek, dinî bir krallık kurmayı hedefliyordu. Amaçlarının Kitabı Mukaddese dayandığını iddia eden tarikat üyeleri, yeryüzündeki bütün hükümet şekillerine karşı gelmekte, askerlik ve bayrağa selâm gibi hükümet kanunlarını reddetmekteydiler.[784]

Atilhan'ın Farmasonlukla ilişkilendirdiği teşekküllerden biri de ünlü Bilderberg toplantılarıdır. Dünyanın seçkin insanlarının katıldığı ve gizli çalışmayı esas alan Bilderberg[785], Türk kamuoyunda ilk defa Atilhan tarafından gündeme getirilmiştir.[786] Atilhan'ın, İrlanda'nın Dublin şehrinde intişar eden "Newa Nationalist" isimli derginin Ocak 1964 sayılı nüshasında, A.C.E adlı bir İspanyol dergisine atfen verdiği bilgiye göre Bilderberg; "mücrim bir Farmason tarikâtı" olan B'nei Brith'e benzeyen, üyeleri "saf kan" Yahudi olan ve bir Siyonist dünya hükümeti kurmayı hedefleyen bir teşkilattı. Bilderberg, B'nei B'rit ve diğer Yahudi teşkilatlarıyla sıkı iş birliği yapmaktaydı. Atilhan, Bilderberg'in, 1957 Şubatı'nda Saint Simons Adası'nda yapılan kongresine katılan 58 Amerikalı temsilcinin isim listesini vermiştir. Atilhan'a göre, "insaniyet düşmanı" olan bu temsilcilerin büyük bir kısmı Roosevelt'in "mücrimler birliğine" dâhildi. Özellikle; Benjamin Gohen, David Lilienthal, Gerard Swope ve Felix Frankfurter gibi şahıslar, Siyonist dünya istibdatını gerçekleştirmekle görevli şahıslardı.[787]

---

[784] Yehova Şahitleri tarikatı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz: Hikmet Tanyu, *Yehova Şahitleri*, Elips Kitap, Ankara 2006. Tarikatın faaliyetleri sonradan Türkiyede mahkemelik olmuş, hakkında uzmanlarca raporlar hazırlanmıştır. Dinayet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığının mahkeme için hazırladığı 02.05.1966 tarihli ve 54 sayılı bilirkişi raporuna göre, Yehova Şahitleri, "…Yahudiliğin tesiri altında kalan bir Hıristiyanlık tarikatı" şeklinde tanımlanıyor ve faaliyetlerine devam ettiği takdirde "İslamiyete olduğu kadar idarî ve siyasî bakımdan da zararlar husule getireceği" vurgulanıyordu. Bkz: Hikmet Tanyu, *Yehova Şahitleri*, 152-153.

[785] Bilderberg, adını 1954 yılında ilk toplantısını yaptığı Hollanda'nın Bilderberg otelinden almıştır.

[786] Bu tesbiti, Yesevizade lakâplı Şakir Alpaslan Yasa da yapmıştır. Bkz: Yesevizade, *Bilderberg Group*, Kayıhan Yayınları, İstanbul 1979, s. 4.

[787] Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri*, s. 303-306.

Masonlar, kendilerine yöneltilen eleştiri ve suçlamalara karşı kuralları gereği sessiz kalmışlardır.[788] Karşıtlarına cevap vermenin, kendilerinin deşifre olmalarını sağlayacağı gibi, bir faydasının da olmayacağına inanmışlardır. Bu yüzden, Atilhan'la açıktan bir polemiğe girmekten kaçınmışlardır. Aleyhlerinde yapılan suçlamalara karşı, şahısları hedef almayan genele hitap eden cevaplar vermişlerdir. Yalnız bir mason yayınında, Türkiye Mason Derneği Başkanı Dr. M. Kemal Öke, İstanbul Tepebaşındaki mason binasının açılışında yaptığı konuşmada, ismini vermeden Atilhan'ın Mason aleyhtarı tutumunu eleştirmiş ve masonların bu suçlamalara karşı "sabır ve tahammül" göstereceklerini belirtmiştir.[789] Fakat ölümünden sonra Atilhan, bazı mason yayınlarında açıkça eleştirilmeye başlanmıştır[790]

Diğer yandan Atilhan, masonların kendisiyle olan mücadelede her türlü yolu acımasızca kullandıklarını düşünmekteydi. İddiasına göre, Alman Yahudisi bir farmasondan direktif alan E. A. adında bir dönme ve 18 dereceli farmason dediği bir yetkili, 10 Aralık 1964 tarihinde Beyrut Farmason Mahfeli'nde yaptığı konuşmada; "Türkiye Farmason Derneği"nin, "Türkiyede senelerden beri farmasonlarla mücadele eden Cevat Rifat Atilhan'ın imhasına karar" verdiğini açıklamıştır.[791] Atilhan, bu hususta Emniyeti ve Hükümeti tahkikâta davet etmiştir.

Yahudi ve Mason Aleyhtarlığının Sebepleri

Atilhan, Yahudi aleyhtarlığının sebeplerini *Büyük Doğu* dergisinde yayımladığı üç makalelik bir seride okuyucularıyla paylaşmıştı. Buna göre, Atilhan'daki Yahudi aleyhtarı davranışların nedenleri aşağıdaki gibi özetlenebilir:

---

[788] Murat Özgen Ayfer, *Masonluk nedir ve Nasıldır?*, s.263.

[789] "Türkiye Mason Derneği yeni binasına taşındı", *Türk Mason Dergisi*, S. 8, 1952, s. 381.

[790] Mustafa Gürsel, "Tarih Boyunca Masonluğa ve Masonlara Yöneltilen Saldırılar", *Mimar Sinan*, İstanbul 1979, s. 31.

[791] Cevat Rıfat Atilhan, "General Patton", *Yeni İstiklal*, S. 177, 30 Aralık 1964.

Atilhan'ın Yahudi aleyhtarlığı, geçmişi çocukluk yıllarına kadar giden ve değişik olaylarla beslenen köklü bir birikimin sonucuydu. Atilhan'ın çocukluk yıllarında aile çevresinde dinlediği "iğneli fıçı" hikâyeleri onun Yahudilere karşı ilk tepkilerini meydana getirmiştir. Başlangıçta, "iğneli fıçı" cinayetlerinin din uğruna işlenmesinin manâsızlığına inanan Atilhan, bu hikâyelerin çocukları korkutmak için uydurulan masallar olduğunu düşünmüştür. Yazdığına göre, Hicri 1315 (M.1897-1898) yılında Manastır'da çıkan bir yangın esnasında bir hahamın evinde "İğneli fıçı"ya konulmak üzere bekletilen bir Bulgar çocuğu bulunmuştur. Bu olay, Atilhan'ın genç dimağında yer alan "iğneli fıçı" masallarının aslında bir gerçek olduğu düşüncesini doğurmuş ve bunların zamanla zihninde kökleşmesini sağlamıştır.[792]

Atilhan, Balkan savaşlarının en şiddetli günlerinde Şükrü Paşa'nın emrinde Edirne'nin Bulgarlara karşı savunmasına katılmıştı. Ancak, Türk ordusunun bütün çabalarına rağmen altı ay Bulgar kuşatmasında kalan şehir teslim olmuştu. Atilhan, şehrin düşmesinin sebebini şehirde yaşanan açlık olarak belirtmiştir. Şehrin temel ihtiyacı olan tuz, şeker vs. gibi gıda maddelerinin Yahudiler tarafından stoklandığı ve şehrin hayat damarlarının tıkandığı inancı, Atilhan'da Yahudilere karşı derin bir kin uyandırmıştır.[793]

Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı tutumunda, Yahudilerin Birinci Dünya savaşında Filistin Cephesinde yaptıkları Osmanlı aleyhtarı casusluk faaliyetleri kuşkusuz ayrı bir önemi vardır. Atilhan, Türk ordusunun Filistin-Suriye cephesinde birçok askeri olumsuzluklarla, bir yandan İngilizlere bir yandan da onların desteklediği ayrılıkçı Arap asilerine karşı mücadelesine bilfiil iştirak etmişti. Atilhan burada, Sekizinci Kolordu ve Garbi Arabistan Umûm Kumandanlığının kritik makamlarında görevlendirilmişti. Bir süre Mersinli Cemal Paşa'nın istihbarat subaylığını da yapan Atilhan, bir Yahudi-İngiliz işbirliğiyle kurulan ve amacı Osmanlı ordusuna ait as-

---

792 Cevat Rifat Atilhan, , "Nasıl Yahudi ve Mason düşmanı oldum 1", *Büyük Doğu*, Y. 5, S. 22, 1950.

793 Aynı yer.

Fedai Dergisinin Yahudi Düşmanı İlan Ettiği Üç İsim II. Abdülhamit, Atilhan ve Hitler

keri sırları İngilizlere raporlamak olan *NİLİ* casusluk teşkilatını deşifre etmiş ve şebekenin önde gelen elebaşlarının yakalanmasını sağlamıştı. Yazdığına göre, Yahudilerin kendisine sunduğu "torbalar dolusu altın" ve "kadın, kız, mücevher" vs. gibi rüşvet tekliflerine aldırmadan Şam hapishanelerine tıktığı 151 "Siyon şefinin" yargılanarak asılmasına da bizzat ön ayak olmuştu.

Yahudilerin casusluk faaliyeti, Atilhan'ın dünyaya bakış açısını hayli etkilemiştir. Atilhan, *NİLİ* ajanlarının faaliyetini, Yahudilere kucak açan ve güven içinde yaşamalarına izin veren Türk milletine karşı açık bir "ihanet" ve "nankörlük" olarak yorumlamıştır. Böylelikle, Atilhan'la Yahudiler arasında kendi ifadesiyle "…ebediyete kadar sürecek bir mücadele" başlamıştır.[794] Atilhan, aynı şekilde Yahudilerin de kendisiyle bir "intikam" savaşı başlattıklarını düşünmekteydi.[795]

Kendi yazdıkları dışında, Atilhan'ın Yahudilere olan bakışını etkileyen başka nedenler de mevcuttur. Atilhan, 1920'lerin sonunda ticarî hayatta uğradığı iflası, Filistin'de yakaladığı Yahudi casusların intikamını almaya çalışan Siyonist-Farmason komplosuna bağlamaktaydı. O'na göre, değişik kurumlarda bulunan nüfuzlu Yahudiler, yasal yollardan aradığı haklarını gasp ederek

---

[794] Cevat Rifat Atilhan, , "Nasıl Yahudi ve Mason düşmanı oldum 2", *Büyük Doğu*, Y. 6, S. 23, 1950.

[795] Cevat Rifat Atilhan, , "Nasıl Yahudi ve Mason düşmanı oldum 3", *Büyük Doğu*, Y. 6, S. 24, 1950.

kendisini iflasa sürüklemişlerdi. Atilhan, iflasına sebep olan olayları *Bir facianın İçyüzü* (Hâkimiyeti Milliye Matbaası, İstanbul 1929) adlı kitabında anlatmış ve kamuoyunun dikkatini çekmişti.

Atilhan'ın Yahudilerle mücadelesini kızıştıran bir başka olayda, 1940 yılında uğradığı ve sekiz aylık hapis cezasıyla biten bir iftira olayıydı. Hakkında, Alman propagandası yapmak, Nazi partisi kurmak ve emrindeki ihtilâl gücüyle hükümeti devirmek gibi suçlamalarla askeri mahkemede yargılanan Atilhan, sekiz aylık bir hapis cezasından sonra beraat etmişti. Yazdığına göre, hakkında yapılan suçlamaların, Arnold Lenç ve Marya Maçek adlı iki Yahudi'nin birlikte tezgâhladığı bir iftira komplosunun sonucu olduğu mahkemece tespit edilmişti..[*]

Bazı Yahudi kaynaklarının iddiasına göre, çocukluğu maddî-zorluklar içinde geçen Atilhan, varlıklı arkadaşlarına karşı hasmane hisler taşımaya başlamış ve bu duygular zaman içinde bulunduğu zor şartlardan Yahudileri sorumlu tutan şiddetli bir nefret duygusuna dönüşmüştü.[796] Başka bir kaynağa göre de, İstanbul'da *Or Yeuda* dergisini yayımlayan İzak Yaeş adlı bir Yahudi gazeteci, 1948 yılında Atilhan'la yaptığı bir mülâkatta ona neden "antisemit" olduğunu sormuş, Atilhan da bu soruya cevaben; bir dönem Selanik'te 12 yıl boyunca bir Yahudi ailenin evinde kaldığını ve 11 yıl düzenli kira ödediği halde bir yıl kira ödeyemediği için ev sahibi tarafından 4 çocuğu ile birlikte dışarı atıldığını söylemiştir.[797]

Osmanlı Devleti'nin asker bürokratlarından Manastır Askeri Kaymakamı Hasan Rıfat Paşa'nın oğlu olan Atilhan'ın çocukluğunda ciddi geçim sıkıntısı çektiği iddiası tartışmalı bir konudur. Ayrıca, hayatının değişik safhalarına dair ince detaylar veren Atil-

---

[*] Cevat Rifat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 222.

[796] İDA, 258/9 sayılı dosya, 28 Şubat 1951 tarihli "Affaire Cevat Rifat Atilhan" başlıklı belge. Nak: R. N. Bali, *Musa'nın evlatları Cumhuriyet'in yurttaşları*, s.242.

[797] Yitshak Yaech, "Los jurnales Turkos kontinuean a atakar el Judaismo de Turkia", La verdad, 15 Şubat 1959. Nak: Rıfat N. Bali, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan I" *Tarih ve Toplum*, s. 22.

han, hiçbir kaydında çocukluğunda geçim sıkıntısı çektiğinden bahsetmemektedir. Diğer yandan Atilhan, hayatının hiç bir safhasında Selanik'te 12 yıl gibi uzun süreli bir devre geçirmemiştir. Atilhan'ın ilk çocuğunun 1923'te dünyaya geldiği göz önüne alındığında, dört çocuğunun olduğu 1930 ya da 1940'larda kendisi İstanbul'da emeklilik hayatı sürmekteydi. Anaşılacağı üzere, Atilhan'la ilgili değerlendirme yapan Yahudi kaynaklarının dayandıkları bilgiler çok sağlıklı gözükmemektedir.

Karşıtları, Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı tutumunu onun "Hitlerci" kişiliğinde aramışlar ve bu düşmanlık Atilhan'ın 1933 yılında Nazi Almanyasına yaptığı ziyaretle başlatmışlardır. Özellikle, Atilhan'ın *Milli İnkılâp*'ı yayımladığı 1933-34 aralığı bu suçlamanın en çok gündeme taşındığı yıllar olmuştur. Yahudi kaynakları, Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı faaliyetlerinin Nazilerce desteklendiğini ve kendisine malî kaynak sağlandığını iddia etmişlerdir. Atilhan'ın Nazilerle olan yakınlığı, bu suçlamanın sonraki yıllarda da gündemde kalmasını sağlamıştır. Ahmet Emin Yalman, Atilhan'ın Nazilere hizmet eden bir ajan olduğunu iddia etmiştir.[798] Falih Rıfkı Atay da, Atilhan'ın Alman ve hatta İsrail gizli servislerinde çalışan bir ajan olduğunu ileri sürmüştür.[799]

Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı tutumunun Almanya gezisinden sonra bir ivme kazandığı şüphesizdir. Atilhan, dava arkadaşı gördüğü bazı Alman milliyetçilerle uzun yıllar sürecek dostluklar kurmuş ve kendileriyle düzenli irtibat hâlinde olmuştur. Ancak, Atilhan'ın Yahudilerle olan mücadelesi Hitler'le tanışmasından çok daha önce başlamıştır. Atilhan, 1929 yılında yayımladığı *Bir Facianın İçyüzü* adlı kitabında, Yahudi iş adamı Albert Saltiel'le yaşadığı ve kendisini iflasa sürükleyen anlaşmazlığı kamuoyuna duyurmuştu. Yine, Filistin-Suriye Cephesinde vuku bulan Yahudilerin casusluk faaliyetlerini anlattığı "Harb-i Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casuslar" adlı eseri, Almanya seyahatinden

---

[798] Ahmet Emin Yalman, *Turkey in My Time*, s. 250.

[799] Falih Rıfkı Atay, "İçimizden birini hepinize takdim ediyoruz", *Dünya*, 13 Şubat 1951.

daha önce 1933'te İzmir'de *Anadolu* gazetesinde tefrika edilmişti.[800]

Komünizm

Komünizm; Siyonizm ve farmasonlukla birlikte Atilhan'ın "üç düşman" addettiği unsurlardan biriydi. Atilhan, komünizmin Yahudi kaynaklı bir cereyan olup, arkasında Yahudi kökenli düşünür ve ihtilâlcilerin olduğunu iddia etmekteydi. O'na göre, komünizmin ideologları olan Karl Marx, Friedrich Engels ve Max Nordau'un Yahudi kökenli olması bunun ispatıydı.[801] Atilhan ayrıca, Rusya'da 1917 yılında gerçekleştirilen Bolşevik Devrimin arkasında Yahudi ihtilâlcilerin olduğunu ileri sürmekteydi. Bunu, komünizmi kuran kadronun liderlerinden Lenin, Troçki ve diğer bazı ihtilalcilerin Yahudi kökenli olmalarına bağlamaktaydı.[802] Aynı şekilde, Lenin'in halefi Stalin'in de Yahudi kökenli olduğuna işaret etmekteydi. Bu iddiasını, St. Petersburg Üniversitesi Tarih hocalarından, Prof. Alexander Dubrovsky'nin 21 Ağustos 1955 tarihinde Ohio'da verdiğini söylediği konferans notlarına dayandıran Atilhan, asıl adı Josef Djugashvili olan Stalin'in Yahudi kökenli bir ailenin çocuğu olduğunu vurgulamaktaydı.[803]

Atilhan'ın komünizmle ilgili başka bir iddiası da, Rus Devriminin arkasında Amerikalı Yahudi bankerlerin olduğuydu. Atilhan bu iddialarına, Amerika, Rusya ve İngiltere gibi devletlerin istihbarat birimlerince hazırlandığını iddia ettiği bazı resmi belgeleri delil göstermekteydi. Bunlardan, Rus Çarı II. Nikola'nın Hariciye Vekili Kont Lamsdorf'un gizli raporuna göre, Rus İmparatorluğu'nun değişik yerlerinde patlak veren ihtilâl hareketi, beynelmilel bir nitelik taşımakta ve bazı ecnebi kapitalist şirketleri tarafından desteklenmekteydi. Açıkça tespit edildiğine göre, ihtilâlciler kapi-

---

800 Cevat Rifat, "Harb-i Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casusları", *Anadolu*, 8 Kanun-ı Sani 1933-27 Şubat 1933.
801 A.g.y., "Cepheler karşı karşıya", *Yeni İstiklal*, S. 241, 23 Mart 1966.
802 a.g.y, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 82-88.
803 A.g.y., *Türk Oğlu Düşmanını Tanı*, s. 159-168.

talist Yahudi teşkilatlarıyla temas halindeydi.[804] Yine, Amerika gizli istihbarat servisinin ve Ordu İkinci Şubesi'nin gizli raporuna göre, Amerikalı Yahudi bankerler Jacop Schiff, S.H. Hanaourle ve Felix Moritz Warburg ve onların kuruluşu Kuhn, Loeb&Co Bankası, devrimde Bolşeviklere malî destek vermişlerdi. Jacop Schiff, Rusya'daki ihtilâl hazırlığında kullanılmak üzere 1916 Mayıs'ında Lenin'e 312 milyon dolar para desteği sağlamıştı.[805] Felix Moritz Warburg da Stockholm'deki bankalarından ihtilâle parasal destek sağlamıştı.[806] Britanya hükümetinin Rusya temsilcisinin gizli raporunda, Britanya ve diğer ülkelerin Bolşevizm'i durdurmaları gerektiği, aksi takdirde bütün dünya medeniyetinin büyük tehdit altına gireceği vurgulanıyordu. "Çünkü bu hareket milli olmayan ve kendi menfaatleri için müesses bütün nizamları yıkmaktan çekinmeyecek olan Yahudiler tarafından teşkilâtlandırılmış ve tatbik mevkiine konulmuştu."[807]

1917'deki Komünist Devrime Yahudiler tarafından malî destek sağlandığı görüşü, onları bütün ihtilâl hareketleriyle ilişkilendiren Yahudi ve Mason aleyhtarı çevrelerin kullandığı yaygın temalardandır. Devrimi gerçekleştiren lider kadrolardan bazılarının Yahudi kökenli oluşu ve bunların kapitalist Yahudilerle bilinen dayanışması, öne sürülen iddialara dayanak yapılmaktaydı.

Atilhan, Komünizmin ve kendisiyle her bakımdan zıt olan kapitalizmin Yahudiler tarafından kontrol edildiğini, bu iki düşmanın görünürdeki çatışmalarının Yahudilerin yeryüzünü "paylaşma ve nüfuz mıntıkaları" oluşturma politikalarına hizmet ettiğini savunmaktaydı.[808] Bu iki sistemi, bir "Yahudi ananın iki oğluna" benzeten Atilhan, bu iki düşman kardeşin dünya milletlerini keşmekeşe sürükleyerek Yahudilerin dünya hakimiyetine ortam hazırladıklarını iddia etmekteydi.

Atilhan, "mülkiyet, din, iman ve mukaddesat düşmanı" de-

---

[804] A.g.y., *Medeniyetin Batışı*, s. 146.
[805] A.g.y., *İslam ve Beni İsrail*, s. 229-230.
[806] A.g.y., *Medeniyetin Batışı*, s. 146-147.
[807] A.g.y., *A.g.e.*, s. 148.
[808] A.g.y., "Cepheler karşı karşıya", *Yeni İstiklal*, S. 241, 23 Mart 1966.

diği komünizmle mücadelede tek çarenin müslümanlık olduğunu, ülkenin milliyetçi ve muhafazakâr aydınlarının bu düşmana karşı ortak cephe oluşturmalarını tavsiye ediyordu. Yahudi zihniyetinin, Türkiye'de sol ideolojiler şeklinde belirdiğini vurgulayan Atilhan, solun din düşmanlığı yapmasının tesadüfi olmadığını, Türk milletini komünizme karşı koruyan İslâmın Yahudi zihniyetine hizmet eden sol ideolojiler tarafından özellikle hedef alındığını savunmaktaydı.[809]

Atilhan, ülkemizde komünizmle mücadele eden milliyetçi, vatansever ve sağduyulu insanlara bazı mihrakların maksatlı olarak "faşist, nazi ve ırkçı" yakıştırması yaptığını ve bunun arkasında sol ideolojiler arkasına gizlenmiş Yahudi zihniyeti olduğunu iddia etmekteydi. O'na göre, "Nazi" ve "faşist" kavramları gerçekte milliyetçiliği ve vatanseverliği simgelediği halde, taşıdıkları Yahudi düşmanlığı etiketinden dolayı, dünya kamuoyuna zararlı kavramlar şeklinde tanıtılmaktaydı.[810] Aynı şekilde, din ve mukaddesatına bağlı muhafazakârların aleyhinde yapılan "irtica" suçlaması da Yahudi zihniyetinin, Türk toplumunda kaos yaratmak ve milleti zayıf düşürmek maksadıyla kullandığı bir yıldırma yöntemiydi.[811]

Siyonizim, Masonluk ve Komünizmle Mücadele

Atilhan, farmasonlarla olan mücadelesini, Birinci Dünya savaşında görev yaptığı Filistin Suriye Cephesinde başlatmaktadır. Yazdığına göre, Lübnan'da bulunduğu sıralarda farmason dediği bölük komutanı Arif Bey'le yaşadığı anlaşmazlık, zamanla bir kavgaya dönüşmüş ve Atilhan'ın Arif Bey'i öldürmesiyle sonuçlanmıştır. Böylelikle, künyesine "mason düşmanlığının silinmez sicili" yazılmış olur.[812]

---

809 A.g.y., "Aşırı sağ, aşırı sol ne demektir? Bunların hudutlarını kim tayin edecektir?", *Yeni İstiklal*, S. 244, 13 Nisan 1966.

810 A.g.y., "Yuvarlak laflarla devlet idare edilmez", *Yeni İstiklal*, S. 204, 7 Temmuz 1965.

811 A.g.y., "Şeni ve Deni manevra", *Büyük Doğu*, S. 45, Y. 7, 1951.

812 A.g.y., *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?"*, s.196-200.

Sekizinci Kolordu Komutanı Mersinli Cemal Paşa'ya cinayet hadisesini tafsilatlı olarak anlatmış, Paşa, kendisini cezalandırmadığı gibi, Kolordunun Harekât Şubesi Müdürlüğüne atamıştır. Atilhan, Filistin Cephesinde faaliyet gösteren Yahudi casuslarla bu dönemde mücadele etmiştir. Yazdığına göre, yakalanan casusların sorgulama esnasında, dönemin İttihat ve Terakki Partisi Kâtibi ve eniştesi Farmason Mustafa Hakkı Nalçacı, evinde ağırladığı Cevat Rifat Bey'den casuslara müsamahalı davranması yönünde ricada bulunmuştur. İkili arasındaki diyolog aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir:

- Nalçacı: Hayfa'dan gelen Yahudilere çok tazyik ediyormuşsun.

- Cevat Rifat: Biz sadece tahkikat yapıyoruz. Hem sadece ben değilim ki, Adli Müşavir Halil Rifat Bey, Binbaşı Durmuş Bey, (Ankara Jandarma Alay Kumandanlığından emekli) ve Doktor Abdi Muhtar Bey de vardı.

- Nalçacı: Sen musamahalı davran, ötekilerine bakma.

- Cevat Rifat: Bu ne demek Mustafa Bey? Bunlar casusturlar. Orduyu arkadan vuruyorlar. Geçenlerde Vali Tahsin Bey de, bunlara şefaat etmek istedi, beni Ordu Kumandanına şikayet etti, ağzının payını aldı.

- Nalçacı: Gel sen merhametli davran, dünyanın ucu uzun, istikbal senin…

- Cevat Rifat: Mustafa Bey, garibime gidiyor, ayan azası mebus ve muteber insanlar asılıyor, bir çok insanlar, sudan sebeplerle kurşuna diziliyor da, kimse gık bile demiyor. Bu casus, hain çıfıtların müdafaası neden? Buna aklım ermiyor…

- Nalçacı: …….[813]

Cevat Rifat Bey, Erkan-ı Harbiye İkinci Şube Müdürlüğünü deruhte ettiği bir sırada cepheden firar eden çok sayıda farmason zabiti tespit ederek, savaş bölgelerine sürmüş, bu durum İttihat

---

[813] A.g.y., *Frmasonluk İnsanlığın Kanseri*, s. 149.

ve Terakki Partisi'nin Şam'da bulunan farmason yetkililerinin dikkatini çekmiştir. Cevat Rifat, özellikle Nalçacı'nın kendisini "mimlediğini" ve "kara listeye kaydettiğini" belirtmektedir.[814] Farmasonların, icraatlarına neden bu kadar tepki gösterdiğine anlam veremediğini söyleyen Atilhan, bu tepkilerin altında "Farmason kardeşliği"nin yattığını yıllar sonra anlayabildiğini belirtmektedir.

Atilhan'ın 1933 yılında yaptığı Almanya gezisi, insanlığın "üç düşmanı" addettiği Siyonizm, Komünizm ve Farmasonlukla mücadelesinde bir dönüm noktası olmuştur. Atilhan, Almanya'da bulunduğu sırada 4 Mart 1934 yılında Münih kentinin Königshof Oteli'nde toplanan "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kongresi"ne katılmıştır.[815] Avrupa, Asya, Amerika ve Afrika'dan gelen temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen kongre üç gün sürmüştür.[816] Atilhan'ın verdiği bilgilere göre, kongreye katılan ülkeler ve temsilcileri şöyleydi:

---

[814] A.gy., *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?"*, s.201.

[815] Araştırmamızda, Atilhan ve onu referans alan kaynakların dışında, Kongreye dair bilgi veren başka bir kaynağa rastlamadık. Rıfat N. Bali, Almanya'da başında emekli Albay Ulrich Fleischhaner'ın bulunduğu Weltdienst adlı kurumun, Hitler'e "teknik yardım bürosu" gibi hizmet ettiğini ve "antisemit" içerikli uluslararası konferanslar düzenlediğine işaret etmektedir. Belirttiğine göre, bu konferansların amacı, *Siyon Önderlerinin Protokolleri* ve "Yahudinin Cihan Hakimiyeti" mitoslarını savunan ve yaygınlaştıran bir fanatik taraftar kitlesi oluşturmaktı. Bkz: Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, s. 218-219. Atilhan da, *İslam'ı Saran Teklike ve Siyonizm* eserinin ilk baskısında, "Bu kongrenin bütün kararları ve zabıtları hakkında malûmat vermeye kitabımızın müsaadesi yoktur" diyerek, kongrenin gizliliğine dikkat çekmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm*, Cemal Azmi Matbaası, İstanbul, (Derleme tarihi: 1950) s. 120-122. Buradan anlaşılan, Kongrenin gizliliğinden dolayı katılımcıları dışındaki kaynaklara bilgi aksettirilmediğidir.

[816] Bu kongrenin yapılacağı, Atilhan'ın çıkardığı *Milli İnkılâp* dergisinde duyurulmuştur. Atilhan'ın belirttiğine göre Kongre, Romanyanın önde gelen milliyetçi ve Yahudi aleyhtarı politikacılarından Prof. Dr. Cuza'nın teşebbüsüyle toplanmıştır. Bkz: "Beynelmilel Yahudi düşmanlarının içtimai", *Milli İnkılâp*, S. 6, Eylül 1933, s. 27. Atilhan, kongrenin "Yahudi düşmanları" adıyla toplanan ilk kongre olduğunu belirtmektedir. Halbuki, 11-12

C. R. ATILHAN

Atilhan, Cevat Rifat,
Turkish patriot and Militia General. Graduated from Imperial Ottoman Military College. Served in Balkan War (1911) as Lieutenant, and at the Palestine front during the first World War (1914-1918) as a Captain of Turkish Imperial Army. Participated in Turkish Battle of Independence after the defeat of Turkey in 1918. During this war he obtained the rank of Militia General of the Zonguldak District (Northern Turkey).
Presented with the (Grand Medal of Liberty) by the Turkish Republic (1923). One of the famous anti-Communists of Near-East. Has been fighting against destructive international menace for 40 years. Founder of Conservative and Islam-Democratic Parties in Turkey. Author of several books, e. g. "Turk Know Your Enemy!", "The Danger that Threatens Islam", "The Secret Government", etc.
Believes in friendship and cooperation between Moslems and Christians, against atheistic dan-

Atilhan Hakkında Yabancı Basında Çıkmış Bir Haber Küpürü

Amerika'dan: Madam Dilling [Elizabeth Dilling] ve heyeti
İngiltere: Milli Bankalar Umûm Müdürü Artur Kitson ve heyeti
Almanya: Albay Flash Haver [Ulrich Fleischhauer] ve heyeti
İspanya: Kardinal payesinde bir zat ve heyeti
Fransa: Hanry Coston, Madam Marya Del Rozerya [Maria del Rosario]
Beyaz Rusya: Baron Lavdon
Arabistan: Tanca, Yafa ve Marakeş'ten üç temsilci
Hollanda: Emekli bir korgeneral
Macaristan: Avukat Nogi Elek, Nazır Tibor fon Ekkard
Danimarka: Mösyö Brandt ve heyeti
Finlandiya: Otto Reber Landelyüs ve heyeti
İsviçre: Basel şehrinin en mühim neşriyat müesseseleri
Romanya: Prenses Karaca ve nazır Profesör Güza [Alexandr C. Cuza] ve heyeti
İtalya: Sinyör Alberto Düses ve heyeti
İsveç: *Nationen* gazetesi sahibi Elof Eriksson[817]
Filistin: A. Muzaffer Bey
Fas: Karl Jager
Cezayir ve Tunus: İsimlerini ifşa etmeyen müslüman liderler
Bulgaristan: Albay Ratko Kazancıyef
Yugoslavya: Albay Stamenkoviç ve beraberinde iki gazeteci
Avusturya: Prof. Dr. Karl Timmerman
Japonya: Berlin ateşe militerliğinden adını vermeyen bir binbaşı

Eylül 1882 tarihinde Dresden'de de bu isimle bir kongre toplanmış ve kongreye Almanya, Avusturya, Macaristan ve Rusya'dan 300'den fazla delege katılmıştı. Kongre, Yahudilerin adı geçen ülkelerdeki siyasî, ekonomik ve sosyal nüfuzunu kırmayı önlemeye yönelik bir dizi karar almıştı. Bkz: Bruce F. Pauley, *From Prejudice Persecution: of Auust A History Austrian Anti-Semitism*, The Universty of North Carolina Pres, 1991, s. 25.

817 Cevat Rifat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955) , s. 249-250.

Polonya: üç gazeteci[818]

"Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanlar Kongresinin" başkanlığına Cevat Rıfat Atilhan seçilmiştir.[819] Atilhan, kongrenin toplanma gayesini, "Onların protokolleri, kongreleri, küstah ve pervasızca dünyaya meydan okumalarına sadece seyirci kalmanın doğurduğu ıztırap ve ihtiyaç nihayet (1934) senesi Martının dördüncü günü Münih şehrinde ilk defa bir dünya Siyonist düşmanları kongresinin toplanmasını icap ettirdi" şeklinde açıklamıştır.[820]

Kongrenin açılış konuşmasını başkan sıfatıyla Cevat Rifat Atilhan yapmıştır. Atilhan konuşmasında, insanlığın "üç düşmanı" gördüğü Siyonizm, Farmasonluk ve Komünizm tehlikesinden bahisle, bu düşmanlara karşı onların kullandığı silah ve metotlarla karşı konulması gerektiğini, bunun için de nizam ve adalet dairesinde bir takım tedbir ve kararlar alınmasının kaçınılmazlığını vurgulamıştır.[821] Atilhan'ın bu konuşması plağa alınarak kayıtlara geçirilmiş ve Almanca, İngilizce ve Fransızcaya çevrilerek kongre temsilcilerine dağıtılmıştır. Kongreye katılan diğer temsilciler de Siyonizm, Farmasonluk ve Komünizmin kendi ülkelerde yarattığı yıkımlardan bahsederek bu düşmanlara karşı alınması gereken önlemler üzerinde durmuşlardır.[822]

Almanya'da toplanan "Siyonist, Farmason ve Komünist Düşmanları Kongresi" üç günlük bir mesaiden sonra 19 madde-

---

[818] Listenin sonunda verilen 9 ülke ve temsilcileri, Atilhan'ın, bu kongreyi ayrıntılı olarak anlattığı *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955) adlı eserde olmayıp, 1948'de *Sebilürreşad* dergisinde yazdığı dizide yer almaktadır. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa Karşı Beynelmilel Dünya Teşkilatı 2", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 5, 1948.

[819] A.g.y., "A.g.e." *Sebilürreşad*, C. 1, S. 4, 1948, s. 54.

[820] A.g.y., *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955), s. 249.

[821] Bu konuşmanın tam metni için bakınız; A.g.y., "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa karşı beynelmilel dünya teşkilatı 3", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 7, 1948, s. 104-105. Ayrıca bk: A.g.y., *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü yıkmak için nasıl çalıştıla*r?, s. 183-187.

[822] Bu temsilcilerin konuşmaları için bakınız; A.g.y., "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa karşı beynelmilel dünya teşkilatı", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 8, 1948/ C. 1, S. 9, 1948/ C. 1, S. 11, 1948.

LÖSNUMMERPRIS | i Sverige: 25 öre | i Finland: 4 mark

NATIONEN

Utkommer den första i varje månad.

N:R 5 (262) TISDAGEN DEN 1 MAJ 1934 ÅRG. 10

Under Hakkorsets baner!

Nationalism utan judefråga — förtäckt judendom

Folkens försvarskamp mot den revolutionsssträvande judiska imperialismen sätter sin prägel på världsbilden. Överallt samma brytning mellan gammalt och nytt. De som satte i gång väckelsen bland massorna behärska dem ej längre. Hittills gick allt latt genom skenbart växlande av regim. När ett "höger"-styre tillräckligt komprometterats, bjöds ett "vänster"-styre och vice versa. Så fortgick det intill våra dagar, då tiden var inne för fullbordandet av judarnas sedan årtusenden planerade världserövring med hjälp av folkens revolutionärt organiserade massor. I den röda internationalismens tecken skulle den kristna världen dränkas i blod och Antikrists universella rike upprättas.

Judarna börja förstå, att deras imperialistiska plan misslyckats ...

... na och de nationella aristokratierna gjorde judarna uppskattades dock ej högre än att dessa, när de ej längre ansågo sig i behov av furstarnas och aristokratiernas hjälp, läto dem gå under — för att själva svinga sig upp till härskare över folken, vilka försänktes i slaveri under Guldkalven. De öden judendomen låt gå ut över folkens nationella överheter hindra dock icke bärarna av de nationella traditionerna att i dag lyssna till fiendens locktoner. Huru sågo vi ej nyss i Tyskland Judendomen-Frimureriet-Romkyrkan inleda en gemensam aktion för en Hohenzollern-restauration — en plan som de nuvarande makthavarna dock korsade. Det bolsjeviserade Rysslands "tronpretendent" i exilen kryper i stoftet för världsjudendomen i förhoppning att med dess hjälp ...

... dan månader arbetas även i Sverige med stor energi på att förhindra eller söka bringa den folkliga frihetsrörelsen under Judas välde. Man säger sig vilja organisera en "nationell front". Den starkt prosemitiske revisionssekreteraren friherre E. G. Leijonhufvud framlägger i tvenne artiklar i Nya Dagligt Allehanda den av männen bakom kulissen utarbetade planen på ett "nationellt block" till brytande av marxismens herravälde i Sverige. De politiska grupper som skulle få äran deltaga i det "fosterländska" verket äro alla dessa till namnet nationella, vilka uppfyllt kravet på judefrågans ställande vid sidan av programmet. Friherre Leijonhufvud klassificerar dem sålunda:

"1) Gammalhögern med Allmänna Valmansförbundet och ex. stark ungdoms- ...

Den turkiska världens uppvaknande

Cevat Rifat Bey.

Överallt vakna folken till den sto- ... turkiska folket framväxte en natio- ...

Cevat Rifat Bey, İsevç'in 1 Mayıs 1934 tarihli Nationen Gazetesinde

Una vijita de 2 oras onde el antisimita Cevat Rifat Atilhan

Sr. Cevat Rifat Atilhan

Kerés saver komo i porke Cevat Rifat devino antisimita? Kon ken tuvo i tiene relasiones? ke es su aktividad i de kualo se va okupar en el avenir?

Aparejados a modar empesando de la semana prosima en la Atikva, la vijita de 2 oras ke nuestro direktor - proprietario Sabetay Leon, izo al viejo proprietario del Milli Inkilap i munças de las notas ke el tomo se van a publikar a la semana venidera.

La asamblea del ONU se va rekojer de nuevo

Lake-Suksés — La asamblea espesiala de las Nasiones Unidas se va rekojer de nuevo por estudiar los raportos del konsilio de tutela en Yerusalayim. Embezaron ke el orden de armistisio, fue dado 3 dias antes por el alto komite Arabo i la ajansia judia i ke este armistisio esta agora en vigor.

Cevat Rifat Atilhan İspanya Basınında

lik bir sonuç bildirgesiyle son bulmuştur. Anlattığına göre Atilhan, bu sonuç bildirgesini bizzat kendisi, Besmele-i Şerife'nin 19 harften ibaret olduğunu göz önünde tutarak, 19 madde halinde hazırlamış ve bildirge diğer temsilciler tarafından da onaylanmıştır. Atilhan, bu bildirgenin sonradan yeni bilgi ve belgelerle daha da zenginleştirildiğini ve Stockholm'ün tanınmış yayıncılarından Einer Aberg aracılığıyla Amerika'da toplanan başka bir kongreye gönderildiğini belirtmiştir.

Kongrenin kabûl ettiği sonuç bildirgesinin 19 maddesi aşağıdaki gibiydi:

1. Hangi ırk ve millete mensup olursa olsun, bütün insanların din terbiyesiyle yetiştirilmesi noktasına ehemmiyet verilmelidir.
2. Her dini mukaddes tanırız. Her din, insanları kötülüklerden ve fenalıklardan meneder. Farmasonlarla, komünistlerin dinlerin büyük düşmanı olduklarını ve Yahudilerin bütün fenalıkları (günahları) kendilerinden başkaları için mübah telakki ettiklerini bütün genç nesillere telkin etmelidir.
3. Ailenin kudsiyetini ve ahlâken lüzûm ve ehemmiyetini her çareye başvurarak insanlara anlatmalıyız.
4. İnsanların kabahatlerini yüzlerine vurmamak ve her nasılsa işlenmiş günahları mümkün olduğu kadar affederek cemiyete namuslu insanlar kazandırmağa çalışmalıyız.
5. Matbuatı üç düşmanın tesirinden kurtarmak için şirketler, münferit yardımlar ve teşekküller meydana getirerek yeni bir neşriyat sistemi vücuda getirilmelidir.
6. Üç düşmana (Siyonizm, Komünizm, Farmasonluk) aleyhtar olan kalem sahiplerini teşçi [cesaretlendirme] ve takviye ederek, icabında bunları bu düşmanların şerrine karşı müdafaa etmelidir.
7. Her fırsatta, her yerde, herkese dil ve yazı ile, gazete, kitap, risale ve hâtta yarım yapraklı propaganda kağıtlarıyla üç düşmanın cinayetlerini, kötülüklerini, yaptık-

ları tahribatı ve kötü emellerini yurttaşlarımıza bildirmeliyiz.

8. Komünizm, masonluk ve siyonizme düşman olan bütün insanların yekdiğerini tanımaları, birbirlerine yardım etmeleri ve ellerindeki bilgi ve hadiseleri yekdiğerine bildirmelerine ehemmiyet vermelidir.
9. Tasarrufa riayeti, çılgın moda, lüks ve israf üç düşmanın telkiniyle meydana geldiğinden bunun önüne geçmek için hüsnü misâl olmalıyız.
10. Her memleketin temiz, çalışkan ve kabiliyetli evladlarını teşvik ve tergip [ümitlendirme] için onların mesai ve muvaffakiyetlerini, her nevi propaganda ve himayelerle takviye etmeliyiz.
11. Üç düşmanın din, ahlâk, anane ve cemiyet menfaatine uymayan teşebbüs ve faaliyetini mukabil çalışmalarla körletmeliyiz.
12. Komünizmin yüksek nazariyeleriyle, hadiseler arasındaki korkunç tezadı halkın nazarı dikkatine koymalıyız.
13. Farmasonluğun elde edilen menfi vesikalarını neşrederek milletleri uyanıklığa davet etmelidir. Onların korkunç telâkki edilen teşkilatının yüzde doksan beş blöf olduğuna halkı inandırmalıyız.
14. Siyonizm maskesi altında bir ekalliyetin [azınlığın] bütün hak ve adalet kaidelerini çiğneyerek dünyaya nasıl tahakküm etmek istediğini ve bunun için neler yaptığını anlatmalıyız.
15. İşçi ve patronlar arasında menfaat ihtilâflarından üç düşmanın daimi surette istifade etmesinin önüne geçmeli ve bunun için halk tabakalarını hadiseler, misâller ve vesikalarla ikaz etmeli.
16. Bütün ihtilâllerde bu üç düşmanın parmağı olduğunu halka anlatarak nazarı dikkatlerini çekmeli…
17. Mümkün olduğu takdirde her üç senede bir münasip

görülecek mahallerde bir kongre toplamalıyız.

18. Her kongrede, programımızın eksik ve kabiliyet tatbikiyesi zayıf olan taraflarını münakaşa ve tetkik ederek daha ilmî ve daha mükemmel bir şekle sokmalıdır.
19. Komünist, siyonist ve mason aleyhdarları birbirlerini kardeş hissiyle selâmlayarak aralarında daimi rabıtalar tesis ederek, yekdiğerine yardım ederek ve tıpkı üç düşmanın yaptığı gibi birbirlerine kenetlenerek yekpare bir çalışma ve imanla insanlığın saadetine engel olan bütün gizli ve bozguncu çalışmaların zararlarını azaltmalıdır.[823]

Bildirgede, üç düşman addedilen siyonizm, farmasonluk ve komünizmin din düşmanı birer oluşum olduğundan hareketle, bunlara karşı mücadelenin sağlam bir din ve aile terbiyesiyle yapılabileceği, bu yüzden toplumların din ve ahlâk konusunda bilinçlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Aynı zamanda, Hıristiyanlık ve İslâm dininin Yahudiliğe karşı ortak bir mücadele gücü oluşturmasının önemi ifade edilmiştir. Bu "düşmanların" elinde tuttukları basın yayın organlarına dikkat çekilerek, onlar gibi sağlam bir basın teşekkülü oluşturulup, kalem sahiplerinin de bu mücadelede teşvik edilmesi ve gerektiğinde bunların düşmana karşı fiili olarak korunması kararı alınmıştır. Bu bağlamda, gazete, kitap, risale ve hâtta yarım yapraklı propaganda yayınlarıyla üç "düşmanın" bütün kötülüklerinin ve gizli amaçlarının halka anlatılmasının kaçınılmazlığı vurgulanmıştır. Atilhan'ın, sonraki dönemlerde yazıp dağıttığı birkaç sayfalık broşürleri dikkâte alındığında, bunun kongre kararlarının bir sonucu olduğu görülecektir.

Bildirgede; komünizm, masonluk ve siyonizm düşmanı olan bütün dünya vatanseverlerinin aralarında sağlam bir irtibat kurmaları ve ellerindeki bilgi ve belgeleri paylaşmaları gerektiği be-

---

[823] A.g.y., *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955), s. 250-253. Ayrıca bakınız; A.g.y., "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa karşı beynelmilel dünya teşkilatı", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 17, 1948, s. 259, 271.

lirtilmiştir. Atilhan'ın, eserlerinde kullandığı bilgi ve belgelerin zenginliği göz önüne alındığında, kendisine dünyanın dört bir yanından ulaştırılan belgelerin kongre kararlarının bir sonucu olduğu fark edilecektir.

Bildirge; komünizmin, öngördüğü yüksek değerlerle pratiği arasındaki çelişkinin ve işçi ile patronlar arasındaki menfaat çatışmalarını nasıl istismar edip halkı kandırdığının ülke kamuoylarına anlatılması kararı alınmıştır. Yine, küçük bir azınlık olarak nitelenen Yahudilerin, Siyonizm maskesi altında cümle hak ve adalet kurallarını çiğneyerek, dünyaya hâkim olma ideallerinin altı çizilmiştir. Bildirgede, meydana gelen bütün ihtilâllerde Siyonizm, komünizm ve farmasonluğun parmağı olduğu konusunda halkların uyarılması gerektiği vurgulanmıştır.

Bildirgede; "Siyonist, Farmason ve Komünist Düşmanları Kongresi"nin her üç yılda bir uygun görülen bir yerde toplanması kararı alınmıştır. Bazı üyeler, ikinci kongrenin İstanbul'da toplanmasını teklif etmişler, fakat İsveç murahhası Elof Erikson, Türkiye Cumhuriyetinin İçişleri Bakanı Şülkrü Kaya'nın masonluğunu kastederek, "Orada Şükrü Kaya var, olamaz" diyerek teklifi veto etmiştir.[824]

Atilhan'ın yazdığına göre, bu kongrenin ikincisi 1935'te Erfurt'ta toplanmış,[825] ancak kararlarında öngördüğü gibi her üç yılda bir toplanamamıştır. 1953 yılındaki San-Francisco'da toplanan Kongre, ismindeki "düşmanlık" kelimesini kaldırarak yeni adını "Yahudi Olmayanlar Kongresi" olarak belirlemiştir.[826]

Atilhan, Almanya'da toplanan ilk "Siyonist, Farmason ve Komünist Düşmanları Kongresi"ni;

---

[824] A.g.y., *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1950), s. 120-122.

[825] Bali'nin, *Atikva* yazarı Sebetay Leon'dan aktardığına göre, Atilhan 1948'de Leon'a verdiği röportajda; 1935 yılında Danimarka'da toplanan kongrenin başkanlığını İsveç'in önde gelen Yahudi aleyhtarlarından Elof Erikson'un, genel sekreterliğini de kendisinin yaptığını anlatmıştır. Bkz: Sebetay Leon, "Una vijita de 2 horas onde en antisemita Cevat Rıfat Atilhan", *Atikva*, 14 Mayıs-18 Haziran 1948 arası yazı dizisi. Nak: Rıfat N. Bali, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, s. 228.

> "Avrupalı, Asyalı, Afrikalı ve Amerikalı, bütün murahhaslar, beşerin sebebi felaketi olan ve dünyadaki en kötü ve menfi teşekküller olan masonluk, komünistlik ve siyonizm'in mucidi Yahudi'ye karşı adalet, müsamaha, namuskârlık ve fazilet silahlarıyla karşı koymanın lüzûmunda ittifak ediyordu"[827]

şeklinde değerlendirmiştir. Yazdığına göre, Kongrede bazı üyeler, Yahudilere karşı zecri ve şiddetle mücadele edilmesi gerektiğini ifade etmişlerse de kongre, meşru ve makbul bir programla sona ermiştir. Atilhan, kongrenin dünya kamuoyunda yarattığı yankıyı;

> "Binlerce seneden beri yalnız üç buçuk Yahudinin emrinde işlemekte olan fesad teşkilatına mukabil, derin bir gaflet uykusuna dalmış olan iki milyar insanın ruhundan kopan bu ilk kongre ve teşebbüs, bütün Yahudi ve mason ve kızıl muhitlerde telaş uyandırdı. Hiç beklemedikleri bu hareket onları şaşırttı… Bir çok memleketlerde, Yahudinin emrinde olan basın, bu hadiseyi mümkün mertebe meskût [etkisiz] bırakmak, küçük göstermek ve halk efkarından uzak tutmak taktiğini kullandı. Bazı memleketlerde bu hareketin bir Nazizm teşebbüsü olduğu ileri sürüldü ve çok yerlerde bu toplanan ilk kongrenin bazı maceraperest insanlar tarafından yapıldığı ileri sürülerek, halkın nazarında kıymet ve ehemmiyeti sıfıra indirilmek istendi."[828]

sözleriyle değerlendirmiştir.

Almanya'da Hitler'in himayesinde toplanan "Siyonist, Farmason ve Komünist Düşmanları Kongresi"ne katılan temsilciler, ülkelerinin milliyetçi, dindar aynı zamanda Yahudi aleyhtarı kesimlerinden gelmekteydi. Kongre üyeleri, Yahudilik ve onun türevleri gördükleri siyonizm, farmasonluk ve komünizmle

---

826 Cevat Rıfat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955), s. 249.
827 A.g.y., "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa karşı beynelmilel dünya teşkilatı ", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 13, 1948, s. 204.
828 A.g.y., "A.g.e.", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 5, 1948, s. 72.

EXTRA

THE EVENING TIMES

GNL ATILHAN HITLER OF MIDEAST, STILL ACTIVE!

Cevat Rifat Atilhan Amerika Basınında

Cevat Rifat Atilhan Arap Basınında

mücadeleyi ilk defa örgütlü hale getirmişler, aralarında kuracakları sürekli irtibatla bilgi ve belge paylaşımı için karar almışlardı.

Atilhan, ortak dava etrafında birleştiği kongre üyeleriyle köklü dostluklar kurmuş, zamanla yeni dostlar edinmiştir.[829] Türkiye şartlarında bulunması oldukça çok zor birçok bilgi ve belgeye yabancı dostları sayesinde ulaşma imkânı bulmuştur. Atilhan'ın eserlerinde belirgin biçimde dikkat çeken yabancı referansların çeşitliliği, kullanılan bilgi ve belgelerin zenginliğinin sebebi budur. Atilhan'ın dava arkadaşı Eşref Edip, onun Amerika ve Avrupa'nın "antisiyonist çevreleriyle" irtibat halinde olduğunu, masraflarını bizzat karşılayarak kitaplarını uçakla bu çevrelere gönderdiğini belirtmektedir. Aynı şekilde, dünyanın her tarafından Atilhan'a bol miktarda siyonizm ve mason aleyhtarı belge aktığını vurgulamaktadır.[830] Atilhan yabancı dostları sayesinde, dünyanın farklı ülkelerinde yayımlanan Yahudi veya Yahudi aleyhtarı yayınları takip etme imkânına sahip olmuştur.

Atilhan, İkinci Dünya savaşının sonuna kadar ağırlıklı olarak milliyetçi Alman dostlarıyla irtibat kurmuştur. Hitler'in Yahudi politikasını titizlikle takip eden Atilhan, Alman dostlarından düzenli olarak bilgi almaktaydı. Nazi devlet adamlarından Alfred Rosenberg, Joachim Von Ribbentrop, Albay Ulrich Fleischhauer ve *Der stürmer*'in yayımcısı Julius Streicher Atilhan'ın sürekli görüştüğünü bildiğimiz yakın dostlarıydı. Atilhan, bunlardan Joachim Von Ribbentrop ile ailecek görüşmekteydi. Ribbentrop'un Nürberg'de idam edilmesinden sonra karısıyla irtibatını devam ettirmiş ve kendisiyle belge ve bilgi paylaşımını sürdürmüştür.[831]

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda Almanya'nın çökmesi ve Amerika'nın bir süper güç olarak dünya sahnesine çıkması Atilhan'ın Yahudilerle mücadelesine yeni bir boyut getirmiştir. Atilhan, Soğuk savaş döneminde komünizmle mücadeleyi

---

[829] Atilhan'ın iletişimde halinde olduğu yabancı şahısların dünya genelindeki dağılımı için bkz: Ek 1.

[830] Eşref Edip, "Büyük Adam Merhum Cevat Rifat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967.

[831] Cevat Rifat Atilhan, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 113.

bayraklaştıran Amerika ile sıkı bir ilişkiye geçmiştir. "Büyük ve asil Amerika milleti" dediği Amerikan toplumundan övgüyle bahseden Atilhan, Amerika Birleşik Devletlerini İslâm âleminin yakın dostu olarak görmekteydi.[832] Amerikalı generallerden George Edward Stattmayer[833], milliyetçi yazarlardan S. E. Emily[834] ve senatör Mc. Tenney[835] Atilhan'ın sadece eserlerinde isimlerini verdiği Amerikalı dostlarıydı. Atilhan, zaman zaman yaptığı Amerika ziyaretlerinde kendilerini ziyaret etmekteydi.[836] Bu kişiler, Atilhan'ın Yahudi ve masonlarla olan mücadelesini övmüşler ve kendisine tam destek vermişlerdir.

İkinci Dünya savaşı sonrasında büyük ölçüde Amerikalı dostlarıyla işbirliği yapan Atilhan, Avrupa'nın değişik ülkelerine mensup Yahudi aleyhtarı kesimlerle de irtibatını devam ettirmiştir. Almanya'da toplanan "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kongresi"ne katılan delegelerle köklü dostluklar kuran ve iletişimini uzun yıllar devam ettiren Atilhan, zamanla başka Avrupalı dostlar da edinmiştir.[837]

---

[832] A.g.y., "Amerika ve İslam Âlemi", *Yeni İstiklal*, S. 256, 6 Temmuz 1966.

[833] George Edward Stattmayer; İkinci Dünya harbinde ve Kore'de Amerikan hava kuvvetlerini komuta eden başarılı bir askerdi. 1952'de emekli oldu ve sonrasında basın hayatına atıldı. Atilhan'ın, kendisinden önemli belgeler sağladığını yazdığı ve "Amerikalı General dostum" dediği kişiydi. Stattmayer hakkında bkz: http://www.af. mil/information/ bios/bio. asp?bioID= 7284. Atilhan'la Stattmayer arasındaki yazışmalar için bkz: Cevat Rifat Atilhan, *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri*, s. 75.

[834] S. E. Emil, Atilhan'a gönderdiği mektuplardan birinde şunları yazmaktaydı: "İnsanlık, kendisini ölüme sürükleyen Yahudi ve farmasonlardan kurtulmak için sizin deha ve enerjinize sahip insanlara muhtaçtır." Bkz: Cevat Rifat Atilhan, *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri*, s. 75.

[835] Cevat Rifat Atilhan, "Bizde Demokrasi Hareketleri: "İslam Demokrat Partisi" Niçin Kuruldu Niçin Kapatıldı? 6", *Yeni İstiklal*, S. 226, 15 Aralık 1965.

[836] A.g.y., *Dünya İhtilalcileri İsrail*, s. 138.

[837] Atilhan'ın sonradan edindiği dostlarından biri de, İngilizlerin ünlü milliyetçilerinden siyasetçi John Tyndall idi. Atilhan, İngiltere ve Avrupadaki siyasi ahvale dair Tyndall'dan düzenli bilgi almaktaydı. Meselâ, 1962'de İngiltere'de çekilen Türk karşıtı *Arabistanlı Lawrence* filminin Türk kamuoyunda tepki yaratması üzerine Atilhan, bu filmin çekilme sebebini Tyndall'a sormuş, kendisine filmin "Yahudi sermayesiyle, Yahudiler tara-

Atilhan, İslâm düşmanı gördüğü siyonizm, farmasonluk ve komünizm cereyanlarına karşı mücadelede İslâm dünyasıyla işbirliğinin kaçınılmaz olduğunu düşünmekteydi. Zaman zaman İslâm âlemine yaptığı ziyaretlerde ve katıldığı İslâm konferanslarında müslüman liderlerle görüşen Atilhan, gerek kendi eserleriyle gerekse yabacı ülkelerden edindiği belge ve bilgilerle İslâm dünyasını sözkonusu cereyanlara karşı bilinçlendirmekteydi.[838]

Atilhan'ın; Siyonizm, Masonluk ve Komünizmle yürüttüğü küresel mücadele farklı ülkelerin Yahudi aleyhtarı çevrelerinde yankı bulmuş ve mücadelesi hakkında övgü dolu haberler yayımlanmıştır. Atilhan'ın *Milli İnkılâp'ı* yayımladığı günlerde, İsveç'te yayımlanan milliyetçi *Nationen* gazetesi, 15 Mayıs 1934 tarihli sayısında Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı mücadelesini tanıtarak kendisinden övgüyle bahsetmiştir.[839] *Nationen*, Yahudi aleyhtarı yayımıyla dikkat çekmekte ve milliyetçi yazar Elof Erikson tarafından yayımlanmaktaydı.[840] Alman *Der stüermer* dergisi, 18 Ağustos 1934 sayılı nüshasında, Atilhan'ı, fotoğrafının da yer aldığı geniş bir makaleyle okuyucularına tanıtarak mücadelesini övmüştür.[841] Yine, Atilhan'ın, Türkiye'de Yahudiler tara-

---

fından" yapıldığı ve bunu İngiliz milletinin "nefretle" karşıladığı cevabı verilmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Medeniyetin Batışı*, s. 100.

838 Atilhan'ın; *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm*, *Türk Oğlu Düşmanını Tanı*, *İslam ve Beni İsrail* adlı kitapları Arapça'ya tercüme edilerek değişik Arap ülkelerinde yayımlanmıştır. Atilhan'ın bu eserleri, Arap dünyasında pek bilinmeyen Siyonizm ve Masonluk hakkında ilk uyarıcı etkileri yapmış ve bazı Arap yazarlar tarafından referans alınmıştır. Meselâ, Lübnanlı yazar Mustafa Tahhan, *Filistin'e Büyük Komplo* adlı eserinde, Atilhan'ın *İslam'ı Saran Tehlike ve Siyonizm* (el-Hataru'l-muhit bi'l-'İslam, se-Sıhyuniye ve Brokulatiha) ve İslam ve *Beni İsrail* (el-İslam ve Benu 'İsra'il) adlı eserlerini referans almıştır. Bkz: Mustafa M. Tahhan, *Filistin'e Büyük Komplo*, s. 433. Yine, Arap akademisyen Abdurrahman Meydanî, bir eserinde Atilhan'ın *İslam ve Beni İsrail* adlı eserini referans vermiştir. Bkz: Abdurrahman Meydanî, *Tarih Boyunca Yahudi Oyunları*, (Ter: Enver Gönenç), 2. Baskı, Şule Yay, İstanbul 1996.

839 *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 2, 15 Mayıs 1934. Haberin küpürü için bkz: s.304.

840 Roger Griffin & Matthew Feldman, *Fascism Critical Concepts in Political Science*, Routledge, London 2004, s. 180.

841 *Der Stüermer*, 18 Ağustos 1934. Nak: Avner Levi, a. g. e., s. 102-103.

fından yayımlanan Atikva gazetesi yazarlarından Sabatay Leon'a 1948 yılında verdiği röportajın haberi İspanya basınında yankı bulmuştur.[842] Amerikanın milliyetçi basını Atilhan için, "Ortadoğu'nun Hitleri" yakıştırmasını yapmıştır[843] Aynı şekilde, bazı kitaplarının yayımlandığı Arap dünyası da Atilhan'ın mücadelesini basına taşımış ve faaliyetleri hakkında geniş bilgiler vermiştir.[844] Atilhan'ın ismi, kendi deyimiyle "okyanusları aşmıştır".

Atilhan, Yahudilikle ve onun türevleri gördüğü "şer üçgeni" siyonizm, komünizm ve masonlukla mücadelenin sağlam bir din ve ahlâk temelinde yapılabileceğine inanmaktaydı. Atilhan'a göre böyle bir mücadele "ancak ve münhasıran her milletin milliyetçi, sağcı ve muhafazkar unsurlarıyla" yapılabilirdi:[845]

> "Yalnız bu kuvvetlerdir ki, milletlerin özünü ve hususiyetini muhafazaya hazır ve azimli sağduyulu insanlardır. Milliyetçiler, tek dünyacıların ve ırk fesatçılarının muhalif kutbunu teşkil ve temsil ederler, tabiatıyla dünyanın bütün solcular ve komünistlerin rakip ve amansız muhalifidirler"[846]

Ancak, bu mücadele İslâm ve Hıristiyan ülke milliyetçilerinin küresel ölçekte yapacağı bir örgütlenmeyle sağlanabilirdi. Atilhan, bu hususta "Dünya Milliyetçiler Cephesi" kurulması gerektiğini tavsiye etmekteydi. Atilhan'a göre bu dünya cephesinin ilk şartı bütün ülkelerdeki milliyetçi grupların birleşmesi, birkaç ana formül üzerinde anlaşması ve her iştirak eden azanın muteber olmasıydı. Mücadelenin başlangıç safhasında bütün dünya milliyetçilerinin temel meseleler üzerinde anlaşıp bir "Dünya Milliyetçiler Cephesi" kurmaları gerekmekteydi. Hareketin başarılı olması halinde ileride teşkilâtın kurulması ayrıca görüşülecekti.[847]

---

842 Cevat Rifat Atilhan, *31 Mart Faciası*, s. 12. Haberin kupürü için bkz. s.304.
843 A.g.y., *Musa Dağı*, s. 8. Haberin kupürü için bkz. s.310.
844 A.g.y., *A.g.e.*, s. 8. Atilhan'ın Arap basınından derlenmiş haber koleksiyonunun fotoğrafı için bkz: EK 1, Belge 14.
845 A.g.y., *A.g.e.*, s. 126.
846 A.g.y., *A.g.e.*, s. 119.
847 A.g.y., *A.g.e.*, s. 159-160.

Atilhan, "Dünya Milliyetçiler Cephesi" için, düşmanı addettiği komünist ve solcu cephenin disiplin anlayışını model almakta ve milliyetçilerin ayrı istikamette yürüseler bile, onlar gibi müşterek parolalar altında mücadele edip kendi saflarında hiçbir kavgaya meydan vermemeleri gerektiğini vurgulamaktaydı. Atilhan milliyetçi cephenin parolasını da belirlemişti: "Dünya milliyetçileri birleşiniz ve müşterek mücadeleye katılınız."[848]

İttihat ve Terakki Partisi ve Politikaları

Atilhan, İttihat ve Terakki Partisini, vatanın başına gelmiş bütün belâ ve felaketlerin ve Osmanlı İmparatorluğuunun parçalanmasının yegâne mes'ul ve suçlusu olarak görmekteydi. Atilhan'a göre, İttihat ve Terakki Partisi, her ne kadar bazı "temiz ve vatansever" üyelere sahip olsa da, içlerindeki Yahudi ve Dönmeler vasıtasıyla siyonist ve masonlara âlet edilmiş ve imparatorluğun sonunu getirmişti. Atilhan'ın, İttihatçılarla ilgili öne sürdüğü temel tezler aşağıdaki gibi özetlenebilir:

İkinci Abdülhamit

Milliyetçi muhafazakâr kesimin kahramanlık sembollerinden olan Padişah II. Abdülhamit, Atilhan'ın fikir dünyasında da hayranlık uyandıran önemli birkaç figürden biridir. Atilhan, Kuleli Askeri İdadisindeki öğrenciliğinden beri II. Abdülhamit'e karşı derin bir hayranlık duymaktaydı. Henüz öğrenciyken, Sarayda Padişahla görüşmüş ve yakın ilgisine mazhar olmuştu.[849] Üç kıtaya hükmeden bir imparatorluğun hükümdarı ve İslâm dünyasının halifesi olan Padişahın Atilhan'la yakından ilgilen-

---

848 A.g.y., *A.g.e.*, s. 160.

849 Atilhan'ın yazdığına göre, Kuleli Askeri İdadisinde okuduğu yıllarda askeri öğrenciler okullarında yedikleri yemek örneklerini gümüş bir kaba koyar ve saraya padişahın huzuruna çıkarlardı. Özenle seçilen bu öğrencilere sarayda bir ziyafet ile, birer altın bahşiş verilirdi. Atilhan, bu vesileyle birkaç defa Saraya gönderilmiş ve Padişah Abdülhamit'le görüşme imkânı bulmuştu. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İttihat ve Terakki'nin Suikast'leri*, Aykurt Neşriyat, İzmir 1971, s. 8-9.

mesi, onun genç dimağında Abdülhamit'e karşı sevgi ve saygı temelli bir sadakat oluşturmuştu.

Atilhan'ın II. Abdülhamit'e bakışı klâsik İslâmcı bakışın bütün unsurlarını içermektedir. İslâmcı kesimin "cennetmekân" şeklinde onore ettiği II. Abdülhamit, Atilhan'ın söyleminde, "… dünya tarihinin en büyük hükümdarı ve İslâm tarihinin hülefayı raşidin müstesna, Ömer Bin Abdülaziz ayarında" bir hükümdar idi.[850] Atilhan, II. Abdülhamit'in müslümanlar arasında meşhur "yedi evliya postunda oturuyor" şeklindeki yaygın efsaneyi buna kuvvetli bir delil addetmektedir. Bir Fransız ansiklopedisine dayandırdığı görüşüne göre II. Abdülhamit, Osmanlı İmparatorluğu'nun Tanzimatla başlayan çöküş evresini durdurmuş ve imparatorluğu iki yüz yıl ileri taşımıştı.[851]

Atilhan'ın Padişah II. Abdülhamit'e duyduğu hayranlığın kuşkusuz en büyük sebebi, O'nun, Osmanlı mülkü olan Filistin'de bir "Yahudi yurdu" kurmayı düşleyen Siyonizmle mücadelesiydi. Atilhan'a göre, 1897 yılında Basel'de toplanan ilk Siyonist kongre, Filistin'de bir "yurt" oluşturmada fikir birliğine varırken, aslında "Türk devletini parçalamak ve bu suretle Filistin'i ele geçirmek ve Siyonist devletini kurmak" kararını almıştı. Böylelikle Siyonizm, merkezi Kudüs, sembolü de Davud'un heykeli olacak bir Yahudi cihan imparatorluğu kurabilecekti.[852]

Siyonist lider Theodorl Herzl, birkaç kere İstanbul'a gelerek padişah Abdülhamit'le görüşmüş ve vatansız Yahudiler için Filistin'de bir "yurt" kurulmasını istemişti. Muhafazakâr çevrelerde hayli rağbet gören bir görüşe göre, II. Abdülhamit, Herzl'in isteğini reddetmekle kalmamış, kendisini de maiyetiyle birlikte saraydan kovmuştur. Atilhan'ın da katıldığı ve eserlerinde sıkça vurguladığı bu görüş doğru değildir. Padişah II. Abdülhamid, Herzl'le yaptığı birkaç görüşmede, Yahudileri memalik-i Aliye'ye belli şartlar dâhilinde kabûl edebileceğini, ancak Yahudilerin

---

850 A.g.y., *A.g.e.*, s. 21.

851 A.g.y., "Hazin bir yıl dönümü ve Tanzimatın çöküntüsü İkinci Sultan Abdülhamit Hanın ölümü", *Fedai*, Y. 1, S. 7, 1964.

852 A.g.y., *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm* (1955), s. 164.

Devleti Aliye yararına ne gibi teklifler sunabileceklerini de görmek istemiştir. Ancak padişah, bazı sebeplerden dolayı Filistin'i pazarlık dışı bırakmıştır. Filistin dışında başka bir seçenek üzerinde durmayan Siyonistlerle, Filistin'i pazarlık konusu yapmayan padişahın görüşmeleri de sonuçsuz kalmıştır.[853]

Atilhan'a göre, siyonizmin, Filistin'le ilgili cazip tekliflerine karşı II. Abdülhamit'in bunları reddederek Yahudilerin Filistin'e girişini ve bu bölgeden toprak satın almasını da ciddi biçimde sınırlandırması, padişahı Siyonistlerin baş hedefi haline getirmişti. Artık Filistin'e giden yol, padişahın tahttan indirilmesi ve Osmanlı İmparatorluğunun parçalanmasından geçmekteydi.

Atilhan; siyonizmin, Padişah II. Abdülhamit'i devirme yolunda İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni bir taşeron örgüt olarak kullandığını iddia etmekteydi. O'na göre, siyonizmin "beşinci kolu" olan farmasonluk, İttihat ve Terakki Partisi'ne II. Abdülhamit'le mücadelede gerekli desteği sağlamaktaydı. 1908 yılında ilân edilen Meşrutiyet; siyonist, farmason ve dönmelerin II. Abdülhamit'e karşı ortak komplosu olarak gerçekleşmişti.[854] Meşrutiyetle hedeflenen, siyonistlere Filistin'le ilgili taviz vermeyen II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesiydi

Atilhan, İttihat ve Terakki Cemiyetini, Padişah Abdülhamit'i devirip Osmanlı İmparatorluğu'nu parçalama plânı yapan siyonist-farmason komplosuna alet olmakla suçlamaktaydı. Bu konuda, İttihat ve Terakki içindeki Avukat Metr Salem ile Emanuel Karaso[855] gibi Yahudiler ile dönme Cavit Bey gibi nüfuzlu farmasonların varlığına dikkat çeken Atilhan, İttihat ve Terakkiyi masonlara yardım ve yataklık etmekle suçlamaktaydı.[856] Bu bağlamda,

---

[853] Padişah II. Abdülhamit'in Siyonistlerle olan ilişkileri için bkz: Mim Kemal Öke, *Siyonizm'den Uygarlıklar Çatışmasına Filistin Sorunu*, 4. Baskı, Ufuk Kitapları, İstanbul 2002, 479 s; Vahdettin Engin, *Pazarlık*, Yeditepe, İstanbul 2010, 213 s.

[854] Cevat Rıfat Atilhan, *İttihat ve Terakki'nin Suikastleri,* s. 18.

[855] Emanuel Karaso, (Emmanuel Carasso) Efendi, 1908 ve 1912 meclislerinde Selanik, 1914 meclisinde İstanbul milletvekilliği yapmış Selanikli bir dava vekilidir. Meşrutiyet ilanının öncesi ve sonrasında İttihat ve Terakki Cemiyeti üyesi, Talat Paşa'nın yakın dostu ve Cemiyet içinde sivrilmiş 3-4 Ya-

1908'de ilan edilen İkinci Meşrutiyetin mason desteğiyle gerçekleştiğini ileri süren Atilhan, burada Emanuel Karaso'nun kilit rol oynadığına dikkat çekmektedir. Atilhan'a göre Karaso, İtalyan masonlarından aldığı yaklaşık dört teneke altını (400.000 altın lira tutarında), Meşrutiyet öncesi Balkanlarda vuku bulan ihtilâl hareketlerinde kullanılmak üzere Mitroviçeli Necip Draga adında zengin bir adama vermiş, o da bunu, ihtilâlin önderlerinden Eyüp Sabri Bey'e ulaştırmıştır. Atilhan, aşağıdaki ifadesiyle Eyüp Sabri Bey'in bu gelişmeyi itiraf ettiğini belirtmekteydi:

> "Eyyub Sabri Bey, feylosof yaradılışlı bir zattı. Kendisiyle çok defalar Vaniköy nişasta fabrikası sahibi temiz insan Hayreddin Bey'in, Balıkpazarındaki yazıhanesinde buluşurduk. Bilmeden işlediği günahın altında ezilmiş gibi idi. Konuşmaktan, ağız açmaktan nefret eder gibi bir hâli vardı. Ekseriya yan odaya çekilir, saatlerce şu aziz yurda karşı irtikap edilmiş kötülüklerin vicdan azabını çekerdi. İşte bu zattır ki, bir gün, içinde biriken günahlardan silkinir gibi:
>
> "- Karasso; Necip Draga'ya, o da bize dört teneke altın verdi…." diyerek adeta sırtından ağır bir yük atmış gibi koltuğa gömülüvermişti…"[857]

hudiden biridir. Selanik'te Macedonia Risorta Mason locasının üstad-ı muhteremidir. 1908 öncesinde İttihatçıların polisten korunabilmek için locanın binasında toplantı yapmalarına ön ayak olmuştur. II. Meşrutiyetin ilânında Selanik'te Olimpos meydanında kaynaşan kalabalıklara hitaben konuşma yapanlardan biridir. Milletvekili seçildikten sonra İstanbul'a taşınmıştır. 31 Mart vakasını müteakiben Abdülhamit'in hal'i doğrultusundaki meclis kararını Padişaha bildirmekle görevli heyette yer almıştır. Milletvekilliği sırasında zenginliği dillere destan olmuş, fakat sonra bu serveti kaybetmiş ve fakirlik içinde ölmüştür. Bkz: Roni Margulies, "Emanuel Karasu Biyografisine bir Başlangıç", *Toplumsal Tarih*, C. 4, S. 21, 1995, s. 24. Karaso, Balkan ve Birinci Dünya Savaşlarında iaşe müfettişliği yapmış olup, bu dönemde biriktirdiği servet nedeniyle büyük tepki çekmiştir. Türk halkının açlık ve sefalet içinde kıvrandığı savaş yıllarında, Karaso'nun oldukça debdebeli bir hayat sürmesi ırkdaşı Türk Yahudileri tarafından da eleştirilmiştir. Bkz: Çetin Yetkin, T*ürkiye'nin Devlet Yaşamında Yahudiler*, 2. Baskı, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayun A.Ş, İstanbul 1996, s. 159-162.

[856] Cevat Rıfat Atilhan, *İttihat ve Terakki'nin Suikast'leri,* s. 34.

[857] A.g.y., *31 Mart Faciası*, s. 145.

Atilhan, Karaso'nun çok defalar, "Sultan Abdülhamid'e yirmi beş milyon liraya yaptıramadığımız işi biz, İttihaçılara dört yüz bin liraya yaptırdık" diye övündüğünü belirtmektedir.[858]

İttihat ve Terakki Cemiyetinin, siyonizm ve masonluk gibi Yahudi uzantısı olduğu iddia edilen kurumlarla özdeşleştirilmesi, muhaliflerinin İttihatçılar aleyhinde öne sürdüğü temel iddialardan biri olmuştur. Burada cevaplanması gereken temel soru, İttihatçıların masonlukla ilgisi ve bu iki kurumdan hangisinin diğerini kullanmış olduğudur.

İttihat ve Terakki Cemiyeti, Abdülhamit'e Meşrutiyeti yeniden ilân ettirip, Osmanlıdaki bütün unsurların temsilini sağlayacak anayasal bir düzene geçerek imparatorluğun dağılmasını önleme amacıyla kurulmuştu. Cemiyet, imparatorluk dâhilinde Abdülhamit'e karşı açıktan bir mücadele vermesi söz konusu olmadığından, çalışmalarını gizlilik içinde yürüten bir yeraltı örgütü olarak doğmuştu. Abdülhamit'in son derece gelişmiş hafiyelik ve haber alma teşkilatına karşı etkisiz kalan Cemiyet için çalışmalarını gizlilik içinde yürüten mason locaları, kolay ve gizli örgütlenme imkânı sağlamaktaydı.[859] Localar, yabancı devletlerin gözetiminde çalışma yürüttüğünden, Kapitülasyonlar gereği konsolosluk izni olmaksızın Osmanlı polisinin baskınlarından da korunmaktaydılar. Kısaca, "Masonlar devrim için İttihatçıları çağırmadılar, İttihatçılar devrim için locaları kullandılar."[860] İtalyanların, Selanik'te kurduğu Makedonya Risorta ve Labour et Lux locaları İttihatçıların özellikle toplandığı localardı.

Masonluğun 1908 devrimine olan katkısını İttihat ve Terakkinin bazı önde gelenleri de kabul etmişlerdir. Prens Sabahattin, 1908 Devriminden sonra İsiodos adlı Yunan mason locasında yaptığı konuşmada, Masonları Meşrutiyet hareketine katkıların-

---

[858] A.g.y., *A.g.e.*, s. 136.

[859] M. Şükrü Hanioğlu, *Bir Siyasal Örgüt Olarak Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyeti ve Jön Türklük (1889-1902)*, İletişim Yayınları, C. 1, İstanbul 1985, s. 92.

[860] Orhan Koloğlu, *Abdülhamit Gerçeği*, 3. Baskı, Eylül Yayınları, İstanbul 2002, s. 161.

dan dolayı övmüştür.[861] Bir diğer İttihatçı mason Manyasizade Refik Bey, Fransız *Le Temps* gazetesine aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

> "…Bizim için sığınak teşkil ettiler. Orada mason olarak toplanıyorduk, zira içimizden birçoğu masonluğa girmiştir, ama gerçekte örgütlenmek için toplanıyorduk. Ayrıca, üyelerimizden büyük bir kısmını bu localara almamız, masonların üye yazımızda çok dikkatli araştırma yapmalarından dolayı bize elek görevini üstlenerek hizmet etmelerindendi. İstanbul'da (Abdülhamit hafiyeleri anlamında) localardaki gizli çalışmamız konusunda pek muğlak nitelikli şüpheler doğmuştur. Oraya polis sokmağa çalıştılar ama başarısız kaldılar. Esasen localar İtalyan Büyük Doğusu'na başvurmuşlardı, gerektiği takdirde İtalyan elçiliğini harekete geçirmek vaadini almıştık. Farmasonluğun bizim için çok yararlı olan yardımı işte bu çerçevede gerçekleşmiştir"[862]

Bir İttihatçı olan Celal Bayar da, mason localarının Abdülhamit'in hafiyeleri nüfuz edemediklerinden dolayı ihtilalciler için nispeten daha emin yerler olduğunu ve İttihatçıların Avrupa'daki arkadaşları Genç Türklerle localar vasıtasıyla kolayca haberleşebildiklerini belirtmektedir.[863]

Atilhan, İttihaçı komutanlardan Cafer Tayyar (Eğilmez) Paşa'ya, İttihatçıların neden mason olduklarını sorduğunu, Paşa'nın kendisine "Avrupalılarla kolay temas etmek için" cevabını

---

[861] M. Şükrü Hanioğlu, a.g.e., s. 88.

[862] *Le Temps*, 20. 08. 1909. Nak: Orhan Koloğlu, *İttihatçılar ve Masonlar*, 4. Baskı, Pozitif Yayınları, İstanbul 2005, s. 60.

[863] Celal Bayar, İttihat ve Terakki Cemiyeti içinde tanınmış bazı kimselerin mason localarına girmesine karşın lider konumundaki şahısların çoğunun, mesela Ahmet Rıza ve Dr. Nazım beylerin mason olmadıklarını belirtmektedir. Bayar, aynı şekilde, Enver Paşa ve Atatürk'ün de hiçbir zaman masonlukla alakasının olmadığını vurgulamaktadır. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin; İstanbul, Selanik ve İzmir gibi birkaç merkezinde masonların mevcut olduğunu belirten Bayar, "bütün memleketi saran teşkilatın [İttihat ve Terakki Cemiyeti] ruhunda, esas bünyesinde, masonluğun, masonların en ufak bir tesirinin görülmediğini" savunmaktadır. Bkz: Celal Bayar, *Ben de Yazdım Milli Mücadeleye Gidiş*, C. 2, Sabah Kitapları, İstanbul 1997, s. 67.

verdiğini belirtmektedir.[864]

Atilhan'ın, İttihat ve Terakki'ye yönelttiği Siyonist-Mason yakıştırması yeni olmayıp, Cemiyetin devrimden hemen sonra yaptığı 1909 kongresinde de dile getirilmişti. Cemiyet üyelerinden Mustafa Kemal Paşa, Selanik'te toplanan kongreye verdiği önergede, Cemiyet'in siyasi parti haline getirilmesini ve ordunun politikaya karışmamasını ve Cemiyet'in masonlukla olan bağının tamamen kesilmesini önermişti.[865]

Aynı kongrede, Miralay Sadık Bey'in 'Siyonistlik ve Farmasonluk' konulu layihası da görüşülmüştü. Miralay Sadık Bey layihada, İttihat ve Terakki'nin devrimin maksat ve gayesine aykırı bir cereyana kapılmakta olduğunu, Cemiyet'in bilmeyerek ve istemeyerek Talat, Cavit, Hüseyin Cahit ve Ahmet Rıza beylerin sürüklediği farmasonluk teşkilatına ve aynı zamanda siyonistlere alet olduğunu vurgulamış ve adı geçen şahısların cemiyetten kovulmalarını istemişti. Layiha, cemiyet için sakıncalı bulunarak kongrede gündeme alınmamıştır. Ancak, cemiyete devrimden önce girmiş olanlarla Merkez-i Umumî azaları arasında layiha üzerine görüşmeler yapılmış ve layihada öne sürülen iddialar geçersiz görülerek, Talat, Cavit ve diğer üyelerin kovulmasının söz konusu olmadığına karar verilmiştir. Kamuoyunda layiha metnini ilk yayımlayan bahriye eski nazırlarından İhsan Bey'in anılarından naklen Atilhan olmuştur.[866]

Miralay Sadık Bey'in layihası cemiyet üyeleri arasında kabul görmese de, iddiaların Cemiyetin içinden hem de önde gelen biri tarafından dile getirilmesi, İttihat ve Terakki aleyhtarlarının eline uzun süre kullanacakları bir propaganda malzemesi vermişti. İttihatçılara yönelik mason-siyonist iddiaları, devrim sonrası ku-

---

864 Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *31 Mart Faciası*, s. 134-135.

865 Şevket Süreyya Aydemir, *Tek Adam*, 18. Basım, C. 1, Remzi Kitabevi, İstanbul 1999, s. 135.

866 Cevat Rıfat Atilhan, *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar*?, s. 144-157. Miralay Sadık Bey'in layihasının Kazım Karabekir'in notlarına göre yapılmış bir değerlendirmesi için bkz: Faruk Ilıtan, "Kazım Karabekir'in Notlarında II. İttihat-Terakki Kongresi'ne Verilen Miralay Sadık Bey Layihası", *Tarih ve Toplum*, 2002, C. 38, S. 225.

rulan muhalif partilerin cemiyet aleyhinde kullandıkları bir karalama kampanyasına dönüşmüştür. Abdülhamit'in İttihatçılar tarafından hallinin muhafazakâr kesimde yarattığı infial, mason-siyonist komplo temasının bu kesimde günümüze kadar devam etmesini sağlamıştır. Açıktır ki, 1950 ve 60'lı yıllarda muhafazakâr çevreleri hayli etkileyen Atilhan, İttihatçılara yönelik mason-siyonist suçlamalarının kökleşmesinde de başat rol oynamıştır.

31 Mart Olayı

1908'de ilan edilen Meşrutiyeti, bir siyonist, farmason ve Dönme komplosu olarak gören Atilhan, Abdülhamit'in yeni düzende tahtta kalmasının adı geçen grupları memnun etmediğini ve komplonun son hamlesinin padişahın halliyle sonuçlanan 31 Mart Olayı olduğunu ileri sürmekteydi.

Atilhan, tarihi 31 Mart Olayı'nı aynı ismi taşıyan kitabında oldukça ayrıntılı olarak ele almıştır. Henüz Harbiye'de okuduğu yıllarda gerçekleşen bu hareketin hazırlanış ve gelişim safhalarını, görgü tanıklarının hatıraları3 da dâhil, yerli ve yabancı zengin bir kaynakça eşliğinde anlatmıştır.

Atilhan'a göre, 31 Mart olayında Siyonist, Farmason, Dönme, İttihatçılar ve İngiliz gizli servisinin tartışmasız bir rolü vardı. Bunların her birinin hedefi Abdülhamit'in tahttan indirilmesi olup beklentileri de şöyleydi:

1. Siyonistler; Abdülhamit'in Yahudilerin Filistin'e olan göçüne ve buradan toprak satın almasını engelleyen hükümlerini ortadan kaldırmak ve Abdülhamit'ten intikam almak,

2. Masonlar; Trablusgarp ve Antalya gibi imparatorluk topraklarını İtalya'ya kazandırmak,

3. Dönmeler; yoğun olarak yaşadıkları Selanik'ten İstanbul'a göçerek ülke ekonomisini kontrol etmek ve Türklerle kaynaşıp "Müslüman maskesi altında" milletin maneviyatını yozlaştırmak,

4. İttihat ve Terakki; Cemiyet saltanatı kurmak ve Abdülhamit'in şahsi servetini yağmalamak,

5. İngiltere; kendisi için tehdit gördüğü Hilâfeti etkisizleştirmek ve Osmanlı İmparatorluğunu çökertmek.[867]

Atilhan, bütün ihtilal hareketlerinde olduğu gibi 31 Mart Olayı'nın arkasında da siyonistlerin bulunduğunu iddia etmekteydi. İsrael Cohen'in *The Zionist Movement*[868] adlı eserine dayandırdığı iddiasına göre, Türkiye'deki 1908 inkılâbını en çok alkışlayan ve destekleyen siyonistler olmuştur. Siyonistler, "Jön Türk"lerin II. Abdülhamit'ten daha anlayışlı ve müsait olduklarını düşünmekteydiler. Bundan dolayı, Padişahın tahttan indirilmesi ve idarenin Jön Türklere bırakılması kaçınılmazdı. Siyonistler, başlangıçta İstanbul'a siyasi bir siyonist grubu gönderip orada faaliyette bulunmayı düşünmüşlerse de bunun Türkleri şüphelendireceği düşüncesiyle vaz geçmişlerdir. Buna karşılık, İngiliz ve Fransız rekabetinin sığınağı olan Lübnanda, başında Dr. Victor Jacopson adında bir siyonistin bulunduğu "Anglo-Levantine" adlı banka kurulmuştur. Rusya'daki siyonist ileri gelenlerinden olan Jacopson, "Le Jeune Turc" (Genç Türk) adlı bir de gazete çıkarmakta ve imparatorluk dâhilindeki azınlıklara muhtariyet verilmesi fikrini sistemli ve metotlu bir tarzda işlemekteydi.[869] Atilhan, aynı kaynağa dayandırdığı iddiasında, "Anglo-Levantine"in, Kuhn, Loeb & Company'inin sahibi Amerikalı Yahudi banker Jacop Schiff'e[870] bağlı olduğunu ve Schiff'in İstanbul'da patlak veren 31 Mart ayaklanmasına bir milyon altın lira tahsis ettiğini iddia etmekteydi.[871]

---

[867] Cevat Rıfat Atilhan, *31 Mart Faciası*, s. 137.

[868] Bu kitap için bkz: İsrael Cohen, *The Zionist Movement, Its Aim and Achievements*, Zionist Central Office, Berlin 1912, 32 s.

[869] Cevat Rıfat Atilhan, *A.g.e.*, s. 127-128.

[870] Jacop Schiff (1847-1920), Frankfurt'ta Yahudi bir ailenin oğlu olarak dünyaya geldi. 1865'te Amerikaya yerleşti. 1866'da Budge, Schiff & Company firmasına girdi. 1872'de firmanın iflas etmesinden sonra tekrar Almanya'ya döndü. 1873'te London & Hanseatic Bank'ın Hamburg Şubesi Müdürlüğüne getirildi. 1874'te Abraham Kuhn'un daveti üzerine Kuhn, Loeb & Company firmasına girdi. 1885'te Kuhn, Loeb & Company'nin başına getirildi. Rusya-Japonya savaşında (1904-1905) Japonya'ya 200 milyon dolarlık kredi sağladı. Hayatı boyunca Yahudi kuruluşlarıyla sıkı işbirliğinde bulundu ve Yahudi aleyhtarı cereyanlara karşı bu kuruluşlara malî destek

Atilhan, çok boyutlu gerçekleştiğini düşündüğü 31 Mart olayını İttihat ve Terakki Cemiyetinin organize ettiğini ileri sürmekteydi. *31 Mart Faciası* adlı eserinde, görgü tanıklarının anılarına başvuran Atilhan, olayın gelişimine dair çarpıcı bilgiler vermektedir. Bunlardan birinde, Taşkışla'da cereyan eden çatışmalara yakından şahit olan Yedinci Alay'ın mızıka takımında görevli bir subay olan Mustafa Turan'ın hatılarından[872] naklen verdiğine göre, aralarında Bahaeddin Şakir ve Mithat Şükrü gibi İttihatçıların da bulunduğu bazı "hoca" kılıklı ajanlar, bir yandan Taşkışlada bulunan Avcı Taburu'na Padişah Abdülhamit'in fermanı olduğunu söyledikleri bir Frenk başlığını giymelerini tavsiye ederken, diğer yandan da asker arasında padişahın "gâvurlaştığı" ve "dinin elden gittiği" propagandasını yapmaktaydılar.[873] Oysaki, Abdülhamit'in Frenk başlığı giyme yönünde bir fermanı yoktu. Yine, sivil polis olarak görev yaptığı İstanbul'da olayı canlı yaşayan emekli muallim Rıza Türkoğlu da galeyana gelen Avcı Taburunun, önüne gelen herkesi süngü zoruyla Ayasofya meydanına sürüklediğini ve taburu idare edenlerin iddia edildiği gibi sıradan asiler olmadığını, elebaşlarının "nefer kıyafeti giymiş zabitler" olduğunu nakletmektedir.[874]

Atilhan, 31 Mart Olayı'nın, Abdülhamit'in kışkırttığı bir irticai hareket olduğu yönündeki yaygın görüşe de şiddetle karşı çıkmaktaydı. Atilhan, olayın gerçekleştiği gün, nefer kıyafeti giymiş bazı tahrikçilerin Fatih Medreselerine koşarak talebe ve din adamlarını sözde padişah ve şeriatı koruma adına isyana davet ettiklerini ve gelmeyenleri de zorla sürüklediklerine dikkat çekmekteydi.[875] Atilhan bunu, olaya maksatlı olarak dinî bir karakter kazandırma gayreti olarak yorumlamaktaydı. Böylelikle, irticai

---

sağladı. 1920'de Newyork'ta öldü. Bu bilgilerin derlendiği biyografi için bkz: Naomi Wiener Cohen, *Jacop H. Schiff: A Study in American Jewish Leadership,* Brandeis University Pres, 1999.

871 Cevat Rıfat Atilhan*, İttihat ve Terakkinin Suikastleri*, s. 36.

872 Bkz: Mustafa Turan, a.g.e.,105 s.

873 Cevat Rıfat Atilhan, *31 Mart Faciası*, 254.

874 A.g.y., *A.g.e.*, s. 278-279.

875 A.g.y., *31 Mart Faciası*, s. 178.

bir keyfiyete dönüşecek ayaklanma ile İslâmcı Padişah II. Abdülhamit arasında bir bağ kurulacak ve padişahın halli için meşru bir zemin yaratılacaktı. Ayrıca, 31 Mart Olayı da taşıdığı dinî karakteriyle, ülkede din düşmanlığı yapan farmason ve Dönme zihniyetine milletin manevi değerlerini baskı altında tutma bahanesi oluşturacaktı.

Atilhan, İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne isnat ettiği suçlardan biri de malî kaynak arayışında olan Cemiyetin, 31 Mart Olayı'nı bahane ederek Abdülhamit'in Yıldızdaki servetini yağmalama girişimiydi. Bu konuda, Rıza Tevfik'in mahkemede hakimle yaptığı ve zabıtlara da geçtiğini belirttiği ilginç diyalogu kesin bir argüman olarak göstermekteydi. Buna göre diyalog aşağıdaki gibi gerçekleşmişti:

> "Rıza Tevfik: Hâkim Bey, Allah bizi affetsin… Günahımız çok büyüktür. 31 Mart uydurma ihtilâli hazırlandığı zaman ben Talat Bey'e: Bundan tevakki [kaçınılması] edilmesi lâzım geldiğini söyledim. Beyhude yere kardeş kanı dökülmesinin ne büyük cinayet olduğunu anlattım. Bunun fena aksülameller doğuracağını da hatırlattım. Aldığım cevap şu oldu:
>
> -Ne yapalım Rıza Bey… Cemiyetin paraya ihtiyacı var. Bizim ihtiyacımızı ancak Yıldız Sarayının zenginliği karşılayabilir…"[876]

---

[876] A.g.y., *A.g.e.*, s. 17. Atilhan'ın verdiği bilgileri destekleyen başka kaynaklarda mevcuttur. Bunlardan Ahmet Kabaklı, askeri liselerde uzun yıllar öğretmenlik yapan fakat ismini vermeyen bir albayın kendisine verdiği bir belgeye dayandırdığı iddiasına göre, Rıza Tevfik, bahsedilen albaya Cünye'de çarpıcı itiraflarda bulunmuştur. Buna göre, 31 Mart, Padişah Abdülhamit'i ve dolayısıyla Hilafeti kaldırmayı hedef tutan ve büyük ölçüde İngiliz yardımıyla İttihatçılar tarafından organize edilen bir tertipti. Rıza Tevfik, sonradan pişmanlığının verdiği vicdan azabıyla Abdülhamit'ten özür dileyen ve onu öven bir şiir yazmıştır. "Sultan Abdülhamid'in Ruhaniyetinden İstimdad" adlı bu şiir, 1947'de Büyük Doğu dergisinde yayımlanmış, ardından Necip Fazıl "millete hakaret" suçuyla hapsedilmiştir. Avukat Abdurrahman Şeref Laç, bu sırada hastanede tedavi görmekte olan Rıza Tevfik'e bu şiiri hangi gaye ile yazdığını sormuştur. Rıza Tevfik, şiiri Türk milletine hakaret kastıyla değil, aksine Türk milletini ölüme götüren bir zümreyi teşhir ve Abdülhamit'e atfedilen iftiraları tespit gayesiyle yaz-

Atilhan'ın, II. Abdülhamit'in eşi Müşfika Kadın Efendi ve kızı Ayşe Sultan'dan naklettiğine göre Padişah Abdülhamit, imparatorluğun düşebileceği malî zorlukları öngörerek muazzam bir servet biriktirmiş ve bunu bizzat kontrol ederek aile üyelerinin bile kullanmasına izin vermemişti. Hatta kızı Ayşe Sultan'ın bu hazineden istediği bir pırlanta gerdanlıktan dolayı kendisini şiddetle azarlamış ve bu konudaki hassasiyetini ortaya koymuştu.[877] Atilhan, iştah kabartan bu hazinenin 31 Mart olayında İttihatçılar tarafından yağmalandığını ve Yahudi istihbaratı sayesinde öğrenilen Abdülhamit'in Viyana bankalarındaki servetine de el konulduğunu vurgulamıştır.

31 Mart Olayını görgü tanıklarının hatıralarıyla değerlendiren Atilhan, konuyla ilgili asıl belgelerin İttihat ve Terakki'nin kurucularından ve cemiyetin genel sekreterliğini de yapan Mithat Şükrü Bleda'da olduğunu iddia etmiştir. Atilhan, bu konuda Şükrü Bleda'ya birkaç kez iadeli taahhütlü müracaatta bulunmuş ve olayın belgelerini kamuoyunun bilgisine sunmasını rica etmişti. Fakat Bleda, Atilhan'ın bütün girişimlerine karşı suskun kalmayı tercih etmiştir.[878]

İkinci Abdülhamit'in 31 Mart Olayı'nda rolü olduğu gerek-

---

dığını belirtmiştir. 31 Mart Olayı'nı tertipleyenlerin İttihatçılar olduğunu ve kendisinin de bu işe memur edildiğini vurgulayan Rıza Tevfik, hedefin Abdülhamit'i tahttan indirmek olduğunu ilâve etmiştir. Bkz: Ahmet Kabaklı, *Temellerin Duruşması*, C. 1, 22. Baskı, Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul 2003, s. 143-149.

[877] Cevat Rıfat Atilhan, *İttihat ve Terakki'nin Suikast'leri,* s. 61-62.

[878] A.g.y., 31 Mart Faciası, s. 166. Mithat Şükrü Bleda'nın Osmanlıca olan hatıraları oğlu Turgut Bleda tarafından günümüz Türkçesine çevrilerek 1979 yılında yayımlanmıştır. Bleda, 31 Mart olayına birkaç sayfa ayırdığı hatıralarında konuyla ilgili ayrıntılı bilgi vermemektedir. Konuyla ilgili hatıratı, olayı haber alışları, Hareket ordusunun oluşturulması ve Padişah Abdülhamit'in sürgüne gönderilmesi ve aile çevresinde gelişen bazı olaylar üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bleda'nın yazdıklarına bakılırsa, olayın kendileri için bir sürpriz olduğu anlaşılmaktadır. Yalnız, Bleda'nın İstanbulda patlak veren hareketi bir "irtica" ayaklanması olarak tanımlaması ve bastırılması için derhal kuvvet kullanılması gerektiği yönündeki düşüncesi dikkat çekmektedir. Bkz: Mithat Şükrü Bleda, *İmparatorluğun Çöküşü*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1979, 288 s.

çesiyle İttihat ve Terakki Cemiyeti tarafından hal'i, muhafazakâr kesimde etkisi günümüze kadar süren bir tepki yaratmıştır. Bu, Abdülhamit'in devrilmesinden ziyade kendisine tebliğ edilen hâl kararının sunulmasıyla ilgiliydi. Osmanlı padişahları aynı zamanda Müslümanların halifesi oldukları için öteden beri "Hal" vazifesini şeyhülislâm efendiler yapardı. Bu usûl milli tarihimizde bir anane idi. Fakat, Abdülhamit'e hal kararını şeyhülislâm değil, İttihatçıların Ayan ve Mebusan Meclisinden seçtikleri dört kişilik bir heyet tebliğ etmişti. Üstelik bu heyetin üyelerinden hiç biri Türk değildi. Seçilen heyet, Ayan'dan Aram Efendi, Laz Arif Hikmet ile Selanik mebusu Emanuel Karaso ve Dıraç mebusu Esat Toptani idi. İsmail Hami Danişmend'e göre, İttihat ve Terakki Cemiyeti bu hareketiyle "Sultan Abdülhamit'in şahsını değil, Türk ırkını ve o ırkın muhteşem tarihini hiçe saymıştı."[879]

Atilhan, hâl heyetinde bulunan Yahudi kökenli Emanuel Karaso'yu, "…Yahudi intikamının bir sembolü ve mümessili" diye nitelendirmekteydi.[880] İttihatçılar, Abdülhamit'in devrilmesine verdiği büyük katkılardan dolayı kendisini padişahı indirme "şerefiyle" ödüllendirmişlerdi. Nitekim Karaso, Abdülhamit'in hâllinden sonra bir Alman gazetesine verdiği mülakatta, padişahı hâl sırasında son derece "aciz ve korkak" şeklinde tasvir etmişti.[881] Ancak Karaso'nun bu gözlemleri başka kaynaklarca yalanlanmıştır.[882]

Atilhan, Makedonya Risorta locasının üstadı Emanuel Karaso'yu, bir yandan locada İttihatçılarla Abdülhamit'i devirme plânı yaparken, diğer yandan da padişaha jurnal veren ikiyüzlü

---

[879] İsmail Hami Danişmend , *31 Mart Vak'ası*, İstanbul Kitabevi, İstanbul 1961, s. 154.

[880] Cevat Rifat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm*, s. 193.

[881] Bu mülakat için bkz: "Wie Abdul Hamid abgesetzt wurde", Frankfurter Zeitung, 30 Nisan 1909, S.119, Abend Blatt, s. 1-2. Nak: Necmettin Alkan, "Emanuel Karasu ve Abdülhamid": http://e-dergi.atauni. edu.tr/index.php/SBED/article/viewFile/489/481. Avrupa basınını yakından takip eden Atilhan, Karaso'nun benzer bir mülakatı Viyana'da yayımlanan *Neue Freide Presse* gazetesine de verdiğini belirtmektedir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İttihat ve Terakki'nin Suikast'leri,* s. 52.

[882] Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz: Necmettin Alkan, a.g.m,. s. 189-192.

biri olarak tanımlamıştır. Bu saptama bazı açılardan doğrudur. Bir Abdülhamit muhalifi olarak Karaso, zaman zaman padişaha ahvale dair jurnal vermekteydi. İttihat ve Terakki'nin Yıldız'a gönderilen binlerce jurnali imha ettirmesine[883] rağmen, bazı kaynaklarda Karaso'nun jurnalleri görülebilir.[884]

Karaso'nun Abdülhamit'i hâl esnasında "aciz ve korkak" gösteren anlatısına karşı, Atilhan da kendi anlatısını oluşturmuştur. Buna göre, Atilhan'ın, hâl sırasında görevli emniyet memuru Mazhar (Tezbora) Bey'den dinlediğine göre, huzura gelen heyetten Esat Toptani'nin; "Millet seni azletti!" cümlesiyle başlayan görüşme aşağıdaki gibi cereyan etmişti:

> "Huzura girdiğimiz vakit, hükümdar son derece sakin ve vakur idi. Heyet ise sinirli ve telâşlı idi. Padişah Yahudi Karaso'yu görünce şöyle konuştu:
>
> -Burası hilafet makamıdır. Evvela heyetinizi tashih ediniz, Yahudi azayı çıkarınız, sonra geliniz! diye ihtarda bulundu. Bu ihtar hiç şüphesiz boşa gitti. Arnavutluğun yalçın dağlarında yetişmiş, Türkün ekmeğiyle büyümüş kaba herifler bu şahane ihtarın manâsını dahi anlamamışlardı. Bu defa, kalın, sert ve hâkim bir ses tekrarladı:
>
> - Bu çıfıtın burada işi ne?
>
> Bu da boşa çıktı. Ve o zaman hükümdar Esat Toptani'ye dönerek:

---

[883] Atilhan da bu konuya değinmektedir. İddiasına göre, Padişah II. Abdülhamit, 33 yıllık saltanatı boyunca 33 sandık jurnal biriktirmiş ve bu sandıkları Çırağan Sarayında karuma altına almıştı. İttihat ve Terakki Cemiyeti, jurnallerden bir kısmının kendi üyelerince hazırlandığını fark edince, halkın bunu öğrenmemesi için Çırağan Sarayını ateşe vermiş ve tüm jurnalleri imha ettirmiştir. Aynı şekilde, Enver Paşa, Yıldız Sarayı'nda ele geçirilen jurnalleri tetkik için bir komisyon kurdurmuş fakat jurnallerde bazı İttihatçıların isimlerinin geçmesi üzerine bunları imha ettirmiştir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan*, İttihat ve Terakki'nin Suikast'leri,* s. 81-83.

[884] Emanuel Karaso'nun Abdülhamit'e sunduğu jurnaller için bkz: Asaf Tugay, *İbret, Abdülhamid'e verilen Jurnaller ve Jurnalciler*, C.1, Okat Yayınevi, İstanbul 1962, s. 39-40. Ayrıca bkz: Ahmet Uçar, "Emanuel Karasu'nun Sultan Hamid'e Jurnalleri", *Tarih ve Düşünce*, S. 61, 2005, s. 24-26.

- Azil ne demek. Ben memur muyum? Hâl' demek istiyorsunuz dedi."[885]

Abdülhamit'le hal heyeti arasında geçen konuşmaları nakleden kaynaklar, konuşmaların seyrine dair farklı bilgiler vermektedir. Bunlardan McCullagh, Esat Paşa'nın Abdülhamit'e "millet sizi azletmiştir" dediğini belirtirken[886], Ziya Şakir, Esat Paşa'nın Abdülhamit'e "millet seni azletti" diye tebliğde bulunduğunu aktarmıştır.[887] Ancak bu kaynaklar, Atilhan'ın öne sürdüğü gibi, ne Abdülhamit'in Esat Paşa'yı kullandığı "azl" hitabından ne de heyette bulunan Emanuel Karaso'dan dolayı azarladığından bahsetmemektedir. Abdülhamit'in son Mabeyn Başkâtibi Ali Cevat Bey, Esat Paşa'nın, "…millet seni hâl' etti" dediğini belirtmektedir.[888] Aynı şekilde Ali Cevat Bey de, Abdülhamit'in Karaso'dan dolayı Esat Paşa'yı azarladığından bahsetmemektedir.

Sultan İkinci Abdülhamit'e uygulanan hakaretamiz hâl şeklinin muhafazakâr kesimde yarattığı hayâl kırıklığı, Abdülhamit'i hâl sırasında "aciz ve korkak" gösteren tasvirlere karşı bu kesimin bir karşı anlatım geliştirmesine sebep olmuştur. Abdülhamit'in siyonistlere karşı verdiği mücadeleden esinlenen bu karşı anlatı, Hilafet makamına sokulan, dolayısıyla bu makamı kirlettiğine inanılan Yahudi kökenli Emanuel Karaso üzerinden yürümekte ve devrik padişaha bir nevi iadei itibar sağlamaktadır.

Trablusgarp'ın Elden Çıkışı

Atilhan'ın, İttihatçılık eleştirisinde önemle üzerinde durduğu konulardan biri Osmanlı Devletinin son Afrika toprağı

---

885 Cevat Rıfat Atilhan, *İttihat ve Terakki'nin Suikast'leri,* s. 49-50.

886 Français McCullagh, *Abdülhamid'in Düşüşü*, (Terc: Nihal Önol), İstanbul Kitaplığı, İstanbul 1990, s. 209.

887 Ziya Şakir, Sultan *Abdülhamid'in Son Günleri*, Çatı Kitapları, İstanbul 2006, s. 14.

888 Ali Cevat Bey, *İkinci Meşrutiyet'in İlânı ve Otuz Bir Mart Hadisesi*, (Yayına hazırlayan: Faik Reşit Unat), 3. Baskı, Türk Tarih Kurumu Yayınevi, Ankara 1991, s. 82.

olan Trablusgarp'ın 1912'de İtalya'ya terk edilmesiydi. Atilhan, Trablusgarp'ın elden çıkışını siyonist-mason komplosuna bağlayarak konuyu sıra dışı bir bakış açısıyla ele almaktaydı.

Atilhan, Veliyüddin Ömer Efendi'nin *Farmason Anarşistler*[889] adlı eserine dayandırdığı iddiasında, siyonist ve masonların, 15.7.1907'de Roma Belediye Reisi farmason üstadı Ernesto Nathan'ın evinde yaptıkları gizli bir toplantıda, Osmanlı Devletinin geleceğini ilgilendiren önemli kararlar aldıklarını ileri sürmüştür. Bu kararlar, Emanuel Karaso aracılığıyla ileri gelen Osmanlı devlet adamı ve masonlarına arz edilerek tasdik edilmeleri sağlanmıştı. Buna göre, alınan kararlar aşağıdaki gibiydi:

1. Balkanları, Anadolu'yu, Ortadoğu'yu ve Kuzey Afrikayı içeren bir İtalyan-Latin İmparatorluğu kurulacak, bu konuda siyon liderleri her bakımdan İtalyan hükümetini destekleyeceklerdir.

2. Sözkonusu imparatorluk kurulduğunda, siyonistler 38 bin kilometre kare üzerinde Filistin'de SİYON devletini tesis edeceklerdir.

3. İtalyan orduları, hedeflenen imparatorluğu kurmak için ilk taarruzu Trablusgarp'a ve on iki adaya yapacaklardır.

4. İtalyan-Osmanlı harbi başladığı andan itibaren, İtalyan büyük meşrikine bağlı bütün Osmanlı farmason mahfilleri resmen İtalya'nın siyasî çıkarlarını destekleyeceklerdir.

---

[889] Atilhan'ın, Veliyüddin Ömer Efendi tarafından yazıldığını belirttiği *Farmason Anarşistler* kitabının kütüphanelerde kaydına rastlamadık. Atilhan'ın yazdığına göre, Veliyüddin Ömer Efendi, 950 sayfalık bu eseri Berlin'e yaptığı bir seyahatte yazmış, Almanların İkinci Dünya savaşını kaybetmesinden sonra Siyonistler, bu eseri imha etmek istemişlerse de elde kalan on sayıdan birini Atilhan ele geçirmiştir. Atilhan, Veliyüddin Ömer Efendi hakkında kısaca bilgi de vermiştir. Buna göre, Veliyüddin Ömer Efendi, Sultan II. Mahmut'un komutanlarından ve Mısırlı İbrahim Paşa'yı Uşak yakınlarında mağlup eden Ali Paşa'nın ahfadındandır. Gördes kazasında dünyaya gelen Ömer Efendi, Osmanlı Devletinin muhtelif yerlerinde müftülük, müderrislik ve hâkimlik yapmıştır. Ayrıca, Milli Mücadeleye ön ayak olmuş ulemadan ve mücahitlerdendir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Türk İşte Düşmanın*, s. 16.

5. Osmanlı topraklarında bulunan Makedonya Risorta ve Labor et Lux mahfilleri, harbin devamı müddetince İtalyan Erkan-ı Harbiyesinin gizli direktifine göre hareket edeceklerdir. Bu mahfillerin üyelerine ayda beş Osmanlı altını verilecektir.[890]

Atilhan'a göre, İttihat ve Terakki Cemiyetinin önde gelen üyelerinden Avukat Metr Salem, Emanuel Karaso ve maliyeci Cavit Bey gibi Yahudi ve masonlar, üstte açıklanan anlaşma gereği, Trablusgarp'ın İtalya'nın işgaline uğramasında kilit rol oynamışlardı. Metr Salem, Osmanlı masonluğunun kurulmasından sonra birkaç kez Roma'ya gitmiş ve burada Ernesto Nathan'la birlikte İtalya'nın Trablusgarp'ı işgali için müşterek bir plan hazırlamıştı. Plan dâhilinde, Trablusgarp'taki Türk askeri Yemen'e sevk edilirken, buradaki silahlar da tamir bahanesiyle İstanbul'a getirtilerek Trablusgarp savunmasız olarak İtalya işgaline bırakılmıştı. İtalyan Genel Kurmayı ile farmason ve siyonist teşekküller, hizmeti karşılığında Metr Salem'e 60 bin altın mükâfat vermiş ve kendisini İttihat ve Terakki içinde nüfuzlu bir konuma getirmişti.[891] Yine, Trablusgarp savaşı sırasında ikisi Beyrut'ta ve biri Preveze'de üç Osmanlı gemisinin batırılması Mason Emanuel Karaso'nun İtalya'ya verdiği istihbaratla sağlanmıştı.[892]

Atilhan, Trablusgarp'ın işgalinden sonra buranın milletvekilleri Sadık ve Mahmud Naci Beylerin, dönemin sadrazamı Hakkı Paşa'ya verdikleri ve hükümetini sorumsuzlukla ve ihmalkârlıkla suçladıkları takriri Trablusgarp'taki mason etkisine kesin belge olarak sunmaktaydı.[893] Hakkı Paşa'nın Roma'da sefir bu-

---

[890] A.g.y., *Türk İşte Düşmanın*, s. 56-57.

[891] A.g.y., *Farmasonluk-İnsanlığın Kanseri*, s. 180.

[892] A.g.y., *İğneli Fıçı*, s. 149.

[893] A.g.y., *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, s. 120-122; Cevat Rıfat Atilhan, *Türk İşte Düşmanın*, s. 58-59. Atilhan, bu eserlerinde söz konusu takririn tam metnini vermiştir. Takrir, Hakkı Paşa Kabinesi'ni, Osmanlıların Afrika'daki "yegâne mübarek kıta" ve "ecdat mirası" olan Trablusgarp ile Bingazi'yi, "her türlü müdafaadan aciz, askersiz, silahsız, cephanesiz, zabitsiz, kumandansız ve parasız, aç ve sefil" bırakarak İtalya'nın ihtirasına "terk ve teslim" eylemekle suçlamaktaydı. Trablusgarp'ta daima 15 ile 20 bin arasında bir kara ordusunun bulunduğuna dik-

lunduğu sırada, İtalyan farmason üstadı Nathan'la kurduğu özel dostluğa vurgu yapan Atilhan, İttihatçıların ister istemez bu oyuna âlet edildiklerini savunmaktaydı.

Trablusgarp'ın kaybında öne sürülen siyonist-mason komplo iddiası savaş günlerine kadar uzanmaktadır. Henüz Türk-İtalya savaşı başlamadan önce, Osmanlı basınına yansıyan bazı iddialara göre, Metr Salem ve bazı siyonist önde gelenler Paris Grand Otelde yaptıkları bir toplantıda, 60 milyon frank mukabilinde Trablusgarp ve Bingazi'nin İtalyaya bırakılmasına karar vermişler ve durumu İttihat ve Terakki Cemiyetine bildirmişlerdi[894]. Bu haberlere, İttihatçı aleyhtarı bazı gazeteler sert tepki göstermişler, İttihatçıları ve cemiyetin içinde bulunan Yahudi ve mason üyelerini eleştiren yazılar yayımlamışlardı.[895] Savaşın başlamasıyla birlikte batılı diplomatlar ve basın, 2-3 milyon sternlik gibi rakamlar da belirterek hep bu pazarlık haberlerine dikkat çekmişlerdi.[896]

İttihat ve Terakki içindeki Metr Salem ve Karaso gibi Yahudi ve mason üyelerin, yabancı devlet adamlarıyla olan yakın ilişkileri ve Trablusgarp savaşının hemen ardından başlattıkları yoğun diplomasi trafiği Trablusgarp üzerindeki siyonist-mason komplo iddialarını güçlendiren ayrıntılardı. Bu şahısların Mason olmaları ve batılı Masonlar vasıtasıyla yabancı devlet adamlarıyla kurdukları şahsi dostluklar, İttihaçıların zaman zaman bunları devlet işlerinde kullanmalarına fırsat vermişti. Atilhan'a göre,

---

kat çeken takrir, lüzûmunda bu kuvvetlere yardımcı olmak için 40-50 bin silahlıyı teşkil eden "Kuloğlu Ocakları"nın kurulduğu halde, Hakkı Paşa kabinesinin, 1328 bütçesine göre Trablusgarptaki nizamiye fırkasının mühim bir miktarını Yemen'e kaydırdığını savunmaktaydı. "Milletlerin tarihinde bu derece basiretsizlik, bu kadar lakaydi ve atalet, bu mikyasta vatan sevgisinden mahrumiyet görülmemiştir" diyen takrir, Hakkı Paşa kabinesini "harici, dâhili, mali ve harbi basiretsizliği"nden dolayı suçlamakta ve bu hususta Mebusan Meclisini vazifeye çağırmaktaydı. Bu takrirden Celal Bayar da bahsetmektedir. Bkz: Celal Bayar, a.g.e., C. 2, s. 87.

894 M. Raif Ogan, "Trablusgarp Vilayetimizi Satan Yahudi Masonlar", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 35, 1949.

895 Aynı yer.

896 Orhan Koloğlu, *İttihatçılar ve Masonlar*, s. 250

Trablusgarp'ın İtalya işgaline uğradığı sırada Talat Paşa, Karaso'ya; "Be herif, hani mason kardeşlerimizin yardımı" diye çıkışarak kendisini azarlamıştır.[897] Talat Paşa'nın bu tepkisi, muhtemelen Karaso'nun işgal günlerinde İtalyan masonları nezdinde verdiği fakat başarısız olduğu politik girişimlerden kaynaklanmaktadır.

II. Abdülhamit'ten itibaren Osmanlı Devletinin yaşadığı bütün olumsuzluklarda İttihat ve Cemiyetini mes'ul tutan Atilhan, İttihatçıların nihayet imparatorluğun sonunda gerçekleri gördüğünü ve pişmanlık sergilediklerini düşünmekteydi. Bu konuda bir hatırasınıda aktaran Atilhan, Filistin Cephesinden dönüşte yaveri bulunduğu 4. Ordu Komutanı Mersinli Cemal Paşa ile Harbiye Nazırı Enver Paşa'yı ziyarete gittiklerini ve kendisini pişmanlık içinde bulduklarını belirtmektedir. Enver Paşa'nın, İstanbul'u terketmesinden bir gün evvel Boğazdaki yalısında gerçekleşen görüşmede Enver Paşa'nın Cemal Paşa'ya yaptığı ve Atilhanın da şahit olduğu;

> "Paşam, biz harp cihetinden bütün mesuliyetleri kabul ediyoruz. Az kaldı turan olacaktık, şans bizi viran etti. Bizim mesuliyetimiz; sultan Abdülhamit'i anlamamak ve siyonizme alet olmaktı. Evet, paşam, acıdır fakat gerçektir"[898]

şeklindeki itiraf, Atilhan'a göre, siyonizme ve masonluğa alet olan İttihatçıların Enver Paşa'nın şahsında yaşadıkları hazin sonlarıydı.

---

[897] Cevat Rifat Atilhan, *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri*, s. 180. Bu olaydan Koloğlu da bahsetmektedir. Koloğlu, Ertuğrul Düzdağ'ın Kamil Miras'tan aktardığını söylediği bu olayın, muhtemelen Osmanlı masonlarının, Trablusgarp konusunda İtalyan Büyük Doğusu'ndan aldığı olumsuz cevap üzerine gerçekleştiğini belirtmektedir. Bkz: Orhan Koloğlu, *İttihatçılar ve Masonlar*, s. 258.

[898] Cevat Rıfat Atilhan, *İttihat ve Terakki'nin Suikastleri,* s. 78.

Milli Mücadele

Milli Mücadelenin Başlaması

Atilhan, Birinci Dünya savaşı sonrası Anadolu'da başlayan işgallere karşı ilk örgütlü mücadelenin Yıldırım Orduları Komutanı Mersinli Cemal Paşa tarafından Konya'da başlatıldığını öne sürmektedir. Mersinli Cemal Paşa'nın[899] geride bir hatırat bırakmaması, yaveri Atilhan'ın kendisinin Milli Mücadeledeki faaliyetleri hakkında verdiği bilgileri önemli kılmaktadır. Atilhan'ın verdiği ayrıntılı bilgilere bakılırsa, Cemal Paşa'nın birçok faaliyeti ya resmi belgelere geçirilmemiş ya da geçtiyse de günümüze

---

[899] H. 1288 (M. 1872) tarihinde Mersin'de doğan Cemal Paşa, Mersin'in tanınmış ailelerinden olup, babası Belediye başkanlığı yapmış olan Osman Efendidir. Bahriye Nazırı ve İttihatçı Cemal Paşa'dan ayırmak için "Küçük Cemal" adı ile de tanınır. Cemal Paşa, 4 Mayıs 1308 (1892) de 1311-b-12 sicil numarası ile Askeri Lise'ye girmiş, Mart 1311 (1895) tarihinde teğmen rütbesi ile vazifeye başladı ve aynı yıl üsteğmenliğe yükselmiş, 1314 (1899) de Kolağası (Yüzbaşı), 1319 (1903) de Binbaşı ve aynı yıl Yarbaylığa terfi ederek, 1320 (1904) yılında IV. Ordu'da, 16 Eylül 1328 (1912) de Balkan Harbinde vazifelendirilmiştir. 20 Temmuz 1329 (1913) de 42. Fırka Komutanlığı'na getirilen Cemal Paşa, aynı yılın 17 Kasımında I. Ordu Müfettişi olur. 30 Mart 1330 (1914) da 8. Kolordu Komutanlığı'na tayinle, Birinci Dünya Savaşında Filistin Cephesinde Albay rütbesiyle savaşır. Cemal Paşa, 17 Ocak 1334 (1918) tarihinde Şam'da bulunan IV. Ordu Komutanlığı'nı devralıp, 28 Temmuz 1334 (1918) de Ferik (Tümgeneral) liğe terfi eder. Şeria ırmağı doğusunda bulunan İngiliz ve Arap kuvvetlerinden müteşekkil düşman kuvvetiyle savaşır. II. Ordu Komutanı Nihat Paşa'nın vazifeden alınmasından sonra Yıldırım Kıtaatı Müfettişi ve İkinci Ordu Komutanlığına tayin edilir. 24 Temmuz 1919'dan itibaren II. Ordu Müfettişliği görevi fiilen sona eren Cemal Paşa, bu tarihten 2 Ekim 1919 tarihine kadar "Mekatib-i Askeri Müfettişliği Umumiliği" vazifesini ifa eder. Ali Rıza Paşa sadrazamlığa getirilince Cemal Paşa da Harbiye Nazırlığına getirilir. Bu görevde, Milli Mücadeleyi destekleyen faaliyetler yürüten Cemal Paşa, Kuvay-i Milliye'ye para ve silah yardımını yürütür. İstanbul'un işgal edilmesinden sonra tutuklanarak 22 Mart 1920'de Malta Adası'na sürgün edilir ve 29 Aralık 1921 tarihinde İstanbul'a döner. İzmir suikastı nedeniyle yargılanırsa da beraat ederek, 20 Mart 1939'da VI. devre seçimlerinde CHP'den İçel (Mersin) mebusu olarak Meclise girer. 9 Ekim 1941 tarihinde vefat eden Cemal Paşa Ankara'da toprağa verilmiştir. Bkz: Dursun Gök, "Mersinli Cemal Paşa", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. XII, S. 34, Mart 1996, s. 125-145.

kadar ulaşmamıştır. Fakat Atilhan, tuttuğu notlar ve arşivlediği belgelerle Paşa'nın faaliyetlerini günü gününe takip etmiş ve bunları seneler sonra kamuoyuna aktarmıştır.

Atilhan'ın yazdığına göre, İngiliz Amirali Galtrop, 13 Mayıs 1919'da Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesi gereği İzmir müstahkem mevkilerinin Müttefik güçlerce işgal edileceğini İzmir Valisine bildirdiğinde, Cemal Paşa, 17. Kolordu Kumandanı Ali Nadir Paşa'ya gönderdiği şifrede, İzmir ve mülhakatının muhtemel bir işgâl tehlikesi altında olduğunu ve işgâlin gerçekleşmesi durumunda kolordu kıtaatının bütün mevcuduyla vatanın şerefini müdafaa etmesini ve alınacak tertibatın günü gününe karargâhına bildirilmesini emretmiştir.[900]

Ayrıca Yunanlıların, 15 Mayıs 1919'da İzmir'i fiilen ve resmen işgâl etmelerinin ardından M. Cemal Paşa, Türk milletine yayımladığı genelgede, düşmanın Mütareke hükümlerine aykırı olarak İzmir'i işgâl ettiğini ve bir sürü facialar irtikap ettiğini anlatarak, buna karşı "vatan-ı azizimizin şeref ve haysiyetini ve tamamiyetini muhafaza ve pay-i adada çiğnenmesine mani olmak için bütün milletin silâha sarılarak son nefesine kadar namus-u millimizi müdafaa etmesi için halkı silâh altına davet" etmiştir.[901]

Atilhan, bu genelgenin gerek İstanbul'da, gerekse Anadolu'da "top gibi patladığını", böylelikle Milli Mücadelenin fiilen başladığını söylemektedir.

Atilhan'ın yazdığına göre, M. Cemal Paşa'nın 17. Kolorduya verdiği kat'i emir gereği gibi uygulanamamıştır. İşgâller Anadolu içlerine doğru genişleyerek devam etmiştir. Bunun üzerine M. Cemal Paşa, Aydın'da 57. Fırka, Afyonkarahisar'da 23. Fırka ve Balıkesir'de de 61. Fırka Komutanlığına gönderdiği emirle terhislerin durdurulmasını, azalan birliklerin takviye edilmesini ve vatan topraklarının karış karış müdafaa edilmesini istemiştir.[902]

---

900 Mersinli Cemal Paşa'nın 17. Kolordu Komutanı Ali Nadir Paşa'ya gönderdiği şifre için bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Görünmeyen İnkılâp 20", *Büyük Doğu*, Y:7, S.45, 1951.

901 Aynı yer.

902 Cevat Rifat Atilhan, "A.g.m., 21", *A.g.d.*, Y. 7, S. 46, 1951.

Atilhan'ın aktardığına göre, Cemal Paşa, Batı Anadolu'da kurulan Redd-i İlhak Cemiyetlerine, İzmir ve Ödemiş gibi yerlerde bulunan kumandanlara da aynı şekilde tebligatta bulunarak, kendilerini her şekilde destekleyeceğini belirtmiştir. Diğer taraftan, İsparta'dan ve Afyon'dan tanıdığı ve güvendiği şahsiyetleri karargâhına çağıran Paşa, derhal milis kuvvetler oluşturulmasını ve silâh tedarik edilerek dağlarda hazırlıklar yapılmasını da organize etmiştir. Ayrıca, Afyon'da Hoca Şükrü Bey'in Çelikalay'ı ile, İsparta'da Hoca İbrahim Bey'in Demiralayı'nın oluşumunu da sağlamıştır. Bu arada, Konya'da askeri depolarda bulunan silah ve cephane Cemal Paşa'nın emriyle gizlice Afyon ve Akşehir'e nakledilmiştir.[903]

Atilhan verdiği bilgilere göre, Yıldırım Orduları Müfettişlik Kıtaatı'nın askeri mevcudu şöyle idi: 11. Fırka mevcudu 8 bin, 23. Fırka mevcudu 8500'e, 12. Kolordu birlikleri 5 bin, 20. Kolordu'nun müteferrik kuvvetleri 6 bin, milis kıtaları da 5 bin idi.[904] Atilhan, böylelikle, Milli Mücadelenin başında mevcudu 30 binin üzerinde olan hatırı sayılır bir kuvvet oluşturulduğunu ifade etmektedir.

Atilhan'ın yazdığına göre, Mustafa Kemal Paşa, M. Cemal Paşa'ya gönderdiği şifrede, İstanbul'un milli kuvvetler arasında çıkarabileceği nifaklara dikkat çekmiş ve bu konuda Cemal Paşa'nın İstanbul'a gelerek Padişah nezdinde bizzat teşebbüste bulunmasını rica etmiştir.[905] Cemal Paşa, bunun üzerine yaveri Cevat Rifat'ı hazırladığı bazı mektupları ilgililere vermek üzere İstanbul'a göndermiştir. Cevat Rifat, İstanbul'da işgal temsilcileriyle görüşmüş ve Cemal Paşa'nın hazırladığı beyannameleri kendilerine ulaştırmıştır.[906] Cevat Rifat, Dolmabahçe'de Veliaht Abdülmecit Efendi'yle de görüşmüş, ardından Şehzade Ömer

---

903 Aynı yer.
904 A.g.y., "A.g.m., 22", *A.g.d.*, Y. 7, S. 47, 1951.
905 Aynı yer.
906 A.g.y., "A.g.m., 23", *A.g.d.*, Y. 7, S. 49, 1951. Cevat Rifat Bey, söz konusu beyanname metinlerini aynen yayımlamıştır. Bunlar için bkz: 53 no'lu dipnot.

Faruk Efendi aracılığıyla Yıldız'da Padişah Vahdetin'le baş başa görüşerek, Cemal Paşa'nın gönderdiği özel mektubu kendisine takdim etmiştir.[907]

Cemal Paşa'nın, İstanbul'a yaveri Cevat Rifat'ı gönderdiğini öğrenen M. Kemal Paşa, Cemal Paşa'ya gönderdiği şifrede; "genç ve tecrübesiz" bir yüzbaşının Başkumandanlık makamına ve Padişah huzuruna gönderilmesinin orduca iyi karşılanmadığını ve bu durumun ordu anane ve disiplinine aykırı olduğunu belirtmiş, Paşa'nın bizzat İstanbul'a giderek Padişah'la görüşmesini ve buradaki devlet ricalinin milli dava konusunda ikna edilmesini rica etmiştir.[908]

Atilhan'ın Cemal Paşa'dan dinlediğine göre, Mustafa Kemal Paşa ile Mersinli Cemal Paşa arasında Selanik'ten beri bir gerginlik ve ayrılık mevcuttu.[909] Bu gerginlik, Türk ordularının Filistin ricatinde şiddetli bir münakaşaya dönüşmüştür. Atilhan'ın yazdığına göre, Filistin'i müdafaa eden ordulardan Mustafa Kemal Paşa'nın idare ttiği 7. Ordu, diğer ordu birliklerine haber vermeden sessizce Nablus-Bisan istikametine doğru geri çekilmiş, bunun üzerine İngiliz ordusu, 7. Ordu'nun açtığı gedikten faydalanarak Cevat Paşa'nın başında bulunduğu 8. Ordu'yu geriden çembere almıştır. Bu ani ve beklenmedik çevirme hareketi, 8. Ordu'nun tamamen imha edilme tehlikesini doğurmuştur. O kadar ki, Cevat Paşa başındaki kalpağını bile giyemeden canını zorlukla kurtarabilmiştir. Bu duruma çok sinirlenen 4. Ordu Komutanı Cemal Paşa, Der'ada karşılaştığı Mustafa Kemal Paşa ile münakaşa etmiş, onu sorumsuzlukla, Mustafa Kemal Paşa da Cemal Paşa'yı zamanında hareket etmediği için ihmalkârlıkla suçlamıştır.[910]

---

[907] A.g.y., "A.g.m., 24", *A.g.d.*, Y. 7, S. 50, 1951.
[908] A.g.y., "A.g.m., 25", *A.g.d.*, Y. 7, S. 51, 1951.
[909] A.g.y., "Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele 6", *Büyük Cihad*, S. 23, 17 Ağustos 1951.
[910] A.g.y., "Görünmeyen İnkılâp 14", *A.g.d.*, Y. 6, S.39, 1950.

Mersinli Cemal Paşa, Mustafa Kemal Paşa'nın olağanüstü yetkilerle Anadolu'ya görevlendirilmesine içerlemiş ve 29 Mayıs 1919 tarihinde Harbiye Nezaretine zata mahsus çektiği bir şifrede, kendisi Konya ve havalisinde işgâllere karşı kısıtlı yetki ve imkânlarla karşı koyarken, Mustafa Kemal Paşa'ya olağanüstü yetki verilmesini gerektirecek nasıl bir durum olduğunu öğrenmek istemiştir.[911] Bu şifreye cevap veren Müşir İzzet Paşa, Mustafa Kemal Paşa'nın Padişah Vahdettin'le olan şahsi dostluk ve münasebetinin kendisine olağanüstü yetki verilmesinde belirleyici olduğunu belirtmiştir.[912]

Atilhan'a göre, Mustafa Kemal Paşa'ya verilen olağanüstü yetkilerin sebebi, Paşa'nın Padişahla olan yakınlığı kadar İttihat ve Terakki Partisi ile olan mesafesiydi. Padişahın da İttihatçılardan şikâyetçi olması Mustafa Kemal Paşa'yı tercih etmesini sağlamıştı. Ancak Atilhan, İstanbul'da Padişah'la yaptığı özel görüşmede, Padişahın kendisine "Bütün nükud-u mevcudemi vatanın kurtuluşu için bu uğura sarf ettim" dediğini ve kendisini, Mustafa Kemal Paşa tercihinde pişman olmuş bir havada gözlemlediğini ifade etmiştir.[913]

Cemal Paşa, Mustafa Kemal Paşa'nın telgrafından sonra Padişah'la bizzat görüşmek üzere İstanbul'a gelmiştir. Bu sırada, İstanbul'daki faaliyetleri Hükümetin ve İtilaf güçlerinin dikkâtini çeken Cevat Rifat, 11 Eylül 1919 tarihinde tutuklanarak Bekirağa Bölüğü'ne hapsedilmiştir. Cemal Paşa'nın, Ali Rıza Paşa hükümetinde Harbiye Nazırı olmasından sonra Paşa'nın girişimleriyle kurtulmuştur. Öte yandan, Cemal Paşa, evinde göz hapsinde tutularak bir daha Konya'ya dönmesine izin verilmemiştir.[914]

Atilhan, Cemal Paşa'nın İstanbul'a çağrılmasının kendisini bertaraf etmek isteyenlerin düzenlediği bir komplo olduğunu düşünmekteydi. Paşa'nın, Konya'da oluşturduğu "kırk bin" ki-

---

911 Cevat Rifat Atilhan, "Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele 5", *Büyük Cihad*, S. 23, 3 Ağustos 1951.

912 Aynı yer.

913 Aynı yer.

914 Aynı yer.

şilik bir orduyla Milli Mücadeleyi başlattığına dikkât çeken Atilhan, onun İstanbul'da alıkonarak Milli Mücadelenin ilk safhasının kasten sonlandırıldığını iddia etmiştir.

Atilhan'a göre, yakın tarih birçok açıdan tartışmalıydı ve gerçekler milletten gizlenmekteydi. Böylesine tepkisel bir bakışa sahip olan Atilhan, Milli Mücadelenin bazı emektar komutanlarını da tenkit etmiş ve onların savaş hatıralarına bazı yönlerden itiraz etmiştir. Bunlardan birinde, her fırsatta vatanseverliğini ve askerlik meziyetlerini övdüğü Ali Fuat Paşa'nın, *Vatan*'da yayımlanan Milli Mücadele yazılarında verdiği bilgilerin eksik olduğunu ve gerçekleri yansıtmadığını iddia etmiştir. Atilhan, Ali Fuat Paşa'nın, Yıldırım Orduları Müfettişi Mersinli Cemal Paşa'nın yaklaşık "elli bin" kişilik bir kuvvetle Konya'da başlattığı ve Milli Mücadele'nin hazırlık safhası denilebilecek dönemi görmezden gelerek, Anadolu ihtilâlini kendisine mâletmekle suçlamıştır.[915]

Milli Mücadelede İsmet İnönü

Atilhan'ın, yakın tarihe dair yaptığı itirazlardan biri de İsmet İnönü'nün Milli Mücadele ve kahramanı gösterildiği İnönü Savaşlarındaki rolüydü. Atilhan, bu konuyu üç defa basılan *Bütün Çıplaklığıyla İnönü Savaşları ve Gerçek Kahramanları* adlı kitabında ayrıntılı olarak ele almıştır.

Atilhan, İsmet Paşa'nın İnönü Savaşlarının kahramanı olarak gösterilmesinin tarihi bir saptırma olduğunu ve gerçeklerin aksi yönde gerçekleştiğini iddia etmiştir. Yazdığına göre, işgâllerin başladığı bir sırada kendisi Harbiye Nezaretinde Mersinli Cemal Paşa'nın yaveri iken, Sekizinci Kolordu eski komutanı Ali Fuat Erden Bey'le birlikte Harbiye Nezareti Müsteşar Muavini İsmet Bey'in İstanbul Süleymaniye'deki evine gitmişler ve Paşayla vatanın kurtuluşu noktasında görüş alışverişinde bulunmuşlardır. Karşılıklı konuşmalar aşağıdaki gibi cereyan etmiştir:

İsmet Paşa: Artık hiçbir hareket muvaffak olamaz ve netice

---

[915] Cevat Rifat Atilhan, "Yalan Söylüyorsun Paşa! Tarihi, Tahrif etme!", *Serdengeçti*, S. 15-16, 1952.

veremez. Paşa'ya[916] teklif ediniz, bir sulh hey'eti kurulsun, Avrupa'ya gidelim, bu işi –ne pahasına olursa olsun- bir neticeye bağlayalım. Ben müşavir, siz de muavin olarak gideriz.

- Beyefendi, bugünün ağır şartları ve düşmanlarımızın hudutsuz ihtiraslarına böyle birden bire son verecek olursak bunlar bize Kastamonu vilayetini dahi çok görürler.

İsmet Paşa: Başka çare yok?

- O halde millet olarak son ferde kadar çarpışırız. Harbi kaybeder, mağlup olursak bari tarihe "Erkekçe öldüler" diyerek yazdıramaz mıyız?[917]

Bunun üzerine İsmet Paşa sinirlenerek konuşmayı bitirmiştir.

Atilhan, İsmet Paşa'nın vatanın kurtulmasına hiç ihtimal vermediğini, üstelik Mili Mücadeleye katılmasının Binbaşı Yenibahçeli Şükrü Bey'in "zoruyla ve hatta tehditleriyle" sağlandığını iddia etmiştir.[918]

---

[916] Harbiye Nazırı Cemal Paşa'yı kastediyor.

[917] Cevat Rıfat Atilhan, *Bütün Açıklığıyle İnönü Savaşları*, Yelken Matbaası, İstanbul 1973, s. 7.

[918] Cevat Rıfat Atilhan, *Bütün Açıklığıyle İnönü Savaşları*, s. 7-8. Yenibahçeli Şükrü Bey, *Tarih Hazinesi* dergisine verdiği bir mülakatta Atilhan'ın iddiasını doğrulayan açıklamalar yapmıştır. Anlattığına göre, Milli Mücadelenin zecri kahramanlarından Yüzbaşı Dayı Mesut, Mustafa Kemal Paşa'nın ağzından Saffet (Arıkan) Bey'e bir mektup yazmış ve İstanbul'dan ayrılmak niyetinde olmayan İsmet Bey'i alıp Maltepe'deki Piyade Atış Okulunda yemek yiyeceğiz bahanesiyle kandırmasını söylemiş. Maksadı, Mustafa Kemal'in "Meclisi açacağız. İstanbul'daki aydınlardan bulabildiklerinizi Ankara'ya yollayın" şeklindeki genel emrini yerine getirmektir. Bunun üzerine, İsmet ve Saffet Beyler, 19 Mart 1920 günü Haydarpaşa'dan bindikleri trenle Maltepe'ye gelmişlerdir. Burada Yenibahçeli Şükrü Bey, İsmet Bey'e Mustafa Kemal Paşa'dan alınan emir gereği kendisini Ankara'ya götüreceklerini söylemiştir. İsmet Bey şaşkın bir tavırla, "Şimdi ihtiyaç yok, icap ederse geçeriz. Şimdi gidip de ne yapacağız" şeklinde cevap vermiştir. Şükrü Bey dayanamayıp, "Buraya kadar geldikten sonra dönmek yok. Mutlaka Anadolu'ya geçeceksiniz. Hem de derhal" dedikten sonra, İsmet ve Saffet Beylere er elbisesi giydirip, kendilerini yaveri Bekir Bey ile Topçu komutanı Teğmen Esad refakatinde Kurna köyündeki İslam Bey müfrezesine sevk etmiştir. Bkz: Vaka'nüvis, "İsmet Bey (İnönü) Anadoluya nasıl gönderildi?", *Tarih Hazinesi*, S. 12, Temmuz 1951, s. 586-589.

Atilhan'ın, İsmet Paşa'yla ilgili bir diğer iddiası da, Paşa'nın İnönü Savaşlarındaki olumsuz rolüydü. Atilhan, Paşa'nın sanıldığı gibi I. ve II. İnönü Savaşlarında kahramanlık göstermediğini, aksine yaptığı bazı vahim hataların diğer komutanların fedakârlık ve kahramanlıkları sayesinde düzeltilebildiğini savunmuştur. Ayrıca, İsmet Paşa'nın, Türk ordusunun yenildiği Kütahya-Eskişehir Savaşlarında yaptığı ciddi askeri taktik ve strateji hatalarından dolayı yenilginin sorumlusu olduğunu ileri sürmüştür. Atilhan bu konuda, Milli Mücadele komutanlarından Ali İhsan Sabis ve Mareşal Fevzi Çakmak Paşa'nın İnönü aleyhindeki hatıralarını delil göstermiştir.[919]

Atilhan, İsmet Paşa'nın Milli Mücadele'de hak etmediği bir kahramanlık payesi aldığını ve vatanın gerçek kahramanları olan çok sayıda komutan ve askeri de bertaraf ederek, kendine şeflik saltanatı kurduğunu iddia etmekteydi. Onu, Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'ya ve onun yakın silâh arkadaşlarına "vefasız ve nankör" davranmakla suçlamaktaydı. Bu durumu, Başkomutanın sağlığında daima emir almaktan ve kontrol altında bulunmaktan doğan bir "aşağılık duygusu" ile açıklayan Atilhan, İsmet Paşa'nın yaptığı askeri hataların karşılığının başka ülkelerde kesinlikle idam olduğunu, fakat Mustafa Kemal Paşa'nın yardımıyla İnönü'nün bundan kurtulduğunu iddia etmekteydi.[920]

Atilhan'ın, İnönü hakkındaki iddialarını ihtiyatlı karşılamak gerekir. Atilhan, Bartın ve Havalisi kumandanlığı sırasında, Ankara'da bulunan İsmet Paşa ile bir anlaşmazlık yaşamış ve bu za-

---

[919] Cevat Rıfat Atilhan, *Bütün Açıklığıyle İnönü Savaşları*, s. 35-39. Kazım Karabekir Paşa, Mütareke döneminde konuştuğu Harbiye Nezareti Müsteşarı İsmet Bey'in, vatanın kurtuluşu noktasında hiç ümidinin olmadığını, hâtta kendisine askerlikten istifa ederek bir köyde beraber çiftlik kurup hayata devam etmeleri teklifinde bulunduğunu kaydetmiştir. Bkz: Kazım Karabekir, *İstiklal Harbimizin Esasları*, (Yayına Hazırlayan: Faruk Özerengin), Emre Yayınları, İstanbul 1995, s. 35. Ali İhsan Sabis Paşa da, İsmet Paşa'nın hem Filistin'de, hem de İnönü Savaşlarında gösterdiği "sevk ve idari beceriksizliği"ne vurgu yapmıştır. Bkz: Ali İhsan Sabis, *Harp Hatıralarım İstiklal Harbi ve Gizli Cihetleri*, C. 5, Nehir Yayınları, İstanbul 1993, s. 384-390.

[920] Cevat Rıfat Atilhan, *Bütün Açıklığıyle İnönü Savaşları*, s. 18.

manla ikili arasında bir düşmanlığa dönüşmüştür. Hatta Atilhan, İsmet Paşa'nın bazı askeri vazifeleri bahane ederek kendisini Ankara'ya çağırdığını, bunun kendisini ortadan kaldırmaya yönelik hazırlanan bir komplo olduğunu iddia etmiştir. Bu konuda, o zamanın Erkan-ı Harbiye Umûmiye Reisi ve Umûm Reis Vekili Kaymakam Salih Bey'in (Orgeneral Salih Omurtak) kendisini uyardığını belirtmiştir.[921]

Atilhan, İsmet İnönü'nün "Milli Şeflik" denilen iktidar dönemini de değişik açılardan eleştirmiştir. Ona göre İnönü idaresi;

> "…mutlakıyete ve her türlü istibdada rahmet okutacak, tüyler ürpertici bir dehşetle yirmi beş yıl, memleketteki bütün hürriyetleri ve huzuru imha etmiş, bir zümre saltanatı, bir şeflik idaresi tesis etmiştir"[922]

Atilhan, İnönü iktidarında Milli Mücadelenin gerçek kahramanlarının bir kenara atılarak nisyana terk edildiğini, buna mukabil vatan savunmasına "macera ve serserilik" diyen şahısların birer kahraman gibi sahneye çıkartıldığını iddia etmekteydi.[923]

Atilhan'ın İsmet İnönü aleyhtarlığı yaşamının sonuna kadar devam etmiştir. Birçok kitabında ve makalesinde İsmet Paşa'nın bir "sahte kahraman" ve bir "asker kaçağı" olduğu yönünde yaptığı propaganda, İnönü aleyhtarlığının özellikle kamuoyunun İslâmcı kesimlerinde yeşerip büyümesinde büyük etkisi olmuştur.

Lozan Antlaşması

Atilhan'ın İsmet İnönü aleyhinde öne sürdüğü iddialardan biri de Lozan'da imzaladığı tarihi anlaşmanın takdim edildiği gibi bir zafer olmayıp, aksine bir hezimet olduğuydu. Ona göre, Lozan Antlaşması'nı imzalayan Türk milleti "cephelerde galip,

---

921 A.g.y., "Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele", *Büyük Cihad*, S. 45, 18 Ocak 1952.

922 A.g.y., "İslâm Demokrat Partisi Niçin Kuruldu, Niçin Kapandı?", *Yeni İstiklal*, S. 223, 17 Kasım 1965.

923 A.g.y., "Kıbrıs Hadiseleri ve Ortaya Döktüğü Hakikatler", *Yeni İstiklâl*, S. 161, 9 Eylül 1964.

Lozan'da mağlûp" olmuştu. Yunanlıların yakıp yıktığı yurdumuz için Türklere hiç tazminat ödememiş olması, Ege adalarının elimizden çıkması ve en önemlisi petrol bölgeleri olan Musul-Kerkük hattının elde tutulamaması, Lozan Antlaşmasını bir hezimete dönüştürmüştü.[924]

Atilhan, Lozan Antlaşmasını, İngiliz devlet adamı Lord Currzon ile Türk Heyetinde müşavir bulunan Haham Haim Nahum'un ortaklaşa düzenledikleri bir komplonun eseri olduğunu iddia etmekteydi. Buna göre, Lord Currzon'la Haham Hayim Nahum, Londra'da bir otelde yaptıkları gizli görüşmede aşağıda belirtilen maddeleri Türklerle anlaşmanın birer ön şartı olarak belirlemişlerdi:

1. İslâm Hilâfetinin lağvı.

2. Osmanlı Hanedanının hudut dışı edilmesi, mal ve mülklerinin müsadere edilmesi.

3. Türkiye ile bütün Müslüman memleketler arasındaki ilişkilerin kesin olarak kesilmesi.

4. Şer'î ve adlî bütün kanunların laiklik esaslarına göre yapılması.[925]

Atilhan'ın iddiasına göre İngilizler, yukarıda belirlenen şartları Hayim Nahum aracılığıyla Türk Heyeti Başkanı İsmet İnönü'ye iletmişler ve İnönü'nün bu şartları kabûlünden sonra Lozan Antlaşması'nı imzalamaya yanaşmışlardı.

Atilhan, Hilafetin ilgasının, Osmanlı Hanedanı'nın ülke dışına sürülmesinin, Türkiye Cumhuriyetinin idarî, dinî ve hukukî alanlarda laikleşerek "İslâm Dünyasıyla irtibatının kesilmesinin" Lozan'da kararlaştırıldığını iddia etmekteydi. Atilhan'a göre, İngiltere, Osmanlı Devletinin temsil ettiği Hilafet'ten öteden beri rahatsızlık duymaktaydı. Özellikle, II. Abdülhamit'in bu makamı siyasî bir tehdit aracı olarak kullanması, İmparatorluğu'nda mil-

---

[924] A.g.y., "Yanlış Yol, İflas Etmiş Siyaset", *Fedai,* Y.1, S. 9, 1964.

[925] A.g.y., *Farmasonlar İslamiyeti ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*", s. 128.

yonlarca müslümanın yer aldığı İngilizleri tedirgin etmekteydi. İngiliz devlet adamlarının potansiyel bir tehdit unsuru gördükleri Hilâfet'i Lozan görüşmelerinde gündeme getirerek, hem bu tehditten kurtulmak hem de Türk heyetini anlaşma masasında tutmak istiyorlardı.

Atilhan, Osmanlı Hanedanının yurt dışına sürülmesi fikrinin de Yahudilere Filistin'de yurt vermeyen Padişah II. Abdülhamit'in hanedanından intikam alan Siyonistlerin bir tertibi olduğunu savunmaktaydı.

Aynı şekilde, Türkiye Cumhuriyetinin laikleşme inkılâplarını Türklerin İslâm Dünyası ile ilişkisini kesme niyeti olarak algılayan Atilhan, bunun Filistin'de devletleşmekte olan İsrail'in güvenliğini sağlamaya yönelik bir gelişme olduğunu savunmaktaydı. Atilhan'ın bu iddialarını dayandırdığı temel dayanaksa, Lozan görüşmelerinde kritik bir rol oynayan ve Siyonistlerin hesabına çalıştığını iddia ettiği Haham Hayim Nahum'du.

Lozan Atlaşmasının bir zafer mi, yoksa bir hezimet mi olduğu zaman zaman Türk kamuoyunda tartışılan bir konudur. Özellikle, İslâmcı bazı çevrelere göre Lozan Antlaşması, millete takdim edildiği gibi parlak bir zafer değildir. Misak-ı Milli'den verilen tavizler, Hilâfet'in ilga edilmesine karşı, Patrikhane'nin İstanbul'da bırakılması, Arap topraklarının kaybı ve buna bağlı olarak Türkiye'nin İslâm Dünyasından koparıldığı gibi iddialar bu çevrelerin Lozan aleyhine yönelttikleri temel tezlerdir. Atilhan, Lozan Antlaşmasının bir "hezimet" olduğu düşüncesini kamuoyunda ilk dile getirenlerdendir. Yazılarında sıkça dile getirdiği bu iddianın özellikle İslâmcı çevrelerde yaygınlaşmasında ve kökleşmesinde büyük etkisi olmuştur.[926]

---

926 Günümüzde Lozan Antlaşmasının bir "hezimet" olduğu iddiasını savunan İslâmcı yazarların başında Kadir Mısıroğlu gelmektedir. Mısıroğlu, üç ciltlik Lozan serisinde Lozan Antlaşmasını değişik açılardan eleştirmektedir. Serinin ilk kitabı 1964'te, ikinci kitabı 1973'te ve üçüncü kitabı da 1992 yılında yayımlanmıştır. Bkz: Kadir Mısıroğlu, *Lozan zafer mi hezimet mi?,* C. 1, Sebil Yayınevi, İstanbul 1965, 323 s; C. 2, Sebil Yayınevi, İstanbul 1973, 476s; C. 3, Sebil Yayınevi, İstanbul 1992, 383 s. Atilhan'ın Lozan'ı eleştirdiği

Milli Mücadelede Din Adamları

Orta Asya steplerinden gelen göçebe Türklerin üç kıtaya yayılan bir cihan devleti kurmalarını mensubu oldukları İslâm diniyle açıklayan Atilhan, Türklerin dinle kimlik bulduklarını ve dinle şereflendiklerini savunmaktaydı. Atilhan'a göre Türk milleti, en zor zamanlarında "din ve iman gücüyle" ayakta kalmış ve dine bağlı kaldığı zamanlarda emsâli görülmemiş bir terakkiye mazhar olmuştu.

Farklı cephelerde mücadele etmiş bir asker olarak Atilhan, Türk ordusuyla birçok mucizevî zaferler kazanmış ve din gücünün asker üzerindeki etkisine yakından şahit olmuştu. Türk ordusundaki tabur imamları ve alay müftülerinin asker üzerindeki önemine işaret eden Atilhan, "Ne zaman bir askeri kıtaatın maneviyatı bozulsa, ona Cenab-ı Allah'ın ayetleri ve Resullullah Efendimizin hadisleri hatırlatılır ve der'akab tesiri görülürdü"[927] diyerek, din adamlarının önemimi vurgulamıştır.

Atilhan, Milli Mücadeleyi bir din savaşı olarak tanımlamakta ve zaferin Türk askerinin "göğsündeki iman ve Allah'ın inayetiyle" kazanıldığını savunmaktaydı. O'na göre, Milli Mücadelenin gerçek mimarları din adamlarıydı. Birçok din adamı, savaşın başında verdikleri fetvalarla halkı "din ve Allah" uğruna harekete geçirmiş ve vatanın kurtulmasını sağlamıştı.

Atilhan, Anadolu'nun işgaline karşı Konya'da ilk düzenli örgütlenmeyi başlatan Mersinli Cemal Paşa'nın, ilk iş olarak ulemayı karargâhına davet ettiğini, kendilerinin halkı vatan ve millet müdafaasına teşvik etmelerini istediğini belirtmektedir. Yine, Paşa'nın kurulmasında büyük emeği geçen Isparta'da Demiralay ve Afyon'daki Çelikalay gibi birlikler, Hafız İbrahim Bey ile Hacı

---

ilk yazılar 1955 yılında yayımladığı *İslami saran tehlike ve Siyonizm ve Protokoller* adlı kitabında görülmektedir. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *İslamı Saran Tehlike ve Siyonizm*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1955, s. 310-313. Mısıroğlu, Lozan eleştirisinde, Atilhan'ın konu hakkındaki temel tezleri tekrarlamasına karşı, Atilhan'ı kendisini referans olarak göstermemiştir.

927 Cevat Rıfat Atilhan, *İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar*, Uğur Yayınları, İstanbul 1967, s. 22-23.

Şükrü Bey adındaki din adamları tarafından kurulmuştu.

Atilhan, Bartın ve Havalisi Komutanı olarak Zonguldak'ta Fransızlara karşı yaptığı mücadelede en büyük desteği bölgenin din adamlarından gördüğün; asker toplama, cephane ve malzeme tedariki vs. gibi sorunların hep onlar sayesinde giderildiğini belirtmekteydi. Bu konuda, Bartın Müftüsü Hacı Rıfat Efendi, Zonguldak Müftüsü İbrahim Efendi ile kendi kıtasının müftülüğünü üstlenen Nusrat Efendi'nin faaliyetlerini minnetle anan Atilhan, yeri geldiğinde bu mücahitlerin başlarında sarık ve ellerinde silahla düşmana karşı mücadele verdiğini vurgulamaktaydı. Diğer yandan, Fransız birliğindeki çok sayıda Senegalli, Tunuslu ve Faslı müslüman askerin Türk saflarına geçtiğini hatırlatan Atilhan, bunun din ve iman kardeşliği sayesinde gerçekleştiğini savunmaktaydı.

Atilhan'ı en çok endişelendiren konu, Milli Mücadele sonrasında savaşta büyük emeği geçen din adamlarına ve İslâm'a karşı yapıldığına inandığı haksızlık ve hâtta düşmanlıktı. Atilhan, Türkiye Cumhuriyetini kuran bazı devlet ricalini, İslâm'a ve din adamlarına karşı ikiyüzlü davranmakla suçlamaktaydı. O'na göre bu kadrolar, Milli Mücadelede büyük emeği geçen din adamlarına kurdukları laik devlet yapısıyla sırt çevirmişler ve din düşmanlığına soyunmuşlardı. Celal Bayar'ı, bu konuda çarpıcı bir örnek olarak sunan Atilhan, işgal günlerinde Galip Hoca[928] takma adıyla, başında sarık, sırtında cüppe ve elinde tespihiyle Ege'nin köy ve kasabalarını dolaşan ve halkı manevî yönden mücadeleye hazırlayan Bayar'ın, yıllar sonra Bursa'da irad ettiği bir nutukta, "Biz Türkiye'de şeriatı yaşatmayacağız"[929] diyerek, "İs-

---

[928] Celal Bayar'ın, Milli Mücadelede Galip Hoca takma adıyla yaptığı propaganda faaliyetleri için bkz: İhsan Fuat Özgen, *Milli mücadele'de Galip Hoca Celal Bayar*, İnsanlık Vakfı Yayınları, İstanbul 2003, 216 s.

[929] DP lideri Celal Bayar, 3 Nisan 1949 tarihinde DP Bursa İl Kongresinde verdiği nutukta; "Türkiye'de şeriatı ve irticaı asla yaşatmayacağız" sözlerini sarf etmiştir. Bkz: "Celal Bayar Bursa'da: Türkiye'de şeriatı yaşatmayacağız, dedi", *Hürriyet*, 4 Nisan 1949. Ayrıca bkz: *Vatan*, 4 Nisan 1949 ve *Ant* 4 Nisan 1949. *Sebilürreşad*, Bayar'ın bu sözlerine büyük tepki göstermiş, özellikle Eşref Edip ve Raif Ogan, DP'nin ve Bayar'ın din politikasını eleş-

lâm'a ve onun kanunlarına silah çektiğini"[930] iddia etmekteydi.

Atilhan, Cumhuriyet sonrası başladığına inandığı din düşmanlığının, Lozan'da Hahambaşı Hayim Nahum'un Lord Curzon'la yaptığı gizli bir pazarlıkla başladığına işaret etmekteydi. Daha önce de değinildiği üzere Atilhan, İngiltere hükümetinin Türklerin bağımsızlığını tanımasına karşılık, Türklerin İslâmla ve İslâm dünyasıyla ilişkisini kesme garantisi verdiğini iddia etmekteydi. Böylelikle, Lozan'da kararlaştırılan din düşmanlığı; Yahudi, Dönme ve Farmason gibi "şer güçlerin" aracılığıyla topluma aşılanmaya çalışılmıştır.[931]

Menemen Olayı

Atilhan, Türk milletine "plânlı ve maksatlı bir irtica hareketi" olarak tanıtıldığına inandığı Menemen Olayı'nın gerçekte çok farklı olduğunu iddia etmekteydi. Yunanlı bir Mason-Komünist dediği Apostolos Grozos adında bir yetkilinin, 5 Eylül 1947'de Gramos'ta verdiğini yazdığını bir konferansa dayandır-

---

tiren sert makaleler yazmışlardır. Bu yazılar için bkz: Eşref Edip, "Celal Bayar Glodiston'dan mı ilham aldı?", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 51, 1949, s. 220-222; Raif Ogan, "Şeriatı Yaşatmamak Celal Bayar'ın ne haddine", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 51, 1949, s. 217. Tepkilerin şiddetlenmesi üzerine Bayar, 23 Nisan 1949 tarihinde Sebilürreşad'a bir telgraf göndermiş ve sözlerinin çarpıtıldığını savunmuştur. Bkz: "Demokrat Parti başkanı Celal Bayar'dan aldığımız telgraftır", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 41, 1949. Telgrafın dergide yayımlanmasının ardından, Bayar'ın nutkunda hazır bulunan DP İnegöl delegesi Avukat Rahmi Bey, *Sebilürreşad*'a gönderdiği mektupta, telgraftaki bilgileri yalanlamış ve Bayar'ın "Şeriatı yaşatmayacağız" sözünün doğru olduğunu nakletmiştir. Bkz: "Demokrat Parti İnegöl delegesi Avukat Rahmi Bey'in mektubu", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 44, 1949, s. 396. Bayar'ın nutku sonraki zamanlarda da gündeme gelmiş, Atilhan ve aynı dünya görüşlü kimi yazarlar tarafından Bayar aleyhinde sıkça kullanılmıştır.

930 Cevat Rıfat Atilhan, *İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar* (1968), s. 25-26.

931 Atilhan bu hususta, Halide Edip Adıvar'ın *Vurun Kahpeye* adlı kitabını çarpıcı bir örnek olarak sunmaktadır. Atilhan'a göre, açıkça din düşmanlığı yapan bu kitabın sinemeya uyarlanması, Yahudi zihniyetinin Milli Mücadelede emeği geçen çok sayıda din adamına karşı uyguladıkları bir "hakaret ve terzil" politikasının yansımalarıydı. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Vurun Kahpeye", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 41, Nisan 1949.

dığı iddialarına göre; Ali Fethi Bey'in 1930 Kasımında partisi Serbest Cumhuriyet Fırkası'nı lağvetmesinden sonra, Ege halkının İnönü idaresine olan tepkisi ve şikâyeti günden güne artmıştı. Bu durumun kendisi için taşıdığı tehlikeyi gören İnönü, birkaç Farmason vekille hazırladığı "ihtilal senaryosu"nu Ege bölgesinde tatbike karar vererek halkı sindirmeye karar vermişti. İhtilâlin bölgede hazırlanması için, Türkiyeli komünistlerin tavsiyesiyle üç de Yahudi görevlendirilmişti.[932]

Bu arada, Grozos'un "farmason yazarlar" dediği, Yunus Nadi ve Falih Rıfkı gibi gazeteciler, irticanın hortlamakta olduğunu ifade eden makaleler yayımlayarak kamuoyunu bir katliâma tahrik etmişlerdi. Görevlendirilen üç Yahudi de, Ege bölgesine yaptıkları seyahatlerle Nakşibendî tarikatının üyelerini maddî manâda desteklemekte ve onları ihtilâle hazırlamaktaydılar.[933]

İddiaya göre, 20 Aralık 1930'da "Siyono-anarşist" Trentef ve Jozef gibi Yahudilerle, yüzlerce dönme ve binlerce saf, cahil ücretli ajanlar "Nakşibendi" tarikatının dervişlerinden Manisalı Derviş Mehmet'in etrafında toplanarak, halkı ayaklanmaya itmişlerdir. Böylelikle, Nakşibendiler bilmeyerek "siyon-anarşistlerin" menfur emellerine alet olmuşlar, İnönü ve diğer farmasonlar da yıllarca iktidarda kalma imkânı bulmuşlardı.[934]

Atilhan'ın aynı kaynağa dayandırdığı iddiasına göre, Menemen Olayı, aşağıda verilen gizli amaçlar için organize edilmişti:

1. Ege bölgesindeki Serbest Fırka mensuplarını sindirmek ve iktidardakilere serbest yaşama imkânı sağlamak

2. Mareşal Fevzi Çakmak, Nakşibendî tarikatına mensup olduğu için, ihtilâl için bu tarikat mensuplarını kullanarak mareşali askerlikten uzaklaştırmak vayahut baskı yaparak hareketini sınırlandırmak

3. Yetişecek olan genç nesillere din ve din adamlarını "kara

---

932 Cevat Rıfat Atilhan, *Menemen Hadisesinin İçyüzü*, s. 88.
933 A.g.y., *A.g.e.*, s. 89.
934 Aynı yer.

kuvvet" olarak tanıtmak ve dinî muameleleri pasifleştirerek dinî ortadan kaldırmak[935]

Atilhan, Menemen Olayının yaşandığı yerde bulunan ve Kubilay'ın ölümüne alkış tutan Yahudi asıllı Hayimoğlu Jozef'in[936] olaydaki Yahudi parmağını ispatladığını savunmaktaydı.[937] O'na göre, Menemen'deki Yahudi varlığı, Fransız İhtilâlinden beri dünyada meydana gelen bütün ihtilâllerin "Dünya Yahudiliği ve Farmasonluğu" tarafından organize edildiğini gösteren tipik bir örnekti. Atilhan, Menemen Olayını, dünya hakimiyetini düşleyen Yahudiliğin ve onun taşeronu teşekküllerin milletlerin manevî temellerini felç ederek onları köleleştirme politikasının Türkiye ayağı olarak değerlendirmekteydi. O'na göre, Türkiye'de sıkça yaşanan "irtica" veya laiklik tartışmaları bu politikanın muhtelif tezahürleriydi.

Türk Milliyetçiliği, Atilhan ve Kemalizm

Atilhan'ın, Milli Mücadelede M. Kemal Paşa'ya gösterdiği tam bağlılık, savaş sonrası takip ettiği Kemalist ve cumhuriyetçi çizgiyle devam etmiştir. Atilhan'ın Kemalist hayat görüşünü belirlemede onun 1930'larda çıkardığı *İnkılâp* ve *Milli İnkılâp* dergileri en önemli kaynaklardır.

Atilhan, 1933 Nisanında yayımladığı *İnkılâp*'ın ilk sayısında, Gazi inkılâbına olan bağlılığını şöyle dile getirmiştir;

> "Bu memleketi düşmandan kurtaran deha, bu milleti zillet içinde yaşatan köhne bağları da koparıp atmıştır. Onun kıymetini bilmek ve genç neslin bu yeni ve nurlu yolda emniyet ve itimat içinde, sarsılmaz bir iman ile yürüdüğünü görmek

---

935 A.g.y., *A.g.e.*, s. 90-91.

936 Yahudi asıllı Hayimoğlu Jozef, Menemen olayındaki rolünden dolayı suçlu bulunmuş ve yargılanarak idam edilmiştir. Bkz: Resmi Gazete, S.1716, 3 Şubat 1931.

937 A.g.y., *İslâm ve Beni İsrail*, s. 194.

İnkılâpçıların en esaslı endişe ve gayelerini teşkil eder"[938]

sözleriyle genel yayın politikasının, "Gazi inkılâbı"nı tanıtmak ve devamını sağlamak yönünde olacağını vurgulamış ve bu inkılâpçı çizgisini derginin kapatılmasına kadar sürdürmüştür. Dergi, Mustafa Kemal Paşa'yı muhtelif sayılarında "Gazi" sıfatıyla tanımlamış, onu öven şiir ve yazılara yer vermişti.

Atilhan'ın Kemalist hayat görüşü, onun Almanya gezisinin ardından daha keskin ve vurgulu bir keyfiyet kazanmıştır. *Milli İnkılâp*'ın Almanya dönüşü yayımlanan nüshasının kapak resmi M. Kemal Paşa'ya ayrılmıştır ve Kemalizm'e olan bağlılığa vurgu yapılmıştır. Atilhan, *Milli İnkılâp'ta* yayımladığı "Gazi" başlıklı yazıda;

> "Bir insanı diriltecek mucize gösterenlere din; peygamber ismini verir. O halde yorgun, bitap, harp kaybetmiş, parçalanmış ve büyük devletlerin zoru altında ölüme sürüklenmiş olan bir milleti öldükten sonra dirilten mucizenin sahibine ne demeliyiz?"[939]

sözleriyle, Gazi'yi peygamberle kıyaslamak gibi kutsayıcı bir Kemalist söylem geliştirmiştir. Atilhan aynı yazıda, Yozgat mebusu Salih (Bozok) ve Ali Şevket (Öndersev) ile birlikte kendini Gazi'ye bağlı "üç havariyundan" biri addetmiştir.[940] Başka bir yazıda da kendisini;

> "Ta ilk adımdan itibaren ve hâtta daha birinci işaretini bile beklemeden Mustafa Kemal'in gazasına bir inkılâpçı gibi iştirak etmiş ve Mustafa Kemal'in nam ve hesabına birkaç bin Türk kahramanına kumanda etmiş bir Kemalist"[941]

diye tanımlamıştır.

Atilhan, 1930'larda Kemalizm'in din politikasını paylaşmakta ve laik bir dünya görüşü takip etmekteydi Atilhan'ın masonluğa bakışı, aynı zamanda onun dine karşı durumunu

---

[938] "Saygılı okuyucularımıza", *İnkılâp*, S. 1, Nisan 1933, s. 1.
[939] Cevat Rifat, "Gazi", *Milli İnkılâp*, S. 2, Y. 2, 15 Mayıs 1934, s. 1.
[940] Aynı yer.
[941] "Düşman saflarında", *Milli İnkılâp*, S. 2, Y. 4, 15 Hziran 1934.

belirleyen tek referans noktası olmuştur. Bunun sebebi, Atilhan'ın bu dönemde İslâmiyet hakkında lehte veya aleyhte bir değerlendirmede bulunmamış olmasıdır. Bu da, Atilhan'ın 1940'ların sonuna kadar söyleminde İslâm'a yer vermediğini göstermektedir.[942]

Atilhan'ın Mason localarının kapanmasına gerekçe olarak gösterdiği argüman locaların Yahudi ritüel ve geleneklerine göre ayinler tertip etmeleriydi. Atilhan'a göre Mason locaları, Yahudilik dinine intisap etmiş insanların yuvalandığı İbrani tekkeleriydi. Mason localarına müsaade etmek, "…Türk inkılâbına ve inkılâbın eşsiz rejimine karşı garip bir istihza" idi.[943]

1930'lu yıllar, genç Türkiye Cumhuriyetinin uluslaşma döneminde yoğun çaba harcadığı bir devreydi. Dil devriminin beraberinde getirdiği dilde Türkçeleşme faaliyetleri gözlerin özellikle azınlıklara çevrilmesine sebep olmuştu. Bunlar arasında Yahudiler, Türkçe yerine İspanyolca ve Fransızca gibi yabancı dilleri konuşarak tepkileri üzerinde toplamışlardı. Yahudiler, tek parti idaresi tarafından yürütülen "vatandaş Türkçe konuş" kampanyalarına davet edilerek Türkçe konuşmaları istenmekteydi.

Atilhan, Türk hükümetinin dilde Türkçeleşme faaliyetlerine tam destek vermiştir. Atilhan'ın Kemalizm üzerinden yürüttüğü "Yahudilerin Türkleşmeme" eleştirisi, zamanla şiddetli bir Yahudi aleyhtarlığına dönüşmüştür.

Atilhan, Yahudileri; "Gazinin arkasında başardığı mucizevî zafer ve harikaların birçok maddi menfaatlerini" gasp etmekle suçlamaktaydı.[944] Benzer şekilde, Mustafa Kemal Paşa'nın bazı resimlerini "Gazinin eseri" adıyla albümleştiren bir Yahudi fotoğrafçıya da tepki göstermiş ve onu "Gaziyi kendisine reklâm yapmakla" suçlamıştı. Bu konuda, Türk fotoğrafçılarını ihmâl-

---

942 Özen Karaca, *The Theme of Jewish Conspiracy in Turkish Nationalism-The Case of Cevat Rıfat Atilhan*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara 2008, s. 70.

943 Cevat Rifat Atilhan, *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, s. d.

944 A.g.y., "L'antisemitisme,!", *İnkılap*, S. 4, 1 Temmuz 1934, s. 1-2.

kârlıkla suçlayan Atilhan, "Ya objektiflerinizi kırıp bu san'attan vazgeçmeli veyahut vazifenizi bilip hakkınızı tanıtmalısınız" serzenişinde bulunmakta ve *İnkılâp* sütunlarının Türk fotoğrafçılarının reklâm ve propagandalarına bedelsiz olarak açık olduğunu belirtmekteydi.[945]

Atilhan'a göre, Gazi ve onun eseri Türkiye Cumhuriyeti sadece Türklere ait kutsallardı. Bu değerlerin inşasında hiç payı olmayan, üstelik vatanın zor günlerinde verdikleri imtihanla kötü niyetlerini ortaya koyan Yahudilerin Türkiye ekonomisine hâkim olmaları asla kabûl edilemezdi. Böylesine psikolojik faktörlere sahip Atilhan, devletin iktisadî alanda yürüttüğü Türkleştirme politikalarının da baş destekçilerinden olmuştur.

Atilhan, 1930'larda ülkeye hâkim olan Kemalist milliyetçiliğin, henüz Türk milletinin ihtiyaçlarına cevap verecek olgunlukta olmadığını ileri sürmekteydi. Ona göre, ülkedeki milliyet duyguları;

> "henüz asrın icaplarına uygun taşkın [coşkulu] ve müteheyyiç [heyecanlı] bir hâlde değildir. Hâlbuki (İnkılâb) ın bundan sonra dayanacağı en büyük kuvvet taşkın milliyet hislerinden başka bir şey olmayacaktır."[946]

Görüldüğü üzere, Atilhan, Kemalist inkılâbın devamını "taşkın ve müteheyyiç" bir milliyetçiliğe bağlıyarak, o senelerde Avrupa'da dikkat çeken Faşizm ve Nazi yönetimlerinin ırkçı milliyetçilik anlayışına göndermede bulunmaktaydı. Fakat Ke-

---

[945] "Gazinin Eseri", *İnkılâp*, S. 1, Nisan 1933, s. 19-20. Atilhan'ın yazdıklarına bakılırsa, kendisinin Türk fotoğrafçılarını ihmalkârlıkla suçlayan yazısına, "Foto Süreyya" fotoğrafhanesinin sahibi emekli topçu zabiti Süreyya Bey'den cevap geldiği anlaşılmaktadır. Atilhan, cevabî yazısında, Foto Süreyya'yı "hakkını yabancılara kaptırmış olmaktan dolayı manevî vebal altında kalmakla" ve Mütareke döneminde işgal ordularına hizmet eden gayri müslim fotoğrafçılara hayat hakkı tanımakla suçlamıştır. Bkz: "Foto Süreyyaye Cevap", *İnkılâp*, S. 3, 1 Haziran 1933, s. 4. *İnkılâp*'ın, sonraki sayılarında Foto Süreyya'nın reklâmlarına yer verdiğine bakılırsa, Atilhan'la, Foto Süreyya arasındaki tartışmanın bir mutabakatla sonuçlandığı anlaşılmaktadır.

[946] Cevat Rifat, L'antisemitisme,!", *İnkılap*, S. 4, 1 Temmuz 1934, s. 1-2.

malizm, Nazi ya da Faşist bir milliyetçilik anlayışını reddeden, sadece Anadolu coğrafyasındaki Türkleri muhatap alan, tarihî ve kültürel birlikteliği savunan bir doktrindi.

Milli İnkılâp, Kemalist rejimin ancak gelişmiş ve asri bir eğitim sistemiyle yaşayacağını ve korunacağını düşünmekteydi. Türk gençliği; vatan terbiyesini, milliyet aşkını ve vatanseverlik ateşini sağlam bir eğitimle kazanabilirdi. Dergiye göre;

> "…rejime ısınmak, Cumhuriyeti benimsemek ve sevmek, istibdat ve ferdî saltanatlara karşı isyankâr bulunmak, irticaa, geriye nefret etmek ancak kuvvetli ve müthiş bir maarif sisteminin millete aşılayacağı hususattı"[947]

Atilhan'ın 1930'larda sergilediği Kemalist ve İnkılâpçı dünya görüşü, demokratik hayatın başladığı 1945'lerden sonra belirgin şekilde değişime uğrayacaktır. Atilhan, yeni demokrasi döneminde tek parti dönemini ve dolayısıyla Kemalist ideolojiyi sorgulayan hatta bazı açılardan karşı çıkan muhalif bir kimliğe bürünecektir.

Türkçülük

Türkiye Cumhuriyeti, kuruluş yıllarında Pantürkçülüğü kararlı bir biçimde reddetmesine rağmen ulus-devletin inşa döneminde Türkçülüğe yaslanmak durumunda kalıyordu. Ulus devlete temel olmak üzere Türk milletinin inşa dönemi de zaman zaman ırk vurgusunu beraberinde getirmekteydi.[948] Cumhuriyet'in ulus-devlet kurma evresi özellikle 1930'lu yıllarda "Türk ırkı"na yapılan övgüler, bir yandan kitleye ulus olma bilinci aşılarken, bir yandan da açık ki "kan"a dayalı bir ırkçılığı da tetiklemekteydi.[949]

"Türk ırkı"nın vurgulandığı 1930'lu yıllar, Türkçü ve Pantürkçü çizgide birçok yayının hayata girmesine müsait bir fikir iklimi oluşturmuştu. Atilhan da bu dönemde yayımladığı *İnkılâp*

---

[947] "Maarifte İnkılâp", *İnkılap*, S. 2, Mayıs 1933, s. 20.
[948] Nizam Önen, a.g.e., s. 250.
[949] A.g.y., a.g.e.,, s. 251.

ve *Milli İnkılâp* dergileriyle, Türkçü fikirlerini kararlılıkla savunma imkânı bulmuştur.

Atilhan'ın başmuharriri ve neşriyat müdürü olduğu *İnkılâp*, yayın politikasını; "…[T]aşkın ve müfrit bir milliyetperverlik ve çok hassas bir inkılâpçılıktan mülhem"[950] sözleriyle duyurmuştu. Bu, derginin Kemalist çizgisine paralel olarak Türkçü bir renk taşıyacağını da göstermekteydi.

Dergi kısa sürede, Atilhan'ın "temiz kan Türk", "Öz Türk", "tam kan Türk", "saf Türk ırkı", "öz kanlı Türk" ve "Türk oğlu Türk" gibi keskin ifadeler taşıyan Türkçü bir jargona sahip olmuştur. *Birlik*, *Orhun*, *Doğu*, *Geçit* ve *Çığır* gibi Türkçü dergiler, okuyucuya kardeş dergiler olarak tanıtılmakta ve okumaları tavsiye edilmekteydi.

Milli İnkılâp, Eylül 1933 tarihli altıncı sayısından itibaren kapağında Nihal Atsız'ın 1930'ların başında başlattığı geleneğe uygun olarak Türkçü yayınların simgesi haline gelen aylı kurt sembolünü kullanmaya başlamıştır.

Atilhan'ın Türkçülük anlayışında, "ırk" ve "saf kan Türk" birliği belirleyici hâtta zorunluydu. Atilhan, Türk ırkının "saf kan" birliğini korumayı önemserken, aynı zamanda "saf kan"a dayalı bir nüfus artışını da gerekli görmekteydi. Atilhan'a göre, uygulanacak millî nüfus programı iki temel esasa dayanmalıydı. Anadolu'nun nüfusu planlı bir devlet politikasıyla artırılmalı ve insanları yüksek bir refah düzeyine kavuşturulmalıydı. Bulgaristan ve Romanya gibi ülkelerde bulunan "Halis kan Türk" muhacirleri ülkeye getirilerek, Türk nüfusu artırılmalıydı. Diğer yandan devlet, millî nüfus politikası oluşturarak Anadolu'nun sosyo-ekonomik imarını gerçekleştirmeliydi. Bunun için, köylünün birden fazla kadınla evlenebilmesine yasal zemin hazırlamalı, evlenmeyi ve doğumu teşvik edecek düzenlemeler yapmalıydı.[951]

---

[950] "Saygılı okuyucularımıza", *İnkılâp*, S. 1, Nisan 1933.

[951] "Anadolunun nüfusunu artırmalıyız", *Milli İnkılâp*, S. 3, Y. 2, 1 Haziran 1934, s. 3.

Atilhan'ın, 1930'larda Türk nüfusunu artırmaya yönelik fikirlerinde dikkâti çeken nokta, "saf Türk ırkı" özelliklerini taşıyan, Türkçülükte aynen tanımlanmış olan Anadolu köylüsünü vurgulamasıdır. Bu manada Atilhan, tasavvur ettiği ırk olarak, "saf ve üstün Türk milleti"ni yeniden inşa edecek en önemli nüfus ögesi gördüğü Anadolu köylüsü rolüne ağırlık vererek Türkçülerle aynı hizaya gelmekteydi.[952]

Atilhan'ın "saf kan Türk" milleti ideâli, sadece Anadolu coğrafyasıyla sınırlı kalmamıştır. Atilhan, bu ideâline dış Türkleri de kapsayacak Pantürkçü bir eğilim de kazandırmıştır. Bu bağlamda, "Saf ve karışmamış Türklerden mürekkep" dediği Doğu Türkistan'ın Çin idaresine karşı verdiği bağımsızlık savaşını desteklerken, Türkiye Cumhuriyetinin Doğu Türkistan Türklerine olan desteğini yetersiz görmüştür. O, idealistinden; emekli subayına, sivil memuruna, doktoruna ve avukatına kadar kültürlü ve deneyimli Türk çocuklarının "taze ve saf" Doğu Türkistan hükümetinin yardımına koşması gerektiğini öğütlemekteydi. Çünkü Türk;

> "hükmetmek, hükümet etmek, idare etmek, kavga etmek ve hülâsa efendilik etmek için yaradılmıştır. Bu kabiliyet, bu meziyet, bu kudret ve bu asalet Türklüğün mayasında, kanında mevcut"[953] idi.

Bu sebeple, Türk milletinin yabancı bir idareye bağlı kalması beklenemezdi. Aşağıdaki görüşleri Atilhan'ın, Türk ırkını seçkinleştirici ve kutsayıcı bakış açısını göstermesi bakımından önemlidir:

> "Biz Türküz, Bizim en büyük idealimiz Türklüktür. Biz güneşin çocuklarıyız. Medeniyetin anasıyız. Çokluğuz, güçlüyüz ve yeryüzünde yektayız. Birinci sınıf hâtta sınıfın fevkinde mümtaz bir milletiz. Adımız en büyük şanımızdır. Türklük en büyük kuvvettir"[954]

---

[952] Özen Karaca, a. g. t. s. 76.
[953] "Şarki Türkistan", *Milli İnkılâp*, S. 1, Y. 2, 1 Mayıs 1934, s. 2.
[954] Aynı yer.

Atilhan, Türkçülüğü, Kemalist milliyetçilikle aynı paralelde görmekte ve Kemalizmin her sahada yürüttüğü Türkleşme politikalarını Türkçülüğün de bir gereği kabûl etmekteydi. Atilhan'a göre başarılı bir Türkleşme, öncelikle ülke içinde kronik etkinliği bulunan yabancıların tasfiyesiyle mümkün olabilirdi. O, azınlıklar içinde özellikle Yahudiler üzerinde odaklanmıştı. Yahudilerin ülkenin ekonomik kaynaklarını sömürdüğünü, buna mukabil Türk çocuğunun kendi vatanında açlığa ve fakirliğe mahkum edildiğini savunmaktaydı. Bu görüşünü, "Öz Türk kendi vatanında düne kadar çifte vatan, çifte ideâle sahip insanlar tarafından istismar edilmekte idi" şeklinde dile getiren Atilhan, Yahudileri vatana sadakati olmayan güvenilmez unsurlar olarak tanımlamaktaydı.[955]

Atilhan'ın Yahudileri dışlayan görüşleri, *Milli İnkılâp*'ın başka yazarları tarafından da desteklenmekteydi. Yahudilik için "içtimai serseriliktir" diyen Mustafa Nermi, "Bütün Yahudiliği milyarlarca servetile bir Erzurum Türkünün kemiğine değişemeyiz"[956] açıklamasıyla *Milli İnkılâp* dergisinin Türkçü çizgisine ırkçı motifler de ilâve etmişti.

Atilhan'ın *Milli İnkılâp*'ta sergilediği ve zaman zaman ırkçılığa varan Türkçü bakış açısını başka yayınlarda da görmek mümkündür. Atilhan, kendisini "müstakil ve ırkçı" şeklinde tanımlayan *Ulusal Birlik*[957] gazetesinin yazarları arasında yer almaktaydı. Bakanlar Kurulu'nun, 1934'te ırkçılık yaptığı gerekçesiyle kapattığı derginin kapatılma sebeplerinden biri de Cevat Rifat'ın dergide yazdığı "ırkçı" yazılar gösterilmekteydi. Dönemin Dâhiliye Nazırı Şükrü Kaya, Başvekâlet'e gönderdiği tavsiye yazısında, Cevat Rifat'ın *Ulusal Birlik*'te yayımlanan "Öz dil davasından sonra, Öz kan davası" adlı makalesini; "baştan-

---

[955] "Her şeyden evvel Türklük", *Milli İnkılâp*, S. 5, Y. 2, 1 Temmuz 1934, s. 2.

[956] "Hakikat ilerliyor", *Milli İnkılâp*, S. 4, Y. 2, 15 Haziran 1934, s. 6.

[957] Sahibi ve başmuharriri Enver Safter olan *Ulusal Birlik*, genellikle üniversite öğrencilerinin yazdığı bir dergiydi. İlk sayısına ek olarak çıkardığı broşürde "Türkçülük, ırkçılık ve koyu yurdçuluk" *Ulusal Birlik*'in ilkeleri olarak gösterilmiştir. Bkz: "Ulusal Birlik", *Ulusal Birlik*, Y. 1, S. 1 İlâvesi, 22 Ekim 1934. Nak: Nizam Önen, a.g.e., s. 261.

başa ırkçılık davası" diye yorumlamaktaydı.[958]

Muhafazakâr Milliyetçilik

Türkiye Cumhuriyetinin 1945'te çok partili hayata geçmesiyle birlikte gelen hürriyet ortamı, ülkede birçok fraksiyona sahip görüşün kendini serbestçe ifade edebilmesine zemin hazırlamıştır. Tek parti döneminde otoriter bir şekilde kontrol edilen İslâmi hayat, serbest demokrasi ortamında varlığını ve taleplerini her bakımdan ortaya koymaya başlamıştır. Böylelikle, günden güne büyüyen ve politik alanda da önemli bir potansiyele ulaşan muhafazakâr İslâmcı bir kitle oluşmuştur.

1930'larda İslâm'ın lehinde veya aleyhinde bir görüş bildirmeyen Atilhan, yeni demokrasi döneminde milliyetçi muhafazakâr bir kimlikle sahneye çıkmıştır. Atilhan, Yahudilik ve masonluğa karşı yürüttüğü mücadeleyi ancak bunları olumsuz karşılayan muhafazakâr çevrelerde sürdürebileceğinin farkındaydı. Yeni demokrasi döneminde gelişip güçlenen İslâmi basın, etiketlendiği Yahudi ve mason aleyhtarı kimliğiyle bunu doğrulamıştı. Atilhan'ın çok partili hayatla başlayan muhafazakâr ve İslâmcı dünya görüşü, onun faaliyette bulunduğu siyasî partilerin politikalarında açıkça görülebilir.

Atilhan, çok partili hayata geçişte kurulan ilk parti olan Milli Kalınma Partisi (1945)'nin üç kurucu üyesi arasında yer almıştır. Milliyetçi muhafazakâr temeller üzerine yükselen Parti, CHP'nin yıllardır uyguladığı devletçilik politikasına karşı liberal ekonomi sistemi teklif etmekte, eğitim ve kültürde "ahlâk" temelli bir gelişme modeli öngörmekteydi. Parti'nin dış politikadaki hedefi ise, Türkiye önderliğinde kurmayı planladığı "İslâm Birliği-Şark Federasyonu" idi. Parti, Türkiye'nin İslâm dünyasıyla birleşmesini ve her sahada güç birliği yapmasını zorunlu görmekteydi.

Atilhan, MKP'de Başkan Nuri Demirağ'la yaşadığı bazı fikir ayrılığından dolayı partiden ayrılmış, sonradan kuruculuğunu

---

[958] BCA Fon Kodu: 030.18.01.002, Yer No: 50.81.7. Dâhiliye Vekili Şükrü Kaya'nın, Başvekalet Yüksek Makamına gönderdiği, 27.11.1934 tarihli yazı.

ve başkanlığını yaptığı Türk Muhafazakâr Partisi (1947)'ne dâhil olmuştur. TMP, Atilhan'ın milliyetçi muhafazakâr yapısını açıkça ortaya koyduğu ilk parti olmuştur. Adalet, demokrasi, ahlâk, refah ve umran gibi umdeler üzerinde yükselen Parti, ülke gelişiminde çocuk ve ailenin eğitimini önemserken, ahlâk ve ananeyi de milletin vazgeçilmezleri görmekteydi. TMP, programında dinden bahsetmese de umdeleri arasında gösterdiği "ahlâk"ı İslâm'la özdeşleştirmekte ve bu ikisini aynı temelde değerlendirmekteydi. Atilhan, TMP'yle birlikte ilk kez İslâma kuvvetli bir vurgu yapmakta ve onu toplum için vazgeçilmez bir değer görmekteydi. Bu, 1930'lardaki söylemlerinde İslâma yer vermeyen Atilhan'ın yaşadığı en radikal değişimlerden biri olmuştur.

Atilhan'a göre "din", tarihin her devrinde etkin gücünü muhafaza etmiş ve bundan böyle de modası geçmeyecek bir gerçekti. "İster hak ister batıl olsun, insan kütlelerine kati bir istikamet verecek ve ruh telkin edecek en büyük vasıta ve kuvvetin din olduğu anlaşılmıştı."[959] Atilhan, dinin işlevsel yapısıyla siyaset dışı kalamayacağını, kullanmasını bilenler için dinin mensubu oldukları toplumlara büyük faydalar sağlayabileceğini savunmaktaydı. Bu bağlamda İslâmı siyasetle bağdaştıran Atilhan, İslâmın dünyanın en eski ve gerçek demokrasi rejimi olduğu yönünde muhafazakâr kesimlerde yaygınca paylaşılan görüşü savunmaktaydı. O'na göre İslâm, getirdiği adalet ve eşitlik prensipleriyle, Fransız İhtilâlinden sonra ortaya çıkan Garp demokrasilerinden kıyaslanmayacak derecede gelişmişti.[960]

Atilhan'ın, genel başkan vekili olduğu Büyük Doğu Cemiyeti (1949), dönemin milliyetçi muhafazakâr kalemlerinden N. Fazıl Kısakürek tarafından kurulmuştu. Cemiyet, batının maddi hâkimiyetini doğunun "asli ve ruh yapısıyla" birleştirmek suretiyle "Büyük Doğu" mefkûresi yaratmayı hedeflemekteydi. Ruhçuluk, ahlâkçılık ve milliyetçilik, bu mefkûreyi yaratmada

---

[959] Cevat Rifat Atilhan, "Müslümanlığın Büyük Hedefi 4", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 70, 1950.

[960] A.g.y., "A.g.m. 6", *A.g.d.*, C. 4, S. 81, 1950.

kullanılacak dokuz inanış sisteminden üçünü oluşturmaktaydı. Cemiyet, Allahsızlığı öngördüğüne inandığı komünizm ve materyalizmi, "sahte ve köksüz" inkılâpçılığı ve "züppe Garp" hayranlığını mefkûrenin geleceği için savaşılması zürunu hedefler olarak belirlemişti. Aynı dönemde, *Büyük Doğu*'da komünizm, masonluk ve garp hayranlığını şiddetle eleştiren Atilhan için bu ideâl, kendi fikir dünyasıyla birebir örtüşmekteydi.

İslâm Demokrat Partisi (1951), Atilhan'ın 1945'lerde belirmeye başlayan milliyetçi muhafazakâr bakışının olgunlaşıp nihayet radikal İslâmcı bir hayat görüşüne dönüştüğü evrenin ürünüydü. İDP, lideri Atilhan'ın polemikçi ve radikal tutumuyla İslâmcı çevrelere yön verme iddiasında olan siyasî bir oluşumdu. Parti, "ahlâk, anane, adalet, çalışma, iş, hürriyet" prensipleri üzerine oturtulmuştu. Parti nizamnamesi, Türk anayasasına CHP'nin umdeleri olarak giren "bütün demokrasiye zıt" kanunları ve "Milletin isteklerine ve milli menfaatlerine uygun olmayan, karakterine aykırı, manâları açık olmayan" her türlü oluşumu millet isteği ve kanun yoluyla kaldırmayı hedeflemekteydi. İDP ayrıca, komünizm ve farmasonluk gibi uluslararası özellik taşıyan zararlı kuvvetlerin faaliyetlerini kati surette ve şiddetle yasaklayacağını açıkça belirtmekteydi.

Atilhan'ın 1930'lardaki keskin Kemalist ve inkılâpçı bakışı, İDP'yle birlikte belirgin bir Kemalizm aleyhtarlığına dönüşmüştür. Atilhan, Milli Mücadele sonrasında parolası "Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir" olan bir idare kurulduğunu fakat kurucularının bundan sarf-ı nazar ederek en müstebit hükümetlerde dahi görülmeyen "merhametsiz" bir anlayışla hareket ettiğini iddia etmekteydi.[961] Diğer yandan, Cumhuriyeti kuran kadroların "din" politikalarını da eleştiren Atilhan, Milli Mücadelenin ruhunu oluşturan "din" ve din adamlarının görmezden gelindiğini, hâtta bunlara karşı açıkça düşmanlık yapıldığını ileri sürmekteydi. Atilhan'a göre Türkler, bir ölüm kalım savaşı verdiği Milli Mücadelede en büyük desteği İslâm dünyasından al-

---

[961] A.g.y., "Demokrasi nedir bilmiyoruz", *Volkan*, S. 11, 27 Ekim 1951.

mışlardı. Fakat, Cumhuriyet kadrolarının buna cevabı İslâm'a düşmanlık ve İslâm ülkeleriyle ilişkileri koparmak olmuştu.[962]

"İslâm" vurgusu, İDP'nin 1952'de kapatılmasından sonra da Atilhan'ın birçok hususta başvurduğu temel referans olmaya devam etmiştir. "İslâm" bu dönemde, Atilhan'ın din düşmanı gördüğü Yahudilik, masonluk ve komünizmle mücadelede dayandığı meşru dayanakların başında gelmekteydi. Atilhan'ın, Yahudilikle mücadelenin ancak dünya milletlerinin dindarları tarafından yapılabileceğine dair inancı bundan kaynaklanmaktaydı.

1960'lar, Atilhan'ın Türk kimliğini yeniden tanımladığı yıllar oldu. Atilhan, Türk-İslâm kimliğini "Doğulu" veya "Asyalı" kavim olma gibi coğrafi bir aidiyetle ele almaktaydı. Bu bağlamda, Garb'ı, Türk İslâm dünyasının en büyük düşmanlarından addetmekteydi. Garb'ı, "Müslüman olduğumuz için Haçlı taassubuyla, Türk ve Asyalı bir millet olduğumuz için de Batı hırsıyla üzerimize saldırmakla"[963] eleştiren Atilhan, devlet adamlarını da Garb'ı anlamadan ona hayranlık duymakla suçlamaktaydı:

> "Kendimizi inkâr ettik. Şarklı ve Asyalı bir millet iken, garplılık iddiasında direndik. Müslümanlığa düşman, hıristiyanlığa hayran kesildik. Ecdadımızın büyüklüğünü, bize yadigâr bıraktıkları bütün mirasları genç nesillerden gizledik. Mazimizle alâkayı kestik. Bize yardımcı bütün milletlere sırtımızı çevirdik, asırlar boyu rengârenk çiçek demeti haline getirdiğimiz güzel dilimizi ölü kelimeler ve yahut Frenkçe ile berbat ettik. Hesap yerine matematik, mesele yerine problem gibi yabancı kelimelerle milletimizin gidiş istikametini değiştirdik"[964]

CHP lideri İnönü, 1965 seçimlerinden önce partinin ideolojisini "ortanın solu" olarak belirlemiştir. CHP'nin bu açılımı, ülke kamuoyunda bir "sağ-sol" tartışması başlatmış, sağ ve sol

---

[962] A.g.y., "İslam Demokrat", *Büyük Cihad*, Y. 1, S. 31, 12 Ekim 1951, s. 2.
[963] A.g.y., "Çıkar yolu bulmak", *Yeni İstiklal*, S. 194, 28 Nisan 1965.
[964] A.g.y., "Doğru yola girebilir miyiz?", *Fedai*, Y. 2, S. 16, 1964.

ideolojilerin anlamı ve tarihi üzerinde basında yoğun polemik yaşanmıştır. Bir İnönü karşıtı olarak Atilhan da bu tartışmaya katılmış, sağ ve soldan ne anlaşılması gerektiği üzerine tanıtıcı yazılar kaleme almıştır.

Atilhan, sağ ideolojilerdeki insanları şöyle tanımlamaktaydı:

> "Muhafazakâr, milliyetçi, dindar, namuslu ve faziletli insanlardır. Millî gurura sahip vekar ve haysiyet sahibi insanların takip ettikleri yol, hiç şüphesiz sağdır. Ülkeleri işgâl edildiğinde düşmana karşı koyacak olanlar da sağcılardır. Din ve iman, Allah korkusu ve Resulullah muhabbeti sağ cenah insanların muharrik kuvvetidir. Dürüst, şerefli, cesur ve necip insanlar sağda bulunur"[965]

Atilhan, sol ideolojilerde bulunan insanları da şöyle tarif etmekteydi:

> "Komünist, siyonist, farmason ve emsali gibi kötü ruhlu insanlardır. Tarih boyunca insan saadet ve hayatına düşman kıskanç, yağmacı, adalet düşmanı, ihtilâlci ve bozguncu insanlar da sol diye tarif edilir. İnsanlık tarihi, kan kokan iğrenç suratlarına asaletten eser bulunmayan bu gibi insanların çok zulümlerine ve şenaatlerine şahit olmuştur"[966]

Atilhan, sol ideolojileri, Yahudilerin kontrolünde gördüğü siyonist, farmason ve komünist gibi "şer güçlerle" eşleştirmekte ve düşman saflarına koymaktaydı. Solun yaptığını iddia ettiği din ve mukaddesat karşıtlığını da solun içinde mevzilenen Yahudilerin dinlere olan düşmanlığıyla açıklamaktaydı.

Filistin Meselesi ve İsrail

Filistin problemi, Atilhan'ın dünya görüşünde şüphesiz ayrı bir öneme sahipti. Atilhan, Birinci Dünya Savaşında Filistin Cephesinde mücadele etmiş, önce Mersinli Cemal Paşa'nın idare ettiği Sekizinci Kolordu'nun Harekat Şubesi Başkanlığı'na,

---

[965] A.g.y., "Aşırı sağ, aşırı sol ne demektir? Bunların hudutlarını kim tayin edecektir?", *Yeni İstiklal*, S. 244, 13 Nisan 1966.

[966] Aynı yer.

Atilhan ve Kudüs Müftüsü Hacı Emin el-Hüseyin

ardından da Suriye ve Garbi Arabistan Umum Kumandanlığı Erkan-ı Harbiye İkinci Şube Müdürlüğüne (Zat işleri) atanmıştı. Ayrıca, birinci ve ikinci Gazze savaşlarına katılmış, ikinci Gazze Savaşının Türklerce kazanılmasına önemli katkılar sağlamıştı.

Yahudilerin Filistin Cephesindeki casusluk faaliyetleri ve sonrasında Osmanlı Devletinin Filistin'i kaybetmesi, Atilhan'da Yahudilere karşı izleri silinmeyecek bir infial uyandırmıştır. Atilhan, Osmanlı ordularının Filistin hezimetini Yahudilerin ihanetine bağlamaktaydı.[967] Onun, Filistin problemine bakışında, Filistindeki Yahudilerinin Osmanlı aleyhtarı faaliyetleri belirleyici olmuştur.

Atilhan, 1948'de İsrail'in kurulmasıyla başlayan ilk Arap-Yahudi savaşında Arapları desteklemiş ve Türkiye'de emekli subaylardan oluşturduğu gönüllü bir birliği Yahudilerle savaşmak üzere Filistin'e göndermişti.[968] Atilhan, Araplara silâh sattığı iddia edilen Nuri Paşa'nın (Killigil) İstanbul Sütlüce'deki cephane fabrikasına sürekli gidenlerdendi.[969] Atilhan'ın, *Laiko Metepo* (Halk Cephesi) adlı bir Yunan gazetesinin 1.1.1950 tarihli sayısına dayandırdığı iddiasına göre bu fabrika, Nuri Paşa'nın Araplarla yaptığı silâh müzakerelerinden rahatsız olan İsrail'in Hagana ve

---

[967] Cevat Rifat Atilhan, *İslam ve Beni İsrail*, s. 228.

[968] Bu konuda bkz.: I. Bölüm, Sivil Hayatı, 1948 Arap-İsrail Savaşı'na Tepkisi.

[969] Burhan Oğuz, *Yüzyıllar Boyunca Alman Gerçeği ve Türkler*, Can Matbaa, İstanbul 1983, s. 378. Ayrıca, Cevat Rıfat Atilhan, *Dünya İstilacıları*, s. 150.

Irgun ajanları tarafından havaya uçurulmuştur. Patlamada, fabrikada bulunan Nuri Paşa dâhil bütün işçiler ölmüştür.[970]

Atilhan, İsrail'in kuruluşunda sorumluluğu, Padişah Abdülhamit'i deviren İttihat ve Terakki Partisi'ne yüklemektedir.[971] İsrail devletinin temelinin İttihat ve Terakki Partisi tarafından atıldığını iddia eden Atilhan, siyonizme ve farmasonluğa alet olan İttihatçı devlet adamlarını siyonist Yahudileri Filistin'e yerleştirmekle suçlamaktadır. Atilhan'a göre, Filistin'e olan Yahudi göçlerine ciddi yasaklar getiren Abdülhamit'in aksine, İttihatçılar bu yasakları kaldırmış ve siyonistleri Filistin'de devletleşme sürecine sokmuştu. Birinci Dünya Savaşında Filistin'de gördüğü Yahudi kolonilerini gayet "muntazam ve mamur" şeklinde tasvir eden Atilhan, Anadolu'nun perişanlığı karşısında Yahudi Filistin'in medeniyet manzarasını İttihatçıların "laubalilik ve lakâytlığıyla"[972] açıklamaktaydı.

Türkiye Cumhuriyeti, 1948 yılında İsrail'in kuruluşuyla başlayan Arap-Yahudi savaşında tarafsız kalmış ve "bekle gör" politikası izlemiştir.[973] Fakat sonradan bazı siyasî ve iktisadî sebeplerden dolayı İsrail'i tanımış ve 1949 Martından itibaren diplomatik ilişki kurmuştur.[974] Türkiye'nin İsraili tanıması, Türk Yahudileri üzerinde büyük sevinç yaratmış ve çok sayıda Yahudi İsrail'e gitmek için Türkiye'den ayrılmıştır. [975] İsrailli diplomatik kaynaklar, Türkiye Yahudilerinin İsrail'e göçünü çok önemsemişlerdir. Askeri eğitim alan nadir gruplardan olan Türk Yahu-

---

970 Cevat Rifat Atilhan, *Menemen Hadisesinin İçyüzü*, s. 105-108. Atilhan, bu iddiasına dayanak olarak Nuri Paşa'nın fabrikasında çalışan Yahudi mühendislere dikkat çekmektedir. Yazdığına göre, fabrikayı ziyaret ettiği bir sırada, Nuri Paşa tarafından bu mühendislerden biriyle tanıştırılmıştır. Bkz: *Dünya İstilacıları*, s. 150.

971 A.g.y., *A.g.e.*, s. 156.

972 A.g.y., *A.g.e.*, s. 154.

973 Erhan Yarar, *Tarihsel Dönüşüm, Filistin Sorunu Temelinde Türk Dış Politikası ve İsrail Devletini Tanıma Süre*ci, Siyasal Kitabevi, Ankara 2006, s. 217.

974 Türkiye'nin İsrail'i tanıma süreci ve bunu etkileyen faktörler için bkz: Erhan Yarar, a.g.e., s. 225-256.

975 Rıfat N. Bali, *Aliya: Bir Toplu Göçün Hikayesi (1946-1949),* s. 207.

dileri, hemen askere alınmış ve "birinci derecede muharip kadrolara" yerleştirilmişlerdir.[976]

İsrail'e göçen Türk Yahudilerinden bir kısmı, 1948 yılının sonlarından itibaren Türkiye'ye geri dönmüştür. Bu durum Türk basınında olumsuz tepkilere sebep olmuştur. Atilhan'ın başyazarı bulunduğu *Hür Adam*, dönen Yahudileri nankörlükle ve Türkiye'ye ihanetle suçlamış[977] ve bunların Türkiye sınırlarına sokulmaması gerektiğini savunmuştur.[978] Dönenlere en şiddetli tepki Atilhan'dan gelmiştir. Atilhan, *Hür Adam*'da İsrail'e göçeden Yahudileri eleştiren sert yazılar kaleme almıştır. Türk Yahudilerinin İsrail'e göçünü, "küstahlık" ve "adilik" diye nitelendirmiş ve geri dönenleri de "utanmazlıkla" suçlamıştır.[979] Atilhan'a göre Türk milleti, onurlu davranmalı ve geri dönen Yahudileri kabûl etmemeliydi:

> "Evet utanmadan geri döndüler ve utanmadan mübarek Türk topraklarını yere yatıp öptüler. Biz de hiçbir şey olmamış gibi bize yaptıkları kabalığı, Sıraselviler caddelerini çınlatan adi yaygaraları, hıyanetleri ve üç sene evvel binlerce dindaşımızı tarihin hiçbir devletinde görülmemiş bir hunharlık ve vahşet içinde öldürdüklerini, 'Müslüman kızların böyle…' diyerek tecavüz ettikleri ırz ve namuslarını unutarak onları tekrar bağrımıza bastık.
>
> Onlarda haya ve asalet yoksa, bizde de hiç his ve gurur yok mu Yarabbi"[980]

Atilhan'a göre Filistin davası, Filistinle tarihi ve kültürel bağları bulunan Türk milleti için farklı bir önem arzetmekteydi. Türkiye Cumhuriyetinin İsrail'i tanıyan ilk Müslüman ülke olu-

---

976 Erhan Yarar, a.g.e., s.217.

977 "Yahudiler hahambaşı arıyorlar", *Hür Adam*, 20 Kasım 1951.

978 "Çıfıtlara kapılarımızı tekrar açamayız", *Hür Adam*, 20 Kasım 1951; "Yahudilere kapılarımızı kapamak zamanı gelmiştir", *Hür Adam*, 30 Kasım 1951.

979 Cevat Rıfat Atilhan, "Nasıl küstahlıklar ve adiliklerle gittiler nasıl utanmadan geri döndüler!", *Hür adam*, 30 Kasım 1951.

980 A.g.y., "İlahi! Bu insanları bir avuç Türk toprağına ebediyen hasret bırak!", *Hür Adam*, 21 Aralık 1951.

şunu şiddetle tenkit eden Atilhan, "…sinesinde binlerce Türk, Arap ve müslüman şehitlerin yattığı mukaddes Filistin topraklarını kanlı ve vahşi bir şekilde gasbetmiş olan İsrailoğullarını alelacele tanımak gafletini biz gösterdik" ifadeleriyle bu tepkisini dile getirmekteydi.[981]

Atilhan aynı şekilde, İsrail'in İstanbul'da konsolosluk açmasına ve akabinde Yahudilerin yaptığı sevinç gösterilerine de sert tepki göstermiştir:

> "Kanun önünde resmen Türk vatandaşı sayılan on binlerce Yahudinin ayyuka çıkan çılgın vaveylası ve asil milletimizin alışmadığı kaba, şımarık ve bayağı gösteriler fahri kâinatın miraç mahallinde Salamonun heykelini kurmak isteyen bir milletin asırlardan sonra bütün çıplaklığıyla açığa vuran hüviyetini bize iyiden iyiye tanıttırmış oldu. O gün sanki Hazreti İsa yeniden çarmıha geriliyordu"[982]

Atilhan, İsrail'le kurulan diplomatik ilişkilerin ardından İsrail'e seyahat eden iş adamlarına ve gazetecilere tepki göstermiş ve kendilerini "gaflet" içinde olmakla suçlamıştır:

> "Neyi görmeğe gidiyorlar bu efendiler? Boyunları bükük, metruk ve isimsiz Türk şehitlerinin mezarlarını mı? Fakat onların yerlerinde yeller esiyor… Topraklarını İsrailoğulları çiğniyor şimdi… Elimizden çıkan o güzel yerlerin hicranlarını mı tazeleyeceğiz? İhmalimizi, lakaydimizi, dostu düşmanı tanımayan gafletimizi mi arayacaklar ve utanacaklar mı? Yoksa "Türk devletini parçala! Filistin'e sahip ol" diyen siyonistlere yaptıkları casusluklar için teşekküre mi gidiyor?"[983]

Atilhan'ın, İsrail konusundaki hassasiyeti sonraki yıllarda da devam etmiştir. Her fırsatta, İsrail'e ilişkileri destekleyen ve

[981] A.g.y., "Doğru yola dönüş", *Yeni İstiklal*, S. 200, 9 Haziran 1965.

[982] A.g.y., "Acı bir hakikat önünde. Türk topraklarında Salamon bayrağı", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 65, 1949.

[983] A.g.y., "Türk Şehitlerinin mezarları üstüne saltanat kuran İsrail'e seyahat. Türk şehitleri kanlı elbiseleriyle mezarlarından kalkıp suratlarına tükürmesin sakın", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 59, 1949.

İsrail'le "kader birliği" yapılmasını isteyen gazetecilerle de şiddetli polemiğe girmiştir.[984]

Atilhan, Filistin meselesini bir Arap davasından ötede Türk ve Müslüman hatta bir şark davası olarak düşünmekteydi. İsrail'i "İslâmın bağrına saplanmış bir hançer" olarak gören Atilhan, İsrail'in Filistin topraklarıyla yetinmeyeceğini, arz-ı mev'ud düşüne paralel olarak bütün bölgede emperyalist bir politika takip edeceğini savunmaktaydı O'na göre, "Nil'den Fırat'a" genişleme siyâseti takip eden İsrail'in Türkiye ile çatışması kaçınılmazdı. İsrail bu yüzden, Türk milletini İslâm dünyasından koparmak ve mukaddes değerlerinden uzaklaştırmak gibi sinsi bir politika takip etmekteydi.[985] Türklerle, Müslümanların İslâmî dayanışmasını sabote eden İsrail, ancak bu şekilde kendine güvenli bir hayat alanı sağlayabilirdi.

1948'deki ilk Arap-İsrail savaşında Arapların aldığı ağır yenilgi, Filistin konusuna aşırı hassasiyet gösteren Atilhan'da derin bir hayâl kırıklığı yaratmıştır. Arapları sert bir dille eleştiren Atilhan, İsrail'le savaşan yedi Arap ülkesini, "henüz evine yerleşmemiş, silâhlanmamış, diken üstünde oturan üç buçuk Yahudi" karşısında "aciz ve idaresiz" kalmakla suçlamış, bunu "ne Allah'ın ne de Resulü'nün unutmayacağını" vurgulamıştır.[986]

Atilhan, İsrail'i, Ortadoğu'da hâtta dünyada barışı ve sükûneti sabote etmekle suçlamakta, İsrail bâkî kaldığı sürece dünya barışının sağlanmasının imkânsız olacağına dikkat çekmekteydi.[987] Atilhan, günün birinde Arap dünyasının birleşerek İsrail'in varlığına son vereceği kehanetinde bulunmaktaydı. Atilhan'a göre,

---

[984] Bunlardan birinde, Falih Rıfkı Atay'ının sahibi bulunduğu *Dünya* gazetesinin, 20 Nisan 1961 sayılı nüshasında, Ali İhsan Barlas imzalı bir yazıda çıkan ve İsrail'i öven bir yazıya sert tepki göstermiştir. Bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Çok yanılıyorsunuz beyler", *Sebilürreşad*, C. 13, S. 323, 1961. Atilhan'ın benzer içerikte bir yazısı için bkz: Cevat Rifat Atilhan, "Çıkmaz Sokak", *Yeni İstiklal*, S. 159, 26 Ağustos 1964.

[985] A.g.y., "Kapımıza dayanan tehlike", *Yeni İstiklal*, S. 276, 23 Kasım 1966.

[986] A.g.y., "Tarihin ağır mesuliyetleri", *Büyük Cihad*, S. 32, 19 Ekim 1951.

[987] A.g.y., "Filistinden sonra Kıbrıs buhranı", *Sebilürreşad*, C. 10, S. 244, 1957.

"Asırlardan beri müslüman olan mübarek Filistin topraklarında katliam, cinayet, fesad, gözyaşı ve masum kanı üzerine kurulmuş olan İsrail hükümeti tarihte birkaç defa şahit olduğumuz gibi yıkılmağa mahkûm edilmiştir"[988]

Atilhan, İsrail'e karşı; Türkler, Araplar ve İranlılardan oluşacak üçlü bir ittifak projesi gündeme getirmiştir. Projeye göre, batı nüfuzundan bağımsız ve aralarında güçlü bir ortaklık kuracak olan ittifak; İran, Irak, Kuveyt ve Suudi Arabistan'da bulunan zengin petrol kaynaklarını kullanarak bir "Orta Doğu Bankası" oluşturacaktı. Bu şekilde iktisadî bağımsızlığını kazanacak olan İttifak devletleri, gerekli savunma endüstrisini kurarak siyonistlerle mücadeleye hazır olacaktı.[989]

Birleşmiş İslâm Milletleri İdeâli

Hakkında yazılan bir biyografiye göre, Atilhan, daha Harbiye yıllarında "Birleşmiş İslâm Milletleri" ideâlinin vücut bulması fikriyle iştigâl etmekteydi.[990] Harbiye'nin son sınıfındayken kendi imkânlarıyla Kuzey Afrika seyahatine çıkmış, Tunus, Fas ve Cezayir gibi ülkeleri ziyaret etmiş ve Kur'an-ı Kerim'in "bütün müminler kardeştir" düsturu etrafında çalışmalar yapmıştı. Bu seyahat sırasında, Fas Meliki Mevla Hafiz'la görüşmüş ve yakın ilgisine mazhar olmuştu. Atilhan, ziyarette bulunduğu ülke insanlarının sırf Türk olduğu için kendisine saygı duyduklarını ve Türkleri "ağabey" gibi gördüklerini belirtmiştir. Atilhan, Arapların Türklere olan bu sempatisini Türk-Arap kardeşliği için sağlam bir iç dinamik olarak yorumlamaktaydı.[991]

Atilhan'a göre İslâm dünyası, "derin bir atalet ve iptidailik içinde yüzmekteydi". Bunun sebebi, emperyalistlerin ve siyonistlerin Müslümanlar üzerinde asırlardır uyguladıkları iktisadî ve siyasî kaynaklı sömürge politikalarıydı. Atilhan'ın buna geliştir-

---

988 A.g.y., "Yüzümüze çarpan acı hakikatler", *Yeni İstiklal*, S. 151, 15 Ocak 1964.
989 A.g.y., "Ortadoğu davası", *Sebilürreşad*, C. 11, S. 252, 1957.
990 "Cevat Rifat Atilhan kimdir?", *Büyük Cihad*, S. 26, 7 Eylül 1951.
991 A.g.y., *Tarih Boyunca İslam Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar*, s. 180.

diği çare, Türk-Arap ittifakının başını çektiği bütün Müslüman halkların ortak bir kader birliği oluşturmasıydı. Yani, "Birleşmiş İslâm Milletleri" idealinin fiili olarak gerçekleştirilmesiydi. Atilhan'a göre "Birleşmiş İslâm Milletleri", müslüman ülkelerin istiklâllerini çiğnemek isteyen emperyalistlere karşı tek müdafaa yoluydu.[992]

Atilhan, "Birleşmiş İslâm Milletleri"nin önemini şu sözlerle ifade ediyordu:

> "…beş yüz milyon müslümanın ayni dinî saffet ve samimiyetle, ayni ilahî bayrak gölgesi altında, aynı asil şefkat ve merhamet duygularıyla, aynı kıbleye yüz çevirmiş, aynı sulh ve selâmet düsturlarıyla, aynı âlicenap hisler ve müslümanlık sayesinde tekâmül etmiş bir vicdan ve mekarımı ahlâkla [güzel ahlâkla] yekpare ve yek hedef şekilde, şahlanmış ve gözü kararmış aç gözlü teknik medeniyetin karşısına çıkması, şuur ve ümidini kaybetmiş olan beşeriyet için yegâne teselli kaynağı ve ümit menbaıdır"[993]

Atilhan, "Birleşmiş İslâm Milletleri" idealini Kur'anî referanslarla açıklamakta, İslâmın temelini oluşturduğuna inandığı bu düşünceyi Müslümanlar için dini bir buyruk olarak görmekteydi. Atilhan, *Tarih Boyunca İslâm Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar* adlı eserinde, "Birleşmiş İslâm Milletleri" ideâlinin var oluş sebebini etraflıca açıklamakta, tarihi perspektif içinde bu olgunun gerçekleşebileceğine dair bir çok tarihî argüman sunmaktadır. Meselâ, Türklerin işgâl günlerinde verdiği Milli Mücadelenin diğer İslâm ülkelerinde meydana getirdiği yankılar ve bu ülkelerin Türk milletine yaptığı maddî ve manevî yardımlar bir "İslâm Birliği" düşünün hiç de hayâl olmadığını göstermekteydi.[994]

---

[992] A.g.y., *A.g.e.*, s. 229.
[993] A.g.y., "Müslümanlığın büyük hedefi 4", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 70, 1950.
[994] Atilhan'ın "Birleşmiş İslam Milletleri" ideâlinin detayları için bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca İslam Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar*", s. 228-249.

Atilhan, "Birleşmiş İslâm Milletleri" ideâlinin gerçekleşmesinde dinin mutlak gücünden faydalanmayı kaçınılmaz görmektedir. O'na göre, müslüman milletleri ortak bir dava etrafında ancak İslâmın gücü birleştirebilirdi. Bu konuda, Yahudilerin bilinen sıkı dayanışmasını Müslümanlara örnek gösteren Atilhan, Yahudilerin dinlerine bağlılıkları sayesinde ayakta kaldığını, İsrail'in "…din gücüyle dünyaya hükmettiğini ve koca Arap dünyasını bir lâhzada yere serdiğini ve hiçbir ferman dinlemediğini"[995] iddia etmekteydi.

Atilhan, "Birleşmiş İslâm Milletleri"nin liderlik rolünü, asırlardır İslâmın bayraktarlığını yapan ve Müslüman milletlerin gözünde "ağabey" olan Türkiye'ye biçmekteydi. Zaman zaman yaptığı Afrika ve Ortadoğu gezilerinde bölge halklarının Türkiye'yi liderleri olarak gördüklerine şahit olduğunu belirten Atilhan, Türkiye'nin liderliği konusunda, Hindistan halkının ünlü lideri Mahatma Gandi'nin İslâm Konferansında söylediği "Türkiye, Müslüman dünyanın lideri olduğu gibi, şarkın ve bütün Asya'nın da lideridir" şeklindeki sözlerinin isabetine dikkat çekmekteydi.[996] Atilhan'a göre Türkiye, İslâm dünyasıyla sağlam bir ittifak kurmalı ve tarihin ona yüklediği "İslâm Birliği"nin liderlik misyonunu lâyıkıyla yerine getirmeliydi.[997]

Atilhan, 1956 yılında, "Birleşmiş İslâm Milletleri" ideâlinin propaganda organı olmak üzere *The İslâmic United Nations* gazetesini çıkardı. Özellikle yurt dışında belli merkezlere gönderilen gazete, yayımını düzensiz aralıklarla üç yıl devam ettirdi.

---

[995] A.g.y., "Müslümanlığın büyük hedefi", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 51, 1950.

[996] A.g.y., "Dünya İslam Birliği", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 36, 1949.

[997] Atilhan, bu konuda Türkiye'nin üstleneceği "ağabeylik" rolünü çarpıcı bir örnekle açıklamaktaydı. Yazdığına göre, Formoza'daki (Tayvan) "Çin müslüman gençliği", kendisine gönderdiği bir mektupta, Çin ülkesinde hüküm süren açlık ve kıtlıktan dolayı sayıları elli beş milyonu bulan Çin müslümanlarının zorda kaldığını, bundan dolayı kendilerine yüz bin ton pirinç yardımı yapmak istediklerini, fakat Kızıl Çin Hükümetinin buna izin vermediğini belirterek, Türkiye Cumhuriyetinin bu konuda kendilerine yardımcı olmasını istemekteydi. Atilhan, bu örneğin Türkiyenin ağabeylik rolünü vurguladığını savunmaktaydı. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Çin Müslümanlarının Feryadı", *Hilal*, Y. 3, C. 2, S. 20, Ekim 1961.

Atilhan, *The İslâmic United Nations*'ı, sadece Müslüman ülkelerine değil aynı zamanda Hıristiyan ülkelerin siyonizm ve komünizm aleyhtarı çevrelerine de göndermekteydi. Atilhan, "İslâm Birliği"nin sadece İslâm dünyasına hitap etmediğini, Birliğin, dünyanın şer güçleri gördüğü Yahudilik ve komünizme karşı mücadeleyi esas aldığından, Hıristiyan ülkelerin dindarlarıyla da işbirliği içinde olacağını belirtmekteydi.[998] Nitekim merkezi Viyana'da bulunan National Council of the Crusade For Freedom (Hürriyet Mücadelesi İçin Milli Konsey) adlı teşkilâtın başkan yardımcısı Profesör Dr. Albay A. Lengyel, Atilhan'a gönderdiği bir mektupta, *The İslâmic United Nations*'ı yakından takip ettiğinden bahisle, Yahudilerin Macaristan'da Macar halkını imha yoluna gittiğini belirterek buna karşı İslâm âleminden yardım istemekteydi.[999]

Atilhan, "Birleşmiş İslâm Milletleri" idealinin gerçekleşmesinde "Hac" müessesesinin önemli bir görev üstleneceğini düşünmekteydi. Dünyanın dört bucağından her sene Kâbe-i Muazzama'ya gelen milyonlarca müslüman, İslâm ülkelerinin meselelerini ele alarak bunlara köklü ve kalıcı çözümler bulabileceklerdi. Bu yönüyle Hac, daimi ve evrensel bir İslâm Kongresi vazifesi görecekti.[1000]

Atilhan, zaman zaman toplanan İslâm Liderleri Kongrelerini, İslâm Birliğinin oluşmasında önemli yapı taşları olarak görmekteydi. Bu kongreler, İslâm toplumları arasında oluşturulacak müslüman kardeşliği ve dayanışması bağlamında önemli görev üstlenmekteydi. Ayrıca, İslâm ülkeleri arasında kurulacak ekonomik ve siyasî ilişkilere de zemin hazırlamaktaydı. Atilhan, bu derece önemsediği İslâm Kongrelerini yakından takip etmiş ve bazılarına da imkân dahilinde katılmıştır. Yazdığına göre, 1950 sonlarında Nijerya'da toplanan ve Riyaset Divanı'na seçildiği

---

998 A.g.y., "When The Cause of the I.U.N Substantiated", *The Islamıc United Nations*, No: 2, Ağustos 1957.

999 BCA Fon Kodu: 130.01, Yer No: 62.381.25/2.

1000 Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca İslam Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar*", s. 230.

İslâm Liderleri Kongresine davet edilmiş, fakat kendisinin bu yöndeki faaliyetlerini mahsurlu gören hükümet yetkililerince engellenmiştir. İddiasına göre, duruma bizzat müdahale eden Cumhurbaşkanı Celal Bayar, kendisinin pasaport almasına izin vermemiştir.[1001]

Atilhan, 1964 yılında Nijerya'nın başkenti Mogadişu'da toplanan 6. Dünya İslâm Kongresine davet edilmiştir. Başkanlığını Kudüs Müftüsü Hacı Emin El-Hüseyni'nin yaptığı Kongrenin İcra Komitesi Başkanlığına Atilhan getirilmiştir.[1002] Kongrede Türkiye Cumhuriyetini, Diyanet İşleri Müşavere Heyetinden Osman Seyfullah Keskioğlu resmen temsil etmiştir.

Atilhan Kongrede, siyonizmi ve İsrailin politikalarını eleştiren kapsamlı bir konuşma yapmış; Ortadoğu, Doğu Avrupa ve Batı Asya'ya hakim olan Osmanlı Devletinin, Filistinde bir "Yahudi Devleti" kurmak için siyonistlerce yıkıldığını öne sürmüştür. Osmanlı Devletinin emperyalist bir politika gütmediğini, aksine İslâm mefkûresini üç kıtaya yayan nevi şahsına münhasır bir milletler topluluğu olduğunu dile getirmiştir. Atilhan ayrıca, Osmanlı döneminde iki din kardeşi olan ve Ortadoğuya hâkim durumda olan Türklerle, Arapların Yahudiler tarafından birbirine düşürüldüğünü ve düşman edildiğini vurgulamıştır.[1003] Atilhan diğer taraftan, Türk ve Arap milletlerinin din kardeşliğinden hareketle, bu iki unsurun "Müslümanlığın ebedî ve ezelî düşmanı" dediği İsrail'e karşı tek vücut olması gerektiğini, aksi takdirde İsrail'in önü alınamaz bir emperyalist politika takip edeceğini ve Türklerle Arapları birbirine düşüreceğini iddia etmiştir. Ayrıca, Arapların Arap milliyetçiliği yapmaktan vazgeç-

---

1001 A.g.y., *A.g.e.*, , s. 231. Atilhan, yakın dostu, Başbakan Yardımcısı ve DP milletvekili Tevfik İleri'den neden kendisine pasaport verilmediğine dair bilgi istemiş, Tevfik İleri, kendisinin de bu duruma mantıki bir gerekçe bulamadığını belirtmiştir. Atilhan bunu, devletin içinde etkin olan Yahudi nüfuzuna bağlamıştır. Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Siyasi bir skandal", *Yeni İstiklal*, S. 258, Y. 20 Temmuz 1966.

1002 A.g.y., "Müslüman Milletler önünde", *Yeni İstiklal*, S. 184, 17 Şubat 1965.

1003 Aynı gazete.

mesi gerektiğini, böylesine dar bir milliyetçiliğin Türklerle Arapları birbirinden ayırdığını, özellikle de Filistin probleminde Arapların geniş İslâm âleminin desteğinden mahrum kaldığını vurgulamıştır.[1004]

Atilhan'ın "Birleşmiş İslâm Milletleri" projesi, İslâm âleminde yankı bulmuş, Kudüs Müftüsü acı Emin el-Hüseyni ve Ebu'l Ala El Mevdudi gibi İslâmi cihad anlayışını benimseyen liderlerin tam desteğini almıştır. Atilhan, zaman zaman Arap âlemine yaptığı gezilerde saygıyla karşılanmış, Emin el-Hüseyni tarafından bizzat ağırlanmıştır.[1005] Diğer taraftan, ömrünü İslâm âleminin bağımsızlığına adayan İslâm âlimi Mevdudi, Atilhan'ın "İslâm Birliği" faaliyetlerini yakından takip etmiş, liderliğini Türkiye'nin yapacağı birliğe destek vermiştir.[1006]

Atilhan, "Birleşmiş İslâm Milletleri" ideâlinin gerçekleşmesine en büyük engelin dünya Yahudiliği olduğunu düşünmekteydi:

> "…dünya iktisadiyatına hakim, dünya siyasetine nazım olan ve doymak bilmeyen bir hırsla cihanın maddi bünyesini bir fare gibi kemiren İsrailoğlu, kendi hudutsuz emellerini ger-

---

[1004] Cevat Rıfat Atilhan, "Türkiye ve İslam Dünyası", *Yeni İstiklal*, S. 189, 24 Mart 1965.

[1005] Atilhan, 1963 yılında yaptığı Ortadoğu gezisinde, Kudüs Müftüsü Hacı Emin el-Hüseyni tarafından ikamet ettiği Lübnan'da hürmetle karşılanmış ve ağırlanmıştır. Müftü'nün yakın ilgisine mazhar olduğunu anlatan Atilhan, Müftü hakkında şu değerlenirmeyi yapmıştır: "Re'ye'l-yakin gördüm ki, gaspedilmiş mübarek Filistin'in hakiki sahibi ve hakimi ve yüz milyonları temsil eden İslâm kongresinin büyük reisi, emsaline gayet nadir tesadüf edilen büyük bir lider ve başkandır. Fazla olarak incelik, zarafet, azim ve imanın da müşahhas bir timsalidir. Başı boş zannedilen İslâm dünyasının böyle bir Reis idaresinde kendisine layık olan mevki ve itibarı bulacağına olan inanç ve ümidim bu seyahatte fazlasıyla kuvvetlendi." Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, "Bir Seyahatin Objektif Neticeleri", *Yeni İstiklal*, S.136, 2 Ekim 1963.

[1006] Atilhan'ın yazdığına göre, Mevdudi kendisine yazdığı bir mektupta İslâm birliğine olan desteğini şu ifadelerle açıklamıştır: "Asırlarca İslâmın bayrağını şanla şerefle kahramanca ellerinde tutmuş olan büyük Türk milletini selâmlamak üzere ilk fırsatta size misafir olacağım." Bkz: Cevat Rıfat Atilhan, *Tarih Boyunca İslam Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar*, s. 181.

çekleştirmek ve saltanatını daimileştirmek dünya servetini oburca yutabilmek için Müslüman birliğinin meydana gelmemesine olanca kuvvetiyle çalışmağı olanca şeytaniyetiyle, vicdanları ve soysuzları satın alarak durup dinlenmeden gayret sarf etmiştir"[1007]

Atilhan'a göre Yahudilikle mücadele, Müslüman-Hıristiyan iş birliğinde oluşturulacak bir organizasyonun plânlı, programlı ve küresel ölçekte vereceği bir mücadeleyle olabilirdi. Dünya milletleri, sağlam bir ahlâk ve din temelinde manevî bir bilinçlenme gerçekleştirmeli ve Yahudiliğe karşı mücadele etmeliydi.

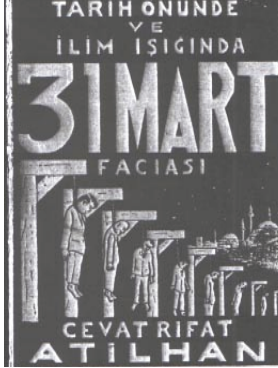
[1007] Cevat Rıfat Atilhan, "Müslümanlığın Büyük Hedefi", *Sebilürreşad*, C. 4, S. 85, 1950.

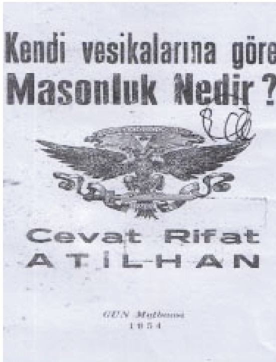

Cevat Rifat Atilhan'ın yayınladığı bazı kitaplar

Sonuç

Cevat Rifat Atilhan, bir asker olarak, katıldığı savaşlarda gösterdiği cesaret ve kahramanlıkla dikkât çekmiş ve üstleri tarafından daima takdir edilmiştir. Cephelerde gösterdiği fedakârlıklara rağmen, Atilhan; Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarına yayılan ve bu coğrafyalara altı asır hükmeden Osmanlı İmparatorluğunun dağılmasına şahit olmuştur. Atilhan, Türk askerinin savaş meydanlarında sergilediği büyük fedakârlık ve kahramanlığa rağmen imparatorluğun yıkılışını kabullenememiş ve hayatı boyunca bunun hayal kırıklığını yaşamıştır.

Atilhan, henüz Harbiye yıllarında, imparatorluğun kaderinin kendinden ziyade yabancı egemen güçlerin elinde olduğunu düşünmekteydi. Bu düşüncesinde de yalnız değildi. Devrin hemen her aydını Osmanlı ülkesinin kaderini yabancı güçlerin elinde olduğunu düşünüyordu. Batılı emperyalistlerin desteğini alan azınlıkların bölücü faaliyetleri ve zamanla imparatorluktan kopmaları bu düşünceyi daha da pekiştirmiştir. Atilhan, güvenilecek tek kaynağın, imparatorluğun kurucu unsuru olan müslüman Türkler olduğunu düşünmekteydi. Bu durum Atilhan'ı, etnik ve dini temelli bir milliyetçiliğe iterken, emperyalistlere ve işbirlikçisi gördüğü azınlıklara karşı da mesafeli hâtta dışlayıcı bir konuma getirmiştir.

Atilhan, "vatan ve millet düşmanı" gördüğü unsurlar arasında özellikle Yahudiler üzerinde odaklanmıştır. Çocukluğunda işittiği "iğneli fıçı" hikâyeleri ile ilk Yahudi karşıtı fikirleri filizlenen Atilhan, Edirne'nin I. Balkan Savaşı'nda Bulgarlara esir düşmesini ve Filistin'in I. Dünya Savaşı sonunda Osmanlıdan kopmasını Yahudi "ihanetine" bağlamıştır.

Atilhan, Balkan Savaşları'nda Bulgar kuşatmasında kalan Edirne'nin, Türk askerinin kahramanca savunmasına karşı şehirde baş gösteren açlık yüzünden kaybedildiğine inanmıştır. Atilhan, şehirde yaşanan açlıktan, gıda maddelerini stoklayarak menfaat sağladığına inandığı Yahudileri sorumlu tutmuştur. Diğer taraftan, Birinci Dünya Savaşında Filistin Cephesinde şahidi olduğu Yahudilerin Osmanlı aleyhtarı casusluk faaliyetleri, Atilhan'da var olan Yahudi karşıtı fikirleri bir infiale dönüştürmüştür. Atilhan, İslâm dünyasının kutsal bölgesi Filistin'in imparatorluktan kopmasını ve seneler sonra burada bağımsız İsrail devletinin kurulmasını Yahudi "ihanetine" bağlamıştır. O'na göre, Osmanlı Devleti, dünya yüzünde baskı ve zulümlere maruz kalan Yahudileri bağrına basmış, onlara huzur ve güvenlik sağlamış fakat beklemediği bir "ihanetle" karşılaşmıştır.

Atilhan'ın, 1920 sonlarında Yahudi iş adamı Albert Saltiel'le yaşadığı bazı ticarî mevzularla akabinde uğradığı iflâs Yahudilere olan infialini fiili bir mücadeleye dönüştürmüştür. Atilhan, 1929'da yayımladığı *Bir Facianın İçyüzü* kitabı ve 1933 başlarında yayımladığı *Harb-i Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casuslar* tefrikasıyla Yahudi aleyhtarı fikirlerini ilk kez basın yoluyla kamuoyuna duyurmuştur.

Yahudi düşmanlığını bayraklaştıran Nasyonel Sosyalistlerin 1933 yılında Almanya'da iktidara gelmesi, Atilhan'ın Yahudilerle olan mücadelesinde bir dönüm noktası olmuştur. Atilhan, 1933 yılında gerçekleştirdiği Almanya ziyaretinde Nazi liderleriyle tanışmış ve Hitler'in gözetiminde Münih'te toplanan "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kongresi"ne katılmıştır. Atilhan böylelikle, Yahudi aleyhtarı fikirlerini ilk defa sistematik bir bütünlüğe kavuşturmuş ve Yahudilerle olan mücadelesini evrensel boyutlara taşımıştır.

Atilhan'a göre, kendini "seçilmiş millet" addeden dünya Yahudiliği, diğer milletleri kendine köleleştirerek bir dünya egemenliği kurma peşindeydi. Bu "ırkçı" tehlikeye karşı, bütün dünya milletleri teyakkuza geçip Yahudilere karşı örgütlü bir mücadeleye girmeliydi. Bu mücadele, milletlerin, ülke menfaatlerini

ön planda tutan milliyetçi ve dindar kadrolarıyla yapılabilirdi. Atilhan'ın iletişimde bulunduğu yabancı şahısların Yahudi aleyhtarı olduğu kadar, milliyetçi ve dindar bir hayat görüşüne sahip olmaları da bundandı.

Atilhan, "Siyonist, Komünist ve Farmason Düşmanları Kongresi"nde kurulan ve Yahudilerle mücadeleyi hedef alan evrensel bir teşkilatın Türkiye temsilcisiydi. Atilhan, kongre üyeleriyle hayatı boyunca irtibat halinde olmuş ve kendilerinden Yahudi aleyhtarı bilgi ve belge sağlamıştır. Böylelikle, farklı ülkelerde cereyan eden önemli gelişmeleri takip edebildiği gibi buralarda yayımlanan değişik yayınlara da ulaşma imkânı bulmuştur.

Atilhan; siyonizm, masonluk ve komünizmi Yahudiliğin dünya egemenliğine hizmet eden bir "şer üçgeni" olarak tanımlamıştır. Eserlerinin büyük çoğunluğu bu cereyanların Türk ve İslâm dünyasına verdiği zararları konu edinmiştir. Atilhan, zaman zaman mübalağalı olarak tekrarladığı bu temayla, özellikle siyonizm ve masonluğu vülgarize ederek Türk kamuoyunun bu kavramları olumsuz birer figür olarak içselleştirmesine sebep olmuştur.[1008]

Atilhan, siyonizm ve masonluğun tehlikeleri konusunda İslâm dünyasının bakış açısında da etkili olmuştur. Mehmet Şevket Eygi, 1961'de bazı Arap ülkelerine yaptığı seyahâtte ve aynı yıl katıldığı Kudüs'teki İslâm Kongresi'nde, İsrail'e yakın Arap ülke halklarının siyonizm ve masonluk konusunda cehalet derecesinde bilinçsiz olduklarını gözlemlediğini belirtmektedir. Eygi'ye göre Atilhan, Arapçaya tercüme edilen kitaplarıyla, İslâm dünyasının siyonizm ve masonluğun tehlikeleri konusunda uyarılmasında büyük katkıları olmuştur.[1009]

Atilhan, özellikle masonluk üzerinde odaklanarak, masonların Osmanlı Devletinin yıkılışında oynadığına inandığı "yıkıcı"

[1008] Münevver Ayaşlı, "Bir Mücahid Kaybettik", *Yeni İstiklal*, s. 285, 22 Şubat 1967, s. 5.

[1009] Mehmet Şevket Eygi, "İslam Alemini Siyonizm ve Farmasonluk tehlikesine karşı tek başına uyandıran mücadele ve dava adamı Cevat Rifat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 284, 15 Şubat 1967, s. 1.

faaliyetlere dikkat çekmiştir. Masonluğun, kamuoyunun özellikle milliyetçi muhafazakâr kesimlerinde olumsuz bir figür olarak algılanmasında Atilhan'ın şüphesiz ki büyük etkisi olmuştur. Eşref Edip, masonluk tartışmalarının 1951'de meclise kadar yansımasını millet namına ciddi bir başarı addederken, Atilhan'ın bunda büyük katkılarının olduğunu belirtmektedir.[1010] Masonluk, sonraki yıllarda hasımların siyasette de birbirlerine vurdukları küçültücü bir damga olarak kullanılmış ve kullanılmaya devam etmektedir.

Atilhan Yahudi aleyhtarı söyleminde, Yahudilerin dünya hakimiyeti, kutsal kinleri, ritüel cinayetler, soykırımın inkarı, Sovyet Devriminin Yahudilerce finanse edildiği, kapitalizm ve komünizmin Yahudi icadı olduğu ve masonluğun Yahudilere hizmet ettiği gibi Hıristiyan karakterli temaları aynen kullanmıştır. Bunlara, 31 Mart Olayı'nın Yahudilerce finanse edildiği, Trablusgarp'ın kaybının, II. Abdülhamit'in düşürülmesinin ve Osmanlı Devleti'nin yıkılışının siyonistlerce organize edildiği temalarını da eklemiştir. Atilhan, harmanladığı bu yeni söylemle Yahudi aleyhtarlığının muhafazakâr-İslâmcı kesimlerde kökleşmesinde lider rol oynamıştır. Yahudi aleyhtarlığı, Atilhan'ın 1951'de İDP'yle başlattığı ve Necmettin Erbakan'ın 1970'lerde kurduğu "Milli Görüş"le devam ettirdiği siyasî İslâmın vazgeçemediği başat temalardan olmuştur.

Karşıtları, Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı tutumunu, onun "Hitlerci" kişiliğinde aramışlar ve kendisini Nazilerden maddî destek almakla suçlamışlardır. Bu iddia, kamuoyunun özellikle Yahudi ve sol kesimlerinde ileri sürülmüştür. Ancak, Atilhan'ın Yahudi aleyhtarlığı Hitler'le tanışmasından daha önce başlamıştır. Atilhan, 1929 yılında yayımladığı *Bir Facianın İçyüzü* kitabı ve 1933 başlarında yayımladığı *Harb-i Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casuslar* tefrikasıyla ilk Yahudi aleyhtarı yayınlarını kamuoyuna sunmuştu. Diğer taraftan, Atilhan'ın Yahudi aleyhtarı tutumunun 1933'te gerçekleştirdiği Almanya ziyaretinden

---

[1010] Eşref Edip, "Büyük Adam Merhum Cevat Rifat Atilhan", *Yeni İstiklal*, s. 285, 22 Şubat 1967, s. 3,10.

sonra bir ivme kazandığı tartışmasızdır. Ancak, Atilhan'ın Nazilerden maddî destek aldığına sağlam bir delil ortaya konulamamıştır.

CHF'nin İzmir İl Başkanlığı'nın, *İnkılâp* dergisiyle ilgili hazırladığı 10 Haziran 1933 tarihli raporda, Cevat Rifat Bey'in Yahudi aleyhtarı fikirlerinde samimi olduğu ve maddî bir kaygı taşımadığı vurgulanmıştır.[1011] Atilhan'ın oldukça mütevazi geçen hayatı da bunu doğrulamaktadır. Mehmet Şevket Eygi, yakın dostu Atilhan'ın, çocuklarını emekli maaşıyla kıt kanaat geçindirdiğini ve evinde "oturacak sandalyesinin bile olmadığını" belirtmektedir. Eygi, *Yeni İstiklal*'de 6 yıl yazan Atilhan'ın hiçbir ücret almadığını, hatta ilk yazısından itibaren; "Sizin durumunuz iyi değil. Ben yazacağım makaleler için hiç ücret istemem, vermeye kalkarsanız bir daha yazmam" dediğini nakletmektedir.[1012] Eşref Edip de, Atilhan'ın yazdığı dergi ve gazetelerden hiç ücret almadığını, bastırdığı kitapları da masraflarını bizzat ödeyerek Avrupa, Amerika ve İslâm dünyasına gönderdiğini aktarmaktadır.[1013] Bütün bunlar, Atilhan'ın Yahudi aleyhtarlığını maddi bir beklentiyle yapmadığını ve bunu bir yaşam davası olarak gördüğünü göstermektedir.

Atilhan, 1930'larda ateşli savunucusu olduğu devrimci Kemalist ideolojiyi 1945'te başlayan demokratik hayatla birlikte sorgulamaya başlamış ve 1951'de kurduğu siyâsî islâmcı İDP ile tamamen terk etmiştir. Bu, Atilhan'ın hayatında gerçekleştirdiği en keskin ideolojik dönüş olmuştur. Atilhan, cumhuriyet devrimlerinin hedefinden saptığını, bir zümre egemenliği yarattığını ve milletin manevi değerleriyle çatışır hale geldiğine inanmaktaydı. Atilhan'a göre, maneviyat düşmanı Yahudi ve mason zihniyetiyle ancak din temelinde ve milliyetçi muhafazakâr cephede mücadele edilebilirdi. Oysaki, CHP'nin bayraktarlığını yaptığı Kemalist ideo-

---

[1011] C.H.F İzmir Vilayet İdare Heyeti Reisliğinden CHF Kâtibi Umumiliği'ne gönderilen, 10.06.1933 tarihi ve 33970/4 sayılı yazı. Bkz: BCA No: 490.01.590.40.1/1-2.

[1012] Mehmet Şevket Eygi, a.g.m., *Yeni İstiklal*, S. 284, 15 Şubat 1967.

[1013] Eşref Edip, "Büyük Adam Merhum Cevat Rifat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967.

loji, mason ve Yahudi zihniyetler için bir sığınak olmuştu. Bu bakış, Atilhan'ı, milliyetçi temelli ve Kemalist aleyhtarlığını ön plana çıkaran siyasî İslâmcı bir konuma getirmiştir.

Atilhan, *Milli İnkılâp* dergisini yayımladığı 1930'lardan itibaren faaliyetlerini sakıncalı gören CHF Hükümeti tarafından yakın takibe alınmıştır. Atilhan'ın bu yıllarda Nazilerle kurduğu ilişki, aleyhinde yapılan "Nazi ajanı" propagandası ve Türkiye Cumhuriyetinin İkinci Dünya Savaşı öncesinde takındığı tarafsız tutum bu hassasiyetin temel nedenleriydi. Nitekim, Atilhan'ın 1940 yılında tutuklanma sebebi olarak, askeri darbeyle hükümeti devirmek ve Nazi idaresi kurmak gösterilmişti. Atilhan'ın, 1945'te kurulan Milli Kalkınma Partisi'yle siyaset sahnesine çıkması ve akabinde 1947'de Türk Muhafazakâr Partisi'ni kurması yeniden hükümetin gündemine gelmesine yol açmıştır. Hükümet makamları, muhafazakâr karakterli bu partileri taşıyabilecekleri muhtemel "irtica" tehlikesinden dolayı yakın takibe almıştır. Atilhan'ın 1952'de kurduğu ve başkanlığını yaptığı İDP, çok partili hayatın ilk İslâmcı partisi olarak dikkat çekmiş ve yaklaşık altı aylık bir sürenin ardından "irticai" faaliyet gösterdiği gerekçesiyle mahkeme tarafından kapatılmıştır. İDP'yi açıkça irticayla özdeşleştiren DP hükümeti, Atilhan'ın bundan sonraki faaliyetlerini kontrol etme gereği duymuştur. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivinde rastladığımız ve Atilhan'a ülke dışından gelen mektupları konu edinen belgelerin, yetkili makamlarca "irtica" başlığıyla değerlendirilmesi, Hükümetin Atilhan'a bakışını göstermesi bakımından önemlidir. Buradan anlaşılan, DP Hükümeti, "irticai" faaliyetlerinden şüphelendiği Atilhan'ın yurt dışı bağlantılarını da izleme lüzûmu hissetmiştir. Bu durum, Atilhan'ın zaman zaman yaptığı yurt dışı seyahatlerinin hükümetçe engellenmesine veya mümkün mertebe zorlaştırılmasına sebep olmuştur.

Sayısı tam olarak tesbit edilemeyen hatırı sayılır eser bırakmasına rağmen Atilhan, tarafsız ve yetkin bir araştırmaya konu edilmiş değildir. Beşir Ayvazoğlu'nun yerinde tespitiyle, Atilhan'ın mübalağalı Yahudi aleyhtarlığı, bazı insanların Yahudileri

gözlerinde büyütmelerine yol açtığı gibi, komplo teorilerini inandırıcı bulmayanlarda da Yahudi faktörünü hiç ciddiye almamak gibi bir tepki yaratmıştır.[1014]

Atilhan'la ilgili şu ana kadar, bir yüksek lisans tezi, iki makale ve bir kitap yayımlanmıştır. Yapılan bu araştırmalar, taraflı veya ideolojik önyargıların gölgesinde kalmıştır. Atilhan özellikle, Yahudi ve sol kesimler tarafından hedef alınmış ve hakkında karalamaya varan eleştiriler yapılmıştır. Bu kesimlerin en çok üzerinde durduğu konular tabii olarak Atilhan'ın "Yahudi aleyhtarı" tutumu ve "ırkçılığı" olmuştur. İstiklâl madalyalı ve Meclisten takdirname sahipli Atilhan, ülkemizin saygın bir tarihçisi tarafından "vatan hainleri" olarak bilinen 150'lilikler listesinde gösterilmiştir.[1015]

Atilhan, fikirleriyle etkilediği ve bir zamanlar kalemiyle hizmetinde bulunduğu milliyetçi ve İslâmcı kamuoyunda pek sahiplenilmiş değildir. Milliyetçi kamuoyunda Atilhan hakkında yazılmış ve faaliyetlerini öven tek kitap Mehmet Soykan'ın *Cevat Rifat Atilhan'a Yahudiler Neden Saldırıyor?* (2011) adlı eserdir. Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yayımlanan İslâm Ansiklopedisi, siyasî İslâm'ın kurucusu olan ve hayatını Yahudilik, masonluk ve komünizm gibi "İslâm düşmanlarıyla" mücadeleye adayan Atilhan'a sayfalarında yer vermemiştir.[1016] Günümüzde Atilhan, çağdaşları Osman Yüksel Serdengeçti ve Necip Fazıl Kısakürek gibi milliyetçi muhafazakâr yazarlar kadar tanınıp okunmamaktadır. Bunda, Atilhan'ın eserlerinin düzenli olarak günümüze ge-

---

[1014] Beşir Ayvazoğlu, "Türkiye'de sağcı olmak", *Türkiye Günlüğü*, S. 16, 1991.

[1015] Şerafettin Turan, *Kendine Özgü Bir Kişilik Olan Atatürk*, Bilgi Yayınevi, Ankara 2004, s. 206.

[1016] Türkiye Diyanet Vakfı tarafından hazırlanan ve ilk cildini 1988 yılında yayımlayan İslâm Ansiklopedisi, şu ana kadar 35 cilt yayımlamıştır. Ansiklopedi; İslîmi ilimler, İslâm ülkelerinin tarihi, coğrafyası, kültür ve medeniyeti gibi alanları kapsayan geniş bir araştırma alanına sahiptir. Ansiklopedi yetkilileriyle yaptığımız sohbette, neden Atilhan'a yer verilmediğini sorduğumuzda; yetkililer, önce unutulmuş olabileceğini, ardından pek de önemli olmadığını belirtmişlerdir.

lememesi ve mevcut eserlerinin günümüzde basılmaması etkili olmuştur. Bazı söylentilere göre, Atilhan'ın kitaplarını yayımlayan yayınevleri kimliği meçhûl kişilerce tehdit edilmiş ve yayımdan vazgeçilmesi yönünde kendilerine telkinde bulunulmuştur.

Atilhan'ın, etnik kökeni üzerine farklı görüşler öne sürülmüştür. İlber Ortaylı, Atilhan'ın oğlu ünlü senarist Bülent Oran'ın ölümü üzerine kaleme aldığı bir yazıda, Oran'ın, Nazım Hikmet ve Oktay Rifat'la aynı soydan geldiğini ve soyunun 1849'da Osmanlı'ya sığınanarak Mustafa Celaleddin Paşa adını alan Polonyalı devrimci Kont Borzecsky'ye dayandığını belirtmiştir.[1017] Yazar Abdürrahman Dilipak da, Mahmut Çetin'in *Boğaz'daki Aşiret* kitabına dayandırdığı iddiasında, Atilhan'ın, Nazım Hikmet ve Mehmet Ali Aybar'la aynı soydan geldiğini ve çokça eleştirdiği Sabatayistlerden biri olduğunu iddia etmiştir.[1018]

Atilhan'ın dedesi, Kont Borzecsky olmayıp, 19.yüzyılda Osmanlı'ya sığınan ve Hurşit Paşa adını alan bir Macar ya da Leh göçmenidir. Atilhan, kendini "1500 yıllık bir Hun Türkünün torunu" diye tanımlayarak etnik kökeninin Macar Türklerine dayandığına vurgu yapmıştır.[1019] Atilhan'ın ağabeyi Samih Rifat'ın oğlu olan Oktay Rifat'ın Nazım Hikmet'le olan yakınlığı, annesi Münevver Hanım'ın Nazım Hikmet'in annesi Ayşe Celile Hanım'la kardeş olmasından ibarettir. Münevver Hanım'la Ayşe Celile hanım, Polonez Mustafa Celaleddin Paşa (Konstanty

---

[1017] İlber Ortaylı, "Üniversitelerimizin durumu", Pazar Eki, *Milliyet*, 26 Eylül 2004.

[1018] Yazarın bu konuyu işlediği makaleleri için bkz: Abdurrahman Dilipak, "Dönme ve Yahudilik sorunu", *Akit*, 18 Ekim 1999; "Ilgaz zorlu, FP'den milletvekili olsa", *Akit*, 24 Mart 2000; "Şu Sabatay muhabbetine bayılıyorum", *Akit*, 11 Mayıs 2000. Ayrıca bkz: Tarık Behlül, "Sabataycılar kendilerini açıklamalı mı?", *Akit*, 23 Aralık 1999. Dilipak bu yazıda, Tarık Behlül takma adını kullanmıştır.

[1019] Cevat Rıfat Atilhan, "Bütün Çıplaklığiyle Milli Mücadele 24", *Büyük Cihad*, S. 45, 18 Ocak 1952. Mahmut Çetin de, Cevat Rifat Bey'in, Atilhan soyadının onun Macar kökenine işaret ettiğini ve Avrupa Hun hükümdarı Atilla'nın Macaristan'da bilinip sevilmesinden dolayı bu soyadının seçildiğini belirtmektedir. Bkz: Mahmut Çetin, *Boğazdaki Aşiret*, Marifet Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 2002, s. 64.

Borzecki) oğlu Hasan Enver Paşa'nın kızlarıdır.[1020] Nazım Hikmet'le Mehmet Ali Aybar, kardeş torunları olup, Nazım'ın anneannesi ile Aybar'ın babaannesi kardeştir.[1021] Atilhan'ın, ne Nazım Hikmet'le, ne de Mehmet Ali Aybar'la kan bağına dayalı bir akrabalığı söz konusu değildir.

Cevat Rifat Atilhan, aktif siyasette ve basın hayatında ortaya koyduğu fikirlerle Türk düşünce tarihine damgasını vurmuş önemli bir isimdir. Özellikle, milliyetçi ve İslâmcı kesimleri etkilemiş, sağın önemli ideologlarından biri olmuştur. Günümüzde, Atilhan ismi pek bilinmese de O, derinden etkilediği Türk kamuoyunda fikirleriyle yaşamaya devam etmektedir.

[1020] Mahmut Çetin, a.g.e., s. 42-62.
[1021] Mahmut Çetin, a.g.e., s. 93.

Cevat Rifat Atilhan'ın yayınladığı bazı kitaplar

Bibliyografya

I. ARŞİV BELGELERİ

Milli Savunma Bakanlığı Arşivi
Cevat Rifat Atilhan'a ait "Askeri Safahat Belgesi".
Genelkurmay Başkanlığı Arşivi
Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı
Birinci Dünya Harbi
ATASE Arşivi: Kol: BDH, K: 173, D: 746 FİH: 018.
İstiklal Harbi
Yeni Tasnif
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 578, G. 49, B. 49-1
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 874, G. 7, B. 7-1
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 623, G. 87, B. 87-1, 87-1a
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1063, G. 44, B. 44-1.
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1065, G. 169, B. 169-8.
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1065, G. 76, B. 76-1, 76-1a
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 702, G. 87, B. 87-1
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 702, G. 104, B. 104-1.
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 712, G. 12, B. 12-1,
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 712, G. 35, B. 35-1
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 591, G. 202, B. 202-1.
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1066, G. 10, B. 10-1.
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 1066, G. 10, B. 10-2.
ATASE Arşivi. Kol. İSH, K. 577, G. 173, B. 173-1.
Eski Tasnif
ATASE Arş. K. 607, D. 25 A (179), Fh. 2.
ATASE Arş. Kol. İSH, K. 1065, G. 169, B. 169-1.
ATASE Arş. Kol. İSH, K. 326, D. 1-2, FİH: 129.
ATASE Arş. Kl. 955, D. 02, Fh:9-1
ATASE Arş. Kl. 952, D. 13, Fh: 64.
ATASE Arş. Kl. 567, D. 36, Fh: 35
ATASE Arş. KI. 953, D. 9, Fh:34-1.

ATASE Arş. Kol. İSH, K. 1195, G. 26, B. 26-1
ATASE Arş. D. 3.1326-P.6:1332-P.607

Sekizinci Asliye Hukuk Mahkemesi Arşivi.

Genelkurmay Başkanlığı'nın 8'nci Asliye Hukuk Mahkemesi Hâkimliği'ne gönderdiği, 16 Kasım 1983 tarihli P. Yzb. Cevat Rifat Atilhan konulu belge.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü

Başbakanlık Osmanlı Arşivi

BOA. DH.İD.116/61.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi

BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No: 65.49.11.
BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No: 68.77.19.
BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No: 72.13.6
BCA. Fon Kodu: 490.01, Yer No: 590.40.1/1-2.
BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No: 46.48.2.
BCA. Fon Kodu: 030.18.01.02, Yer No: 110.10.17.
BCA. Fon Kodu: 490.01, Yer No: 438.1816.3.13.
BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No:62.381.25/1.
BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 62.381.25/2
BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 62.381.25/3
BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 62.381.25/4
BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 62.381.25/5-6
BCA. Fon Kodu: 030.18.02, Yer No: 109.55.3.
BCA Fon Kodu: 030.01, Yer No: 128.832.2.
BCA. Fon Kodu: 490.01, Yer No: 438.1816.3.6.
BCA. Fon Kodu: 130.10, Yer No: 79.524.29.
BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 41.243.22
BCA. Fon Kodu: 030.01, Yer No: 61.375.4
BCA. Fon Kodu: 490.01, Yer No: 590.40.1/18.
BCA. Fon Kodu: 030.18.01.002, Yer No: 50.81.7

II. RESMİ YAYINLAR

DİE Yayınları, Yayın No: 513, 1965; Yayın No: 525, 1966.

Resmi Gazete, 3 Şubat 1931, S. 1716; 4 Eylül 1065, S. 120092; 9 Mayıs 1966, S. 12293.

TBMM Tutanak Dergisi, 1. Oturum, 11 Aralık 1970.

Türkiye'de Siyasi Dernekler II, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Neşriyatı, Ankara 1950.

Türk Parlamento Tarihi, TBMM IX. Dönem (1950-1954), C. I, (Haz: Kazım ÖZTÜRK), Türkiye Büyük Millet Meclisi Yayınları, Ankara 1999.

III. KİTAPLAR

Türkçe Kitaplar

AĞAOĞLU, Samet, *Demokrat Partinin Doğuşu ve Yükseliş Sebepleri Bir Soru*, Baha Matbaası, İstanbul 1972.

AKIN, Fatih, *Türkiye'de Azınlık Politikaları&6-7 Eylül Olayları*, Kum Saati Yayınları, İstanbul 2006.

AKŞİN, Sina, *İstanbul Hükümetleri ve Milli Mücadele Son Meşrutiyet (1919-1920),* Cem Yayınları, C. 2, İstanbul 1992.

AKYOL, Taha, *Osmanlı Mirasından Cumhuriyet Türkiye'sine İlber Ortaylı ile Konuşmalar*, Ufuk Kitap, 7. Baskı, İstanbul 2007.

AKYÜZ, Yahya, *Türk Kurtuluş Savaşı ve Fransız Kamuoyu 1919-1922*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988.

ALBAYRAK, Sadık, *Türk Siyasi Hayatında MSP Olayı*, Araştırma Yayınları, İstanbul 1989.

ALİ CEVAT BEY, *İkinci Meşrutiyet'in İlanı ve Otuz Bir Mart Hadisesi*, (Yay. Haz. Faik Reşit Unat), 3. Baskı, Türk Tarih Kurumu Yayınevi, Ankara 1991.

ALMAZ, Ahmet, *Tevrat'ın Türk Evlatları*, Yakamoz Yayıncılık, İstanbul 2008.

ATAY, Falih Rıfkı, *Zeytindağı*, Pozitif Yayınları, İstanbul 2004.

ATİLHAN, Cevat Rifat, *Bütün Açıklığıyle İnönü Savaşları*, Yelken Matbaası, İstanbul 1973.

_______, *Dünya İhtilalcileri İsrail*, Aykurt Neşriyatı, İstanbul 1965.

_______, *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, (Yay: Cevat Rifat, Ter: İsmet Uskent), Selamet Basımevi, İstanbul 1936.

_______, *el-İslâm ve Benu İsrail*, (Ter: Yusuf Velişah Uralgiray), Riyad: Matabiü'ş-Şarki'l-Evsat 1986.

_______, *Farmasonlar İslâmiyet'i ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar?*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1963.

_______, *Farmasonluğun Yırtılan Maskesi*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1956.

_______, *Farmasonluk İnsanlığın Kanseri*, Aykurt Neşriyatı, Hür adam Matbaası, İstanbul 1960.

_______, *Filistin Cephesinde Yahudi Casuslar Suriyenin Mataharisi Simi Simon*, Üstün Eserler Neşriyatı, İstanbul 1947.

_______, *Gizli Devlet ve Fesat Programı*, 2. Baskı, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1957.

_______, *İğneli Fıçı*, İkinci Bin, Akşam Matbaası, İstanbul 1937

_______, *İğneli Fıçı*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1958.

_______, *İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm*, Cemal Azmi Matbaası, İstanbul 1950.

_______, *İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm,* Aykurt Neşriyat, İstanbul 1955.

______, *İslâm ve Beni İsrail*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1957.
______, *İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar*, Uğur Yayınları, İstanbul 1967.
______, *İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1968.
______, *İttihat ve Terakki'nin Suikast'leri*, Aykurt Neşriyat, İzmir 1971.
______, *Kendi Vesikalarına Göre Masonluk*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1954.
______, *Küfrün Karşısında Müslümanlık*, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1966.
______, *Masonluk Nedir, Tarihte ve Günümüzde Masonluk*, 5. Baskı, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1972.
______, *Medeniyetin Batışı*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1963.
______, *Musa Dağı*, Kenan Basımevi ve Klişe Fabrikası, İstanbul 1937.
______, *Musa Dağı*, Sinan Yayınları, İstanbul 1995.
______, *Tarih Boyunca Yahudi Mezalimi İğneli Fıçı,* Kitsan Matbaası, İstanbul 1978.
______, *Tarih Boyunca İslâm Hâkimiyeti ve Uğradığı Su-i Kastlar*, Kitsan Matbaacılık, İstanbul 1979.
______, *Türk Oğlu! Düşmanını Tanı,* 6.baskı*, Masonluğun İç Yüzü* 4. Baskı, Sinan Yayınları, İstanbul 1996
______, *Türk! İşte düşmanın*, Yaylacık Matbaası-Bahar Yayınevi, İstanbul 1971.
______, *Yahudi Casusu Suzi Liberman*, Aykurt Neşriyatı, İstanbul 1969.
______, *Yahudi Casusu Suzy Liberman*, Sinan Yayınları, İstanbul 1995.
______, *Yahudiler Dünyayı Nasıl İstila Ediyorlar* (Dış kapakta: Dünya İstilacıları), Yelken Matbaası, İstanbul 1973.
______, *31 Mart Faciası*, Aykurt Neşriyat, İstanbul 1969.
______, *31 Mart Faciası*, 6. baskı, Sinan Yayınları, İstanbul 2000.
ATKİNS, Stephen E, *Holocaust Denial as an İnternational Movement*, Praeger, Wesport 2009.
AVCIOĞLU, Doğan, *Milli Kurtuluş Tarihi 1838'den 1995'e*, Üçüncü Kitap, Tekin Yayınevi, İstanbul 1991
AVŞAR, Abdülhamit, *Bir Partinin Kapanmasında Basının Rolü Sebest Cumhuriyet Fırkası*, Kitabevi, İstanbul 1998.
AYDEMİR, Şevket Süreyya, *Tek Adam*, 18. Basım, C. 1, Remzi Kitabevi, İstanbul 1999.
AYFER, Murat Özgen, *Masonluk nedir ve Nasıldır*?, Pentagram, İstanbul 2007.
BALİ, Rıfat N, *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, İletişim Yayınları, İstanbul 2005.
______, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri-Devlet'in Örnek Yurttaşları (1950-2003)*, Kitabevi, İstanbul 2009.

______, *Trakya Olayları*, Kitabevi, İstanbul 2008.
______, *Cumhuriyet Yıllarında Türkiye Yahudileri-Aliya: Bir Toplu Göçün Öyküsü (1946-1949),* İletişim Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2003.
______, *Sarayın ve Cumhuriyetin Dişçibaşısı Sami Günzberg*, Kitabevi, İstanbul 2007.
BAYAR, Celal, *Ben de Yazdım, Milli Mücadeleye Gidiş*, C. 2, Sabah Kitapları, İstanbul 1997.
BAYUR, Yusuf Hikmet, *Türk İnkılâp Tarihi*, C.3, K. 3, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1991.
BLEDA, Mithat Şükrü, *İmparatorluğun Çöküşü*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1979.
BOZKURT, Celil, *Türk Kamuoyunda Filistin Problemi İlk Arap-Yahudi Çatışmaları (1920-1939)*, Iq Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2008.
CELEPOĞLU, Ayşegül, *Türk Dil Kurumunun kurucusu Samih Rifat, Hayatı ve Eserleri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2008.
ÇALIK, Mustafa, *MHP Hareketinin Kaynakları ve Gelişimi (1965-1980)*, Cedit Neşriyat, Ankara 1995.
ÇEBİ, Yılmaz, *Atatürk Mason muydu?*, Nokta Kitap, İstanbul 2006.
ÇELİK, Muammer, *Hüseyin Avni Ulaş*, , Erzurum Kitaplığı, İstanbul 1996.
ÇETİN, Mahmut, *Boğazdaki Aşiret*, 4. Baskı, Marifet Yayınları, Haziran 2002.
DABAĞYAN, Levon Panos, *Başbuğ Türkeş ve Milliyetçilik, Siyasi Hayatım ve Düşüncelerim*, Yedirenk, İstanbul 2009.
DAĞI, İhsan D, *Kimlik, Söylem ve Siyaset: Doğu Batı Ayrımında Refah Partisi Geleneği*, İmge Kitabevi, Ankara 1998.
DANİŞMEND, İsmail Hami, *31 Mart Vak'ası*, İstanbul Kitabevi, İstanbul 1961.
DİNAMO, Hasan İzzettin, *Kutsal İsyan*, C. 8, May Yayınları, İstanbul 1967.
EDİP, Eşref, *Kara Kitap*, Sebilürreşad Neşriyat Bürosu, İstanbul 1967.
ENGİN, Vahdettin, *Pazarlık*, Yeditepe, İstanbul 2010.
ERBAKAN, Necmettin, *Türkiye'nin Temel Meseleleri*, (Haz: Hasan Hüseyin Ceylan), Rehber Yayıncılık, Ankara 1991.
______, *Adil Ekonomik Düzen*, Milsan Ankara Tesisleri, Ankara 1991.
______, *Gayemiz Bütün Beşeriyetin Saadetidir*, Esam, Ankara 2006.
______, *Ortak Pazar*, MNP Gençlik Teşkilatı, İzmir 1971.
______, *Tarihe Düşülen Kayıtlar, ATV konuşması ve Haftalık Basın Toplantıları*, Saadet Partisi Gençlik Kolları, Ankara, (t.y).
FRANK, Anne, *Hatıra Defteri,* (Ter: Şazimet Nazlı Tekin), Papirüs Ya-

yınevi, İstanbul 2001.
FRİTSCH, Theodor, *Tarih Boyunca Yahudi Meselesi*, (Çev: Münir Abdurrahman), Akçağ, Ankara 1972.
GALANTİ, Avram, *Türkler ve Yahudiler*, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın, İstanbul 1995.
Genelkurmay Başkanlığı, Türk Silahlı Kuvvetler Tarihi, Osmanlı Devri, Balkan Harbi (1912-1913), Edirne Kalesi Etrafındaki Muharebeler, Genelkurmay Basımevi, (Haz: Şadi SÜKAN), C. 2, K. 3, Ankara 1993.
GOLOĞLU, Mahmut, *Üçüncü Meşrutiyet 1920* (*Milli Mücadele Tarihi Üçüncü Kitap*), Başnur Matbaası, Ankara 1970.
GÜCÜYENER, Ş. Fuad, *Birinci Dünya Harbinde Tanıdığım Kahramanlar*, Gücüyener Yayınevi, İstanbul 1956.
HANİOĞLU, M. Şükrü, *Bir Siyasal Örgüt Olarak Osmanlı İttihad ve Terakki Cemiyeti ve Jön Türklük (1889-1902)*, İletişim Yayınları, C. 1, İstanbul 1985.
İslâm Demokrat Partisi Esas Programı, Teknik Basımevi, İzmir 1952.
KABACALI, Alpay, *Başlangıçtan Günümüze Basın Sansürü*, Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, İstanbul 1990.
KABAKLI, Ahmet, *Temellerin Duruşması*, C. 1, 22. Baskı, Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul 2003.
KANDEMİR, Feridun, *Fahreddin Paşa'nın Medine Müdafaası Peygamberimizin Gölgesinde Son Türkler*, Yağmur Yayınları, 10 Baskı, İstanbul 2009.
KARABEKİR, Kazım, *İstiklal Harbimizin Esasları*, (Yayına Hazırlayan: Faruk Özerengin), Emre Yayınları, İstanbul 1995.
KARAMAN, Sami Sabit, *Yahudi Tarihi ve Siyon Önderlerinin Protokolleri*, Yeni Cezaevi Matbaası, Ankara 1943.
KARASAPAN, Celal Tevfik, *Filistin ve Şark-ül Ürdün*, C. 2, Ahmet İhsan Matbaası, İstanbul 1992.
KARPAT, Kemal, *Türk Demokrasi Tarihi,* İstanbul Matbaası, İstanbul 1967.
KISAKÜREK, Necip Fazıl, *Cinnet Mustatili*, 9. Baskı, Büyük Doğu Yayınları, İstanbul 1997.
KOLOĞLU, Orhan, *Abdülhamit Gerçeği*, 3. Baskı, Eylül Yayınları, İstanbul 2002.
______, *İttihatçılar ve Masonlar*, 4. Baskı, Pozitif Yayınları, İstanbul 2005.
Köy İmar Planı, M.K.P Neşriyat, İstanbul 1946.
KUZU, Ali, *Atatürk'e Yapılan 41 Suikast*, Bilge Karınca, İstanbul 2008.
KÜÇÜK, Abdurrahman, *Dönmeler (Sabatayistler) Tarihi*, Aziz Andaç Yayınları, 7. Baskı, Ankara 2005.
LANDAU, Jacop M, *Pantürkizm*, (Ter: Mesut Akın), Sarmal Yayınevi, İs-

tanbul 1999.
LEVİ, Avner, *Türkiye Cumhuriyeti'nde Yahudiler*, İletişim Yayınları, İstanbul 1996.
LEWİS, Bernard, *Semitizm ve Anti-Semitizm, (*Ter: Hür Güldü*),* Everest Yayınları, İstanbul 2004.
MCCULLAGH, Français, *Abdülhamid'in Düşüşü*, (Ter: Nihal Önol), İstanbul Kitaplığı, İstanbul 1990.
MISIROĞLU, Kadir, *Lozan zafer mi hezimet mi?,* C. 1, Sebil Yayınevi, İstanbul 1965.
______, *Lozan zafer mi hezimet mi?,* C. 2, Sebil Yayınevi, İstanbul 1973.
______, *Lozan zafer mi hezimet mi?,* C. 3, Sebil Yayınevi, İstanbul 1992.
Milli Nizam Partisi ve Tüzük, As Matbaası, Ankara.
MÜTERCİMLER, Erol, *Milli Mücadele'nin Kahraman Gemisi Alemdar*, Türkiye Denizciler Sendikası, İstanbul 1989.
NESİMİ, Abidin, *Yılların İçinden*, Nöbetçi Yayınevi, İstanbul 2008.
Nuri Demirağ'ın Hayatı ve Mücadeleleri, Nu. D. Matbaası, İstanbul 1957.
NURSİ, Bediüüzaman Said, *Risale-i Nur Külliyatı, Emirdağ Lahikası*, C. 2, Yeni Asya Yayınları, İstanbul 1996.
NÜZHET, Sadettin, *Samih Rıfat, Hayatı ve Eserleri*, Sühulet Kütüphanesi. (t.y).
OGAN, M. Raif, *Bütün Gizli Talimatlara Göre: Türkiye'de Masonluk, İç Yüzü ve Sırları*, Ergin Kitabevi, İstanbul 1951.
OĞUZ, Burhan, *Yüzyıllar Boyunca Alman Gerçeği ve Türkler*, Can Matbaa, İstanbul 1983.
ONAY, Ahmet Talat, *Milli Mücadele Yazıları*, (Haz: Cemal Kurnaz-Şefika Kurnaz), Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1995.
ORTAYLI, İlber, *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*, Hil Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 1987.
ÖZCAN, Tarık, *Şair ve Sözün Mahşeri Oktay Rifat*, Akçağ Yayınları, Ankara 2005.
ÖKE, Mim Kemal, *Siyonizm'den Uygarlıklar Çatışmasına Filistin Sorunu*, Ufuk Kitapları, İstanbul 2002.
ÖNEN, Nizam, *İki Turan, Macaristan ve Türkiye'de Turancılık*, İletişim Yayınları, İstanbul 2005.
ÖZGEN, İhsan Fuat, *Milli mücadele'de Galip Hoca Celal Bayar*, İnsanlık Vakfı Yayınları, İstanbul 2003.
PEKER, Nurettin, *1918-1923 İstiklal Savaşının Vesika ve Resimleri, İnebolu ve Kastamonu Havalisi*, Gün Basımevi, İstanbul 1955.
______, *Öl, Esir olma*, Okat Yayınevi, İstanbul 1966.
SABİS, Ali İhsan, *Harp Hatıralarım İstiklal Harbi ve Gizli Cihetleri*, C. 5, Nehir Yayınları, İstanbul 1993.
SAKAOĞLU, Necdet, *Amasra*, Latin Matbaası, İstanbul 1966.

SARIKOYUNCU, Ali, *Milli Mücadelede Zonguldak ve Havalisi*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992.
SERTEL, Sabiha, *Zaman Gibi (1919-1950)*, Cem Yayınevi, İstanbul 1978.
SHARON, Moshe Sevilla, *Türkiye Yahudileri*, İletişim Yayınları, İstanbul 1992.
SHAW, Stanford J, *Osmanlı İmparatorluğunda ve Türkiye Cumhuriyetinde Yahudiler,* (Çev: Meriç Sobutay), Kapı Yayınları, İstanbul 2008.
______, *Turkey & The Holocaust*, Macmıllan Pres ltd, 1993.
Sırat-ı Müstakim ve Sebilürreşad Mecmuaları Fihristi, (Haz: Abdullah Ceylan), Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 1991.
SİTEMBÖLÜKBAŞI, Şaban, *İslâmın Yeniden İnkişafı (1950-1960)*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1995.
SOMBART, Werner, *Aşk, Lüks ve Kapitalizm,* Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara 1998.
______, *Modern Dünyanın Savurganlığın Ruhundan Doğması Üzerine,* Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara 1998.
______, *Dünya Görüşü Bilim ve Ekonomi*, Çizgi Kitabevi, Konya 2004.
______, *Kapitalizm ve Yahudiler*, İleri Yayınları, İstanbul 2005.
______, *Burjuva: Modern Ekonomi Dönemine Ait İnsanın Ahlâki ve Entelektüel Tarihine Katkı,* Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2008.
SOYSAL, İlhami, *Dünyada ve Türkiye'de Masonluk ve Masonlar*, Derin Yayınları, İstanbul 2004.
______, *Niçin Masonluk Değil?*, Süreç Yayıncılık, İstanbul 1984.
ŞAKİR, Ziya, Sultan *Abdülhamid'in Son Günleri*, Çatı Kitapları, İstanbul 2006.
ŞAPOLYO, Enver Behnan, *Kuvay-i Milliye Tarihi*, Yıldız Matbaacılık ve Gazetecilik A.Ş, Ankara 1957.
ŞAUL, Eli, *Balat'tan Bat-Yam'a*, (Yayına hazırlayan: Rıfat N. Bali, Birsen Talay), İletişim, İstanbul 2000.
ŞİMŞİR, Bilal, *Malta Sürgünleri*, Bilgi Yayınevi, İstanbul 2009.
TAHHAN, Mustafa M, *Filistin'e Büyük Komplo*, (Ter: H. Ahmed Özdemir, Muhammed Sakaryalı), Azim Yayıncılık, İstanbul 1995.
TANYU, Hikmet, *Tarih Boyunca Türkler ve Yahudiler*, C. 1, Elips Kitap, Ankara 2005
______, *Tarih Boyunca Yahudiler ve Türkler*, C. 2, Elips Kitap, Ankara 2005.
______, *Yehova Şahitleri*, Elips Kitap, Ankara 2006.
TAŞKIN, Yüksel, *Milliyetçi Muhafazakar Entelijansiya,* İletişim Yayınları, İstanbul 2007.
TÖKİN, F. Hüsrev, *Türk Tarihinde Siyasi Partiler ve Siyasi Düşüncenin Gelişmesi (1839-1965)*, Elif Yayınları, İstanbul 1965.

TUGAY, Asaf, *İbret, Abdülhamid'e verilen Jurnaller ve Jurnalciler*, C.1, Okat Yayınevi, İstanbul 1962.
TUNAYA, Tarık Zafer, *Türkiyede Siyasi Partiler (1859-1952),* Arba Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 1952.
TURAN, Mustafa, *Bir Generalin 31 Mart Anıları*, Q-Matris Yayınları, İstanbul 2003.
Turan, Şerafettin, *Kendine Özgü Bir Kişilik Olan Atatürk*, Bilgi Yayınevi, Ankara 2004.
TÜRK, İbrahim, *Senaryo Bülent Oran*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2004.
Türk Muhafazakâr Partisi, Sinan Basımevi, 1947.
TÜRKKAN, Reha Oğuz, *İleri Türkçülük ve Partiler,* (Yay: Rafet ZAİMLER), İstanbul 1946.
Türkiye Reisicumhuru Celal Bayar'ın Amerika Seyahatleri, (Haz: Recep BİLGİNER, Mehmet Ali Yalçın), İstanbul 1954.
ULAŞ, Mehmet, *Bazı Siyasi Hatıralar*, Turan Matbaası, İstanbul 1970.
ÜZMEZ, Hüseyin, *Malatya Suikastı*, 4. Baskı, Timaş Yayınları, İstanbul 2004.
______, *Şu Bizimkiler*, Timaş Yayınları, İstanbul 1991.
WERFEL, Franz, *Musa Dağında 40 Gün*, (Ter: Salih Nazlı Kaya), Belge Yayınları, İstanbul 2007.
Yahudilikte Kavram ve Değerler: Dinsel Bayramlar, Dinsel Kavramlar, Dinsel Gerçekler, (Haz: Suzan ALALU vd), Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın, İstanbul 1996.
YALMAN, Ahmet Emin *Turkey in my Time*, Universty of Oklahoma Pres, 1956.
______, *Gördüklerim ve Geçirdiklerim 1945–1970*, 4. Cilt, Yenilik Basımevi, İstanbul 1970.
YARAR, Erhan, *Tarihsel Dönüşüm, Filistin Sorunu Temelinde Türk Dış Politikası ve İsrail Devletini Tanıma Süre*ci, Siyasal Kitabevi, Ankara 2006.
YESEVİZADE, *Bilderberg Group*, Kayıhan Yayınları, İstanbul 1979.
YETKİN, Çetin, T*ürkiye'nin Devlet Yaşamında Yahudiler*, 2. Baskı, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayun A.Ş, İstanbul 1996.

Yabancı Dilde Yayımlanmış Kitaplar

BRUSTEİN, William I, *Roots of Hate: Anti-semitism in Europe Before the Holocoust*, Cambridge University Pres, Cambridge 2003.
COHEN, İsrael, *The Zionist Movement, Its Aim and Achievements*, Zionist Central Office, Berlin 1912.
COHEN, Naomi Wiener, *Jacop H. Schiff: A Study in American Jewish Leadership,* Brandeis University Pres, 1999.
CURTİS, Michale, *Verdict On Vichy: Power and Prejudice in The France*

Regime, Arcade Publishing, New York 2003.

DAVİDSON, Eugene, *The Trial of the Germans: An Account of the Twenty-two Defendants before the International Military Tribunal at Nuremberg*, Universitiy of Missouri Press, Columbia 1997.

DİNNERSTEİN, Leonard, *Antisemitism in America*, Oxford University Pres, New York 1995.

DUNDES, Alan, *The Blood Libel Legend: A Casebook in Anti-Semitic Foklore*, University of Wisconsin Pres, Wisconsin 1991.

FREİDMAN, Isaıah, *The Question of Palestine 1914-1918: British-Jewish-Arab Relations*, Lndra 1973.

GİLBERT, Shirli, *Music in the Holocaust: Confronting life in the Nazi ghettosand camps*, Oxford Universitiy Pres, Newyork 2005.

GRİFFİN, Roger & FELDMAN, Matthew, *Fascism Critical Concepts in Political Science*, Routledge, London 2004.

HARRİSON, Bernard, *The Resurgence of Anti-Semitism: Jews, Israel and Liberal Opinion,* Rowman&Littlefield Publishers, 2006.

HESSE, Hans, *Persecution and Resistance of Jehovah's Witnesses During the Nazi Regime: 1933-194*5, Edition Temmen, Bremen 2001.

HOROWİTZ, Elliott S, *Reckless Rites: Purim and The Legacy of Jewish Violence*, Princeton Universitiy Pres, New Jersey 2006.

JEANSONNE, Glen, *Women of the Far Right: The Mothers' Movement and World War II*, Universty of Chicago Pres, Chicago 1996.

LAZARE, Bernard, *Antisemitism It's History and Causes*, The Internatioanl Library Publishing Co, Newyork 1903.

LEESE, Arnold S, *Jewish Rıtual Murder*, The I.F.L Printing & Publishing Co, London 1938.

NİCOSİA, Francis R, *Zionism and Anti-Semitism in Nazi Germany*, Cambridge University Press, 5 Mayıs 2008.

PAULEY, Bruce F, *From Prejudice Persecution: A History Austrian Anti-Semitism*, The Universty of North Carolina Pres, 1991.

PULZER, Peter G.J, *The Rise of Political Anti-Semitism in Germany & Austria*, Harward University Pres, 1988.

QUİNLEY, Harold E-GLOCK, Charles Y, *Anti-semitism in America*, Transaction Publishers, New Jersey 1983.

STACKELBERG, Roderick–WİNKLE, Sally Anne, *The Nazi Germany Sourcebook: An Anthology of Texts*, Routledge, Newyork 2003.

STİNGEL, Janine, *Social Discredit: Anti-Semitism, Social Credit and The Jewish Response*, McGill-Quen's Universty Pres, 2000.

WİEVİORKA, Michel- BATAİLLE, Philippe, *The Lure of Antisemitism: Hatred of Jews in Present-Day France* (Fransızcadan Tercüme: Kristin Couper LOBEL ve Anna DECLERCK), Brill, Leiden 2007.

IV. MAKALELER

“Afyon”, *Büyük Doğu*, S. 31, 20 Ekim 1950.

“Ahmet Emin Yalman dün gece Malatya’da vuruldu”, *Cumhuriyet*, 23 Kasım 1953.

“Ahmet Emin Yalman’ı 3 yerinden yaraladılar”, *Akşam*, 23 Kasım 1952.

AKKOYUN, Turan, “1934’te Orhun ve Milli İnkılâp’ın Kapatılmasına Mahalli Bir Bakış”, *Türkçülük Armağanı*, Akademik Kitabevi, İzmir 1994.

AKTAR, Ayhan, “1934 Trakya Olayları ve Türk Milliyetçiliği”, *Tarih ve Toplum*, S. 155, Kasım 1996.

ALKAN, Necmettin, Emanuel Karasu ve Abdülhamid”, dergi.atauni.edu.tr/index.php/SBED/article/viewFile/489/481.

“Anadolunun nüfusunu artırmalıyız”, *Milli İnkılâp,* S. 3, Y. 2, 1 Haziran 1934.

“Armamız”, *Büyük Doğu*, S.15, 17 Haziran 1949.

“Artık Hitler gibi selam vermiyor Hitlerin istavrozunu takmıyor”, *Yeni Savaş,* 14 Haziran 1934.

ATAY, Falih Rıfkı, “İçlerinden bizini hepinize takdim ediyoruz”, *Dünya*, 13 Şubat 1953.

ATİLHAN, Cevat Rıfat, “Sultan 2’nci Abdülhamid ve Osmanlı İmparatorluğunda Komitacılar”, *Yeni İstiklal*, S. 173, 2 Aralık 1963.

_______, “A.E. Yalman-Yahudi Hükümeti”, *Sebilürreşad*, C. 11, S. 256, 1957.

_______, “Acaba başımızda neler dönüyor”, *Yeni İstiklal*, S. 157, 12 Ağustos 1964.

_______, “Acı bir hakikat önünde. Türk topraklarında Salamon bayrağı”, *Sebilürreşad*, C. 3, S. 65, 1949.

_______, “Adil Eichman Yahudilerin Elinde”, *Hilal*, S. 16, Y. 3, C. 2, 10 Ocak 1961.

_______ , “Afrika İntibalarım”, *Yeni İstiklal*, S. 180, 20 Ocak 1965.

_______, “Aichmann, Adalet ve İnsanlık Hakkında”, *Hilal*, S. 18, Y. 3, C. 2, Ağustos 1961.

_______, “Albay Türkeş’in Kazandığı Zafer”, *Yeni İstiklal*, S. 209, 11 Ağustos 1965.

_______, “Alber Saltiyel, sana soruyorum, cevap verebilir misin!”, *Milli İnkılâp*, S. 2, Y. 3, 1 Haziran 1934.

_______ ,“Amerika ve İslâm Âlemi”, *Yeni İstiklal*, S. 256, 6 Temmuz 1966.

_______, “Anti Semi[ti]zm”, *İnkılâp*, Y. 1, S. 3, 1 Haziran 1933.

_______, Aşırı sağ, aşırı sol ne demektir? Bunların hudutlarını kim tayin edecektir?”, *Yeni İstiklal*, S. 244, 13 Nisan 1966.

_______, “Bazı hakikatlerin açıklanmasında büyük faydalar vardır”, S. 211, *Yeni İstiklal*, 25 Ağustos 1965.

______, "Bir daha bu milletin mukadderatına Siyonist ve farmasonu asla hâkim kılmayacağız", *Büyük Cihad*, S. 53, 14 Mart 1952.

______, "Bir Seyahatin Objektif Neticeleri", *Yeni İstiklal*, S. 136, 2 Ekim 1963.

______, "Biz ve İslâm Âlemi", Yeni İstiklal, S. 182, 3 Şubat 1965.

______, "Biz, Komşularımız ve İslâm Dünyası", *Yeni İstiklal*, S.145, 4 Aralık 1963.

______, "Bu menfur ve esrarengiz siyonist tekkeleri", *Büyük Cihad*, S. 41, 21 Aralık 1951.

______, "Bu Korkunç Aczin Sonu Nereye Varacak?", *Fedai*, Y. 2, S. 15, Ekim 1964.

______, "Bu yeni fitnenin farkında olan kim?", *Sebilürreşad*, C. 12, S. 280, 1958.

______ , "Bu bir başlangıç", *Büyük Cihad*, S. 92, 1952.

______ , "Bu bir hayat memat meselesidir", *Büyük Cihad,* S. 93, 1952.

______, "Bu faaliyetler hangi felaketlerin habercisidir", *Fedai*, Y. 1, S.13-14, Ağustos-Eylül 1964.

______, "Bu gürültünün arkasında acaba hangi hakikatler gizlidir", *Büyük Cihad*, S.95, 1952.

______, "Bu yeni fitnenin farkında olan kim?", *Sebilürreşad*, C. 12, S. 280, 1958

______, "Cepheler karşı karşıya", *Yeni İstiklal*, S. 241, 23 Mart 1966.

______ , "Çıkar yolu bulmak", *Yeni İstiklal*, S. 194, 28 Nisan 1965.

______, "Çıkmaz Sokak", *Yeni İstiklal*, S. 159, 26 Ağustos 1964.

______, "Çin Müslümanlarının Feryadı", *Hilal*, Y. 3, C. 2, S. 20, Ekim 1961.

______, "Çok yanılıyorsunuz beyler", *Sebilürreşad*, C. 13, S. 323, 1961.

______, "Dağınık olmanın ve teşkilatsızlığın cezasını çekiyoruz", *Büyük Cihad*, S .43, 4 Ocak 1951.

______, "Demokrasi nedir bilmiyoruz", *Volkan*, S. 11, 27 Ekim 1951.

______, "Diyanet İşleri Riyasetine Açık Mektup, *Fedai*, Y. 1, S. 11, 1964.

______, "Doğru yola dönüş", *Yeni İstiklal*, S. 200, 9 Haziran 1965.

______, "Doğru yola girebilir miyiz?", *Fedai*, Y. 2, S. 16, 1964.

______,"Dönmeliğin Türklüğe tahakküm ve müdahalesi bertaraf edilecektir", *Büyük Cihad*, S. 57, 11 Nisan 1952.

______, "Düşman saflarında", *Milli İnkılâp*, S. 2, Y. 4, 15 Hziran 1934.

______, "Dünya İslâm Birliği", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 36, 1949.

______, "Farmason metotları ve silahları", *Sebilürreşad*, C. 9, S. 224, 1956.

______, Farmasonluk hortluyor mu?", *Yeni İstiklal*, S.224, 25 Kasım 1965.

______, "Filistinden sonra Kıbrıs buhranı", *Sebilürreşad*, C. 10, S. 244, 1957.

_______, "Filistin hadiseleri ve Türkiye", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 3, 1948.
_______, "Gazi", *Milli İnkılâp*, S. 2, Y. 2, 15 Mayıs 1934.
_______, "Geçtiğimiz yol çetin ve mesuliyetli, güttüğümüz hedef muazzam ve mukaddestir", *Büyük Cihad*, S. 40, 14 Aralık 1951.
_______, "General patton", *Yeni İstiklal*, S. 177, 30 Aralık 1964.
_______, Gözcü Kulesi Teşkilatı", *Sebilürreşad*, C. 9, S. 225, 1956.
_______, "Hazin bir yıl dönümü ve Tanzimatın çöküntüsü İkinci Sultan Abdülhamit Hanın ölümü", *Fedai*, Y. 1, S. 7, 1964.
_______, "Hakikatler konuşuyor", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 31, 1949.
_______, "Her şeyden Evvel Türklük", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 5, 1 Temmuz 1934.
_______, "İlahi! Bu insanları bir avuç Türk toprağına ebediyen hasret bırak!", *Hür adam*, 21 Aralık 1951.
_______, "İslâm Demokrat", *Büyük Cihad*, Y. 1, S. 31, 12 Ekim 1951.
_______, "İslâm Demokrat", *Büyük Cihad*, Y. 1, S. 30, 5 Ekim 1951.
_______, "İslâm Dünyası'nın Büyük Bayramı", *Yeni İstiklal*, S. 82, 11 Temmuz 1962.
_______, "Kapımıza dayanan tehlike", *Yeni İstiklal*, S. 276, 23 Kasım 1966.
_______, "Kıbrıs hadiseleri ve Ortaya döktüğü hakikatler", *Yeni İstiklal*, S. 161, 9 Eylül 1964.
_______, "Korkunç Hezeyanlar", *Yeni İstiklal*, S. 66, 24 Mart 1962.
_______, "Küfrün Karşısında Müslümanlık", *Sebilürreşad*, C. 14, S. 329, 1961.
_______, "Milli Kalkınma Partisi faciası", *Mücadele*, 12 Mayıs 1947.
_______, "Millet muvacehesinde uğursuz bir baykuşa cevap veriyorum", *Büyük Cihad*, S. 52, 7 Mart 1952.
_______, "Milletin bağrına saplanmış altı kazık, yerlerinden çıkmadıkça, Demokrasi bir serabdır", *Hür adam*, 16 Ekim 1951.
_______, "Milli Birlik", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk,* Selamet Basımevi, İstanbul 1935.
_______, "Milli Birliği Bozanlar ve bozguncular kim?", *Yeni İstiklal*, S. 40, 20 Eylül 1961.
_______, "Müslüman Milletler Önünde", *Yeni İstiklal*, S. 184, 17 Şubat 1965.
_______, "Nasıl küstahlıklar ve adiliklerle gittiler nasıl utanmadan geri döndüler!", *Hür adam*, 30 Kasım 1951.
_______, "Nurculuk, Farmasonluk, Komünizm", *Sebilürreşad*, C. 14, S. 336.
_______, "Onlar vatanı para mukabilinde sattılar", *Büyük Cihad*, S.94, 1952.
_______, "Ortadoğu'daki Kanserin Tasfiyesine Doğru", *Yeni İstiklal*, S. 153, 29 Ocak 1964.

______, "Ortadoğu davası", *Sebilürreşad*, C. 11, S. 252, 1957.
______, "Öktem Birader", *Yeni İstiklal*, S. 138, 16 Ekim 1963.
______, "Parçala ve hükmet", *Yeni İstiklal*, S. 255, 29 Haziran 1966.
______, "Siyasi bir skandal", *Yeni İstiklal*, S. 258, 20 Temmuz 1966.
______, "Soruyoruz: sen hangi birliktensin Ahmet Emin Salomon?", *Büyük Cihad*, S. 56, 4 Nisan 1952.
______, "Siyonizmin beşinci kolu Masonluk", *Sebilürreşad*, C. 10, S. 226, 1956.
______, "Siyonizmin Tuzağına Düşmiyelim", *Yeni İstiklal*, S. 249, 18 Mayıs 1966.
______, "Şeni ve Deni manevra", *Büyük Doğu*, S. 45, Y. 7, 1951.
______, "Tarihin ağır mesuliyetleri", *Büyük Cihad*, S. 32, 19 Ekim 1951.
______, "Tarihin Yeni ve Muazzam Bir Hareketi", *Yeni İstiklal*, S. 162, 22 Ocak 1964.
______ , "Türkiye ve İslâm Dünyası", *Yeni İstiklal*, S. 189, 24 Mart 1965.
______, "Türk Şehitlerinin mezarları üstüne saltanat kuran İsrail'e seyahat. Türk şehitleri kanlı elbiseleriyle mezarlarından kalkıp suratlarına tükürmesin sakın", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 59, 1949.
______, "Uyan hemşerim", *Büyük Cihad*, S. 96, 1952.
______, "Uyan, Konyalı kardeş uyan", *Yeni İstiklal*, S. 263, 24 Ağustos 1966.
______, "Vurun Kahpeye", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 41, Nisan 1949.
______, "When the Cause of the Substantiated", *The İslâmic United Nations,* No: 2, August 1957
______, "Yahudi küstahlığı", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 10, 1948.
______, "Yalan Söylüyorsun Paşa! Tarihi, Tahrif etme!", *Serdengeçti*, S. 15-16, 1952.
______, "Yanlış Yol, İflas Etmiş Siyaset", *Fedai,* Y.1, S. 9, 1964.
______, "Yahudi Tehlikesi", *Yeni İstiklal*, S. 181, 27 Ocak 1965.
______, "Yerinde Bir Teşebbüs", *Yeni İstiklal*, S. 267, 21 Eylül 1966.
______, "Yuvarlak laflarla devlet idare edilmez", *Yeni İstiklal*, S. 204, 7 Temmuz 1965.
______, "Yüzümüze çarpan acı hakikatler", *Yeni İstiklal*, S. 151, 15 Ocak 1964.
ATİS, İ, "Tarihte Yahudilerin İğneli Fıçısı", *Tarih Hazinesi*, S. 9, Y. 1, İstanbul 1951.
AYAŞLI, Münevver, "Bir Mücahid Kaybettik", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967.
AYVAZOĞLU, Beşir, "Samih Rıfat ve kardeşleri", *Zaman,* 3 Mayıs 1996.
______, "Ah, O Eski Ülkücüler", *Türkiye Günlüğü*, S. 50, 1998.
______, "Türkiye'de sağcı olmak", *Türkiye Günlüğü*, S. 16, 1991.
BALİ, Rıfat N. "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat

Rıfat Atilhan I, *Tarih ve Toplum*, S. 175, Temmuz 1998.
______, "Yaşam Öyküsü, Yayımları ve Düşünce Dünyası ile Cevat Rıfat Atilhan II, *Tarih ve Toplum*, S. 176, Ağustos 1998.
______, "Bir Tarih Romanının Filme Çekilememe Serüveni Musa Dağda Kırk Gün'ün Hikayesi", *Tarih ve Toplum*, C.29, S.170, 1998.
______, "Siyon Önderlerinin Protokolleri" Düzmece Bir Kitap Örneği", *Toplumsal Tarih*, C. 4, S. 21, 1995.
______, "Irkçı Bir Dernek: Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği", *Musa'nın Evlatları Cumhuriyet'in Yurttaşları*, İletişim Yayınları, İstanbul 2005.
"Başbakan'ın basın toplantısı", *Vatan*, 5 Mart 1953.
"Başmuharririmiz Ahmet Emin Yalman'a suikast yapıldı" , *Vatan*, 23 Kasım 1952.
BAYCAN, Nusret, "Türk İstiklal Harbinde Takdirname Alan Piyade Subayları", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. IX, S. 25, Kasım 1992.
"Bazı mecmualar talep edilmeyecek", *Anadolu*, 10 Temmuz 1934.
Behlül, Tarık, "Sabataycılar kendilerini açıklamalı mı?", *Akit*, 23 Aralık 1999.
BESALEL, Yusuf, "Talmud", *Yahudilik Ansiklopedisi*, C. 3, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş, İstanbul 2002.
"Beynelmilel Yahudi düşmanlarının içtimai", *Milli İnkılâp*, S. 6, Eylül 1933.
"Bir adam Türk gençlerine Hitler rozetini nasıl dağıtıyor?", *Yeni Savaş*, 10 Mayıs 1934.
"Bir Kısım Sağcılar İçin Yeni Bir Yapı", *Milliyet*, 27 Ocak 1970.
BRİDGER, David-WOLK, Samuel, "Kahal", *The New Jewish Encyclopedia*, Behrman House, West Orange 1976.
"Bu gürültünün arkasında acaba hangi hakikatler gizlidir", *Büyük Cihad*, S. 95, 1952.
"Büyük Cihad gazetesi kapandı", *Samsun Postası*, 20 Şubat 1953.
"Büyük Cihad gazetesi mesulleri mahkûm oldular", *Cumhuriyet*, 25 Haziran 1953.
"Büyük Doğu Beyannamesi", *Büyük Doğu*, S. 17, 1 Temmuz 1949.
"Büyük Doğu Cemiyeti Ana Nizamnamesi", *Büyük Doğu*, 2 Temmuz 1949.
"Büyük Doğu Cemiyeti", *Büyük Doğu*, S. 57, 25 Mayıs 1951.
"Celal Bayar Bursa'da: Türkiye'de şeriatı yaşatmayacağız, dedi", *Hürriyet*, 4 Nisan 1949.
"Cevat Rıfat Bey, ırk düşmanlığı yapmak pek tehlikelidir", *Yeni Savaş*; 17 Mayıs 1934.
"Cevat Rifat Atilhan" maddesi, *Büyük Larousse*, C. 2, s. 979, İstanbul 1986.

"Cevat Rıfat Atilhan'a Kudüs müftüsü bir mesaj gönderdi", *Tasvir*, 13 Şubat 1948.
"Cevat Rifat Atilhan Kimdir?, *Büyük Cihad*, S. 26, 7 Eylül 1951.
"Cevat Rifat Atilhan Kimdir?", *Büyük Cihad*, S.27, 14 Eylül 1951.
"Cevat Rifat Atilhan ve arkadaşları tevkif edildi", *Vakit*, 25 Ocak 1953.
"Cevat Rıfat Atilhan intihara teşebbüs etti", *Milliyet*, 30 Ocak 1953.
"Cevat Rıfat Atilhan dün gece vefat etti", *Yeni İstanbul*, 5 Şubat 1967.
"Cevat Rıfat'ı anma günü", *Bugün*, 3 Şubat 1968.
"Cevat Rıfat Atilhan anıldı", *Bugün*, 4 Şubat 1968.
"Cevat Rıfat gününde konuşmacılar tehdit edildi", *Bugün*, 6 Şubat 1968.
"Cevat Rıfat'ın mahkemesi", *Yeni İstiklal*, S. 16, 5 Nisan 1961.
"Cevat Rifat M.P'den Adaylığını Koydu", *Yeni İstiklal*, S. 211, 25 Ağustos 1965.
"Chp'li Eğitim Bakanı 1963'de Yüzlerce Kitabı Yasaklamıştı", *Ortadoğu*, 23 Ocak 1976.
COŞKUNER, Kemal Fedai, "Üç Ayda Üç Lider Kaybettik", *Fedai*, Y. 5, C. 4, S.40, 1967.
"Çıfıtlara kapılarımızı tekrar açamayız", *Hür adam*, 20 Kasım 1951.
"Dâhiliye vekili tahkikat için Trakya'ya gitti", *Cumhuriyet*, 7 Temmuz 1934.
"Dahiliye Vekili dün Kırklarelinde tahkikat yaptı", *Cumhuriyet*, 8 Temmuz 1934.
"Darülfününlu gençleri alkışlamalıyız", *İnkılâp*, Y. 1, S. 1, Nisan 1933.
DEMİREL, Ahmet, "Bir Demokratın Öyküsü Hüseyin Avni Ulaş", *Tarih ve Toplum*, C. 23, S. 134, 1995.
"Demokrat Parti Seçimlere Giriyor", *Tasvir*, 17 Haziran 1946.
"Demokrat Parti başkanı Celal Bayar'dan aldığımız telgraftır", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 41, 1949.
"Demokrat Parti İnegöl Delegesi Avukat Rahmi Bey'in mektubu", *Sebilürreşad*, C. 2, S. 44, 1949.
DİLİPAK, Abdurrahman, "Dönme ve Yahudilik Sorunu", *Akit*, 18 Ekim 1999.
______, "Ilgaz zorlu, FP'den milletvekili olsa", *Akit*, 24 Mart 2000.
______, "Şu Sabatay muhabbetine bayılıyorum", *Akit*, 11 Mayıs 2000.
DUMAN, Volkan, "Vefatının 33. yıldönümünde Unutulmuş Bir Kalem Cevat Rıfat Atilhan, *Muhalif Gazetesi*, Ankara 2000.
"Dünya Siyasetinde Yeni Hadiseler", *İnkılâp*, Y. 1, S. 1, Nisan 1933.
"Düşman saflarında!", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 4, 15 Haziran 1934.
EDİP, Eşref, "Farmasonluk Atatürk yolumudur?, *Sebilürreşad*, C. 1, S. 24, 1948.
______, "Büyük Adam Merhum Cevat Rıfat Atilhan, *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967.

______, "Celal Bayar Glodiston'dan mı ilham aldı?", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 51, 1949.

EKKARD, Tibor Von, "Beynelmilel Milliyet", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk,* Selamet Basımevi, İstanbul 1935.

"Eşkiyanın elinden milletin çalınmış mallarını geri almak müsadere değildir", *Büyük Cihad*, S. 22, 10 Ağustos 1951.

"Evliyaoğlu, A.P Başkanı Demirel için "Mason" dedi", *Milliyet*, 15 Mart 1965.

EYGİ, Mehmet Şevket, "İslâm âlemini Siyonizm ve farmasonluk tehlikesine karşı tek başına uyandıran mücadele ve dava adamı Cevat Rıfat Atilhan", *Yeni İstiklal*, S. 284, 15 Şubat 1967.

"Farmasonluk: İnsanlığın kanseri", *Sebilürreşad*, C. 13, S. 307, 1960.

"Fedayan-ı İslâm'dan 1000 lira almışlar", *Akşam*, 23 Aralık 1952.

"Filistin Sahne-i Hezimeti", *Tasvir-i Efkâr*, 4 Kanun-u Evvel 1334.

"Filistin için Türkiye'de bir gönüllü birliği hazırlandığı haberi asılsız", *Cumhuriyet*, 30 Ocak 1948.

"Filistin'e Türkiye'den gönüllü gidecek mi?", *Tasvir*, 2 Şubat 1948.

"Filistin'e gidecek Türk gönüllüleri", *Tasvir*, 1 Mayıs 1948.

"Foto Süreyyaye Cevap", *İnkılâp*, S. 3, 1 Haziran 1933.

FRİTSCH, Tehodor, "Yahudilik Meselesi Nasıl Halledilecek, *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk,* Selamet Basımevi, İstanbul 1935.

"From the Holy Koran", *The İslâmic United Nations,* No: 1, June 20 th 1956.

FULLER, J.F.S, "Avrupada Kanser", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk,* Selamet Basımevi, İstanbul 1935.

"Gazetemizde açılan yeni bir devre", *Büyük Cihad*, S. 71, 25 Temmuz 1952.

"Gençler, Yahudileri dün protesto ettiler", *Babıâli'de Sabah*, 2 Temmuz 1967.

GÖK, Dursun, "Mersinli Cemal Paşa", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. XII, S. 34, Mart 1996.

GÜRSEL, Mustafa, "Tarih Boyunca Masonluğa ve Masonlara Yöneltilen Saldırılar", *Mimar Sinan*, İstanbul 1979.

HACIR, Gürkan, "İlluminati dehlizlerinde", *Akşam*, 12. Temmuz 2010.

"Hakikat ilerliyor", *Milli İnkılâp*, S. 4, Y. 2, 15 Haziran 1934.

"Hadisenin şahitleri konuşuyor", *Bugün*, 15 Şubat 1968.

"Hareket", *Büyük Doğu*, S. 28, 29 Eylül 1950.

"Her bakımdan (Büyük Doğu)ya İltihak Eden Cevat Rifat Atilhan", *Büyük Doğu*, S. 21, 3 Mart 1950.

"Her şeyden evvel Türklük", *Milli İnkılâp*, S. 5, Y. 2, 1 Temmuz 1934.

"Hesap", *Büyük Doğu*, S. 55, 11 Mayıs 1951.

HİTLER, Adolf, "Yahudilere Niçin Düşman Oldum", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk*, Selamet Basımevi, İstanbul 1935.

"Hususi İhraç" *Büyük Doğu*, S. 56, 18 Mayıs 1951.
"Hükümet dini ve siyasi irticaı ezmeye kadirdir", *Akşam*, 28 Aralık 1952.
"Hükümetimiz Mukaddesat düşmanlarına müsamaha etmeyecek", *Bugün*, 13 Şubat 1968.
ILITAN, Faruk, "Kazım Karabekir'in Notlarında II. İttihat-Terakki Kongresi'ne Verilen Miralay Sadık Bey Layihası", *Tarih ve Toplum*, 2002, C. 38, S. 225.
"İğneli Fıçı", *Kurun*, 25 Nisan 1937.
"İğneli fıçı" davasında ehli vukuf teşkili", *Kurun*, 30 Mayıs 1937.
"İğneli Fıçı Davası", *Haber Akşam Postası*, 22 Temmuz 1937.
"İnkılâp mecmuası kapatıldı", *Anadolu*, 18 Temmuz 1934.
"İrtica şebekesi", *Akşam*, 5 Aralık 1952.
"İrtica tahkikatında yeni safhalar", *Vatan*, 25 Ocak 1953.
"İslâm Demokrat Partisi", *Volkan*, S. 10, 1951.
"İslâm Demokrat Partisi", *Hür adam*, 25 Ocak 1952.
"İslâm Demokrat Partisinin durumu", *Milliyet*, 4 Haziran 1952.
"İslâm Demokrat Partisinin Feshi Davası", *Milliyet*, 28 Mart 1952.
"İslâm Demokrat Partisi kapatılacak", *Milliyet*, 21 Ekim 1952.
"İslâm Demokrat Partisi Kurucularının duruşmasına dün de devam edildi", *Milliyet*, 18 Temmuz 1952.
"İslâm Demokrat Partisi Nasıl Kapatıldı, Tekrar Nasıl Açıldı?", *Sebilürreşad*, C. 5, S. 125, Nisan 1952.
"İslâm Demokrat Partisi kapatıldı", *Cumhuriyet*, 4 Mart 1952.
"İslâm Demokrat Partisini kapatma kararı kaldırıldı", *Cumhuriyet*, 27 Mart 1952.
"İslâm Demokrat Partisinin Egedeki şubeleri kapatılıyor", *Cumhuriyet*, 6 Mart 1952.
"İslâm Demokrat Partisi hakkında tahkikat", *Vatan*, 1 Mart 1952.
"İslâm Demokrat Parti Nizamnamesi", *Hür adam*, 14 Eylül 1951.
"İslâm Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 33, 26 Ekim 1951.
"İslâm Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 35, 9 Kasım 1951.
"İslâm Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 37, 23 Kasım 1951.
"İslâm Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 45, 18 Ocak 1952.
"İslâm Demokrat Parti haberleri", *Büyük Cihad*, S. 46, 25 Ocak 1952.
"İslâm Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 47, 1 Şubat 1952.
"İslâm Demokrat Partisi haberleri", *Büyük Cihad*, S. 48, 8 Şubat 1952.
"İslâm Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 55, 28 Mart 1952.
"İslâm Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 56, 4 Nisan 1952.
"İslâm Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 65, 6 Haziran 1952.
"İslâm Demokrat Parti Haberleri", *Büyük Cihad*, S. 69, 11Temmuz 1952.
"İslâm Demokrat Partisi Nizamnamesi, *Büyük Cihad*, S. 29, 28 Eylül 1951.

"İslâm Demokrat Partisi Esas Programı", *Büyük Cihad*, S. 48, 8 Şubat 1952.
"İslâmı saran tehlike ve Siyonizm", *İstikbal*, S. 2, 26 Temmuz 1952.
"İstanbul, Kastamonu, Tekirdağ ve Balıkesir'de bugün milletvekilliği için seçim var", *Ulus*, 6 Nisan 1947.
"İstanbul Valiliğine Verdiğimiz İstida", *Büyük Doğu*, S. 55, 11 Mayıs 1951.
"İstanbul'da dün bazı evlerde arama yapıldı", *Vatan*, 5 Aralık 1952.
"Kapatılan parti", *Cumhuriyet*, 5 Mart 1952.
KARABATAK, Haluk Ö, "İslâm Demokrat Partisi", *Tarih ve Toplum*, C. 22, S. 130, 1994.
______, "Türkiye Azınlık Tarihine Bir Katkı 1934 Trakya Olayları ve Yahudiler", *Tarih ve Toplum*, C. 25, S.146,1996.
"Karadeniz sahillerine asker çıkardılar mı?", *Vakit*, 29 Temmuz 1921.
KARAGÜL, Ömer, "Dokuz Kişilik Umumi Heyeti Kati Kadrosu", *Büyük Doğu*, S. 32, 27 Ekim 1950.
______, "Kütahya-Cemiyet", *Büyük Doğu*, S. 31, 20 Ekim 1950.
______, "Soma vesaire", *Büyük Doğu*, S. 36, 22 Kasım 1950.
______, "Diyarbakır-Cemiyet", *Büyük Doğu*, S. 40, 22 Aralık 1950.
"Karar", *Büyük Doğu*, S. 56, 18 Mayıs 1951.
"Kendi Vesikalarına Göre Masonluk", *Sebilürreşad*, C. 7, S. 174, 1954; C. 8, S. 176, 177, 178, 179, 1954.
"Kırk yılda Elli Eser", *Sebilürreşad*, C.11, S. 267, 1958.
"Kur'an yırtma" hadisesinin 1 şahidi intihara teşebbüs etti", *Bugün*, 5 Şubat 1968.
"Kur'an yırtma" hadisesinin ilk resmi açıklaması", *Bugün*, 8 Şubat 1968.
"Kur'an yırtma olayının uydurma olduğu anlaşıldı", *Cumhuriyet*, 13 Şubat 1968.
"Kur'an yırtma olayının şahidi Emniyet'ten yardım istedi", *Cumhuriyet*, 14 Şubat 1968.
KISAKÜREK, Necip Fazıl, "Kayseri Şubesinin Açılış Hitabesi", *Büyük Doğu*, S. 19, 17 Şubat 1950.
______,"Mahut gazete", *Bugün*, 16 Şubat 1968.
______, "Malatya Müdafaası", *Büyük Doğu*, S. 5, 1954.
______, "Tavşanlı Şubesinin Açılış Hitabesi", *Büyük Doğu*, S. 27, 22 Eylül 1950.
"Kısakürek'le Atilhan münakaşa ettiler", *Vatan*, 1 Şubat 1953.
LEVİ, Avner, "1934 Trakya Yahudi Olayları: Alınamayan Ders", *Tarih ve Toplum*, C. 26, Temmuz 1996.
"Maarifte İnkılâp", *İnkılap*, S. 2, Mayıs 1933.
"Malatya hadisesi ile ilgili dünkü tevkifler", *Cumhuriyet*, 25 Ocak 1953.
"Malatya'daki suikast hadisesi genişliyor", *Vatan*, 4 Aralık 1952.

"Malatya suikastını hazırlayan 15 kişilik şebeke dün yakalandı", *Vatan*, 27 Kasım 1952.
"Malatya suikasti sanıkları dün Ankara'ya getirildiler", *Vatan*, 10 Mart 1953.
"Malatya sanıkları, Ankara'da cezaevine yerleştirildi", *Vakit*, 10 Mart 1953.
"Malatya suikastı sanıkları Ankara'da", *Cumhuriyet*, 10 Mart 1953.
"Malatya sanıkları Ankara'ya getirildi", *Akşam*, 10 Mart 1953.
"Malatya suikasti sanıklarının muhakemesine dün başlandı", *Cumhuriyet*, 4 Ağustos 1953.
"Malatya'da bir irtica şebekesi yakalandı", *Cumhuriyet*, 27 Kasım 1952.
"Malatya hadisesi, dini, türlü maksatlarına alet etmek isteyenlerin toplu halde çalışma kararında olduklarını göstermiştir", *Vatan*, 7 Aralık 1952.
"Malatya hadisesinde Komünist tahriki", *Akşam*, 19 Aralık 1952.
"Malatya sanıkları", *Vakit*, 9 Mart 1953.
MARGULİES, Roni, "Emanuel Karasu Biyografisine bir Başlangıç", *Toplumsal Tarih*, C. 4, S. 21, 1995.
"Maskeler aşağı", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 3, 1 Haziran 1934.
"Mason olmak isteyen milletvekilleri", *Ulus*, 26 Ocak 1951.
"Mason uşağı gazeteler faaliyette", *Büyük Cihad*, S. 52, 7 Mart 1952.
"Masonlar sevinç içinde", *Büyük Cihad*, S. 54, 21 Mart 1952.
"Masonluğa karşı dernek kuruldu", *Bugün*, 5 Temmuz 1968.
"Milli bir banka tesis ediliyor", *Tasvir-i Efkâr*, 22 Ekim 1942.
"Milli İnkılâp mecmuası sahibi hakkında müddeiumumîlik takibata başladı", *Vakit*, 10 Temmuz 1934.
"Milli İnkılâp mecmuası kapatıldı", *Cumhuriyet*, 17 Temmuz 1934.
"Milli Kalkınma Partisinin kurulmasına müsaade edildi", *Tasvir*, 6 Eylül 1945.
"Milli Kalkınma Partisi", *Tasvir*, 23 Eylül 1945.
""Milli Kalkınma partisinin mitingi", *Tasvir*, 1 Haziran 1946.
"Milli Kalkınma Partisinin idare meclisi teşekkül etti", *Tasvir*, 20 Ekim 1945.
"Milli Kalkınma Partisi İzmir'de şube kurmak için teşebbüse girişiyor", *Cumhuriyet*, 27 Eylül 1945.
"Milli kalkınma partisinin nizamnamesi tedkik edildi", *Cumhuriyet*, 31 Temmuz 1945.
"Milli kalkınma partisi nizamnamesi geri gönderildi", *Cumhuriyet*, 7 Ağustos 1945.
"Milli Kalkınma Partisi resmen faaliyete geçti", *Tasvir*, 28 Ekim 1945.
"Milli Kalkınma Partisi idare meclisi Başkanının istifası", *Tasvir*, 22 Kasım 1945.

“Milli Kalkınma Partisi, iki ayrı gruba bölündü”, *Tasvir*, 22 Mart 1946.
“Milli Kalkınma Partisindeki Ayrılık”, *Tasvir*, 26 Mart 1946.
“Milliyetçiler Derneği Kapatıldı”, *Vatan*, 23 Ocak 1953.
“Mnp kuruldu”, *Cumhuriyet*, 27 Ocak 1970.
“Mukaddesata yapılan tecavüzleri lanetleyen Osmaniye’de halk yürüyüş yaptı”, *Bugün*, 12 Şubat 1968.
“Mukaddesatçı Türk”, *Büyük Doğu*, S. 58, 1 Haziran 1951.
“Musevileri hicrete mecbur edenler kim olursa olsun tecziye edilecektir”, *Milliyet*, 8 Temmuz 1934.
“Mücadeleye devam”, *Yeni İstikbal*, S. 3, 4 Ağustos 1952.
“Müjde”, *Büyük Cihad*, S. 25, 31 Ağustos 1951.
MÜJDECİ, Mustafa, “Türk Basınında Milli Kalkınma Partisi”, *Ekev Akademi Dergisi*, Y.9, S.25, 2005.
“Müslüman demokrat Partisi dün kapatıldı”, *Vatan*, 4 Mart 1952.
“Müslüman Türk”, *Büyük Cihad*, S. 30, 5 Ekim 1951.
NADİ, Nadir, “Bir derdleşme”, *Cumhuriyet*, 2 Mart 1952.
“Necip Fazıl bugün Malatya’ya gönderiliyor”, *Cumhuriyet*, 28 Ocak 1953.
“Necip Fazıl Kısakürek muhakemede hesab verdi”, *Cumhuriyet*, 6 Ağustos 1953.
“Nizamın ve rejimin düşmanları ve irticaın elebaşıları kimlerdir?”, *Vatan*, 22 Temmuz 1953, İnkılâp ve Din İlavesi.
“Nuri Demirağ haklı çıkıyor”, *Cumhuriyet*, 24 Mart 1946.
“Nuri Demirağ Yeni bir parti tesis etmek için teşebbüste bulundu”, *Tasvir*, 8 Temmuz 1945.
“Nuri Demirağın kuracağı parti”, *Cumhuriyet*, 15 Ağustos 1945.
“Nuri Demirağ kuracağı partinin nizamnamesini Vilayete verdi”, *Tasvir*, 25 Temmuz 1945.
“Nuri Demirağ Cevat Rifatı dava etti”, *Tasvir*, 24 Mart 1946.
OGAN, M. Raif, “Masonluk tarikatı ve Ahmet Emin Yalman”, *Sebilürreşad*, C. 2, S. 38, 1949.
______, “Trablusgarp Vilayetimizi Satan Yahudi Masonlar”, *Sebilürreşad*, C. 2, S. 35, 1949.
______, “Şeriatı Yaşatmamak Celal Bayar’ın ne haddine”, *Sebilürreşad*, C. 3, S. 51, 1949.
“Ortak Pazar Yahudi ve Mason oyunudur”, *Babıali’de Sabah*, 1 Ağustos 1970.
ORTAYLI, İlber, “Üniversitelerimizdeki Durum”, *Milliyet*, 26 Eylül 2004, Pazar eki.
“Osmaniye’de dün 10 kişi tevkif edildi”, *Milliyet*, 13 Şubat 1968.
Nuri Özcan, “Ali Rifat Çağatay”, *İslâm Ansiklopedisi*, C. 8, Türk Diyanet Vakfı, İstanbul 1993, s. 167-168.

ÖZTUNA, Yılmaz, "Ali Rifat Çağatay", *Türk Musikisi Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1969.
ÖZACUN, Orhan, "Siyaset Tarihimizde Milli Kalkınma Partisi", *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, Y. 1, S. 2, 2000.
ÖZTÜRK, Nimetullah, "Müslüman Demokrat Partisi", *Akın*, 29 Şubat 1952.
"Partilerin Adayları", *Milliyet*, 30 Ağustos 1965.
PONCİNS, Leon de, "Masonluk ve Yahudilik", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk,* Selamet Basımevi, İstanbul 1935.
"Rapor: Trakya hadisesinde hükümetin tazyiki ve tertibi yoktur", *Vakit*, 15 Temmuz 1934.
ROZENBERG, Alfred, "Ulusal ve Sosyal Düşüncede Kriz", *Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk,* Selamet Basımevi, İstanbul 1935.
"Sabotaj", *Yeni İstikbal*, S. 4, 15 Eylül 1952.
"Sami Sabit Karaman", *Büyük Larouse*, C. 11, Gelişim Yayınları, İstanbul 1986.
"Saygılı okuyucularımıza", *İnkılâp*, S. 1, Y. 1, Nisan 1933.
"Sayın Cumhur Başkanı Celal Bayar'a Açık Mektup", *Büyük Cihad*, S.55, 28 Mart 1952.
"Seçimler dün yapıldı", *Tasvir*, 27 Mayıs 1946.
"Seçimde kati netice", *Milliyet*, 17 Mayıs 1950.
"Sina Cephesinde Yahudi Casusları", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 3, 1 Haziran 1934.
"Sistem", *Büyük Doğu*, S. 29, 6 Ekim 1950.
"Siz hangi Demirelsiniz?", *Milliyet*, 18 Mart 1965.
"Sizinle Baş başa", *Büyük Doğu*, S. 21, 29 Temmuz 1949.
"Suikast failleri Malatya'dan Ankara'ya gönderildiler", *Vatan*, 9 Mart 1953.
"Suikasd sanıklarından 12 si dün tahliye edildi", *Cumhuriyet*, 7 Ağustos 1953.
"Suikast failleri mahkûm oldular", *Vatan*, 18 Temmuz 1953.
"Suzi Liberman", *Milli İnkılâp*, Y.2, S.1, 1 Mayıs 1934.
"Süper mürşidle Atilhan arasında münakaşa", *Cumhuriyet*, 1 Şubat 1953.
"Şarki Türkistan", *Milli İnkılâp*, S. 1, Y. 2, 1 Mayıs 1934.
"Şehrimizde dün üç yerde arama yapıldı", *Cumhuriyet*, 5 Aralık 1952.
"Şehrimizde tevkifler", *Akşam*, 25 Ocak 1953.
ŞENLER, Şule Yüksel, "Tertipler karşısında", *Bugün*, 11 Şubat 1968.
TAN, M. Şahap, "Biçare bir mücahit kızı", *Bugün*, 9 Şubat 1968.
"Tarihi Sual", *Büyük Doğu*, S. 7, 22 Nisan 1949.
"Tarihimizin en mühim günlerini yaşıyoruz", *Büyük Cihad*, S.63, 23 Mayıs 1952.

TEPEDENLİOĞLU, Nizamettin Nazif, "Cevad Rifat Atilhan Paşa cephe kumandanı milis general.", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967.
"Theodor Fritsch" maddesi. *Antisemitism: A Historical enyclopedia of Prejudice and Persecution*, (Ed: Richard S. LEVY), V. 1, ABC-CLIO, California 2005.
TEVETOĞLU, Fethi, "Milli Mücadele'de Karadeniz'deki Başlıca Kahramanlık: Alemdar Destanı". Nak: Erol Mütercimler, *Milli Mücadele'nin Kahraman Gemisi Alemdar*, Türkiye Denizciler Sendikası, İstanbul 1989
"Toplatılan Kitaplar", *Yeni İstiklal*, S.144, 27 Kasım 1963.
"Trakya Yahudi Meselesi", *Son Posta*, 15 Temmuz 1934.
"Trakya Yahudileri", *Cumhuriyet*, 6 Temmuz 1934.
"Türkiye Musevileri", *Son Posta*, 6 Temmuz 1934.
TURAN, Osman, "Bir mefkûrecinin Ayrılışı", *Yeni İstiklal*, S. 285, 22 Şubat 1967.
"Türkiye Mason Derneği yeni binasına taşındı", *Türk Mason Dergisi*, S. 8, 1952.
"Türk Muhafazakâr Partisi vazifede", *Mücadele*, 12 Temmuz 1947.
FİKRET Türkel, Hasan, "Çok Partili Siyasi Yaşama Geçişimiz", http://www.dyp.com.tr/yazaroku.asp?ids=1546.
"Türkiye'de Hitlercilik", *Son Posta*, 16 Mayıs 1934.
"Tevkifler Yapıldı", *Vatan*, 24 Ocak 1953.
UÇAR, Ahmet, "Emanuel Karasu'nun Sultan Hamid'e Jurnalleri", *Tarih ve Düşünce*, S. 61, 2005.
"Ulusal Birlik", *Ulusal Birlik*, Y. 1, S. 1, İlavesi, 22 Ekim 1934.
"Umumi İdare Heyeti", *Büyük Doğu*, S. 22, 18 Ağustos 1950.
"Umumi Heyet Kararı", *Büyük Doğu*, S. 58, 1 Haziran 1951.
"Üstad Atilhan Afyonkarahisar Senatör Adayı", *Yeni İstiklal*, S. 249, 18 Mayıs 1966.
Vaka'nüvis, "İsmet Bey (İnönü) Anadoluya nasıl gönderildi?", *Tarih Hazinesi*, S. 12, Temmuz 1951.
"Vakit", *Büyük Doğu*, S. 12, 30 Aralık 1949.
VA-NU, "Yahudi düşmanlığına düşmanız", *Haber Akşam Postası*, 17 Mayıs 1934.
"Yahudiler Anadolu'ya göz diktiler", *Bugün*, 14 Ekim 1970.
"Yahudilerin Feryatları!!!", *İnkılap*, Y. 1, S. 3, 1 Haziran 1933.
"Yahudiler hahambaşı arıyorlar", *Hür adam*, 20 Kasım 1951.
"Yahudilere kapılarımızı kapamak zamanı gelmiştir", *Hür adam*, 30 Kasım 1951.
"Yahudi Meselesi Kalmadı", *Son Posta*, 8 Temmuz 1934.
YALÇIN, Hüseyin Cahit, "İslâm Demokratlar", *Ulus*, 24 Şubat 1952.

"Yine o yaygaralar yine o maskara gürültüler", *Milli İnkılâp*, Y. 2, S. 6, 15 Temmuz 1934.
"Zafer", *Büyük Doğu*, S. 22, 18 Ağustos 1950.
ZORLU, Ayşe, "Münevver Karabulut Cinayeti "One Ninute"ün İntikamı Olabilir Mi?", http://www.10yazar.com/haber/20091204/Munev-ver-Karabulut-Cinayeti-One-Minute-un-Intikami-Olabilir-Mi.php.
ZORLU, Ilgaz, "Gizli bir etnik cemaat: Türkiye Sabetaycıları", *Birikim*, Mart-Nisan 1995.
"31 Mart faciası", *Sebilürreşad*, C.9, S.222, 1956.

VI. YAZI DİZİLERİ

RİFAT, Cevat, "Suriye hezimet-i Faciası ve Sebepleri", *Tasviri Efkar*, 23 Teşrini Sani 1334–17 Kanunu Evvel 1334. (14 bölüm)
ATİLHAN, Cevat Rifat, "Bizde Demokrasi Hareketleri: İslâm Demokrat Partisi Nasıl Kuruldu, Nasıl Kapatıldı?", *Yeni İstiklal*, S. 222, 11 Kasım 1965-S. 240, 16 Mart 1966. (18 bölüm)
_______, "Bütün Çıplaklığile Milli Mücadele", *Büyük Cihad*, S. 16, 29 Haziran 1951-S. 47, 1 Şubat 1952. (26 bölüm)
_______, "Cennet Mekân İkinci Sultan Abdülhamid Han", *Büyük Cihad*, S. 68, 4 Temmuz 1952.
_______, "Görünmeyen İnkılâp", *Büyük Doğu*, Y. 6, S. 25, 1950-Y. 7, S. 52, 1951. (26 bölüm)
_______, "Harb-i Umumide Sina Cephesinde Yahudi Casusları", *Anadolu*, 8 Kanun-ı Sani 1933-27 Şubat 1933. (37 bölüm)
_______, "İslâm Dünyasında Uyanan Şuur", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 54, 1949-C. 3, S. 58, 1949. (4 bölüm)
_______, "Kendi Vesikaları ile Masonluk", *Sebilürreşad*, C. 8, S. 176, 1954-C. 8, S. 179, 1954. (3 bölüm)
_______, "L'antisemitisme!", *İnkılâp*, Yıl: 1, S. 3-6, 1933. (3 bölüm)
_______, "Müslümanlığın Büyük Hedefi", *Sebilürreşad*, C. 3, S. 66, 1949-C. 4, S. 90, 1950. (8 bölüm)
_______, "Nasıl Yahudi ve Mason Düşmanı Oldum", *Büyük Doğu*, Y. 5, S. 22, 1950-Y. 6, S. 24, 1950. (3 bölüm)
_______, "Siyonizm ve Abdülhamit", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 19, 1948-C. 1, S. 21, 1948. (3 bölüm)
_______, "Siyonizm, Komünizm ve Farmasonluğa karşı beynelmilel dünya teşkilatı", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 4, 1948-C. 1, S. 17, 1948. (8 bölüm)
_______, "Siyonistlerin Protokolleri", *Sebilürreşad*, C. 1, S. 7-C. 1, S. 17, 1948. (7 bölüm)

______, “Türkiye’de Farmasonluk”, *Sebilürreşad*, C. 1, S. 1, 1948-C. 1, S. 7, 1948. (3 bölüm)

CREUTZ, W, “Beni İsrail hükemasının protokollarına ait ifşaat”, *Milli İnkılâp*, Y.2, S. 2-S. 6, 1934. (5 bölüm)

VII. TEZLER

KARACA, Özen, *The Theme of Jewish Conspiracy in Turkish Nationalism-The Case of Cevat Rıfat Atilhan*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2008.

KILIÇ, Ziya, *Büyük Doğu Mecmuasının Yayın Hayatına Başlaması, Yapısı, Yayın Politikası, Sosyal ve Siyasi Görüşleri (1943-1951),* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2006.

VIII. SÜRELİ YAYINLAR

1. Gazeteler

Açıksöz, Akın, Akit, Akşam, Anadolu, Babıâli’de Sabah, Bugün, Büyük Cihad, Büyük Doğu, Cumhuriyet, Dünya, Haber Akşam Postası, Hür adam, Hürriyet, İstikbal, Kurun, Milliyet, Muhalif Gazetesi, Mücadele, Ortadoğu, Resmi Gazete, Samsun Postası, Tasvir, Tavir-i Efkar, The İslâmic United Nations, Ulus, Ulusal Birlik, Vakit, Vatan, Yeni Çağ, Yeni İstanbul, Yeni İstikbal, Yeni İstiklal, Yeni Savaş, Zaman

2. Dergiler

Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Birikim, Büyük Doğu, Der Stüermer, Ekev Akademi Dergisi, Fedai, Harp Tarihi Vesikaları Dergisi, Hilal, İnkılâp, Milli İnkılâp, Mimar Sinan, Sebilürreşad, Serdengeçti, Tarih Hazinesi, Tarih ve Düşünce, Tarih ve Toplum, Toplumsal Tarih, Türk Mason Dergisi, Türkiye Günlüğü, Ulusal Birlik, Volkan, Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları

IX. ANSİKLOPEDİLER

Antisemitism: A Historical Enyclopedia of Prejudice and Persecution.
Büyük Larousse
İslâm Ansiklopedisi
The New Jewish Encyclopedia
Türk Musikisi Ansiklopedisi
Türk Dünyası Edebiyatçıları Ansiklopedisi
Yahudilik Ansiklopedisi

X. İNTERNET WEB SİTELERİ

http://kitap.ihya.org/casus-suzi/index.html
htt://www.otuken.net/ignelifici.
http://www.milligorusportal.com/showthread.php?t=9914&page=3.
http://www.turkcuturanci.com/turkcu/kutuphane/cevat-rifat-atilhan.
http://www.scribd.com/doc/13944759/cevat-rifat-atilhantarih-boyunca-islâm-hakimiyeti-ve-ugradigi-suikastlar.
http://kitap.ihya.org/islâm-hakimiyeti/index.html.
http://www.uyurgezer.net/cevat-rifat-atilhan-tarih-boyunca-islâm-hakimiyeti-ve-ugradigi-suikastlar-e-kitapt29521.html?s=e46323bbad6bbdd563bde6a3b1aa126d&
http://www.turkmeclisi.org/?Sayfa=Temel-Bilgiler&Git=Bilgi Goster&Baslik=araplarin-turk-dusmanligi-yuzunden islâmiyet-e-ihanetleri&Bil=229.
http://www.dyp.com.tr/yazaroku.asp?ids=1546.
http://www.10yazar.com/haber/20091204/Munevver-Karabulut-Cinayeti-One-Minute-un-Intikami-Olabilir-Mi.php.
http://www.af.mil/information/bios/bio.asp?bioID=7284.

Ek:1 Atilhan'ın İletişimde Bulunduğu Yabancı Şahısların Dünya Genelindeki Dağılımı

ALMANYA
Ulrich Fleischhauer (Albay)
Alfred Rosenberg (Devlet adamı)
Julius Streicher (Yayımcı)
J. Von Ribbentrop (Devlet adamı)

AMERİKA
George E. Stattmayer (General)
S. E. Emily (Yazar)
Mc. Tenney (Senatör)
Elizabeth Dilling (Yazar)
H. Keith Thompson (Muhabir)

İNGİLTERE
Artur Kitson (Bankacı)
John Tyndall (Politikacı)

FRANSA
Hanry Coston (Gazeteci)
Maria del Rosario (Yazar)

MACARİSTAN
Tibor fon Ekkard (Devlet adamı)
Nogi Elek (Avukat)

İTALYA
Sinyör Alberto Düses
Larry A. Sestito

DANİMARKA
Mösyö Brandt

FİNLANDİYA
Otto Reber Landelyüs

ROMANYA
Prof. Alexandru C. Cuza (Bilim A)

AVUSTURYA
Prof. Dr. A. Lengyel (Asker/Bilim a)
Prof. Dr. Karl Timmerman

İSVEÇ
Elof Eriksson (Yayımcı)

YUGOSLAVYA
Albay Stamenkoviç

BULGARİSTAN
Albay Ratko Kazancıyef

FİLİSTİN
Hacı E. el-Hüseyni (Kudüs Müftüsü)
A. Muzaffer Bey

FAS
Karl Jager

PAKİSTAN
Mevdudi (İslâm Âlimi)

TAYLAN
Çin Müslüman Gençlik Teşkilatı
M. İhsan Sabir Oğlu (Muhabir)

AVUSTRALYA
G. D. Louth

EK 2: Atilhan'ın Eser Bibliyografyası

Mevcut Kitap ve Broşürleri, Baskı Sayıları ve Tercüme Edildiği Diller

1. Sina Cephesinde Yahudi Casuslar (Filistin Cephesinde Yahudi Casuslar ve Suriye'nin Mataharisi Simi Simon), 2 baskı / İngilizce, Almanca, Fransızca, Fince ve Macarca.
2. Dünya Nazarında Yahudilik ve Masonluk. 1 baskı.
3. Suzi Liberman. 5 baskı / İngilizce, Fransızca, Fince, Macarca ve Almanca.
4. Masonluk nedir? (Tarihte ve Günümüzde Masonluk), 5 baskı.
5. İğneli Fıçı. 7 baskı.
6. Musa Dağı. 4 baskı.
7. İslâmı Saran Tehlike ve Siyonizm. 2 baskı / Arapça, İngilizce, Farsça.
8. Farmasonlar İslâmiyet'i Ve Türklüğü Yıkmak İçin Nasıl Çalıştılar? 2 baskı.
9. Türk Oğlu Düşmanını Tanı. 6 baskı./ Arapça.
10. Kendi Vesikalarına Göre Masonluk. 3 baskı
11. Gizli Devlet Ve Fesat Programı. 6 baskı
12. Farmasonluğun Yırtılan Maskesi (Masonluğun İç Yüzü) 4 baskı
13. Tarih Önünde ve İlim Işığında 31 Mart Faciası. 6 baskı.
14. İslâm ve Beni İsrail. 2 baskı / Arapça.
15. Türk, İşte Düşmanın. 7 baskı.
16. Farmasonluk-İnsanlığın Kanseri. 1 baskı
17. Tarih Borunca İslâm Hâkimiyeti ve Uğradığı Suikastlar. 3 baskı
18. Küfrün Karşısında Müslümanlık Müslümanlığın Diğer Dinler Muvacehesindeki Üstünlük ve Azameti. 2 baskı
19. Yahudiler Dünyayı Nasıl İstila Ediyorlar? 2 baskı
20. Medeniyetin Batışı. 4 baskı
21. Dünya İhtilalcileri İsrail (Yeryüzünün Hakiki Canileri). 2 baskı.
22. İstiklal Harbinde Sarıklı Kahramanlar. 3 baskı
23. Menemen Hadisesinin İç Yüzü. 4 baskı
24. İttihad ve Terakkinin Suikast'leri. 2 baskı.

Günümüze Ulaşmayan Kitap ve Broşürleri

1. Anadolu'nun Çilesi
2. Anadolu Davamız
3. Antiseptisizm [Antisemitizm] nedir?
4. Askere Din Dersleri
5. Balkan Harbini Niçin Kaybettik?
6. Balkanların Kalkınma Amilleri
7. Bir Facianın İçyüzü
8. Bizde Meşrutiyet
9. Bulgarların Muvaffakiyetleri ve Sebepleri
10. Çağ Açan Hükümdar Fatih

11. Dönmelik nedir?
12. Dönmelerin Şimdiye Kadar Gizli Kalmış Sırları ve İbadetleri
13. Dünya Müslümanları Birliği ve Siyonizm
14. Edirne Muhasarasında Son Gün
15. Esaret Hatıraları
16. Filistin Hezimeti ve Sebepleri
17. Filistinde Ordumuz
18. Görünmeyen Teşkilat
19. İkinci Arnavut Harekatı
20. İsrail ve Farmason
21. Kahramanlık ve Düşmanlarımız
22. Kuvayi İnzibatiyeciler
23. Küçük Hatıralar
24. Masonluk
25. Masonlukla Niçin Mücadele Ediyorum
26. Masonluğa Karşı Türklük ve Müslümanlık
27. Meçhul Kahramanlar
28. Mehmetçiğin Tarih Boyunca Oynadığı Rol
29. Meşhur Türk Masonları
30. Mister Roozvelt ve Yirmi Yedi Yahudi Müşaviri
31. Mücadeleye Devam ve Türk Milliyetçiliği
32. On İki Haftalık Talim Programı
33. Orduda Maneviyat
34. Orduda Mason Zabitler
35. Orduda Siyaset
36. Orta Avrupada ve Orta Anadoluda seyahat
37. Osmanlıların Tevessü [genişleme] Programı
38. Tanzimat ve Neticesi
39. Türklerin İslâm Âlemindeki Mevkii
40. Yemen ve Makedonya

Gazeteleri

1. İnkılâp (1920)
2. Mücadele (1947)
3. İstikbal/Yeni İstiklal (1952)
4. The İslâmic United Nations (1956-1958)

Dergileri

1. İnkılap/Milli İnkılap (1933-1934)
2. Milli İnkılâp (1947)